

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

KF23246
~~Gh 44.149~~
A

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΙ Θ'.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

EDITIONEM FRID. VOLG. REIZII

MORTE INTERRUPTAM

CONTINUAVIT

GODOFREDUS HENRICUS SCHÄFER.

ACCREDIT

INDEX RERUM

NECNON

EDITIONIS WESSELINGIANÆ CUM EDIT. REIZII

ET SCHÄFERI COLLATIO.

TOMUS II.

OXONII,

Sumtibus J. COOKE, et J. PARKER,

Et J. PAYNE et J. MACKINLAY, Londini.

1808.

KF 23246

~~Gh 44.149~~

A

2. 10. 19. 19. 19.

Excudebat S. Collingwood.

6572
40-288
20-2

ἩΡΟΔΟΤΟΥ
 ΤΟΥ
 ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ
 ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ
 ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
 ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

Οἱ δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν Περσίων καταλειφθέντες ὑπὸ Megabazus
 Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἤρχε, πρῶτους μὲν Περσῶν a Dario
 θίους Ἑλλησποντίων, οὐ βουλομένους ὑπηκόους εἶναι Δα- post expediti-
 ρίου, κατεστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ Scythicam
 Παίωνων τρηχέως. αἱ γὰρ ὧν ἀπὸ Στρυμόνος Παίονες, cum copia
 χρίσαντες τῷ θεῷ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περσίνθους, καὶ ἡ in Europa
 μὲν ἀντικατιζόμενοι ἐπικαλέσωνταί σφας οἱ Περσίνθιοι, relictus [4,
 οἰνομαστὶ βώσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρεῖν ἦν δὲ μὴ ἐπι- 149.], ut
 βώσωνται, μὴ ἐπιχειρεῖν ἐποίουν οἱ Παίονες ταῦτα. ἀν- Thraciam
 10 τικατιζομένων δὲ τῶν Περσινθίων ἐν τῷ προαστηίῳ, ἐν- in ditio-
 ταῦτα μονομαχίῃ τριφασίῃ ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο. nem regis
 καὶ γὰρ ἄνδρα ἀνδρὶ καὶ ἵππον ἵππῳ συνέβαλον, καὶ redigeret
 κύνα κυνί. νικῶντων δὲ τὰ δύο τῶν Περσινθίων, ὡς ἐπαιώ- [c. 2.], pri-
 15 νίζον κεχαρηκότες, συνεβάλλοντο οἱ Παίονες τὸ χρηστή- mum Pe-
 ριον αὐτὸ ταῦτο εἶναι· καὶ εἰπὼν κου παρὰ σφιν αὐτοῖσι, rinthiae
 “Νῦν ἂν εἴη ὁ χρησμὸς ἐπιτελεόμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον subigit:
 “τὸ ἔργον.” οὕτω τοῖσι Περσινθίοσι παλαιώσασι ἐπιχει- quos antea
Paeones,
Strymonis
accolae [c.
18.], oraculo
li monitu
ad bellum
iis inferen-
dum exciti,
adfixe-
rant.

ρεύουσι οἱ Παίονες, καὶ πολλόν τε ἐκράτησαν, καὶ ἔλπιόν σφρων ὀλίγους.

Perintho devicta, Thraces maritimos [c. 10.] adoritur eorumque alium ex alio populum imperio Persarum subicit.

Thraces, post Indos [3, 94.], gens omnium numerosissima, sed in plures divisa populos parum concordantes, idcirco minus valida virium. Horum populorum omnium similes leges institutaque, praeter Getarum, Trausorum et Transcraesonarum.

Getarum de immortalitate opinio [4, 94.]. Trausi recens natos lugent: mortuorum funus gratulandi prosequuntur.

Transcraesonae polygami.

II. Τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παϊόνων πρότερον γεγόμενα, ὥδε ἐγένετο· τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γιγόμενων τῶν Περιινθίων, οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζος ἐπεκράτησαν πλεῖσθι. ὥς δὲ ἐχειρώθη ἡ Πέρηνθος, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ὁ Μεγάβαζος διὰ τῆς Θρηίκης, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμενος βασιλεῖ· ταῦτα γάρ οἱ ἐντέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηίκην καταστρέφεισθαι.

III. Θρηίκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι, μετὰ γὰρ Ἰνδοῦς, πάντων ἀνθρώπων. εἰ δὲ ὑπ' ἐνὸς ἄρχατο, ἡ Φρονέει κατὰ ταῦτο, ἄμαχόν τ' ἂν εἴη, καὶ πολλῶν κράτιστον πάντων ἔθνέων, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν· ἀλλὰ γὰρ ταῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχανον μὴ κοτε ἐγγίγνται· εἰς δὲ δὴ κατὰ ταῦτο ἀσθενέες. οὐνόματα δὲ πολλὰ ἔχουσι κατὰ χώρας ἕκαστοι· νόμοισι δὲ οὗτοι παραπλησίοις πάντες χρεῶνται κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων, καὶ Τραυσῶν, καὶ τῶν κατύπερθε Κρηστωναίων οἰκέοντων.

IV. Τουτέων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ποιεῦσι, εἰρηταί μοι. Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ ταῦτα τοῖσι ἄλλοις Θρηίξι ἐπιτελεῦσι, κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογινόμενον, ποιεῦσι τοιάδε· τὸν μὲν γινόμενον περιῖζόμενοι οἱ προσήκοντες ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ, ἐπεὶ τε ἐγένετο, ἀναπλῆσαι κακὰ, ἀπηγόμενοι τὰ ἀνδραπήϊα πάντα πάθια· τὸν δὲ ἀπογενόμενον, παῖζοντές τε καὶ ἡδόμενοι γῇ κρύπτουσι, ἐπιλέγοντες ὅσων κακῶν ἐξαπαλλαχθεὶς, ἔστι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ.

V. Οἱ δὲ κατύπερθε Κρηστωναίων, ποιεῦσι τοιάδε. ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλὰς· ἐπειὰν ὧν τις αὐτέων

ἀποθάη, κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν, καὶ Φί- Viri vita
defuncti in
tumulo di-
lectissima
uxorum
immolatur.
λων σπουδαὶ ἰσχυραὶ περὶ ταῦδε, ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο
5 μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. ἡ δὲ ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ,
ἐγκωμιασθεῖσα ὑπὸ τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, σφάζεται
ἐς τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκιστάτου ἐωυτῆς· σφαχθεῖσα
δὲ, συνθάπτεται τῷ ἀνδρί. αἱ δὲ ἄλλαι συμφορὴν με-
γάλην ποιῶνται· ὄνειδος γάρ σφι ταῦτο μέγιστον γί-
νεται.

VI. Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηίκων ἐστὶ ὅδε ὁ νόμος. πα- Cæterorum
Thracum
instituta
maxime
memorabi-
lia.
λῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῇ. τὰς δὲ παρθένους οὐ φυ-
λάσσουσι, ἀλλ' ἐῷσι ὅσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μί-
σγεσθαι· τὰς δὲ γυναῖκας ἰσχυρῶς φυλάσσουσι. καὶ
5 ἐνίοται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων με-
γάλων. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς κέκριται· τὸ δὲ
ἄστικτον, ἀγενές. ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον· γῆς δὲ ἐργά-
την, ἀτιμώτατον. τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληϊστύος,
κάλλιστον. οὗτοι μὲν σφῶν οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσὶ.

VII. Θεοὺς δὲ σέβονται μύηους ταῖςδε, Ἄρεα, καὶ Deos solos
colunt
Martem,
Bacchum,
Dianam :
reges præ-
cipue Mer-
curium,
originem
ab eo du-
centes.
Διόνυσον, καὶ Ἄρτεμιν. οἱ δὲ βασιλῆες αὐτέων, πάρεξ
τῶν ἄλλων πολητέων, σέβονται Ἑρμῆν μάλιστα θεῶν
καὶ ὁμνίουσι μῶνον ταῦτον, καὶ λέγουσι γεγενῆσθαι ἀπὸ
5 Ἑρμέω ἐωυτούς.

VIII. Ταφαὶ δὲ τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτέων εἰσὶ αἶδε· Sepultura
diorum.
τρῆς μὲν ἡμέρας προτιθέασιν τὸν νεκρόν· καὶ παντοῖα
σφάζαντες ἱρήια, εὐωχεῖνται, προκλαύσαντες πρῶτον·
ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες, ἢ ἄλλως γῇ κρύ-
5 ψαντες· χῶμα δὲ χέαντες, ἀγῶνα τιθεῖσι παντοῶν, ἐν
τῷ τὰ μέγιστα ἀεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνμα-
χίης. ταφαὶ μὲν δὴ Θρηίκων εἰσὶ αἶδε.

IX. Τὸ δὲ πρὸς βορέω ἐστὶ τῆς χώρας ταύτης, εὐδεις Thraciam
ab aquilone
qui populi
ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκέες· οἵτινές εἰσι ἀνδράπων οἱ οἰκόν-

contingant, *tes αὐτήν· ἀλλὰ τὰ πέρην ἤδη τοῦ Ἰστροῦ ἐρημος χώρα*
parum constat. Soli Sigynnae φαίνεται εἶσα καὶ ἄπειρος. μούνας δὲ δύναμαι πυθέ-5
trans Istrum cogniti, a Medis, uti fama fertur, oriundi, et usque ad Enctos Adriæ accolas [1, 196.] pertinentes: eorum vestitus et equi. σθαι οἰκόντας πέρην τοῦ Ἰστροῦ ἀνθρώπους, τοῖσι αὖτο-
μα εἶναι Σιγύννας, ἐσθῆτι δὲ χρωμένους Μηδικῇ. τοὺς
δὲ ἵππους αὐτῶν εἶναι λασίους ἅπαν τὸ σῶμα, ἐπὶ
πέντε δακτύλους τὸ βάθος τῶν τριχῶν· μικροὺς δὲ καὶ
σιμούς καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν· ζευγνυμένους δὲ 10
ὑπ' ἄρματα, εἶναι ὄξυτάτους· ἄρματηλατίειν δὲ πρὸς
ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους. κατήκειν δὲ τουτίων τοὺς οὖρους
ἀγχιῷ· Ἐνετῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ. εἶναι δὲ Μήδων σφίγας
ἀποίκους λέγουσι· ὅπως δὲ οὗτοι Μήδων ἀποικοὶ γεγό-
νασι, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι· γένοιτο δ' ἂν 15
πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. [Σιγύννας δ' ὧν καλεῖουσι Λί-
γυες οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλῆς οἰκόντες, τοὺς κατήλους·
Κύριοι δὲ, τὰ δόρατα.]

Fabula Thracum de regionibus trans Istrum propter examina apum impervia explosa. Terra septentrioni subiecta ob frigus inhabitabilis.

X. Ὡς δὲ Θρηίκες λέγουσι, μέλισσαι κατέχουσαι
 τὰ πέρην τοῦ Ἰστροῦ εἰσὶ καὶ ὑπὸ τουτίων οὐκ εἶναι δι-
 ελθεῖν τοπροσατέρω. ἐμοὶ μὲν νυν, ταῦτα λέγοντες, δο-
 κέουσι λέγειν οὐκ οἰκότα· τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα φαίνεται
 εἶναι δύσρηγα· ἀλλὰ μοι τὰ ὑπὸ τὴν ἄρκτον ἀοίκητα5
 δοκέει εἶναι διὰ τὰ ψύχρα. ταῦτα μὲν νυν τῆς χώρας
 ταύτης περὶ λέγεται. τὰ παραθαλάσσια δ' ὧν αὐτῆς
 Μεγάβαρος Περσῶν κατήκοα ἐποίησε.

Darius ab expeditione Scythica Sardes reversus, Histium ob pontem Istrum servatum [4, 137.], Coen ob confilium salubre datum

XI. Δαρῆος δὲ ὡς διαβὰς τάχιστα τὸν Ἑλλήσπον-
 τον, ἀπῆκετο εἰς Σάρδεις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἰστιαίου τε τοῦ
 Μιλησίου εὐεργεσίας, καὶ τῆς παραινίσιοις τοῦ Μιτυλη-
 ναίου Κώει· μεταπεμφάμενος δὲ σφίγας εἰς Σάρδεις,
 ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ μὲν δὲ Ἰστιαῖος, ἅτε τυραννέων5
 τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν οὐδεμιῆς προσεχρήζε· αἰτέει
 δὲ Μύρκενον τὴν Ἡδωνίδα, βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν

κτίσαι. οὗτος μὲν δὴ ταύτην αἰρέεται. ὁ δὲ Κῶης, οἷά τε [4, 97.] re-
 αὐ τύραντος, δημότης τε ἔων, αἰτέει Μιτυλήνης τυραννῆ-
 10 σαι. τελευθύντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὗτοι μὲν κατὰ τὰ
 εἶλαντο ἐτράποντο. *illi petenti Myrcinum Edonidem, huic Mitylenen donans.*

XII. Δαρεῖον δὲ συνήεικε, πρῆγμα τοῖονδε ἰδόμενον, *Qua re motus Megabazum Pa-
 ἐκθυμῆσαι ἐντείλασθαι Μεγαβάζω, Παίονας ἐλόντα
 ἀνασπάσους ποιῆσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίην. ἦν
 Πίγρης καὶ Μαντύης, ἄνδρες Παῖονες· οἱ ἐπεὶ τε Δαρεῖος
 5 διέβη ἐς τὴν Ἀσίην, αὐτοὶ ἐθέλοντες Παϊόνων τυραννεύειν, jussit.*
 ἀπικνέονται ἐς Σάρδεις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν μεγάλην
 τε καὶ εὐεῖδα. Φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον
 ἐς τὸ πρσαστήιον τὸ τῶν Λυδῶν, ἐποίησαν τοῖονδε· σκευά-
 10 σαντες τὴν ἀδελφεὴν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδωρ ἐπεμπον,
 ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσιν, καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος
 ἵππον ἐπέλκουσαν καὶ κλώθουσιν λῖνον. ὡς δὲ παρεξ-
 ῆε ἡ γυνή, ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περ-
 σικὰ ἦν οὔτε Λύδια τὰ ποιούμενα ἐκ τῆς γυναικός, οὔτε
 15 πρὸς τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας οὐδαμῶν. ἐπιμελὲς δ' ὡς οἱ
 ἐγένετο, τῶν δορυφόρων τινὰς πέμπει, κελεύων Φυλάξαι
 ὅ, τι χηρήσεται τῷ ἵππῳ ἢ γυνή. αἱ μὲν δὴ ὅπισθεν εἰ-
 πωτο· ἡ δὲ ἐπεὶ τε ἀπῆκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἤρσε τὸν
 ἵππον· ἄρσασα δὲ, καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησα-
 20 μένη, τὴν αὐτὴν ὁδὸν παρεξῆε, Φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς
 κεφαλῆς, καὶ ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον,
 καὶ στρέφουσα τὸν ἄτρακτον.

XIII. Θωυμάζων δὲ ὁ Δαρεῖος τά τε ἤκουσε ἐκ τῶν
 κατασκόπων, καὶ τὰ αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευε
 εὐπῶ ἐς ὄψιν. ὡς δὲ ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ
 αὐτῆς, οὐκ πρόσω σκοπιὴν ἔχοντες τουτέων. εἰρωτέωντες
 5 δὲ τοῦ Δαρείου ὑποδαπὴ εἶη, ἔφασαν οἱ νεηίσκοι εἶναι
 Παῖονες, καὶ ἐκείνη εἶναι σφέων ἀδελφεήν. ὁ δ' ἰὼν ἀμεί-

Situs Paeoniae: Paeones Teucrorum coloni.

ὅτο, τίνες δὲ οἱ Παῖονες ἀνδραποῖ εἰσι, καὶ κοῦ γῆς οἰκημένοι, καὶ τί κείνοι ἐθέλοντες ἔλθοιεν εἰς Σάρδεις. οἱ δὲ οἱ ἔφραζον, ὡς ἔλθοιεν μὲν ἐκείνῳ δάσοντες σφείας αὐτούς· εἴη δὲ ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμῶνι ποταμῷ ποτα- 10 λισμένη· ὁ δὲ Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησπόντου· εἴησαν δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἀποικίαι· οἱ μὲν δὴ αὐτὰ ἕκαστα ἔλεγον. ὁ δὲ εἰρώτα, οἱ καὶ πᾶσαι εἴησαν αὐτά· οἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐργατίδες· οἱ δὲ καὶ τούτω ἔφασαν προθύμως αὐτῶν ἔχειν· αὐτῶν γὰρ ἂν τούτων εἴνεκα 15 καὶ ἐποιέτο.

XIV. Ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα πρὸς Μεγάβαζον, τὸν ἔλπε ἐν τῇ Θρηίκῃ στρατηγόν· ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡδέων Παίονας, καὶ παρ' ἐωυτὸν ἀγαγεῖν καὶ αὐτοὺς καὶ τέκνα τε καὶ γυναῖκας αὐτῶν. αὐτίκα δὲ ἰππεὺς ἔδωκε Φέρων τὴν ἀγγελίαν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· περαιωθεὶς δὲ, δίδωι τὸ βιβλίον τοῦ Μεγαβάζῳ. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος, καὶ λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηίκης, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίαν.

Eorum terram Megabazus cum exercitu ingressus, Siropaeones, Paeniasque, qui ad pacem usque Persiam pertinent, astu in deditio-nem acceptos in Asiam deducit.

XV. Πυθόμενοι δὲ οἱ Παῖονες τοὺς Πέρσας ἐπὶ σφείας ἵέναι, ἀλισθέντες ἐξεστρατεύσαντο πρὸς θαλάσσης· δολέοντες ταύτῃ ἐπιχειρήσιν τοὺς Πέρσας ἐμβάλλοντας. οἱ μὲν δὴ Παῖονες ἦσαν ἐτοῖμοι τὸν Μεγαβάζου στρατὸν ἐπίοντα ἐρύκειν. οἱ δὲ Πέρσαι πυθόμενοι συναλίσθαι τοὺς Παίονας, καὶ τὴν πρὸς θαλάσσης ἐσβολὴν φυλάσσοντας, ἔχοντες ἡγεμόνας, τὴν ἄνω ὁδὸν τρέπονται· λαθόντες δὲ τοὺς Παίονας, ἐσπίπτουσι εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν, εὐστας ἀνδρῶν ἐρήμους· οἷα δὲ κενήσι ἐπισπεύοντες, εἰ τιτίως κατέσχον. οἱ δὲ Παῖονες ὡς ἐπίπτοντο ἔχομένας 10 τὰς πόλεις, αὐτίκα διασκεδασθέντες, κατ' ἐωυτοὺς ἕκαστοι ἐτρέποντο, καὶ παρεδίδσαν σφείας αὐτοὺς τοῖσι Πέρσησι. οὕτω δὴ Παίωνων Σιροπαῖονές τε καὶ Παίοπλαι

καὶ οἱ μέχρι τῆς Πρασιάδος λίμνης, ἐξ ἡθῶν ἐξανα-
15 στάντες ἦγοντο εἰς τὴν Ἀσίην.

XVI. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον οὖρος, καὶ Δόθηρας, Qui illius
καὶ Ἀγρίανας, καὶ Ὀδομάντους, καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην gentis po-
τὴν Πρασιάδα, οὐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζου. puli liber-
ἐπειρήθη δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἐξαιρέειν tatem tum
5 ὡδὲν ἰκρία ἐπὶ σταυρῶν ἰψηλῶν ἐζυγμένα ἐν μέσῃ vindicave-
ἵστηκα πᾶσι λίμνῃ. ἴσθον ἐκ τῆς ἡπείρου στεινὴν ἔχοντα rint. Pa-
μῇ, γοφύῃ· τοὺς δὲ σταυροὺς τοὺς ὑπεστεῶτας τοῖσι ludem Pra-
ἰκρίοισι τὸ μὲν κου ἀρχαῖον ἵστησαν κοινῇ πάντες οἱ πο- siadem in-
λίται· μετὰ δὲ, πᾶσι χρεώμενοι ἵσῳ τοῖσιν αἰσῶν colentium
10 ζῶντες ἐξ οὖρος, τῷ οὐνομά· ἐστὶ Ὀρβηλος, κατὰ γυναῖ- vitæ ratio.
κα ἐκάστην· ἡ γὰρ εἰς τρεῖς σταυροὺς ὑπίσθησι· ἄγεται Equi co-
δὲ ἑκάστος συγχρᾶς γυναῖκα. οἰκῶσι δὲ τοιοῦτον τρόπον rum ju-
κρατέων ἑκάστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύβης τε ἐν ἣ δια- mentisque
τάται, καὶ θύρας καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω Φε- piscibus ve-
15 ρείσης· ἐς τὴν λίμνην· τὰ δὲ νήπια παῖδιά δέουσι τοῦ icuntur,
ποδὸς σπάρτω, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες. τοῖσι δὲ quorum
ἵππους καὶ τοῖν ὑποζυγίοισι παρέχουσι χόρτον ἰχθύς. genera duo,
τῶν δὲ πλεόντες· ἐστὶ τοιοῦτον, ὥστε ὅταν τὴν θύρην τὴν papraces et
καταπακτὴν ἀνακλῇ, κακίῃ σχαίνῃ σφυρίδα κεινὴν εἰς tilones.
20 τὴν λίμνην καὶ οὐ πολλόν τινα χρόνον ἐπισχῶν, ἀνασπᾷ
πλήρεια ἰχθύων. τῶν δὲ ἰχθύων ἐστὶ γένηα δύο, τοὺς
καλέουσι πάπρακας τε καὶ τίλωνας.

XVII. Παίονων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἦγοντο εἰς τὴν Abductis
Ἀσίην. Μεγαβάζος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας, Pæonibus,
πέμπει ἀγγέλους εἰς Μακεδονίην, ἄνδρας ἑπτὰ Πέρσας, Megabazus
οἱ μετ' αὐτὸν κείνοι ἔσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ad Amyn-
3 ἐπέμποντο δὲ αὐτοὶ παρ' Ἀμύντην, αἰτήσαντες γῆν τε καὶ tam Mac-
ὑδωρ Δαρείῳ βασιλεῖ. ἐστὶ δὲ ἐκ τῆς Πρασιάδος λίμνης donis re-
σύτομος κάρτα εἰς τὴν Μακεδονίην. πρῶτα μὲν γὰρ ἔχε- gem mit-
Via a palu-
de Praña-

de, ad
quam ar-
genti fodi-
nae, in Ma-
cedoniam.
ται τῆς λίμνης τὸ μέταλλον, ἐξ οὗ ὕστερον ταυτέων τά-
λατον ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρης ἐκάστης ἐφοίτα·
μετὰ δὲ τὸ μέταλλον, Δύσωρον καλεόμενον οὄρος ὑπερ- 10
βάντα εἶναι ἐν Μακεδονίῃ.

Amyntas
Dario se
dedit lega-
toſque con-
vivio lau-
tiffimo ex-
cipit. Qui
cum adpoti
feminas
contra Ma-
cedonum
morem,
facili tamen
Amynta,
ad coenam
depopo-
scissent, in
eafque se
petulantius
gererent,
XVIII. Οἱ ὦν Πέρσαι οἱ πεμφθέντες αὐτοὶ παρὰ τὸν
Ἀμύντην ὡς ἀπίκοντο, αἴτεον, ἐλθόντες ἐς ὄψιν τὴν
Ἀμύντεω, Δαρειῷ βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. ὁ δὲ ταῦτά
τε ἐδίδου, καὶ σφεας ἐπὶ ξεινίᾳ καλεῖ· παρὰ σπενασά-
μενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπές, ἐδίδετο τοὺς Πέρσας 5
φιλοφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ δεῖπνου ἐγένοντο, διαπίπτοντες
εἶπαν οἱ Πέρσαι τάδε, “Ἐῖνε Μακεδῶν, ἡμῖν νόμος ἐστὶ
“ τοῖσι Πέρσῃσι, ἐπεὰν δεῖπνον προσιδῶμεθα μέγα, τότε
“ καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας ἐσά- 10
“ γεσθαι παρέδρους· σύ νυν, ἐπεὶ περ προθύμως μὲν
“ ἰδὲξας, μεγάλως δὲ ξεινίζεις, διδοῖς τε βασιλεῖ Δα-
“ ρεῖῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἔπειο νόμῳ τῷ ἡμετέρῳ.” εἶπε
πρὸς ταῦτα Ἀμύντης, “Ὁ Πέρσαι, νόμος μὲν ἡμῖν γέ
“ ἐστὶ οὐκ οὗτος, ἀλλὰ κεχωρῖσθαι ἀνδρας γυναικῶν 15
“ ἐπεὶ τε δὲ ὑμῖς ἐόντες δεσπόται προεχρηρίζετε ταυτέων,
“ παρέσται ὑμῖν καὶ ταῦτα.” εἶπας τοσαῦτα ὁ Ἀμύν-
της μετεπέμψατο τὰς γυναῖκας. αἱ δὲ ἐπεὶ τε καλε-
όμεναι ἦλθον, ἐπέζης ἀντίαι ἵζοντο τοῖσι Πέρσῃσι. ἐν-
θαῦτα οἱ Πέρσαι ἰδόμενοι γυναῖκας εὐμόρφους, ἔλεγον 20
πρὸς Ἀμύντην φάμενοι τὸ ποιηθὲν ταῦτο οὐδὲν εἶναι σο-
φόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῇθεν μὴ ἐλθεῖν τὰς γυναῖ-
κας, ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ παριζομένας, ἀντίαι ἵζεσθαι,
ἀλγυθόνας σφι ὀφθαλμῶν. ἀναγκαζόμενος δὲ ὁ Ἀμύν- 25
της ἐκάλεσε παρίζειν· πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν, αἰ-
τίκα οἱ Πέρσαι μαστῶν τε ἄπτοντο, οἷα πλεύνως οἰνω-
μένοι, καὶ κού τις καὶ φιλέειν ἐπειράτο.

XIX. Ἀμύντης μὲν δὴ ταῦτα ὀρέων, ἀτρέμας εἶχε, καὶ

- παρ δυσφορέων, οἷα ὑπερδουμαίνων τοὺς Πέρσας. Ἀλέ- Alexander
ξανδρος δὲ ὁ Ἀμύντεω, παρῶν τε καὶ ὀρέων ταῦτα, ἄτε Amyntæ
5 πῶς τε εἶναι καὶ κακῶν ἀπαθῆς, οὐδαμῶς ἔτι κατέχειν filius, im-
οἷός τ' ἦν ὥστε δὲ βαρέως φέρων, εἶπε πρὸς Ἀμύντεω patiens
τάδε, “ Σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίᾳ, ἀπῶν τε ἀνα- contume-
“ παύσο, μηδὲ λυγάρῃ τῇ πόσει· ἐγὼ δὲ προσμένων αὐ- lim,
“ τοῦ τῆδε, πάντα τὰ ἐπιτήδεα παρῆξω τοῖσι ξείνοισι.”
- 10 πρὸς ταῦτα συνίης ὁ Ἀμύντης ὅτι νεώτερα πρῆγματα
παρῆξεν μέλλει Ἀλεξάνδρος, λέγει, “ ὦ παῖ, σχεδὸν
“ γὰρ σὺ ἀνακασιόμενου συνίσμι τοὺς λόγους, ὅτι ἐθέ-
“ λεις ἐμὲ ἐκπέμψας ποιῆσαι τι νεώτερον· ἐγὼ ὦν σου
“ χρηρίζω μηδὲν νεοχμῶσαι κατ' ἀνδρας τούτους, ἵνα μὴ
15 “ ἐξεργάσῃ ἡμέας· ἀλλὰ ἀνέχου ὀρέων τὰ ποιούμενα·
“ ἀμφὶ δὲ ἀπόδω τῇ ἐμῇ πείσομαι τοι.”

- XX. Ὡς δὲ ὁ Ἀμύντης χρηίσας ταυτέων εἰχώκει, λέ- patre sum-
γει ὁ Ἀλεξάνδρος πρὸς τοὺς Πέρσας, “ Γυναικῶν του- moto, il-
“ τέων, ὦ ξεῖνοι, πολλή ἐστι ὑμῖν οὐπετεία, καὶ εἰ πά- los per do-
“ σῃσι βούλεσθε μίσγεσθαι, καὶ ἐκόσῃσι ὦν αὐτέων· lum con-
3 “ τούτου μὲν περὶ αὐτῶν ἀποσημανέτε. νῦν δὲ, σχεδὸν
“ γὰρ ἤδη τῆς κοίτης ὥρη προσέρχεται ὑμῖν, καὶ καλῶς
“ ἔρχονται ἡμέας ὀρέω μέθης, γυναῖκας ταύτας, εἰ ὑμῖν
“ φίλον ἐστί, ἄφετε λούσασθαι· λουσαμένας δὲ, ὅπισω
“ προσάκουθε.” εἰπας ταῦτα, συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ
10 Πέρσαι, γυναῖκας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπειμπι ἐς τὴν
γυναικῆν· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλεξάνδρος ἴσους τῇσι γυναιξὶ
ἀριθμὸν ἀνδρας λειογενείας τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῇτι
σκευάσας, καὶ ἐγχειρίδια δούς, παρῆγε ἔσω παράγων
δὲ τούτους, ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τάδε, “ ὦ Πέρσαι,
15 “ ἄκατε πανδαισίῃ τελεῇ εἰσιτῆσθαι. τά τε γὰρ ἄλλα
“ ὅσα εἴχομεν, καὶ πρὸς, τὰ οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρέ-

“χειν, πάντα ὑμῖν πάρεσσι· καὶ δὴ καὶ τότε τὸ πάν-
 “των μέγιστον, τὰς τε ἐωυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελ-
 “Φεῖας ἐπιδαφιλουμένους ὑμῖν· ὡς παντελείως μάθῃτε
 “τιμωόμενοι πρὸς ἡμέων τῶν πτέρ’ ἐστε ἄξιοι· πρὸς δὲ, 20
 “καὶ βασιλεῖ τῷ πέμπαντι ἀπαγγείλητε, ὡς ἀνὴρ
 “Ἕλλην Μακεδόνων ὑπαρχος εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ
 “τραπέζει καὶ κώτη.” ταῦτα εἶπας Ἀλεξάνδρος, παρίζει
 Πέρσῃ ἀνδρὶ ἀνδρα Μακεδόνα, ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ. αἱ
 δὲ, ἐπεί τε σφίων αἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργά- 25
 ζοντο αὐτούς.

Cujus cae-
 dis auctores
 Persis que-
 rentibus,
 Alexander
 multis mu-
 neribus
 Bubaræ da-
 tis ac Gy-
 gæa forore
 eidem de-
 sponsata
 [s. 136.]
 inultus
 evadit.

XXI. Καὶ οὗτοι μὲν ταύτῃ τῷ μὶν διεφθάρησαν, καὶ
 αὐτοὶ καὶ ἡ Θερραπὴ αὐτέων· εἶπετο γὰρ δὴ σφι καὶ
 ὀχήματα, καὶ θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρα-
 σκευή· πάντα δὲ ταῦτα, ἅμα πᾶσι κύνεισι ἠφάνιστο.
 μετὰ δὲ, χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον, ζήτησις τῶν ἀνδρῶν 5
 τούτων μεγάλη ἐκ τῶν Περσέων ἐγένετο· καὶ σφεας
 Ἀλεξάνδρος κατέλαβε σοφίῃ, χρήματά τε δοὺς πολλὰ,
 καὶ τὴν ἐωυτοῦ ἀδελφεήν, τῇ οὐνομα ἦν Γυγαίη· δοὺς δὲ
 ταῦτα κατέλαβε ὁ Ἀλεξάνδρος Βουδάρη, ἀνδρὶ Πέρσῃ,
 τῶν διζήμενων τοὺς ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ. ὁ μὲν 10
 νυν τῶν Περσέων τούτων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς
 ἐσιγήθη.

Macedo-
 num reges
 Græcæ stir-
 pis Argivæ-
 que profa-
 piam.

XXII. Ἕλληνας δὲ τούτους εἶναι ἀπὸ Περδίκκω γε-
 γονότας, κατὰ περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτὸς τε οὕτω τυγχάνω
 ἐπιστάμενος, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι ἀπο-
 δέξω ὥς εἰσι Ἕλληνες· πρὸς δὲ, καὶ αἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ
 διεποντες ἀγῶνα Ἑλλήνων οὕτω ἐγνώσαν εἶναι. Ἀλεξάν- 5
 δρου γὰρ ἀεθλεύειν ἐλομένου, καὶ καταβάντος ἐπ’ αὐτὸ
 ταῦτο, αἱ ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργον μιν, φάμενοι
 οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλή-

10ων. Ἀλεξάνδρος δὲ, ἐπεὶ δὴ ἀπέδωκε ὡς εἴη Ἀργεῖος,
ἐκρίθη· τί εἶναι Ἕλλη, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον, συν-
ἔθεντε τῷ πρώτῳ. ταῦτα μὲν νῦν οὕτω καὶ ἐγένετο.

XXIII. Μεγάβαζος δὲ ἄγων τοὺς Παίονας, ἀπῆκετο Megabazus
cum Pa-
ones Sardes
duxisset,
Myrcinum
Histiae in-
caute tra-
ditam
ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποτον· ἐνθαῦτεν δὲ διαπεραιωθεὶς, ἀπῆ-
κετο εἰς Σάρδεις. ὅτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἰστιαίου τοῦ Μι-
λησίου τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε [μισθὸν] δωρεὴν
5 φυλακῆς τῆς σχεδῆς· ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ
Στρυμόνα ποταμὸν, τῷ ὀνόματι ἐστὶ Μύρκινος· μαθὼν
δὲ ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιούμενον ἐκ τοῦ Ἰστιαίου, ὡς ἤλθε
τάχιστα εἰς τὰς Σάρδεις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δα-
ρεῖω τάδε· ὦ βασιλεῦ, κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἀν-
10 “ δρὶ Ἑλλήνι δεινῷ τε καὶ σοφῷ δοῦς ἐγκτήσασθαι πό-
“ λι ἐν Θρηίκῃ; ἵνα ἴδῃ τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθορος,
“ καὶ πολλοὶ καπνῆες, καὶ μέταλλα ἀργύρεα· ὁμιλὸς τε
“ παλλὸς μὲν Ἕλλη, περιοικεῖ, πολλὸς δὲ βάρβαρος· οἱ
“ προστάτῃ ἐπιλαβόμενοι, ποιήσουσι ταῦτο τὸ ἀν κείνος
15 “ ἐξηγέται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. σύ νυν τοῦτον τὸν
“ ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκηῖω πολέμῳ
“ συνέχῃαι· τρόπον δὲ ἡπίῳ μεταπεμψάμενος, παῦσον·
“ ἐπεὶ δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅπως μηκέτι κείνος
“ εἰς Ἑλλήνας ἀπίχεται.”

XXIV. Ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος, εὐπετίως ἐπειθε Quo confli-
lio utens
rex, Histiae-
um Myrci-
num jam
condentem
astute pri-
mum Sar-
des arceffit,
post secum
Susa abdu-
cit,
Δαρεῖον, ὡς εὖ προορέων τὸ μέλλον γίνεσθαι. μετὰ δὲ,
ἄγγελον πέμψας ὁ Δαρεῖος εἰς τὴν Μύρκινον, ἔλεγε τάδε,
“ Ἰστιαῖε, βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε λέγει, Ἐγὼ φροντί-
5 “ ζῶν εὐρίσκω ἐμοὶ τε καὶ τοῖσι ἐμοῖσι πρῆγμασι οὐ-
“ δὴνα εἶναι σὺ ἄνδρα εὐνοέστερον· ταῦτο δὲ οὐ λόγιοις,
“ ἀλλ’ ἐργοῖσι οὔδα μαθών. νῦν ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρῆγ-
“ ματα μεγάλα κατεργάσασθαι, ἀπικνέο μοι πάντως,

“ ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερβείωμαι.” τούτοις τοῖσι ἔπεισι πι-
 στεύσας ὁ Ἰστιαῖος, καὶ ἅμα μέγα ποιούμενος βασιλῆος 10
 σύμβουλος γενέσθαι, ἀπῆκετο εἰς τὰς Σάρδεις. ἀπικο-
 μένῳ δὲ οἱ ἔλεγε Δαρεῖος τάδε, “ Ἰστιαῖε, ἐγὼ σε μετε-
 “ πεμφάμην τῶνδε εἵνεκεν· ἐπεὶ τε τάχιστα ἐνόστησα
 “ ἀπὸ Σκυθῶν, καὶ σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐ- 15
 “ δὲν κω ἄλλο χρεῖμα οὕτω ἐν βραχεῖ ἐπεζητήσα ὥς
 “ σὲ ἰδεῖν τε καὶ εἰς λόγους μοι ἀπικέσθαι· ἐγνωκὼς
 “ ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιάτατον ἀνὴρ φίλος, συ-
 “ ετός τε καὶ εὖνοος· τά τοι ἐγὼ καὶ ἀμφοτέρω συνειδὼς
 “ ἔχω μαρτυρεῖν εἰς πράγματα τὰ ἐμά. νῦν ὦν, εὖ γὰρ 20
 “ ἐποίησας ἀπικόμενος, τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι. Μί-
 “ λητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτιστον ἐν Θρηκῇ πόλιν· σύ
 “ δὲ ἐμῷ ἐπόμενος εἰς Σοῦσα, ἔχε τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω,
 “ ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος.”

Artapherne
 Hyfaspis
 Sardibus,
 copiis ma-
 ritimis in
 Megabazi
 locum
 [c. 26.]
 Otane præ-
 fecto, cu-
 jus patrem
 Sifamnen
 Cambyfes
 olim pro-
 pter litem
 injuste ju-
 dicatam
 necaverat
 deglupie-
 ratque.

Otanes By-
 zantium,
 Calchedo-
 nem, An-
 tanderum,
 Lamponi-
 um, navi-
 busque
 Lesbiorum
 utens, Lo-
 mnum at-
 que Im-

XXV. Ταῦτα Δαρεῖος εἶπας, καὶ καταστήσας Ἀρ-
 ταφέρνεα, ἀδελφεὸν ἐαυτοῦ ἱεροπάτριον, ὑπαρχον εἶναι
 Σαρδίων, ἀπήλαυε εἰς Σοῦσα, ἅμα ἀγόμενος Ἰστιαῖον·
 Ὅτανεα δὲ ἀποδέξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασ-
 σίων ἀνδρῶν, τοῦ τὸν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμ- 5
 βύσης, γενόμενον τῶν βασιλῆων δικαστέων, ὅτι ἐπὶ χρή-
 μασι δίκην ἄδικον εἰδίκασε, σφάζας, ἀπέδειρε πᾶσαν
 τὴν ἀνδρωπήϊν· σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέσμα, ἱμάντας
 ἐξ αὐτοῦ ἔταμε, καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον εἰς τὸν ἵζων ἐδί- 10
 καζε· ἐνταύσας δὲ ὁ Καμβύσης, ἀπέδεξε δικαστὴν εἶναι
 ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν παῖδα
 τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνησθαι ἐν τῷ κατίζων
 θρόνῳ δικάζει.

XXVI. Οὗτος ὦν ὁ Ὅτανης ὁ ἐγκατιζόμενος εἰς ταῦτον
 τὸν θρόνον, τότε διάδοχος γενόμενος Μεγαβάζῳ τῆς στρα-
 τηγῆς, Βυζαντίους τε εἶλε καὶ Καλληθονίους· εἶλε δὲ

Ἄνταδρον, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῇ· εἶλε δὲ Λαμπώνιον·
 5 λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νείας, εἶλε Λῆμόν τε καὶ Ἴμ-
 βρον, ἀμφοτέρους ἔτι τότε ὑπὸ Παλασγῶν οἰκουμένους.

brum,
 utramque
 tum Pelas-
 gorum sed-
 dem, oc-
 cupat.

XXVII. Οἱ μὲν δὴ Λῆμνιοι καὶ ἐμαχέσαντο εὖ, καὶ
 ἀμυνόμενοι, ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν. τοῖσι δὲ περιεῶσι,
 αὐτέων οἱ Πέρσαι ὑπαρχον ἐπιστάσι Λυκάστην, τὸν
 Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου ἀδελφεόν. οὗτος
 5 ὁ Λυκάστης ἄρχων ἐν Λῆμνῳ, τελευτᾷ. αἰτὶς δὲ τούτου
 ἦδ'· πᾶντας ἡνδραποδίζετο καὶ κατεστρέφετο· τοὺς μὲν,
 λειποστρατῆς ἐπὶ Σκυθας αἰτιώμενος, τοὺς δὲ, σίνε-
 σθαι τὸν Δαρείου στρατὸν ἀπὸ Σκυθῶν ὀπίσω ἀποκο-
 μίζομενον. οὗτος μὲν νυν τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγῇ
 10 σας· μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἄνεως κακῶν ἦν.

Lemniis
 Lycaretus,
 Mæandrii
 reguli Sa-
 miorum
 frater, [3,
 142. 143.]
 præficitur.
 Otanes cur
 illas civi-
 tates sub-
 egerit.

XXVIII. Καὶ ἤρχετο τοδεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ
 Μίλητου Ἴωσι γίνεσθαι κακά. ταῦτο μὲν γὰρ, ἡ Νάξος
 εὐδαιμονίῃ τῶν ἥσων πρόσφερε· ταῦτο δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν
 χρόνον ἡ Μίλητος αὐτὴ τε ἐωυτῆς μάλιστα δὴ τότε ἀκμά-
 5 σασα, καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα· κατύπερθε
 δὲ ταυτέων, ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μά-
 λιστα στάσει, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους
 γὰρ καταρτιστήρας ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων εἵλοντο οἱ
 Μιλήσιοι.

Naxi ac
 Miletii illo
 tempore
 [circiter a.
 506.] status
 florentissi-
 mus. Su-
 perioribus
 ætatis
 Milesii se-
 ditione mi-
 sere vexati,
 donec Parii,
 ab ipsis ar-
 bitri dele-
 ti, turbas
 compone-
 rent.

XXIX. Κατήλλαξαν δὲ σφεας ὥδε οἱ Παριοι. ὥς
 ἀπίκοντο αὐτέων ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρουν
 γὰρ δὴ σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτέων
 βούλεσθαι διεξιέναι τὴν χώραν. ποιῶντες δὲ ταῦτα,
 5 καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅπως τιὰ ἴδοιεν ἐν
 ἀεστοικῇ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγραφέατο
 τὸ οὔτομα τοῦ δεσπότης τοῦ ἀγροῦ. διεξέλασαντες δὲ
 πᾶσαν τὴν χώραν, καὶ σπανίους εὐρόντες τούτους, ὥς τά-

Id quomo-
 do Parii ef-
 fecerunt do-
 derint.

χιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἀλίην ποιησάμενοι, ἀπέ-
 δεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὖρον τοὺς ἀγροὺς 10
 εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων
 οὕτω δὴ σφειας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφετέρων·
 τοὺς δὲ ἄλλους Μιλησίους τοὺς πρὶν στασιάζοντας, ταύ-
 των ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μὲν νυν οὕτω Μιλησίους
 κατήρτισαν.

15

Dum Histius Sufis commoratur, Nazi exules, ut Milesiorum opera reditum sibi in patriam pararent, Aristagorae Miletii procuratorem auxilia rogantes, cum is suis folius viribus parum fideret, Artaphernis [c. 25.] opem exposcere jubentur. Quod negotium Aristagoras sibi imponi pafus.

XXX. Τότε δὲ ἐκ ταυτέων τῶν πολιῶν ὧδε ἤρχετο
 κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν
 παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλη-
 τον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος εἶναι Ἀρισταγό-
 ρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε εἶναι καὶ ἀνεψιὸς Ἰστι- 5
 αίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σούσοις κατεῖχε·
 ὁ γὰρ Ἰστιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου, καὶ ἐτύγχανε ταύ-
 τον τὸν χρόνον εἶναι ἐν Σούσοις, ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον, ξεῖνοι
 ὡρὶν ὄντες τῷ Ἰστιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν
 Μίλητον, ἰδοῦντο τοῦ Ἀρισταγόρεω, εἰ καὶ αὐτοῖσι παρά- 10
 σχοι δυνάμιν τινα, καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἐωυτῶν. ὁ δὲ,
 ἐπιλεξάμενος ὡς ἦν δι' ἐωυτοῦ κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν,
 ἄρξει τῆς Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιούμενος τὴν ξεινίην τὴν
 Ἰστιαίου, τότε σφι λόγον προσέφερε, “ Αὐτὸς μὲν ὑμῖν
 “ οὐ Φερέγγυός εἰμι δύναμιν τοσαύτην παρασχεῖν, ὥστε 15
 “ κατάγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων Ναξίων·
 “ πυνθάνομαι γὰρ ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοις εἶ-
 “ ναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά· μηχανήσομαι δὲ, πᾶ-
 “ σαν σπουδὴν ποιούμενος· ἐπινοῶ δὲ τῆδε. Ἀρταφέρ-
 “ ης μοι τυγχάνει εἶναι φίλος· ὁ δὲ, Ὑποάσπεω μὲν 20
 “ ἔστι παῖς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλέως ἀδελφεός· τῶν δὲ
 “ ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρχει πάντων, ἔχων
 “ στρατιὴν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας· ταῦτον ὦν δακέω
 “ τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἂν χρητίζωμεν.” ταῦτα ἀκού- 25

σαντες οἱ Νάξιοι, προσέθεντο τῷ Ἀρισταγόρῃ πρήσσειν ἢ δύνατο ἄριστα· καὶ ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον, καὶ δαπάνην τῇ στρατιῇ, ὥς αὐτοὶ διαλύσοντες· ἐλπίδας πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα 30 ποιήσιν τοὺς Νάξίους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι· ὥς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας· τῶν γὰρ νήσων ταυτέων τῶν Κυκλάδων οὐδεμὴν κω ἦν ὑπὸ Δαρείῳ.

XXXI. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς Σάρδεις, Artapherni λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, ὥς Νάξος εἴη νῆσος μεγά-
persuadet, ut exulum causam agens, Naxum caeterisque Cyclades ditioni Persarum adjungere fluideat.
 5 “ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλὴ τε καὶ ἀγαθὴ, καὶ ἀγχαῦ Ἰωνίης· χρήματα δὲ ἐνὶ πολλὰ, καὶ ἀνδράποδα.
 “ Σὺ ἂν ἐπὶ ταύτην τὴν χώραν στρατηλάτεις, καταάγων
 “ ἐς αὐτὴν τοὺς Φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καὶ τοι ταῦτα ποιήσῃ, ταῦτο μὲν ἐστὶ ἐτόιμα παρ’ ἐμοὶ χρήματα με-
 “ γάλα παρέξ τῶν ἀπαισιμωμάτων τῇ στρατιῇ· ταῦτα
 10 “ μὲν γὰρ δίκαια ἡμῶς τοὺς ἄγοντας παρέχειν· ταῦτο
 “ δὲ, νήσους προσκτήσασθαι βασιλεῖ, αὐτὴν τε Νάξον, καὶ
 “ τὰς ἐκ ταύτης ἡρηγμένας, Πάρον τε καὶ Ἄνδρον καὶ
 “ ἄλλας τὰς Κυκλάδας καλευμένας. ἐνθάπτεν δὲ ὀρ-
 “ μεώμενος, εὐπετέως ἐπιδήσασθαι Εὐβοίῃ, νήσῳ μεγάλῃ
 15 “ τε καὶ εὐδαίμονι, οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου, καὶ κάρτα
 “ εὐπετεῖ χειρωθῆναι. ἀποχεῶσι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας
 “ πάσας χειρώσασθαι.” ὁ δὲ ἀμείβετο αὐτὸν τοῖσδε,
 “ Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος ἐξηγητὴς γίνεαι πραγμάτων
 “ ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα, πλὴν τῶν
 20 “ νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν, διηκόσιαί τοι
 “ ἐτόιμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ τούτοις καὶ αὐ-
 “ τὸν βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι.”

XXXII. Ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης ὥς ταῦτα ἤκουσε, Re Dario
 περιχαρὴς ἔων, ἀπήιε ἐς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὥς
probata, Artaphernes primo
 αἰ πέμψαντι ἐς Σαῦσα, καὶ ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρι-
vere clas-

sem ce tri-
remium
magnam-
que vim
militem
duce Me-
gabate, cu-
jus filiam
Pausanias
Cleombroti
postilla in
matrimo-
nium peti-
isse dicitur,
ad Arista-
goram mit-
tit.

σταγόρῳ λεγόμενα, συνέπαιτος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγένετο, παρεσκευάσατο μὲν διηκοσίας τμήρεις, πολλὸν δὲ κάρτα ὅμιλον Περσέων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων στρατηγὸν δὲ τούτων ἀπέδωκε Μεγαβάτην, ἄνδρα Πέρσῃ τῶν Ἀχαιμενιδέων, ἐωῦταῦ τε καὶ Δαρείου ἀπεψόντοῦ Πausανίης ὁ Κλεομβρότεω Λακεδαιμόνιος, εἰ δὲ ἀληθὴς γε ὁ λόγος, ὑστέρω χρόνῳ τούτων ἡρώσατο θυγατέρα, ἔρωτα σχὼν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι. ἀποδίδας δὲ Μεγαβάτην στρατηγὸν Ἀρταφέρνης, ἀπέστειλε τὸν στρατὸν παρὰ τὸν Ἀρισταγόρεα.

Affumptis,
praeter Ari-
stogoram,
penes quem
summa re-
rum, exer-
citu Ionico
atque exu-
libus, Me-
gabates, ut
Naxiis cau-
sa expedi-
tionis late-
ret, primo
septentrio-
nem versus
cursum di-
git, clas-
semque in
Chium ap-
pellit. Ibi
cum bore-
am praesto-
laretur,
cum Arista-
gora rixa-
tus, rem
omnem
Naxiis ipse
prodit.

XXXIII. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ τῆς Μιλήτου τὸν τε Ἀρισταγόρεα καὶ τὴν Ἰάδα στρατιὴν καὶ τοὺς Ναξίους, ἔπλεε πρόφασιν ἐπ' Ἑλλησπόντου· ἐπεὶ τε δὲ ἐγένετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νῆας ἐς Καύκασα, ὡς ἐνθαῦτεν βορρῇ ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον διαβάλοι. καὶ, οὐ γὰρ ἔδεε τούτῳ τῷ στόλῳ Ναξίους ἀπολέσθαι, πρῆγμα τοιόνδε συνηείχθη γενέσθαι. περιϊόντος Μεγαβάτεω τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακὰς, ἐπὶ νεὸς Μυνδίας ἔτυχε οὐδεὶς φυλάσσω· ὁ δὲ, δεινὸν τι ποιησάμενος, ἐκέλευσε τοὺς δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἀρχοντα ταύτης τῆς νεὸς, τῷ ὀνόματι ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆσαι διὰ θαλαμῆς διελόντας τῆς νεὸς κατὰ τοῦτο· ἔξω μὲν κεφαλὴν ποιῶντας, ἔσω δὲ τὸ σῶμα. δεθέντος δὲ τοῦ Σκύλακος, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ἀρισταγόρῳ, ὅτι τὸν ξεινὸν αἰ τὸν Μύνδιον Μεγαβάτης δῆσας λυμαίνοιτο. ὁ δὲ ἐλθὼν παραστήτο τὸν Πέρσῃν τυγχάνων δὲ οὐδενὸς τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν ἔλυσε. πυθόμενος δὲ, κάρτα δεινὸν ἐποίησατο ὁ Μεγαβάτης, καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῳ. ὁ δὲ εἶπε, “ Σὺ δὲ καὶ τούτοις τοῖσι πρῆγμασι τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέστειλε Ἀρταφέρνης ἐμὸς πείθεσθαι, καὶ πλέειν τῇ ἡμετέρῃ; ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσσεις;” ταῦτα εἶπε Ἀρι-

εταγόςης. ὁ δὲ θυμωθεὶς τούτοις, ὡς νῦν ἐγένετο, ἔπεμπε εἰς Νάξον πλοῖον ἄνδρας φράσσοντας τοῖσι Ναξί-
ωσι πάντα τὰ παρῶντα σφι πρήγματα.

XXXIV. Οἱ γὰρ ὧν Νάξιοι οὐδὲν πάντως προσεδέ-
κοντο ἐπὶ σφίας τὸν στόλον ταῦτον ὀρμήσεσθαι. ἐπεὶ μὲν
τῷ ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν ἐσενείκοντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν
εἰς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησόμενοι,
5 καὶ σῖτα καὶ ποτὰ [καὶ τεῖχος] ἐσάξαντο. καὶ οὗτοι μὲν
παρασκευάδατο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου. οἱ δ' ἐπὶ
τε διεβάλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νῆας εἰς τὴν Νάξον, πρὸς
πεφραγμένους προσεφέροντο, καὶ ἐπολιόρκειον μῆνας τέσ-
σερας. ὡς δὲ τὰ τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ Πέρσαι,
10 ταῦτα καταδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισταγόρῃ
προσανασιμάτο πολλὰ, τῷ πλεῖνός τε εἶδετο ἡ πολιορ-
κίη, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγᾶσι τῶν Ναξίων οἰκοδο-
μήσαντες, ἀπαλλάσσοντο εἰς τὴν ἡπειρον, κακῶς πρήσ-
οντες.

XXXV. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε τὴν ὑπόσχασιν τῷ
Ἀρταφέρνηϊ ἐκπληρῶσαι· ἅμα δὲ ἐπίεζε μιν ἡ δαπάνη
τῆς στρατῆς ἀπαυτεομένη, ἀρρώδεε τε, τοῦ στρατοῦ πρή-
ξαντος κακῶς, καὶ Μεγαβάτη διαβεβλημένος· ἐδόκεε τε
5 τὴν βασιλιῆν τῆς Μιλήτου ἀπαιρῆσεσθαι. ἀρρώδεων δὲ
ταυτέων ἕκαστα, ἐβουλεύετο ἀπόστασιν· συνέπιπτε γὰρ
καὶ τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῆχθαι ἐκ Σουσίων
παρ' Ἰστιαίου, σημαίνοντα ἀπίσταςθαι Ἀρισταγόρῃ ἀπὸ
10 βασιλῆος. ὁ γὰρ Ἰστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ
σημῆναι ἀποστῆναι, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως
σημῆναι, ὥστε φυλασσομενέων τῶν ὁδῶν· ὁ δὲ, τῶν δού-
λων τὸν πιστότατον ἀποξυρῆσας τὴν κεφαλὴν, ἐτίξε, καὶ
ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας. ὡς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα,
15 ἀπέπεμπε εἰς Μίλητον, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐ-

δὲν· ἐπεὶ δὲ ἀπίκηται εἰς Μίλητον, κελεύειν Ἀρισταγόρην ξυρῆσαντά μιν τὰς τρεῖσας, κατιδέσθαι εἰς τὴν κεφαλὴν· τὰ δὲ στίγματα ἐσήμεναι, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀπόστασιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐποίησε, συμφερόν ποιεύμενος μεγάλην τὴν ἐαυτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι· 20 ἀποστάσιος ὦν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιεύσης τῆς Μίλητου, οὐδαμῶς εἰς αὐτὴν ἤξειν ἔτι ἐλσγίζετο.

Quod confilium cum
sue factioni
aperuisset,
quæ Hecataeus Mile-
sius [2,
143.] sua-
serit.

XXXVI. Ἰστιαῖος μὲν νυν ταῦτα διανοούμενος, ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον. Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐτοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα· ἐβουλεύετο ὦν μετὰ τῶν στασιωπέων, ἐκφύνας τὴν τε ἐαυτοῦ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ἰστιαίου ἀπυγμένα. οἱ μὲν δὲ ἄλλοι πάντες 5 γνώμην κατὰ τὸ αὐτὸ ἐξεφύροντο, κελεύοντες ἀπίσταςθαι. Ἐκαταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τά τε ἔθνη πάντα τῶν ἤρχε Δαρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ· ἐπεὶ τε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε ποιεῖν ὅπως 10 ναυκράτες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μὲν νυν οὐδαμῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον ταῦτο· ἐπίσταςθαι γὰρ τὴν δύναμιν τὴν Μιλησίων εὔσαν ἀσθενέα· εἰ δὲ τὰ χρήματα καταρεθείη τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ ἐν Βραγχιδῆσι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπι- 15 κρατῆσαι τῆς θαλάσσης· καὶ οὕτω αὐτοὺς τε ἔχειν χρήμασι χρᾶσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλῆσειν αὐτά· τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὥς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων. αὕτη μὲν δὲ οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη· ἐδόκει δὲ ὅμως ἀπίσταςθαι· ἵνα τε αὐτέων πλώσαντα 20 εἰς Μιυῶντα εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελθόν, εἰν ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειραῶσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς.

Erastus ty-
rannis ex
Ionise civi-
tatibus, pa-
lam rebel-
latur [a.
504].

10 Ἰανὴν ταῦτο τοῦτο ἐποίησε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυρά-
νων, τοὺς δ' ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπλευ-
σασέων ἐπὶ Νάξῳ, τούτους δὲ φίλα βουλόμενος ποιέε-
σθαι τῇσι πόλισι, ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πάλιν παρα-
διδούς, ὅθεν εἴη ἕκαστος.

Ariftagoras
cum popu-
larem Ioni-
bus ftatum
vindicavif-
fet, Spar-
tam fuppet-
tias roga-
turus profi-
cifcitur.

**Digreffio de
rebus Spar-
tanis. Ana-
xandridas
Leontis f.
rex Spartæ
[1, 67.]
uxorem na-
tus fieri-
dem, ea re-
pudiata ali-
am ducere
ab ephoris**

jubetur. Id aut̃on, “ Εἴ τοι σύ γε σεαυτᾷ μὴ προορᾷς, ἀλλ’ ἡμῖν
cum abnu-
iffet, “ ταῦτό ἐστι οὐ περιοπτεόν, γένος τὸ Εὐρυσθέneos γενέ-
“ σθαι ἐξίτηλον. σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπεὶ τέ 10
“ τοι οὐ τίκτει, ἔξεο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιέων ταῦτα,
“ Σπαρτιήτησι ἀθήσεις.” ὁ δ’ ἀμείβετο Φᾶς ταυτέων·
οὐδέτερα ποιήσῃν· ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβουλεύειν,
παραινέοντας, τὴν ἔχει γυναῖκα, εἰςαν ἀναμάρτητον
ἐωυτῷ, ταύτην ἀπέντα, ἄλλην ἐσαγαγέσθαι· οὐδέ σφι 15
πείσειςσθαι.

minis co-
gitur, ut
priorē
fervans
uxorem,
contra mo-
rem Spar-
tanorum
alteram in-
ducat.

XL. Πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέροντες βουλευσά-
μενοι, προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε, “ Ἐπεὶ τοῖνυν περι-
“ εχόμενόν σε ὀρέομεν τῆς ἔχεις γυναῖκος, σὺ δὲ ταῦτα
“ ποίees, καὶ μὴ ἀντίβαινε ταῦτοισι, ἵνα μὴ τι ἀλλοῖον
“ περὶ σεῦ οἱ Σπαρτιῆται βουλεύσωνται. γυναῖκος μὲν 5
“ τῆς ἔχεις οὐ προσδέομεθά σευ τῆς ἐξέσιος· σὺ δὲ ταύ-
“ τη τε πάντα ὅσα νῦν παρέχεις πάρεχε, καὶ ἄλλην
“ πρὸς ταύτη ἐσάγαγε γυναῖκα τεκνοποιόν.” ταῦτά κη
λεγόντων, συνεχώρησε ὁ Ἀναξανδρίδης· μετὰ δὲ, γυναι-
κας ἔχων δύο, διζᾶς ἰστίας οἴκεε, ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρ- 10
τητικά.

Nova nu-
pta Cleo-
menem;
post prior
uxor Dori-
eum, tum-
que Leoni-
dam ac Cle-
ombrotum
parit.

XLI. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος, ἡ ἐσύτερον
ἐπελθούσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ Κλεομένεα τούτον. καὶ
αὕτη τε ἔφεδρον βασιλέα Σπαρτιήτησι ἀπέβαινε· καὶ ἡ
πρωτέρη γυνὴ τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος εἶυσα, τότε καὶ
ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη. ἔχουσιν δὲ αὐτὴν 5
ἀληθεῖ λόγῳ, οἱ τῆς ἐπελθούσης γυναῖκος οἰκήϊοι πυθό-
μενοι ὥχλεον, φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλο-
μένην ὑποβαλέσθαι. δεινὰ δὲ ποιούντων αὐτέων, τοῦ χρό-
νου συτᾶμνοντος, ὑπ’ ἀπιστίας οἱ ἔφοροι τίκτουσαν τὴν
γυναῖκα περὶ ἰζόμενοι ἐφύλαξαν. ἡ δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, 10
ἰθὺς ἰσχει Λεωνίδην· καὶ μετὰ ταῦτον, ἰθὺς ἰσχει

Κλεόμβροτον· οἱ δὲ καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτόν τε καὶ Λεωνίδα γενέσθαι. ἡ δὲ Κλεομένηα τεκοῦσα καὶ ταδεύτερον ἐπελταῦσα γυνή, εἴσασα θυγάτηρ Πρινητάδεω

15 ταῖ Δημαρμένου, οὐκέτι ἔτιχτε τοδεύτερον.

XLII. Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε οὐ Mortuo Anaxandridæ Cleomences succedit. Quod graviter ferens Dorieus, colonos in Africam ad Cinypem [4, 173. 198.] dedit: sed inde ejus tertio post anno, in Peloponnesum revertitur.
 Φρονησ, ἀκρομαής τε· ὁ δὲ Δωριεὺς ἦν τῶν ἡλικίων πάντων πρώτος· εὖ τε ἐπίστατο κατ' ἀνδραγαθίην αὐτὸς σχίσων τὴν βασιλιήν. ὥστε ὦν οὕτω Φρονέων, ἐπει-
 5 δὴ ὁ, τε Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι χρεώμετοι τῷ νόμῳ, ἐστήσαντο βασιλῆα τὸν πρεσβύτατον Κλεομένηα, ὁ Δωριεὺς δεινὸν τε ποιεύμενος, καὶ οὐκ ἀξίων ὑπὸ Κλεομένηος βασιλεύεσθαι, αἰτήσας λήν, Σπαρτιή-
 τας ἄγε εἰς ἀποικίην· οὔτε τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ
 10 χρησάμενος, ἐς ἣντινα γῆν κτίσων εἰρή, οὔτε ποιήσας οὐδὲν τῶν νομιζομένων. οἶα δὲ βαρέως φέρων, ἀπίει εἰς τὴν Λιδύην τὰ πλοῖα· κατηγέοντο δὲ οἱ ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπικόμενος δ' εἰς Κίρυπα, οἶκισε χῶρον κάλλιστον τῶν Λιδύων παρὰ ποταμόν· ἐξελαθεῖς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτει
 15 ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιδύων καὶ Καρχηδονίων, ἀπίκετο εἰς Πελοπόννησον.

XLIII. Ἐνθαῦτα δὲ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἑλεώνιος, Hinc ad condendam in Sicilia Heracleam tendens, cum Italiæ oram lederet,
 συνεβαύλευσε ἐκ τῶν Λαίου χρησμῶν, Ἡρακλήην τὴν ἐν Σικελίᾳ κτίζειν, φὰς τὴν Ἑρως χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακλιδέων, αὐτῷ Ἡρακλέος κτησαμένου. ὁ δὲ, ἀκού-
 5 σας ταῦτα, εἰς Δελφούς αἶχετο χρῆσόμενος τῷ χρηστηρίῳ, εἰ αἰρέει ἐπ' ἣν στέλλεται χώρην· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χαρὰ αἰρήσειν. παραλαβὼν δὲ ὁ Δωριεὺς τὸν στόλον, τὸν καὶ εἰς Λιδύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην.

XLIV. Τὸν χρόνον δὲ ταῦτον, ὡς λέγουσι Συβαρίται, a Crotonia, ut Sybaritæ aiunt, exoratus, una
 σφείας τε αὐτοὺς καὶ Τῆλυν τὸν ἐαυτῶν βασιλῆα ἐπὶ Κρότωνα μέλλειν στρατεύεσθαι· τοὺς δὲ Κροτωνιήτας

sum ipsi
Sybarin
evertit [a.
-510.]. Di-
versa Cro-
toniatarum
de hoc bello
narratio,

περιδείας γενομένους, δεσθῆναι Δωριέος σφι τιμωρῆσαι,
καὶ τυχεῖν δεσθέντας· συστρατεύεσθαι τε δὴ ἐπὶ Σύβα- 5
ριν Δωριέα, καὶ συνελεῖν τὴν Σύβαριν. ταῦτα μὲν νυν
Συβαρίται λέγουσι ποιῆσαι Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐ-
τῷ. Κροτωνιῆται δὲ οὐδένα σφίσι Φασὶ ξεῖνον προσεπι-
λάβεσθαι τοῦ πρὸς Συβαρίτας πολέμου, εἰ μὴ Καλ- 10
λὴν τῶν Ἰαμιδῶν μάντιν Ἠλείων μαῦνον· καὶ ταῦτον
τρόπῳ τοιῷδε· παρὰ Τήλυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου
ἀποδράντα ἀπικέσθαι παρὰ σφέας, ἐπεὶ τέ οἱ τὰ ἱρὰ οὐ
προσχωρεῖ χρεστώθαι θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ ὧν
οὔτοι λέγουσι.

et argu-
menta u-
triusque
famae.

XLV. Μαρτύρια δὲ τούτων ἑκάτεροι ἀποδεικνύουσι
τάδε. Συβαρίται μὲν τέμενός τε καὶ νῆον ἔοντα παρὰ τὸν
ξηρὸν Κραῶτιν, τὸν ἰδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δω-
ριέα λέγουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραδίῃ· ταῦτο δὲ, αὐ-
τοῦ Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιῶνται, 5
ὅτι παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιεῶν διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ
μὴ παρέπρηξε μηδὲν, ἐπ' ὃ δὲ ἐστάλη ἐποίησε, εἴλε ἂν τὴν
Ἑρικήν γῶρην, καὶ ἐλὼν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε
καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη. οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδει-
κνύσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἠλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κροτωνιῇ- 10
τιδι πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ Καλ-
λίεω ἀπόγονοι· Δωριεῖ δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπογόνοις,
οὐδέν· καί τοι εἰ συνεπελάβετό γε τοῦ Συβαριτικοῦ πο-
λέμου Δωριεὺς, δοθῆναι ἂν οἱ πολλαπλήσια ἢ Καλλίῃ·
ταῦτα μὲν νυν ἑκάτεροι αὐτῶν μαρτύρια ἀποφαίνονται· 15
καὶ πάρεστι ὁποτέροισί τις πείθεται αὐτῶν, ταύτοις
προσχωρεῖν.

Expedi-
tio-
nis Sicili-
ensis exitus
infelix,
Doricique

XLVI. Συνέπλεον δὲ Δωριεῖ καὶ ἄλλοι συγκτίσται
Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παραϊβάτης καὶ Κελέης
καὶ Εὐρυλέων· οἱ ἐπεὶ τε ἀπίκοντο παντὶ στόλῳ ἐς τὴν

Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἰσσωθέντες ὑπὸ τε Φοινίκων ac fociorum interitus.
 8 καὶ Ἑγεσταίων· μῦθος δέ γε Εὐρυλέων τῶν συγκρισιῶν Unus ex ducibus fu-
 περιεγένετο ταύτου τοῦ πάθους. συλλαβῶν δὲ οὗτος τῆς perfitis Eu-
 στρατῆς τοὺς περιγενομένους, ἔσχε Μινῶν τὴν Σελινου- ryleon Mi-
 σίων ἀποικίην· καὶ συνελευθέρου Σελινουσίου τοῦ μου- noam ac
 νάρχου Πειθαγόρεω. μετὰ δὲ, ὡς ταῦτον κατέϊλε, αὐτὸς Selinun-
 10 τυραννίδα ἐπεχείρησε Σελινούντος, καὶ ἐμουνάρχησε χρόνον tem occu-
 ἐπ' ὀλίγον· αἱ γὰρ μιν Σελινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέ- pat, brevi-
 κτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμόν. que post a
Selinuntiis
interficitur.

XLVII. Συνέσπετο δὲ Δωριεῖ καὶ συναπέθανε Φίλιπ- Philippus
 πος ὁ Βουτακίδεω, Κροτωνιῆτης ἀνὴρ· ὃς ἀρμολάμενος Crotoniata,
 Τήλυος τοῦ Συβαρίτεω θυγατέρα, ἔφυγε ἐκ Κρότωνος· Olympio-
 ψευθεὶς δὲ τῷ γάμῳ, οἶχετο πλέων ἐς Κυρήνην· ἐκ nices, Do-
 5 ταύτης δὲ ὀρμώμενος συνέσπετο οἰκητὴν τε τριήρεϊ καὶ οἰκητὴν ricum in
 ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἰὼν τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος Siciliam
 Ἑλλήνων τῶν κατ' ἐαυτόν. διὰ δὲ τὸ ἐαυτοῦ κάλλος ἐνεί- secutus,
 κατο παρὰ Ἑγεσταίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ post mor-
 τάφου αὐτοῦ ἡρώϊον ἰδρυσάμενοι, θυσίησι αὐτὸν ἱλάσκον- gestanis ut
 ται. heros colli-
tur.

XLVIII. Δωριεὺς μὲν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε· εἰ Cleomenes
 δὲ ἠνέσχετο βασιλεύμενος ὑπὸ Κλεομένους, καὶ κατέμενε post impe-
 ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαιμόνος· οὐ γάρ τινα πολ- rium [c.
 λὸν χρόνον ἥρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθανε ἅπαις, θυ- 42.] pau-
 5 γατέρα μούνην λιπὼν τῇ οὐνομα ἦν Γοργῷ. corum an-
norum
moritur,
unica filia
Gorgone
[7, 239.]
relieta.

XLIX. Ἀπικνέεται δ' ὦν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου Vivo adhuc
 τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένης ἔχοντος τὴν ἀρχήν· τῷ Cleomene,
 8 δὴ ἐς λόγους ἦε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλ- Aristagoras
 κρον πῖνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περιόδῳ ἐνετέτμητο, καὶ Spartam
 5 θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ adit [c.
38.]. Qui
cum, Afæ
ostentans
bona, Cleo-
menem ad
Perfas ag-

grediendos
ipsamque
adeo regis
fedem, Su-
fa, occu-
pandam
pellicere
studeret,

“όμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωυμάσῃς τῆς ἐνθάυτα
 “ἀπίξῃς· τὰ κατήκοντα γὰρ ἐστὶ τοιαῦτα. Ἴωνων παῖ-
 “δας δούλους εἶναι ἀντ’ ἐλευθέρων, ὄνειδος καὶ ἄλγος
 “μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ 10
 “προσετέατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν πρὸς θεῶν τῶν Ἑλ-
 “ληνίων ρύσασθε Ἴωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης, ἄνδρας
 “ὁμαίμονας· εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα χωρέειν οἰά τέ ἐστι.
 “οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς
 “τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρα· ἢ τε 15
 “μάχῃ αὐτέων ἐστὶ τοιήδε, τόξα, καὶ αἰχμὴ βραχία·
 “ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρ-
 “θασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι· οὕτω εὐπετέες χειρωθῆναι
 “εἰσι. ἐστὶ δὲ καὶ ἀγαθὰ ταῖσι τὴν ἡπειρον ἐκείνην νεμο-
 “μένοι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοις· ἀπὸ χρυσοῦ 20
 “ἀρξάμενοι, ἄργυρος, καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς ποικί-
 “λη, καὶ ὑποζύγια τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῶ βουλό-
 “μενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. κατοίκηται δὲ ἀλλήλων ἐχό-
 “μενοι, ὥς ἐγὼ φράσω. Ἴωνων μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοὶ,
 “οἰκέοντες τε χώραν ἀγαθὴν καὶ πολυαργυράτατοι εὐόν- 25
 “τες.” δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον,
 τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. “Λυδῶν δὲ,”
 ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, “οἶδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς
 “τὴν ἡῶ, πολυπροβατώτατοί τε εὐόντες ἀπάντων τῶν ἐγὼ
 “οἶδα καὶ πολυκαρπώτατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καπ- 30
 “παδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοις δὲ
 “πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε,
 “ἐν ἧ ἡδὲ Κύπρος νῆσος κέεται· οἱ πεντακόσια τάλαντα
 “βασιλεῖ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελῶσι. Κιλικῶν δὲ
 “τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ οὗτοι εὐόντες πολυπρό- 35
 “βατοι. Ἀρμενίων δὲ, Ματιηνοὶ, χώραν τήνδε ἔχοντες.
 “ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἡδὲ Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποτα-

“ μὲν τόνδε Χρᾶσπεα κείμενά ἐστι τὰ Σῶσα ταῦτα,
 40 “ ἔνθα βασιλεὺς τε μέγας διαίταν ποίεσται, καὶ τῶν
 “ χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά ἐῖσι· ἐλόντες δὲ ταύ-
 “ την τὴν πόλιν, θαρσύνοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πῶρι
 “ ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς, οὐδὲ
 “ οὕτω χρηστῆς, καὶ οὖρον σμικρῶν, χρῶν ἐστι ὑμέας
 “ μάχας ἀποβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους ὄντας
 45 “ ἰσπαλάας, καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργεῖους· τοῖσι
 “ αὐτὲ χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, αὐτὲ ἀργύρου, τῶν
 “ πῶρι καὶ τινα ἐνάγει προθυμίῃ μαχόμενον ἀποθνή-
 “ σκειν· παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης πάσης ἀρχεῖν εὐπετέως,
 “ ἄλλο τι αἰρήσεσθε;” Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε.
 50 Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀνα-
 “ βάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ἀποκρινέσθαι.”

L. Τότε μὲν ἐς τοσούτον ἤλασαν. ἐπεὶ τε δὲ ἡ κυρὴ Laco sciscitatus itineris a mari ad regiam longitudinem, conditionem adfernatur,
 ἡμέρῃ ἐγένετο τῆς ἀποκρίσεως, καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκρί-
 μενον, εἶρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὁποῦσαν ἡμέ-
 ρεων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰωνῶν ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλῆα.
 5 ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, τᾶλλα εἰὼν σοφός, καὶ διαβάλλων
 ἐκείνῳ εὖ, ἐν τούτῳ ἐσφάλη. χρῶν γάρ μιν μὴ λέγειν
 τὸ εἶν, βουλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν
 Ἀσίην, λέγει δὲ ὢν, τριῶν μηνῶν φᾶς εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ
 10 δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης
 ὤρητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε, “ ὦ ξεῖνε Μιλήσιε,
 “ ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύπτος ἡλίου· οὐδένα
 “ γὰρ λόγον εὐπετέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων
 “ σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν.” ὁ
 15 μὲν δὲ Κλεομένης ταῦτα εἶπας, ἥϊε ἐς τὰ οἰκία.

LI. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἱκετηρίην, ἥϊε ἐς τοῦ ne pollicitationibus quidem Milefii magnam
 Κλεομένεος· ἐσελθὼν δὲ εἶσω, αἶτε ἱκετεύων, ἐπακοῦσαι
 ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα, ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· παρ-

pecuniam
offerentis
vinci se pa-
tiens.

εσθήκει γὰρ δὴ τῷ Κλεομένει ἡ θυγάτηρ, τῇ οὐνομα ἦν
Γοργώ· τοῦτο δὲ αἱ καὶ μῦνον τέκνον ἐτύγγανε ἐὼν ἑτέων 5
ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λόγειν μιν ἐκέλευε
τὰ βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἴνεκα. ἐνθαῦτα
δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα τάλαντων ὑπισχεό-
μενος, ἣν αἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ τοῦ 10
Κλεομένηος, προσέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρι-
σταγόρης· ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑποδέδεκτο, καὶ τὸ
παιδίον ἠδᾶξατο, “ Πάτερ, διαφθέρει σε ὁ ξείνος, ἦν
“ μὴ ἀποστὰς ἦς,” ὃ τε δὴ Κλεομένης ἥσθεις τοῦ παι-
“ δίου τῇ παραινέσει, ἥϊε ἐς ἕτερον αἶκημα, καὶ ὁ Ἀρι- 15
σταγόρης ἀπαλλάσσετο τοπαράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης,
οὐδὲ αἱ ἐξογένετο ἐπιπλέον ἐτι σημήναι περὶ τῆς ἀνόδου
τῆς παρὰ βασιλῆα.

Obiter de
illius itine-
ris [c. 50.]
per stath-
mos, para-
fangan, sta-
dia, dieſque
dimenſi
ratione.
Fluvii in
eo memo-
rabiliores,
Halys [1,
72.], Eu-
phrates [1,
180.], Ti-
gris [1,
189.], duo
cognomi-
nes, [ſed
iisdem in
textu Her-
odoteo ano-
nymis]
Gyndes [1,
189. 202.],
poſtremus
Choaſpes
[1, 188.],
ad quem
Suſa Mem-
nonia
[3, 49.
7, 131.]

LII. Ἐχει γὰρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἰδε. σταθμοὶ τε
πανταχῇ εἰσὶ βασιλῆϊοι, καὶ καταλύσιες κάλλισται·
διὰ οἰκεομένης τε ἡ ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλὲς. διὰ μὲν
γε Λυδίας καὶ Φρυγίας σταθμοὶ τέινοντες εἰκοσὶ εἰσι,
παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἐννεήκοντα καὶ ἥμισυ. ἐκ- 5
δέκεται δὲ ἐκ τῆς Φρυγίας ὁ Ἄλυσ ποταμὸς, ἐπ’ ᾧ πύ-
λαι τε ἔπεισι, τὰς διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ οὕτω
διεκπερᾶν τὸν ποταμόν· καὶ Φυλακτήριον μέγα ἐπ’ αὐ-
τῷ. διαβαίντι δὲ ἐς τὴν Καππαδοκίην, καὶ ταύτῃ πορευ- 10
ομένῳ μέχρι οὖρον τῶν Κιλικίων, σταθμοὶ διῶν δέοντές
εἰσι τρεῖς, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατὸν ἐπὶ
δὲ τοῖσι τούτων οὖροι διξᾶς τε πύλας διεξελάς, καὶ
διξὰ Φυλακτήρια παραμείψαι. ταῦτα δὲ διεξελάσαντι,
καὶ διὰ τῆς Κιλικίας ὁδὸν ποιουμένων, τρεῖς εἰσὶ σταθμοὶ, 15
παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. οὖρος δὲ Κι-
λικίας καὶ τῆς Ἀρμενίας ἐστὶ ποταμὸς νηυσὶ περητὸς, τῷ
οὐνομα Εὐφρότης. ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίᾳ σταθμοὶ μὲν εἰσι

καταγωγίων πεπτεκαίδεκα, παρασάγγαι δὲ ἐξ καὶ
 30 πεντήκοντα καὶ ἥμισυ καὶ Φυλακτήριον ἐν αὐτοῖσι. πο-
 ταμοὶ δὲ ηῡσι περητοὶ τέσσαρες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς
 πᾶσα ἀνάγκη διαπορθμῦσαι ἔστι· πρῶτος μὲν, Τίγγρις·
 μετὰ δὲ, δεύτερός τε καὶ τρίτος αὐτὸς οὐνομαζόμενος, οὐκ
 αὐτὸς εἶν ποταμὸς, οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ
 25 πρῶτερος αὐτέων καταλεχθεῖς, ἐξ Ἀρμενίων ῥέει· ὁ δὲ
 ὕστερον, ἐκ Ματιηνῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὐνο-
 μα ἔχει Γύνθης, τὸν Κύρος διέλαβέ ποτε ἐς διώρυχας
 ἐξήκοντα καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης τῆς Ἀρμενίης ἐσ-
 βάλλοιτο ἐς τὴν Ματιηνὴν γῆν, σταθμοὶ εἰσι τέσσαρες.
 30 ἐκ δὲ ταύτης ἐς τὴν Κισσίην χώραν μεταβαίνοντι, ἔνδεκα
 σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ
 ἥμισυ ἔστι ἐπὶ ποταμὸν Χοάσπην, ἔοντα καὶ ταῦτον ηῡσι
 περητόν· ἐπ' ᾧ Σαῦσα πόλις πεπόλισται. οὗτοι αἱ πάν-
 τες σταθμοὶ εἰσι ἔνδεκα καὶ ἑκατόν. καταγωγαὶ μὲν
 35 νυν σταθμῶν τοσαῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σαῦσα ἀνα-
 βαίνοντι.

LIII. Εἰ δὲ ὁρῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιλική· τοῖσι
 παρασάγγῃσι, καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα
 στάδια, ὥσπερ οὗτός γε δύναται ταῦτα, ἐκ Σαρδίων
 στάδια ἔστι ἐς τὰ βασιλῆα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα,
 5 πεπτακόςια καὶ τρισχίλια καὶ μύρια, παρασαγγίων
 ἔοντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίῳ. πεντήκοντα δὲ καὶ
 ἑκατόν στάδια ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάστη διεξιῶσι, ἀναισιμῶνται
 ἡμέραι ἀπαρτὶ ἑννεήκοντα.

LIV. Οὕτω τῷ Μιλησίῳ Ἀρισταγόρῃ, εἴπαντι πρὸς
 Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνο-
 δον τὴν παρὰ βασιλῆα, ὁρῶς εἴρητο. εἰ δὲ τις τὸ ἀτρε-
 κέστερον τουτέων ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ ταῦτο σημαίνω·
 5 τὴν γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδεις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι

ταύτῃ. καὶ δὴ λέγω σταδίους εἶναι τοὺς πάντας ἀπὸ
θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σάισων, ταῦτο γὰρ Με-
μύονιον ἄστυ καλεῖται, τεσσαράκοντα καὶ τετρακισχι-
λίους καὶ μυρίους· οἱ γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδεις εἰςὶ
τεσσαράκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι· καὶ οὕτω τρισὶ 10
ἡμέρησι μηχανύεται ἡ τρίμηνος ὁδός.

Aristagoras
spe frustra-
tus auxilii
Spartani,
Athenas
jam profici-
scitur,
paullo ante
[a. 510.] in
libertatem
vindictas.

LV. Ἀπελυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρ-
της, ἥτε ἐς τὰς Ἀθήνας, γενομένης αὖτε τυράννων ἐλευ-
θέρως.

DIGRES-
SIO DE RE-
BUS ATTICIS. Aristo-
giton et Harmodi-
us, genere
Gephyraei,
interficiunt
[a. 514.] Hippar-
chum Pisi-
strati filium, for-
nitio frustra
monitum.

Ἐπει Ἰππάρχον τὸν Πεισιστράτου, Ἰππίεω δὲ τοῦ
τυράννου ἀδελφεόν, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου τῷ ἐαυτοῦ πάθει 5
ἐναργεστάτην, κτείνουσι Ἀριστογείτων καὶ Ἀρμόδιος, γέ-
νος ἔοντες τὰ ἀνέκαθεν Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραν-
νεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ' ἔτεα τέσσερα οὐδὲν ἥσσαν, ἀλλὰ
καὶ μᾶλλον ἢ προτῶ.

LVI. Ἡ μὲν νυν ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἡδε.
ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ἰππάρχος
ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐεῖδέα αἰνίσσεσθαι τάδε
τὰ ἔπεα,

Τλῆθι λέων ἄτλητα παδῶν τετληότι θυμῷ.

5

Οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

ταῦτα δὲ, ὥς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, φανερός ἦν ὑπερ-
τιθέμενος ὀνειροπόλοισι· μετὰ δὲ, ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν,
ἔπεμπε τὴν πομπὴν, ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ.

Gephyraeo-
rum maio-
res cum
Cadmo e
Phoenicia
in Boeoti-
am delati,
agrum Ta-
nagraeum
sortito obti-
nent: unde

LVII. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, τῶν ἔσαν οἱ φονέες οἱ Ἰπ-
πάρχου, ὥς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἑρετρίης
τὴν ἀρχήν· ὥς δὲ ἐγὼ ἀναπυνθανόμενος εὐρίσκω, ἔσαν
Φοίνικες τῶν σὺν Κάδμῳ ἀπικομένων Φοινίκων ἐς γῆν τὴν
νῦν Βοιωτὴν καλεομένην· αἶχρον δὲ τῆς χώρας ταύτης 5
ἀπολαχόντες τὴν Ταναγρικὴν μοῖρην. ἐνθῦτον δὲ Κα-

δμείων πρότερον ἐξαναστάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι a Boeotia
οὔτοι δεύτερα ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξαναστάντες ἐτράποντο ἐπ' cjechi [c.
61.], sedem
10 Ἀθηναίων. Ἀθηναῖοι δὲ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο Athenas
σφείων αὐτῶν εἶναι πολιήτας, πολλῶν τέων καὶ οὐκ transfe-
ἀξιαππηγήτων ἐπιτάξαντες ἐργεσθαι. runt.

LVIII. Οἱ δὲ Φοίνικες οὔτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμε- Graeci a co-
νοι, τῶν ἔσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἀλλὰ τε πολλὰ, οἰκήσαντες lonis Phoe-
ταύτην τὴν χώραν, ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἑλλη- nicibus
νας, καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ἔοντα πρὶν Ἑλλήσι, ὥς cum alia
5 ἐμοὶ δοκέειν. πρῶτα μὲν ταῦτοισι ἐχρέωντο, κατὰπερ καὶ edocti, tum
ἀπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ δὲ, χρόνου προβαίνον- notas litera-
τος, ἅμα τῇ φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμ- rum. Pel-
μάτων. περιόικεον δὲ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χωρίων τῶ- llium ad
10 τον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες· οἱ παραλαβόντες διδασκῆ scribendum
παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρυθμίσαντες ufus.
σφείων ὀλίγα, ἐχρέωντο· χρεώμενοι δὲ, ἐφάτισαν, ὥσπερ
καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλ-
λάδα, Φοινικῆία κεκλησθαι. καὶ τὰς βύβλους διφθέρας
15 καλέουσι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ οἱ Ἴωνες, ὅτι κοτὲ ἐν σπάνι
βύβλων ἐχρέωντο διφθέρησι αἰγέσι τε καὶ οἰήσι· ἔτι δὲ
καὶ τὸ κατ' ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας δι-
φθέρας γράφουσι.

LIX. Ἴδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήϊα γράμματα ἐν τῷ Tripodes
ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήβῃσι τῇσι Βοιω- Thebis in
τῶν, ἐπὶ τρίποσὶ τισι ἐγκεκαλαμμένα, τὰ πολλὰ ὁμοῖα templo A-
ἔοντα τοῖσι Ἴωνικοῖσι. ὁ μὲν δὴ εἰς τῶν τριπόδων ἐπί- pollinis
5 γραμμα ἔχει, Ismenii,
quorum
epigram-
mata literis
Cadmeis

Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν, ἰὼν ἀπὸ Τηλεβοάων.

ταῦτα ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λαΐον τὸν Λαβδάκου τοῦ Πο-
λυδώρου τοῦ Κάδμου.

LX. Ἑτερος δὲ τρίπους ἐν ἐξαμέτρῳ τόνῳ λέγει,

Σκαῖος συγμαχέων με ἐκηθόλαρ Ἀπόλλωνι
Νικήσας ἀνέθηκε τὴν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Σκαῖος δὲ ἂν εἴη ὁ Ἴπποκόωντος· εἰ δὲ οὗτος γ' ἐστὶ ὁ
ἀναθεὶς, καὶ μὴ ἄλλος τὸ αὐτὸ οὐνομα ἔχων τῷ Ἴππο-
κόωντος· ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαίῳ.

LXI. Τρίτος δὲ τρίπους λέγει καὶ οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ,

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸν εὐσκόφῃ Ἀπόλλωνι
Μουναρχέον ἀνέθηκε τὴν περικαλλὲς ἄγαλμα.

ἐπὶ τούτου δὲ τῷ Λαοδάμαντος τοῦ Ἑτεοκλέος μουναρχ-
χέοντος ἑξανιστεύεται Καδμείοι ὑπ' Ἀργείων, καὶ τρέπον-
ται ἐς τοὺς Ἑγχέλεας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες
ὑστερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι ἐς Ἀθήνας· καὶ σφι
ἰρὰ ἐστὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἰδρυμένα, τῶν οὐδὲν μετὰ τοῖσι λοι-
ποῖσι Ἀθηναίοισι, ἅλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων
ἰρῶν, καὶ δὲ καὶ Ἀχαιῆς Δήμητρος ἰρὸν τε καὶ ὄργια.

LXII. Ἡ μὲν δὲ ὄψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου, καὶ οἱ
Γεφυραῖοι ὅθεν ἐγγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἰππάρχου Φο-
νέες, ἀπήγηταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοις ἐτι ἀναλαβεῖν
τὸν κατ' ἀρχὰς ἥϊα λέγων λόγον, ὡς τυράννων ἐλευθερώ-
θησαν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἰππίῳ τυραννεύοντος καὶ ἐμπι-
κραυνομένου Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἰππάρχου θάνατον,
Ἀλκμαιωνίδαι, γένος ἑόντες Ἀθηναῖοι, καὶ φεύγοντες
Πεισιστρατίδας, ἐπεὶ τέ σφι ἅμα τοῖσι ἄλλοις Ἀθη-
ναίων φυγᾷ πειρωμένοις κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ προεχώ-
ρει ἢ κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως, πειρώμενοι
κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λεψύδριον τὸ
ὑπὲρ Πάρηθος τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαι
πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατίδῃσι μηχανάμενοι, παρ' Ἀμ-
φικτυόνων τὸν νηὸν μισθᾶνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν
ἶοντα, τότε δὲ οὕκω, τοῦτον ἐξοικοδομήσαι. οἶα δὲ χρη-
μάτων εὖ ἤκοντες, καὶ ἑόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν
εἴτι, τὸν τε νηὸν ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον,

Occiso
Hipparcho
[c. 55.],
dum Hip-
parchus tyran-
nus Athe-
nienſes af-
perius ve-
xat, Alc-
maeonidae
cum cæte-
ris exfuli-
bus [1,
64.], quem
sibi redi-
tum in pa-
triam armis
parare non
potuerant,
aſtu confi-
cere nitun-
tur. Igitur
et templum
Delphicum
[1, 50.
2, 180.]
magnifi-
centiffime
reſtauran-
tes,

τά τε ἄλλα, καὶ συγκειμένον σφι πωρίνου λίθου ποιεῖν
τὸν ἦτον, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν.

LXIII. Ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἀν- et dona
δρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρη- dantes Py-
μασι, ὅπως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες, εἴτε ἰδίῳ στόλῳ thiae, obti-
εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας nent, ut
εἰλευθεροῦν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς σφι αἰεὶ τὰυτό πρῶ- Spartani,
φαντοῖ ἐγένετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, εὐν- quoties A-
τα τῶν ἀστῶν ἄνδρα δοκιμον, σὺν στρατῶ, ἐξελῶντα pollinem
Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνῶν, ὅμως καὶ ξεινίους σφι εὐν- consulunt,
τας ταμάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιᾶντο toties Athe-
10 ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν nas liberare
πλώεσι. ὁ μὲν δὴ προσσχὼν ἐς Φάληρον, τὴν στρατιὴν oraculi mo-
ἀπέπεμψε· οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι προπυθανόμενοι ταῦτα, nitu jube-
ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίας ἐπικουρίην· ἐπεκρίθη γάρ antur. Pri-
σφι συμμαχίᾳ πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δὲ σφι δεομένοισι mus Sparta-
15 ἀπέπεμψαν, κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλίην τε ἵππον, norum in
καὶ τὸν βασιλῆα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιαῖον Atticam
τούς ἐπεὶ τε ἔσχον συμμαχίαν οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμη- expedition-
χανέατο τοιαύτῃ. κείραντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδίον, καὶ nis infau-
ἰππασίμην ποιήσαντες ταῦτον τὸν χώρον, ἐπῆκαν τῷ στρα- flus even-
20 τοπέδῳ τὴν ἵππον· ἐμπεσῶσα δὲ διέφθειρε ἄλλους τε tus.
πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμό-
λιον· τοὺς δὲ περιγενομένους αὐτέων ἐς τὰς νέας κατέρ-
ξαν. ὁ μὲν δὴ πρῶτος στόλος ἐκ Λακεδαιμόνος οὕτως
ἀπῆλλαξε· καὶ Ἀγχιμόλιος εἰς τὰ Φαῖα τῆς Ἀττικῆς
25 Ἀλαπεκῆσι, ἀγχαῖ τοῦ Ἡρακλεῖος τοῦ ἐν Κυνοςάργει.

LXIV. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζῳ στόλῳ στεί- Felicior al-
λαντες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς terius duce
στρατιῆς ἀποδείξαντες βασιλῆα Κλεομένην τὸν Ἀναξαν- Cleomene
δρίδῳ, οὐκ ἐτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες, ἀλλὰ κατ' susceptum.

ἤπειρον. τοῖσι δὲ ἐσβαλῶσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν ἡ τῶν Θεσσαλέων ἵππος πρώτη προσέμειξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺ ἐτράπετο· καὶ σφῶν ἔπεισον ὑπὲρ τεσσαρῶνκοντα ἄνδρες· οἱ δὲ περιγεγόμενοι, ἀπαλλάσσοντο ὥς εἶχον ἰδίῃς ἐπὶ Θεσσαλίας. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ, ἄρμα Ἀθηναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐπαλωρκε 10 τοὺς τυράννους, ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ.

Pisistratidum
tyrannide
exuti [a.
510.], Si-
geum ad
Scaman-
drum [4,
88. 5, 94.]
concedunt.
Pisistratus
et filii
quamdiu
Athenis re-
gnaverint,
undeque
originem
traxerint.

LXV. Καὶ οὐδὲν τι πάντως ἂν ἐξεῖλον τοὺς Πεισι-
στρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· αὐτὴ γὰρ ἐπέσθην ἐπ' αὐτοῖς
ποιήσασθαι, οἳ τε Πεισιστρατίδας σίτοισι καὶ ποταῖσι εὖ
παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλίγας,
ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. οὖν δὲ συντυχίᾳ τοῖσι 5
μὲν κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ, ἡ αὐτὴ αὐτὴ σύμμαχος·
ὑπεκτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρας οἱ παῖδες τῶν Πεισι-
στρατιδῶν ἦλωσαν. ταῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, πάντη αὐτέων
τὰ πρήγματα συνετετάρακτο· παρόστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ
τοῖσι τέκνοις, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν 10
πέντε ἡμέρησι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. μετὰ δὲ, ἐξα-
χώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες μὲν
Ἀθηναίων ἐπ' ἑταῖ εἴς τε καὶ τριήκοντα, ἵοντες δὲ καὶ
οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοί τε καὶ Νηλεῖδες, ἐκ τῶν αὐτέων
γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανδρον· οἱ πρό- 15
τερον ἐπ' ἡλύδες ἵοντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλεῖς. ἐπὶ
ταύτου δὲ καὶ ταῦτ' οὖνομα ἀπεμνημόνευσεν Ἰσποκράτης
τῷ παιδὶ θεῖσθαι τὸν Πεισιστράτην, ἐπὶ τοῦ Νέστου
Πεισιστράτου ποιούμενος τὴν ἐπωνυμίην. οὕτω μὲν Ἀθη-
ναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἐλευθερωθέντες 20
ἔρξαν ἢ ἔπαθον ἀξιώχρην ἀπηγήσιος, πρὶν ἢ Ἰωάνην τε
ἀποστήναι ἀπὸ Δαρείου, καὶ Ἀρισταγόρεα τὸν Μιλήσιον
ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρηστῶς σφῶν βοηθεῖν, ταῦτα
πρῶτα φράσω.

LXVI. Ἀθῆναι, εἶσθαι καὶ πρὶν μεγάλαι, τότε De rebus
ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, ἐγίνοντο μέζοντες· ἐν δὲ αὐτῇ Athenien-
σι δύο ἄνδρες ἐδυάστευον, Κλεισθένης τε, ἀνὴρ Ἄλκ- sium post
μαιωνίδης, ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπεῖσαι, usque ad
καὶ Ἰσαγόρης ὁ Τισάνδρου, οἰκίης μὲν εἶν δοκίμου, αἰτὰρ Aristagoræ
τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι· θύουσι δὲ αἱ συγγενεῖς Milcæi ad-
αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. οὗτοι αἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνά- Clifthenis
μιος· ἐσσύμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν δῆμον προσεταιρί- et Isagoræ
ζεται· μετὰ δὲ, τετραφύλους εἶοντας Ἀθηναίους, δεκα- factiones.
10 φύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων, Γελέοντος καὶ Αἰγι- Ille auram
κόρεος καὶ Ἀργαδίου καὶ Ὀπλητος, ἀπαλλάξας τὰς captat popu-
ἐπωνυμίας· ἐπιχωρίων δὲ ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευ- pularem et
ρων, παρέξ Αἰάντος· ταῦτον δὲ, ἅτε ἀστυγείτονα καὶ Athenien-
σύμμαχον ζῆνον εἶντα, προσέθετο. fos, abroga-
ta prisca in
quatuor tri-
bus diviso-
ne, in de-
cem disper-
tit novis
adpellatis
nominibus,

LXVII. Ταῦτα δὲ, δοκέειν ἐμοὶ, ἐμμέετο ὁ Κλεισθένης avum ma-
αὐτος τὸν ἐαυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθένα τὸν Σικυῶνος ternum
τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας, τοῦτο imitans,
μὲν, ραψοδαῖς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Clifthenem
5 Ὀμηρείων ἐπὶ πᾶσι, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ Ἄργος τὰ Sicyonio-
πᾶσι πάντα ὑμνιάται· ταῦτο δὲ, ἡρώιον γὰρ ἦν καὶ rum tyran-
ἔστι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστου τοῦ Τα- num, [6,
λάου, ταῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης εἶντα Ἀργεῖον, 131.] qui
ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας. ἐλθὼν δὲ ἐς Δελφοὺς, ἐχρηστη- cum alia
10 μάζετο εἰ ἐκβάλαι τὸν Ἀδρήστον· ἡ δὲ γε Πυθίη χρᾶ αἱ Sicyone
φᾶσα, Ἀδρήστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκείνων novaverat,
δὲ λευστήρα. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς ταῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπ- [obiter hic
ελθὼν ἐπίσω, ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἀδρήστος de rhapso-
ἀπαλλάσσεται. ὥς δὲ αἱ ἐξευρῆσθαι ἰδοῦκε, πέμψας ἐς dis, Adrafto
15 Θῆβας τὰς Βοιωτίας, ἔφη θέλειν ἐπαγαγεῖσθαι Με- Talaionida,
λάνικπον τὸν Ἀστακοῦ· αἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδσαν. ἐπαγα- Melanippo
γόμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνικπον, τέμενός αἱ choris tra-
gicis]

ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανίῳ, καὶ μιν ἴδρουν ἐνθαῦτα ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ. ἐπηγάγετο δὲ τὸν Μελανίππον ὁ Κλεισθένης, καὶ γὰρ ταῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι, ὡς ἔχθρη 20 στον ἰόντα Ἀδρήστῳ ὅς τὸν τε ἀδελφεὸν οἱ Μηκιστῆς ἀπεκτόνει, καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδεία. ἐπὶ τε δὲ αὐτὸς μενος ἀπέδεξε, Θυσίας τε καὶ ὀρεὰς Ἀδρήστου ἀπολόμενος, ἔδωκε τῷ Μελανίππῳ. οἱ δὲ Σικυῶνιοι ἐάδεσαν μεγαλῶσι κάρτα τιμᾶν τὸν Ἀδρήστον· ἡ γὰρ χάρις ἦν 25 αὕτη Πολύβου· ὁ δὲ Ἀδρήστος ἦν Πολύβου θυγατρὸς· ἅπαις δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν. τά τε δὴ ἄλλα οἱ Σικυῶνιοι ἐτίμων τὸν Ἀδρήστον, καὶ δὴ πρὸς, τὰ πάρεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖς ἐγείρειν τὸν μὲν Διόνυσον οὐ τιμῶντες, τὸν δὲ Ἀδρήστον· Κλεισθένης 30 δὲ χοροὺς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην τῷ Μελανίππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἀδρήστον εἰς πεποιήτοι.

tum Sicyoniorum tribus nova nomina imposuerat.

LXVIII. Φυλὰς δὲ τὰς Δωριέων, ἡνωσθὲν γὰρ καὶ αὐτὰς ἔωσι τοῖσι Σικυῶνιοι καὶ τοῖσι Ἀργείοις, μετέβαλον ἐς ἄλλα οὐνόματα. ἐνθα καὶ πλεῖστον καταγέλασε τῶν Σικυῶνίων· ἐπὶ γὰρ ὅς τε καὶ ἑοῦ καὶ χυῖου τὰς ἐκφυγίας μετατιθεῖς, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκεν· πλὴν 5 τῆς ἐωυτοῦ Φυλῆς· ταύτη δὲ τὸ οὐνομα ἀπὸ τῆς ἐωυτοῦ ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ Ἀρχέλαος ἐκαλεῖτο· ἕτερος δὲ Τάται· ἄλλοι δὲ, Ὀνεῦτας ἕτερος δὲ, Κορέατα· καὶ τοῖσι τοῖσι οὐνόμασι τῶν φυλῶν ἐχρῆντο οἱ Σικυῶνιοι, καὶ ἐπὶ Κλεισθένης ἀρχοντας, καὶ ἐκείνου τεθναῖτες, 10 ἔτι ἐπ' ἑτα ἐξήκοντα· μετέπειτα μόνον λόγος σφίσις δόντες, μετέβαλον ἐς τοὺς Ἰλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυμανάτας· τετάρτους δὲ αὐτοῖσι προσέθετο ἐπὶ τοῦ Ἀδρήστου παιδὸς Αἰγιάλεος, τὴν ἐπωνυμίην ποιεῖσθαι κεκλησθαι Αἰγιάλεας.

LXIX. Ταῦτα μὲν νυν ὁ Σικυῶνιος Κλεισθένης ἐπε-

ποιήσας. ὁ δὲ δὴ Ἀθηναῖος Κλεισθένης, ἐὼν τοῦ Σικυω- Tali modo
cum multo
potentior
adversariis
evassisset,
καὶ ταῦτα διαπραξάμενος, καὶ τὸ ὄνομα ἐπὶ τούτου ἔχων,
δάσειν ἐμοί, καὶ οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μὴ σφισι αἱ

5 αὐτοῖς ἔσσι φυλαὶ καὶ Ἴωσι, τὸν ὁμῶνυμον Κλεισθέnea
ἐμμεύσαςτο· ὡς γὰρ δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον
ἀσπασμένον πάντων, τότε πρὸς τὴν ἑωυτοῦ μαίρην προσε-
θήκατο, τὰς φυλάς μετωνόμασε, καὶ ἐποίησε πλεῖνας
10 ἑλασσύων· δέκα τε δὴ φυλάρχους ἀντὶ τεσσέρων
ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ τοὺς δῆμους κατένεμε εἰς τὰς φυ-
λάς· ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος, πολλῶ κατύπερθε
τῶν ἀντιστασιασμένων.

...LXX. Ἐν τῷ μέρει δὲ ἐσσύμενος ὁ Ἰσαγόρης ἀντι- Isagoras,
Cleomene
Spartanif-
que in au-
xilium vo-
catis, per
speciem
foeleris Cy-
lonii [inter-
fectus Cy-
lon a. 612.]
Clithenem
cum aliis
multis fo-
lum vertere
cogit.
τηρᾷται· τὰ δὲ ἐπικαλεῖται Κλειόμενα τὸν Λακεδαιμό-
νον· ἡγεμόνακ' αὐτῶ ζῆναι ἀπὸ τῆς Πεισιστρατιδῶν πο-
λιάρχης. τὸν δὲ Κλειόμενα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ
5 Ἰσαγόρου· τὴν γυναῖκα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ
Κλειόμενος εἰς τὰς Ἀθήνας κήρυκα, ἐξέβαλε Κλεισθέ-
να, καὶ μετ' αὐτῶ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς
ἐπαγέας ἐπὶ πλεον· ταῦτα δὲ πέμπων, ἔλεγε ἐκ διδασχῆς
παρ' Ἰσαγόρου· οἳ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνίδαι καὶ οἱ συστα-
10 οῦνται αὐτέων· εἶχε αὐτῶν τοῦ Φάνου τούτου· αὐτὸς δὲ οὐ
μεταῖσθε, οὐδ' αἱ φίλαι αὐτοῦ.

...LXXI. Οἱ δ' ἐπαγέας Ἀθηναίων ὧδε ὀνομάσθησαν.
ἦν Κλῶν τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ Ὀλυμπιονίκης. οὗτος ἐπὶ
τυραννίδι ἐκόμισε· προσπασχάμενος δὲ ἐταιρήθη τῶν
ἡλικιωτῶν, καταλαβὼν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυ-
5 σάμετος δὲ ἐπικρατῆσαι, ἰκέτης ἔζετο πρὸς τῷ γαλμα.
ταύτας ἀνιστάσσι μὲν οἱ πρυτάνεις τῶν Ναυκράρων, ὥπερ
ἔμενον τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φο-
νᾶσθαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας. ταῦτα πρὸ
τῆς Πεισιστράτου ἡλικίης ἐγένετο.

Ibi dum
Cleomenes,
Isagorae
gratificatu-
rus, res no-
vas Athenis
molitur,
Athenien-
ses, armis
sumptis,
Spartanos
atque Isago-
ram [c.
74.] expel-
lunt, Isago-
reos ne-
cant.

LXXII. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλε Κλεισθέ-
νεα καὶ τοὺς ἐναγείας, Κλεισθένης μὲν αὐτοὺς ὑπέχεσχε
μετὰ δὲ, οὐδὲν ἔσσαν παρὴν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεομένης,
οὐ σὺν μεγάλῃ χειρὶ ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατείε ἐπτακό-
σια ἐπίστια Ἀθηναίων, τὰ αἰ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦ- 5
τα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειράτο·
τρηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρεω στασιώτησι τὰς ἀρχὰς
ἐνεχειρίζε. ἀνισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλο-
μένης πεῖθεσθαι, ὅ, τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ
αἱ στασιῶται αὐτῷ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. 10
Ἀθηναίων δὲ αἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες, ἐπαλίε-
κεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐχέρον-
ται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἔσαν αὐτῶν Λακεδαιμόνιοι. ἐπε-
τελέετο δὲ τῷ Κλεομένει ἡ φήμη· ὡς γὰρ ἀνέστη ἐς τὴν
ἀκρόπολιν, μέλλων δὴ αὐτὴν κατασχεῖν, ἥτε ἐς τὸ 15
ἄδυτον τῆς θεᾶς, ὡς προσερίων· ἡ δὲ ἱερὴ ἐξαναστάσα
ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θυῖας αὐτὸν ἀμείψαι, εἶπε,
“ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χώραν, μηδὲ ἔσθιν ἐς
“τὸ ἱερόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν Δωριῆα παριέναι ἐν ταῦτα.”
ὁ δὲ εἶπε, “ὦ γύναι, ἀλλ’ οὐ Δωριεὺς εἰμι, ἀλλ’ Ἀ- 20
“χαιός.” ὁ μὲν δὴ τῇ κληδόνι οὐδὲν χρεώμενος, ἐπτοχεί-
ρησέ τε, καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδαιμο-
νίων. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέδησαν τὴν ἐπὶ θα-
νάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι, καὶ Τιμησίθεον τὸν Δελφόν, ταῦ
ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος ἔχοιμι· ἂν μέγιστα κατα- 25
λέξαι. οὗτοι μὲν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν.

Revocatis
Clisthene
caeterisque
exfulibus,
dum Athe-
nienfes vin-
dictam
Spartano-
rum veriti,

LXXIII. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ
τὰ ἐπτακόσια ἐπίστια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένους
μεταπεμφάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδεις, συμ-
μαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἠπιστεύατο
γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα ἐκπι- 5

παραμῶσθαι ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρ- Perfarum
auxilium
frustra am-
bunt,
 δις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφέρνης ὁ Ὑστά-
 σπτος, Σαρδίων ὑπαρχος, ἐπειρώτα τίνες ὄντες ἄνθρω-
 πῳ· καὶ πῇ γῆς οἰκημένοι, δεοῖατο Περσέων σύμμαχοι
 10 γινέσθαι.· πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων, ἀπεκορύφου
 σφι τάδε· εἰ μὲν διδῶσι βασιλεῖ Δαρείῳ Ἀθηναῖοι γῆν
 τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συντετίθeto· εἰ δὲ μὴ
 δίδωσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε. οἱ δὲ ἄγγελοι
 ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλόμενοι, δίδοναι ἔφασαν, βουλόμε-
 15 νοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι. οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόν-
 τες ἐς τὴν ἐαυτῶν, αἰτίας μεγάλας ἔχον.

· LXXIV. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιῤῥεῖσθαι ἔπε- Cleomenes
cum exer-
citu Pelo-
ponnesio,
simulque
Bceoti ac
Chalciden-
ses, Atti-
cam inva-
dunt.
 σι καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων, συνέλεγε ἐκ πάσης Πελο-
 πονήσου στρατὸν, εὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσασθαι
 τε ἐθέλων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ Ἰσαγόρεα βου-
 λόμενος τύραννον καταστῆσαι· συνεζήληθε γάρ οἱ οὗτος
 ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. Κλεομένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ
 ἐπέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσίνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ συνδήμα-
 τος Οἰσῆν κίρρουνσι, καὶ Ὑσιᾶς, δῆμους τοὺς ἐσχάτους
 τῆς Ἀττικῆς· Χαλκιδεῖς τε ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐσίνοντο, ἐπιόν-
 10 τας χώρας τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, καίπερ ἀμφι-
 βολῇ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐσύτερον
 ἐμελλον μνήμην ποιήσεσθαι, Πελοποννησίοισι δὲ εἰῶσι ἐν
 Ἐλευσίνῃ ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα.

· LXXV. Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς Sed prius-
quam res
ad manus
veniret, or-
ta diffensio
inter Pe-
loponnesios
adeoque ip-
sos Sparta-
norum re-
ges, Cleo-
menem et
Demara-
 μάχην, Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι σφι αὐτοῖσι δόντες λόγον
 ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπαλ-
 λάσσοντο· μετὰ δὲ, Δημάρχτος ὁ Ἀρίστωνος, ἐὼν καὶ
 5 αὐτὸς βασιλεὺς Σπαρτιητέων, καὶ συνεξαγαγὼν τε τὴν
 στρατιὴν ἐκ Λακεδαιμόνος, καὶ οὐκ ἐὼν διάφορος ἐν τῷ
 πρόσθεν χρόνῳ Κλεομένει· ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοστα-

tum, (unde
lex Spartæ
lata, ne
posthac
ambo reges
una in bel-
lum exi-
rent; focii
dilatuntur.
σίης ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξεῖναι ἔπειθαι ἀμφο-
τέρους τοὺς βασιλῆας, ἐξιούσης τῆς στρατιᾶς· τῶς γὰρ
ἀμφοτέροι ἐῖποντο· παραλυομένου δὲ τούτων τοῦ ἐτέρου, 10
καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδῶν τὸν ἕτερον· προῦ-
γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφοτέροι, ἐπίπληταί σφι· οὕτως, εἶπον-
το. τότε δὴ ἐν τῇ Ἐλευσίνι ὄρεωντες αἱ λοιπὸν τῶν συμ-
μάχων τοὺς τε βασιλῆας τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ἄμало-
γέοντας, καὶ Κορινθίους ἐκλεπόντας τὴν τάξιν, αἰχλοῦτο 15
καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι.

Quatuor
Dorienfium
in Atticam
expeditio-
nes inde a
Codri tem-
poribus.

LXXVI. Τέταρτον δὴ ταῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀπικόμε-
νοι Δωριεῖς, δὶς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσέβαλόντες, καὶ δὶς ἐπ'
ἀγαθῷ τοῦ πλῆθους τῶν Ἀθηναίων· πρῶτον μὲν, ὅτε
καὶ Μεγάρα κατοίκισαν, οὗτος ὁ στόλος ἐπὶ Κόδρου βα-
σιλεύοντος Ἀθηναίων, ὁρθῶς αὖν καλέοιτο· δεύτερον δὲ 5
καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδῶν ἐξέλασιν ὁρμήθιντες,
ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο· τέταρτον δὲ τότε, ὅτε ἐς Ἐλευσίνα
Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίους ἐσέβαλε· οὕτω τέταρτον
τότε Δωριεῖς ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.

Athenien-
ses metu
Peloponne-
siorum li-
berati, a
Bœotia ac
Chalciden-
sibus pœnas
repetunt,

LXXVII. Διαλυθέντες ὦν τοῦ στόλου ταύτου ἄκλειως,
ἐνθαῦτα Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρα-
τηίην ποιῶνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκι-
δεῦσι βοηθεῖν ἐπὶ τὸν Εὐριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδοῦσι
τοὺς Βοιωτοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλ- 5
κιδεῦσι ἐπιχειρῆειν. συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι
οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῶν ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς
φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγρησαν. τῆς δὲ αὐ-
τῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὐβοίαν, 10
συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι· νικήσαντες δὲ καὶ
ταύτους, τετρακισχιλίας κληρούχους ἐπὶ τῶν ἱπποβοτείων
τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δὲ ἱπποβοταὶ ἐκαλέοντο αἱ παχέες
τῶν Χαλκιδέων. ὅσους δὲ καὶ τούτων ἐζώγρησαν, ἅμα

15 τῆσιν Βοιωτῶν ἐξαρχημένοισι εἶχον ἐν φυλακῇ, ἐν πέδαις
 ἄσαντες· χρόνῳ δὲ ἐλυσάν σφας διμνέως ἀποτιμησά-
 μαι, τὰς δὲ πέδας αὐτέων, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἀνεκρέμα-
 σαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἔσαν περι-
 εσθῆσαι, χρημαίνεσθαι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων πυρὶ
 20 ὑπὸ τῶν Μήδων, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ πρὸς ἐσπέρην
 τετραμήνην, καὶ τῶν λύτρων τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν,
 ποιησάμεναι τετρίππον χάλκεον· τὸ δὲ ἀριστερῆς χειρὸς
 ἔστηκε πρῶτα ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν τῇ ἀκρο-
 25 πόλει· ἐπιγέγραπται δὲ οἱ τὰδε,

Ἔσαν Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες

Παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμῳ,

Δορμῶ ἐν ἀχλυντὶ σιδηρέῳ ἔσβησαν ὕβριν·

Τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔδσαν.

23 LXXVIII. Ἀθηναῖοι μὲν νυν ᾗζήντο· ὁμοῖ δὲ οὐ κατ' jam multo
 ἤτ' ἡμῶν, ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ἰσχυροῖ ὡς ἔστι χρεῖμα diorum vali-
 σπαιδαῖον, εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννεύομενοι μὲν, οὐδαμῶν diores vicini-
 τῶν σφίας περιοικεόντων ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, nis populis,
 ἀπαλλοτρίωτες δὲ τυράννων, μακρῶ πρῶτοι ἐγένοντο quos antea,
 5 ὁμοῖ ὡς ταῦτα, ὅτι κατεχόμενοι μὲν, ἐθέλοκάκεον, ὡς sub Pifistra-
 δεσπότη ἐργαζόμενοι, ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος tidis, virtute
 ἐαυτῷ προθυμέστο κατεργάζεσθαι. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα non ante-
 ἐπρήσσον, celluerant.
 Quantum
 ifonomia ad
 virtutem
 civium con-
 ferat.

LXXIX. Θεβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον, Thebani A-
 βουλόμενοι τίσασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ Πυθίη ἀπὸ σφέν, thenienfes
 μὲν αὐτέων οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς πολύφημον δὲ ulturi,
 ἐξενείκοντας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι. ἀπελθόντων
 5 δὲ ὧν τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον, ἄλλην ποι-
 ησάμενοι· ὡς ἐπυνθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἄγ-
 χιστα δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θεβαῖοι ἀκούσαντες ταυτέων,
 “ Οὐκ ὧν ἄγχιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοι τε καὶ

“ Κορωναῖοι καὶ Θεσπίες, καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ
 “ μαχόμενοι, προθύμως συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον; τί
 “ δεῖ τούτων γε δεσθαι; ἀλλὰ μᾶλλον μὴ οὐ ταῦτα ἢ
 “ τὸ χρηστήριον.”

Æginetas
 ad opem fi-
 bi ferendam
 sollicitant.
 Qui cum
 Æacidas
 auxilio mi-
 fissent,

LXXX. Τοιαῦτα δὴ ἐπιλεγόμενον, εἶπε δὴ ποτε μα-
 θὼν τις, “ Ἐγὼ μοι δοκέω συνίεναι τὸ εἰλεῖν λέγειν
 “ ἡμῖν τὸ μαντήιον. Ἀσωπῶ λέγονται γενέσθαι θυ-
 “ γατέρες Θῆβη τε καὶ Αἴγινα· ταυτέων ἀδελφεῶν ἐν-
 “ σέων, δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων δεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι 5
 “ τιμωρητῆρων γενέσθαι.” καὶ, οὐ γάρ τις γνῶμη ταύ-
 της ἀμείνων ἰδοῦκε φαίνεσθαι, αἰτίκα πέμψαντες ἰδόντο
 Αἰγινητέων, ἐπικαλούμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοη-
 θεῖν, ὡς ἐόντων ἀγχιστέων· οἱ δὲ σφι αἰτέουσι ἐπικου-
 ρήν τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν.

10

Thebanis
 nihilo feci-
 us devictis,
 ipsi, et flo-
 rentes opi-
 bus, et At-
 thenienfi-
 bus pridem
 infecti, At-
 ticam inva-
 dunt, ma-
 gnamque
 aetæe par-
 tem popu-
 lantur.

LXXXI. Πειρησαμένων δὲ τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν
 συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων, καὶ τρηχέως περιεφθέντων
 ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὐτὶς οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες, τοὺς
 μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδουσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἰδόντο.
 Αἰγινῆται δὲ, εὐδαιμονίῃ τε μεγάλη ἐπαρτέντες, καὶ 5
 ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνησθέντες ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους,
 τότε Θηβαίων δεηθέντων, πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι
 ἐπέφερον. ἐπικειμένων γὰρ αἰτέων Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώ-
 σαντες μακροῖσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατὰ μὲν ἑσυραν
 Φάληρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίας πολλοὺς δήμους 10
 ποιεῖντες δὲ ταῦτα, μεγάλως Ἀθηναίους ἐσίνεοντο.

Odii Ægi-
 netarum
 adversus A-
 thenienfes
 inveterati
 origo. Epi-
 daurii ad
 terram ste-
 rililate le-
 vandam
 Damiae et

LXXXII. Ἡ δὲ ἔχθρη ἢ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους
 ἐκ τῶν Αἰγινητέων, ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς ταῦτοδε. Ἐπιδου-
 ρίοισι ἢ γῆ καρπὸν οὐδένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτης αὖν τῆς
 συμφορῆς οἱ Ἐπιδάυριοι ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἢ δὲ
 Πυθίῃ σφέας ἐκέλευε Δαμίης τε καὶ Αὐχῆσις ἀγάλ- 5
 ματα ἰδρύσασθαι· καὶ σφι ἰδρυσαμένοισι ἄμεινον συνά-

- σοῦθαι. ἐπειρώτεον ὧν οἱ Ἐπιδαυριοὶ κότερα χαλκῷ *Auxesia,*
 ποιέονται τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθῳ· ἢ δὲ Πυθίῃ οὐδέτερα *(quorum*
 τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. ἐδόκοντο ὧν οἱ *cultus c.*
 10 Ἐπιδαυριοὶ Ἀθηναίων ἐλαίῃν σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱερῶ- *ss. descri-*
 τάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι· λέγεται δὲ καὶ ὥς *bitur) fi-*
 ἐλαίῃσι ἔσαν ἄλλαθι γῆς οὐδαμῷ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, *mulacra o-*
 ἢ Ἀθήνησι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῖσδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ' ᾧ ἀπά- *leagina ex*
 ξουσι ἕως ἐκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Πολιάδι ἱρὰ, καὶ τῶ *oraculo fa-*
 15 Ἐρεχθεΐ· καταινέσαντες δ' ἐπὶ ταύτοις οἱ Ἐπιδαυριοὶ, *bricaturi, ab*
 τῶν τε ἐδόκοντο ἔτυχον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαίων *Athenienfi-*
 ταυτέων ποιησάμενοι, ἰδρύσαντο· καὶ ἡ τε γῆ σφι ἔφερε, *bis, sacris*
 καὶ Ἀθηναίοις ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο. *Minervæ et*
Erechtheo
in singulos
annos pa-
ctis, oleas
obtinent.

ΕΚΚΧΙΙΙ. Ταῦτον δ' ἐστὶ τὸν χρόνον, καὶ πρῶτον, Αἰ- *Quæ simu-*
 γιῖται Ἐπιδαυρίων ἦκουον, τὰ τε ἄλλα, καὶ δίκας, δια- *lacia cum*
 βαίνοντες εἰς Ἐπίδαυρον, ἐδίδουσάν τε καὶ ἐλάμβανον *Æginctæ*
 παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγιυῖται. τὸ δὲ ἀπὸ ταῦδε, ἧάς τε *rapuissent,*
 5 παρῆζάμενοι, καὶ ἀγνωμοσύνη χρησάμενοι, ἀπέστησαν ἀπὸ
 τῶν Ἐπιδαυρίων. ἅτε δὲ ὄντες διάφοροι, δηλέοντο αὐτοὺς,
 ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ὄντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλ-
 ματα ταῦτα τῆς τε Δαμῆς καὶ τῆς Αὐξήσις ὑπαιρέον-
 ται κίπτεων· καὶ σφεα ἐκόμισάν τε καὶ ἰδρύσαντο τῆς
 10 σφετέρης χώρας εἰς τὴν μεσόγαίαν, τῇ Οἷ μὲν ἐστὶ οὐνο-
 μα, στάδια δὲ μάλιστα κη ἀπὸ τῆς πόλιος ὥς εἴκοσι
 ἀπέχει. ἰδρυσάμενοι δὲ ἐν ταύτῃ τῷ χωρῷ, θυσιήσιν τε
 σφεα καὶ χοροῖσι γυναικῆσι καὶ κερτόμοισι ἱλάσκοντο, χο-
 15 ρηγῶν ἀποδεικνυμένων ἐκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδρῶν·
 κακῶς δὲ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ
 ἐπιχωρίας γυναῖκας. ἔσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοις αἱ
 ταιαῦται ἱερογῖαι· εἰσὶ δὲ σφι καὶ ἄρρητοι ἱερογῖαι.

ΛΧΧΙΙΙΙ. Κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων, οἱ *Athenien-*
 Ἐπιδαυριοὶ τοῖσι Ἀθηναίοις τὰ συνέθεντο, οὐκ ἐπι- *tes, Epidau-*
riis onus il-

τέλεον. πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνην τέλει ἑστ-
 δαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ ὥς εὐκ. ἀδυνατεῖν ὅσαν
 μέν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ· ἐπὶ 5
 τελέειν τὰ συνέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐστειρωσθαι αἰτέων· αὐτοὶ δὲ
 καιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰ-
 γινήτας πρήσσειν ἐκέλευον. πρὸς ταῦτα Ἀθηναῖοι,
 ἐς Αἰγίνας πέμψαντες, ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ
 Αἰγινήται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν 10
 πρῆγμα.

fed dum
 vim adhi-
 bent, cona-
 tus vel nu-
 mine divi-
 no, vel
 quod Argivi
 Aeginetas
 juvarent,
 tam male
 cedit, ut
 caeteris oc-
 cis modo
 unus fofpes
 evadat.

LXXXV. Ἀθηναῖοι μὲν νυν λέγουσι, μετὰ τῇ ἀπα-
 τῇσιν ἀποσταλῆναι τριηρεὶ μὴ τῶν ἀστῶν ταύτους, οἱ
 ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἰγι-
 ναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα, ὡς σφετέρων ἐλόντων ἔατα,
 ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάρων ἐξανασπᾶν· ἵνα σφίσι ἀναπο- 5
 μίσωνται. οὐ δυναμένους δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτέων κρα-
 τῆσαι, περιβαλόντας σχοινία ἔλκειν τὰ ἀγάλματα, καὶ
 σφι ἔλκουσι, βροντήν τε, καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σείαμον
 ἐπογενέσθαι· τοὺς δὲ τριηρέτας τοὺς ἔλκοντας, ὑπὸ ταυ-
 τέων ἀλλοφρονησά· παθόντας δὲ ταῦτο, κτείρειν ἀλλή- 10
 λους ἅτε πολεμίους· ἐς δὲ ἐκ πάντων ἓνα λευφθέντα,
 ἀνακομισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον.

LXXXVI. Ἀθηναῖοι μὲν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι.
 Αἰγινήται δὲ, οὐ νῆϊ μὴ ἀπικέσθαι Ἀθηναίους· μὴν μὲν
 γὰρ, καὶ ὀλίγῳ πλευνας μῆς, καὶ εἰ σφι μὴ ἔτυχον
 εἶσθαι νέες, ἀπαμύνασθαι ἂν εὐπετέως· ἀλλὰ πολλῆσι
 νηυσὶ ἐπιπλέειν σφι ἐπὶ τὴν χώραν· αὐτοὶ δὲ σφι εἶσαι, 5
 καὶ οὐ διαναυμαχῆσαι. οὐκ ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι
 ἀτρεκέως, ὅτε εἰ ἔσσαντες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυ-
 μαχῇ, κατὰ ταῦτο εἶξαν, αὐτοὶ εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἶον
 τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μὲν νυν, ἐπὶ τέ σφι οὐδὲς 10
 ἐς μάχην κατίστατο, ἀποδάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τραπέ-

σθαι πρὸς τὰ ἀγάλματα· οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι
ἐκ τῶν· βιάσθαι αὐτὰ, οὔτα δὴ περιβαλομένους σχοινία,
ἔλκεν· ἐκ δ' ἐλκόμενα τὰ ἀγάλματα ἀμφότερα ταῦτο
15 πρῶτον αἱ· ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλω δέ τινι· ἐς
γούνατά γε σφί αὐτὰ ποσειν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρό-
νον διατελέει οὕτω ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὴ ταῦτα
ποσειν· σφέας δὲ Αἰγινήται λέγουσι πυθομένους τοὺς
Ἀθηναίους, ὡς μέλλοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, εἰσι-
20 μους Ἀργείους ποιέεσθαι. τοὺς τε δὴ Ἀθηναίους ἀπο-
θεῶναι ἐς τὴν Αἰγυπτίην, καὶ παρῆναι βοηθούσας σφί
τοὺς Ἀργείους· καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδαύρου διαβάτας
ἐς τὴν ἤσσην, καὶ οὐ προακηκόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπι-
πεσεῖν ὑπὸ ἀρμεμένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν· ἅμα τε ἐν ταύτῃ
25 τῇ βροτῇ τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι.

·LXXXVII· Λέγεται μὲν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰ- Hunc A-
γινήτων ταῦτα· ὁμολογέται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων ἕνα theas re-
μαῖνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτέων ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· verum
πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι, αὐτέων τὸ Ἀττικὸν στρατόπε- uxores pe-
δος διαφθειράντων, τὸν ἕνα ταῦτον περιγενέσθαι· Ἀθη- remtorum
ναῖοι δὲ, τοῦ δαιμονίου· περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ ταῦτον fibulis ve-
τὸν ἕνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε. κομισθεῖς γὰρ stium con-
ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπήγγειλε τὸ πάθος· πυθομένας δὲ fodiunt:
τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἴγιναν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, quare femi-
10 δεινὸν τι ποιησαμένας κείνων μῦνον ἐξ ἀπάντων σωθῆναι, narum At-
πéριξ τὸν ἀνθρωπὸν ταῦτον λαβούσας, καὶ κεντεύσας τῇσι ticarum
περόνῃσι τῶν ἱματίων, εἰρωτᾷν ἐκάστην αὐτέων ὅκη εἴη ὁ vestitus, qui
ἐωυτῆς ἀνὴρ· καὶ ταῦτον μὲν οὕτω διαφθαῖναι. Ἀθη- prius, ut
ναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθους δεινότερόν τι δοῦναι εἶναι τὸ τῶν omnium
15 γυναικῶν ἔργον. ἄλλο μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεω ζημιώσουσι Græcarum
τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν [c. 88.],
Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ πρὸ τοῦ αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες Doricus fu-
erat, in
Ionicum,

ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ Κορινθίῃ παραπλησιωτάτῃ· μετέβαλον ὧν ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνησι μὴ χρεῖ-20
ωνται.

feu potius
Caricum
mutatus.
Quos mores
Argivi et
Æginetæ
exinde ad-
sciverint.

LXXXVIII. Ἐστι δὲ, ἀληθεῖ λόγῳ χρῶμενοῖσι, οὕτως αὕτη ἡ ἐσθῆς τοπαλαῖον, ἀλλὰ Κάειρα· ἐπεὶ ἦγε Ἑλληνικὴ ἐσθῆς πᾶσα ἡ ἀρχαίη τῶν γυναικῶν, ἡ αὐτὴ ἦν, τὴν νῦν Δωρίδα καλέομεν. τοῖσι δὲ Ἀργείοισι καὶ τοῖσι Αἰγινήτησι, καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τόδ᾽ ἐποῆσαι νόμον 5 εἶναι παρὰ σφί ἐκατέροισι, τὰς περόνας ἡμισυλίας πῶδι-ἐεσθαι τοῦ τότε κατεστειώτος μέτρου, καὶ ἐς τὸ ἱρὸν τῶν θεῶν ταυτέων περόνας μάλιστα ἀνατίθεναι τὰς γυναικας· Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέρειν πρὸς τὸ ἱρὸν, μήτε κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων νόμον τοιοῦ-10 πὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν. Ἀργείων μὲν νυν καὶ Αἰγινήτων αἱ γυναῖκες ἐκ τε τόσοῦ κατ' ἔξιν τῶν Ἀθηναίων, περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέζοντας ἢ προτῶ.

Illam Æginetarum incurfionem [c. 81.] dum Athenienses, Pythia vindictæ dilationem triginta annorum frustra suadente, protinus ulcisci parant,

LXXXIX. Τῆς δὲ ἔχθρης τῆς πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι γενομένης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἰρηται ἐγένετο. τότε δὴ Θηβαίων ἐπικαλεομένων, προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγάλματα γενομένων ἀναμνησκόμενοι οἱ Αἰγινήται ἐβόηθον τοῖσι Βοιωτοῖσι. Αἰγινήται τε δὴ ἐδῆεν τῆς Ἀττικῆς τὰ 5 παραθαλάσσια· καὶ Ἀθηναίοισι ὁρμωμένοισι ἐπ' Αἰγίνης στρατεύεσθαι, ἦλθε μαντήϊον ἐκ Δελφῶν, ἐπισχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινήτων ἀδικίου τριήκοντα ἔτια, τῷ ἐνὶ καὶ τριηκοστῷ, Αἰακῷ τέμενος ἀποδεξάσας, ἀρχεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου καὶ σφί χαρῆσαι 10 τὰ βούλονται· ἦν δὲ αὐτίκα ἐπιστρατεύωνται, πολλὰ μὲν σφεας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου πείσεσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ποιήσιν· τέλος μέντοι καταστρέφασθαι. ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἄκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰακῷ τέμενος ἀπέδεξαν ταῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἴδρυται 15

τρίηκοντα δὲ ἔτρα οὐκ ἀνέσχοιτο, ἀκούσαντες ὅπως χρεῶν
εἰς ἐκπύχην πεποκτότας πρὸς Αἰγινιτέων ἀνάρτια.

- XC. Ἐς τιμωρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι, Spartano-
ἐκ Λακεδαιμονίων πρῆγμα ἐγειρόμενον, ἐμπόδιον ἐγένετο. chinis im-
πυθόμενοι γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμαίωνι- pediuntur.
δῶν εἰς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα, καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυ- Qui cogni-
Alcmæoni-
darum [c.
63.], au-
ditoque ar-
canas A-
theniensiu-
um sortes
multa sibi
mala mini-
tari,
5 θύης ἐπὶ σφῆας τε καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας, συμφορὴν
ἐπαυῶντα διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφι ἑόντας ἐξελη-
λάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι χάρις
ἀνδεμὴ ἀφαίνεται πρὸς τῶν Ἀθηναίων. ὅτι τε πρὸς τού-
ταισι ἐπὶ σφῆας οἱ χρησμοὶ, λέγοντες πολλά τε καὶ
10 ἀνάρτια ἔσσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων, τῶν πρότερον μὲν
ἔσαν ἀδάειες, τότε δὲ, Κλεομένεος κομίσαντος εἰς Σπάρ-
την, ἐξέμαθον. ἐκτίσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Ἀθη-
ναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμούς, τοὺς ἐκτεῖντο πρότερον
μὲν οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱερῷ.
15 καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε.

- XCΙ. Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρη- ne Athenæ
σμούς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους. εἴωρον αὐξομένους, καὶ οὐ- libertate
florentes
δαμῶς εἰοίμους ἑόντας πείθεσθαι σφι, νόῳ λαβόντες ὡς Spartæ per-
niciem ad-
ferrent,
ἐλεύθερον μὲν εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀττικόν, ἰσόρροπον τῷ εἶναι- Hippiam
Sigeo ar-
ceffitum
[c. 63.] in
tyrannidem
restituere
cogitant.
Sed confi-
lium cum
facilis com-
municantes
3 τῶν αὖ γίνεται, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ τυραννίδι, ἀσθε-
νὲς καὶ πειθαρχέσθαι εἰοῖμον· μαθόντες δὲ τούτων
ἕκαστα, μετεπέμποντο Ἰππίην τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σι-
γείου ταῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ, [εἰς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πει-
σιστρατίδαι.] ἐπεὶ τε δὲ σφι Ἰππίης καλεόμενος ἦκε, municantes
70 μεταπεμφόμενοι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλους,
ἔλεγόν σφι Σπαρτιῆται τάδε, “ Ἄνδρες σύμμαχοι, συγ-
“ γινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς· ἐπαρ-
“ θέντες γὰρ κιβδηλοῖσι μαντήιοις, ἄνδρας ξείνους ἑόν-
“ τας ἡμῖν ταμάλιστα, καὶ ἀναδικομένους ὑποχειρίας

“παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς πατρίδος ἔξε- 15
 “λάσασθαι, καὶ ἔπειτα ποιήσαντες ταῦτα, ἅμα ἀγα-
 “ρίστῳ παρεδώκαμεν τὴν πόλιν· ὃς ἐπεὶ τε δι’ ἡμέας
 “ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλῆα
 “ἡμέων περιῦβρίσας ἐξέβαλε, δόξαν δὲ φύσας αἰξάνε-
 “ται· ὥστε ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν· ῥί περίοικοι 20
 “αὐτέων Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδῆες, τάχα δὲ· τις καὶ ἄλ-
 “λος ἐκμαθήσεται ἀμαρτῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἐκείνα ποιή-
 “σαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθα· σφέας ἅμα ὑμῖν
 “ἀπεύμενοι τίσασθαι· αὐτοῦ γὰρ θῆ ταῦδε εἴνεκε τόνδε
 “τε τὸν Ἰππὶν μετεπεμψάμεθα καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν 25
 “πολίων, ἵνα κοινῶ τε λόγῳ καὶ κοινῶ στόλῳ ἔσασθα-
 “γόντες αὐτὸν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀποδώμεν τὰ καὶ ἀπε-
 “λόμεθα.”

Soficles
 Corinthius,
 rem diffua-
 furus,

1

acriter in-
 crepat, in-
 que tyran-
 nos acer-
 bissime in-
 vehitur :
 et quo ma-
 gis cæteros
 moveat,
 (2—7)
 mala Co-
 rinthiorum
 sub tyran-
 nis oratione
 diferta ex-
 ponit.

XCII. Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον· τῶν δὲ συμφυγόντων τὸ
 πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. οἱ μὲν νῦν ἄλλοι ἡσυχίην
 ἔγον· Κορίνθιος δὲ Σωσικλῆς ἔλεξε τάδε· “Ἦ δὴ
 “ὅ, τε οὐρανόσ ἐσται ἐνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος
 “ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσσῃ 5
 “ἔξουσιν, καὶ οἱ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε
 “ὑμεῖς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἰσοκρατίας καταλύοντες, τυ-
 “ραννίδας εἰς τὰς πόλεις κατὰγειν παρασκευάζεσθε·
 “τοῦ οὔτε ἀδικώτερον οὐδὲν ἐστὶ κατ’ ἀνθρώπους, ἅτε
 “μιαιφονώτερον. εἰ γὰρ θῆ τοῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι 10
 “χρηστόν, ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλεις, αὐτοὶ πρῶτοι
 “τύραννον καταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, οὕτω
 “καὶ τοῖσι ἄλλοισι δίξῃσθε κατιστάναι· νῦν δὲ, αὐτοὶ
 “ἄπειροι ἔοντες τυράννων, καὶ φυλάσσοντες δεινότατα
 “ταῦτο ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέσθαι, παραχρᾶσθε εἰς 15
 “τοὺς συμμάχους· εἰ δὲ αὐτοὶ ἔμπειροι ἔατε, κατάπερ
 “ἡμεῖς, εἴχετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας συμ-

- "βαλάνουθαι ἥτερ' οὖν. Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλις ²
 "καπλάουσι τῇδε. ἦν ἄλγαρχή, καὶ οὗτοι Βακχιά- <sup>Oligarchi-
 cūs olim
 Corinthi
 status, im-
 periumque
 penes Bac-
 chiadas</sup>
 "δοὶ καλὰ ἔμορτον ἐνεμον τὴν πόλιν· ἐδίδουσαν δὲ καὶ
 20 "ἡγοῦντο ἐξ ἁλλήλων. Ἀμφίοι δὲ εἰσὶν ταυτέων τῶν ἀν-
 "δρῶν, γένετ' αὖ θυγάτηρ χαλὴ· σὺνομα δὲ οἱ ἦν Λάβδα. <sup>[a. 833—
 663.] : e</sup>
 "ταύτῃ, Βακχιάδῃων γὰρ οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἴσχε- <sup>quorum
 familia
 Labda Es-
 tioni nu-
 bit.</sup>
 25 "Ἡετίων δ' Ἐχεκράτειος· δῆμον μὲν ἐκ Πέτρης ἔων, ἀτὰρ
 "τῆς αὖτ' ἀνέκαθεν Καπίδης τε καὶ Καινίδης. ἐκ δὲ οἱ ταυ-
 "τῆς αὖτ' ἡρώων παῖδες, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγένοντο·
 "ἐστ' ἄλλ' ὧν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου. εἰσόντα δὲ αὐτὸν
 "ἰδὼν ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοισίδε τοῖσι ἔπει,
 30 "Κορινθ' Ἡετίων, οὗτος σε τίσι πολύτιτον ἔντα.
 "Ἄβδα κύνει, τέξει δ' ὀλοοῖτροχον· ἐν δὲ πεσσίται
 "Ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαιοῦσι δὲ Κόρινθον.
 "ταῦτα χρησάμεντα τῷ Ἡετίωνι, ἐξαγγέλλεται κως τοῖ-
 "σι Βακχιάδῃων ταῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρη-
 35 "σθήμων ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, φέρον τε ἐς τὸ αὐτὸ καὶ
 "τὰ τῷ Ἡετίωνος, καὶ λέγον αὖτε,
 "Αἰτὸς ἐν Πέτρῃσι κύνει· τέξει δὲ λέοντα
 "Καρτερόν, ἀμνηστὴν πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.
 40 "Ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε Κορινθιοί, οἱ περὶ καλὴν
 "Περίην οἰκίετε καὶ ὀφρυόεντα Κόρινθον.
 "Ταῦτό μιν δὴ τοῖσι Βακχιάδῃων πρότερον γενόμενον, ἦν ³
 "ἀτελέμαρτον· τότε δὲ τὸ τῷ Ἡετίωνι γενόμενον ὥς ἐπύ- <sup>His natus
 Cypselus,
 cum infans
 Bacchiada-
 rum per
 oracula
 monitorum
 infidias eva-
 ffect,</sup>
 "θύντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν, εὖν συνῶδον
 "τῷ Ἡετίωνος· συνέντες δὲ καὶ ταῦτο, εἶχον ἐν ἡσυχίᾳ,
 45 "ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἡετίωνι γενέσθαι γόνον δια-
 "φθεῖραι. ὥς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμπουσι
 "σφείων αὐτέων δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοίκῳ Ἡε-
 "τίων, ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι
 "ἐς τὴν Πέτρην, καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἡε-
 50 "τίωνος, αἶτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα, εἰδυῖα τε οὐ-

- “ δὲν τῶν εἴκεκα ἐκείνοι ἀπικαίετο, καὶ δομένον ἀφ’ ἑαυ-
 “ φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς εἵνεκα αἰτέειν, φέρουσαι τε-
 “ χεῖρισε αὐτέων ἐνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἔδωκ’ αὐλιν τε κατ’ ἔδον,
 “ τὸν πρῶτον αὐτέων λαβόντα τὸ παιδίον προῦδ’ αἰσαι.
 “ ἐπεὶ τε ὦν ἔδωκε φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν 55
 “ ἀνδρῶν θάμν’ ἰδὲ τύχη προσεγέλασε τὸ παιδίον· καὶ πρὸν,
 “ φρασθέντα ταῦτο, αἰκτὸς τις ἴσχυι ἀποκτεῖναι· καὶ τοί-
 “ κτειρας δὲ παραδιδῶν τῷ δικέρῳ· ὁ δὲ, πρῶτον τῶν
 “ αὐτῶν δὴ διεξήλθε διὰ πάντων τῶν δίκαια παραδεδόμε-
 “ νον, οὐδὲν ἐβουλομένου διεργάσασθαι· ἀποκτείνοντες ὅντι
 “ ὀπίσω τῇ τελευτῇ τὸ παιδίον, καὶ ἐξελθόντες ἔχον,
 “ ἑστειότες ἐπὶ τῶν θυρέων, ἀλλήλων ἀποκτείνοντες κατεκτε-
 “ νον· καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου λαβόντος, ὅτι οὐκ
 “ ἐποίησε κατὰ τὰ δεδογμένα· ἐς δὲ δὴ σφί’ ἤρκετο ἐγ-
 “ γινόμενον· ἔδοξε αὐτῷ παρελθόντας πάντας τοῦ φόνου 65
 4 “ ρετίσχειν. Ἐδεί δὲ ἐκ τοῦ Ἡετίωνος γένους Ἡερνίδα
 “ καὶ ἀναβλαστὴν· ἡ Λάβδα γὰρ καὶ πάλαι ταῦτα
 “ ἤκαμα ἐστειλάσθαι πρὸς αὐτῇσι τῇσι θυρῇσι· ἔπειτα δὲ,
 “ μὴ σφί’ ρεταδοῖν, καὶ τοῦτον λαβόντα τὸ παιδίον
 “ ἀποκτείνοντες, φέρουσα κατὰ κράτος εἰς τὸ ἀφραγμένον 70
 “ τὸν αἰὶ· ἐφαίνετο εἶναι· ἐς κυψέλην ἐπιστάμενην ὡς εἰ.
 “ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπικαίετο, πάντα ἀρεστήσειν
 “ μέλλουσιν· τὰ δὲ καὶ ἐγένετο· ἐλθόντες δὲ καὶ διδομέ-
 “ νοις αὐτοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο· ἔδωκε ἀπαυλάσσεσθαι,
 “ καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμψαντας, ὡς πάντα ποιή- 75
 “ σιαν τὰ ἐκείνοι ἐπετείλαντο· οἱ μὲν δὲ ἀπελθόντες·
 5 “ ἔλεγον ταῦτα· Ἡετίωνι δὲ μετὰ ταῦτα ἐπὶ πρῶτον πρὸς ἄ-
 “ νετο· καὶ αἱ διαφυγόντι τοῦτον τὸν κίνδυνον· ὅταν τῆς
 “ κυψέλης ἐκωκμήσῃ Κυψέλος· ὄνομα ἐστὶν· τοῦτον
 “ θέντι δὲ καὶ μαντευόμενον· Κυψέλω ἐγένετο· ἀμφιδέ-
 “ ζιον χρηστήριον· ἐν Δελφοῖσι, τῷ πάλαι γένοντος, 80

5
 vir factus,
 tyrannide
 occupata
 [a. 668.],
 Corinthios
 jugo gra-
 vissimo
 premit.

“ἀπερχόμενέ·τε καὶ ἔρχε· Κόρινθον· ὁ δὲ χρησμός ὅδε
 “ἦν·

“Οὐδὺς οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δέμον ἐσκαταβαίνει,

“Κόρινθος Ἡσιόδης, βασιλεὺς κλαυῖο Κορίνθου·

85 “Αὐτός, καὶ παῖδες, παίδων γε μὴν οὐκέτι παῖδες.

“τὸ μὲν δὴ χρηστήριον ταῦτο ἦν· τυραννεύσας δὲ ὁ Κύνφε-

“λος, πτωχὸς δὴ τις ἀνὴρ ἐγένετο· πολλοὺς μὲν Κοριν-

“θίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεστέρησε, πολ-

“λὺν δὲ ἔτι πλείους τῆς ψυχῆς· Ἀρξάντος δὲ τούτου 6

90 “ἐπὶ τρηήκοντα ἔτη, καὶ διαπλῆξαντος τὸν βίον εὖ, δι- Cui succe-

“άδοχος αἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται. dens filius

“ταύτου Περίανδρος κατ’ ἀρχαῖς μὲν ἦν ἡπίωτερος τοῦ Periander

“πατρὸς· ἐπεί τε δὲ ὠμίλησε δι’ ἀγγέλων Θρασύβου- [a. 638.],

“λου τῷ Μελίτῳ τυράνῳ, πολλῶ ἔτι ἐγένετο Κύνφε- crudelitate

“λου· μισοφρονέτερος· πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλου patrem

95 “κέρκυρα, ἐπυθάνετο ὅτινα αὖν τρόπον ἀσφαλέστατον etiam su-

“κατασπασάμενος τῶν πρηγμάτων, κάλλιστα τὴν πόλιν

“ἐπιτροπεύει· Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ

“Παριάνδρου ἔφηγε ἔξω τοῦ ἄσπτος· ἐσθὰς δὲ εἰς ἄρουραν

“ἐσπαρμένῃ, ὅμα τε διεξήιε τὸ λήϊον, ἐπειρωτῶν τε καὶ

100 “ἀναποδίζων τὸν κήρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἀπίξιν·

“καὶ ἐκάλουε αἰεὶ ὅπως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύνων ὑπερ-

“έχοντα· καλούων δὲ, ἔριπτε· εἰς ὃ τοῦ λήϊου τὸ κάλ-

“αντῶν τε καὶ θαυρύστατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ·

“διεφθάρων δὲ τὸ χωρίον, καὶ ὑποθήμενος ἔπος οὐδέν,

105 “ὑποπέρμεται τὸν κήρυκα· νοστήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος εἰς

“τὴν Κόρινθον, ἦν πρῶτος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην

“ὁ Περίανδρος· ὁ δὲ οὐδέν αἱ ἔφη Θρασύβουλον ὑποθέ-

“σθαι· θυνμάζειν τε αὐτῷ, παρ’ οἷόν μιν ἄνδρα ἀπο-

“πέμψειε, ὥς παραπλήγῃ τε καὶ τῶν ἐωυτοῦ σινάμο-

110 “ρον· ἀπηγγεόμενος τάπερ πρὸς Θρασύβουλου ὑπώπει.

- 7 “ Περίαςδρος δὲ, συνίεις τὸ πικρὸν, καὶ νόον ἰσχυρὸν
 “ αἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπειράχους τῶν ἰσχυρῶν
 “ Φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέφραμε ἐς
 “ τοὺς πολίτας. ὅσα γὰρ Κύβελος ἀπέλυσε κτεάνων
 “ τε καὶ διώκων, Περίαςδρος σφεα ἀπετέλεε. μῆν δὲ 115
 “ ἡμέρῃ ἀπέδυσσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας, διὰ
 “ τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα Μελίσσαν. πέμψαντι γὰρ αὐτὴ ἐς
 “ Θεοσπρωτοὺς ἐπ’ Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ
 “ νεκυμαντήριον παρακαταθήκης πρὸς ξημεῖας, αὐτὴ σπ-
 “ μανείν ἔφη ἡ Μελίσσα ἐπιφανῆσα, αὐτὴ κατερείν ἐν 120
 “ τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη· ῥιγῶν τε γὰρ καὶ
 “ εἶναι γυμνὴ τῶν γὰρ αἱ συγκατέθανε εἰμάτων ἔφρασε.
 “ εἶναι οὐδὲν, οὐ κατακαυδέντων· μαρτύριον δὲ αἱ εἶναι
 “ ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὰ ἱκνῶν.
 “ Περίαςδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. ταῦτα δὲ ὡς ὅτις 125
 “ ἀπηγγέλθη τῷ Περίαςδρῳ, εἰσὶν γὰρ αἱ αἱ καὶ σημεῖα
 “ βόλαιον, ὃς νεκρῷ εἰσήν Μελίσσῃ ἐμύγη, ἔφρασε δὴ με-
 “ τὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα ἐκνήτατο, ἐς τὸ Ἡραίων
 “ ἐξίεναι πᾶσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. αἱ μὲν δὲ
 “ ὡς ἐς ὅρτην ἦσαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρομέναι· ἡ
 “ δὲ ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους, ἀπέδυσσε σφῶας πᾶ- 130
 “ σας ὁμοίως τὰς τ’ ἐλευθέρους καὶ τὰς ἀμφιπόλους
 “ συμφερόσας δὲ ἐς ὄρυγμα, Μελίσσῃ ἐκτενέμενος κατ-
 “ ἔκαστε. ταῦτα δὲ αἱ ποιήσαντι, καὶ τοδεύεσθαι πέμψ-
 “ ψαντι, ἔφρασε τὸ εἶδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέ-
 “ θηκε χώρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην. ταῦτο 135
 “ μὲν ἐστὶ ὑμῖν ἡ τυραννὶς, ὧ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιαύτη
 “ τῶν ἔργων· ἡμέας δὲ τοὺς Κορινθίους τότε αὐτίκα
 “ θῶμα μέγα εἶχε, ὅτε ὑμέας εὐδομεν μεταπεμπομέ-
 “ νους Ἰππὴν· ἦν τε δὴ καὶ μεζῶνως θῶμάζομεν λέ-
 “ γοντας ταῦτα· ἐπιμαρτυρόμεθα τε ἐπικαλούμενοι ὑμῖν 140

“ θεοὺς τοὺς Ἑλλήνιους, μὴ κατιστάναι τυρανίδας ἐς
 “ τὰς πάσας. οὐκῶν ἦν μὴ παύσῃσθε, ἀλλὰ πειρήσῃσθε
 “ παρὰ τοῦ δίκαιον πατάγοντες Ἰππῖην, ἵστε ὑμῖν Κοριν-
 “ θίους γε οὐ συναικίσοντας.”

ΙCΤΗ. Σωσιπλῆς μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσβεύων ἔλεξε Soficlis
sententia
focis pro-
bata,
 τὰδεν Ἰππῖης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο, τοὺς αὐτοὺς ἐπικαλέ-
 σαι θεοὺς κτείνῃ, ἥ μὲν Κορινθίους μάλιστα πάντων
 ἐπιπαθήσων Πεισοστρατίδας, ὅταν σφι ἤκωσι ἡμέραι αἱ
 5 κύριαί· ἀνίσσθαι ὑπὲρ Ἀθηναίων. Ἰππῖης μὲν τούτοις
 ἀμείψατο, διὰ τε τοὺς χρησμούς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν
 ἐξαποτάμενος. αἱ δὲ λοιπὸι τῶν συμμάχων τέως μὲν
 εἶχον ἐν ἡσυχίᾳ σφῆας αὐταῖς· ἐπεὶ τε δὲ Σωσιπλῆς
 πρὸς αὐτοὺς εἰπὼντος, ἐλευθέρως ἅπας τις αὐτέων Φωγὴν
 10 ῥήξας, εἰρένῃ τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην Λακεδαιμονί-
 οισι τε ἐπὶ ἡμετέρῳ ἔντο, μὴ ποιεῖν μηδὲν νεώτερον περὶ πό-
 λιν Ἑλλάδα. οὐτα μὲν ταῦτα ἐπαύσθη.

ΙCΓΥ. Ἰππῖης δὲ ἐκθέσθην ἀπελαυνομένῳ, εἰδίδου μὲν Hippias Si-
geum re-
vertitur,
quod Pisi-
fratus
olim Mity-
lenæis eri-
puerat,
jam du-
dum mul-
torum
inter A-
thenienfes
ac Mityle-
neæ bel-
lorum
causam,
 Ἀρσάνης ὁ Μακεδὼν Ἀνθεμαῦντα, εἰδίδουσαν δὲ Θεσσαλοῦ
 Ἰαλκῶν· οὐδὲ ταυτῶν μὲν οὐδέτερα αἰρέτο, ἀνεχώρει δὲ
 ἐπίσας ἑσθλῶν· τὸ ἔλε Πεισίστρατος αἰχμῇ παρὰ Μι-
 5 τυληναίων· ἀρσάνης δὲ αὐτοῦ, κατέστησε τύραννον εἶναι
 παῖδά τοῦ αὐτοῦ νόθον Ἠγησίστρατον, γεγονότα ἐξ Ἀρ-
 γεῖης γυναικὸς ὅς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε τάπερ ἔλαβε παρὰ
 Παιωντράτου. ἐπαλάμεον γὰρ, ἐκ τε Ἀχιλλεΐου πόλιος
 ὀρμειόμενοι καὶ Σιγείῳ, χρόνον ἐπὶ συχρὸν, Μιτυληναῖοι
 10 τε καὶ Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν, ἀπαιτέοντες τὴν χώραν, Ἀθη-
 ναῖοι δὲ, αὐτὲ συγγινωσκόμενοι, ἀποδεικνύντες τε λόγῳ
 αὐτὸν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετὸν τῆς Ἰλιάδος χώρας, ἥ οὐ
 καὶ σφι καὶ τοῖσι ἄλλοις, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρήξαντο
 Μενέλεω τὰς Ἑλῆας ἀρπαγὰς.

ΙCΔ. Πολεμούντων δὲ σφειων, παντοῖα καὶ ἄλλα ἐγί-

inprimis
Alcæi
μυφάσθη
carmine
nobilitato-
rum.

νετο ἐν τῇσι μάχησι· ἐν δὲ θῆ καὶ Ἀλκαῖος ἐποιήσας, συμβαλῆς γενομένης, καὶ νικάντων Ἀθηναίων, αἰτῆς μὲν Φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δὲ οἱ ὅπλα ἰσχυοῖς Ἀθηναῖοι, καὶ σφρα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθηναίων τὸ ἐν Σιγείῳ. ταῦ- 5
τα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλει ποιήσας, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυληνῆς, ἐξαγγελλόμενος τὸ ἐαυτοῦ πάθος. Μελανίππῳ ἀνδρὶ ἐτάρῳ. Μιτυληναίους δὲ καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περ-
ρίανδρος ὁ Κυψέλου· ταύτῃ γὰρ διατηρῇ ἐπατρίοις· κατήλλαξε δὲ ὧδε· νέμεσθαι ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σί- 10
γειον μὲν νυν οὕτω ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοις.

Ibi dum
auxilium
Perfarum
ambit,
resque jam
ad bellum
videtur
spectare :

XCVI. Ἰππῆς δὲ ἐπεὶ τε ἀπῆκετο ἐκ τῆς Λακεδαι-
μονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρήμα ἔκρινε, διαβάλλων τε
τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφέρνην, καὶ πείων ἀπα-
τα ὅπως αἱ Ἀθῆναι γενοίαιτο ὑπ' ἐαυτῶν τε καὶ Δαρείῳ.
Ἰππῆς τε θῆ ταῦτα ἔκρησσε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πυνθόμενοι 5
ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδις ἀγγέλους, οὐκ ἐνταῦς τῇ
Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων τοῖσι Φυγάσι. ὁ δὲ Ἀρ-
ταφέρνης ἐκέλευε σφείας, εἰ βουλοίαιτο σοὶ εἶναι, καταθῆ-
κεσθαι ὀπίσω Ἰππῆν. οὐκὼν δὲ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους
ἀποφερομένους Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένους δὲ σφι, εἰδὲ 10
δοκτο ἐκ τοῦ Φανεροῦ τοῖσι Πέρσῃσι πολεμῶντας εἶναι.

Aristagoras
Milesius
Athenas
venit [c.
55.], faci-
leque a
populo xx
navium
classem
impetrat.

XCVII. Νομίζουσι θῆ ταῦτα, καὶ διαβεβλημένοις ἐς
τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ θῆ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρι-
σταγόρης ὑπὸ Κλεομένους τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελαθεὶς
ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπῆκετο ἐς Ἀθῆνας· αὕτη γὰρ ἡ πό-
λις τῶν λοιπῶν ἐδυνάστευε μέγιστα. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ 5
τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ
Σπάρτῃ, περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ τοῦ πο-
λέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς αὐτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι,
εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴησαν. ταῦτά τε θῆ ἔλεγε, καὶ

10 πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰς
 ἄποικοι, καὶ οἶκός σφεας εἶη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα·
 καὶ οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ὑπίσχετο, οἷα κάρτα δέομενος ἐς ὃ
 ἀνέπεισέ σφεας· πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον
 διαβαλέειν ἢ ἔνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον
 15 μόνον οὐκ οἶός τε ἐγένετο διαβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας
 Ἀθηναίων ἐποίησε ταῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέν-
 τες, ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθούς Ἰωσι,
 στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτέων εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα
 τῶν ἀστών, ἰόντα τὰ πάντα δοκιμον. αὐταὶ δὲ αἱ νέες,
 20 ἀρχὴ καὶ καὶ ἐγένοντο Ἑλλήσι τε καὶ βαρβάροισι.

17 **ΧΕΥΗ.** Ἀρισταγόρης δὲ προπλώσας, καὶ ἀπικόμε- Hine prior
Miletum
profectus,
Pronas in
Phrygiam
abductos
[c. 15.] sol-
licitat, ut
in patriam
invito Da-
rio rever-
tantur.
 νας ἐν τῇ Μίλητον, ἔξευρὼν βούλευμα ἀπ' οὗ Ἰωσι μὲν
 ἐμελάνθη οὐδὲ μὴ ἀφελή εἶσεσθαι, οὐδ' ἂν οὐδὲ τούτου εἰ-
 κέω ἐκταίησθε, ἀλλ' ὅπως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσεις,
 ἔπεμψε ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας, τοὺς
 5 αὐτοὺς Στρυμόνους ὑποταμῶν αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ
 Μεγαβάδου, οἰκόντας δὲ τῆς Φρυγίης χαῖρόν τε καὶ κώ-
 μων ἐν αὐτοῖσιν· ὅς ἐπεὶ τε ἀπίκητο ἐς τοὺς Παίονας,
 εἶπε· Φάδρ, ἄνδρες Παῖονες, ἔπεμψε με Ἀρισταγό-
 ρης ἐξ Μιλήτου τύραννος, σπηρίην ὑμῖν ὑποθησόμενον,
 10 ἥνπερ βούλησθε πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα
 ἀπύνηκε ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ὑμῖν παρέχει σώζεσθαι
 ἡμῖν τῇ ἐρείτῃ αὐτέων. μέχρι μὲν θαλάσσης, αὐ-
 τὰ δὲ ἡμῖν, τὸ δὲ ἀπὸ ταύτου, ἡμῖν ἤδη μελήσει." ταῦ-
 τα δὲ ἀκούσαντες οἱ Παῖονες, κάρτα τε ἀσπαστὸν ἐποίη-
 15 σαστο, καὶ ἀναλαβόντες παῖδας τε καὶ γυναῖκας, ἀπε-
 κίδρηνον ἐπὶ θαλάσσαν· οἱ δὲ τινες αὐτέων καὶ κατέ-
 ρισαν ἀρρεθίσαντες αὐτοῦ. ἐπεὶ τε δὲ οἱ Παῖονες ἀπίκη-
 στο ἐπὶ θαλάσσαν, ἐνθαῦτε ἐς Χίον διέβησαν. ἑόντων
 δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθε Περσέων ἵππος

πολλή, διώκουσα τοὺς Παίονας. ὥς δὲ οὐ κατέλαβον, 20
ἐπηγγέλλοντο εἰς τὴν Χίον τοῖσι Παῖσι, ἵνα οὐκ ἐπείσθω
ἀπέλθοιεν. οἱ δὲ Παῖες τοὺς λόγους οὐκ ἐνέδιδον·
ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν Χίοι σφας εἰς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι
δὲ εἰς Δορίσκον ἐκόμισαν· ἐνθαῦτεν δὲ περὶ κομιζόμενοι
ἀπικέατο εἰς Παιονίην.

Interim et
Athenien-
sium classis
et Eretrien-
sium v tri-
remes ad-
pellunt.
Quibus au-
xiliis juncti
lonæ,

XCIX. Ἀρισταγόρης δὲ, ἐπειδὴ οὐκ ἔτι τὰ Ἀθηναῖοι ἐπικέ-
ατο ἑκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετρίων πέντε τρή-
ρας, οἱ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο, ἀλλὰ τὴν
αὐτῶν Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ
δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετρίοις τὸν πόλεμον κατε- 5
δίας πόλεμον συνδιέεικαν, ὅτεπερ καὶ Χαλκιδικῶς ἀντί-
Ἐρετρίων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβλήθησαν· οὗτος ὁ πόλεμος
τέ σφι ἀπικέατο, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρεῖσαν, ἵνα
ἔστω στρατηγὴν ὁ Ἀρισταγόρης εἰς Σάρδεις· αὐτὸς μὲν δὴ
οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ· στρατηγὰς δὲ 10
ἄλλους ἀπέδειξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐαυτοῦ τε ἀδελφὸν
Χαροπίον, καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν, Ἐρμόφαντα.

Sardes,
præter ar-
cem, capi-
unt,

C. Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες εἰς Ἐφεσον,
πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορήσσῳ τῆς Ἐφεσίας· αὐτοὶ δὲ
ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιούμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας.
πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καῦστριον, ἐνθαῦτεν ἐπεί
τε ὑπερβάντες τὸν Τμῶλον ἀπίκοντο, αἰρέουσι Σάρδεις, 5
οὐδενὸς σφι ἀντιθέεντος· αἰρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπό-
λιος τὰλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρ-
ταφέρνης, ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην.

incendio-
que delent
[a. 503.].

CI. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας σφίας τὴν πόλιν,
ἔσχε τόδε. ἦσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι, αἱ μὲν πλεῦνες,
καλάμιναι· ὅσαι δὲ αὐτῶν καὶ πλίνθιναι ἦσαν, κα-
λάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. ταυτέων δὴ μίῃ τῶν τις στρα-
τιωτέων ὥς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης εἰς οἰκίην ἰὸν τὸ 5

πῦρ ἐπέμετε τὰ ἄστυ ἅπαν. καιομένου δὲ τοῦ ἄστος,
 οἱ Λυδοὶ τε καὶ ἔσσι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλει, ἀπο-
 λαμβάνοντες πάνταθεν, ὥστε τὰ περίεσχατα νεμομένου
 10 καὶ πυρὸς, καὶ οἱ αἰ ἔχοντες ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστος, συνέρ-
 γοντο ἐπὶ τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, ὅς
 σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τρωῶλου, διὰ
 μέσην τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἑρμιον ποταμὸν
 ἐκδιδόν. οἱ δὲ ἐς θάλασσαν ἐπὶ ταῦτον δὴ τὸν Πακτω-
 15 λὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροίζοντο οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ
 Πέρσαι, ἡναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες ὀρόντες
 τὰς κριν. τῶν παλεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ, σὺν πλῆθει
 πολλῇ προσφερομένους, ἐξανεχώρησαν δέισαντες πρὸς τὸ
 σῆμα τὰ Τρωῶλον καλούμενον· ἐνθαῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα
 ἀπελλάσσοντο ἐπὶ τὰς νῆας.

CII. Καὶ Σάρδις μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ Regressos
Perise ad
Ephesum
adorti, vi-
sitoriam in-
signem re-
portant.
 ἱρὸν ἐπιχωρῆς θεοῦ Κυθήνης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι,
 ὕστερον ἀντενέπιμψασαν τὰ ἐν Ἑλλήσι ἱερά· τότε δὲ οἱ
 Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἄλυος ποταμοῦ νομοῦς ἔχοντες, πρὸς πυρ-
 5 θανόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβόηθον τοῖσι Λυδοῖσι.
 καὶ πως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἰόντας τοὺς Ἴωνας εὐρί-
 σκασι· ἐπόμενοι δὲ κατὰ στίβον, αἰρέουσι αὐτοὺς ἐν
 Ἑφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες
 δὲ, πολλὸν ἐσωθήσαν. καὶ πολλοὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι
 10 φονεύουσι, ἄλλους τε οὐνομαστοὺς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκί-
 δεα στρατηγέοντα Ἑρετρίων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας
 ἀναραίρηκτά, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδῳ τοῦ Κητίου πολλὰ αἰ-
 νηθέντα. οἱ δὲ αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθη-
 σαν ἀνὰ τὰς πόλεις.

CIII. Τότε μὲν δὴ οὕτω ἡγωνίσαντο· μετὰ δὲ, Ἀθη- Inde Iones,
etfi Athe-
nienses do-
mum dif-
ficerant,
 ναῖοι μὲν τοπαράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπικα-
 λεομένου σφίας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρῳ, οὐκ

nihilō fe-
cius in bel-
lo perfeve-
rantes, et
Byzantium
cæterasque
Helleſponti
urbes ex-
pugnant, et
magnam
Carie par-
tem ad de-
fectionem
permovent.

ἔφασαν τιμαρτήσαν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμ-
μαχίης στερηθέντες. (αὐτὰ γὰρ σφί ὑπῆρχε παροικεῖν
ἐς Δαρδίαν,) οὐδὲν δὲ ἔσσαν τὸν πρὸς τὴν βασιλῆα πύλο- 5
μον ἐσκευάζοντο. ἐλόντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον,
Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἀσπίδος τὰς τεύχε,
ὕπ' ἐαυτοῖσι ἐποιήσαντο· ἐκπλῖσαντές τε, ἔχον τὸν Ἑλ-
λήσποντον, Καρίας τὴν πάλιν προσεκκίσαντα σφίσι
σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καίηον πρώτην αὐτοῖς βουλο- 10
μένην συμμαχεῖν, ὡς ἐνόησαν τὰς Σάρδεις, τότε σφί
καὶ αὕτη προσεγένετο.

Jam et Cy-
prus, præ-
ter Ama-
thuntē,
totā Onēfilo
auctore de-
ficit [a.
302].

CIV. Κύπρις δὲ ἐθέλontaί σφί πάντες προσεγένετο,
πλὴν Ἀμαθυσίων· ἀπέστησαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἔξω ἀπὸ
Μήδων. ἦν Ὀνήσιλος, Γόργου μὲν τῷ Σαλαμίνιαι βασι-
λῆος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τῷ Σιγαίῳ τῷ Ἐλ-
έθοντος παῖς. οὗτος ὥνῃ πολλὰς μὲν καὶ πατέρας 5
τὸν Γόργον παρηγορεῖτο ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος, οὕτε
δὲ ὡς καὶ τοὺς Ἴωνες ἐπύθετο ἀπασάντων, πάγχυ ἀτι-
κείμενος ἐνῆγε. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐνθαῦτά
μιν φυλάξας ἐξελθὼντα τὰ ἄστυ τὰ Σαλαμίνια· Ὀνή-
σιλος, ἅμα τοῖσι ἐαυτοῦ στρατιώται, ἀπεκλήρετο τῶν 10
πυλίων. Γόργος μὲν δὲ στερηθεὶς τῆς πόλεως, ἄφροντα ἐς
Μήδους· Ὀνήσιλος δὲ ἔρχετο Σαλαμῖνος, καὶ ἀνέκαθε
πάντας Κυπρίους συναπίστασθαι. τοὺς μὲν δὲ ἄλλους
ἀνέπεισε· Ἀμαθυσίους δὲ οὐ βουλομένους ἀπείθε-
σθαι, ἐπολιόρκει προσκατήμενος.

Darius ob
Sardes con-
flagratas
Athenien-
sibus iratif-
simus.

CV. Ὀνήσιλος μὲν νυν ἐπολιόρκει Ἀμαθύντα. βα-
σιλεὶ δὲ Δαρδίῳ ὡς ἐξαγγέλθη Σάρδεις ἀλάστας ἐπι-
πρῆσθαι ὑπὸ τοῖς Ἀθηναίων καὶ Ἴωνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα
γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥστε ταῦτα συνφαιδῆναι, τὸν
Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὡς 5
ἐπύθετο ταῦτα, Ἴωνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰ-

ἄντε ἀκούσθαι γε οὐ καταπρέζονται ἀποστάντες, εἰρε-
 σθαι οὐκ οἶμαι εἶναι οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ, πυθόμενον, αἰ-
 τῶσαι τὸ σῆμα· λυβόντα δὲ καὶ ἐπιθέτα οἷστον, ἄνω ἐς
 10 τὸν οὐρανὸν ἀπέιπαι· καὶ μιν ἐς τὸν ἥρα βαλόντα, εἰπεῖν,
 “Θεοὶ Ζεῦ, ἐκγονέσθαι μοι Ἀθηναῖους τίσασθαι.” εἵ-
 παρτα δὲ πᾶσι, προστάξαι ἐν τῶν θεραπεύοντων, δείπνου
 ἀφαιρέσασθαι αὐτῷ, ἐς τρεῖς ἐκάστοτε εἰπεῖν, “Δέσποτα,
 “ μέγαντο τῶν Ἀθηναίων.”

CVF. Προστάξας δὲ ταῦτα, εἶπε, καλέσας ἐς ὄψιν Histiæum
primo ob-
jurgat :
tum, excu-
satione ejus
accepta,
 Ἰστιαῖον τὸν Μιλήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατέυχε χρόνον ἤδη
 πάλαι, “ Πυνθάνομαι, Ἰστιαῖς, ἐπίτροπον τὸν σὺν, τῷ
 ἐκ σὺν Μίλῳ ἐπέτρεψας, νεώτερα ἐς ἐμὸ πεποιηκέαι
 5 ἐπὶ πρήγματα· ἄνδρας γάρ μοι ἐκ τῆς ἐτέρας ἡπείρου
 “ ἔπαυσα, καὶ Ἴονας ἐν αὐτοῖσι, τοὺς δόνοντας
 “ ἐμὸν δόξαν τῶν ἐποίησαν, τούτους ἀναγνώσας ἅμα
 ἐπὶ μέγα ἐπείσθαι, Σαρδίῳ με ἀπεστέρηκε. νῦν ὦν
 “ ταῦτα τῷ φράσσαι ταῦτα ἔχειν καλῶς; κῶς δὲ ἄνευ
 “ τῶν σὺν βουλευμάτων τοιαῦτον τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ ἐξ
 10 “ ὁδοῦ τοῦτο ἐν αἰτῇ σχῆς.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ
 Ἰστιαῖς, “ Βασιλεῦ, κῶς ἐφθόγγασον ἔπος, ἐμὲ βουλευ-
 “ σαι πρήγματα· οἱ τοῦ σά τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἔμελλε
 “ λατρεῖν ἀνασχέσθαι; τί δὲ ἂν ἐπιδιζήμενος ποίεαιμι
 “ σάα; τῶν δὲ ἐνδεῶς εἶναι; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσα
 15 “ ἔσται σά, πάντα δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων ἐπακούειν
 “ ἀξιοῦμαι. ἀλλ’ εἴπερ τι τοιαῦτον οἶον σὺ εἴρηκας πρήσ-
 “ σαι ἐμὸν ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν ἐπ’ ἐαυτοῦ βαλλόμε-
 “ νον πεπρηγμένον. ἀρχὴν δὲ ἔγωγε οὐδὲ ἐνδέομαι τὸν
 “ λόγον, ὅπως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος νεώτερον
 20 “ πρήσσουσι περὶ πρήγματα τὰ σά· εἰ δὲ ἄρα τι τοι-
 “ αῦτο ποιῶσι, καὶ σὺ τὸ εἶναι ἀκήκοας, ὦ βασιλεῦ, μά-
 “ θι οἷον πρήγμα ἐργάσαιο, ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνά-

“ σπαστον ποιήσας. Ἴωνες γὰρ οἴκασιν, ἐμαῖς ἐξ ἑσθ-
 “ θαλμῶν σφι γενομένου, ποιῆσαι τῶν πάλαι ἡμέραι ἐλ-
 “ χον· ἐμέο δὲ ἂν ἐόντος ἐν Ἰωνίῃ εὐθεμὴ πόλις ὑπέκει· 25
 “ νησε. νῦν ὦν ὡς τάχως με ἄπες παραυθῆναι ἐς Ἰωνίην;
 “ ἵνα τοι κεινά τε πάντα καταρτίσω ἐς ταῦτα, καὶ τὸν
 “ Μιλήτου ἐπίτροπον ταῦτον τὸν ταῦτα μηχανεύσαντον,
 “ ἐγχειρίθωτον παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν
 “ ποιήσας, θεοὺς ἐπόμενι τοὺς βασιλεῖς, καὶ μὲν 30
 “ πρότερον ἐκδύσασθαι τὸν ἔχον κατὰ καὶ καταθέσθαι
 “ ἐς Ἰωνίην, πρὶν ἂν τῷ Σαρδῶν νῆσον τὴν μεγίστην, δα-
 “ σμοφόρον ποιήσω.”

ad sedandas
 Ionie tur-
 bas dimit-
 tit.

CVII. Ἰστιάϊος μὲν δὴ λόγων ταῦτα, δικάσας· Δα-
 ρεῖος δὲ ἐπείθετο, καὶ μιν ἄπει, ἐντελέσμενος, ἐπειδὴ
 τὰ ὑπόσχετό οἱ ἐπιτελεῖα ποιήσῃ, παραυθίσσασθαι οἱ ὀπίσω
 ἐς τὰ Σαῦσα.

Interim O-
 nefilo Ama-
 thusios ob-
 sidente,
 Cyprum et
 classis Io-
 num auxi-
 lium feren-
 tium adpel-
 lit, et Per-
 farum ter-
 restres na-
 valesque
 copias duce
 Artybio in-
 vadunt.

CVIII. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίη τε, παρὶ τῶν Σαρδῶν
 παρὰ βασιλῆα αἰτίαι, καὶ Δαρεῖος τὰς περὶ τὸ πόρον
 ποιήσας, Ἰστιάϊω ἐς λόγους ἦλθε, καὶ Ἰστιάϊος μεμαρ-
 μένος ὑπὸ Δαρείου, ἐκαμίζετο ἐπὶ θάλασσαν· ἐν τούτῳ
 παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγένετο τάδε. πολιορκεῖντι τῷ Σαλαμί- 5
 νίῳ Ὀησίλῳ Ἀματωσίους ἐξαγγέλλεται, καὶ στρα-
 τὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Ἀρτύβιον, ἄνδρα Πέρσῃ,
 προσδοκίμον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ
 Ὀησίλος, κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐπικαλού- 10
 μένος σφεας. Ἴωνες δὲ οὐκ ἐς μακρὴν βουλευσάμενοι,
 ἦκον πολλῷ στόλῳ. Ἴωνες τε δὴ παρῆσαν ἐς τὴν Κύ-
 προν, καὶ οἱ Πέρσαι νησὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κιλικίης,
 ἦϊσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα περὶ τῆς τῆσι δὲ νησὶ οἱ Φοίνικες
 περιέπλων τὴν ἅμην, αἱ καλεῖνται Κληῖδες τῆς Κύ- 15
 πρου.

CIX. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, ἔλεξαν οἱ τύραννοι

τῆς Κύπρου συγκαλέσαντες τῶν Ἰώνων τοὺς στρατηγοὺς,
 11 ἄνδρες Ἴωνες, αἴρεσιν ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι,
 12 ὑποτέλλεσθαι βούλεσθε προσφέρεισθαι, ἢ Πέρσῃσι, ἢ Φοί-
 51 νησί· εἰ μὴ γὰρ περὶ βούλεσθε ταχθεῖντες Περσέων
 15 διαπειράσθαι, ὥρῃ ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας ἐκ τῶν νεῶν,
 16 πύσσασθαι περὶ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐμβαίνειν
 17 τὰς ὑποτέλλεσθαι Φοινίξιν ἀνταγωνιευμένους· εἰ δὲ Φοινίκων
 18 μάλ' ἂν βούλεσθε διαπειράσθαι, ποιέειν χρεὼν ἐστὶ
 104 ἡμῶν· ἥκότερα ἂν δὴ τοιῶν ἔλῃσθε, ὅπως τὸ κατ'
 19 ἡμέας ἴσται· ἢ τε Ἰωνίη καὶ ἡ Κύπρος ἐλευθέρῃ."
 εἶπαν οἱ Ἴωνες πρὸς ταῦτα, "Ἡμέας ἀπέπεμψε τὸ
 20 κοινὸν τῶν Ἰώνων φυλάζοντας τὴν θάλασσαν, ἀλλ'
 21 πᾶσι ἱπποκυπρίοισι τὰς νέας παραδόντες, αὐτοὶ Πέρ-
 15 σῃσι περὶ προσφερώμεθα. ἡμεῖς μὲν νυν ἐπ' οὐ ἐτά-
 22 χθημεν, ταύτῃ πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί· ὑμέας δὲ
 23 χρεὼν ἐστὶ ἀντιμεθύντας οἷα ἐπάσχετε δουλεύοντες
 24 πρὸς τῶν Μήδων, γίνεσθαι ἀνδρας ἀγαθοὺς." Ἴωνες
 μὲν ταῦτοισι ἀμείψαντο.

ΣΧ. Μετὰ δὲ, ἡκόντων ἐς τὸ πεδίον τὸ Σαλαμινίον
 τῶν Περσέων, διέτασσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Κυπρίων, τοὺς
 μὲν ἄλλους Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας
 ἀντιτάσσοντες· Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀπολέξαν-
 51 τες τὸ ἄριστον, ἀντέτασσαν Πέρσῃσι. Ἀρτυβίῳ δὲ τῷ
 στρατηγῷ τῶν Περσέων ἐθελοντὴς ἀντετάσσεται Ὀνή-
 σιλος.

ΣΧΙ. Ἦλαινε δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύβιος διδιδαγμένον πρὸς
 ἐπλίτην ἵστασθαι ὀρθόν. πυθόμενος ὦν ταῦτα ὁ Ὀνήσι-
 λος, ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ πολε-
 μήϊα κάρτα δοκιμος, καὶ ἄλλως λήματος πλεός, εἶπε
 5 πρὸς ταῦτον, "Πυνθάνομαι τὸν Ἀρτυβίου ἵππον ἱστάμενον
 " ὀρθόν, καὶ ποσὶ καὶ στόματι κατεργάζεσθαι πρὸς

" τὸν ἂν προσερχθῇ. σὺ δ' ἂν βαλευσόμενος, αὐτὴν
 " εἰπὲ ἀκότερον βούλειαι φυλάξας παλῆξαι, εἴτε τοι ἔππῃ,
 " εἴτε αὐτὸν Ἀρτύβιος" εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὑπὸ αὐτοῦ
 " Ὡ βασιλεῦ, εἰοῦμος μὲν ἐγὼ εἰμι ποιεῖν καὶ ἀμφοῖν 10
 " τερα, καὶ τὰ ἕτερα αἰτίων, καὶ πάντας τὰ ὅσα ἐπ' αὐτοῦ
 " σης σὺ ὡς μάντι ἐμοιγε· δευεῖα εἶναι τοῦτο· οὐδὲ
 " πρήγμασι προσφερότερον, Φράστω. βασιλεῦ μὲν καὶ
 " στρατηγὸν χρὴν εἶναι φημι βασιλεῦ τε καὶ στρατηγῷ
 " προσφέρεσθαι· ἦν τε γὰρ κατέλας· αὐτὰρ στρατηγὸν, 15
 " μέγα τοι γίνεται· καὶ δούτερον, ἦν σὲ ἐκλίνος, τὸ μὴ
 " γένοιτο, ὑπ' ἀξίᾳ χρεὼ καὶ ἀποθανεῖν ἥϊστα· κυμαρσῇ
 " ἡμῶς δὲ ταῖς ὑπηρεσίαις ἐτέροις· σὲ ἀπ' ἡρώων προε-
 " φέρεσθαι, καὶ πρὸς ἔππῃ τοῦ σὺ καὶ μηχανὰς μολῶν 20
 " Φεβηθῆς· ἐγὼ γὰρ δὴ τοι ὑποδάσκω μὴ μοι ἀνδρῶν
 " ἔτι γε μηδενὸς στήσεσθαι ἐναπείν."

Praelio terra
 marique
 commissio,
 dum Iones
 classem ho-
 stium vin-
 cunt, Cy-
 prii a ter-
 restri Per-
 sarum exer-
 citu profi-
 gantur. Ca-
 dit et Arty-
 bius

CXII. Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο συνέμιση τὸν
 στρατόπεδον παρ' αὐτῷ, καὶ πρὸς τοὺς μὲν οὖν Ἴωνες αὐτῶν
 γενόμενος, ταύτην τὴν ἡρώην ὑπερεβάλλοντο τοὺς Φοίνικας
 καὶ ταυτέων Σάμας ἡρίστασεν. αἰετὴν δὲ, ὡς σὸν ἡρώην
 τὰ στρατεύματα, συμπαρόντα ἐμάχεσθαι. κατὰ δὲ τοὺς 5
 στρατηγοὺς ἀμφοτέρους τάδε ἐγένετο· αἰετὴν προσφέροντο
 πρὸς τοὺς Ὀησίαν ὁ Ἀρτύβιος ἐπὶ τοῦ ἔππου κυμαρσῆς
 ὁ Ὀησίλος, κατὰ τὰ συνεδήματο τοῦ ὑπὸ αὐτοῦ ἡρώην
 προσφερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύβιον ἐπιβαλόντα δὲ τοῦ
 ἔππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀησίαν ἀσπίδα, ἐκδαῖνα 10
 ἐπ' αὐτὴν δευεῖαν παλῆξας, ἀπαράσσει τοῦ ἔππου τοὺς πό-
 δας. Ἀρτύβιος μὲν δὴ ὁ στρατηγὸς τῶν Περσῶν ἐμὸν τῶν
 ἔππων πίπτει αὐτῷ ταύτῃ.

et Onesilus.

CXIII. Μαχημένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, Ἐπὶ ἡρώην,
 τύραννος ἐὼν Κουρίαν, προδιδῶν ἔχον· δύναμιν ἀνδρῶν περι-
 εαυτὸν αὐ σμικρὴν· οἱ δὲ Κουρίες αὐτοὶ λόγονται εἶναι

102.], bellum proficugaturi alii alio copias ducunt.

σαι στρατηγοὶ ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρα· ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐν Σάρδεσι στρατευομένους· Ἰάναν, δὲ καὶ ἰσπαράξαντες σφεας εἰς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τοσδεαῖν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλεις ἐπὶ θρον.

Et Daurises quidem urbes Hellepontias [c. 103.] regiditioni restituere incipit: sed audita Carum rebellion [c. 103.], in Cariam defleat.

CXVII. Δαυρίσης μὲν τραπόμενος πρὸς τὰς ἐν Ἐλλησπόντῳ πόλεις, εἴλε μὲν Δάρδαρον, εἴλε δὲ Ἄβυδον τε καὶ Παρκώτην, καὶ Λάμψακον καὶ Παιτόν· ταύτας μὲν ἐπ' ἡμέρας ἐκάστης αἶρεε. ἀπὸ δὲ Πασσῶ ἐλαύνοντι αὐτὸν ἐπὶ Πάρων πόλιν, ἦλθε ἀγγελία, τοὺς Κᾶρας ταῦτ' ἰωσι φρονήσαντας, ἀπεισῆναι ἀπὸ Περσέων· ὡς οὕτως ψας ὦν ἐκ τοῦ Ἐλλησπόντου, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τῇ Καρίῃν.

CXVIII. Καί πως ταῦτα τοῖσι Καροῖ· ἐξαγγέλλθη πρότερον ὡρὶν ἢ τὸν Δαυρίσην ἀπικέσθαι. πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες, συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλαι· καλεσμένας, καὶ ποταμὸν Μαρσύνην· ὅς ῥέων ἐκ τῆς Ἰονίου χώρας, εἰς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδόι. συλληχθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦτα, ἐγένοντο βουλαὶ ἄλλαι τε πολλαί, καὶ ἀρίστη γε δοκέουσα εἶναι ἐμοὶ Πιζοδάρου τοῦ Μαισώλου, ἀνδρὸς Κινδυέος, ὅς τοῦ Κιλικίων βασιλῆος Σιυπένου· ἔχε θυγατέρα. ταύτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάτας τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας, καὶ κατὰ νῆπτον ἔχοντας τὸν ποταμὸν, οὕτω συμβάλλειν· ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω φεύγειν οἱ Κᾶρες, αὐτοῦ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενέσθαι ἐπὶ ἀμείνονες τῆς φύσιος. αὕτη μὲν νυν οὐκ ἐνίκη· ἡ γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ νῆπτον γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἢ σφίσι· δηλαδὴ ἦν φυγὴ τῶν Περσέων γένηται, καὶ ἐσσωθῆωσι τῇ συμβολῇ, ὡς οὐκ ἀπονοστήσουσι εἰς τὸν ποταμὸν ἐσπίπτοντες.

CXIX. Μετὰ δὲ, παρεόντων καὶ διαβάντων τὸν Μαίανδρον.

ἀνέλαβον τῶν Περσέων ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσὺν ποταμῷ Cares pri-
 σινάβαρλόν τε τοῖσι Πέρσῃσι οἱ Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμα- mo ad flu-
 χέσσαντε ἰσχυρὴν, καὶ ἐπὶ χρόνῳ πολλόν· τέλος δὲ ἐσώ- vium Mar-
 5 θισαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεισον ἄνδρες ἐς syam,
 δισχιλίους, Καρῶν δὲ, ἐς μυρίας. ἐνθαῦτεν δὲ οἱ διαφυ-
 γόντες αὐτέων κατεπλήθησαν ἐς Λάβρανδα, ἐς Διὸς
 Στρατιάου ῥέον· μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων
 μύχοι δὲ τῶν ὁμαῖς ἴδμεν. Κᾶρες εἰσι οἱ Διὶ Στρατίῳ
 10 θυσίας ἀνάγουσι· κατεπληθέντες δὲ ὧν οὔτοι ἐνθαῦτα,
 ἐβριδύοντο περὶ σωτηρίας, ὁκότερα ἢ παραδόντες σφείας
 αἰετοῦς Πέρσῃσι· ὅ· ἐκλυπόντες τοπάρᾳπαν τὴν Ἀσίην,
 ἀμεινὰ προῖκοντι.

CXX. Βουλευομένοισι δὲ σφι ταῦτα παραγίνονται iterum, una
 βουλεύοντες. Μιλήσιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων. ἐν- cum Mille-
 θαῦτα δὲ τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβουλεύοντο, μετῇ- fis, ad La-
 κας καὶ δούλοῦς πολεμαῖν, ἔξ ἀρχῆς ἀρτέοντο· καὶ ἐπι- gentem cla-
 5 αῖον τε τοῖσι Πέρσῃσι συμβάλλουσι, καὶ μαχεσάμενοι dem acci-
 ἐπὶ πλεονῇ ἢ πρότερον ἐσαώθησαν· πεσόντων δὲ πολλῶν, piunt:

Μιλήσια μάλιστα ἐπλήθησαν.

CXXI. Μετὰ δὲ τούτῳ τὰ τραῦμα ἀνέλαβόν τε καὶ non tamen
 ἀκμαζόντα οἱ Κᾶρες, πιθόμενοι γὰρ ὡς στραταῖ- inulti, cum
 σθαι θέμεσθαι οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλεις σφείων, ἐλόχη- Perse post-
 σαν τῇ ἐν Περσῇ ὁδῷ· ἐς τὴν ἔμπεσόντες οἱ Πέρσαι- ca in eorum
 5 κηρὸς διαφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐ- infidias de-
 τήρι. Δαυρείτης καὶ Ἀμέργης καὶ Σισιμάκης· σὺν δὲ lapfi, ad u-
 σφί ἀπεθάνε καὶ Μύρσος ὁ Γύγῃ. τοῦ δὲ λόχου τούτου num omnes
 ἡγεμὼν ἦν Ἡρακλείδης Ἰβανώλιος, ἀνὴρ Μυλασσεύς. pereant.

αὗτοι μὲν νυν τῶν Περσέων οὕτω διαφθάρησαν.

CXXII. Ὅμως δὲ καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων Hymen,
 τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους Ἴωνων, τραπόμενος ἐς τὴν obtige-

rat, Daurise *in Cariam profecto, cæteras Hellepontis partes subi-* τὴν Προποντίδα, εἰς Κίον τὴν Μυσίαν. ταύτην δὲ ἐξελὼν, ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσποντον ἐκλελειμέναι Δαυρίσῃ, καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίας, καταλιπὼν τὴν Προποντίδα, ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἦγε τὸν στρατὸν καὶ εἶδε

μὲν Αἰολέας πάντας, ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται, εἶπε δὲ Γέργυδας, τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τουάρων· αὐτὸς τε Ὑμέης αἰρέων ταῦτα τὰ ἔθνη, νοῶσα τελευτᾷ ἐν τῇ Τρωάδι. οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε. 10

Artaphernes et Otanes Ioniam Æolidemque invadunt.

CXIII. Ἀρταφέρνης δὲ ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγός, ἐτάχθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην, καὶ τὴν προσεχίαν Αἰολίδα στρατεύεσθαι. Ἰωνίης μὲν νυν, Κλαζομενᾶς αἰρέουσι· Αἰολέων δὲ, Κύμην.

Quæ dum geruntur, Aristagoras Milesius de rebus suis desperans,

CXIV. Ἀλίσκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήσιος Ψυχὴν οὐκ ἄκρος, ἐς ταραχὰς τὴν Ἰωνίην, καὶ ἐγκαρσάμενος πηγήματα μεγάλα, θεσημὸν ἐβούλευε, ὀρέων ταῦτα· πρὸς δὲ αἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· πρὸς 5 ταῦτα δὲ ὦν συγκαλέσας τοὺς συστασιώτας, ἐβουλεύετο, λέγων ὡς ἄμεινόν σφι εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι, ἢ ἄρα ἐξωθένται ἐκ τῆς Μιλήτου· εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδὼν ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἄγοι ἐς ἀποικίην, εἴτε ἐς Μύρμιρον τὴν Ἡδωνῶν, τὴν Ἰστιαῖος ἐτείχεε παρὰ Δαρείου διωρὴν λα- 10 βῶν. ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρισταγόρης.

CXV. Ἐκαταίου μὲν νυν ταῦ Ἠγησάνδρου, ἀνδρὸς λογοποιῶ, τούτων μὲν ἐς οὐδετέραν στέλλειν ἔφερε ἡ γνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τείχος οἰκοδομησάμενοι ἡσυχίην ἄγειν, ἢ ἐκπέση ἐκ τῆς Μιλήτου· ἔπειτα δὲ ἐκ ταύτης ὀρμυώμενοι, κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον. ταῦτα μὲν δὴ Ἐκαταῖος συνεβούλευε.

CXVI. Αὐτῷ δὲ Ἀρισταγόρῃ ἡ πλείστη γνώμη ἦν ἐς

τῶν Μυρμιρῶν ἀπαγαγεῖν. τὴν μὲν δὲ Μίλητον ἐπιτρέπει Mileto reli-
 Πυρραῶν, ἀδελφὸς τῶν ἀπ' αὐτῶν δοκίμων· αὐτὸς δὲ παραλα- Ga, Myrci-
 βῶν τὸν ποταμὸν τοῦ βουλομένου, ἔπλεε εἰς τὴν Θρηίκην, καὶ num Edo-
 ὅτε τὸν χάριν ἐκ' αὐτῆς ἐστάλη. ἐκ δὲ ταύτης ὁρμαίνοντες, nidem [c.
 ἀπὸ τῆς Θρηίκης αὐτὸς τε ὁ Ἀρισταγόρης, καὶ ὁ 11.] petit,
 σφόδρὰ μίσην πάλιν περικατήμενος, καὶ βουλομένων τῶν unde cum
 Θρηίκων ὑπερσπόνδων ἐξίναί. exercitu e-
gressus, a
Thracibus
occiditur
[a. 498.]

11

11 21

INNOVATION

11 21 31

11 21 31 41

11 21 31 41 51

11 21 31 41 51 61

11 21 31 41 51 61 71

11 21 31 41 51 61 71 81

11 21 31 41 51 61 71 81 91

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111 121

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111 121 131

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111 121 131 141

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111 121 131 141 151

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111 121 131 141 151 161

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111 121 131 141 151 161 171

11 21 31 41 51 61 71 81 91 101 111 121 131 141 151 161 171 181

ἩΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΛΙΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ
ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΚΤΗ
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
Ε Ρ Α Τ Ω.

ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΗΣ μὲν νυν Ἴωνιν ἀποστήσας, οὕτω τε- Histaeus
Sardes de-
 λυτᾷ. Ἰστιάϊος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος μεμετιμένος ὑπὸ latus [5,
107.], Ar-
 Δαρείου, παρῆν ἐς Σάρδεις. ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν tapherni
suspexitum
se esse in-
 Σάσιων, εἶρετο Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, κατὰ telligens.
 5 κούον τι δοκεῖ Ἴωνας ἀπεστάναι. ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφη,
 εἰδούμαζέ τε τὸ γεγονός, ὥς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων
 πρηγμάτων ἐπιστάμενος. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὀρέων αὐτὸν
 τεχνάζοντα, εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκίην τῆς ἀποστάσιος,
 “Οὕτω τοι, Ἰστιάϊε, ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρηγμάτα·
 10 “ταῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σὺ, ὑπεδήσατο δὲ Ἀρι-
 “σταγόρης.”

II. Ἀρταφέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα in insulam
Chium au-
 εἶπε. Ἰστιάϊος δὲ, δέισας ὥς συνιέντα Ἀρταφέρνηα, ὑπὸ fugit,
 τὴν πρώτην ἐπελθῶσαν νύκτα ἀπέδρῃ ἐπὶ θάλασσαν,
 βασιλῆα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδὼν ἤσπον τὴν με-
 5 γίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ἴωνων
 τὴν ἡγεμονίην αὐτῷ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ ἐς

Χίον, ἐδῶθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεὶς πρὸς αὐτέων νεώ-
τερα πρήσσειν πρήγματα ἐς ἐαυτοὺς ἐκ Δαρείου. μαθόν-
τες μέντοι οἱ Χίοι τὸν πάντα λόγον, ὡς πολέμιος εἴη βα-
σιλεῖ, ἔλυσαν αὐτόν.

10

Ionesque
ægre seren-
tes, quod
Aristago-
ram ad re-
bellandum
instigavisset
[5, 35.],
probabili il-
lius confilii
causa præ-
texta pla-
cat.

III. Ἐνθαῦτα δὴ εἰρωτεύμενος ὑπὸ τῶν Ἴωνων ὁ Ἰστι-
αῖος, κατότι προθύμως οὕτω ἐπέστειλε τῷ Ἀρισταγόρῃ
ἀπίσταςθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν τοσούτον εἴη Ἴω-
νας ἐξεργασμένος, τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην οὐ
μάλα ἐξέφαινε, ὁ δὲ ἔλεγέ σφι, ὡς βασιλεὺς Δαρεῖος 5
ἐβουλεύσατο Φοίνικας μὲν ἑξαναστήσας, ἐν τῇ Ἰωνίᾳ
κατοικίσαι, Ἴωνας δὲ, ἐν τῇ Φοινίκῃ· καὶ τοιούτων ἕνεκα
ἐπιστείλει. οὐδὲν τι πάντως ταῦτα βασιλῆος βουλευσα-
μένου, εἰδειμάτου τοὺς Ἴωνας.

Ibi per lite-
ras conspi-
rat cum
Sardianis:
qui tabella-
rii fraude
proditi, rem
capite lu-
unt.

IV. Μετὰ δὲ, ὁ Ἰστιαῖος δι' ἀγγέλου ποιούμενος Ἐρ-
μῖππου, ἀνδρὸς Ἀταρνεῖτεω, τοῖσι ἐν Σάρδισι εἴουσι Περ-
σέων ἔπεμπε βυβλία, ὡς προλελεσχηνημένων αὐτῷ ἀπο-
στάσιος πύρι. ὁ δὲ Ἑρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμ-
φθη, οὐ διδοῖ, φέρων δὲ ἐνχειρίσει τὰ βυβλία Ἀρτα- 5
φέρει. ὁ δὲ, μαθὼν ἅπαν τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἑρ-
μιππον τὰ μὲν παρὰ τοῦ Ἰστιαίου, δῶναι φέροντα τοῖσι
περ ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντι-
πεμπόμενα Ἰστιαίῳ, ἐαυτῷ δῶναι. τοιούτων δὲ γενομένων
φανερῶν, ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρτα- 10
φέρης.

Post reditu
Miletum
frustra ten-
tato, cum
triremibus
Lesbiis By-
zantium
petit, na-
vesque e
Ponto veni-
entes inter-
cipit.

V. Περὶ Σάρδεις μὲν δὴ ἐγένετο ταραχή. Ἰστιαῖον
δὲ, ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος, Χῆσι κατήγαγον
ἐς Μίλητον, αὐτῷ Ἰστιαίου δεηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι,
ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισταγόρῳ, οὐδαμῶς
πρόθυμοι ἔσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώραν, 5
διὰ τε ἐλευθερίας γευσάμενοι. καὶ δὴ, νυκτὸς γὰρ εὐούσης
βίη ἐπειράτο κατιῶν ὁ Ἰστιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκε-

ται τὸν μῆρὸν ὑπὸ τοῦ τῶν Μιλησίων. ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπώ-
 στὸς τῆς ἐωυτᾶ γίνεται, ἀπικνέσται ἐπίσω εἰς τὴν Χίον·
 10 ἐνθαῦτα δὲ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥστε ἐωυτῶ δῶναί
 νίας, διεβη εἰς Μιτυλήνην, καὶ ἔπεισε Λεσβίους δῶναί αἱ
 νίας. οἱ δὲ, πληρώσαντες ὀκτὼ τριήρεις, ἔπλεον ἅμα
 Ἰστιαίῳ εἰς Βυζάντιον· ἐνθαῦτα δὲ ἰζόμενοι, τὰς ἐκ τοῦ
 Πόντου ἐκπλαύσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλην ἡ ὅσοι
 15 αὐτῶν Ἰστιαίῳ ἔφασαν εἶναι ποῖσσοθαι.

VI. Ἰστιαῖος μὲν νυν καὶ Μιτυληναῖοι ἐποίουν ταῦτα. Interea
 ἐπὶ δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πῆζος ἦν ^{dum Persa-}
 στρατὸς προσδύκμος· συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ ^{rum duces,}
 τῶν Περσίων, καὶ ἐν ποιήσαντες στρατόπεδον, ἤλανον ^{copiis in u-}
 5 ἐπὶ τὴν Μίλητον, τὰ ἄλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος ^{num col-}
 ποιήσαντες. τοῦ δὲ ναυτικοῦ Φοίνικες μὲν ἔσαν προθυ- ^{lectis, Mile-}
 μότατοι· συνωστρατεύοντο δὲ καὶ Κύπριοι, νωστὶ κατα- ^{tum terra}
 στραμμένοι, καὶ Κίλικές τε καὶ Αἰγύπτιοι. ^{marique}
^{adgrediun-}
^{tur,}

VII. Οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην ^{Iones pu-}
 ἐστράτευον. Ἴωνες δὲ, πάνθανόμενοι ταῦτα, ἔπεμπον πρὸς ^{gna navali}
 Λαύλους σφίων αὐτῶν εἰς Πανιώνιον. ἀπικνόμενοι δὲ ^{decernere}
 ταῦτοι εἰς ταῦτα τὸν χῶρον, καὶ βουλευομένοισι, ἔδοξε ^{statuentes,}
 5 πᾶσι μὲν στρεῖσθαι μὴ συλλέγειν ἀντίξουν Πέρσησι, ἀλλὰ
 τὰ τεύχη ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους· τὸ δὲ ναυτικὸν
 πληρῶν, ὑπολαπόμενους μηδεμίαν τῶν νεῶν· πληρώσαν-
 τας δὲ, συλλέγεσθαι τὴν ταχίστην εἰς Λαδὴν, πρὸς ναυμα-
 10 χήσαντας Μιλήτου. ἡ δὲ Λαδὴ ἐστὶ νῆσος μικρὴ ἐπὶ τῇ
 πάλῃ τῇ Μιλησίῳ κειμένη.

VIII. Μετὰ δὲ ταῦτα, πεπληρωμένοι τῆσι κηυσὶ ^{classe tri-}
 παρῆσαν αἱ Ἴωνες· σὺν δὲ σφι, καὶ Αἰολέων οἱ Λέσβων ^{remium}
 νέμενται· ἐτάσσοντο δὲ ὥδε. τὸ μὲν πρὸς τὴν εἰς εἶχον ^{cccliii ad}
 πέρας αὐτὴ Μιλήσιον, νίας παρεχόμενοι ἑγδῶκοντα· εἰ- ^{Ladam, in-}
 5 χοντα δὲ ταυτέων Πριηνέες δωδέκα κηυσὶ, καὶ Μιναίτιοι ^{sulam Mi-}
^{leto adja-}
^{centem,}
^{cogunt,}

τρῖσι νησί· Μουσῖαν δὲ Τήϊσι εἶχοντο ἑπτακαίδεκα νη-
σί· Τήϊων δὲ εἶχοντο Χίοι ἑκατὸν νησί· πρὸς δὲ πύταισι,
Ἐρυθραῖοί τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαῖες· Ἐρυθραῖοι μὲν
ὀκτὼ νέας παρεχόμενοι, Φωκαῖες δὲ, τρεῖς· Φωκαῖων δὲ
εἶχοντο Λέσβιοι νησὶ ἐβδομήκοντα. τελευταῖαι δὲ εἰσάσ- 10
σοντα ἔχοντες τὸ πρὸς ἐσπέρην κέρας Σάμιοι, ἄρῃκοντα
νησί. πασίων δὲ τούτων ὁ σύμπαρ ἀριθμὸς ἐφάνηται,
τρεῖς καὶ πενήκοντα καὶ τριηκόσιαι τριήρεις. αὐτὰ μὲν
Ἰώνων ἦσαν.

pacifique
conditions
a Perlis pro-
positas

ΙΧ. Τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἦσαν ἑξο-
κόσιαι. ὡς δὲ καὶ αὐταὶ ἀπῆλθον πρὸς τὴν Μιλήτην,
καὶ ὁ περὶ σφί ἀπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρα-
τηγὸν πωδόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν, καπαρῖνθῆ-
σαν μὴ εὖ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτως
οὔτε τὴν Μίλητον οἶό τε ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ οὐκ ἅντες και-
κράτορες, πρὸς τε Δαρείου κινδυνεύσασιν κακῶν τε λαβεῖν.
ταῦτα ἐπισλογόμενοι συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς κυρά-
νους, οἱ ὑπ' Ἀρισταγόρῃ μὲν τῷ Μιλήσιον καταλαβόν-
τες τῶν ἀρχέων, ἔφευγον εἰς Μήδους, ἐπύχοντο δὲ τότε 10
συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, τούτων τῶν ἀνδρῶν
τοὺς παριόντας συγκαλέσαντες, ἔλεγον σφίσι εἰπὼς· “Ἄλ-
“ δρες Ἴωνες, νῦν τις ὁμῶς εἴ ποιήσας φωνήται τὸν
“ βασιλῆος οἶκον· τοὺς γὰρ εἰπὼτα ἕκαστος ὁμῶς πολί-
“ ῆτας πειράσθω ἀποσχίζων ἀπὸ τοῦ λοιποῦ συμμάχι- 15
“ καὶ. προῖσχύμενοι δὲ ἐπαγγείλασθαι τάδε, ὡς πέπον-
“ ταί τε ἄχαρι οὐδὲν διὰ τὴν ἀπέστασιν, οὐδὲ σφικ οὔτε
“ τὰ ἱρὰ αὐτε τὰ ἴδια ἐμπεπρήσεται, οὐδὲ βιαιοτέρων
“ ἔχουσι οὐδὲν, ἢ πρότερον εἶχον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ ποι-
“ ῆσαι, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης εἰλύσονται, τάδε σφί 20
“ λέγετε ἐπηρεάζοντες, τά περ σφίαις κατέβη, ὡς εἶπον
“ θέντες τῇ μάχῃ, ἐξανδραποδιῶνται, καὶ ὡς σφίαι

“τοὺς ἀπὸ τῆς ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρθένους
 “τοὺς πάντας ἐς θάκτρα, καὶ ὡς τὴν χώραν ἄλλοις
 25 “ἀπαρῶμεν.”

“Οἱ μὲν δὲ ἔλεγον ταῦτα· τῶν δὲ Ἴωνων οἱ τύραν- *adfermati,*
 “οὐδέποτε τοὺς ἑκαστος ἐς τοὺς αὐτοῦ ἐξαγγελλό-
 “μπον· οἱ δὲ Ἴωνες, ἐς τοὺς καὶ ἀπίκοντο αὐταὶ αἱ ἀγ-
 “γελλῆς, ἀναγκασθῆναι τε διεχρίαντο, καὶ οὐ πρᾶσιεντο τὴν
 5 “προδοσίαν· ἐκαστὸς τε ἑκαστος ἐδόκεον μόνουσι ταῦτα
 “τοὺς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι. ταῦτα μὲν νυν ἰδέως ἀπι-
 “κομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων ἐγένετο.

“ΣΙ· Μετὰ δὲ, τῶν Ἴωνων συλληχθέντων ἐς τὴν Λάδην, *primum,*
 “ἐγένοντο ἀγροαί· καὶ δὴ κού σφι καὶ ἄλλοι ἡγορόοντο, ἐν *Dionysio*
 “δὲ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων τάδε· *Phocæo*
 “Ἐπεὶ ξυραὺ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄν- *auctore,*
 5 “δρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροις ἢ δούλοις, καὶ τοῦτοις
 “ὡς ὀφείλομεν νῦν ἂν ὄρεες, ἢ μὲν βούλοσθε ταλαι-
 “πυρίως ἐνδύεσθαι, τὸ παραχρήμα μὲν πόνος ὑμῖν
 “ἴσται, αἰὶό· τε δὲ ἔσσοσθε, ὑπερβαλλόμενοι τοὺς ἐν-
 “αντίους, καὶ εἰς ἐλευθερίαν· οἱ δὲ μελαγχολίᾳ τε καὶ ἀταξίᾳ
 10 “ὀδυρόμενοι, οὐδεμίαν ὑμέων ἔχον ἐλπίδα μὴ οὐ δά-
 “σκειν ὑμέας· δίκην τῷ βασιλεῖ τῆς ἀπεστάσιος. ἀλλ’
 “ἐμὰς ἐπιδέσθε, καὶ ἐμοὶ ὑμέας αὐτοὺς ἐπιτρέψατε·
 “καὶ ἡμῖν ἐγὼ, ὡς τὰς ἴσα φερόμενων, ἐπιδέκομαι ἢ οὐ
 “συμμιζήντων τοὺς ποταμίους, ἢ συμμιζόντας, πολλὸν
 “ἐλπίσας ἐσθλῶς.”

“ΤΟΙΣ Δὲ τούτοις ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτρέπουσι σφείας *per aliquot*
 “αὐτοὺς τῶν ἰσχυρῶν. οἱ δὲ, ἀνάγων ἑκάστους ἐπὶ κέρας *dies ad*
 “τὰς νέας, ὅπως τοῖσι ἐρέτῃσι χεῖραίτο, διέκπλουν ποιεῖν *pugnam*
 “μετος τῇσι νηυσὶ δι’ ἀλληλείων, καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὀλί- *strenue sese*
 5 “σιε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς νέας ἔχσκε ἐπ’ ἀγκυρέων *exercent :*
 “παρεῖχε τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι’ ἡμέρης. μέχρι μὲν νυν *mox laboris*
impatien-
tes, ad defi-
diam la-
buntur.

ἡμερίαν ἐπὶ τὰ ἐπείθοντό τε καὶ ἐποίουν τὸ καλυόμενον· τῇ
 δὲ ἐπὶ ταύτησι, οἱ Ἴωνες, οἷα ἀπαθές εἶναι τῶν ται-
 οῦτων, τετραυμένοι τε τάλαιπωρήσιν τε καὶ ἡλίῳ, ἔλθον
 πρὸς ἐαυτοὺς τάδε, “Τίνα δαιμόνων παραβάντες, τάδε 10
 “ἀναπίμπλαμεν, οἵτινες παραφροήσαντες, καὶ ἐκπλώ-
 “σαντες ἐκ τοῦ νόου, ἀνδρὶ Φωκαεῖ ἀλαζόνι, παρεχόμενοι
 “νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας αὐτοὺς ἔχουσι; ὁ δὲ,
 “παραλαβὼν ἡμέας, λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισιν
 “καὶ ὅθι πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νόσους πεπτώκασιν, πολλ- 15
 “λοὶ δὲ ἐπίδοχοι τούτῳ τούτῳ πείσεσθαι εἰσι· πρὸς τε
 “τούτων τῶν κακῶν, ἡμῶν γε κρείσσειν καὶ ἑταῶν ἄλλο
 “παθεῖν ἐστὶ, καὶ τὴν μέλλουσαν δουληὴν ὑπομείναι,
 “ἥτις ἐσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέχεσθαι. φέρετε,
 “τοῦ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα αὐτῷ.” ταῦτα ἔλθον καὶ 20
 μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε, ἀλλ’ οἷα
 στρατὴρ, σκηπὶς τε πηγόμενοι ἐν τῇ νήσῳ, ἐσκαυροφύετο,
 καὶ ὑποβάλλειν οὐκ ἐθέλεισκον ἐς τὰς νέας, οὐδ’ ἀναπυ-
 ρᾶσθαι.

Igitur Sa-
 miorum
 duces, belli
 providentes
 exitum,
 cum Persis
 clam pacif-
 cuntur.

III. Μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ τῶν Ἴωνων
 οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων, ἐν ταῦτα δὴ παρ’ Αἰάκῃς τοῦ
 Συλοσάωντος, κείνους τοὺς πρότερον ἔπεμπε λόγους Αἰά-
 κης, καλυόντων τῶν Περσέων, δεόμενός σφιν ἐκλεπῶν
 τὴν Ἰώνων συμμαχίην· οἱ Σάμιοι ὦν, ὁρῶντες ἅμα μὲν
 εἶναι ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων, ἐδέκοντο τοὺς λό-
 γους· ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφι εἶναι ἀδύνατα τὰ βασι-
 λῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι· εὖ τε ἐπιστάμενοι ὥς· εἰ
 καὶ τὸ παρὲν ναυτικὸν ὑπερβαλοῖατο τοῦ Δαρείου, ἄλλο
 σφι παρῆσται πενταπλήσιον· προφάσιος ὦν ἐπιλαβό- 10
 μενοι, ἐπεὶ τε τάχιστα εἶδον τοὺς Ἴωνας ἀρνημένους εἶναι
 χρηστοὺς, ἐν κέρδει ἐποιῶντο περιποιῆσαι τὰ τε ἰσὰ τὰ
 σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. ὁ δὲ Αἰάκης, παρ’ ὅτε τοὺς λό-

γους ἀέμενον, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκας, τύ-
 15 ρανος δὲ ἐὼν Σάμου, ὑπὸ τοῦ Μιλησίου Ἀρισταγόρου
 ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατὰπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης
 τύραννοι.

ΧΙΥ. Τότε ὡν ἐπεὶ ἐπέπλων οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀν- Quo fit, ut,
 ταῖσιν καὶ αὐτὰ τὰς νέας ἐπὶ κέρας. ὡς δὲ καὶ ἀρχαῖον ^{prelio}
 εὐέχοντο, καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τοκευθεὺς οὐκ ἔχον ^{commisso,}
 ἀντρέως συγχεῖσθαι, οἵτινες τῶν Ἰωνῶν εὐέχοντο ἀνδρες ^{et Samio-}
 5 κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ ^{rum ple-}
 κατακτείνονται. λέγονται δὲ Σάμιοι ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ ^{raeque na-}
 συγχεόμενα πρὸς τὸν Αἰάκα, αἰετίζοντες τὰ ἰσθία, ἀπο- ^{ves cum}
 πλῶσαι ἐκ τῆς τάξης ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἐνδεκα νεῶν. ^{multis aliis}
 10 τοιούτων δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ ἐναυμάχουν, ἀνη- ^{aufugiant,}
 καουστῆσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καὶ σφι τὸ κοινὸν τῶν
 Σαμίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα, ἐν στήλῃ ἀναγρα-
 φῆσαι παρόξυν, ὡς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι· καὶ
 ἴσθι αὐτῇ ἡ στήλῃ ἐν τῇ ἀγορῇ. ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσβιοι
 15 τοὺς προσεχέας φεύγοντας, τὰυτὸ ἐπαίουν τοῖσι Σαμίοις·
 ὥς δὲ καὶ οἱ πλεῖστες τῶν Ἰωνῶν ἐπαίουν τὰ αὐτὰ ταῦτα.

ΧΙΥ. Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίᾳ παρεβόθη et reliqui
 εἰσι τρεῖς κατὰ Χίους, ὡς ἀποδεικνύμενά τε ἔργα λαμ- ^{loncs in-}
 πρὰ καὶ οἱς ἀτελεσθεύοντες. παρείχοντο μὲν γὰρ, ὥσπερ ^{genti clade}
 καὶ πρότερον ἐβρίθῃ, νέας ἑκατὸν, καὶ ἐπ' ἐκάστης αὐ- ^{sternantur:}
 5 τέων ἀνδρας τεσσαράκοντα τῶν ἀστῶν λογάδας ἐπιβα- ^{inque his}
 τήσαντες· ὁρῶντες δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν συμμάχων προ- ^{maxime}
 διδόντας, οὐκ ἐδύκαμεν γενέσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτέων ^{Chii,}
 ὁμαῖα, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι, διεκ-
 τελέωτες ἐναυμάχουν, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἐλόντες νέας
 10 συχράς, ἀπέβαλον τῶν σφιδέων νεῶν τὰς πλεῖστας. Χίους
 μὲν δὲ τῇσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφύγουσι ἐς τὴν ἐνω-
 τῶν.

quorum
pars, navi-
bus ad My-
calen adli-
fis, dum
Ephesum
tendunt, ab
Ephesiis rei
ignaris no-
ctu occi-
dantur.

XVI. Ὅρασι δὲ τῶν Χίων ἀσπίδας ἔσσαν καὶ νῆες ὑπὸ
τρωμάτων, οὗτοι δὲ ὡς εἰδόμενοι, καταφυγάνουσιν πρὸς
τὴν Μυκάλην. νῆας μὲν δὴ αὐτῶν ταύτῃ ἐπικελεύσας,
κατέλιπον, οἱ δὲ περὶ ἑκομίζοντο διὰ τῆς ἡπείρου. ἐπεὶ
δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῖοι, τυκτός ε-
τε ἀπικέατο ἐς αὐτὴν, καὶ εὐστὴν ᾗσιν γυναιξὶ αὐτάδε
θεσμοφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφεσίοι, οὔτε προακηκόες
ὡς εἶχε περὶ τῶν Χίων, ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χάριν
ἐσβεβληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι κλει-
πας, καὶ ἵεναι ἐπὶ τὰς γυναικας, ἐξεδόσαν παυσημαῖς
καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους. οὗτοι μὲν νῦν τοιαύτους παρέρχον-
τον τύχησι.

Dionysius
Phocæus
[c. 11.] Si-
ciliam pe-
tit, unde la-
trocinis
mare in-
feciat.

XVII. Διονύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς, ἐπεὶ ἐπὶ ἑμαυτοῦ τῶν
Ἰώνων τὰ πρῆγματα διεφθαρμένα, νῆας ἔλων τρεῖς καὶ
πολεμίων, ἀπέπλεε ἐς μὲν Φώκαιαν οὐκ ὄντι, ἐπὶ εἰδόμενός
ὡς ἀνδραποδίσκειν σὺν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ· ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ εἶχεν
ἐπλωεῖ ἐς Φοινίκην· γαύλους δὲ ἐνθαῦτα καταδόξας, καὶ
χρήματα λαβὼν πολλὰ, ἐπῆλθε ἐς Σικαδίην· ἀρμενέων δὲ
ἐνθαῦτε, λήιστῆς καταστήσας Ἑλλήνων μὲν πλείους,
Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν.

Miletus
sexto post
rebellio-
nem anno
[a. 498.]
capta,

XVIII. Οἱ δὲ Πέρσαι· ἐπεὶ τε τῇ καορᾷ χερσὶν ἔχον
τοὺς Ἴωνας, τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐν γῆς καὶ θα-
λάσσης, καὶ ὑπορύσσοντες τὰ τείχεα, καὶ κατατάτες μα-
χανὰς προσφέροντες, αἰρέουσι κατ' ἑκρῆς, ἐκ τῶν ἐκτὸς
ἐτεῖ ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρου καὶ ἡρώδου
ποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε συμπεσεῖν τὸ πᾶν τῶν
χρησθηρίων τῶ ἐς Μίλητον γενομένῳ.

id quod
olim Pythia
prædixerat,

XIX. Χρεωμένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφῶσι περὶ
σωτηρίας τῆς πόλεως τῆς σφετέρης, ἐχρήσθη ἐπίκοινον
χρηστήριον· τὸ μὲν ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργεῖους φέρον, τὴν
δὲ παρεισθήκη ἐχρησε ἐς Μιλησίους. τὸ μὲν νῦν ἐς αὐ-

5 πάντες Ἀργεῖους ἔχον, ἐπεὶ κατὰ ταῦτο γινώμαι τοῦ λό-
γους τότε μενοειδέσθαι· τὰ δὲ ταῖσι Μιλησίοισι οὐ πα-
ραῖσι ἔχρησθε, ἔχει ὡδὲ,

1372 Καὶ τότε δὴ, Μίλητε, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
Πολλοῖσι δὲπνί τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γνήσει·

10 Σαί δ' ἄροχαι πολλοῖσι πόδας νήφουσιν κομήταις

2373 Νηὺ δ' ἡμετέρου Διῶμοις ἄλλοισι μελήσει.

νῦν δὲ ταῦτα τοὺς Μιλησίους καταλάμβαναι, ὅτε γε ἄν-
δρες μὲν αἱ πλεῖντες ἐστίνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων
κομηταίς, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ
15 ἐγίνοντο ἰρῶν δὲ τὸ ἐν Διῶμοις, ὁ κτλ. τε καὶ τὸ χρη-
στήριον, συληθέντα ἐνεπίμπρατο. τῶν δ' ἐν τῷ ἰρῶ ταύτῳ
χρηματίζοντο· πολλάκις μὲν γὰρ ἐτέρωθεν τοῦ λόγου ἐποίη-
σάνην.

1374 Ἐνθαῦται αἱ ζωγρηθέντες τῶν Μιλησίων ἦγοντο incolaeque
ἐς Σαῦσα· βασιλεὺς δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ Δαρεῖος, κακὸν οὐδὲν Ampen, ad
ἄλλα ποιεῖσας· κατέκισσε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσῃ, ἐν officia Tigri-
dis, transla-
1375 Ἀμαρῶν καὶ, παρ' ἧν Τίγρης ποταμὸς παραρρέων, ἐς
5 Δαρσασσαν· ἐξ αὐτῆς δὲ Μιλησίωνος χώρας αὐτοὶ μὲν οἱ
Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δὲ
ὑπεράκρια ἔδωσαν Καρὶ Πηθασσῶσι ἐκτῆσθαι.

1376 Πρωτῶν δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περσέων, Atheni-
αὶς ἀπέδωσαν τὴν ἰσχυρὰν Συβαρῆται, οἱ Λάον τε καὶ Σκί- fies Milefo-
φρον· ὥσπερ, τῆς πόλιν ἀποστατημένον· Συβαρῆτιος γὰρ rum infor-
ἀνδραπόδων ὑπὸ Κροτανητέων, Μιλησίοι πάντες ἤδηδον ἀπε- tunium a-
1377 κείραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ πένθος μέγα προεθήκαντο· cerbiffime
πόλιν γὰρ αὐταὶ μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλή- lugent.
1378 λησι ἐξενώθησαν· οὐδὲν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθη- Phrynichi
ναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες τῇ μι- Mιλήτων
λήτου ἀλώσει, τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιή- ἔλουν.
10 σάντι Φρυγίῳ δράμα Μιλήτου ἄλωσιν, καὶ διδάξαντι, [Docuit
cam a.
497.]

ἐς δάκρυά τε ἔπεισε τὸ θῆτρον, καὶ ἐξημίωσάν μιν, ὡς ἀναμνήσαντα οἰκῆια κακὰ, χιλίησι δραχμῆσι· καὶ ἐπὶ ταῖαν μνηκίτι μὴδὲνα χρᾶσθαι ταύτῃ τῷ δράματι.

Part Samiorum jugum Perficum abhorrentes, cum Milifiorum profugis in Siciliam coloni abeunt,

XXII. Μίλητος μὲν νυν Μιλησίων ἐρήματο. Σαμίων δὲ τοῖσι τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς τοὺς Μήδους ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθέν, οὐδαμῶς ἤρεσκε· ἐδόκεε δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βουλευμένοισι, πρὶν ἢ σφί ἐς τὴν χώραν ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεια, ἐς ἀπαικίης ἐκπλεῖν, μὴδὲ μένοντας, Μήδοσί τε καὶ Αἰάκει δουλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν χρόνον ταῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλουσ, ἐπεκαλέοντο τοὺς Ἴωνας ἐς Καλὴν Ἀκτὴν, βουλόμενοι αὐτοῖσι πάλιν 10 κτίσας Ἰώνων· ἡ δὲ Καλὴ Ἀκτὴ αὕτη καλεομένη, ἔστι μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης· τούτων ὧν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μᾶνρι Ἰώνων ἐστάλησαν, σὺν δὲ σφί Μιλησίων οἱ ἐκπεφυγότες.

Etique Zanclen occupant.

XXIII. Ἐν ᾧ τοιόνδε δὴ τι συνήκει γένεσθαι. Σάμιοι γὰρ καμίζομενοι ἐς Σικελίην, ἐγένοντο ἐν Λακρῆσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοις, καὶ Ζαγκλαῖοι, αὐτοὶ τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, τῷ ὀνόματι ἦν Σκύδης, περιεκοπέετο πάλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι. μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, ὥστε εἶναι διάφορος τοῖσι Ζαγκλαῖοις, συμμίζας τοῖσι Σαμίοις, ἀναπειθεὶ ὡς χρεὼν εἶναι Καλὴν μὲν Ἀκτὴν ἐπ' ἣν ἔπλεον, εἶναι χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν, εἶυσαν ἐρῆμον ἀνδρῶν. πεπλομένων δὲ τῶν Σαμίων, καὶ σχόντων τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα 10 οἱ Ζαγκλαῖοι ὡς ἐπύθοντο ἐχομένην τὴν πόλιν ἐαυτῶν, ἐβόηθον αὐτῇ, καὶ ἐπεκαλέοντο Ἴπποκράτεια τὸν Γέλης τύραννον· ἦν γὰρ δὴ σφί οὗτος σύμμαχος. ἐπεὶ τε δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἴπποκράτης σὺν τῇ στρατιῇ ἦκε βοηθῶν, Σκύδην μὲν τῶν μάναρχον τῶν Ζαγκλαίων, ἀποβαλόντα 15

τὴν πόλιν, ὃ Ἰπποκράτης πωδήσας, καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Φεθόγεια, εἰς Ἴνικον πόλιν ἀπέπεμψε· τοὺς δὲ λοιποὺς Ζαγκλαίους, κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοις, καὶ ἄρκους δοὺς καὶ δεξάμενος, προέδωκε. μισθὸς δὲ οἱ 20 ἦν εἰρημέτος ὅδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίση λαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει· τὰ δὲ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα, Ἰπποκράτεια λαγχάνειν. τοὺς μὲν δὴ παῦνας τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων 25 λόγῳ εἶχε δῆσας· τοὺς δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκοσίους, ἔδωκε τοῖσι Σαμίοις κατασφάζει· οὐ μὲν τοι οἱ γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα.

XXIV. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκλαίων μόναρχος, ἐκ Scythes, τῆς Ἰνίκου ἐκδιδήσκει εἰς Ἱμέρη· ἐκ δὲ ταύτης, παρὴν Zancleorum ante- εἰς τὴν Ἀσίην, καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον· καὶ hac tyrannus, amisso μὲν ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν δικαιοτάτος εἶναι, regno ad 5 ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' ἐαυτὸν ἀνέβησαν. καὶ γὰρ fugit. παρὰ τὴν ἀμέλειαν βασιλῆα, εἰς Σικελίην ἀπῆκετο· καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλῆα, εἰς δὲ γῆραϊ μέγα ὄλβιος ἔων ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃ.

XXV. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέντες Μῆδων, ἀπονητὶ Samus post πόλιν καλλίστην Ζάγκλην περιβαλέατο· μετὰ δὲ τὴν pugnam ναυμαχίῃ τῇ ὑπὲρ Μιλήτου γενόμενῃ, Φοίνικες, κελυ- navalem [c. 14.], σάντων Περσέων, κατήγον εἰς Σάμιον Αἰάκεια τὸν Συλο- Caria [5, 103.] post 5 σάντες, ὡς πολλοῦ τε ἀξίον γενόμενόν σφισι, καὶ μεγά- Miletī ex- λῶ κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοις μούνοισι τῶν ἀπο- pugnationem [c. 18.] in di- στάντων ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἔκλειψιν τῶν νεῶν τῶν ἐν- tionem re- τῇ ναυμαχίῃ, οὔτε ἡ πόλις, οὔτε τὰ ἱερὰ ἐνεπρήσθη. Μι- gis redacta. λῆτῳ δὲ ἀλευήτης, αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι· τὰς 10 μὲν ἔθελον τῶν πόλεων ὑποκυφάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγένετο.

XXVI. Ἰστιαῖοι δὲ τῷ Μιλησίῳ εἰσὶν περὶ Βυζάντιον,

Histiæus,
audita cla-
de Mileti,
Lesbiorum
opera adju-
tus [c. 5.]
Chios subi-
git,

καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ἐλκᾶδας ἐκπληρούσας ἐκ-
ταῦ Πόντου, ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ Μίλητον γυνόμενα.
τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πρήγματα ἐκτερά-
πει Βισάλτῃ Ἀπολλοφάνειος παῖδι Ἀβυδηῶν· αὐτὸς δὲ 5
ἔχων Λεσβίους, εἰς Χίον ἔπλει· καὶ Χίαν Φρουρῇ οὐ
προσιεμένη μιν, συνέβαλε ἐν Κόϊλοις καταβομένοις· τῆς
Χίης χώρας. τούτων τε δὴ ἐφόνευσε συγχυῖς, καὶ τῶν
λοιπῶν Χίων, οἳ δὴ κατακλωμένοι ἐκ τῆς ναυμαχίας, ὁ
Ἰστιαῖος ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ Πολίχνης 10
τῆς Χίων ὁρμώμενος.

quibus va-
ria prodigia
futuras ca-
lamitates
portende-
rant.

XXVII. Φιλέει δὲ πως προσημαίνειν, εὐτ' ἂν μέλλῃ
μεγάλα κακὰ ἢ πάλι ἢ ἔθνεϊ ἔσσεσθαι· καὶ γὰρ Χίους
πρὸ τούτων σημήϊα μεγάλα ἐγένετο. τούτῳ μὲν σφι πέμ-
ψασι εἰς Δελφοὺς χορὸν νηπιέων ἑκατὸν, δύο μῦνοι πον-
τείων ἀπενόστησαν, τοὺς δὲ ἑκτῶ τε καὶ ὀνητήκοις αἰ- 5
τέων λοιμὸς ὑπελαβὼν ἀπήρεικε· τούτῳ δὲ, ἐν τῇ πόλει τὸν
αὐτὸν ταῦτον χρόνον, ἀλγυν πρὸ τῆς ναυμαχίας, πᾶσι
γράμματα διδασκομένοις ἐνέπεσε ἡ στάγη, ὥστε ἐπ'
ἑκατὸν καὶ εἴκοσι παῖδων εἰς μῦνον ἀπέφυγε· ταῦτα
μὲν σφι σημήϊα ὁ θεὸς προέδοξε. μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ 10
ναυμαχία ὑπελαβῶσα, εἰς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε· ἐπὶ δὲ
τῇ ναυμαχίᾳ ἐπεγένετο Ἰστιαῖος Λεσβίους ἄγων κατα-
κλωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπετέως αἰτέων
ἐποίησατο.

Post Tha-
sum adori-
tur: sed
nuntio al-
lato, clas-
sem Persa-
rum ad re-
liquam Ioni-
æ partem
debellan-
dam fol-
visse, Le-
sbum pro-

XXVIII. Ἐνθαῦτεν δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐστρατεύετο ἐπὶ
Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συγχυῖς. παρεκαστη-
μένῳ δὲ αἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη, ὡς αἱ Φαίakes ἀνα-
πλώουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην. πωθόμε-
νος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπέρδητον λείπει, αὐτὸς δὲ εἰς 5
τὴν Λέσβον ἠπείγετο ἄγων πᾶσαν τὴν στρατὴν. ἐκ Λέ-
σβου δὲ, λημνιούσης αἱ τῆς στρατῆς, πύρην διαβαίοντι,

ἐκ τῶν Ἀταρνείδης ὡς ἀμήσαν τὸν σῖτον, τὸν τε ἐνθῦται, pere redit.
 καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίου τὸν τῶν Μυσῶν. ἐν δὲ ταύτοις Unde cum
 10 τοῖσι χωρίοις ἐνύγχανεν ἔων Ἀρπαγος, ἀπὸ Πέρσης, copias in
 στρατηγὸς στρατῶς οὐκ ὀλόγη· ὅς αἱ ἀπαθάντι συμβα- contin-
 λών, αὐτὸν τε Ἰστιάϊον ζωγρήν ἔλαβε, καὶ τὸν στρατὸν tem fru-
 αὐτοῦ τὸν πᾶν διέφθειρε. mentatum
trajecisset,
cum Perſis
congreſſus,
fugatur,
ac vivus
capitur.

· κκικ. Ἐζωγρήθη δὲ ὁ Ἰστιάϊος αἰθε. ὡς ἐμάχοντο
 αἱ Ἕλληνες ταῖσι Πέρσῃσι ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνεΐτιδος
 χάρις, αἱ μὲν συνίστασαν χρόνον ἐπὶ πᾶλλον, ἡ δὲ ἵππος
 ὑστερον ὀρμηθεῖσα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἕλλησι· τότε δὴ ἐρ-
 5 χον τῆς ἵππου ταῦτο ἐγένετο. καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλ-
 λήνων, ὁ Ἰστιάϊος ἐλπίζων οὐκ ἀπολέσθαι ὑπὲρ βασιλῆος
 διὰ τὴν παρεῖσαν ἀμαρτάδα, φιλοψυχὴν τοιμὴν τινα
 ἀποκρίσται, ὡς φεύγων τε κατελαμβάνετο ὑπ' ἀνδρὸς
 Πέρσης, καὶ αἰς καταϊρώμενος, ὑπ' αὐτοῦ ἐμελλε συγ-
 10 κληθῆσθαι. Περσίδα γλῶσσαν μετεῖς, καταμηνύει
 ἐκείνῃ, ὡς αἰετὶς Ἰστιάϊος ὁ Μιλήσιος.

· κκκ. Εἰ μὲν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχρη ἀγόμενος Sardes ab-
 παρὰ βασιλῆα Δαρεῖαν, ὁ δὲ οὐκ ἂν ἔπαυε κακὸν οὐδὲν, ductum Ar-
 δοκέων ἐμροῖ, ἀπῆκε τ' αὖ αὐτῷ τὴν αἰτήν. πῶν δέ μιν, taphernes,
 αὐτῶν τε αὐτίων εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυγῶν, αὐτὶς inficio invi-
 5 μένος παρὰ βασιλῆϊ γένηται, Ἀρταφέρνης τε ὁ Σαρδίων
 ὑπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἀρπαγος, ὡς ἀπείκετο ἀγόμενος
 ἐς Σάρδεις, τὸ μὲν αὐτοῦ σῶμα αὐτοῦ ταύτῃ ἀνσταύρω-
 σαι, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες, ἀνήνεικαν παρὰ
 βασιλῆα Δαρεῖαν ἐς Σαῦσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦ-
 10 τὰ καὶ ἀπατηθεὶς αὐτοὺς ταῦτα ποιήσαντας, ὅτι μιν
 αἱ ζῶντες ἀνήμαγοι ἐς ὄψιν τὴν ἐαυτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν
 Ἰστιάϊου λαύσαντάς τε καὶ περιτείλαντας εὖ ἐνετείλατο
 θάψαι, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἐκείνῳ. τε καὶ Πέρσῃσι εὐ-
 εργέειν. τὰ μὲν περὶ Ἰστιάϊον οὕτω ἔαχε.

Altero post
Miletum
captam an-
no Persæ
cæteros Io-
nes cum
insularis
subigunt,

XXXI. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων, χιμαρίσας
περὶ Μίλητον, τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἵρει εὐπε-
τέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ
Λέσβον καὶ Τένεδον. ὅπως δὲ λάβοι τινα τῶν νήσων, ὡς
ἐκάστην αἰρέοντες οἱ βάρβαροι ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώ- 5
πους· σαγηνεύουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀνὴρ ἀνδρὸς ἀψά-
μενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσσης τῆς βορρῆς ἐπὶ τὴν νοτιὰν
διήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρχονται ἐκ
θηρεύοντες τοὺς ἀνθρώπους. αἶρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἡπεί-
ρῳ πόλεις τὰς Ἰάδας κατὰ τὰ αὐτά· πλὴν οὐκ ἐσαγή- 10
νευον τοὺς ἀνθρώπους· οὐ γὰρ οἶα τ' ἦν.

poenas de-
fectionis
petentes
atrocissi-
mas.

XXXII. Ἐνθαῦτα Περσέων οἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψά-
σαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς ἐπηπείλησαν τοῖσι Ἴωσι στρατο-
πεδευομένοις ἐναντία σφίσι. ὡς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν
τῶν πολίων, παῖδας τε τοὺς εὐειδυτάτους ἐκλεγόμενοι
ἐξέταμνον, καὶ ἐποίουν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόχιας εἰνούχους· 5
καὶ παρθέτους τὰς καλλιστευούσας, ἀνασπαστοὺς πα-
ρὰ βασιλῆα· ταῦτά τε δὴ ἐποίουν, καὶ τὰς πόλεις ἐνε-
πίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἱεροῖσι. οὕτω δὴ τοτρίτον Ἴωνες
κατεδουλώθησαν· πρῶτον μὲν, ὑπὸ Λυδῶν, δις δὲ ἐπεξῆς
τότε ὑπὸ Περσέων.

Quibus de-
victis, post-
remo Hel-
lesponti
pars Euro-
pæa debel-
latur. By-
zantii ta-
men, adsci-
tis in socie-
tatem Chal-
cedoniis,
priusquam
Persæ ad-
ventarent,
in fugam fe-
dant, inque
ora Euxini
Mæfembri-
am con-
dunt.

XXXIII. Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς
στρατὸς, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου,
αἶρει πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσησι
ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἡπειρον. εἰσὶ δὲ ἐν τῇ Εὐρώ-
πῃ αἰδὲ τοῦ Ἑλλησπόντου, Χερσώνησός τε, ἐν τῇ πόλεις 5
συγχαὶ ἔνεισι, καὶ Πέρινθος, καὶ τὰ τεῖχεα τὰ ἐπὶ
Θρηάκης, καὶ Σηλυβρίη τε καὶ Βυζάντιον. Βυζάντιοι μὲν
νυν καὶ οἱ πέρηθεν Καλληδόνιοι, οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέ-
οντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' οἶχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφε-
τέρην, ἔσω ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον· καὶ ἐνθαῦτα πόλιν 10

Μετὰ τὴν ἐξήκωτον αἰτίαν. οἱ δὲ Φοίνικες κατακαύσαντες ταύ-
 τας τὰς χώρας τὰς καταλεχθείσας, τράπονται ἐπὶ τὴν
 Περσικήν, καὶ Ἀργίαν· πυρὶ δὲ καὶ ταύτας νείμαν-
 τες, ἔπλυνον αὐτὴν εἰς τὴν Χερσονήσον, ἐξαίρητοντες τὰς
 15 ἐπιλούκους τῶν ποταμῶν, ὅσας πρότερον προσσχόντες οὐ
 κατέπλυνον. ἐπὶ δὲ Κυζικὸν οὐδὲ ἔπλυνον ἀρχὴν· αὐτοὶ
 γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τοῦ Φοινίκων ἔσπλου, ἐγγεγόνε-
 σαν ὑπὸ βασιλεῖ, Οἰβάρεϊ τῷ Μεγαβάζου ὁμολογήσαν-
 τες, τῷ ἐν Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ. τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν
 20 Καρδίας πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο οἱ Φοί-
 νικες.

XXXIV. Ἐτυράνευε δὲ αὐτέων μέχρι τότε Μιλτιάδης Digressio de
 ὁ Ῥίμαντος τοῦ Σητσαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύτην Cherfone-
 πρότερον Μιλτιάδεω τοῦ Κυψέλου, τρύπῳ τοιῷδε. εἶχον Dolonci
 Δόλογχοι Θρηῆκες τὴν Χερσονήσον ταύτην. οὗτοι ὦν οἱ Thracas,
 5 Δόλογχοι Πισοθήντες· πυλέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων, ἐς Δελ- Cherfonefi
 φὸς ἐπεμψαν τοὺς βασιλέας περὶ τοῦ πολέμου χρησο- incolae,
 μένους. ἡ δὲ Πυθίη σφί· ἀνείλε οἰκιστὴν ἐπάγεσθαι ἐπὶ Apánthio-
 τὴν χώραν τοῦτον, ὅς ἂν σφεας ἀπιόντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ πρώ- rum bello
 10 ὄδον, δὴ τὴν Φωκίαν τε καὶ Βοιωτῶν ἦσαν· καὶ σφεας ὡς infestati,
 σφείας ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων. cum ora-
 culum Del-
 phicum
 adissent,

XXXV. Ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνησι τῆνικαῦτα εἶχε μὲν τὸ Μιλτιάδεω
 πᾶν κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐδυνάστευε καὶ Μιλ- Cypseli fili-
 τιάδης ὁ Κυψέλου, ἰὼν οἰκίῃς τεθριπποτρόφου· τὰ μὲν um, cla-
 ἀνέκαθεν, ἅπ' Αἰακοῦ τε καὶ Αἰγίνης γεγονῶς, τὰ δὲ rum Athe-
 5 νεώτερα, Ἀθηναῖος, Φιλαίου, τοῦ Αἰάντος παῖδος, γε- nis civem,
 νομένου πρώτου τῆς οἰκίῃς ταύτης Ἀθηναίου. οὗτος ὁ in Cherso-
 Μιλτιάδης, κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἐαυτοῦ, nefum de-
 10 ὁρᾶν τοὺς Δολόγχους παριόντας, ἐσθῆτα οὐκ ἐγχωρήνι ducere ju-
 VOL. II. G bentur.
 Qui perofus
 Pifistrati ty-
 rannidem,

ἔχοντας, καὶ αἰχμὰς, προσεβόσατο· καὶ σφι προσελ-
θῶσι, ἐπηγγέλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια. οἱ δὲ δεξά- 10
μενοι, καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτῶν, ἐξέφαινον πᾶν οἱ τὸ
μαντήϊον· ἐκφῆαντες δὲ, εἶδοντο αὐτῶν τῷ θεῷ μιν πεί-
θεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ ἀκούσαντα, παραυτίκα ἔπεισε
ὁ λόγος, οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ, καὶ
βουλόμενον ἐκποδὼν εἶναι. αὐτίκα δὲ ἰστάλη ἐς Δελ- 15
φούς, ἐπείροσόμενος τὸ χρηστήριον, εἰ ποιοίη τὰ περ αὐτῶν
οἱ Δόλογχοι προσεδέοντο.

facilem se
præbet Do-
loncis, col-
que in
Cherfone-
sum cum
colonis fe-
cutus [a.
560.], et
summum
ibi imperi-
um adifif-
citur, et
Apfinthio-
rum incur-
siones mu-
nitionibus
cohibet.

XXXVI. Κελευούσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, αὐτῶν δὲ
Μιλτιάδης ὁ Κυφέλου Ὀλύμπια ἀθηναῖος πρότερον του-
τέων τεθρίπῳ, τότε παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν
βουλόμενον μετέχειν τῷ στόλῳ, ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγ-
χοις, καὶ ἔσχε τὴν χώραν. καὶ μιν οἱ ἐπαγαγόμενοι 5
τύραννον κατεστήσαντο. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀπετείχισε τὸν
ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου, ἐκ Καρδίας πόλιος ἐς Πακτύν,
ἵνα μὴ ἔχοιεν σφῆας οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες
ἐς τὴν χώραν. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τρεῖς καὶ
ταῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ ταῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσονήσος 10
εἴσω πᾶσα ἐστὶ σταδίων εἴκοσι καὶ τετρακοσίῳ τὸ μῆ-
κος.

Dehinc
Lampface-
nos aggres-
sus, vivus
capitur: sed
Creso illis
atrociter
minitante,
nisi incolu-
mem di-
mitterent,
libertatem
recuperat.

XXXVII. Ἀποτειχίσας ὦν τὸν αὐχένα τῆς Χερσονήσου
ὁ Μιλτιάδης, καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ τοιῷδε ὠσα-
μένους, τῶν λοιπῶν πρῶτοις ἐπολέμησε Λαμψακηνοῖς.
καὶ μιν οἱ Λαμψακηνοὶ λοχῆσαντες αἰρέουσι ζωγρίῃ. ἦν
δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροῖσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς· πυ- 5
θόμενος ὦν ὁ Κροῖσος ταῦτα, πέμπων προηγόρευε τοῖσι
Λαμψακηνοῖς μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μὴ, σφῆας
πίτυος τρόπον ἀπειλεῖ ἐκτρίβειν. πλανωμένων δὲ τῶν
Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοις, τί θελεῖ τὸ ἔπος εἶναι τὸ
σφι ἀπείλησεν ὁ Κροῖσος, πίτυος τρόπον ἐκτρίβειν, μόγις 10

κατὰ μαθὼν τῶν τις πρεσβυτέρων, εἶπε τὸ ἔν, ὅτι πίτυς
μαύη δεινῶν πάντων ἐκκοπεῖσα, βλαστὸν οὐδένα μετεῖ,
ἀλλὰ πανώλεθρος ἐξαπέλλυται. δέισαντες ὦν οἱ Λαμ-
ψακῆνοὶ Κροῖσον, λύσαντες μετήκαν Μιλτιάδεα.

XXXVIII. Οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύγει· μετὰ Postobitum
divinis ho-
δὲ, τελευτᾷ ἅπαις, τὴν ἀρχὴν τε καὶ τὰ χρήματα παρα- noribus a
Cherfone-
δαὺς Στῆσαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεῷ παιδὶ ὁμομητρίου. stis affe-
καὶ οἱ τελευτήσαντι Χερσονήσῃσι θύουσιν, ὡς νόμος οἱ- tus. Ei
succedit
κιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἵππικόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιστᾷσι, ἐν fratris ute-
τῷ Λαμψακηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι. πολέ- rini, Cimo-
μου δὲ ἐόντος πρὸς Λαμψακηνούς, καὶ Στῆσαγόρεα κατέ- nis, filius
λαβε ἀποθανεῖν ἅπαιδα, πλεονέκτη τὴν κεφαλὴν πελέ- Stefagoras :
κῇ ἐν τῷ πυρραμῇ, πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ λό- quo per do-
10 γῳ, πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμότερου τῷ ἔργῳ. lum occiso,

XXXIX. Τελευτήσαντος δὲ καὶ Στῆσαγόρεω τρόπῳ alter Cimo-
ταῦδε, ἐν ταῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στῆσαγόρεω δὲ nis filius,
τῷ τελευτήσαντος ἀδελφεῷ, καταλαμφόμενον τὰ πρήγ- Miltiades,
ματα, ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριῆρεϊ οἱ Πεισι- in locum
5 στρατίδαι· οἱ μὲν καὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἐποίεον εὖ, ὡς αὐ συν- fratris suc-
εῖδότες δὴθεν ταῦ πατρὸς Κίμωνος αὐτῷ τὸν θάνατον, cessurus,
τὸν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημαίνω ὡς ἐγένετο. Μιλτιάδης Athenis
δὲ ἀπικόμενος εἰς τὴν Χερσονήσον, εἶχε κατ' οἴκους, τὸν solvit, te-
ἀδελφεὸν Στῆσαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμῶν. οἱ δὲ Χερσο- netque im-
10 ησῆται πυρραμόμενοι ταῦτα, συνελέχθησαν ἀπὸ πασάν perium
Cherfonefi.
τῶν πολέων οἱ δυναστεύοντες πάντοθεν κοινῷ δὲ στόλῳ
ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθῆσόμενοι, ἐδεῖθσαν ὑπ' αὐτοῦ.
Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν Χερσονήσον, πεντακοσίους
βόσκων ἐπικούρους, καὶ γαμέει Ὀλόρου τῷ Θρηίκῳ βα-
15 σιλῆος θυγατέρα Ἠγσιπύλην.

XL. Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης νεωστὶ μὲν ἐλη- Scytharum
λύθει εἰς τὴν Χερσονήσον, κατελάμβανε δὲ μὲν ἐλθόντα a Dario la-
ceffiturum

in Cherfonefium irruptio, Miltiadisque ob eam fuga. Scythia regressis, in imperium restituitur.

ἄλλα τῶν κατεχόντων πραγμάτων χαλεπώτερα. τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτει τούτων, Σκύθας ἐκφυγεῖ. Σκύθαι γὰρ οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλῆος Δαρείου, συνεστράθησαν καὶ ἤλασαν μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης. τούτους ἐπιόντας οὐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης, ἔφυγεν ἀπὸ Χερσονήσου· ἐς δὲ οἱ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν, καὶ μιν οἱ Δόλογοι κατήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτει πρότερον ἐγεγόνει τῶν τότε μιν κατεχόντων.

10

Post a Perse ob consilium Ioni- bus datum [4, 137.] metuens, cum illorum classem Tenedum appulisse audivisset [c. 31.], quinque triremibus instructis Athenas aufugit. Illarum unam, cui praeerat filius ejus natus maximus, Meticus, Persae capiunt. Meticus a Dario humanissime habitus.

XLII. Τότε δὲ πυθνόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν Τενέδῳ, πληρώσας χρημάτων τριήρεας πέντε τῶν παρόντων, ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὠρμήθη ἐκ Καρδίας πόλιος, ἔπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κάλπου· παραμείβετό τε τὴν Χερσόνησον, καὶ οἱ Φοίνικες οἱ περιπίπτουσι τῇσι νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι τέσσασιν τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, τὴν δὲ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνικες· τῆς δὲ νεὸς ταύτης ἔτυχε τῶν Μιλτιάδου παίδων ὁ πρεσβύτατος ἄρχων Μητίσχος, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ Θρήϊκος ἐὼν θυγατὺς, ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ τοῦτον ἅμα τῇ νηὶ εἶλον οἱ Φοίνικες. καὶ μιν πυθόμενοι ὥς εἴη Μιλτιάδου παῖς, ἀνήγαγον παρὰ βασιλῆα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι· ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνώμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι, πείθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθησι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσέ- δόντο, λύσαντας τὴν σχεδίην, ἀποπλέειν ἐς τὴν ἐκείνων. Δαρεῖος δὲ, ὥς οἱ Φοίνικες Μητίσχον τὸν Μιλτιάδου ἀνήγαγον, ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίσχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά· καὶ γὰρ οἶκον καὶ κτήσιν ἔδωκε, καὶ Περσίδα γυναῖκα, ἐκ τῆς οἱ τέκνα ἐγένετο, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέσθαι.

20

Eodem anno Ionia penitus pacata, ref-

XLII. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἰμβρου ἀπικνέσεται ἐς τὰς Ἀθήνας.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος ταῦτο ἐκ τῶν Περσέων αὐτὸν ἔτι

πλέον ἐγένετο ταύτων, ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ τάδε
 5 μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἴωσι ἐγένετο ταύτῃ τοῦ ἔτεος.
 Ἄρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, μεταπεμφόμενος ἀγγέ-
 λους ἐκ τῶν πολίων, συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνας
 ἠνάγκασε ποιέσθαι, ἵνα δωσίδικοι εἶεν, καὶ μὴ ἀλλή-
 λους φέροιν τε καὶ ἄγοιεν. ταῦτά τε ἠνάγκασε ποιέειν,
 10 καὶ τὰς χώρας σφείων μετρήσας κατὰ παρασάγγας,
 τὰς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια· κατὰ δὴ
 ταύτους μετρήσας, φόρους ἔταξε ἐκάστοισι, οἱ κατὰ χώ-
 ρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ καὶ ἔτι
 ἐς ἐμὰ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἄρταφέρνηος· ἐτάχθησαν δὲ
 15 σχεδὸν κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ καὶ πρότερον εἶχον. καὶ σφι
 ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν.

XLIII. Ἄμα δὲ τῷ ἔαρι τῶν ἄλλων καταλειμμένων Proximo
 στρατηγῶν ἐκ βασιλῆος, Μαρδόνιος ὁ Γαβρύεω κατέ- vere [a.
 495.] Mar-
 20 βανε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν donius, po-
 ἄμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυτικόν· ἡλικίην τε νέος ἐὼν, pulari sta-
 5 καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλῆος Δαρείου θυγατέρα tu in Ionie
 Ἄρταξώστην. ἄγων δὲ τὸν στρατὸν ταῦτον ὁ Μαρδόνιος, civitates
 6 καὶ ἐπὶ τε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίᾳ, αὐτὸς μὲν ἐπιβὰς ἐπὶ νεὸς, redueto,
 7 ἐκομίζετο ἄμα τῇσι ἄλλῃσι νηυσὶ, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν Europam
 8 ἄλλοι ἡγεμόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. ὡς δὲ παρα- cum in-
 9 α- Athenisque
 10 πλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐν- [3, 99.]
 11 ταῦτα μέγιστον θῶϋμα ἔρεω τοῖσι μὴ ἀποδοικόμενοις bellum
 12 τῶν Ἑλλήνων, Περσίων τοῖσι ἐπὶ τὰ Ὀτάνεα γνώμην ἀπο- illaturus.
 13 δεξασθαι, ὡς χρεὼν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς
 14 γὰρ τυράντους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρ-
 15 δόνιος, δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλεις. ταῦτα δὲ
 16 ποιήσας, ἠπεύγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· ὡς δὲ συνελέχθη
 17 μὲν χρεῖμα πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς
 18 πολλὸς, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπορεύ-

οντο διὰ τῆς Εὐρώπης· ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ 20
Ἀθήνας.

Ac primum
quidem,
(nam is
modo præ-
textus fuit
expeditio-
nis,) Tha-
si et Ma-
cedones
subiguntur.
Thaso ex-
pugnata,
dum classis
Athon le-
git, tem-
pestas ve-
hemens
cooritur,
cujus vi
plurimæ
naves pere-
unt.

XLIV. Αὗται μὲν ὦν σφι πρόσχημα ἔσαν τῷ στό-
λου· ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύναιντο
καταστρέφεισθαι τῶν Ἑλληνίδων πολέων, ταῦτο μὲν δὴ,
τῇσι νηυσὶ θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους, κατε-
στρέψαντο· ταῦτο δὲ, τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι 5
ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακε-
δόνων ἔθνεα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρια γεγονότα. ἐκ
μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέραν, ὑπὸ τὴν ἡπειρόν ἐκο-
μίζοντο μέχρι Ἀκάνθου· ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὀρμευόμενοι, τὸν
Ἀθῶν περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δὲ σφι περιπλέουσι βο- 10
ρῆς ἄνεμος, μέγας τε καὶ ἄπορος, κάρτα τρηχέως πε-
ρίεσπε πλήθει πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν
Ἀθῶν. λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς
διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων·
ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης εὐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης 15
τῆς περὶ τὸν Ἀθῶν, αἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο
ἀρπαζόμενοι· αἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· αἱ
δὲ αὐτέων νέειν οὐκ ἐπιστάτο, καὶ κατὰ ταῦτο διεφθεί-
ροντο· αἱ δὲ, ῥίγει. ὁ μὲν δὴ ναυτικός στρατὸς οὕτω
ἐπῆρσεν.

Nihilo fe-
licior pe-
deffer ex-
ercitus :
quem in
Macedonia
castra me-
tatum Bry-
gi Thraces
noctu ador-
ti, magna
clade affi-
ciunt. His
tandem de-
victis, Mar-
donius co-
pias jam

XLV. Μακεδονίᾳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευομένῳ
ἐν Μακεδονίᾳ, νυκτὸς Βρύγοι Θρηῆκες ἐπεχείρησαν· καί
σφειν πολλοὺς φονεύουσι αἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν
τρωματίζουσι. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέφυγον
πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν 5
χωρέων τούτων Μαρδόνιος, πρὶν ἢ σφεας ὑποχειρίους
ἐποιήσατο. τούτους μέντοι καταστρεφάμενος, ἀπῆγε τὴν
στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς
Βρύγους, καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ τὸν Ἀθῶν. οὐ-

10τος μὲν νῦν ὁ στόλος αἰσχροῦς ἀγωνισάμενος, ἀπαλλάχθη fatis fractas in Afiam reducit.
 ἐς τὴν Ἀσίην.

XLVI. Δευτέρῳ δὲ ἔτει τούτων ὁ Δαρεῖος, πρῶτα Altero anno post Darius et Thafios, quod rebellionem moliri viderentur, muris ac navibus exuit, (obiter hic de Thafiorum opibus metallisque.)
 μὲν Θασίους διαβληθέντας ὑπὸ τῶν ἀστυγεϊτόνων, ὥς
 ἀπόστασιν μηχανοίατο, πέμψας ἄγγελον, ἐκέλευε σφε-
 5ας τὸ τεῖχος περιαιρέειν, καὶ τὰς νέας ἐς Ἐβόδρα κομί-
 ζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα ὑπὸ Ἰστιαίου τε τοῦ Μιλη-
 σίου πολιορκηθέντες, καὶ προσόδων εὐσεῶν μεγαλέων,
 ἐχρέωντο τοῖσι χρήμασι, ναῦς τε ναυπηγεύμενοι μακρὰς,
 καὶ τεῖχος ισχυρότερον περιβαλλόμενοι. ἡ δὲ πρόσδοδος
 σφι ἐγένετο ἐκ τε τῆς ἡπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων.
 10ἐκ μὲν γε τῶν ἐκ Σκαπτῆς Ἰλῆς τῶν χρυσέων μετάλ-
 λων, τοσπῖπαν ὀγδώκοντα τάλαντα προσήϊε. ἐκ δὲ τῶν
 ἐν αὐτῇ Θάσῳ, ἐλάσσω μὲν τούτων, συχνὰ δὲ οὕτω,
 ὥστε τοσπῖπαν Θασίοισι, εὖσι καρπῶν ἀτελέσι, προσήϊε
 ἀπὸ τε τῆς ἡπείρου καὶ τῶν μετάλλων, ἔτεος ἐκάστου,
 15διηκόσια τάλαντα· ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσῆλθε, τριη-
 κόσια.

XLVII. Εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς τὰ μέταλλα ταῦτα. καὶ
 μακρῷ ἦν αὐτέων θωμασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεῦρον
 αἱ μετὰ Θάσου κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην, ἥτις νῦν ἐπὶ
 τοῦ Θάσου τούτου τοῦ Φοίνικος τὸ ὄνομα ἔσχε. τὰ δὲ
 5μέταλλα τὰ Φοινικικὰ ταῦτα, ἔστι τῆς Θάσου μεταξὺ
 Λιούρων τε χώρου καλεομένου καὶ Κοινύρων, ἀντίον δὲ
 Σαμοθρηϊκῆς, ὅρος μέγα ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσει.
 ταῦτο μὲν νῦν ἐστὶ τοιαῦτο.

XLVIII. Οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλεῖ κελεύσαντι καὶ τὸ et in Graeciam dimittit, qui aquam ter-ramque petant, et naves civitatibus maritimis imperat.
 τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖλον, καὶ τὰς νέας τὰς πάσας
 ἐκίμισαν ἐς Ἐβόδρα. μετὰ δὲ ταῦτο, ἀπεπειράτο ὁ Δα-
 5ρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὃ, τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν
 ἐκινήσῃ, ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτούς. διέπεμπε ὧν κή-

ρυκας, ἄλλους ἄλλη τάξας, ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καλεῖν αἰτέειν βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἐωυτοῦ δασμοφόρους πόλεις τὰς παραθαλασσίας, κα-10 λεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱκπαγωγὰ πλοῖα ποιεῖσθαι.

Græcorum multi Per-
fis dicto
audientes:
interque
insulanos
et Ægine-
tæ. Quos
cum Athe-
nienſes co-
nomine
apud Spar-
tanos po-
ſulaviſſent, XLIX. Οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ τοῖσι ἤκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι, πολλὰ μὲν ἠπειρωτέων ἔδωσαν τὰ προῖσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης, πάντες δὲ ἠσιώ-
ται, ἐς τοὺς ἀπικέατο αἰτήσοντες. οἱ τε δὴ ἄλλοι ἠσιώ-
ται διδῶσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ, καὶ δὴ καὶ Αἰγινῇ-5
ται. ποιήσασι δὲ σφι ταῦτα, ἰδέως Ἀθηναῖοι ἐπεκέατο,
δοκέοντες ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας δειδωκέναι,
ὡς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφείας στρατεύονται. καὶ ἄσμε-
νοι προφάσιος ἐπελάβοντο· φοιτέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην,
κατηγοροῦν τῶν Αἰγινήτων τὰ πεποιήκειν, προδόντες τὴν 10
Ἑλλάδα.

Cleomenes
Æginam
mittitur,
qui deditio-
nis aucto-
res com-
prehendat.
Sed Dema-
rati, alte-
rius Spar-
tanorum
regis, cui
cum colle-
ga parum
conveniret,
machinati-
one fit, ut
ille infecta
re abire co-
gatur. L. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίην Κλεομένης ὁ Ἀνα-
ξανδρίδew, βασιλεὺς ἐὼν Σπαρτιητέων, διέβη ἐς Αἰγιναν,
βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινήτων τοὺς αἰτιωτάτους. ὡς
δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων, ἄλλοι τε δὴ αὐτῷ ἐγίνοντο 5
ἀντίζοοι τῶν Αἰγινήτων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κεῖος ὁ Πολυκρίτου
μάλιστα· ὃς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγι-
νητέων· ἀνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τοῦ κοινοῦ ποιεῖν
ταῦτα, ὑπ' Ἀθηναίων ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα
γὰρ ἂν μιν τῷ ἐτέρῳ βασιλεῖ ἐλθόντα συλλαμβάνειν 10
ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου. Κλεομένης
δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης, εἶρετο τὸν Κεῖον ὃ, τι
οἱ εἴη τὸ οὐνομα· ὃ δὲ τὸ ἐὼν ἔφρασε αἱ. ὃ δὲ Κλεομένης
πρὸς αὐτὸν ἔφη, “ Ἦδη νῦν καταχάλκω, ὦ Κεῖ, τὰ
“ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλην κακῶ.” 15

LI. Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ ταῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δη-
μάρκτος ὁ Ἀρίστωνος, διέβαλε τὸν Κλεομένεα, ἐὼν βα-
σιλεὺς καὶ οὗτος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς ὑποδεστέ-
ρης· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδεστέρης, (ἀπὸ γὰρ τοῦ
αὐτοῦ γεγόνاسι,) κατὰ πρεσβυγενεὴν δὲ κως τετίμηται
μᾶλλον ἢ Εὐρυστῆνεος.

LII. Λακεδαιμόνιοι γὰρ, ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ, Digressio
λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου τοῦ Κλεο- de regibus
δαίου τοῦ Ἰλλου βασιλεύοντα, ἀγαγῆν σφέας εἰς ταύτην Spartano-
τὴν χώραν τὴν νῦν ἐκτέαται, ἀλλ' οὐ τοὺς Ἀριστοδήμου rum. Nar-
5 παῖδας. μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλόν, Ἀριστοδήμου τεκεῖν ratio Lace-
τὴν γυναῖκα, τῇ ὄνομα εἶναι Ἀργεῖν· θυγατέρα δὲ αὐ- daemonio-
τὴν λέγουσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερ- rum de A-
σάνδρου, τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὲ τεκεῖν δίδυμα· ἐπι- ristodemo
δὸντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, νοῦσω τελευταῖν. Heraclida,
10 Λακεδαιμονίους δὲ τοὺς τότε ὄντας, βουλεύσαι κατὰ νό- conditore
μον βασιλῆα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι· coloniz
αἰκῶν δὲ σφέας ἔχειν ὁκότερον ἔλονται, ὥστε καὶ ὁμοίων Dorienfium
καὶ ἴσων ὄντων· οὐ δυναμένους δὲ γινῶναι, ἢ καὶ πρὸ in agro
ταύτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τεκαῦσαν. τὴν δὲ, οὐδὲ αὐτὴν φά- Laconico,
15 ναι διαγινώσκειν, εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, ejusque ge-
βουλομένην δὲ εἰ κως ἀμφοτέροι γενοῖατο βασιλῆης. τοὺς minis, Eu-
ὧν δὲ Λακεδαιμονίους ἀπορέειν· ἀπορέοντας δὲ, πέμ- rysthene et
πειν εἰς Δελφοὺς, ἐπειρησόμενους ὅ, τι χρήσονται τῷ Procle, du-
πρῆγματι. τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφέας ἀμφοτέρα τὰ arum fami-
20 παῖδια ἡγήσασθαι βασιλῆας, τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γε- liarum reg-
ραίτερον. τὴν μὲν δὲ Πυθίην ταῦτά σφι ἀνελεῖν· τοῖ- giarum
σι δὲ Λακεδαιμονίοισι ἀπορέουσι οὐδὲν ἔσσαν ὅκως ἐξέ- auctoribus.
ρασι αὐτέων τὸν πρεσβύτερον, ὑποθέσθαι ἄνδρα Μεσ-
σήριον, τῷ ὄνομα εἶναι Πανίτην· ὑποθέσθαι δὲ τοῦτον

τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, φυλάξαι τὴν²⁵
 γειναμένην, ὁκότερον τῶν παίδων πρότερον λούει καὶ σιτί-
 ζει· καὶ ἦν μὲν κατὰ ταυτὰ φαίνεται αἰεὶ ποιῶσα, τοὺς
 δὲ πᾶν ἔχειν ὅσον τι καὶ δίξηται καὶ θέλουσι ἔξευρεῖν· ἦν
 δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη, ἐναλλάξ ποιῶσα, δηλὰ σφι
 ἔσσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλεόν οὐδὲν οἶδε· ἐπ' ἄλλην τέ³⁰
 σφεας τρέπεσθαι ὁδόν. ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιάτας,
 κατὰ τὰς τοῦ Μεσσηνίου ὑποθήκας, φυλάξαντας τὴν
 μητέρα τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, λαβὼν κατὰ ταυτὰ
 τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ εἰ-
 δύνῃ τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο. λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ³⁵
 τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης, ὡς εἶν πρότερον, τρέφειν
 ἐν τῇ δημοσίᾳ· καὶ οἱ ὄνομα τεθῆναι Εὐρυσθένης, τῷ
 δὲ νεωτέρῳ, Προκλέα. τούτους ἀνδρωθέντας, αὐτοὺς τε
 ἀδελφεοὺς εἶντας, λέγουσι διαφοροὺς εἶναι τὸν πάντα
 χρόνον τῆς ζῆς ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομέ-⁴⁰
 νους, ὡσαύτως διατελέειν.

Quæ cæte-
 ri Græci de
 profapia
 regum Do-
 rorum
 narrent.

LIII. Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα λέγουσι μῦθοι Ἑλ-
 λήνων· τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων, ἐγὼ
 γράφω. τούτους γὰρ δὴ τοὺς Δωριέων βασιλῆας, μέχρι
 μὲν Περσέος τοῦ Δανάης τοῦ Θεοῦ ἀπεικότος, καταλεγο-
 μένους ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων, καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσι⁵
 Ἕλληνες· ἥδη γὰρ τηνικαῦτα εἰς Ἑλλήνας οὗτοι ἐτέλεον.
 ἔλθον δὲ, μέχρι Περσέος, ταῦδε εἵνεκα, ἀλλ' οὐκ ἀνέκα-
 θεν ἐτι ἔλαβον, ὅτι οὐκ ἔπεστι ἐπωνυμίῃ Περσέϊ οὐδεμίῃ
 πατρὸς θνητοῦ, ὥσπερ Ἡρακλεῖ Ἀμφιτρύων. ἥδη ἂν
 ὀρθῶς λόγῳ χρεωμένῳ, μέχρι τοῦ Περσέος ὀρθῶς εἰρέαται¹⁰
 μοι· ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου καταλέγοντι τοὺς
 ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτέων, φαινοίατο ἂν εἶντες οἱ τῶν
 Δωριέων ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι Ἰθαγενεῖς. ταῦτα μὲν νῦν
 κατὰ τὰ Ἕλληνες λέγουσι γεγεννηλόγηται.

LIV. Ὡς δὲ ὁ Περσῶν λόγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Περ- Quid Persæ
eandem de
re placeat.
σεὺς ἐὼν Ἀσσύριος, ἐγένετο Ἕλλην, ἀλλ' οὐκ αἱ Περσέος
πρόγονοι· τοὺς δὲ Ἀκρίσιου γε πατέρας ὁμολογέοντας
κατ' οἰκηϊότητα Περσέϊ οὐδὲν, ταύτους δὲ εἶναι, κατὰ περ
5 Ἕλληνες λέγουσι, Αἰγυπτίους.

LV. Καὶ ταῦτα μὲν νυν περὶ τούτων εἰρήσθω· ὅτι Quam par-
tem histo-
rie illorum
regum He-
rodotus sibi
tractandam
sumferit.
δὲ ἔσθτες Αἰγύπτιοι, καὶ ὅ, τι ἀποδεξάμενοι ἔλαβον τὰς
Δωριέων βασιλείας, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτέων εἴρηται,
ἑάσομεν αὐτά· τὰ δὲ ἄλλοι οὐ κατελάβοντο, τούτων
μνήμην ποιήσομαι.

LVI. Γέρεα δὲ θη τάδε τοῖσι βασιλεῦσι Σπαρτιῆται Quæ jura
muneraque
reges Spar-
tanorum
bello,
διδώκασι· ἱρωςύνας δύο, Διὸς τε Λακεδαίμονος, καὶ Διὸς
οὐρανοῦ· καὶ πόλεμόν γε ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται
χώρην· ταύτου δὲ μηδὲνα εἶναι Σπαρτιητέων διακωλυτὴν·
5 εἰ δὲ μὴ, αὐτὸν ἐν τῷ ἀγεῖ ἐνέχεσθαι. στρατευομένων δὲ,
πρώτους ἵεναι τοὺς βασιλεῖς, ὑστάτους δὲ ἀπῆναι· ἐκα-
τὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατῆς φυλάσσειν αὐτούς·
προβάταισι δὲ χρᾶσθαι ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι, ὁκόσοις ἂν ᾧ
ἐθέλωσι· τῶν δὲ θυομένων ἀπάντων τὰ δέρματά τε καὶ
10 τὰ νῶτα λαμβάνειν σφέας. ταῦτα μὲν τὰ ἐμπολέμια.

LVII. Τὰ δὲ ἄλλα τὰ εἰρηναῖα κατὰ τάδε σφι δέ- domique
habeant.
δοται. ἣν θυσίην τις δημοτελῆ ποιεῖται, πρώτους ἐπὶ τὸ
θεῖπνον ἵζειν τοὺς βασιλεῖς· καὶ ἀπὸ τούτων πρῶτον
ἄρχεσθαι, διπλῆσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι
5 ἄλλοισι δαιτυμόνεσι· καὶ σπονδαρχίας εἶναι τούτων,
καὶ τῶν τυθέντων προβάτων τὰ δέρματα. νεομηνίας δὲ
ἀὰ πάσας καὶ ἐσθόμας ἵσταμένου τοῦ μηνός, δίδεσθαι
ἐκ τοῦ δημοσίου ἱεῖον τέλειον ἑκατέρῳ ἐς Ἀπόλλωνος,
καὶ μέδιμνον ἀλφίτων, καὶ οἶνου τετάρτην Λακωνικὴν·
10 καὶ ἐν τοῖσι ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαιρέτους. καὶ προ-
ξένους ἀποδεικνύειν τούτοις προσκείσθαι τοὺς ἂν ἐθέ-

λωσι τῶν ἀστῶν, καὶ Πυθίους αἰρέεσθαι δύο ἐκάτερον
οἱ δὲ Πύθιοι, εἰσὶ θεοπρόποι ἐς Δελφοὺς, σιτέόμενοι μετὰ
τῶν βασιλῆων τὰ δημόσια. μὴ ἐλθῶσι δὲ τοῖσι βασι-
λεῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἀποπέμπεσθαι σφι ἐς τὰ οἰκία 15
ἀλφίτων τε δύο χοίνικας ἐκατέρῳ, καὶ αἶνου κοτύλην·
παρεῶσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι· τῷτὸ δὲ ταῦτο
καὶ πρὸς ἰδιωτῶν κληθέντας ἐπὶ δεῖπνον τιμᾶσθαι. τὰς
δὲ μαντήϊας τὰς γινομένας, τούτους φυλάσσειν· συνειδέ-
ναι δὲ καὶ τοὺς Πυθίους. δικάζειν δὲ μάνους τοὺς βα- 20
σιλῆας τοσάδε μῦθα· πατρούχου τε παρθένου πῆρι, ἐς
τὸν ἰκνέεται ἔχειν, ἢν μὴ περὶ ὁ πατήρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ· καὶ
ὁδῶν δημοσίων πῆρι. καὶ ἢν τις θετὸν παῖδα ποιέεσθαι
ἐθέλῃ, βασιλῆων ἐναντίον ποιέεσθαι. καὶ παρίζειν βου-
λεύουσι τοῖσι γέροισι, εἰσὶ δὲ δύο δέουσι τριήκοντα· ἢν δὲ 25
μὴ ἐλθῶσι, τοὺς μάλιστα σφι τῶν γερόντων προσήκοντας
ἔχειν τὰ τῶν βασιλῆων γέρεα, δύο ψήφους τιθεμένους,
τρίτην δὲ, τὴν ἐωυτῶν.

Honores
defunctis
regibus
tributi,
haud diffi-
miles mo-
ribus Per-
sarum.

LVIII. Ταῦτα μὲν ζῶσι βασιλεῦσι δέδοται ἐκ τοῦ
κοινῷ τῶν Σπαρτιατῶν ἀποθανῶσι δὲ, τάδε. ἱππέες
περιαγγέλλουσι τὸ γεγονός κατὰ πᾶσαν τὴν Λακωνικὴν·
κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιῖᾶσαι, λέβητα κροτέ-
ασι. ἐπεὰν ὦν ταῦτο γίνηται τοιαῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίης 5
ἐκάστης ἐλευθέρους δύο καταμαίνεσθαι, ἄνδρα τε καὶ
γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ ταῦτο, ζημίαι μεγάλαί ἐπικέα-
ται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλῆων·
τοὺς θανάτους ἐστὶ ὥπτερος καὶ τοῖσι βαρβάροισι τοῖσι ἐν
τῇ Ἀσίῃ· τῶν γὰρ ὦν βαρβάρων οἱ πλεῖνες τῶντῶν νόμων 10
χρεώνται κατὰ τοὺς θανάτους τῶν βασιλῆων. ἐπεὰν γὰρ
ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δεῖ Λακε-
δαίμονος, χωρὶς Σπαρτιατῶν, ἀριθμῶ τῶν περιόικων
ἀναγκαστοὺς ἐς τὸ κῆδος ἰέναι. τουτέων ὦν καὶ τῶν εἰλω-

15 τέων ἐπεὶν συλλεχθένσι ἐς τὸ αὐτὸ παλλαὶ χιλιάδες,
 σύμμιγα τῇσι γυναιξὶ κόπτονται τε προθύμως, καὶ οἰ-
 μωγῇ διαχρέωνται ἀπλέτῳ· φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ
 ἀπογενόμενον τῶν βασιλέων, ταῦτον δὲ γενέσθαι ἀρίστον.
 ὃς δ' ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλέων ἀποθάνῃ, τούτῳ δὲ
 20 εἰδῶλον σκευάσαντες, ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ ἐκφέρουσιν.
 ἐπεὶν δὲ θάψωσι, ἀγορῇ δέκα ἡμερέων οὐκ ἴσταται
 σφι, οὐδ' ἀρχαιεσίῃ συνίξει, ἀλλὰ πενθέουσιν αὐτάς
 τὰς ἡμέρας.

LIX. Συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε τοῖσι Πέρσῃσι. ἐπεὶν Alia insti-
 tuta Sparta-
 nis cum
 Persis,
 ἀποθανόντος τοῦ βασιλέως ἄλλος ἐνίστηται βασιλεὺς,
 οὗτος ὁ εἰὼν ἐλευθεροῖ ὅστις τι Σπαρτιητέων τῷ βασιλεῖ
 ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ' αὖ Πέρσῃσι ὁ κατιστάμενος
 5 βασιλεὺς τὸν προοφειλόμενον φόρον μετιεῖ πάσῃσι τῇσι
 πόλιν.

LX. Συμφέρονται δὲ καὶ τάδε Αἰγυπτίοις Λακεδαι- aut Aegy-
 ptis com-
 munia.
 μείοις. οἱ κήρυκες αὐτέων καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκ-
 δέχονται τὰς πατριᾶς τέχνας· καὶ αὐλητῆς τε αὐλητέω
 γίνονται, καὶ μάγειρος μαγείρου, καὶ κήρυξ κήρυκος· οὐ
 5 κατὰ λαμπροφωκίην ἐπιτιθέμενοι ἄλλοι σφῆας παρα-
 κλήνουν, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια ἐπιτελεύουν. ταῦτα
 μὲν δὲ οὕτω γίνονται.

LXI. Τότε δὲ τὸν Κλεομένεα ἶόντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ, καὶ Ariston, rex
 Sparta,
 κατὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προσερχαζόμενον, ὁ Δημάρχτος cum duobus
 deinceps
 διεβῆκε, οὐκ Αἰγινιτέων οὕτω κηδόμενος, ὡς Φθόνῳ καὶ uxores sto-
 riles du-
 xisset, ter-
 tiam, mu-
 lierem lon-
 ge formo-
 sissimam,
 (quem fa-
 ciei deco-
 rem infanti-
 olim Hele-
 ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ κοστήσας ἀπ' Αἰγίνης,
 5 ἐβούλετο τὸν Δημάρχτον παῦσαι τῆς βασιλείης, διὰ
 πῆγμα τοιόνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιούμενος. Ἀρίστην
 βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ, καὶ γήμαντι γυναῖκας δύο, παῖ-
 δες οὐκ ἐγένοντο. καὶ, οὐ γὰρ σινωγινώσκετο αὐτὸς τού-

παρὰ τὸν εἶναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ὥδε δὲ γαμέει.
 τὴν αἰ φίλος τῶν Σπαρτιητέων ἀγῆρ, τῷ προσκεέτο τῶν 10
 ἀστῶν μάλιστα ὁ Ἀρίστων. τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε
 εἴσα γυνὴ καλλίστη μακρῷ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν
 καὶ ταῦτα μέντοι καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη. εἰ-
 σαν γάρ μιν τὸ εἶδος Φλαύρην, ἣ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀν-
 θρώπων τε ἑλβίων θυγατέρα, καὶ δυσειδέα εἴσαν, πρὸς 15
 δὲ καὶ ὀρέουσα τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος αὐτῆς ποι-
 ευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθῶσα, ἐπιφράζεται τοιαύτῃ.
 ἐφόρει αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱόν· τὸ
 δ' ἐστὶ ἐν τῇ Θεράπῃ καλυμένη, ὑπερθε τοῦ Φειθίου
 ἱεροῦ· ὅπως δὲ ἐνείκει ἡ τροφὸς, πρὸς τε τῷ γαλμα ἴστα, 20
 καὶ ἐλίσσεται τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ
 παιδίον. καὶ δὴ κοτε ἀπιούσῃ ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῇ τροφῷ γυ-
 ναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι· ἐπιφανεῖσαν δὲ, ἐπείρεσθαι
 μιν ὅ, τι φέρεי ἐν τῇ ἀγκάλῃ· καὶ τὴν φράσαι, ὡς παι-
 δίον φορεῖ· τὴν δὲ κελεύσαι οἱ δεῖξαι· τὴν δὲ οὐ φάναι. 25
 ἀπειρησθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδεὶ ἐπιδεικνύ-
 ναι· τὴν δὲ πάντως ἐωυτῇ κελεύειν ἐπιδεῖξαι· ὁρῶσαν δὲ
 τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδεσθαι, οὕτω δὲ
 τὴν τροφὸν δεῖξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψῶσαν ταῦ 30
 παιδίου τὴν κεφαλὴν, εἶπαι, ὡς καλλιστεύσει πασέων
 τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν· ἀπὸ μὲν δὲ ταύτης τῆς ἡμέρας
 μεταπεσέειν τὸ εἶδος. γαμέει δὲ δὴ μιν ἐς γάμου ὥρην
 ἀπικομένην Ἀγῆτος ὁ Ἀλκείδω, οὗτος δὲ ὁ τοῦ Ἀρίστω-
 νος φίλος.

priori mari-
 to per do-
 lum abdu-
 ctam matri-
 monio sibi
 jungit.

LXII. Τὸν δὲ Ἀρίστανον ἐκνίξε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύ-
 τῆς ὁ ἔρως· μηχανάται δὲ τοιαύτῃ. αὐτὸς τε τῷ ἐταίρῳ
 τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὐτῇ, ὑποδέχεται δαπάνην δώσειν τῶν ἐωυτοῦ
 πάντων ἐν τὸ ἀν αὐτὸς ἐκεῖνος ἔλθαι, καὶ τὸν ἐταῖρον
 ἐωυτῷ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην διδόναι. ὁ δὲ, οὐδὲν 5

φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικί, ὁρίων εἴδωσαν καὶ Ἀρίστων
 γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ ταύτοις δὲ ὄρκους ἐπῆ-
 λασαν. μετὰ δὲ, αὐτὸς τε ὁ Ἀρίστων ἔδωκε ταῦτο, ὅ, τι
 δὴ ἦν, τὸ εἴλετο τῶν κειμηλίων τῶν Ἀρίστωνος ὁ Ἀγχιος,
 10 καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ' ἐκείνου, ἐν-
 θαῦτα δὴ τῷ ἐταίρῳ τὴν γυναῖκα ἐπειράτο ἀπάγεσθαι.
 ὁ δὲ, πλὴν ταύτου μόνου τὰ ἄλλα ἔφη καταινέσαι· ἀν-
 αγκαζόμενος μὲν τοι τῷ τε ὄρκῳ, καὶ τῆς ἀπάτης τῇ πα-
 ραγωγῇ, ἀπειὶ ἀπάγεσθαι.

LXIII. Οὕτω μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυναῖκα ὁ His paren-
 Ἀρίστων, τὴν δευτέραν ἀποπεμφάμενος. ἐν δὲ αἱ χρόνῳ tur Dema-
 ἐλάσσονι, καὶ οὐ πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνή ratus, a pa-
 αὕτη, τίπτει ταῦτον δὴ τὸν Δημάρετον. καὶ τις αἱ τῶν οἰ- mum, quod
 5 κατέων ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων, ἐξαγγέλλει partu nimis
 ὥς αἱ παῖς γέγονε· ὁ δὲ, ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον τῷ cito editus
 ἡγάγετο τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλεόμε- videretur,
 νος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας, “Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη.” ταῦ- pro spurio,
 το ἤκουσαν μὲν αἱ ἔφοροι· πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποίησαντο mox pro
 10 τοπαραιτικά. ὁ δὲ παῖς αὖξεν, καὶ τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰ- genuino
 ρημένον μετέμελε· παῖδα γὰρ τὸν Δημάρετον ἐς τὰ μά- habitus.
 λιστά αἱ ἐνόμισε εἶναι. Δημάρετον δὲ αὐτῷ ὄνομα ἔθε-
 το, διὰ τὸδε· πρότερον τευτέων, πανδημεὶ Σπαρτιῆται
 Ἀρίστωνι ὡς ἀνδρὶ εὐδοκίμεοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασι-
 15 λῶν τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ γενομένων, ἀρεὴν ἐποίησαντο παῖ-
 δα γενέσθαι· διὰ ταῦτο μὲν αἱ τὸ ὄνομα Δημάρετος
 ἐτέθη.

LXIV. Χρόνου δὲ προϊόντος, Ἀρίστων μὲν ἀπέθανε, Quo pre-
 Δημάρετος δὲ ἔσχε τὴν βασιλείην. ἔδει δὲ, ὡς εἴκοιτο, textu utens
 ἀνάπυστα γεγόμενα ταῦτα, καταπαῦσαι Δημάρετον τῆς Cleomenes,
 βασιλείης, διὰ τὰ Κλεομένει διεβλήθη μεγάλως, πρότε- avidus vin-
 5 ρόν τε ὁ Δημάρετος ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ἑλευσί- didit ob
 Attica [s, sibi in ex-
 peditione et

75.] et Æ-
ginetica [c.
50. 51. 61.]
factam,
Leotychi-
dem subor-
nat, qui
Demara-
tum, quasi
Aristone
non geni-
tum, Spar-
tanis legiti-
me impera-
re jureju-
rando inter-
posito ne-
gct.

nos, καὶ δὴ καὶ τότε ἐπ' Αἰγινήτων τοὺς μηδίσαντας
διαβάντος Κλεομένης.

LXV. Ὀρμηθεὶς ὢν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης, συν-
τίθεται Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρεος τοῦ Ἁγίου, ἐόντι οἰκίῃς
τῆς αὐτῆς Δημαρήτου, ἐπ' ᾧ τε, ἣν αὐτὸν καταστήσῃ βα-
σιλῆα ἀπὲρ Δημαρήτου, ἔφεται οἱ ἐπ' Αἰγινήτας. ὁ δὲ
Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα γεγονὼς 5
διὰ πρῆγμα τοιοῦτον. ἀρμυσαμένου Λευτυχίδου Πέρκαλον
τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ Δημάρτος
ἐπιβουλεύσας, ἀποστερεῖ Λευτυχίδα τῷ γάμῳ, φθά-
σας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἀρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα·
κατὰ ταῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἐχθρὴ ἢ ἐς τὸν Δημάρτη- 10
ται ἐγγόνει. τότε δὲ ἐκ τῆς Κλεομένης προθυμίας ὁ
Λευτυχίδης κατόμνυται Δημαρήτου, φᾶς αὐτὸν οὐκ ἰκνεο-
μένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, οὐκ ὄντα παῖδα Ἀρί-
στωνος. μετὰ δὲ τὴν κατωμοσίην, ἐδῶκε ἀνασώζων 15
ἐκεῖνο τὸ ἔπος τὸ εἶπε Ἀρίστων τότε, ὅτε οἱ ἐξηγγεῖλε ὁ
αἰκέτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ, συμβαλλεόμενος τοὺς μῆ-
νας, ἀπόμοσε, φᾶς οὐκ ἐαυτοῦ μιν εἶναι. τούτου δὲ ἐπι-
βατεύων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης, ἀπέφαινε τὸν Δημά-
ρτην αὐτὸν εἶναι Ἀρίστωνος γεγονότα, οὔτε ἰκνευμένως βασι- 20
λεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους μάστιγας παρεχόμενος
κείνους, αἱ τότε ἔτυχον πάρεδροί τε ὄντες καὶ ἀκούσαστες
ταῦτα Ἀρίστωνος.

Re ad ora-
culum Del-
phicum re-
jesta, Py-
thia, cujus
sibi volun-
tatem Cle-
omenes
astu concil-
liaverat,
Spartanis
interrogan-
tibus ita

LXVI. Τέλος δὲ, ὄντων περὶ αὐτέων νεικέων, ἔδοξε Σπαρ-
τιήτησι ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, εἰ Ἀρίστω-
νος εἴη παῖς ὁ Δημάρτος. ἀναίστου δὲ γενομένου ἐκ προ-
νοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσποίε- 5
ται Κλεομένης Κόβωνα τὸν Ἀριστοφάντου, ἄνδρα ἐν Δελ-
φοῖσι δυναστεύοντα μέγιστον. ὁ δὲ Κόβων Περίαλλαν τὴν
πρόμακτιν ἀνασπεύθει τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι.

λέγειν. οὕτω δὲ ἡ Πυθίη, ἐπειρωτώντων τῶν Θεοπρόπων, respondet,
ἔκρινε μὴ Ἀρίστανος εἶναι Δημάρετον παῖδα. ὑπέρεινος ut Demara-
10 μῆτοι χρίνω ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα, καὶ Κόβων τε uatur.
ἔφυγε ἐκ Δελφῶν, καὶ Παριάλλα ἡ πρόμαντις ἐπαύσθη
τῆς τιμῆς.

LXVII. Κατὰ μὲν δὴ τὴν Δημαρήτου κατάπαυσιν ^{Is postea a}
τῆς βασιλείης οὕτω ἐγένετο. ἔφυγε δὲ Δημάρετος ἐκ ^{Leotychide,}
Σπάρτης ἐς Μήδους ἐκ τοιαυτοῦ ἐνείδους. μετὰ τῆς βασι- ^{quem Spar-}
λῆης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρετος ἤρχε αἰρεθεὶς ἀρχήν. ^{tani in ejus}
5 ἦσαν μὲν δὲ γυμνοπαιδίαί· Θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου, ^{locum suf-}
ὁ Λευτυχίδης, γενοῦς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀπ' ἐκείνου, ^{fecerant,}
πέμψας τὸν Θεράποντα, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λᾶσθῃ εἰ- ^{opprobrio}
ζώτα τὸν Δημάρετον οἰκίῳ τι εἶη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βα- ^{affectus,}
10 σιλεύειν. ὁ δὲ, ἀλγύσας τῷ ἐπειρωτήματι, εἶπε Φᾶς,
αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπεισμένος, κείνοι δὲ, οὗ τὴν
μέτοι ἐπειρώτησιν ταύτην ἄρχειν Λακεδαιμονίοισι ἡ μυ-
ρίης κακότητος, ἡ μυρίης εὐδαιμονίης. ταῦτα δὲ εἶπας,
καὶ κατακαλυψάμενος, ἦε ἐκ τοῦ Θεήτρου ἐς τὰ ἐνὶ οἴκῳ
15 οἰκία· αὐτίκα δὲ παρασκευασάμενος, ἔδυε τῷ Διὶ Βῶν
θύσας δὲ, τὴν μητέρα ἐκάλεσε.

LXVIII. Ἀπικομένη δὲ τῇ μητρὶ ἐσθλὴς ἐς τὰς χεῖ- ^{matrem fo-}
ράς αἱ τῶν σπλάγγχων, κατικέτευε, λέγων τοιαύδε· “Ὡ ^{lemnī ritu}
“ μῆτερ, Θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος ἱκετεύω, ^{obtestatur,}
“ καὶ τοῦ Ἐρεκίου Διὸς ταῦδε, Φράσαι μοι τὴν ἀλη- ^{ut, quo pa-}
5 “ θήην, τίς μου ἐστὶ πατὴρ ἐξ ὧν λόγῳ. Λευτυχίδης ^{tre natus}
“ μὲν γὰρ ἔφη ἐν ταῖσι νίκεσι λέγων, κύνουσάν σε ἐκ ^{fit, vere di-}
“ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς, οὕτω ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστανον· αἱ
“ δὲ καὶ τὸν ματαιώτερον λόγον λέγοντες, Φασί σε ἐλ-
“ Θεῶν παρὰ τῶν οἰκετῶν τὸν ὀνοφοῦτον, καὶ ἐμὲ εἶναι
10 “ ἐκείνου παῖδα. ἐγὼ ᾧ σε μετέρχομαι τῶν Θεῶν, εἰ-
“ πεῖν τῶν ληθόν· οὔτε γὰρ, ἔπερ πεποιήκας τι τῶν λε-

“γομένων, μούτη δὴ ποταίνας, μετὰ πολλῶν δὲ ὅ
 “τε λόγος πολλὸς ἐν Σπάρτῃ, ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα
 “παιδοποιὸν οὐκ εἴην· τεκῶν γὰρ ἂν αἰεὶ τὰς πρώ- 15
 “τας γυναῖκας.” ὁ μὲν δὴ ταῦτα εἶλεγεν.

Re omni
 audita, cer-
 tiorque fa-
 ctus, pa-
 trem sibi
 aut Aristo-
 nem aut
 Astraba-
 cum he-
 roem esse,

LXIX. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε· “ὦ παῖ, ἔπειτέ με
 “λιτῆσι μετέρχουσι εἰπεῖν τὴν ἀληθειάν. ταῦτ’ ἐς σὲ κα-
 “τειρήσεται τῶληθές. ὥς με ἠγάγετο Ἀρίστων ἐς ἐμῶ-
 “ταῦ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἤλθε μοι φάσμα ἐν-
 “δόμενον Ἀρίστωνι· συνουηθέν δὲ, τοὺς στεφάνους οὗς 5
 “εἶχε, ἐμοὶ περιτίθει. καὶ τὸ μὲν αἰχμάκει, ἥκει δὲ
 “μετὰ ταῦτα Ἀρίστων. ὡς δὲ με εἶδε ἔχοντα στεφά-
 “νους, εἰρώτα τίς εἴη ὁ μοι δαίς· ἐγὼ δὲ εἰφάμην· ἐκεί-
 “νον· ὁ δὲ οὐκ ὑπεδίκαστο· ἐγὼ δὲ καταμύμων· φημὶ
 “αὐτὸν οὐ καλῶς πωλεῖν ἀπαρνεύμενον· ὀλίγον γάρ τι
 “πρότερον ἐλθόντα καὶ συνουηθέντα, δαυνά μοι καὶ 10
 “στεφάνους. ἑρέων δὲ με καταμνησθήναι ὁ Ἀρίστων,
 “ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα. καὶ ταῦτα μὲν αἰ
 “στεφάνοι ἐφάνησαν ὄντες ἐκ τῶν ἡρώων τοῦ πατρὸς τῆς
 “θύρῃσι τῆσι αὐλείῃσι ἰδρυμέναι.” (τὸ καλέουσι Ἀ-
 “στραδάκου) “ταῦτο δὲ, αἰ μάκτισε πόν· αὐτὸν τῶν 15
 “ἥρωα ἀναίρεον εἶναι. οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχεις πᾶν ὅσον
 “τι καὶ βούλει πωθέσθαι. ἡ γὰρ ἐκ τῶν ἥρωων τούτου
 “γέγονας, καὶ τοι πατὴρ ἐστὶ Ἀστράδακος ὁ ἥρωας, ἡ
 “Ἀρίστων· ἐν γὰρ σὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναίρεόμην. τῇ δὲ
 “σευ μάλιστα κατάπτονται οἱ ἐχθροὶ, λέγοντες ὡς αὐ- 20
 “τὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος,
 “πολλῶν ἀκούοντων οὐ φήσιέ σε ἐμῷταῦ εἶναι· τὸν χρό-
 “νον γὰρ, τοὺς δέκα μῆνας, οὐδέκων ἐξήκειν· αἰδρηθή τῶν
 “τοιούτων κέκως ταῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος. τίκτους γὰρ
 “γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἐπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι 25
 “δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δὲ σε, ὦ παῖ, ἐπτά-

“ μνηον ἔτεκεν. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων οὐ μετὰ
 “ πολλὸν χρόνον, ὡς ἀγνώη τὸ ἔπος ἐκβαλοὶ ταῦτο. λό-
 “ γος δὲ ἄλλους περὶ γυναικὸς τῆς σεαυτοῦ μὴ δέξο·
 “ τὰ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὁμοφρο-
 30 “ ῶν αὐτῶ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τί-
 “ πτοῖεν καὶ γυναῖκες παῖδας.” ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε.

·LXXI· Ὁ δὲ, ἐκθρόμενός τε τὰ ἐβούλετο, καὶ ἐπόδια ^{primum}
 λαβὼν, ἐπορεύετο εἰς Ἑλλήν τῷ λόγῳ Φᾶς, ὡς εἰς Δελ- ^{Klin, post}
 φούς· χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι ^{Zacyn-}
 δὲ, ὅπου τεκνῆσθαι Δημάρτην δεησάμενοι ἐπιχειροῦν, εἰδὼν ^{thum aufu-}
 5 καὶ καὶ πᾶσι· ἔφθη εἰς Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρτης ^{git, unde in}
 ἐκ τῆς Ἑλλάδος· ἐπιδιαβάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτῷ ^{Asiam ad}
 τε ὑπὸ τοῦτο καὶ τοὺς θιράκοντας αὐτὸν ἀπαιροῦνται. ^{Darium}
 μετὰ δὲ, οὐ γὰρ ἐξεδίδουσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, εἰς ταῦτε ^{transit, a}
 10 διαβάντι εἰς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. ὁ δὲ ^{quo hono-}
 ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλωστί, καὶ γῆν τε καὶ πόλιν ^{rificentiffi-}
 ἔδωκε· οὕτω ἀπῆκετο εἰς τὴν Ἀσίην Δημάρτης, καὶ τοιαύτη ^{me excipi-}
 χρηστία τοῦ τυχεῖ· ἄλλα τε Λακεδαιμονίοισι συχνὰ ἔργοισι ^{tur.}
 τε καὶ γνώμασι ἀπολαμπρυνθεῖς, εἰς δὲ δὴ καὶ Ὀλυμ-
 15 πιάδα σφί ἀνελόμενος τεθρίπκῳ προσέβαλε, μαῦτος ταῦτο
 πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλῶν ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

·LXXII· Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρης, Δημαρήτου κατα- ^{Quos Leo-}
 παυσθέντος, διεδίδετο τὴν βασιλίην. καὶ αἱ γίνονται ^{tychides,}
 πᾶσι Ζευξίδης, τὸν δὲ Σπαρτιατῶν μετεξέτεροι Κυνί- ^{rex factus,}
 σκεν ἐκάλεον. αὐτὸς ὁ Ζευξίδης οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρ- ^{liberos sus-}
 5 τῆς· πρὸ Λευτυχίδου γὰρ τελευτᾷ, λιπὼν παῖδα Ἀρχί-
 δημον. Λευτυχίδης δὲ στερεθεὶς Ζευξίδημον, γαμέει δευ-
 τέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην, ἱούσαν Μενίου μὲν ἀδελφεῖν,
 Διακτορίδου δὲ θυγατέρα· ἐκ τῆς αἱ ἔρπον μὲν γίνονται
 οὐδὲν, θυγατὴρ δὲ Λαμπιπῶ· τὴν Ἀρχιδῆμος ὁ Ζευξίδης
 10 μου γαμέει, δόντος αὐτῷ Λευτυχίδου.

Postremo in expeditione Theffalica largitione corruptus a Theffalis, suorum vindictam metuens, Tegeam se confert, ibique exsul moritur.

LXXII. Οὐ μὲν οὐδὲ Λευτιχίδης κατοχήρα ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν τοῖσδε τινὰ Δημαρχίῳ ἐξέτισε. ἐστρατῆ- γησε Λακεδαιμονίοισι ἐς Θεσσαλίην· παρῶν δὲ ἢ ὑπο- χεῖρια πάντα ποιήσασθαι, ἰδωροδόκησε ἀργύριον πολλόν· ἐπ' αὐτοφάειν δὲ αἰλὺς αὐτῷ ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικα- στήμενος χειρίδι πλεῖν ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης, ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθείς· καὶ τὰ οἰκία οἱ κατακαύθη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτελεύτησε ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον.

Cleomenes, deiectione Demarato, una cum novo collega in Aeginam revertitur [c. 50.], proce- relque Aeginetarium comprehensos Atheniensibus in custodiam tradit.

LXXIII. Τότε δὲ ὡς τῷ Κλεομένει συνώδωθη τὸ ἐς τὴν Δημαρχίαν πρῆγμα, αὐτίκα παραλαβὼν Λευτιχίδα, ἦε ἐπὶ τοὺς Αἰγινήτας, δειὼν τινὰ σφί ἔγκρατον διὰ τὸν προσηλακισμὸν ἔχον. οὕτω δὴ οὔτε οἱ Αἰγινήται, ἀμφο- τέρων τῶν βασιλέων ἠκούσαν ἐπ' αὐτοὺς, ἰδικάσαντες ἀντιβάσιν, ἐκείνῳ τε ἐπιλεξάμενοι ἄνδρας ὅσους Αἰγινη- τέων τοὺς πλείστου ἀξίους καὶ πλούτω καὶ γένει, ἔγχευ καὶ ἄλλους, καὶ δὴ καὶ Κρίον τε. τὸν Παλυκρίται, καὶ Κάσαμβον τὸν Ἀριστοκράτες, ὅσπερ ἔσχεον μέγιστον κρείττος· ἀγαγόντες δὲ σφῆας ἐς γῆν τὴν Ἀπτικὴν, παρὰ- 10 θήκεν παρατίθενται· ἐς τοὺς ἐχθρίστους Αἰγινήταις Ἀθη- ναίους.

Post deiectione fraude, qua Demaratum circumvenerat [c. 66.], primum in Theffaliam, tum in Arcadiam fugit, Arcades ad bellum Spartae inferendum excitaturus. Obiter de aqua Stygia Στυγὸς ὕδαρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πέλει λέγεται εἶναι ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδαρ· καὶ δὴ καὶ ὅτι τοῖσδε τι· 10

LXXIV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένης ἐπάϊστον γε- νόμενον κατεπεχρήσαντα ἐς Δημαρχίαν, δῆμα ἔλαβε Σπαρτιατέων, καὶ ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην. ἐνθῷται δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκάδιον, νεώτερά ἐπρησσε πρῆγμα- τα, συκοπᾶς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε ὅσους προσάγων σφί, ἣ μὲν ἔφασκεν σφῆας αὐτῷ τῇ αὐτῶν ἐξηγήται· καὶ δὴ καὶ ἐς Νῶτακριν πάλιν πρῶτος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προστεῶντας ἀγινῶν, ἐξορκῶν τὸ ἔσσεσθαι Στυγὸς ὕδαρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πέλει λέγεται εἶναι ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδαρ· καὶ δὴ καὶ ὅτι τοῖσδε τι· 10

ὕδωρ ὀλίγον Φαιτόμενον, ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγκος· τὸ δὲ ἄγκος αἵμασις τις περιθεῖ κύκλος. ἡ δὲ Νάνακρῖς, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὐτὴ τυγχάνει εἶσθα, πάλιν ἐστὶ τῆς Ἀρκადίης πρὸς Φειῶ.

LXXV. Μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεομένεια ταῦτα πρῶτα, κατήγον αὐτὸν δέισαντες ἐπὶ ταῖσι αὐτοῖσι ἐς Σπάρτην, τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε. καταλθόντα δὲ αὐτὸν, αὐτίκα ὑπέλαβε μανίῃ νῆσος, ἔοντα καὶ πρότερον ὑπομαρτυρότερον ὅπως γὰρ τῷ ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐνέχραυε ἐς τὸ πρῶτον τὸ σκήπτρον. ποιῶντα δὲ αὐτὸν ταῦτα, καὶ παραφροήσαντα, ἔδωσαν οἱ προσήκοντες ἐν ξύλῳ· ὁ δὲ, διδείς, τὸν φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν ἄλλων, αἶψα μάχαιραν οὐ βουλομένου δὲ ταπρῶτα τῷ φύλακου δίδου, ἀπειλεῖ τά μιν αὐτὶς ποιήσει· ἐς δὲ δίσας τὰς ἀπειλὰς ὁ φύλακος, ἦν γὰρ τῶν τις εἰλόντων, δίδωσι οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν σίδηρον, ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἐαυτὸν λωδῶμενος· ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας, προῦθαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία, καὶ τὰς λαπάρας· ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπῖκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων, ἀπέθανε τρέπων τοιοῦτῳ· ὥς μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δημάρτητον γεγόμενα λέγειν· ὥς δὲ Ἀθηναῖοι μῶνοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσίνα ἐσβαλὼν, ἔκειρε τὸ τέμενος τῶν θεῶν· ὥς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱεροῦ αὐτέων ταῦ Ἀργαυ, Ἀργεῖαν τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων, κατέκοπτε, καὶ αὐτὸ τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων, ἐνέπρησε.

LXXVI. Κλεομένει γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι, ἐχρήσθη Ἀργος αἰρήσειν. ἐπεὶ τε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων ἀπῖκετο ἐπὶ ποταμὸν Ἐρασῖνον, ὃς λέγεται ῥεῖν ἐκ τῆς

cum Argi-
vos,

Στυμφηλῆς λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην καὶ τὴν ὕδα-
σμα ἀφανὲς ἐκδιδάσκειν, ἀπαφανίσθαι ἐν Ἄργεϊ· ἐν ἑ-
αυτῇ δὲ τὸ ὕδωρ ἦδη τούτῳ ὑπ' Ἀργείοισιν ἐκείνῳ κα-
λέσθαι· ἀπτόμετος δ' ὢν ὁ Κλειμένης ἐπὶ τὸν κατα-
μὸν τούτων, ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ, οὐ γὰρ ὑδάσματος
ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν μιν, ἀγασθαι μὲν ἔφη τῷ Ἐρε-
σίῳ οὐ προδιδόντος τοὺς πωλήτας, Ἀργείους πάντας οὐδ' 10
ὡς χαίρήσιν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαπαχράσας, τὴν στρα-
τὴν κατήγαγε εἰς Θορέην· σφαγιασάμενος δὲ τῇ Ἰθα-
λάσῃ ταύρων, πλοίοισι σφας ἤγαγε εἰς τὴν Τιμαθίην
χώρην καὶ Ναυπλίην.

quibus
oraculum
cladem
praedixcrat,

LXXVII. Ἀργεῖοι δ' ἐβόηον, πυνθανόμενοι ταῦτα,
ἐπὶ θάλασσαν. αἷς δὲ ὠγχῷ μὲν ἐγίνοντο τῇ Τιμαθίᾳ,
χώρῃ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κέεται Σήπεια τοῦτομα, περικταμένοι
οὐ μέγα ἀπολιπόντες, ἔζοντο ἐπὶ τοῖσι Λακεδαιμονίαι-
σι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τῶν Φαιακῶν μά- 5
χην οὐκ ἐφοβήοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ κτερίζεσθαι. καὶ γὰρ
δὴ σφι εἰς ταῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον, τὸ σφί-
κοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη· τούτοις γὰρ καὶ Μελισσίαν, Ἀργεῖον
ᾧδε,

Ἄλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενά νικήσασα

10

Ἐξέλῃ, καὶ κύδος ἐν Ἀργείοισιν ἔρηται,

Πολλὰς Ἀργείων ἀρκαμυφίας πάρος ἔδειξεν ὁνατ' 11

Ὡς ποτὲ τις ἔρει καὶ ἐπεσομένην ἀνδρῶπων

Δεινὸς ὅρις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς.

ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντες, τοῖσι Ἀργείοισιν φόβον 15
παρεῖχε. καὶ δὴ σφι πρὸς ταῦτα ἔειπε τῶν κειμένων τῶν
πολεμίων χράσθαι· δόξαν δὲ σφι, ἐποίουν τοιοῦτος ὅπως
ὁ Σπαρτιήτης κήρυξ προσημαίνει τι Λακεδαιμονίοισι,
ἐποίουν καὶ οἱ Ἀργεῖοι ταῦτ' αὐτὸ ταῦτο.

per dolum
fudisset,

LXXVIII. Μαθὼν δὲ ὁ Κλειμένης πεισύντας τοὺς

Ἀργείους ἀπὸ τῆς ἐσφάτερος κήρυξ σημάνει, παραγ-
γέλλει σφί· ὅταν σημάνῃ ὁ κήρυξ παύεσθαι ἄριστον, τότε
ἀπελαύνοντες τὰ ἄλλα, κηρύξιν εἰς τοὺς Ἀργείους. ταῦ-
τα ποιοῦντες ἐγίνετο ἐκτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων ἄριστον
γὰρ ποιουμένοιτι κοῖσι Ἀργείοισι ἐκ τοῦ κηρύγματος
ἐπεκείσθαι· καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτέων, πολλῶ
δ' ἔπαυλυνται εἰς τὸ ἄλσος τοῦ Ἀργίου καταφυγόντας
περιζόμεναι ἐφύλασσεν.

CLXXIX. Ἐνθαῦτα δὲ ὁ Κλεομένης ἐπαίει τοῖνδε. ἔχον quotquot
eorum ex
pugna in
lucum Argi
herois con-
fugerant,
ipseta loci
religione
necat, ip-
sumque lu-
cum incen-
dit.
παιτομόλου ἄνδρας, καὶ πυκτανόμενος τούτων, ἐξακάλεε
πέμπων κήρυκα, ὀνομαστί λέγων τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ ἀπεργ-
μαίους. τοῦ Ἀργείου· ἐξακάλεε δὲ, φᾶς αὐτέων ἔχειν
ἐκ τῆς ἀστεινᾶς· ἀστεινὰ δὲ ἐστὶ Πελοποννησιοῖσι, δύο μνῆαι
περιζόμεναι καὶ ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίειν. κατὰ πυκ-
τανόμην δὲ τῶν Ἀργείων ὡς ἐκάστους ἐκκαλούμενος
ὁ Κλεομένης ἔειπεν. ταῦτα δὲ πως γινόμενα ἐλελήθαι
εἰς τοὺς ποταμούς τοὺς ἐν τῷ τεμένει· ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος
τοῦ ἄλσους, οὐκ ὤρων αἱ ἐκτὸς τοὺς ἐκτὸς, ὃ, τι ἐπρησσον·
τῶν ποταμῶν ἀπείων τις ἀναβάς ἐπὶ δένδρος, κατεῖδε τὸ
ποιούμενον. οὐκ ὦν δὲ ἐτι καλούμενοι ἐξήσαν.

LXXX. Ἐνθαῦτα δὲ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινα
τῶν εἰλωτέων περιεῖν ὕλη τὸ ἄλσος· τῶν δὲ πειθομέ-
νων, ἐπέπρησε τὸ ἄλσος. καυόμενου δὲ ἤδη, ἐπείρετο τῶν
τινα αὐτομόλων, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἀρ-
γίου εἶναι· ὁ δὲ, ὡς ἤκουσε, ἀναστενάξας μέγα, εἶπε,
ἔστω. Ἀπολλὼν χρηστήριε, ἢ μέγας με ἠπάτηκας,
··· Φάμενος Ἄργος αἰρήσειν· συμβάλλομαι δ' ἐξήκειν
··· ἔστωμας τὸ χρηστήριον.

LXXXI. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν μὲν πλεον Postea He-
reum Ar-
golicum
per vim in-
gressus, sa-
στρατιὴν ἀπῆκε ἀπείων εἰς Σπάρτην· χιλίους δὲ αὐτέων
λαβὼν τοὺς ἀριστεύς, ἦε εἰς τὸ Ἡραῖον θύων. βουλόμε-

cerdotem
sacris sibi
interdican-
tem verbe-
ribus affi-
cit.

νον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ ταῖς βαρῆταις, οἱ ἱερεῖς ἀπαγορεύοντες, φά-
σκον οὐκ ὅτιον εἶναι ξείνῳ αὐτῷ θύειν. οἱ δὲ Κλεομένης καὶ οἱ
ἱερεῖς ἐκέλευον τοὺς εἰλωτας ἀπὸ τοῦ βαρῆταις ἀπαγορεύοντες
μαστιγῶσαι, καὶ αὐτοὺς ἔδυσεν· ποσῶν δὲ ταῦτα, ἀπὸ
ἧς ἐς τὴν Σπάρτην.

Reducto
Spartam
exercitu, ab
adversariis
accusatur,
quod mu-
neribus cor-
ruptus, Ar-
gos non ex-
pugnavit.
Qui-
bus argu-
mentis usus
causam vi-
cerit.

LXXXII. Νουστήσαντα δὲ μιν ὑπῆλθεν εἰς Ἑλάναν οὐδὲ
τοὺς ἄφορους, φάμενοί μιν διεδοκῆσαντα, οὐκ ἔλαυνεν τὸ
Ἄργος, παρὲν εὐπειθείας μιν εἶναι. οἱ δὲ σφί ἐλεξε, οὔτε
εἰ ψευδόμενος, οὔτε εἰ ἀληθὲς λόγῳ, ἔχω σαφηνέως εἶ-
παι· ἐλεξε δὲ ὅτι φάμενος, ἐπεί τε δὴ τὸ τοῦ Ἀργίου
ἱερὸν εἶλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ
πρὸς ὃν ταῦτα οὐ δικαίᾳν παρῆν τῆς πόλεως, πρὶν γὰρ δὲ
ἱεροῖσι χρησθῆναι, καὶ μάθῃ, οὔτε οἱ ὁ θεὸς παραδιδού-
ειτε οἱ ἐμποδὼν ἔσθῃκε. καλλιεραιμένῳ δὲ ἐν τῇ Ἡραίᾳ,
ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν στηθέων φλόγα πρὸς ἐλάμ-
ψαι· μαθεῖν δὲ αὐτὸς αὐτῇ ἀτρεκέλῃ, ὅτι αἶμα αἰρέει
τὸ Ἄργος· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος
ἐξέλαμψε, αἰρέειν αὖ κατ' ἄκρης τὴν πόλιν· ἐκ τῶν στη-
θέων δὲ λάμψαντος, πᾶν οἱ πεποιῆσθαι ὅσον ὁ θεὸς
ἐβούλετο γενέσθαι. ταῦτα δὲ λόγῳ, πιστὰ τε καὶ εἰς
κότα ἰδοῦκε Σπαρτιάτῃσι λέγειν, καὶ ἀπόφυγε πολλοὺς
τοὺς διώκοντας.

Argi post il-
lam cladem
servorum
parent im-
perio, do-
nec occifo-
rum filii
aetate adul-
ti eos ex-
pellunt.

LXXXIII. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχρηώθη αὐτῷ, ὥστε οἱ
δούλοι αὐτέων ἔσχον πάντα τὰ πρῆγματα, ἀρχαί τε
καὶ δέκοντες, ἐς ὃ ἐπῆλθον οἱ τῶν ἀπαλομένων παῖδες.
ἔπειτα σφίσι οὗτοι, ἀνακτώμενοι ὅπισθεν ἐς ἐαυτούς τὸ
Ἄργος, ἐξέβαλον· ἐξωδιόμενοι δὲ οἱ δούλοι, μάχη ἔσχον
Τίρυνθα. τίως μὲν δὴ σφί ἦν ἄρθμα ἐς ἀλλήλους
ἔπειτα δὲ ἐς τοὺς δούλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος,
γένος ἰὼν Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίας· οὗτος τοὺς δούλους
ἀνέγνωσε ἐπιτέσθαι τοῖσι δισπότῃσι. ἐκ τούτου δὲ πό-

10 λέγεις σφί ἢ ἐπὶ χρεῶν συγχρῆν, ἐς ὃ δὴ μάγισ αἱ Ἀργεῖαι
ἐπεκράτησαν.

11 ΛΞΧΚΚ. Ἀργεῖοι μὲν νῦν διὰ ταῦτα Κλεομένειά Φα- Unde Sparta-
σι μακρὰ ἀπολέσθαι κακῶς. αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆταί niam Cleo-
Φασι ἐκ δαίμονι μὲν οὐδενὸς μαῖναι Κλεομένεα, Σκυ- menis repe-
θήναι δὲ ὁμίλῃσαστά μιν, ἀκρητοκότη γενέσθαι, καὶ ἐκ Herodoto
5 τούτου μαῖναι. Σκυθὰς γὰρ τὰς νομάδας, ἐπεὶ τὲ σφι hac de re
ἀσθεῖαν ἰσχυραῖν ἐς τὴν χεῖρην, μετὰ ταῦτα μεμονόται videatur.
μιν ἵστασθαι. ἐμίληντας δὲ ἐς Σπάρτην, συμμαχίην
τε ποιέσθαι, καὶ συντίθεσθαι, ὡς χρεῶν εἴη αὐταῖς μὲν
τὰς Σκυθὰς παρὰ θᾶστι πταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μηδι-
10 κὴν ἰσχυραῖν, σφῆας δὲ τὰς Σπαρτιῆτας κελεύειν ἐξ
ἑφῆσται ὁρμησάμενους ἀναβαίνειν, καὶ ἔπειτα ἐς τὸ αὐτὸ
ἀπασσῶν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι, ἡκόντων τῶν Σκυθῶν
ἐπὶ ταῦτα, ὁμιλεῖν σφί μεζόνως· ὁμιλόντα δὲ μᾶλλον
τῶ ἰκταμένῳ, μαθεῖν τὴν ἀκρητοποίησιν παρ' αὐτῶν· ἐκ
15 ταύτου δὲ μαῖναι μιν νομίζουσι Σπαρτιῆται. ἤκ-τε-ταῦ,
ὡς αἰετοὶ λέγουσι, ἐπεὶ ζωρότερον βούλονται πτεῖν,
Ἐπισκυθῶν λέγουσι. οὕτω δὲ Σπαρτιῆται τὰ περὶ
Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τίσιν ταύτην ὁ Κλεο-
μένης Δημαρτήται ἐκτίσαι.

16 ΛΞΧV. Τελευτήσαντες δὲ Κλεομένεος, ὡς ἐπύθοντο Post Cleo-
Αἰγινήται, ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβασαμέ- menis mor-
ταις. Λευτυχίδου περὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ὁμίλων ἐχομένων. tatem Aegi-
20 Λακκοδαίμονι δὲ δικαστήρῳ συναγαγόντες, ἔγνωσαν Leoc-
5 περὶβρίσθαι Αἰγινήτας ὑπὸ Λευτυχίδου· καὶ μιν κατέ- tychidem,
κρηται ἄρδεται ἄρσθαι ἐς Αἰγίνακ ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι missis Spar-
ἐχόμενων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγινήτων τὸν tam legatis,
Λευτυχίδεα, εἰπὲ σφί Θεασίδης ὁ Λεωπρέπεος, εὖν ἐν τῇ ob cives
Σπάρτῃ δοκιμος ἀνὴρ, “ Τί βούλεσθε ποιεῖν, ἄνδρες suos Athe-
10 “ Αἰγινήται, τὸν βασιλεῖα τῶν Σπαρτιητέων ἐκδοτον γο- nas abdu-
captivis li-

- 25⁴⁴ φράζων· ὀφθαλμοῖσι καὶ δόξαι χρήματα αὐδαμῶ τοὺς
 26⁴⁵ καὶ βουλομένους· ἔδοξε μοι, τὰ ἡμίσητα πάσης τῆς αὐ-
 27⁴⁶ τῆς· ἔξαργυρώσαντα· θίσσθαι παρὰ σέ, εὖ ἐξοπλισ-
 28⁴⁷ τὰ· μέντοι ὡς μοι παύμενα ἔσται παρὰ σοὶ σῶα. σὺ δὲ μοι
 29⁴⁸ παύσασθαι χρήματα δόξαι, καὶ τάδε τὰ σύμβολα σῶζε
 30⁴⁹ λαβών· ὅς δι' ἂν ἔχων ταῦτα ἀπατή, τούτῳ ἀποδοῦ-
 31⁵⁰ ναι· Ὁ μὲν δὲ ἀπὸ Μελίτου ἦκον· ξίνοις τοσαῦτα 2
 32⁵¹ ἔλαβον· Γλαῦκος δὲ ἔδοξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ
 33⁵² τῷ ἐπιμένει λόγῳ· χρόνου δὲ πολλοῦ διελθόντος, ἦλ-
 34⁵³ θεντες ἐκ τῆς Σαπύτης τούτου τοῦ παραθεμένου τὰ χρή-
 35⁵⁴ ματα καὶ παῖδες· ἐλθόντες δὲ εἰς λόγους τῷ Γλαύκῳ,
 36⁵⁵ καὶ ἀπεδοικνύντες τὰ σύμβολα, ἀπαίτεον τὰ χρήμα-
 37⁵⁶ τα· ἡ δὲ διελέσθαι· ἀντυπακρινόμενος τοιαύτῃ· Οὔτε μέ-
 38⁵⁷ ληπρῶς· σὸ πρήγμα, αἴτε με περιφέρει οἰδὴν εἶδναι
 39⁵⁸ τοιαύτων τῶν ὑμῶν λόγους· βούλομαι τε, ἀναμνησθεῖς,
 40⁵⁹ πῶς ἐπὶ πάνι τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ὁρῶν
 41⁶⁰ ἀποδοῦναι καὶ· εἴγε ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι
 42⁶¹ ἑλλένων χρησάμαι εἰς ὑμῶν· ταῦτα ὡς ὑμῖν ἀναβάλ-
 43⁶² λόμενοι κυράσιν ἐπιτέταρτον μῆνα ἀπὸ τούδῃ· Οἱ μὲν 3
 44⁶³ δὲ διελέσθαι συμφορὴν ποιούμενοι, ἀπαλλάσσοντο, ὥς
 45⁶⁴ ἀπετεταρμένον τῶν χρημάτων· Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο
 46⁶⁵ εἰς Διελφούς· χρησόμενος τῷ χρηστήριῳ· ἐπειρωτῶντα δὲ
 47⁶⁶ αἰσθύντο· χρηστήριον εἰ ὅρα· τὰ χρήματα λήσεται, ἡ
 48⁶⁷ Πελίη μετέρχεται τοιαύτῃ τοῖσι ἔπασσι,
 50⁶⁸ 1⁶⁹ Γλαῦκ'· Ἐπικυδεῖθι, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὐτα,
 51⁷⁰ 2⁷¹ Ὀρκονικῆσαι, καὶ χρήματα λήσσεσθαι.
 52⁷² 3⁷³ Ὀμνυ· ἐπὶ θάνατός γε καὶ εὐορκον μένει ἄνδρα.
 53⁷⁴ 4⁷⁵ Ἄλλ' Ὀρκου παῖς ἐστὶν ἀνάνυμος, οὐδ' ἐπὶ χεῖρες,
 54⁷⁶ 5⁷⁷ Οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πάσαι
 55⁷⁸ 6⁷⁹ Συμμάρψας ὀλέσει γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα.
 56⁸⁰ 7⁸¹ Ἄνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

- “ ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν πα-
 “ ραιτέστο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ρηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη ἔφη,
 “ τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον δύνα-
 4 “ σθαι. Γλαῦκος μὲν δὴ μεταπομπάμενος τοὺς Μιλη-60
 “ σίους ξείνους, ἀποδίδει σφι τὰ χρήματα. τοῦ δὲ εἰπὼκα
 “ ὁ λόγος ἔδε, ὃ Ἀθηναῖοι, ὠρμήθη λέγεσθαι ἐς
 “ ὑμᾶς, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὕτω τι ἀπόγονόν ἐστι
 “ αὐδὲν, οὗ ἰστίη οὐδεμίη νομιζομένη εἶναι Γλαύκου· ἐπτε-
 “ τριπταὶ τε προῖριζος ἐκ Σπάρτης. οὕτω ἀγαθὸν μηδέ 65
 “ διακίεσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε, ἢ ὅπως
 5 “ τούτων ἀποδίδουαι.” Λαυρυχίδης μὲν εἶπας ταῦτα,
 ὥς οἱ οὐδὲ οὕτω ἐσόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσεται.

Sic Ægine-
 te poenas
 incursionis
 in agrum
 Atticum
 [3, 81.]
 luunt. Id
 priusquam
 paterentur
 navem
 Athenien-
 sium theori-
 da, quæ
 viros pri-
 marios ve-
 heret, ex
 insidiis in-
 tercipiunt,
 vesioresque
 vinciunt.

Qua nova
 injuria A-
 thenienses
 irritati,
 cum Nico-
 dromo
 Ægineta
 clam pa-
 ciscuntur,
 ut ipsis
 Æginam
 prodant.
 Et Nico-
 dromus
 quidem
 pacto die
 urbem oc-
 cupat:

LXXXVII. Οἱ δὲ Αἰγινήται, πρὶν τῶν πρῶτον ἀδι-
 κημάτων δοῦναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν, Θη-
 βαίοισι χαρίζμενοι, ἐποίησαν ταῦτόνδε. μεμφόμενοι τοῖσι
 Ἀθηναίοισι, καὶ ἀξιούντες ἀδικέσθαι, ὥς τιμωρησόμενοι
 τοὺς Ἀθηναίους παρεσκυάζοντο. καὶ, ἣν γὰρ δὴ τοῖσι 3
 Ἀθηναίοισι ποντήρης ἐπὶ Σουνίῳ, λοχίσαντες ὦν, τὴν
 θειρίδα ἡμᾶ εἶλον πλήρη ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθη-
 ναίων· λαβόντες δὲ τοὺς ἄνδρας, ἔδεσαν.

LXXXVIII. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰ-
 γινήτων, οὐκέτι ἀνεβάλλετο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσα-
 σθαι ἐπ' Αἰγινήτησι. καὶ, ἣν γὰρ Νικόδρομος Κνοῖθου
 καλούμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀπὸρ δόκιμος, οὗτος μεμφόμενος
 μὲν τοῖσι Αἰγινήτησι πρῶτόν τε αὐτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς νή- 5
 σου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν
 Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰ-
 γίνης, φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους
 ἐς τὴν ἡκεῖν δεήσει βοηθέοντας. μετὰ ταῦτα, καταλαμ-
 βάσει μὲν κατὰ τὰ συνεδήκατο ὁ Νικόδρομος Ἀθηναίοισι 10
 τὴν θαλαίην καλούμενην πάλιν.

LXXIX. Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παρεγγίνετο· ἔς δ' ἴεν' ^{sed quod Athenien-}
 γὰρ ἔπαυον ἑαυτοὶ νέεσσι. σφί' ἀξιομαχίῃ τῇσι Λιγυητέων ^{sum classis}
 συμβαλέειν. ἐν. ᾧ ὡν Κερειδίαν ἰδοῖντο, χρεῖσται σφί' νέ- ^{sero adven-}
 ας, ἢ τούτοις διαφθάρη τὰ ὄντοματ' αἱ δὲ Κερειδίαι,
 5 ἔκταν γὰρ σφί' ταῖσιν τοῖν χρόνῳ φίλοι ἔς τὰ μάλιστα,
 Ἀθηναῖοισι διδόντες δευτέρῃσι εἴκοσι νέας, δίδουσι δὲ πεν-
 ταδράχμῃσι ἀποδόμενοι· δεκάτην γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἔχον
 αἶμα. ταῖσας τε δὴ λαβόντες αἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς
 σφετέρους, πληρώσαντες ἐβόηοντο νέας τὰς ἀπάρτας,
 10 ἔκταν ἐπὶ τῇ Λιγυῖαν· καὶ ὑπερέστην ἡμέρῃ μὴ τῆς
 περὶ αὐτὰς.

XC. Νικαγόρεος δὲ, ὡς αἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ ^{cum parte}
 παρεγγίνετο, ἔς πολλὸν ἐσθλὸς, ἐκδιδοῖσθαι ἐκ τῆς Λιγυ- ^{suorum}
 κεί· σὺν δὲ αἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Λιγυητέων ἔσποντο, ^{Æginam}
 ταῖσας Ἀθηναῖοι Σάσιασιν αἰκῆσαι ἔδοσαν. ἐνθαῦτεν δὲ οὐ- ^{relinquere}
 5 ται ἠρμενέμενοι ἔφερον τε καὶ ἦγον τοὺς ἐν τῇ νήπι Λιγυη- ^{cogitur:}
 τας. ταῦτα μὲν δὲ ὕστερον ἐγένετο. ^{quibus Su-}
^{nium ab}
^{Athenien-}
^{sibus da-}
^{tum.}

XCI. Λιγυητέων δὲ αἱ παρῆες, ἀπονασθέντες τοῦ ^{Ceteros}
 δήμου σφί' ἅμα Νικαγόρεος ἐκπεράσθησαν· καὶ, ὅτε τὰ ^{huius facti-}
 σφείας χειρωσάμενοι, ἐξήγαγον ἀπολέοντες. ἀπὸ τούτου δὲ ^{onis Ægine-}
 καὶ ἄλλος σφί' ἐγένετο, τὰ ἐκλύσασθαι οὐκ οἶσι τε ἐγένετο ^{tae necant.}
 ἐπικρατεῖν αὐτοῖς, ἀλλ' ἔφθισαν ἐκποσύντες. πρῶτον ἐκ
 τῆς πόλεως, ἣ σφί' ἔλαυνον γινώσκειν τὴν πόλιν· ἐπτακασίους
 γὰρ δὴ τοῦ δήμου ζευχέσαντας, ἐξήγαγον ὡς ἀπολέοντες. εἰς
 δὲ τις ταυτέων ἐκφυγὼν τὰ δοῖρα, καταφεύγει πρὸς
 10 πρὸ θύρας Λήμπτρος Θεσμοφόρου· ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν
 ἐπισπαστήρων, ἔρχετο· αἱ δὲ, ἐπὶ τέ μιν ἀποσπάσαι
 οὐκ οἶσι τε ἀπέλκοντες ἐγένετο, ἀποκόψαντες αὐτῷ τὰς
 χεῖρας, ἦγον αὐτῶν· χεῖρες δὲ κῆναι ἐμποφυκνῆσαι ἔσαν
 τοῖσι ἐπισπαστήροι.

XCII. Ταῦτα μὲν νυν σφείας αὐτοὺς αἱ Λιγυῆται ἐρ-

- “ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν πα-
 “ραίτεστο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ρηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη ἔφη,
 “τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσται δύνα-
 4 “σθαι. Γλαῦκος μὲν δὲ μεταπεμφάμενος τοὺς Μιλη-60
 “σίους ξείνους, ἀποδιδόει σφι τὰ χρήματα. τοῦ δὲ εἰνεκα
 “ὁ λόγος ἔδει, ὃ Ἀθηναῖοι, ὠρμήθη λέγεσθαι ἐς
 “ὕμεις, αἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὐτα τι ἀπόγονόν ἐστι
 “οὐδὲν, οὐτ’ ἰστίη οὐδὲμίη νομιζομένη εἶναι Γλαύκου· ἐπτε-
 “τρηπταί τε πρόριζος ἐκ Σπάρτης. αὐτῷ ἀγαθὸν μηδὲ 65
 “διανοέσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε, ἢ ἀπαι-
 5 “τέοντων ἀποδιδόναι.” Λευχυρίδης μὲν εἶπας ταῦτα,
 “ὡς οἱ οὐδὲ αὐτῷ ἐσήκουον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσετο.

Sic Ægine-
 tæ poenas
 incursionis
 in agrum
 Atticum
 [3, 81.]
 luunt. Id
 priusquam
 paterentur
 navem
 Athenienfi-
 um theori-
 da, quæ
 viros pri-
 marios ve-
 heret, ex
 infidiis in-
 tercipiunt,
 velioresque
 vinciunt.

Qua nova
 injuria A-
 thenienfes
 irritati,
 cum Nico-
 dromo
 Æginetæ
 clam pa-
 ciscuntur,
 ut ipsis
 Æginam
 prodant.
 Et Nico-
 dromus
 quidem
 pæto die
 urbem oc-
 cupat:

LXXXVII. Οἱ δὲ Αἰγινήται, πρὶν τῶν πρότερον ἀδι-
 κημάτων δῶναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν, Θη-
 βαίοισι χαριζόμενοι, ἐπέησαν ταῖνδε. μεμφόμενοι τοῖσι
 Ἀθηναίοισι, καὶ ἀξιούντες ἀδικέεσθαι, ὡς τιμωρησόμενοι
 τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο. καὶ, ἦν γὰρ δὴ τοῖσι 5
 Ἀθηναίοισι ποντήρης ἐπὶ Σουνίῳ, λοχίσταντες ὦν, τὴν
 Θεωρίδα νῆα εἶλον πλήρη ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθη-
 ναίων· λαβόντες δὲ τοὺς ἀνδρας, ἔδησαν.

LXXXVIII. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰ-
 γινητέων, οὐκ ὅτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσα-
 σθαι ἐπ’ Αἰγινήτησι. καὶ, ἦν γὰρ Νικάδρομος Κνωίδου
 καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δοκιμος, οὗτος μεμφόμενος
 μὲν τοῖσι Αἰγινήτησι προτέρην ἐαυτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς νῆ- 5
 σου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἐρδεῖν
 Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰ-
 γίνης, φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους
 ἐς τὴν ἡκεῖν δεήσει βοηθεύοντας. μετὰ ταῦτα, καταλαμ-
 βάνει μὲν κατὰ τὰ συνεθήκατο ὁ Νικάδρομος Ἀθηναίοισι 10
 τὴν πάλαιον καλεομένην πόλιν.

LXXIX. Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παρεγγίνετο· ἴς δὲ ἴον· οὐ sed quod
 γὰρ ἔπαυον ἰαῖται νέας· σφι ἀξίωμα· ἡ γὰρ Αἰγυπτίων sium classis
 συμβαλέειν. ἂν, ὃ ὡς Καρυνδίων ἐδόκτο· χρησαί σφι νέ- taret,
 ας, ἐν ταύτῃ διαφύγῃ τὰ πρῶτα· αἱ δὲ Καρυνδίοι,
 5 ἔπαυον γὰρ σφι ταῦτα· τοῖς χρόνοι φίλοι ἴς τὰ μάλιστα,
 Ἀθηναῖοι δὲ διδάσκει δαυμάσι· αἰκοῖ νέας, διδάσκει δὲ πεν-
 ταφάχμους· ἀποδίδουσι· δαυμά γὰρ ἐν τῷ νόμῳ αἰκὴν ἔχον
 δαυμά· ταῦτα τε δὴ λαβόντες αἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς
 σφύρας, πληρώσαντες ἐδοκίμοι· νέας τὰς ἀπάσας,
 10 ἔπαυον ἐπὶ τῇ Αἰγύπτῳ· καὶ ὑστέρησαν ἡμέρῃ μὴ τῇ
 πενταχμῶν.

XC. Νικαγόρεος δὲ, ὡς αἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ cum parte
 παρεγγίνετο, ἴς πλοῦν ἴσθας, ἐκδιδήσκει ἐκ τῇ Αἰγύ- suorum
 πτε· σὺν δὲ αἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγυπτίων ἔπαυον, Æginam
 ταῦτα Ἀθηναῖοι Σόλκω· αἰκῆσαι ἴσθας· ἐν δὲ αὐτῷ cogitur:
 5 τῇ ὁμασίμῃ· ἔπαυον τε· καὶ ἦγον τὰς ἐν τῇ νύκτι Αἰγυπ- quibus Su-
 τας· ταῦτα μὲν δὲ ὥστερον ἔγινετο. nium ab
 Athenien-
 sibus da-
 tum.

XCI. Αἰγυπτίων δὲ αἱ σφύρας, ἀπαναστάσαντες τῷ Ceteros
 δήμῳ σφι ἄμα· Νικαγόρεος· ἀπαλάσαντες· καὶ, ἔπειτα hujus facti-
 σφίας χειρῶσάμενοι, ἔχον· ἀπαλάσαντες· ἀπὸ ταύτου δὲ onis Ægine-
 καὶ πᾶς σφι ἔγινετο, τὰ ἐκδιδήσκει αἰκὴν ὡς τε ἔγινετο te necant.
 5 ἐπαλάσαντες, ἀλλ' ἔπαυον ἐκποσύντες· πρῶτον ἐκ
 τῇ σφῆτι, ἡ σφι ἴσθας· γινώσκει τὴν θεὸν· ἔπαυον
 γὰρ δὲ τῷ δήμῳ ζαχρήσαντες, ἔχον ὡς ἀπαλάσαντες· ἴς
 δὲ τις τούτων ἐκφυγὼν τὰ δεσμά, καταφύγει πρὸς
 10 πρῶτον Λήμπερος· ἐπιλαμψάνοντες δὲ τῶν
 ἐπισπαστῆραν, ἔχον· αἱ δὲ, ἐπὶ τέ μιν ἀποσπᾶσαι
 αἰκὴν ὡς τε ἀπαλάσαντες ἔγινετο, ἀπαλάσαντες αὐτῷ τὰς
 χεῖρας, ἦγον αὐτῶν· χεῖρες δὲ κῆραι ἐκποφυκῆσαι ἴσαν
 τοῖσι ἐπισπαστῆροι.

XCII. Ταῦτα μὲν νῦν σφίας αὐτοὺς αἱ Αἰγυπτῆται ἔ-

Proeliis
binis na-
valibus de-
inceps com-
missis, pri-
mum Athe-
nienſes,

γάσαντο. Ἀθηναῖοι δὲ ἤκουσι ἐκκυράχῃσιν ἡσὶ ἐβ-
δομήκοιτα· ἐσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ, ἐπεκαλέστο
τούτους αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργεῖους. καὶ δὴ σφι
αὐτοὶ μὲν οὐκέτι βοηθεῖν, μεμφόμενοι ὅτι Αἰγινῆας 5
νῆες ἀνάγκῃ λαμβάνειν ὑπὸ Κλεομένης, ἔσχον τε ἐς
τὴν Ἀργολίδα χεῖρ, καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίαις·
συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυννίων νεῶν ἄνδρα τῇ αἰσῇ
ταύτῃ ἐβόλη. καὶ σφι ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζήμῃ, 10
χίλια τάλαντα ἐκτίσαι, πεπτακόσια ἐκατέρωθεν. Σικυν-
νῆες μὲν νυνὶ συγγινώσκοντες ἀδικῆσαι, ὠμολόγησαν, ἐκαστὸν
τάλαντα ἐκτίσαντες, ἀζήμιοι εἶναι Αἰγινῆας. δὲ αὐτοὶ
συναγινώσκοντο, ἔσαν τε αὐθαδέστεροι. διὰ δὲ αὖ σφι
ταῦτα διομένοι, ἀπὸ μὲν τοῦ δημοσίου οὐδὲς Ἀργεῖον 15
εἶτι ἐβόηθες, ἐθέλονται δὲ ἐς χιλίους πῆγε δὲ αὐτοὺς
στρατηγὸς ἀνὴρ ὃ ὄνομα Εὐρυδάτης, πεπτακόσια ἐκα-
στήσας. ταύτων αἱ πλῆνεις οὐκ ἀντιέστησαν ὅπως,
ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ. αὐτὸς δὲ ὁ 20
στρατηγὸς Εὐρυδάτης μονομαχίῃν ἐπαυαίω, τρίτῃ μὲν
ἄνδρας τρέπων τοιούτῳ πτεῖναι, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρατου Σωφρέ-
νους τοῦ Δικιλέως ἀποδύσκει.

post Aegi-
netæ vin-
cunt.

XCIII. Αἰγινῆται δὲ, εὖσι ἀτάκτοις Ἀθηναίους
συμβαλόντες τῇσι ἡσὶ, ἐνίκησαν καὶ σφῶν νῆας τῶ-
στας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον. Ἀθηναῖοι μὲν δὲ πάλαι-
μος συνῆπτο πρὸς Αἰγινῆτας.

Suffecti in
Mardonii
locum Da-
tis et Arta-
phernes ad
Eretriam
Athenaſque
expugnantes,

XCIV. Ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἐνὶ αὐτῷ ἐποίησε, ὥστε ἀναρ-
μήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ Φερσπόντος, μεμνησθῆναι μιν τῶν
Ἀθηναίων, καὶ Πεισιστρατιδῶν προσκατημένον καὶ δια-
βαλλάντων Ἀθηναίους· ἅμα δὲ βουλόμενος ὁ Δαρεῖος,
ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος, καταστρέφεισθαι τῆς 5
Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ, Μαρ-

δόνιον μὲν δὴ Φλαύως πρήξαντα τῷ στόλῳ, παραλύει
 τῆς στρατηγίας· ἄλλους δὲ στρατηγοὺς ἀποδείξας, ἀπέ-
 σταλα ἑκάς τε Ἑρέρριαν καὶ Ἀθήνας, Δῶτίν τε, ὄντα
 10 Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφέρνην τὸν Ἀρταφέρνηος παῖδα,
 ἀδελφεὸς αὐτοῦ· ἐπιτελάμενος δὲ ἀπέπεμπε, ἔξανδρα-
 ποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἑρέρριαν, ἄγειν αὐτῶ ἐς ὅφιν
 τὰ ἀνδράποδα.

XCIV. Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πο- cum ingen-
 ραίμενοι παρὰ βασιλῆος, ἀπίκοντο τῆς Κιλικίας ἐς τὸ per mare
 Ἀλῆϊον πεδῖον, ἅμα ἀγόμενοι περὶ στρατὸν πολλόν τε Icarium
 καὶ εὐχόμενασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλ- recta in
 5 θε μὲν εὐσυντυχὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιπαχθεὶς ἐκάστοις Græciam
 παρεγγύοντο· καὶ αἱ ἐπιπαυαυοὶ νέες, τὰς τῷ πρεσβέ- tendunt.
 ῥῳ προσέτε τοῖσι αὐτοῦ δασμοφόροις Δαρείος ἐτοιμά-
 ζων· ἀπεκλάμενος δὲ τοὺς ἔπκαις ἐς ταύτας, καὶ τὸν
 10 περὶ στρατὸν ἐαδιδάσκωντες ἐς τὰς νέας, ἔπλειον ἔξακο-
 σῆσι τριῖσι· ἐς τὴν Ἰωνίαν· ἐνθαῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν
 ἡπειρὸν ἔχον· τὰς νέας· ἐν τῇ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς
 Θυρίας· ἀλλ' ἐκ Σάμου ὀρμαίνεσθαι, παρὰ τε Ἰκάριον
 καὶ διὰ νήσων τὸν πλὸν ἐκμαῖντο· ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖν,
 15 δείσαντες· μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἄθω, ὅτι τῷ προ-
 τέρῳ περὶ καταμένει ταύτῃ τὴν κομιδὴν, μεγάλως προσέ-
 πτασται· πρὸς δὲ, καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε, πρό-
 τερον οὐκ ἀλῶσα.

XCVI. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγους προσφερό- Primum
 μαι προσέμιξαν τῇ Νάξῳ, ἐπὶ ταύτῃ γὰρ δὴ πρώτη- Naxus cap-
 ἐπύχων στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι μεμνημένοι τῶν πρεσβέ- ta et igne
 ρων, οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ αὔρεα αἶχοντο φεύγοντες, οὐδὲ ὑπέρμαι- vastata : in-
 5 ναι· οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέλαβον αὐ- colarum-
 τῶν, ἐνέπρσαν καὶ τὰ ἱρά καὶ τὴν πόλιν· ταῦτα δὲ ποιή- que quot-
 σαντες, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο. quot in
 montana
 non aufu-
 gerant, in
 servitutem
 abducti.
 Eadem fors
 ceterarum
 Cycladum,

excepta
Delo, cui
foli parci-
tur. Perfur-
um in nu-
mina Deli-
aca pictas.

XCVII. Ἐν ᾧ δὲ αὐτοὶ ταῦτα ἐπύκνουν, οἱ Δῆλιοι, ἐ-
λιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον, οὐραντο. Φεύγοντες ἐς Τή-
ρον. τῆς δὲ στρατῆς κατασλεύουσας, ὁ Δῶτις προσλάβας
οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν ἡσον προπορεύσθαι, ἀλλὰ
πέτρην ἐν τῇ Ῥηγῇ· αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἵνα ἔσαν αἱ Δε-
λιοι, πέμπων κήρυκα, ἡγόρευέ σφι τάδε· “ Ἀδελφοί, ἰδοὺ
“ τί φεύγοντες ὄχρεσθε, οὐκ ἐπιτίθεα καταφύγες. καὶ
“ ἐμῷ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ ταῦτα φράσας, καὶ
“ μοι ἐκ βασιλῆος ὥδε ἐπέσταλται· ἐν ἧ χώρῃ αἱ θεοὶ
“ θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν 10
“ χώρην, μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. οὐκ ἂν καὶ ἄκατε
“ ἐπὶ ταῦ μέγιστα αὐτέων, καὶ τὴν ἡσον κέμεσθε. ” ταῦτα
μὲν ἐπεκηρυκίσατο τοῖσι Δηλίοισι· μετὰ δὲ δευραντοῦ
τρηκίσια τάλαντα καταλῆσας ἐπὶ τοῦ βασιλῆως, ἐθυμίσατο. 15

Post eorum
abitus De-
lus terre
motu con-
temiscit:
quod cum
nec antea
nec post
acciderit,
pro signo
malorum
Græciæ
tunc immi-
nentium
Herodotus
habet.

XCVIII. Δῶτις μὲν δὴ ταῦτα παύσας, ἔπειθε, ἄλλοι
τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἑσπέρην· πρῶτα, ἅμα ἀρχέμαχος καὶ
Ἰωνῆς καὶ Λιολέας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐνθρόνισεν ἑξακα-
χθέντα, Δῆλος ἐκινήθη, ὡς ἔλεγον, αἱ Δῆλιοι, καὶ
πρῶτα καὶ ὑστάτα μέχρι ἐμῶν· πτωχίσθη. καὶ τοῦτο 5
μὲν καὶ τέρας ἀνθρώποισι τῶν πολλῶν, ὄντισθαι κα-
πῶν ἔφησε ὁ θεός. ἐπὶ γὰρ Δαρείῳ τοῦ Ὑπατάτου,
καὶ Ἐσφίῳ τοῦ Δαρείου, καὶ Ἀρτοφίλῳ καὶ Περσίῳ,
τριῶν ταυτῶν ἐπεξῆς γενέων, ἐγένετο τάδε· κατὰ τῇ
Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου 10
γενόμενας· τὰ μὲν, ἀπὸ τῶν Περσέων· αὐτῇ γενέσκειν,
τὰ δὲ, ἀπ’ αὐτέων τῶν κορυθαίγων· περὶ τῆς ἀρχῆς το-
λεμούντων. οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινήσθαι Δῆλον, παρὲν
εἶσσαν ἀκίνητον καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένην· παρὲν
αὐτῆς ὥδε,

15

Κινήσω καὶ Δῆλον, ἀκίνητόν περ εἶσαν.

[δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ εὐνό-

ματα, Δαρῖος, ἐρχόμενος· Ἐρέτης, ἀρήϊος· Ἀρτοκρότης, μέγας ἀρήϊος. τούτους μὲν δὴ τοὺς βασιλεῖας ὥδε ἐν ὄρῳ
20 κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἕλληνες καλεῖσιν.]

ICIX. Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπῆραν ἐκ τῆς Δήλου, Classé ad Euboeam appulsa, Perse primo Carystum expugnant.
πρὸς τὰς νήσους· ἐνθαυτεν δὲ στρατιὴν τε παρελάμβανον, καὶ ὁμήρους τῶν ἡσιωτέων παῖδας ἐλάμβανον. ὡς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους, πρὸς τὴν καὶ ἐς

5 Κάρυστον, οὐ γὰρ δὴ σφι οἱ Καρύστιοι οὔτε ὁμήρους ἐδίδουσι, οὔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλιν ἀστυγέιτονας στρατεύεσθαι, λέγοντες Ἐρετρίαν τε καὶ Ἀθήνας, ἐνθαῦτα ταύτους ἐπολιάρκειν τε καὶ τὴν γῆν σφείων ἔκειρον, ἐς ἃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρεστήσαν ἐς τῶν Περσέων τὴν γνῶμην.

C. Ἐρετρίες δὲ, συνθάνοντες τὴν στρατιὴν τὴν Περ- Eretrii Athenienses petentibus auxilio veniunt: sed cum audirent, parum inter illos convenire, nonnullosque adeo proditionem meditari, continentem reperiunt.
σικὴν ἐπὶ σφείας ἐπιπλέοντας, Ἀθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθᾶν γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπέπεισαν τὴν ἐπικουρίαν, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχίλιους κληρουχίοντας
5 τῶν ἱπποδατέων Χαλκιδῶν τὴν χώραν, τούτους σφι διδᾶσι τιμαρούς. τῶν δὲ Ἐρετρίων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς βούλευμα· οἱ μετοπέμπευον μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνον δὲ διφρασίας ἰδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης· ἄλλοι δὲ αὐτέων,

10 ἴδια κέρδη προσδιέκοιτο παρὰ ταῦ Πέρσων αἰεσεσθαι, προδοσίην ἐσκαυάζοντο. μαθὼν δὲ ταυτέων ἐκάτερα ὡς εἶχε Διοσχῆς ὁ Νόθωνος, εὖν τῶν Ἐρετρίων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι ἔκαστι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρῶντα σφι πρήγματα· προσδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαι σφείας
15 ἐς τὴν σφετέρην, ἥα μὴ προσαπόλωνται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Διοσχῆν συμβουλευσάντι πείθονται· καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες ἐς Ὠρωπὸν, ἔσωζον σφείας αὐτάς.

CI. Οἱ δὲ Πέρσαι πλείοντες κατέσχον τὰς νείας τῆς Pugna sex dierum fuit Eretrie
Ἐρετρικῆς χώρας κατὰ Ταμύνας, καὶ Χοιρίδας, καὶ Δί-

muros. Die
septimo
Persæ in
urbem per
proditi-
onem ir-
rumpunt.
Templa
spoliata in-
censaque:
incolæ in
servitutem
abrepti.

γίλια· κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία, αὐτίκα ἵπ-
πους τε ἐξεβάλλοντο, καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσου-
σόμενοι τῶσι ἐχθροῖσι. αἱ δὲ Ἑρετρίαιες ἐπεβλήθη μὲν 5
καὶ μάχεσθαι οὐκ ἐποιεῖντο βουλῇ, εἰ πως δὲ διαφυλά-
ξαιεν τὰ τείχεα, τούτου σφί ἡμελῖ πύρι; ἐπεὶ τε ἐπὶ κα-
μῇ ἐκλιπὲν τὴν πόλιν. προσβελῆς δὲ γενομένης καρτε-
ρῆς πρὸς τὸ τείχος, ἐπίπτον ἐπὶ ἑξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν 10
ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἐβδόμῃ Εὐφροβός τε ὁ Ἀλκιμάχου,
καὶ Φίλαργος ὁ Κυνέου, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δοιοίμιν, προ-
διδῶσι τῶσι Πέρσῃσι. αἱ δὲ, ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν,
ταῦτο μὲν, τὰ ἱρὰ συλῆσαντες ἐπέρησαν, ἀποτινύμενοι
τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἱρώων ταῦτο δὲ, τοὺς ἀν- 15
θρώπους ἡνδραποδίσαντο, κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

Victis Ere-
triis, Persæ
Hippiam du-
ce Mara-
thonem
trajiciunt.

CII. Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἑρετρίαν, καὶ ἐπισχύοντες
ὀλίγας ἡμέρας, ἔπλεον ἐς τὴν Ἀττικὴν κατέρχοντες τε
πολλὸν καὶ δοκέοντες ταῦτα τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν
τὰ καὶ τοὺς Ἑρετρίαιας ἐποίησαν· καὶ, ἦν γὰρ ἡ Μαρα-
θῶν ἐπιτηδεύατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐπιπλεῦσαι, καὶ 5
ἀγχοτάτω τῆς Ἑρετρίης, ἐς τοῦτο σφί καταγέετο Ἰππίης
ὁ Πεισιστράτης.

Eodem ex-
it Atheni-
ensium ex-
ercitus, cui
decem præ-
tores præ-
essent: in-
que eis Mil-
tiades, nu-
per Cher-
soneo A-
thenas pro-
fugus [c.
41.], ibi-
que ab ad-
versariis,
quod tyran-
nidem illic
occupavif-
set, accu-
satus, sed

CIII. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβόησαν καὶ
αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. ἦγον δὲ σφας στρατηγοὶ δέκα·
τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνος
τὸν Σιτησαγόρευ κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνῶν Πεισί-
στρατον τὸν Ἰπποκράτους. καὶ αὐτῷ φεύγοντι, Ὀλυμπι- 5
άδα ἀνελίσθαι τεθρίπῳ συνέβη· καὶ ταύτην μὲν τὴν
νίκην ἀνελόμενόν μιν, τούτῳ ἐξενέικασθαι τῷ ὁμομητρίῳ
ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δὲ, τῇ ὑστέρῃ Ὀλυμπιάδι τῇσι
αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν, παραδίδω Πεισιστράτῳ ἀνακρηχ-
θῆναι καὶ τὴν νίκην παρεῖς τούτῳ, κατῆλθε ἐπὶ τὰ ἐαυ- 10
τοῦ ὑπόσπονδος. καὶ μιν ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι

ἄλλῃ. Ὀλυμπιάδα, κατέλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πει-
 οναστῶν παίδων, ἀπὸ περιόντος αὐτῷ Πειτιστράτῳ.
 κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν κατὰ τὸ πρωταγῆιον, νυκτὸς ὑπεί-
 15 σαιπτε ἄνδρας· τέθναπται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄσπετος,
 πατρὸς τῆς διὰ Κεῖλης καλεομένης ὁδοῦ· καταντίον δὲ
 αὐτῶν αἱ ἔπποι τεθάρφαται αὐταὶ αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας
 ἀπελόμεναι. ἐπώησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἔπποι ἥδη ταῦτο
 ταῖς Εὐαγόρειω Λάκωνος· πλεῶν δὲ ταυτέων, οὐδαμαί. ὁ
 20 μὲν δὲ πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι Στῆσαγόρης
 ἦν· τῆνικαὐτα παρὰ τῷ πατρὶ Μιλτιάδῃ τρεφόμενος ἐν τῇ
 Χερσονήσῳ· ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Ἀθήνῃσι,
 τῷνομα ἔχων ἀπὸ τοῦ οἰκιστῆς τῆς Χερσονήσου Μιλτιά-
 δεω, Μιλτιάδης.

CIV. Οὗτος δὲ ὡν τότε ὁ Μιλτιάδης ἦκων ἐκ τῆς
 Χερσονήσου, καὶ ἐκπορευγὼς διπλὸν θάνατον, ἰστρα-
 τήματι Ἀθηναίων. ἅμα μὲν γὰρ, οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ
 ἐπιδικάζακες μέχρι Ἰμβρου, περὶ πολλοῦ ἐποιεῖντο λα-
 5 βῶν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλῆα· ἅμα δὲ, ἐκ-
 φυγόντα τε, ταύτους, καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἐαυτῶν, δο-
 κούντα τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ, ἥδη τοσενθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ
 ὑποδεδόκαται, καὶ ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες, εἰδ-
 ὤξαν τῆς ἀπὸ τῆς ἐν Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ
 10 ταύτην, στρατηγὸς οὕτω Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἰρεθεὶς
 ὑπὸ τοῦ δήμου.

CV. Καὶ πρῶτα μὲν, ἰόντες ἔτι ἐν τῷ ἄσπεϊ οἱ στρατη-
 γοὶ, ἀποπέμπουσιν ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθη-
 ναίων μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ ταῦτο με-
 λετῶντα. τῷ δὲ, ὡς αὐτὸς τε ἔλεγε Φειδιππίδης, καὶ
 5 Ἀθηναίοισι ἀπήγγελε, περὶ τὸ Παρθένιον οὖρος το ὑπὲρ
 Τεγῆς ὁ Πάν περιπίπτει. βῶσαντα δὲ τοῦνομα τοῦ Φει-
 διππίδου τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεύσαι ἀπαγγεῖλαι,

populi li-
 beratus
 suffragiis.
 Hujus pa-
 ter Cimon,
 ter olym-
 pionices,
 sub Pisitra-
 to olim ex-
 ful, post a
 Pisistratidis
 interfectus.

Missus ab
 Atheniensibus Spar-
 tam Phidip-
 pides he-
 merodro-
 mus, cui
 et Tegeam
 Pan obviam
 factus,
 auxilium
 Athenien-
 sibus polli-

oetur. Ob
eam cau-
sam Pani-
fanum sa-
craque
Athenis di-
cata.

διότι ἐαυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιοῦνται, ἐόντος οὕτως
Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχῇ γενομένου ἤδη σφί χρησθέν, 10
τὰ δ' ἔτι καὶ ἐσομένου. καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι· καὶ
τασάντων σφίσι εὖ ἤδη τῶν περηγμάτων, πιστεύοντες
εἶναι ἀληθία, ἰδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει Πυλὸς ἱερὸς, καὶ
αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσίῃσι ἐκτεύειν καὶ
λαμπάδι ἱλάσκονται.

Spartani a
Phidippida
ad auxilium
Athēnis feren-
dum invi-
tati, ante
plenilunium
in ex-
peditionem
proficisci
recusant.

CVI. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιπ-
πίδης αὐτός, ὅτε πέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν Πάρι Φαῖηται, δευ-
τεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ. ἀπικύρνοντας
δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε· “ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθη-
“ ναῖοι ὑμῶν δέονται σφίσι βοηθῆσαι, καὶ μὴ παρῆ- 5
“ δεῖν πῶλιν ἀρχαιστάτην ἐν τοῖσι Ἑλλήσι δουλοῦσθαι
“ περὶ παῖδας παρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ γὰρ Ἐρε-
“ τρίας τε νῦν ἡνδραπύδιται, καὶ πῶλι λῆγμαι· ἡ Ἑλλάς
“ γέγονε ἀσθενεστέρη.” ὁ μὲν δὲ σφί· τὰ ἐντεταλμένα
ἀπήγγελε· τοῖσι δὲ ἑαδὲ μὲν βοηθεῖν Ἀθηναίοισι, πῶλιν 10
νατα δὲ σφί ἦν τοπαρχαί· τὰ πᾶσι ταῦτα, πῶλιν βουλευ-
νοισι λύειν τὸν νόμον. ἦν γὰρ ἰσταμένου τοῦ μὲν πρὸς ἐπὶ
εἰνάτῃ δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασκεν, μὴ αὖ ἀποφύγε-
τος τοῦ κύκλου. οὗτοι μὲν νῦν τὴν παροχλήσαν ἔμενον. 15

Somnium
Hippiæ,
antequam
Perfas in
campum
Marathoni-
um duceret.

CVII. Τοῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέτο Ἰππίας ὁ Παι-
σιοστράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα, τῆς παρὰ χερσὶν ἡμετέρας
ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε. ἰδοὺς ὁ Ἰππίας καὶ ἡ μη-
τρὶ τῇ ἐαυτοῦ συνευηθῆναι· συνεβάλετο ὡν ἐκ τοῦ ὀνείρου,
κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀνασωσάμενος τὴν ἀρ- 5
χήν, τελευτήσῃ ἐν τῇ ἐαυτοῦ γῆραίος. ἐκ μὲν δὲ τῆς
ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα. τότε δὲ κατηγόμενος, ταῦτο
μὲν, τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἑρετρίας ἀπέβησε ἐς τὴν νῆσον
τὴν Στυρίων, καλεομένην δὲ Αἰγίλειαν· ταῦτο δὲ, κατα-
γομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὤρμιζε· οὗτος· ἐπὶ 10

βάστασε δὲ ἐς τὴν γῆν τοὺς βαρβάρους διάστασι. καὶ οἱ
ταῦτα δέπνυσι ἐπὶ ἄλλοις. πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως
ἢ οὐκ ἐν ὁδῶν. αἷα δὲ οἱ προσβιπέρων ἐστί, τῶν ὁδόντων οἱ
πλάττες ἐσμέντο. ταυτέων ὦν ἕνα τῶν ὁδόντων ἐκβάλλει
15 ὑπὲρ βίβας βῆξας. ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτοῦ,
ἐκπέτα πολλὴν ἀπαιδὴν ἐξαιρεῖν. ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ
ἡ ὁδὸν, ἀναστεινάζας, εἶπε πρὸς τοὺς παραστειώτας, “ Ἡ
“ γῆ ὅδε αὖκ ἡμετέρη ἐστί, οὐδὲ μιν διωθόμεθα ὑπο-
“ χεῖρην ποιήσασθαι. ὁκῶσιν δὲ τί μοι μέρες μετῆν, ὁ
“ ἐσθὲν μετέχμ.”

-CIVIII. Ἰσπίδες μὲν δὲ ταύτην τὴν ὄψιν συνεβάλετο Soli Platin-
ἐξελαιθάναι. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοιισι ἐν τεμένει nienfibus
Ἡρακλῆος, ἐπὶ ἄλλον βοηθόντες Πλαταιεὺς πανδημί nienfibus
καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφείας αὐτοῖς τοῖσι Ἀθηναίοισι praefto sunt.
5 οἱ Πλαταιεὺς, καὶ πᾶσις ὑπὲρ αὐτέων οἱ Ἀθηναῖοι συχ- Necessitudo
νοῖς. καὶ ἀναβέατο. ἔδωκε δὲ ὧδε πιεζόμενοι ὑπὸ Θη- que unde
βαίων. οἱ Πλαταιεὺς, ἐδίδουσαν πρῶτα παρατυχῶσι Κλε- originem
ομένει. τε τῷ Ἀναξαγόρῃ καὶ Λακεδαιμονίοισι σφείας traxerit.
αὐταῖς. καὶ δὲ αὐτοὶ ἀκρόμενοι, ἔλεγον σφι τάδε. “ Ἡμεῖς
10 “ μὲν ἐκαστέω. τε αἰχέμεν, καὶ ὑμῶν τοιῆδε τις γίνοιτ’
“ αὖ ἐκπερὶ ψυχῆς. φθάιντε γὰρ αὖν πολλάκις ἐξ-
“ ἀνδραγαθὸν θάψας ἢ τινα πυθίσθαι ἡμέων. συμβου-
“ λόμενοι δὲ ὑμῶν δοῦναι ὑμέας αὐτοῖς Ἀθηναίοισι, πη-
“ σιχόμενοι τε ἀνδράσι, καὶ τιμωρέειν εἴσοι οὐ κακοῖ-
15 “ σι.” ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐ κατὰ
αἰσῶν ὅτι τῶν Πλαταιέων, ὡς βουλόμενοι τοὺς Ἀθη-
ναίους ἔχειν πᾶσις, συνεστειώτας Βοιωτοῖσι. Λακεδαιμό-
νιοι μὲν ἦν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβούλευον. οἱ δὲ οὐκ
ἠπίστησαν, ἀλλ’ Ἀθηναίων ἰσὰ ποιούντων τοῖσι δώδεκα
20 θεοῖσι, ἰκέται ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν βωμόν, ἐδίδουσαν σφείας
αὐταῖς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦτα, ἐστρατεύοντο ἐπὶ

τοὺς Πλαταιέας Ἀθηναῖοι δὲ σφι ἐβλήθησαν· μελλόντων δὲ συνάπτειν μάχην, Κερειῖοι αὖ περιέδον· τὰ αρα-
 τυχόντες δὲ, καὶ καταλλάξαντες, ἐπιτρεφάντων ἀμφο-
 τέρων, αἶρσαν τὴν χώραν ἐπὶ τοῖσδε· ἔαν Ἑβελίους Βαιῶν-25
 τῶν τοὺς μὴ βουλομένους εἰς Βαιωτοὺς τελέειν· Κερειῖοι
 μὲν δὴ ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο· Ἀθηναῖοι δὲ
 ἀπῴουσι ἐπιθήκαντο Βαιωτοί· ἐπιθέμενοι δὲ, ἐστῶθῃσαν
 τῇ μάχῃ· ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς αἱ Κερειῖοι 30
 ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὖρους· τούτους ὑπερβάντες, τὸν
 Ἀσωπὸν αὐτὸν ἐποίησαντο κύρον Ἑβελίοσι πρὸς Ἰλα-
 ταίεας εἶναι καὶ Ὑσιέας· ἔδσαν μὲν δὲ αἱ Πλαταιεῖς
 σφείας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρέπω τῷ εἰρημῶν· ἦσαν δὲ
 τότε εἰς Μαραθῶνα βοηθεῖντες.

Discordia
 inter Athe-
 nienſium
 praetores,
 quorum
 alii pugnam
 diffuadent,
 alii, inter-
 que eos
 Miltiades,
 suadent.
 Qui cum
 Callima-
 chum po-
 lemarchum
 ad suam
 ſententiam
 traduxisset,

CIX. Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγένοντο δῖχα
 αἱ γνώμαι· τῶν μὲν, οὐκ εἰώτων συμβάλλειν· ἑλγος γὰρ
 εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων συμβαλέειν· τῶν δὲ, καὶ Μιλτιά-
 δειω, κελευόντων· ὡς δὲ δῖχα τε ἐγένοντο, καὶ οὕτως ἡ
 χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἐνδεκνότες ψήφι-5
 δοφόρος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολέμαρχος
 τοπαλαῖον γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον· τὸν πατέρμαρχον
 ἐποιεῖντο τοῖσι στρατηγοῖσι· ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλ-
 λίμαχος Ἀφιδναῖος· πρὸς ταῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης,
 ἔλεγε τάδε· “ Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ ἡ κατα-10
 “ δουλῶσαι Ἀθῆνας, ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα, μνημόνευα
 “ λιπέσθαι εἰς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οὐα οὐδὲ
 “ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων λείπουσι· νῦν γὰρ δὴ
 “ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, εἰς κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον.
 “ καὶ ἦν μὲν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ 15
 “ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππῆ· ἦν δὲ περιγένηται
 “ αὕτη ἡ πάλις, οἷα τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πο-
 “ λίων γενέσθαι· κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἶά τέ ἐστι γενέ-

- "σῆσαι, καὶ κῆρ ἐς σέ τι τοῦτέων ἀνήκει τῶν πηρηγμάτων
 20 "τὸ κῆρος ἔχειν, ἢ ἔρχομαι φράσω. ἡμέων τῶν στρα-
 "τεῶν ἔστων δίχα, δίχα γίνονται αἱ γνώμαι, τῶν
 "μὴ, κελαινῶν συμβαλέειν, τῶν δέ, οὐ συμβαλέειν.
 "ἢ μὴ νῦν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαι τίνα στάσιν με-
 "γάλην ἐμπροσθα διασπῆν τὰ Ἀθηναίων Φρονήμα-
 25 "τα, ὥστε μηδίσαι· ἢ δὲ συμβάλωμεν, πρὶν τι καὶ
 "σάξω· Ἀθηναίων μετ' ἐστέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ
 "ἴσα κελαινῶν, αἰὼ τέ εἰμεν περγενέσθαι τῇ συμβολῇ.
 "ταῦτα ὦκ πάντα ἐς σέ νῦν τῖναι, καὶ ἐκ σέο ἄρτῃται·
 "ἢ γὰρ, σὺ γνῶμη, τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατὴρ τε
 30 "ἐλευθερία, καὶ πάλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἢ δὲ
 "τῶν ἀποσπενδόντων τὴν συμβουλὴν ἔλη, ὑπάρξει τοι τῶν
 "ἐκὼν κατέλῃ· ἀρχαῶν τὰ ἐναντία."

30 "ΣΥΝ. Ταῦτα λέγειν ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν proliari de-
 Καλλίμαχον, προσγενομένης δὲ τοῦ πολέμαρχου τῆς Dilata pu-
 γνώμης, ἐκεῖνατο συμβάλλειν. μετὰ δέ, οἱ στρατηγοί, gna, donec
 τῇ γνῶμῃ ἔφρα συμβάλλειν, ὡς ἐκάστου αὐτέων ἐγι- summa im-
 35 "περ, πρὸς τῆς ἡμέρας, Μιλτιάδῃ παρεδίδουσαν· ὁ δέ, perii, quæ
 δεκάμενος, αὐτῇ καὶ συμβουλὴν ἐποιεῖτο, πρὶν γε δὴ αὐτοῦ alio die pe-
 πρὸς τῆς ἐκείνου. Miltiadem devenisset.

35 "Εἰς τὴν δὲ ἐκείνων περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὲ ἐτάσ- Acies Gre-
 σοντα μὲν, Ἀθηναῖοι, αἱ συμβαλέοντες. τοῦ μὲν δεξιῶν corum quo
 κέρας πρὸς τὸν πολέμαρχον Καλλίμαχον· ὁ γὰρ νόμος ordine in-
 τότε εἶχε αὐτῷ τῷ Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν fructa fu-
 3 "κέρας τὸ δεξιόν. ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθ-
 μέοντο αἱ Φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλλήλων· τελευταῖοι δὲ
 ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλαταιεῖς. ἀπὸ
 ταύτης γὰρ σφί τῆς μάχης, θυσίας Ἀθηναίων ἀνα-
 γούτων καὶ πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεντητησίαις γινομέ

ρας, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Ἀθηναῖος, ὅρμαινε Ἀθηναῖοι 10
οἱσι λόγων γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ Πλαταιῶσι· τότε πρὸ
τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγένετο
ταῦτά τε. τὸ στρατόπεδον ἔχουσιν τῷ Μήδικῳ στρα-
τοπέδῳ, τὰ μὲν αὐτοῦ μέσῳ ἐγένετο ἐπὶ τάξιας ἐλάγας,
καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρως 15
ἐκάτερον ἕρπετο πλεονεξίᾳ.

Commisso
proelio,

CXII. Ὡς δὲ σφι διετέτακτο, καὶ τὸ σφάγμα ἐγένετο
καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ἀκείδησαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐξέμαρτον
ἐς τοὺς βαρβάρους. ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσοντες τὸ
μεταίχμιον αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν. οἱ δὲ Πέρσαι, ὄρμαιντες θρό-
μῳ ἐπίοντας, παρεσκευάζοντο ὡς δεξιόμοι· μάλιστα 5
τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πύργῳ ἀλιθύνει· ὅρμαι-
ντες αὐτοὺς ὀλίγους, καὶ ταύτους θρόμῳ ἐπιεργαζόμενοι, οὔτε
ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τεττομάτων· ταῦτά μὲν κιν
οἱ βαρβάρους κατεΐκαζον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπεὶ τε ἄνδρες
προσέμειξαν τοῖσι βαρβάροις, ἐμάχοντο αἴκως λόγων. 10
πρῶτοι μὲν γὰρ Ἕλληνας πάντων τῶν ἡμεῖς εἶδον, ἐξέ-
μαρ ἐς πολέμιους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀπέσχεον ἐσθλῆτά
τε Μηδικῇ ὀρέοντες, καὶ τοὺς ἄνδρας ταύτην ἐσθλῆτα
τῶς δὲ ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τὸ σῆμα τὸ Μήδων φύκος
ἀκαῖσαι.

cum diu
acriter an-
cipitique
Marte pu-
gnatum
efficit, po-
stremito
Græci vin-
cunt [a
490.]

CXIII. Μαραθῶνι δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐξή-
νετο πολλός· καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων
οἱ βαρβάρους, τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐντάχοντο.
κατὰ τοῦτο μὲν δὲ ἐνίκων οἱ βαρβάρους, καὶ ῥήξαντες, ἐδί-
ωκον ἐς τὴν μισογάειαν· τὸ δὲ κέρως ἐκάτερον ἐνίκων 5
Ἀθηναῖοι τε καὶ Πλαταιεῖς. νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμ-
μένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων· τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥή-
ξας αὐτῶν, συναγαγόντες τὰ κέρως ἀμφοτέρω, ἐμά-

χρησι, καὶ ἐνέειν Ἀθηναίῳ. Φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι
10 ἀποστρέφονται, καὶ ἐπὶ τῇ θάλασσᾳ ἀπικόμενοι, οὗρ
τε αἶψον, καὶ οὐκ ἀκαμδάνοντο τῶν νεῶν.

ΣΧΙΣ. Καὶ ταῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ πότῳ ὁ πωλομαρ- Cadunt,
χος πωλομαρχος διαφθείρεται, ἀπὸ τοῦ γινόμενος ἀναδός. cum mul-
ἀπὸ τοῦ ἔθανος τῶν στρατηγῶν Σησίλεως ὁ Θρασύλεως. tis Atheni-
ταῦτο δὲ, Κυνόγειρος ὁ Εὐφορίωνος, ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμε- ensibus cla-
5 ρος ἀπὸ τοῦ ἀφαιέσθαι πρὸς, τὴν χάρις ἀπαιεῖται πελάει, ris, et Cal-
πύπτῃ. ταῦτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων παλλοί τε καὶ ἐνο- limachus
μαστές. plemar-
chus, et Ste-
tilaus præ-
tor. Cyneg-
iri facinus
memora-
bile.

ΣΧΥ. Ἐπεὶ μὲν οὖν τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ Persæ, na-
τοιαῖα Ἀθηναίῳ. τῇσι δὲ λαοῖσι αἱ βαρβαροὶ ἐξανα- vibus ra-
κασσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλκεν, ptim con-
τοῖς τοῖς Ἑσπέρῃσι ἀνδρίπῳ, περίπλων Σύνειον, βουλό- scens,
8 ρομαφθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ αὐτό. πρότινος
τή δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίῳ ἐξ Ἀλκιμακιδίου μηχανῆς Phalerum
αὐτοὺς ταῦτα ἐπιμαρτυρεῖται. ταῦτους γὰρ συνδραμένους ταῖσι. petunt:
Πέρσῃσι ἀναδεδῆαι ἀσπίδα, εὖσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί.

ΣΧΥΙ. Οὗτοι μὲν δὲ ἀπερίπλων Σύνειον. Ἀθηναίῳ δὲ sed quod a-
ὡς ἀποδῶν ἔχον, ἐκείνους ἐβόησαν ἐς τὸ αὐτό καὶ ter diligen-
ἐφιδραμένους ἀπικόμενοι, πρὶν ἢ τοὺς βαρβαροὺς ἔκριν, ter custodin-
καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπυγμένοι ἐξ Ἡρακλείου τοῦ ἐκτῆ. viderent,
in Asiam
revertun-
tur.

5 Μαραθῶνι ἐν ἄλλῃ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Κινεσάργει. οἱ δὲ
βαρβαροὶ τῇσι νηυσὶ ὑπερμακροφάντες θαλῆσαι, ταῦτο γὰρ
ἦν ἐκείνων τόκος τῶν Ἀθηναίων, ὑπὲρ τούτου ἀνακαχεύ-
σαντας ἀπὸ νῆας, ἀπέπλων ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην.

ΣΧΥΙΙ. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον Quot utrin-
τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακισίους ἀν- que in pu-
δρας. Ἀθηναίων δὲ, ἑκατὸν ἐννενήκοντα καὶ δύο. ἔπεσαν gna Mara-
μὲν ἀμφοτέρων τοσαῦτοι συνήκειν δὲ αὐτάδῃ θάύμα. thonia in-
5 τοιόνδε γενέσθαι. Ἀθηναίων ἀνδρᾷ Ἐπίζηλον τὸν Καυρα- torfecti
fint: quid-
que Epize-
lo Atheni-
ensi in ca-
dem acci-
derit.

γόρεω ἐν τῇ συστάσει μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθόν, τῶν ὀμμάτων στερηθῆναι, αὐτὲ πλεονέτα οὐδὲν τοῦ σώματος, οὔτε βληθέντα· καὶ τὸ λακκόν, τῆς τυφλότητος διατελεῖν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἕκτα τιφλάρ. λέγουσι δὲ αὐτὸν ἤκουσα περὶ τοῦ πάθους τοιοῦτο τιμὰ λέναν. ἄνδρα 10 οἱ δοκεῖν ὀπλίτην ἀντιστῆναι μάχαν, τοῦ τὸ γινόμενον τῇ ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν· τὸ δὲ φάσμα ταῦτο, ἐωυτῷ μὲν παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἐωυτῷ παραστάσῃ ἀπακτεῖναι ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμεν λέγουσι.

Simulacrum Apollinis, Delio Boetiae ablatum, Datis per fœdus moniti iussu restituitur.

CXVIII. Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ εἰς τὴν Ἀσίην, ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν Μυκῶν, εἶδε ὅτι ἐν ἐκτῷ ὕπνῳ. καὶ ἦτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ἡ δὲ, ὡς ἡμέρῃ τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν. εὐρὸν δὲ ἐν Φοινίσσῃ καὶ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος, περὶ 5 μένον, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν σεσυλημένον εἴη· περὶ μένοντος δὲ ἐξ οὗ ἦν ἱροῦ, ἐπλεε τῇ ἐωυτοῦ καὶ εἰς Δῆλον, καὶ ἀπὸ κατο γὰρ τῆνικαῦτα οἱ Δῆλιοι ὀπίσω εἰς τὴν νῆσόν, κατατίθεται τε εἰς τὸ ἱρὸν τὸ ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται ταῖσι Δηλίοις ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα εἰς Δῆλον, τὸ Θηβαίων· 10 τὸ δὲ ἔστι ἐπὶ θαλάσῃ, Καλκίδος κατακτίον. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντέλλόμενος ἀπέπλεε, τὸν δὲ ἀνδράντα ταῦτον Δῆλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλὰ μιν δι' ἐτέων ἔκοσαν. Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ Θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δῆλον.

Eretrios captos [c. 101.] Darius humaniter trahat, Ciffique locum, Ardericam, iis habitandum dat : juxta quem puteus, unde bitumen, sal oleumque hauriuntur.

CXIX. Τὰς δὲ τῶν Ἐρετρίων ἀνδραποδαζομένων, Δᾶτις τε καὶ Ἀρταφέρνης, ὡς προσέσχον εἰς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον εἰς Σαῦσα. βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετρίους, ἐνέχρεσφι δεινὸν χάλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίᾳ προτέρων τῶν 5 Ἐρετρίων· ἐπεὶ τε δὲ εἶδε σφῆας ἀπαχθέντας παρ' ἐωυτὸν, καὶ ὑποχειρίους ἐωυτῷ εἶντας, ἐποίησε καλὸν ἄλλο οὐδὲν, ἀλλὰ σφῆας τῆς Κισσίου χώρας κατοίκησε ἐν

σταδμῶν αὐτοῦ, τῷ ὀνόμα' ἐστὶ Ἀρδρίκκα· ἀπὸ μὲν
 10 Σόστω δέκα καὶ δημοσίους σταδίους ἀπέχοντι, τεσσε-
 ράκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ Φρέατος, τὸ παρέχεται τριφασίας
 ἰδίας· καὶ γὰρ ἄσφαλτος καὶ ἄλας καὶ ἔλαιον ἀρύνον-
 ται ἐξ αὐτῷ τρόπῳ τοῦδε· ἀπλᾶνται μὲν κηλητῶν, ἀν-
 15 τὴν δὲ γαυλοῦ, ἥμισυ ἄσκαυ οἱ προσδίδεται· ὑποτύφας
 δὲ τούτῳ, ἀντλᾷ; καὶ ἔπειτα ἐγγχεῖ ἐς δεξαμένην· ἐκ
 δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχόμενοι, τρέπεται τριφασίας
 ὁδός· καὶ ἡ μὲν ἄσφαλτος, καὶ οἱ ἄλλες πηγνυνται
 παραστικά, τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις, τὸ οἱ
 20 Πέρσαι καλέουσι ραδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν, καὶ ὀσμὴν
 παρεχόμενον βαρύναν· ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετριᾶς κατοίκισσε
 βασιλεὺς Δαρεῖος, οἱ καὶ μέχρι ἐμὸ ἐῖχον τὴν χώραν
 ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν· τὰ μὲν δὲ
 πρὸ Ἐρετριᾶς ἔσχε οὕτω.

ΘΚΧ· Ἀλακεδαίμονιαν δὲ ἦγον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχί-
 λως μετὰ τὴν πικροτέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν κα-
 τὰ λαθεῖν οὕτω, ὥστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ
 Ἀττικῇ· ὑπὲρ δὲ ἀπαικόμενοι τῆς συμβολῆς, ἰμείροντο
 5 ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μα-
 ρσιδῶνα, ἐθέσαντο· μετὰ δὲ αἰνέσαντες Ἀθηναίους
 καὶ τὸ ἔργον αὐτέαν, ἀπαλλάσσοντο ὑπίσω.

Pugna jam
 pugnat,
 Athenas ve-
 niunt auxi-
 lia Sparta-
 norum.

ΘΚΚΕ. Θούμα δὲ μοι, καὶ οὐκ ἐνδέχομαι τὸν λόγον,
 Ἐλκμαωνίδας ἄν κοτε ἀναδίζαι Πέρσῃσι ἐκ συνδήμα-
 τος ἀντίδα, βουλευμένους ὑπὸ βαρβάροις τε εἶναι Ἀθη-
 ναίους καὶ ὑπὸ Ἰππῆ· οἵτινες μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίῃ
 5 τῷ Φαινίππῳ, Ἰππονίκῳ δὲ πατρὶ, φαίνονται μισοτύ-
 ρανοι ὄντες· Καλλίης τε γὰρ μῦθος Ἀθηναίων ἀπάν-
 των ἐτάλμα, ὅπως Πεισίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν Ἀθη-
 νῶν, τὰ χρεῖματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου

Digressio de
 Alcmaeonidi-
 darum fa-
 milia. Pro-
 ditionis cri-
 men huic
 familiae illo
 tempore
 motum [c.
 115.] He-
 rodotus di-
 ligenter di-
 luit [a
 121. ad
 124.] . Alc-
 maeonidae
 perinde, ac
 Callias, ty-
 rannos ma-
 xime pero-

fi. Callie
in Pifftra-
tum odii
documenta.

Alia homi-
nis facinora
memorabi-
lia. [Pan-
nus turpis,
adfutur
purpure
Herodoti.]

ἀνέσθαι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμνησαντο.

CXXII. [Καλλίει δὲ τούτου ἄξιον πολλοῦ καὶ μάλιστα ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν. ταῦτο μὲν γὰρ τὰ προλεγεμῶνα, ὡς ἀπὸ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα τοῦτο δὲ, καὶ ἐν Ὀλυμπῇ ἐποίησε, ἵππων κινήσας· καὶ ἵππων δὲ, αὐτὰς ῥος γασόμενος. Πύθια δὲ πρῶτον ἀναλάμπας, ἀφ' ἧς οὐδὲν ἔτι εἰς τοὺς Ἕλληνας πάντα μαχίστην διακίχηται· καὶ ταῦτα δὲ, κατὰ τὰς ἐαυτοῦ θυγατέρας· αἰώνος τρεῖς, ὅστις τις ἀνὴρ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ἐγένετο, γάμου ἀρῶναι, οὐκ ἐσφί δωρὸν μεγαλοκρεσσάτων, ἐκείνῳ περὶ ἀρχαῖστας ἐκ γὰρ πάντων τῶν Ἀθηναίων τὸν ἐκείνῳ ἐδίδου ἄνδρα ἐαυτῇ ἐκλῆξασθαι, ὅδωκε τούτῳ τῶ ἀνδρὶ].

Quantum
Alcmaeoni-
dae ad Athe-
nas tyranni-
de Pis-
stridarum
liberandas
contulerint
[3, 62. 63.]

CXXIII. Καὶ αἱ Ἀλκμαιωνίδας ὀνομάσας, ἣ οὐδὲν ἔπειτα τούτου ἔσαν μισατύραννοι. Θάψμας ἂν μοι· καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν καὶ τὴν διαβολῇ, τοῦτο γὰρ ἀναδύσας· ἀσπίδα, αὐτὸς ἔφρουγόν τε τὸν πάντα χρόνον τοὺς τυράντους, ἐκ πολλοῦ τε τῆς τῶν ἑλάντων αἱ Πεισιστρατίδαι τὴν σφραγίδα καὶ αὐτὰς τὰς Ἀθήνας οὐκ ἔσαν εἰς ἀναδύσας πολλῶν μᾶλλον ἔπειτα· Ἀρμίδος τε καὶ Ἀριστογέωνος, ὡς ἐγὼ κέρως· αἱ μὲν γὰρ ἐξηγείσταν τῆς λοιπῆς Πεισιστρατιδῶν Ἰσπαρχῶν ἀποκτείναντες, αὐτὰς περὶ μᾶλλον ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυράντους· Ἀλκμαιωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἐλευθέρωσαν, εἰ δὲ αὐτὰς γὰρ ἀναδύσας ἔσαν αἱ τὴν Πυθίην ἀναπέψαντες προσημαίνου. Ἀλκμαιωνίδαι ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, ὡς μοι σφόδρα δοξάζω.

Nobilissimi
Athenis,

CXXIV. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως τι ἐπισημαίνονται καὶ Ἀθηναίων τῷ δήμῳ προσεδίδαν τὴν πατρίδα· εἰ μὲν ἂν ἦσαν σφειν ἄλλοι δοκίμοι· ἐν γὰρ Ἀθηναίοις ἄνδρες, οὐδὲ οἱ μᾶλλον ἐπισημαίνονται. αὐτὰς οὐδὲ λόγος αἰρεῖται ἀναδύσθαι ἐκ γὰρ ἐν ταύτῃ ἀσπίδι ἐπὶ τοιαύτῳ λόγῳ.

ἀποδέχθη· μὲν γὰρ εὐνοίης· καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰ-
πεῖν· ἐγένετο γάρ· ὅς μὲν τοι ἦν ὁ ἀναδέχας, οὐκ ἔχων
προσέτιμον ἐπὶ τοιαύτῳ.

CCXV. Οἱ δὲ Ἀλκμαίωνίδαι ἔσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέ- jam inde a
καὶ τὸν πατρὶς ἐν τῇσι Ἀθήησι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος priscis tem-
καὶ αὐτὸς Μεγακλῆος ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. ταῦ- Ausas fa-
το· μὲν γὰρ, Ἀλκμαίων ὁ Μεγακλῆος ταῖσι ἐκ Σαρδίων splendor
5 Αὐδαῖσι· περὶ Ἡρόδοτου ἀπικόμενοι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ Me-
ἐν Δελφοῖσι, συμπρήκτων τε ἐγένετο καὶ συναλάμβαναι onem Me-
προσέτιμον· καὶ μὲν Κροῖσος πωθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν gacis fili-
ἐς αὐτὸν χρηστήρια Φωαίωνων ἐωστὸν εὖ ποιεῖν, quem
10 ποιεῖν ἐς Σάρδεις ἀπικόμενοι δὲ δωρίεται χρυσῷ, τὸν αὖ Cræsus Sar-
δῆται τῷ ἐαυτοῦ σώματι ἐξενέικασθαι ἰσάπαιξ. ὁ δὲ des arceff-
Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν εἶπεν τοιαύτην τοιαύτῃ ἐπιτη- tum magna
δαίνουσαν προσέφερε· ἐνδὲς καὶ δῶνα μέγαν, καὶ κάλπον πολὺν vi auri do-
καταλαβόμενος τοῦ καδῆνος, καδῆριους τοὺς εὖρισκε εὐρυ- nat.
15 τείκεται· ὄντας ἐκωλύσάμενος, ἥτε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τὸν οἱ
κατηγόρητο· ὅτι ποτὶν ἐπὶ ἐς σιμὸν ψήγματος, πρῶτα μὲν
παρόντα ἐκ τῆς ἀθήνης τοῦ χρυσῷ ὅσον ἐχώρει οἱ
καδῆριον· κατὰ δὲ, τὸν κάλπον πάντα πληρόμενος χρυ-
20 σῶς, καὶ ἐς τοὺς πύχας τῆς κεφαλῆς διασπᾶσας τοῦ ψήγ-
ματος· καὶ ἄλλο καδῶν ἐς τὸ στόμα, ἐξῆτε ἐκ τοῦ θη-
σαυροῦ, ἔλκων μὲν μέγας τοὺς καδῆριους, πατὶ δὲ τῶν
αἰκῶς· μῆλλον ἢ ἀνθρώπων· τοῦ τό, τε στόματι εἰσέδυτο,
καὶ ἀνὰ τὸν ἐξήγατο· ἰδὼν δὲ τὸν Κροῖσον γέλω· ὁπλ-
30 δε· καὶ αὐτὸς πάντας τε ἐκείνους δίδω, καὶ πρὸς, ἕτερα δα-
ρῆται, οὐκ ἐλάσσω· ἐκείνων. οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ οἰκίη
αὕτη μεγάλην· καὶ ὁ Ἀλκμαίων οὗτος οὕτω τεθριππο-
τροφήσας, Ὀλυμπιάδα ἀναιρείται.

CCXVI. Μετὰ δὲ, γενεῇ δευτέρῃ ὑστερον, Κλεισθένης Post major
μὲν ὁ Σικυῶνος τύραννος ἐξήκει, ὥστε πολλῷ ὀνομαστοτέρῃ ei claritas
conciliata

per Clifhe-
nis, Sicyo-
norum ty-
ranni, affi-
nitatem.
Qui cum
Græcorum
nobilissi-
mos Sicyo-
nem invi-
tasset, ut
ex iis deli-
geret, cui
filiam A-
garisten
desponfa-
ret,

ρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ἢ πρότερον ἢ. Κλεισθέει
γὰρ τῷ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος τῷ Ἀνδρέα. γίνεται
θυγάτηρ τῇ οὐνομα ἦν Ἀγαρίστη. ταύτην ἠδέχασα, Ἑλ- 5
λήνων πάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον, ταύτῃ γαμῆκα πρῶ-
τῆναι. Ὀλυμπίων ὧν ἴσταν, καὶ νικᾷ ἐν αὐτοῖσι τε-
θρίππῃ ὁ Κλεισθέης, κήρυγμα ἀποκρίσας, ὅτις Ἑλ-
λήνων ἐαυτὸν ἀξιοῖ Κλεισθένης γαμῆρον γενέσθαι, ἦσαν
ἐς ἐξηκοστὴν ἡμέραν, ἢ καὶ πρότερον, ἐς Σικυῶνα, ὡς κε- 10
ρῶσοντος Κλεισθένης τὸν γάμον ἐν ἐναιυτῇ ἀπὸ τῆς
ἐξηκοστῆς ἀρχαμένου ἡμέρης. ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ἄσσι
σφίσι τε αὐτοῖσι ἔσαν καὶ πάτερ, ἐξαγκλωμῆναι, ἐφάρτεον
μνηστῆρες· τοῖσι Κλεισθέης καὶ δῶρον καὶ παλαίστραν
ποισσάμενος ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε.

alii aliunde
se illuc
conferunt:
Athenis,
præter Hip-
poclidem,
Megacles
Alcmaeonis
a Croeso di-
tati filius.

CXXVII. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰταλῆς ἦλθε Σμινδαρίδης· ὁ
Ἰπποκράτης Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστα, δὴ χλιδῆς, εἰς
ἀνὴρ ἀπίκετο· ἡ δὲ Σύβαρις ἡμᾶζε τρίτον τοῦ χρόνου
μάλιστα· καὶ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύθης τῷ σφροῦ λε- 5
γομένου παῖς· οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλῆς ἦλθον, ἐκ δὲ τῷ
κόλπου τῷ Ἰονίῳ, Ἀμφίμνηστος Ἐπιστρέφου Ἐπιδά-
μνιος· οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ ἦλθε
Τιστόρμου τοῦ ὑπερφύκτος τε Ἑλλήνας ἰσχυρῶς καὶ φυγά-
τος ἀνδρώπους ἐς τὰς ἰσχυρίας τῆς Αἰτωλίδος χώρας,
ταύτου τοῦ Τιστόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ Πελοπον- 10
νήσου, Φεῖδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Διωνήδης·
Φεῖδωνος δὲ τῷ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πελοποννησίῳιαι,
καὶ ὑβρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἀπάκτων, ἐς ἐξ-
αναστήσας τοὺς Ἡλείων ἀγωνοθέτας, αὐτὸς τὸν ἐν Ὀ-
λυμπίῃ ἀγῶνα εἶθηκε· ταύτου τε δὴ παῖς, καὶ Ἀμύαντος 15
Λυκούργου Ἀρκὰς ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ Ἀζην ἐκ Παίου
πόλιος Λαφάνης Εὐφορίωνος, τῷ δεξαμένου τε, ὡς λόγος
ἐν Ἀρκαδίῃ λέγεται, τοὺς Διοσκούρους οἰκίοισι, καὶ ἀπὸ

τούτου ξεινοδοκέοντος πάντας ἀνθρώπους, καὶ Ἡλείος
 20 Ὀνομάσθιδος Ἀγαίου· οὔτοι μὲν δὴ ἐξ αὐτῆς Πελοποννήσου
 ἦλθον. ἐκ δὲ Ἀθηναίων ἀπίκοντο Μεγακλῆς τε ὁ Ἀλκ-
 μάδωνος, τούτου τοῦ παρὰ Κροῖσον ἀπικομένου, καὶ ἄλ-
 λος Ἰπποκλείδης Τισάνδρου, πλούτῳ καὶ εἰδεῖ προφέρων
 Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ Ἑρετρίας, ἀνθύσης ταῦτον τὸν χρόνον,
 25 Ἀντασθίης· οὗτος δὲ ἀπ' Εὐβοίης μῆνος. ἐκ δὲ Θεσσα-
 λῆς ἦλθ' ὁ τῶν Σκοπαδῶν Διακτορίδης Κρανώνιος. ἐκ
 δὲ Μυλοσσοῶν, Ἄλκων. τοσοῦτοι μὲν ἐγένοντο οἱ μνη-
 στῆρες·

ΣΧΗΜΙ. Ἀπικόμενων δὲ τούτων ἐς τὴν προειρημένην Proci per
 ἡμέρην, ὃ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτέων annuum Si-
 ἀνεψύθετο, καὶ γένος ἐκάστου· μετὰ δὲ, κατέχων ἐνιαυ- cyone de-
 τὸν, διεπειράτο αὐτέων τῆς τε ἀνδραγαθίας, καὶ τῆς ὀρ- tentati.
 5 γῆς, καὶ παιδείας τε καὶ τρόπου, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ἰὼν Maxime
 ἐς σπουδῇ, καὶ συνάπασιν· καὶ ἐς γυμνάσιά τε ἐξαγι- Athenien-
 νῶν ὅσοι ἔσαν αὐτέων νεώτεροι, καὶ, τό γε μέγιστον, ἐν- tes : magis
 τῇ συνθετοῖ διεπειράτο· ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτοὺς, tamen alte-
 τούτων πάντα ἐποίησε, καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπῶς. ro Hippo-
 10 καὶ δὴ καὶ μάλιστα τῶν μνηστῆρων ἠρέσκοντο οἱ ἀπ' clides.
 Ἀθηναίων ἀπὸ γένεσι, καὶ τούτων μᾶλλον Ἰπποκλείδης ὁ
 Τισάνδρου, καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο, καὶ ὅτι τὸ
 ἀνέκαθε τούτοις ἐν Κορίνθῳ Κυβελίδῃσι ἦν προσήκων.

ΣΧΗΜΙ. Ὡς δὲ ἡ κυρία ἐγένετο τῶν ἡμερέων, τῆς τε Is dum in
 κατακλίστος τοῦ γάμου, καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθέ- eo est, ut
 νος, τὸν κρῖναι ἐκ πάντων, θύσας βούς ἐκατὸν ὁ Κλει- cæteris
 σθένης, εὐώχει αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ τοὺς Σι- prælatus,
 5 κωνίους πάντας. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο, οἱ μνηστῆ- Agaristen
 ρες εἶχον ἔριν ἀμφὶ τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ in matri-
 μέσον. προϊούσης δὲ τῆς πόσιος, κατέχων πολλὸν τοὺς monium
 ἄλλους ὁ Ἰπποκλείδης, ἐκέλευσε τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαι οἱ uxore excl-
 dit.

ἐμμέλειαν· πεποιημένου δὲ τοῦ αὐλητέου, ὀρχήσατο, καὶ
 κως ἐαυτῷ μὲν ἀρεστῶς ὀρχέετο· ὁ δὲ Κλεισθένης ὄρεον 10
 ἄλλον τὸ πρῆγμα, ὑπόπτευε. μετὰ δὲ, ἐπισχὼν ὁ Ἰππο-
 κλείδης χρόνον, ἐκέλευσε οἱ τινα τραπέζαν ἐστηθεῖσιν. ἔσ-
 ελθαύσης δὲ τῆς τραπέζης, πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὀρχή-
 σατο Λακωνικὰ σχημάτια· μετὰ δὲ, ἄλλα Ἀττικὰ· τὸ
 τρίτον δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τραπέζαν, τοῖσι 15
 σκέλεσι χειρονομῆσε. Κλεισθένης δὲ, τὰ μὲν πρῶτα
 καὶ τὰ δεύτερα ὀρχομένου ἀποστυγμένην γαμίζαν εἰ οἱ
 γενέσθαι Ἰπποκλείδεα διὰ τὴν τε ὀρχησιν καὶ τὴν ἀνακ-
 δόχην, κατεῖχε ἐαυτὸν, οὐ βουλόμενος ἐκτραγῆναι ἐς αὐτῶν
 ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχευε 20
 δυνάμενος, εἶπε· “ὦ παῖ Τισάνδρου, ἀπορχήσασθέ γε
 “ μὴν τὸν γάμον.” ὁ δὲ Ἰπποκλείδης ὑπαλαβὴν εἶπε·
 “Οὐ φροντίς Ἰπποκλείδῃ.” ἀπὸ τούτου μὲν ταῦτο εὐνομή-
 ζεται.

· Igitur Aga-
 ridae Mega-
 cli despon-
 detur.

CXXX. Κλεισθένης δὲ σὺν παισιόμενος, ἄλλος ἐς
 μέσον τάδε· “Ἄνδρες παῖδες τῆς ἐμῆς μητροῦς, ἐγὼ
 “ καὶ πάντας ὑμῶς ἐπαινῶ, καὶ πᾶσιν ὑμῶν, εἰ ἄν· τ'
 “ εἴη, χαριζομένη ἂν, μήτ' ἓνα ὑμῶν ἐξαιρετὸν ἀποκρί-
 “ νων, μήτε τὰς λοιπὰς ἀποδοκιμάζων ἄλλ' αὐ γὰρ 5
 “ οἶά τέ ἐστι, μῆς πέρι παρθένου βασιλεύοντα, πᾶσι
 “ κατὰ νόον ποιέειν. τοῖσι μὲν ὑμῶν ἀπελευθερωμένοις
 “ ταῦδε τοῦ γάμου, τάλαντον ἀργυρίου ἐκάστη δωρεὴν
 “ δίδωμι τῆς ἀξιώσιος ἕνεκα τῆς ἐξ ἐμοῦ γῆμαι, καὶ
 “ τῆς ἐξ οἴκου ἀποδημίας· τῷ δὲ Ἀλκμαῖανος Μεγα- 10
 “ κλεί· ἐγγυῶ παῖδα τὴν ἐμὴν Ἀγαρίστην, νόμοισι τοῖσι
 “ Ἀθηναίων.” Φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλέας,
 ἐκκυράτω ὁ γάμος Κλεισθέει.

His nati
 Clithenes,
 novæ Athe-

CXXXI. Ἀμφὶ μὲν κρίσιος τῶν μητροτέρων ταῦτα
 ἐγένετο, καὶ αὐτῶ Ἀλκμαιωνίδαι ἐδώθησαν ἀνὰ τὴν

Ἑλλάδι· ταύτων δὲ συνοικησάντων, γίνεται Κλεισθένης
 τε ὁ παῖς Φωλῆς καὶ τὴν δημοκρασίην Ἀθηναίοισι κατὰ
 5 σφῆδας, ἔχον τὸ οὐνοῖα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σο-
 κλωνίου· οὗτος τε δὴ γίνεται Μεγακλῆϊ καὶ Ἱπποκρά-
 τῃ· ἐκ δὲ Ἱπποκράτους, Μεγακλῆς τε ἄλλος, καὶ
 Ἀγαρίστη ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλεισθέους Ἀγαρίστης ἔχου-
 σα τὸ οὐνοῖα ἢ συνοικήσασά τε Ξανθίππῳ τῷ Ἀρί-
 10 στῳ, καὶ ἄγκυος εἰσά, εἶδε ὅψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, εἶδεν
 δὲ λίοντα· τρεῖς καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τίκται Περι-
 κλῆς Ξανθίππου.

nienſium
 decem in
 tribus divi-
 ſionis au-
 ſtor [5,
 66.], et
 Hippocra-
 tes: Hippo-
 crate, Me-
 gacles et
 Agarifte.
 Hæc Xan-
 thippo parit
 Periclem.

ΟΧΕΚΙΓ. Μετὰ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τρώμα γεγόμενον, Ποτ pu-
 Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκίμων παρὰ Ἀθηναίοισι, gniam Ma-
 τότε μᾶλλον ἀφῆκε· αἰτήσας δὲ νῆας ἐβδόμηκοντα, καὶ rathoniam
 σφραγίσαντες καὶ χημάτα τοὺς Ἀθηναίους, οὐ φράσας Miltiades,
 5 σφί ἐπ' ἣν ἐπιστρατεύεται χεῖρην, ἀλλὰ φας αὐτοὺς jam pluri-
 κατεπλευρούσιν; ἢ οἱ ἔπικται· ἐπὶ γὰρ χεῖρην τοιαύτην mum A-
 δεικνύει· ὅστις χρυσὸν εὐπετέως ἀφθονοῦ ἄσπεται thenis pol-
 λόγον τοιαύτην, αἰτεῖ τὰς νῆας. Ἀθηναῖοι δὲ τοῖσιν lenis, acce-
 ἐπαρδύοντες, παρέδωκαν. pta clasſe
 LXX navi-
 um,

ΕΣΧΕΧΠ. Παρεπλευρῶν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιήν, Parum ad-
 ἔπλεε ὅπ' ἡμῶν, πρόσθεν ἔχον ὡς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν oritur. Pa-
 πρότερον ὑπερπεπλούμενοι· τῇρ' εἰς Μαραθῶνα ὄρμα τῶ riis fortifi-
 Πέλοϊ· οὐλοῦντο γὰρ δὴ πρόσχημα λόγου ἦν, ἀτὰρ τίνα καὶ me resis-
 5 ἔγκοτον· ἔτι καὶ τῶν Πάριοις διὰ Λυσαγέρεα τὸν Τισίω, tentibus,
 εἰπετο ἵκεναι Πάριον; διαβαλόντα μιν πρὸς Ἑδάρνεα τὸν
 Πέλοϊν· ἀπικείμενος δὲ εἰς τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ
 στρατιῇ, ἑλθὼν Πάριον, κατεπλημένους ἐντὸς τεί-
 10 χους· καὶ ἐσπέμπων κήρυκα, αἰτεῖ ἑκατὸν τάλαντα,
 φας; ἢ μή οἱ δῶσι, οὐκ ἀπαναστήσιν τὴν στρατιήν,
 πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας· οἱ δὲ Πάριοι, ὅπως μὲν τι δάσσοσι

Μιλτιάδῃ ἀργυρίου, οὐδὲν διανοεῖντο· αἱ δὲ ὄκως διαφιλᾶζουσι τὴν πόλιν, ταῦτο ἐμνησανῶντο· ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι, καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε ἐκάρτοτα ἐπίμαχον· ταῦ τείχεος, ταῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρτο διπλήσιον ταῦ ἀρχαῖα· 15

Miltiades, et si sacerdotis cuiusdam Pariae opera adiutus, laeso femore,

CXXXIV. Ἐς μὲν δὴ τοσαῦτο ταῦ λόγου αἱ πάντες Ἕλληνες λέγουσι· τὸ ἐνδεύτερον δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι αὐδὲ λέγουσι. Μιλτιάδῃ ἀπορρόντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον γυναῖκα, εἰσαν μὲν Παρίην γένος, ἄνομα· δὲ αἱ εἶναι Τιμοῦν· εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων. Θεῶν. 5 ταύτην δὲ ἐλθούσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδῳ, συμβουλεύσασαί αἱ, εἰ περὶ πολλοῦ ποιέεται Πάρον ἐλεῖν, τὰ ἂν αὐτῇ ὑπαθῇται, ταῦτα ποιέειν. μετὰ δὲ, τὴν μὲν ὑπαθῆσθαι· τὸν δὲ, ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολώνιον τὸν πρὸ τῆς πόλεως ὄντα, τὸ ἔρκος Θεσμοφόρου Δήμητρος ὑπερθερεῖν, οὐ δυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι· ὑπερθερόντα δὲ, ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον, ὅτιδ᾽ ποιήσονται ἐντὸς, εἴτε κινήσονται τε τῶν ἀκινήτων, εἴτε ὅτιδ᾽ ὅποτε πρήξονται· πρὸς τῇσι θύρῃσι πεγενέσθαι, καὶ πρὸκα τε Φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ἐπὶ σω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰεσθαι· καταθρώσκοντα δὲ τὴν αἵμα· 15 σιὴν, τὸν μὲρὸν σπασθῆναι· αἱ δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσπταῖσαι λέγουσι.

infectisque rebus abit. Quid Pythia Paria oraculum de poena sacerdoti irroganda consulenti-bus responderit.

CXXXV. Μιλτιάδης μὲν νυν φλαύρως ἔχων, ἀπέπλες ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων, οὔτε Πάρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας τε ἐξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας, καὶ θηϊώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ, πωθόμενοι ὥς ἡ ὑποζάκορος τῶν Θεῶν Τιμὼ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, 5 βουλόμενοί μιν ἀντὶ ταυτέων τιμωρήσασθαι, Θεσπρόπους πέμπουσι ἐς Δελφοὺς, ὥς σφειας ἡσυχίᾳ τῆς πολιορκίας ἔσχε. ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσονται τὴν ὑποζάκορον τῶν Θεῶν, ὥς ἐξηγησαμένην τῷσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος ἄλωσιν, καὶ τὰ ἐς ἔρσενα γόνον ἄρρητα ἰρὰ 10

ἐκφύρασαν Μιλτιάδην. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα οὐ Τι-
μοῦν εἶναι τὴν αἰτίην τούτων, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα

ταυτῶν μὴ εὔ, φανῆναί αἱ τῶν κακῶν κατηγεμένω.

Miltiades
Athenas re-
versus ob
expeditionem Pa-
riam accusa-
tur. Ibi
quoniam
ipse, quippe
femore æ-
ger, pro se
dicere non
posset, ver-
ba pro eo
amici fa-
ciunt, et
victoriam Ma-
rathoniam et
Lemni ex-
pugnationem com-
memorant.
Sic capitis abso-
lutus, pecunia mul-
tatur:
quam mul-
tam, cum
ex morbo
postmodum
decessisset,
filius ejus
Cimon ex-
solvit.

ΠΑΡΙΟΙΣΙ ΜΕΝ Δὴ ΤΑΥΤΑ Ἡ ΠΥΘΙῃ ἔΧΡΗΣΕ.

СХХХVI. Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονο-

στήσαντα ἔσχον ἐν στόματι, οἳ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα

Ἐάνθιππος ὁ Ἀρίφρωνος, ὃς θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν

δημὸν Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν.

Μιλτιάδης δὲ, αὐτὸς μὲν παρὲν οὐκ ἀπελογέτο, ἦν

γὰρ ἀδύνατος, ὥστε σηπομένου τοῦ μηροῦ προκειμένου

δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ, ὑπεραπολογέοντο αἱ φίλοι, τῆς μάχης

τε τῆς ἐν Μαραθῶνι πολλὰ ἐπιμεμημένοι, καὶ τὴν Λή-

μνου αἵρεσιν ὡς ἐλὼν Λημόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πε-

10 λασγούς, παρῴδωκε Ἀθηναίοισι. προσγενομένου δὲ τοῦ

δήμου αὐτῶν κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαν-

τες δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα τάλαντα, Μιλτιάδης

μὲν μετὰ ταῦτα, σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ καὶ σα-

πέντος, τελευτᾷ· τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ

15 παῖς αὐτοῦ Κίμων.

СХХХVII. Λῆμνον δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὥδε ἔσχε. Digressio de

Πελασγοῖς, ἐπεὶ τε ἐκτὸς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελά-

θησαν, εἴτε ὦν δὴ δικαίως, εἴτε ἀδίκως, ταῦτο γὰρ οὐκ

ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἐκαταῖος μὲν ὁ

5 Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως. ἐπεὶ

τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώραν, τὴν σφισί ὑπὸ τὸν

Ἰμνιστὸν εἶσαν ἔδοσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τῷ τεύχεος τοῦ

περὶ τὴν ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένου· ταύτην ὡς ἰδεῖν

τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὔ, τὴν πρότερον εἶναι κα-

10 πὴν τε καὶ τοῦ μηδεὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόρον τε καὶ ἵμα-

ρον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς οὐδεμίαν ἄλλην

πρόφασιν προῖσχομένους τοὺς Ἀθηναίους· ὥς δὲ αἰεὶ
 Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι. κατοικημένοι
 γὰρ τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ τῷ Ἱμνηστῶ, ἐνθάπτεν ὀφθαλμοί
 μένους, ἀδικεῖν τάδε. Φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ τὴν σφετέρην 15
 θυγατέρα ἐπ' αὐτῶν ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον· οὐ γὰρ εἶναι
 ταῦτον τὸν χρόνον σφίσι καὶ οὐδὲ τοῖσι ἄλλοις· Ἕλλησι
 οἰκέτας. ὅπως δὲ ἔλθοιεν αὐταί, τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ
 ὕδατος τε καὶ ὀλγωρίας βιάσθαι σφας. καὶ ταῦτα 20
 μέντοι σφίσι οὐκ ἀποχρᾶν ποιεῖν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπι-
 βουλεύοντας ἐπιχειρήσειν, ἐπ' αὐτοφάρεν φαῖναι. ἐαυ-
 τοὺς δὲ γενέσθαι τοσαῦτο ἐκείνων ἀνδρας ἀμύνοντας, ὅσοι
 παρὲν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγοὺς, ἐπὶ σφας
 ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐδεῖσθαι; ἀλλὰ σφι 25
 πῆν ἐκ τῆς γῆς ἐξίεναι. τοὺς δὲ, οὕτως δὴ ἐκχωρήσαντας,
 ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λήμνον.

Inde ad
 poenas po-
 tendas
 Brauronem
 navibus ap-
 pulsus, ma-
 gnum nu-
 merum fe-
 minarum
 Atticarum
 per insidias
 rapiunt,
 cum iisque
 confue-
 runt. Post
 et filios his
 feminis in
 Lemno ge-
 nitos, quod
 soboli Pe-
 lasgicarum
 mulierum
 infecti vide-
 rentur, et
 ipsas ma-
 tres necant.

CXXXVIII. Ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἑκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα
 δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι, Λήμνον τότε
 νεμόμενοι, καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμαρῆσα-
 σθαι, εὐ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὀρθὰς, πενη-
 κοντέρους στησάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρωνί 5
 ἀγούσας ὀρθὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας. ἐνθάπτεν δὲ
 ἀρπάσαντες ταυτέων πολλὰς, οἰχοντο ἀποπλέοντες καὶ
 σφας ἐς Λήμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς εἶχον. ὥς δὲ
 τέκνων αὐταὶ αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσαν τε
 τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπον τῶν Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς 10
 παῖδας. οἱ δὲ αὐτὲ συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασ-
 γίδων γυναικῶν παισὶ ᾗθελον, ἃ τε τύπται τοῖς αὐτέων
 ὑπ' ἐκείνων τινος, ἐδοῦθαι τε πάντες, καὶ ἐτιμώμενοι ἄλ-
 ληλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδι-
 καίουσαν, καὶ πολλὸν ἐπεκράτει. μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ 15
 Πελασγοί, ἐαυτοῖσι λόγους ἐδίδουσαν καὶ σφίσι βουλου-

ορέουσι, δαίμον τι ἐσέδωκε, εἰ δὴ διαγνώσκουσιν σφίσι τε
βοηθῆσαι. οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουριδιῶν γυναικῶν τοὺς
παῖδας, καὶ τούτων αἰτίκα ἄρχειν πειρώατο, τί δὴ ἀν-
20 θρώσκουσιν ἀφ' ἑνὸς ποικίλονται; ἐνθάυτα ἔδοξε σφι κτείνειν
τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικῶν γυναικῶν. ποιεῖσι
δὲ τούτα· προσπολλύουσι δὲ σφῶν καὶ τὰς μητέρας.
ἀπὸ ταῦτα δὲ τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προτέρου τούτων τὸ ἐρ-
γώσαντα αἱ γυναῖκες, τοὺς ἅμα θόαντι ἄνδρας σφετέ-
25 ρας ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ
σχέτλια ἔργα πάντα, Λήμνια καλέεσθαι.

CKKXIX. Ἀποκτείνουσι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς Ob hanc
σφετέρους παῖδας τε καὶ γυναῖκας, οὔτε γῇ καρπὸν ἔφε- caedem ca-
ρα, οὔτε γυναῖκας τε καὶ ποῖμαι ὁμοίως ἔτικτον καὶ προ- lamitates
τῶν. σκεῖζόμενοι δὲ λιμῶν τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελφοὺς iis gravissi-
5 ἔπεμπον, λύσιν τινα αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. mas divini-
ἐ. δὲ Πυθίῃ σφίεας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας δίδοναι tus import-
ταύτας, τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἤλθόν τε δὴ tate.
ἐσπᾶς Ἀθήνας οἱ Πελασγοὶ, καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο Quam deo-
βουλόμενοι δίδομαι παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ rum iram
10 ἐν τῷ πρυτανίῳ κλίνῃ στρώσαντες, ὡς εἶχον κάλλιστα, ut avertun-
καὶ τράπεζαν ἐπιπλήν ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, carent, a
ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώραν σφίσι παραδίδοναι Pythia A-
αὐτὰ ἔχουσαν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες, εἶπαν thenienfi-
“Ἐπεὶ ἐν βορῇ ἀνέμῳ αὐτημερὸν νῆς ἐξανύσῃ ἐκ τῆς bus poenas,
15 “ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέραν, τότε παραδώσομεν.” ταῦτο quas illi
εἶπαν, ἐπιστάμενοι ταῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι. ἡ γὰρ poposcif-
Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου. ferent, data
His ipsam
Lemnnum
petentibus,
quo artifi-
cium tunc
elulerint.

CKL. Τότε μὲν τοιαῦτα. ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι Multis post
ὑστερον τούτων, ὡς ἡ Χερσόνησος ἢ ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐγέ- annis Mil-
νετο ὑπ' Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησίῳ tades e
ἀέμων κατεστηκότων, νῆι κατανύσας ἐξ Ἑλαιῶντος τοῦ Cheronefo
oraculo illo

utens Pe- ἐν Χερσονήσῳ ἐς τὴν Λῆμνον, προηγόρευε ἐξίναί ἐκ τῆς
 lasgia, ut νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμνησκων σφίσι τὸ χρη-
 insulam A- θήριον τὸ οὐδαμᾶ ἥλπισαν σφίσι αἱ Πελασγοὶ ἐπιτελεῖ-
 theniceni- σθαι. Ἡφαιστιέες μὲν νυν ἐπαύθοντο· Μυριναῖοι δὲ, οὐ
 bus cedant, Hephæstie incolæ di- συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν, ἐπολιε-
 tho audien- tes : Myri- κέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν. αὐτῶ δὲ τὴν Λῆμνον 10
 nsei vi ex- pulsi. Ita- que Le- ἔσχον Ἀθηναῖοι τε καὶ Μιλτιάδης.
 mnus Athe- narum di- tionis sub- jecta.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΠΟΛΥΜΝΙΑ.

ΕΠΕΙ δὲ ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Novus Per-
Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον τὸν Ὑστά- sarum con-
σπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένοι τοῖσι Ἀθηναί- tra Græcos
οις διὰ τὴν εἰς Σάρδεις ἐξβολὴν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῶ apparatus
στε δεινότερα ἐποίει, καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι trium an-
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο, πέμ- norum [ab
πων ἀγγέλους κατὰ πόλεις, ἐτοιμάζειν στρατιὴν, πολλῶ a. 489. ad
πλέω ἐπιτάσσων ἐκάστοις ἢ πρότερον παρήϊχον, καὶ 487.].
νάς τε καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα. ταυτέων δὲ Quarto an-
10 περὶ ἀγγελλομένων, ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτη. κα- no Ægyptus
ταλεγόμενων δὲ τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρα- a Persis
τευομένων, καὶ παρασκευαζομένων, τετάρτῳ ἔτει Αἰγύ- deficit
πτῳ ὑπὸ Καμβύσῳ δουλωθέντες, ἀπέστησαν ἀπὸ Περ- [a. 486.].
σίων. ἐν ταῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο καὶ ἐπ' ἀμφοτέ-
ρους στρατεύεσθαι.

II. Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Ἀθή- Darius Æ-
νας, τῶν παιδῶν αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς gyptum
Græciam-

que invafus dum in eo est, ut more Persarum ex filiis successorem sibi deligat, magna inter hos de successione contentio oritur.

ἡγεμονίης, ὡς δεῖ μὴ ἀποδίδεσθαι βασιλείᾳ. κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, οὕτω στρατεύεσθαι. ἔσαν γὰρ Δαρείου καὶ πρότερον ἢ βασιλεύσαι, γεγονότες τρεῖς παῖδες· ἐκ τῆς προτέρης γυναικὸς Γωβρύου θυγατρὸς· καὶ βασιλεύσαντι, ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἑτεροὶ τέσσαρες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρόβουε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγεγενημένων, Πέρξης. ἰόντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς, ἐστασίαζον· ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης, κατότι πρεσβυτάτος τε αἶψα πάντων τοῦ γόνου, καὶ ὅτι νομιζόμενα εἶναι πρὸς πάντων ἀνδράπων, τὸν πρεσβυτάτον τὴν ἀρχὴν ἔχειν· Πέρξης δὲ, ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἶναι τῆς Κύρου θυγατρὸς, καὶ ὅτι Κῶρος εἶναι ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσησι τὴν ἐλευθερίαν.

Demaratus illo temporis articulo Susa delatus [6, 70.] quid Xerxi, Dario ex Atossa genito, suaserit. Cujus consilium fecutus Xerxes, a patre obtinet, ut, cæteris posthabitis, regni successio nominetur.

III. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδοκιμώμενον καὶ γνώμην, οὕτως ἔχοντα κατὰ ταῦτ' αὐτοῖσι καὶ Δημάρετος ὁ Ἀρστωπὸς ἀναβέβηκώς ἐς Σαῦσα, ἐστέρημένος τε τῆς ἐκ Σπάρτης βασιλείης, καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἐαυτῷ ἐκ Λακεδαιμόνος. αὐτὸς ὦν πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων εἰς διαφοράν, ἐλθὼν, ὡς ἡ φύσις μὴ ἔχει, Πέρξῃ συνεβούλευσε λέγειν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔκαστος, ὡς αὐτὸς μὲν γένετο Δαρείῳ ἢ δὴ βασιλεύοντι, καὶ ἔχοντι τὸ Περσῶν κράτος, Ἀρτοβαζάνης δὲ, ὅτι ἰδιώτῃ ἐστὶ Δαρείου οὐκ ὄντων αὐτῷ πατρὸς εἶναι οὕτως δίκαιον, ἄλλον τινὰ τὸ γένος ἔχειν πρὸ αὐτοῦ· ἐπεὶ γε καὶ ἐν Σπάρτῃ, ἔφη ὁ Δημάρετος ὑπαρχόμενος, οὕτω νομίζεσθαι, ἢν οἱ μὲν προγενέστες ἔσονται ἢ τὸν πατέρα σφείων βασιλεύσαι, ὁ δὲ, βασιλεύοντι ὀπίγονος ἐπιγένῃται, τῷ ἐπιγεγενημένῳ τὴν ἐκδοξὴν τῆς βασιλείης γίνεσθαι. χρησαμένου δὲ Πέρξῃ τῇ Δημαρέτου ὑπαθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρείος ὡς λόγιε δίκαια, βασιλείᾳ μιν ἀπέδεξε. δοκέειν δὲ ἐμοὶ, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ὑποθήκης βασιλεύσαι αὐτὴν Πέρξῃ· ἢ γὰρ Ἀτοσσα εἶχε τὸ πᾶν κράτος.

IV. Ἀπαρχὰς δὲ βασιλῆα Πέρσῃσι Δαρεῖος Ξέρξεα, Altero post
ἔρχεσθαι στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ μετὰ ταῦτά τε καὶ us, omni
Αἰγυπτίαι ἀπέστασιν, τῷ ὑστέρῳ ἔτι παρασκευαζόμενον jam belli
συνέθηκε αὐτὸν Δαρεῖον, βασιλεύσαντα τὰ πάντα ἕτα ἔχ apparatu
5 τε καὶ τρήκοντα, ἀποθανεῖν· οὐδὲ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς inftructo,
ἀπεστράψας Αἰγυπτίους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι. diem supre-
mum obit
[a. 485.]

V. Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου, ἡ βασιληὴ ἀνεχώρησε Xerxes re-
ἰς τὸν παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξεα. ὁ τῶνν Ξέρξης ἐπὶ μὲν gnum ad-
τῇ Ἑλλάδι οὐδαμῶς πρόθυμος ἦν κατ' ἀρχάς στρατεύ- ceptus, cum
60 θαι, ἐπὶ δὲ Αἰγυπτῶν ἐποίησε τὴν στρατῆς ἀγερσιν. initio ab
5 παριὼν δὲ καὶ ἀπάμεινος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων armis Græ-
Μαρδόνιος ὁ Γαβρύς, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀντιπῖος, Δαρείου cie inferen-
δὲ ἀδελφεὴς παῖς, τοιούτου λόγου εἶχτο, λέγων· “ Δέ- dis abhor-
“ σκετα, εἰκ εἰκός ἐστι Ἀθηναίους ἐργασαμένους πολ- reret, et a
“ λὰ ἤδη κακὰ Πέρσας, μὴ οὐ δύναι δίκας τῶν ἐποίη- Mardonio,
100 “ σαι· ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα παρήσους τάπερ ἐν χερσὶ
“ εἶχες· ἡμερώσας δὲ Αἰγυπτίαι τὴν ἐξυδρίσασαν, στρα-
“ τλάτες ἐπὶ εἰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος τέ σε ἔχη πρὸς
“ ἀνδράσιν ἀγαθὸς, καὶ τις ὑστέρῳ φυλάσσηται ἐπὶ
“ ὅσῃ τῇ σὴν στρατεύεσθαι.” οἷτος μὲν οἱ ὁ λόγος ἦν
15 τιμωρὸς· τοῦδ' δὲ τοῦ λόγου παρενθήκη ποιείσκειτο τήν-
δε, ὡς ἡ Εὐρώπη περικαλλῆς χάρις, καὶ δένδρεα παντοῖα
φέρει τὰ ἥμερα, ἀρετῇ τε ἀκρῇ, βασιλεῖ τε μούνῃ θη-
τῶν ἀξίη ἐκτιμᾶσθαι.

VI. Ταῦτα δὲ ἔλεγε, οἳ κατέρων ἔργων ἐπιθυμητῆς et ab Aleu-
εἶναι, καὶ δόλον αἰνὸς τῆς Ἑλλάδος ὑπαρχος εἶναι· χρό- adis, Pifi-
70 τῇ δὲ κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε Ξέρξεα, ὥστε ποιέειν fratidis
ταῦτα· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα. οἱ σύμμαχα γενόμενα Onomacri-
80 εἰς τὰ πείθεσθαι Ξέρξεα. ταῦτο μὲν, ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας toque vate
παρὰ τῶν Ἀλωναδῶν ἀπυγμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέοντο ad Græcos
90 βασιλῆα, πᾶσαι προθυμίῃν παρεχόμενοι ἐπὶ τὴν Ἑλ- subigendos
incitatur.

λάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἔσαν Θησαυλῆς βασιλεῖς·
 ταῦτο δὲ, Πεισιστρατιδῶν οἱ ἀναβιβηκότες ἐς Σαῦσα, τῶν
 τε αὐτέων λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δὴ 10
 τι πρὸς τούτοις ἔτι πλέον προσωρέγοντό αἱ, ἔχοντες Ὀνο-
 μάκριτον, ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησματολόγον τε καὶ διαδότην
 χρησμῶν τῶν Μουσαίου. ἀναβιβάσκεσθαι γὰρ τὴν ἔχθρην
 προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ
 Πεισιστρατιδῆος ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνῶν, ἐπ' αὐτόν 15
 Φώρῳ ἄλλους ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονίος ἐμπούσαν ἐς τὰ
 Μουσαίου χρησμῶν, ὡς αἱ ἐπὶ Λήμνου ἐπικείμεναι ἦντοι
 ἀφανίζοιτο κατὰ τῆς θαλάσσης. διὸ ἐξήλασά μιν ὁ
 Ἰππάρχος, πρότερον χρεώμενος ταμάλιστα· τότε δὲ συν-
 αναβὰς, ὅπως ἀπίκαιτο ἐς ὄψιν τὴν βασιλῆος, λογάσων 20
 τῶν Πεισιστρατιδῶν περὶ αὐτοῦ σημειῶς λόγους, κατέ-
 λεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μὲν τι ἐνέει σφάλμα φέρον τῷ
 βασιλεῖ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδὲν, οἱ δὲ τὰ, εὐκχεόμενα
 ἐκλογόμενος, ἔλεγε τὸν τε Ἑλλάσποντον ὡς ζωχθῆναι
 χρεῶν εἴη ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσων, τῆς τε ἑλάνης ἐξηγαγόμενος. 25
 οὗτος τε δὴ χρησματοδῶν προσεφίεσσε, καὶ οἱ τε Πεισι-
 στρατιδαὶ καὶ οἱ Ἀλευάδαι γυνάμας ἀπαδεικνύμενοι.

Primum
 Ægyptus
 recepta
 [a. 484.].
 Ægyptiis
 præficitur
 Achæme-
 nes Darii
 filius, quem
 post Inarus
 obtruncat
 [a. 492.].

VII. Ὡς δὲ ἀνογνώσθη Πέρσης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
 Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα· δευτέρῳ μὲν ἔπει μετὰ τὸν Σάκατον
 Δαρείου, πρῶτα στρατηγὴν ποιέεται ἐπὶ τοὺς ἀπεισιπῶτας.
 ταύτους μὲν νυν καταστρεφάμενος, καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν
 πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείῳ ἦν, ἐπιτρέπει
 Ἀχαιμένει, ἀδελφεῷ μὲν ἐωυτοῦ, Δαρείῳ δὲ παιδί.
 Ἀχαιμένεια μὲν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἴγυπτον, χρεῶν μετέ-
 πετα ἐφόνευσε Ἰνάρως ὁ Ψαμμίτιχου, ἀπὸ Λίβης.

Xerxis ad
 Persarum
 proceres de
 Græcia in-
 vadenda
 oratio.

VIII. Πέρσης δὲ μετὰ Αἴγυπτου ἄλουσιν, ὡς ἔμμελλε
 ἐς χῆρας ἄξουσθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,
 σύλλογον ἐπὶ κλητὸν Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέσθαι, ἵνα

γνώμας τε πύδῃται σφόν, καὶ αὐτὸς ἐν πάσι εἶπῃ τὰ
 5 δόλαι· ἔλε δὲ συταλῆχθησαν, ἔλεξε Ἑλένης τάδε· “ Ἄν- 1
 “δρος Πέρσαι, αὐτ’ αὐτὸς καταγέσσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῶν
 “κυδῶς, παραδεδάμενός τε, αὐτῷ χρήσομαι. ὥς γάρ
 “ἐγὼ συνεδύναμαι τῶν προεσφύτερων, οὐδαμῶ καὶ ἡγε-
 “μέσταμην, ἐπεὶ τε παραλαβόμεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε
 10 “παρὰ Μένδων, Κύρῳ καταλόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ
 “δοῦς τε οὕτω ἄγει, καὶ αὐταῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέκουσι
 “συναφύσσας ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μὲν νῦν Κύρος τε καὶ
 “Καμβύσις πατήρ τε ἰμὸς Δαρείος καταργάσαντο καὶ
 “προσκήσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἂν τις
 15 “ἴσθῃ· ἐγὼ δὲ ἐπεί τε παρέλαβον τὸν θρόνον, ταῦτο
 “ἐκφρόνισζον, ὅπως μὴ λείψομαι τῶν πρότερον γενομένων
 “ἐκτιμῇ τῇδε, μηδὲ ἐλάσσω προσκλήσωμαι δύναμιν Πέρ-
 “σων· ὠφρυσσέμεν δὲ σύρισκω, ἅμα μὲν κῆδος ἡμῖν προσ-
 “γυόμεναι, χέρην τε τῆς νῦν ἐκτιμέδα οὐκ ἐλάσσονα
 20 “αὐτῇ φλαυροτέρῃ, παμφοροτέρῃ δὲ ἅμα δὲ τιμωρίῃ
 “πυκαὶ τίσιν γυομένην διὰ ὀρέας νῦν ἐγὼ συνελέξα,
 “ὑπὲρ τὸ πᾶν πρήσσειν, ὑπερθίστωμαι ὑμῖν. Μέλλω, ζεύ- 2
 “ξας τὸν Ἑλλάσποκτον, ἐλαῖν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης
 25 “ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμαρῆσωμαι, ὅσα δὴ
 “πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἰμόν. ὠρᾶτε
 “ἡμῶν νῦν καὶ Δαρεῖον ἰδύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς
 “ἑσπερίους ποταμούς. ἀλλ’ ὁ μὲν τετελεύτηκε, καὶ οὐκ ἔξ-
 “γίνεται αἰ τιμαρῆσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τε ἐκείνου καὶ
 30 “ὑπὲρ ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσομαι, πρὶν ἢ ἔλω
 “τα καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἳ γε ἐμὲ καὶ πατέρα
 “τὸν ἰμόν ὑπῆρξαν ἄδικα παιῶντες. πρῶτα μὲν, ἐς Σάρ-
 “δεα ἐλθόντες ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ
 “ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐπέκρησαν τὰ τε ἄλσεα καὶ τὰ
 35 “ἱρά· δεύτερα δὲ, ἡμέας οἳ ἐξῆλθον ἐς τὴν σφετέρην ἀπο-

λάδα· αἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἔσαν Θεσσαλῆς βασιλῆες·
 ταῦτο δὲ, Πεισιστρατιδῶν αἱ ἀναβιβηκότες εἰς Σοῦσα, τῶν
 τε αὐτέων λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ αἱ Ἀλευάδαι, καὶ δὴ 10
 τι πρὸς ταῦταισι ἔτι πλεον προσωρέγοντό αἱ, ἔχοντες Ὀνο-
 μάκριτον, ἄνδρα Ἀθηναίων χρησμοδόχον τε καὶ διαδότην
 χρησμῶν τῶν Μουσαίου. ἀναβιβήκεσαν γὰρ τὴν ἔχθρην
 προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ
 Πεισιστρατιδῆος ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνῶν, ἐπ' αὐτόν 15
 Φώρων ἀλοῦς ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἐρμιονίος ἐμπορεύσας εἰς τὰ
 Μουσαίου χρησμῶν, ὡς αἱ ἐπὶ Λήμνῳ ἐπικείμεναι νῆσοι
 ἀφανίζατο κατὰ τῆς θαλάσσης. διὸ ἐβόησάν με οἱ
 Ἰππάρχες, πρῶτον χρηώμενος ταμάλιστα· τότε δὲ συν-
 αναβὰς, ὅπως ἀπίκαιτο εἰς ὄψιν τὴν βασιλῆος, λεγόμενων 20
 τῶν Πεισιστρατιδῶν περὶ αὐτοῦ σημαντοὺς λόγους, κατέ-
 λεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μὲν τι ἐνόη· σφάλμα Φέρον τῷ
 βασιβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδὲν, ὁ δὲ τὰ, εὐκαυχέσθαι
 ἐκλογόμενος, ἔλεγε τὸν τε Ἑλλάσποντον ὡς ζυγισθῆναι
 χρεῶν εἴη ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσῃ, τῇ τε ἄλῃσιν ἐξηγεόμενος. 25
 οὗτος τε δὴ χρησμοδόχῳ προσεφέρεται, καὶ οἱ τε Πεισι-
 στρατίδαι καὶ αἱ Ἀλευάδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι.

Primum
 Egyptus
 recepta
 [a. 484.].
 Egyptis
 praeficitur
 Achae-
 nes Darii
 filius, quem
 post Inarus
 obtruncat
 [3, 12.].

VII. Ὡς δὲ ἀπογνώσθη Ἑβέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
 Ἑλλάδα, εἰς αὐτὰ δαυτέρῳ μὲν ἔπειτα μετὰ τὸν Δάριον
 Δαρείου, πρῶτα στρατηγὴν ποιεῖται ἐπὶ τοὺς ἀπεισιτυῖτας.
 τούτους μὲν νυν καταστρεφόμενος, καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν
 πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείῳ ἦν, ἐπιτρέπτει
 Ἀχαιμένει, ἀδελφεῷ μὲν ἰωῦτοῦ, Δαρείου δὲ πατρί.
 Ἀχαιμένεια μὲν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἴγυπτον, χρόνον μετέ-
 πειτα ἐφόνευσε Ἰνάρως ὁ Ψαμμίτιχου, ἀπὸρ Λίβης.

Xerxis ad
 Perfarum
 proceres de
 Graecia in-
 vadenda
 oratio.

VIII. Ἑβέρξης δὲ μετὰ Αἴγυπτου ἄλωσιν, ὡς ἔμαλλε
 εἰς χεῖρας ἄξισθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ καὶ Ἀθήνας,
 σύλλογον ἐπὶ κλητὸν Περσίων τῶν ἀρίστων ἐποιέσθη, ἵνα

- γνώμας τε πύδεται σφῶν, καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἶπη τὰ
 5 δούλει· ὧς δὲ συνελόχθησαν, ἔλτξε Πέρξης τάδε· “ Ἄν- 1
 “δρος Πέρσαι, αὐτ’ αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῶ
 “τιδῶς, παραδεχάμενός τε, αὐτῷ χρήσομαι. ὥς γάρ
 “ἐγὼ συνιδάσκωμαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμᾶ καὶ ἡγε-
 “μῆταρ, ἐπεὶ τε παραλαβόμεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε
 10 “πρὸς Μῆδαν, Κύρῳ κατελόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ
 “δὸς τε ὅτ’ αὖτις, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέουσι
 “σομφέρονται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μὲν νῦν Κύρος τε καὶ
 “Καμβύσης πατήρ τε ἐμὸς Δαρεῖος καταργάσαντο καὶ
 “προσπτήσαντο ἔθνα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἂν τις
 15 “ἔσθλ’ ἐγὼ δὲ ἐπὶ τε παρέλαβον τὸν θρόνον, τοῦτο
 “ἐφρόντιζον, ὅπως μὴ λείψωμαι τῶν πρότερον γενομένων
 “ἐν τιμῇ τῇδε, μηδὲ ἐλάσσω προσκτῆσθαι δύναμιν Πέρ-
 “σης· ὥφρα κ’ αὖ ἐνέρισκω, ἅμα μὲν κῦδος ἡμῖν προσ-
 “γόμενα· χρεὴν τε τῆς· νῦν ἐκτῆμεθα οὐκ ἐλάσσωσα
 20 “αὐτὰ φλαρυτέρην, παμφωρύτερην δὲ· ἅμα δὲ τιμωρίην
 “πρὸς καὶ τίσιν γενομένην διὰ θρόνας· νῦν ἐγὼ συνέλεξα,
 “ὥς τὸ νόος πρήσσειν, ὑπερβῆναι ὑμῖν. Μέλλω, ζεύ- 2
 “ξας τὸν Ἑλλήσποντον, ἐλθὼν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης
 25 “ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, ὅσα δὴ
 “πομπήκασα Πέρσας· τε καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν. ὠρᾷτε
 “ἡμῶν καὶ Δαρεῖον ἰδύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς
 “ἄνδρας τούτους. ἀλλ’ ὁ μὲν τετελεύτηκε, καὶ οὐκ ἔξε-
 “χρητέ οὐ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τε ἐκείνου καὶ
 30 “καὶ ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσομαι, πρὶν ἢ ἔλω
 “τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἳ γε ἐμὲ καὶ πατέρα
 “τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα παιῶντες. πρῶτα μὲν, εἰς Σάρ-
 “δεα ἐλθόντες· ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ
 “ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν τὰ τε ἄλσεια καὶ τὰ
 35 “ἱερά· δεύτερα δὲ, ἡμέας οἷα ἔρξαν εἰς τὴν σφετέρην ἀπο-

- “ ἄντας, ὅτε Δαΐς τε καὶ Ἀρταφέρνης ἐστρατήγησαν, τὰ
 3 “ ἐπίστασθαι πᾶντας. Τητῶν μέντοι εἰκόνα ἀνέ-
 “ τησαι ἐπ’ αὐτέων στρατεύσθαι. ἀγαθὸν δὲ ἐν αὐ-
 “ τοῖσι τοσούτοι ἀνευρίσκω λογιζόμενος, εἰ τούτους τε καὶ
 “ τοὺς τούτους πληρωχάρους καταστραφόμεθα, εἰ Πί- 40
 “ λωπος τῷ Φρυγὸς κίρσεται χώραν γῆν τὴν Περσίδα
 “ ἀποδεξόμενοι τῷ Διὸς αἰδέεσθαι ὁμωρούμεναι. οὐ γὰρ δὴ
 “ χώραν γε οὐδεμίην πατόμεθα· ὁ ἥλιος ὁμωρούμεναι τῇ
 “ ἡμετέρῃ, ἀλλὰ σφῶας πᾶσας ἐγὼ ἔρμαι ὑμῖν· μίαν
 “ χώραν θήσω, δὴ πάσης διεξελθὼν τῆς Εὐρώπης. πεν-
 “ θάνομαι γὰρ ὡς ἔχειν αἶτε τινα πάλιν ἐνθάδ’· οὐδὲ 45
 “ μίην, οὔτε ἔθνος οὐδὲν ἀνθρώπων ὑπολείπεσθαι· τὸ
 “ ἡμῖν οἷόν τε ἔσται ἐλθεῖν ἐς μάχην, τοῦτων τῶν κατέ-
 “ λεξα, ὑπεξαρκισμένων. οὕτω οἱ τε ἡμῶν αἰνέουσιν ἔξουσιν
 4 “ δούλιον ζυγόν, οἱ τε ἀνάτισι. Τρεῖς δ’ ἂν μοι ταῦδε
 “ ποίοντες χαρίζοισθε· ἐπεὰν ὑμῖν σπῆθῃν τὸν χρόνον, ἐς 50
 “ τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινὰ ὑμῶν χρήσει παρ-
 “ εῖναι· ὃς ἂν δὲ ἔχων ἥκη παρηνκευασμένον· στρατὸν
 “ κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι
 “ ἐν ἡμετέρῳ. ποιήτω μὲν γὰρ ταῦτα· ἐστὶ οὕτω· ἵνα δὲ
 “ μὴ ἰδοῦσθεσιν ὑμῖν δοκέω, τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς 55
 “ μέσον, γνώμην κελύων ὑμῶν τὸν βουλούμενον ἀποφαί-
 “ νεσθαι.” ταῦτα εἶπας ἐπαύετο.

Confilium
 regis Mar-
 donius ve-
 hementer
 collaudat,
 Græcorum
 vires mul-
 tum ele-
 vant.

- ΙΧ. Μετ’ αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε· “ ὦ δῖσποτα,
 “ οὐ μόνον εἰς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος, ἀλλὰ καὶ
 “ τῶν ἐσομένων· ὃς τά τε ἄλλα λέγων ἐπῖκειο ἄριστα
 “ καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἰωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατ-
 “ οικημένους οὐκ εἴσεις καταγελάσαι ἡμῖν, ὄντας ἀνα- 5
 “ ξίους. καὶ γὰρ θεῖον ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν
 “ καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπας καὶ Ἀσσυρίους, ἄλλα τε
 “ ἔθνη πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδικήσαντα Πέρσας οὐ-

- " δὴν, ἀλλὰ δύναμιν προσκταῖσθαι βουλόμενοι, κατα-
 " στροφόμενοι δούλους ἔχουμεν· Ἕλληνας δὲ, ὑπάρξαν-
 10 " τας ἀδικίας, ὡς τιμαρνητάμεθα. τί δαίσαντες; κοίην
 " πλῆθους συατροφίην; κοίην δὲ χρημάτων δύναμιν; Τῶν
 " ἐπιστάμεθα μὲν τὴν μάχην, ἐπιστάμεθα δὲ τὴν δύνα-
 " μηϊνῶσιν ἀσθενείᾳ· ἔχουμεν δὲ αὐτῶν παῖδας κατα-
 " στροφόμενοι, τούτους οἱ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοικημένοι,
 15 " Ἰωνεῖς τε καὶ Διολεῖς καὶ Δωριεὺς καλέονται. ἐπειρή-
 " θην δὲ καὶ αὐτοὶ ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τού-
 " τους ἐπὶ πατρός τοῦ σοῦ κλυουσθῆναι καὶ μοι μύχρι
 " Μακεδονίης ἐλάσαντι, καὶ ἄλγυν ἀπολιπόντι ἐς αὐ-
 " τας· Ἀθήνας ἀπικέσθαι, οὐδεὶς ἀντιώθη ἐς μάχην.
 20 " Καί τῳ γε εἶδασιν Ἕλληνας, ὡς πυνθάνομαι, ἀβουλό- 2
 " τῶτα παλέμεναι ἴσταςθαι, ὑπὸ τε ἀγνωμοσύνης καὶ
 " σκαμνότητος. ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον προέπωσι,
 " ἐξουράντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειώτατον, ἐς ταῦτο
 " κατῴντες μάχονται· ὥστε σὺν κακῇ μεγάλῃ αἰ νικῶν-
 25 " τες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἐστειμένων οὐδὲ λόγῳ
 " ἀρῶν, ἐξήλυσεν γὰρ αὐτὴ γήνοικα τοὺς χρεῖν, ὄντας ὁμο-
 " γλώσσους, κήρυξ τε διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι,
 " καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ
 " μάχῃ· εἰ δὲ πάντως εἶδε παλεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους,
 30 " ἐξουρίσκειν χρεῖν τῇ ἐκάτερός εἰσι δυσχερωτότατοι, καὶ
 " πᾶσι περὶν. τρώων τῶν οὐ χρηστῶν Ἕλληνας δια-
 " χρεώμενοι, ἐμὲ ἐλάσαντος μύχρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ
 " ἤλθοι· ἐς τούτου λόγον ὥστε μάχεσθαι. Σοὶ δὲ δὴ 3
 " μέλλει τίς, ὦ βασιλεῦ, ἀντιώσθαι πόλεμον προσ-
 35 " φέρων, ἄγχι καὶ πλεῖστος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ νέας
 " τὰς ἀπείκας; εἰς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς ταῦτο θρά-
 " σος ἀνίκει τὰ Ἑλλήνων πρήγματα· εἰ δὲ ἄρα ἐγὼ γε
 " ψαυσθῆναι γνώμην, καὶ ἐκείνοι ἐπαρθέντες ἀβουλίῃ ἔλ-

“Θοιεν ἡμῖν ἐς μάχην, μάθουσιν ἂν ὅς εἰμεν ἀνδράπων
 “ἄριστοι τὰ πολεμῆϊα. ἔστω δὲ ὅν μηδὲν ἀπείρητον· 40
 “αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ’ ἀπὸ πείρης πάντα ἀνδρά-
 “ποισι φιλέει γίνεσθαι.” Μαρδόνιος μὲν τοσαῦτα ἐπι-
 λέγων τὴν Ξέρξῃ γνώμην, ἐπέπαντο.

Diffuadet
 expeditionem
 Artabanum
 Hyaspis filius
 gravi argum-
 1 tis pondero-
 sissimam
 disertaque
 oratione :

Χ. Σιωπώντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ οὐ τολ-
 μώντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίη τῇ προκειμένῃ,
 Ἀρτάβανος ὁ Ὑσπασπιος, πάτρως ἰὼν Ξέρξῃ, τῷ δὴ καὶ
 1 πῶσυνος ἰὼν, ἔλεγε τάδε· “ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθῆσι
 “μὲν γνωμέων ἀντίεων ἀλλήλοισι, οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνων 5
 “αἰρεόμενον εἰλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ ἐφημέρῃ χρῆσθαι·
 “λεχθῆσι δὲ, ἔστι ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκέραιον,
 “αὐτὸν μὲν ἐκ ἰαυτοῦ οὐ διαγινώσκουσι, ἐπεὶ δὲ πα-
 “ρατρέψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, διαγινώσκουσι τὸν ἀμείνων.
 “ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ, Δαρειῷ, 10
 “ἡγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἀνδρας οὐδα-
 “μόδι γῆς ἄστυ νέμοντας· ὁ δὲ, ἐλπίζων Σκύθας τοὺς
 “Νομάδας καταστρέφεσθαι, ἐμοὶ τε οὐκ ἐπειδύματο,
 “στρατευσάμενός τε, πολλούς τε καὶ ἀγαθούς τῆς στρα-
 “τιῆς ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μάλλεις
 “ἐπ’ ἀνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἔτι ἀμείνωνας ἢ Σκύ- 15
 “θας· οἱ κατὰ θάλασσαν τε ἄριστοι καὶ παρὰ γῆν
 “λέγονται εἶναι. τὸ δὲ αὐτοῖσι ἐνεσθι δεινὸν, ἐμέ σοι δι-
 2 “καιὸν ἔστι φράζειν. Ζεύξας Φῆς τὸν Ἑλλήσποντον,
 “ἐλαῖν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα. καὶ
 “δὴ συνήνευκα ἢ τοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν 20
 “ἰσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ’ ἀμφοτέρω· οἱ γὰρ ἄνδρες λέ-
 “γονται εἶναι ἄλχιμοι· πάρεστι δὲ καὶ σταθμίσασθαι,
 “εἰ στρατὸν γε τοσαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφέρνηϊ ἐλ-
 “θῶσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν μῦνοι Ἀθηναῖοι διέ-
 “φθειραν. οὐκ ἂν ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε· ἀλλ’ ἢ τῇσι 25

- “ νησὶ ἐμβάλοσι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ, πλέωσι
 “ ἐς τὸν Ἑλλάσποντον, καὶ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν,
 “ ταῦτο δὲ βασιλεῦ, γίνεται δεινόν. Ἐγὼ δὲ αὐδεμὶ σο- 3
 “ φίη· εἰκὴν αὐτὰς συμβάλλομαι ταῦτα· ἀλλ’ οἶόν ποτε
 30 “ ἡμῶς ὀλίγου ἰδέσθαι καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ
 “ εὖς ζεύχας· Βόσπερον τὸν Θρηάκιον, γεφυρώσας δὲ πο-
 “ ταμὸν Ἰστρου, διέσθῃ ἐπὶ Σκύθας. τότε παντοῖσι ἐγέ-
 “ νητο Σκύθαι, δαίμονες Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον, τοῖσι
 “ ἐπιτέτραπτο ἡ Φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἰστρου. καὶ
 35 “ τότε γὰρ Ἰστιάδης ὁ Μιλήτου τύραννος εἰ ἐπίσπετο τῶν
 “ ἄλλων τυράννων τῇ γνώμῃ, μηδὲ ἡναντιώθη, διέργαστο
 “ ἀπὸ τὰ Περσέων πρήγματα. καὶ τοι καὶ λόγῳ ἀκού-
 “ σαι δυνάμει, ἐπ’ ἀνδρὶ γὰρ ἐνὶ πάντα τὰ βασιλείος πρήγ-
 “ ματα γεγενησθαι. Σὺ ὦν μὴ βούλεο εἰς κίνδυνον μη- 4
 40 “ δὲκα ταυτὸν ἀπικέσθαι, μηδεμῖς ἀνάγκης εἴσους·
 “ ἀλλ’ ἐμοὶ πείθευ. νῦν μὲν τὸν σύλλογον τῶνδε διάλυ-
 “ σον· αὐτίς δὲ ὅταν τοι δοκῇ, προσκαφάμενος ἐπὶ σε-
 “ αῖπῳ, προαγόμενος τὰ τοι δοκῇ εἶναι ἄριστα. τὸ γὰρ
 “ εὐβουλεύεσθαι, κέρδος μέγιστον εὐρίσκειν· εἰ γὰρ καὶ
 45 “ ἐνακτιωθῇναί τι θελεῖ, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἔσσοι εὖ,
 “ ἔσσωται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευ-
 “ σάμενος αἰσχροῦς, εἰ αἱ ἡ τύχῃ ἐπίσπειτο, εὖρημα εὖρηκε,
 “ ἔσσοι δὲ οὐδὲν αἱ κακῶς βεβούλευται. Ὅρας τὰ ὑπερ- 5
 “ έχοντα ζῶα ὡς κεραυνῷ ὁ θεὸς, οὐδὲ εἰς φαντάζε-
 50 “ σθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδὲν μιν κνίζει· ὅρας δὲ ὡς εἰς
 “ οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτ’ ἀπο-
 “ σκίπτει βέλεα; φιλεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα
 “ πάντα κολοῦειν. οὕτω δὲ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ
 “ ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ τοιόνδε· ἐπεὶ ἂν σφι ὁ θεὸς
 55 “ φθονήσας φόβον ἐμβάλῃ, ἢ βροντῇ, δι’ ὧν ἐφθάσῃσιν
 “ ἀναξίως ἐαυτῶν. οὐ γὰρ εἰς φρονέειν ἄλλον μίγα ὁ

- 6 " θεὸς ἡ αὐτὸν. Ἐπειχθῆναι μὲν πυν. πᾶν πρῆγμα,
 " τίκτεσθ' σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαισι φιλῆναι
 " γίνεσθαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθὸν, εἰ μὴ
 " παραιτίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ' ἀνὰ χρόνον ἔξυρτα τις 60
- 7 " ἄν. Σοὶ μὲν δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, συμβουλευσά· σὺ
 " δὲ, ὦ παῖ Γαβρύειο Μαρδόνιε, παῦσαι λόγων λόγους
 " ματαίους περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἰόντων ἄξιον φιλῆναι
 " ἀκούειν. Ἑλληνας γὰρ διαβάλλων, ἐπαίρεισθαι αὐτὸν
 " βασιλῆα στρατεύεσθαι· αὐτῷ δὲ τούτου εἴνεκα δοκέεις 65
 " μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. μὴ νυν οὕτως γένηται.
 " διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ δὴς μὲν εἰσι οἱ ἐπι-
 " κέοντες, εἰς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων,
 " ἀδικεῖ, οὐ παριόντος κατηγορεῖν· ὁ δὲ ἀδικεῖ ἀνα-
 " πειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ὁπότεων 70
 " τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικεῖται, διαβολῆς τε
 " ὑπὸ τοῦ ἐτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἐτέρου κακός
 8 " εἶναι. Ἀλλ' εἰ δὴ δεῖ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοῦ-
 " τος στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτοὺς ἐν ἡμέρῃσι
 " ταῖσι Περσέων μανέντω· ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλ- 75
 " λομένων τὰ τέκνα, στρατηλάστει αὐτοὺς ὅτι ἐπιτελέ-
 " μαός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατὸν ἑκό-
 " σην τινα βούλει. καὶ ἦν μὲν τῇ σὺ λέγεις, ἀναβαίνει
 " βασιλεῖ τὰ πρῆγματα, κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες,
 " πρὸς δὲ αὐτοῖσι, καὶ ἐγώ· ἦν δὲ τῇ ἐγὼ προκλήσας, οἱ 80
 " σὰ ταῦτα πασχόντων, σὺν δὲ σφί καὶ σὺ, ἦν ἀπὸ νο-
 " στήσης. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθέλῃς, σὺ
 " δὲ πάντως στρατεύμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκού-
 " σεσθαί τινά φημι τῶν αὐτῷ τῇδε ὑπολειπομένων·
 " Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ 85
 " κυτῶν τε καὶ ὀρίθων διαφρέμετον, ἢ κυτῶν γὰρ τῇ
 " Ἀθηναίων, ἢ σὲ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίῳ· εἰ μὴ ἄρα

“ καὶ πρότερον κατ’ ἴδεν, γνόττα ἐπ’ οἴους ἄνδρας ἀνα-
 “ γινώσκουσ’ στρατεύεσθαι βασιλῆα.” Ἀρτάβατος μὲν
 ταῦτα εἶπε.

ΠΕ. Πρῶτος δὲ θυμωθεὶς ἀμείβεται τοῖσδε· “ Ἀρτά-
 “ βατο, παῖρρός εἰς τῷ ἐμοῦ ἀδελφεός· ταῦτό σε ῥύσεται qua pri-
 mum qui-
 dem rex ad
 iram pro-
 vocatur,
 “ μηδὲν ἄξιον μεθεῖν λαβεῖν ἐπέων ματαιῶν. καὶ τοι
 “ ταῦτα τὴν ἀτημίην προστίδημι, ἔοντι κακῷ τε καὶ
 5 “ ἀδύμῳ, μόντε συστρατεύεσθαι ἐμᾷ γε ἐπὶ τὴν Ἑλλά-
 “ δα, αὐτῷ τε μένιν ἄρα τῆσι γυναῖξί· ἐγὼ δὲ καὶ
 “ αἶψα σέ, ὅσπερ εἶπα, ἐπιτελέα ποιήσω. μὴ γὰρ εἴην
 “ ἐκ Δαρδανίᾳ τῷ Ἰοτάσπεος, τῷ Ἀρσάμεος, τῷ Ἀρ-
 “ μενί· σὺ Τεῖσπεος, τῷ Κύρου, τοῦ Καμβύσῃ, τῷ
 10 “ Τεῖσπεος, τῷ Ἀχαιμάνεος γεγονός, μὴ τιμωρησάμενος
 “ Ἀθηναίως· οὐκ ἐπιστάμενος, ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡσυχὴν ἄξο-
 “ μεν, ἀλλ’ οὐκ ἐκείνη, ἀλλὰ καὶ μάλα στρατεύουσται
 “ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν, εἰ χρή σταθμώσασθαι τοῖσι ὑπαρ-
 “ μένοισι ἐξ ἐκείνων· οὐκ ἴσθης τε ἐνέπρησαν, καὶ ἤλα-
 15 “ σάν ἐς τὴν Ἀσίν. οὐκ οὐκ ἐξαναχωρεῖν οὐδετέροισι δυ-
 “ νάμεν· ἔρχε· ἀλλὰ ποιεῖν ἢ παθεῖν προκίεταί ἀγών·
 “ ἴσθαι, ὅτι τάδε πάντα ὑπὸ Ἑλλήσι ἢ ἐκείνοις πάντα ὑπὸ
 “ Πέρσῃσι γίνεσθαι· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς ἐχθρῆς ἐστί.
 “ καλλοὶ ὧν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρεῖν ἤδη γίνεται,
 20 “ ἴσθαι καὶ τὸ δεινόν, τὸ πείσομαι, ταῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ’
 “ ἄρσας ταύτας, τοὺς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρυγῆ, εἰὼν πα-
 “ τέραν τῶν ἐμῶν δαῦλος, κατεστρέψατο οὕτω, ὥς καὶ ἐς
 “ τόδε αὐτοὶ τε ὧν ἄνθρωποι καὶ ἡ γῆ αὐτέων ἐπάνυμοι τοῦ
 “ καταστρεφάμενου καλέονται.” ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσούτῳ
 ἐλόγετο.

XII. Μετὰ δὲ, εὐφρόνῃ τε ἐγίνετο, καὶ Ξέρξης ἐκινε mox ta-
 men, nocte
 ἢ Ἀρταβάνου γνώμῃ· νυκτὶ δὲ βουλὴν διδούς, πῶν γυ insequente
 εὐρισκέ οἱ αὐτῷ πρῶτον εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλά- patru pon-
 derare ar-

guimenta, δα. δεδογμένων δὲ οἱ αὐτὶς ταυτίων, κατύπνωσε· καὶ δὴς
ita move-
tur, ut bello
abstinen-
dum cen-
seat. Ea-
dem nocte
fornio, ne
prius confi-
lium mu-
tet, com-
monetur.
σου. ἐδοξε δὲ Ἐρέξης ἀνδράσι ἐπιστάταις μέγα τε καὶ
εὐεϊδία εἰπεῖν· “Μετὰ δὲ βουλευέσθαι, ὦ Πέρσαι, στρα-
“ τευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προσέπας ἀλίζειν
“ Πέρσῃσι στρατόν; οὔτε ὦν μεταβουλευόμενος ποιεῖς 10
“ εὔ, οὔτε ὁ συγγνωσόμενός τοι πάρα· ἀλλ’ ὥσπερ τῆς
“ ἡμέρης ἐβουλευσας ποιεῖν, ταύτην ἔτι τῶν ὁδῶν.” τὸν
μὲν, ταῦτα εἰπαντα, ἐδόκει ὁ Ἐρέξης ἀποπαύσθαι.

Nihilō se-
cū die
post, proce-
dibus ite-
rum convo-
catis, Arta-
bani sen-
tentiam sibi
jam probari
agnoscit.

XIII. Ἡμέρης δὲ ἐπιλαμφάσης, ὄνειρου μὲν τούτου
λόγον οὐδένα ἐποιεῖτο, ὁ δὲ Περσέων συναλίσσας τοὺς αὐ-
τούς τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἐλεγέ σφι τάδε· “Ἀν-
“ δρες Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε ὅτι ἀγχοῦμαι
“ βουλευόμεναι. Φρενῶν τε γὰρ ἐς τὰ ἐκκαυτῶν ὠρεῖται 5
“ οὐκ ἂν ἀνῆκα, καὶ οἱ παρεγορεύμενοι κῆρα ποιεῖν, οὐ-
“ θένα χρόνον μευ ἀπέχοντα. ἀκούσαντε μέντοι μοι τῆς
“ Ἀρταβάνου γνώμης, παραυτίκα μὲν ἡ νεότης ἐπέβη,·
“ ὥστε ἀεικέστερα ἀπορήψαι ἔπειτα ἐς ἀνδρῶν πρὸς ὅτε-
“ ρον ἢ χρεῶν· ὦν μέντοι συγγνοῦς, χρήσθαι τῇ ἐκείνῃ 10
“ γνώμῃ. ὥς ὦν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι
“ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἥσυχός ἐστε.” Πέρσαι μὲν, ὡς ἡκού-
σαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνην.

Nocte alte-
ra idem
fornium
dormienti
oblatus,
multa mi-
natur mala,
nisi arma
capebat.

XIV. Νυκτὸς δὲ γενομένης, αὐτὶς ταῦτ’ ὄνειρον ἔλεξε
τῷ Ἐρέξῃ κατύπνωμένῳ ἐπιστάτῃ· “Ἐπὶ δὲ Πέρσῃσι, καὶ
“ δὴ φαίνεται ἐν Περσῇσι τε ἀπειπάμενος τὴν ὑπὸ στρατη-
“ λασίην, καὶ τὰ ἐμὰ ἔπειτα ἐν σὸδῃ ποιεῖσθαι λόγῳ,
“ ὥς παρ’ οὐδενὸς ἀκούσας. εὔ· ὦν τὸδ’ ἔστι, ἥτις μὲν 5
“ αὐτίκα στρατηλατῆς, τάδε τοι ἐξ αὐτίων προδεδόκα
“ ἀνασχέσειν· ὥς καὶ μέγας καὶ πολλὸς ἐγένετο ἐν ὀλίγῳ
“ χρόνῳ, οὕτω καὶ τὰ πενὸς ὑπὸ τῷ τάχῳ ἔσται.”

XV. Ἐρέξης μὲν περὶ τοῦτον γενόμενος τῇ ὄφει, ὡς αὖτε

ἔφαμε ἐκ τῆς κατῆς, καὶ πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτά- Artabanus
protinus as-
cessurus
βαρὸν καλέσασθαι. ἀπικομένῳ δὲ οἱ ἔλεγε Ξέρξης τάδε·

- “ Ἀρτάβαρε, ἐγὼ τοκαυτίκα μὲν οὐκ ἴσωφρόνεις, εἰ-
5 “ πας ἐς σὲ μάταια ἔπεα χρηστῆς εἵνεκα συμβουλίας·
“ μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον μετέγνων· ἔγνω δὲ
“ ταῦτά μοι ποιητέα ὄντα τὰ σὺ ὑπέδηκας. οὐκ ἔγωγε δυ-
“ νατός τρι ἐμὶ ταῦτα ποιῆσαι βουλόμενος· τετραμμένῳ
“ γὰρ ὅθι καὶ μετεγνώκωτι ἐπιφωτῶν ὄνειρον φαντάζεται
10 “ μοι, οἰδαμὲν συνεπαίνεον ποιῆσαι με ταῦτα· ἣν δὲ καὶ
“ διαπειλῆσαν οἴχεται. εἰ ἂν θεός ἐστι ὁ ἐπιπέμπων,
“ καὶ εἰ πάντως ἐν ἡδοῇ ἐστὶ γενέσθαι στρατηλασίην
“ ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι, ἐπιπτήσεται καὶ σοὶ τῷτ’ ὄνειρον,
“ ὁμοίως καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον. εὐρίσκω δὲ αὖθις ἂν χινο-
15 “ μενα ταῦτα, εἰ λάβοις τὴν ἐμὴν σκευὴν πᾶσαν, καὶ
“ ἐνθάδε μετὰ ταῦτα ἵξω ἐς τὸν ἐμὸν θρόνον, καὶ ἔπειτα
“ ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσκειας.” Ξέρξης μὲν ταῦτά οἱ
ἔλεγε·
“ καὶ Ἀρτάβαρος δὲ αὐτῷ τῷ πρώτῳ αἰ καλεῖσθαι πει-
“ θόμενος, οἷα οὐκ ἀξιοῦμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον ἵξε-
“ σθαι, τέλος ὡς ἡννοκάξτε, εἶπας τάδε, ἐποίησε τὸ κε-
5 λαιόμενον· “ Ἰσταί, ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ, παρ’ ἐμοὶ κέκρι-
“ ται, φρονέειν το εὔ, καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ εἰδέειν
“ περὶ τούτων· τὰ σε καὶ ἀμφοτέρω περὶ κλοντα, ἀνδρώ-
“ πην κακῶν ἐμιλίας σφάλλουσι· κατάπερ τὴν πάντων
“ χρησμάτων τὴν ἀνδρώποισι θάλασσαν, πνεύματά φασι
10 “ ἀνιμῶν ἐκπύπναι, οὐ περιεργᾶν φύσει τῇ ἐαυτῆς χρῆ-
“ σθαι, ἐμὲ δὲ ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς, οὐ τοσαύτων
“ ἔφακε λῆτη, ὅσα γινώμεων δύο προκειμένων Πέρσῃ,
“ τῆς μετ’ ἡδὸν αὐξανοῦσης, τῆς δὲ καταπαμνεύσης, καὶ
“ λεγούσης ὅς κακὸν εἶν διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλεονε-
15 “ χεῖν· εἰ δὲ οὐκ αἰεὶ ἔχῃ τὸν παρεῖναι τοιαύτων προκει-

- “ μενέων τῶν γνωμέων, ὅτι τὴν σφαλερωτέην σφαῖραν τε
 2 “ καὶ Πέρσῃσι ἀναίρεο. Νῦν ὦν, ἐπεὶ δὴ τέτραψαι ἐπὶ
 “ τὴν ἀμείνω, Φῆς τοι μετιόντι τὸν ἐπ’ Ἑλλήνας στόλον,
 “ ἐπιφοιτᾷν ὄνειρον θεῶν τινὸς πομπῆς, οὐκ ἐὼντά σε κα-
 “ ταλύειν τὸν στόλον. ἀλλ’ οὐδὲ ταῦτά ἐστι· θεῖα, ὦ 20
 “ παῖ. ἐνύπνια γὰρ τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα,
 “ τοιαῦτά ἐστι οἷά σε ἐγὼ διδάξω, ἔστι σπῆ· πολλοῖσι
 “ πρὸς βύτερος ἐὼν· πεπλανῆσθαι αὐτοὶ μάλιστα ἐὼ-
 “ θασι αἱ ὄψεις τῶν ὀνειράτων, τὰ τις ἡμέρας φρατίζει·
 “ ἡμεῖς δὲ τὰς προτοῦ ἡμέρας ταύτην τὴν στρατηλασίην 25
 3 “ καὶ τὸ κάρτα εἶχομεν μετὰ χεῖρας. Εἰ δὲ ἄρα μὴ
 “ ἐστι ταῦτο τοιαῦτο οἷον ἐγὼ διαίρω, ἀλλὰ τι τοῦ θεοῦ
 “ μετέχον, σὺ πᾶν αὐτὸ συλλαβὼν εἴρηκας· φανήσεται
 “ γὰρ δὴ καὶ ἐμοὶ ὡς καὶ σοὶ διακελευόμενον· φανήσεται
 “ δὲ οὐδὲν μᾶλλον μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθλότητα, ἢ 30
 “ οὐκὶ τὴν ἐμήν· οὐδὲ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατεπαυ-
 “ ομένη, ἢ οὐ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ· εἴπερ γε καὶ ἄλλως εἰδέλεις
 “ φανῆναι. οὐ γὰρ δὴ ἐς τοσοῦτό γε κηθεῖναι ἀσκήκει
 “ ταῦτο ὅ, τι δὴ κοτέ ἐστι τὸ ἐπιφανόμενον· καὶ ἐν τῷ
 “ ὑπνῷ, ὥστε δοῖται, ἐμὲ ὄρων, σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐσθλῇ 35
 “ τεκμαιρόμενον. εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδὲν λόγῳ πείσεται,
 “ οὐδὲ ἀξιώσει ἐπιφανῆναι, οὔτε ἢ τὴν ἐμήν ἐσθλότητα ἔχει,
 “ οὔτε ἢ τὴν σὴν, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει ταῦτα, μετετέτασθαι
 “ ἔσται. εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσειε γε συνεχέως, φανῆναι ἂν
 “ καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. εἰ δὲ τοι οὕτω δεδάσκειται γίνε- 40
 “ σθαι, καὶ οὐκ οἶά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ’ ἤδη δεῖ
 “ ἐμὲ ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνῶσαι, φέρε, ταυτέων ἐξ ἐμοῦ
 “ ἐπιτελευμένων, φανήτω καὶ ἐμοί. μέχρι δὲ τούτου τῇ
 “ παρυσίῃ γνώμῃ χεῖσομαι.”

inque lecto
 regio collo-
 catus, co-

XVII. Τοσαῦτα εἶπας Ἀρτάβανος, ἐλπίζων εἰς ἑξῆς
 ἀποδοῖναι λόγοντα οὐδὲν, ἐκείναι τὸ καλυπόμενον. ἐκείναι δὲ

τὴν Πέρσῃα ἐσθῆτα, καὶ ἰζόμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον, dem illo phantasmate terror.
ὡς μὲν αὖ ταῦτα κοῖτον ἐποιέετο, ἤλθ' οἱ κατυπνωμένῳ
ἐταῦτόν αἶμιον τὸ καὶ παρὰ Πέρσῃα ἐφοῖτα· ὑπεροτὰν δὲ
τοῦ Ἀρταβάνου, εἶπε τάδε· “ Σὺ δὴ κείνος εἰς ὃ ἀπο-
“ σπεύδων Πέρσῃα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ὡς
“ δὴ κηδόμενος αὐτοῦ; ἀλλ' οὔτε ἐς τὸ μετέπειτα, οὔτε
“ ἐς τοπαραινῆκα ἢν καταπροῖξαι ἀποτρέπων τὸ χρωὶν
10 “ γινέσθαι. Πέρσῃα δὲ τὰ δὲ ἀνηκουστέοντα παθεῖν,
“ αὐτὸ ἐκείνῳ δεδόλωται.”

ΚΥΗ. Ταῦτά τε δὴ εἶδκεν Ἀρτάβανος τὸ ὄνειρον Igitur quod Dii expeditionem viderentur imperare, Xerxes, Artabano jam afficiente, ut bellum apparetur, suis edicere.
ἀπαιλίσιν, καὶ θερμοῖσι σιδηρίοις ἐκκαίειν αὐτοῦ μέλλειν
τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὅς, ἀμβώσας μέγα ἀναθρόσκει,
ἐκπὸ παρῖζόμενος Πέρσῃ, ὡς τὴν ὄψιν οἱ τοῦ ἐνυπνίου διεξ-
ῆλθε ἀπηγοέμενος, δυντερά οἱ λέγει τάδε· “ Ἐγὼ μὲν,
“ καὶ βασιλεῦ, οἷα ἀνθρώπος ἰδὼν ἤδη πολλά τε καὶ με-
“ γάλῃα πενόντα πρήγματα ὑπὸ ἐσσόνων, οὐκ ἔων σε τὰ
“ πάντα τῇ ἡλικίᾳ εἶκον· ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ
10 “ πολλῶν ἐπαυόμειν· μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσα-
“ γάτης Κέρου στόλον ὡς ἐπρήξε, μεμνημένος δὲ καὶ τὸν
“ ἐπὶ Αἰθίοπας τοῦ Καμβύσεω, συστρατευόμενος δὲ καὶ
“ Δαρῖον ἐπὶ Σκύθας. ἐπιστάμενος ὦν ταῦτα, γνώμην
“ εἶχον, ἀντρεμίζοντά σε μακαριστὸν εἶναι πρὸς πάντων
15 “ ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὄρμη, καὶ
“ Ἑλλήνας, ὡς εἶποι, φθορὴ τις καταλαμβάνει θεήλα-
“ τος· ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τράπομαι, καὶ τὴν γνώμην
“ μετατίθεμαι· σὺ δὲ σήμερον μὲν Πέρσῃσι τὰ ἐκ τοῦ
“ θιῶν πεμπόμενα, χρῆσθαι δὲ κέλευε τοῖσι ἐκ σεῦ πρῶ-
20 “ τούτι προειρημένοις ἐς τὴν παρασκευὴν· ποίει δὲ ὅτω,
“ ὅπως τοῦ θεοῦ παραδιδόντος, τῶν σῶν ἐκδεῖται μὴδέ.”
ταῦτ' αὖν δὲ λεχθέντων, ἐνθαῦτα ἐπαρθέντες τῇ ὄψει, ὡς
ἡμέρῃ ἐγένετο τάχιστα, Πέρσης τε ὑπερετίθετο ταῦτα

Πέρσης, καὶ Ἀρτάβανος, ὃς πρότερον ἀποσπεύδων μαυρὸς ἐφαίνετο, τότε ἐπισπεύδων Φανερὸς ἦν.

25

Tertium
Xerxis som-
nium. Ejus
interpreta-
tio a magis
facta, inde-
que nata
Perfarum
spca.

XIX. Ὀρμημένῳ δὲ Ξέρξῃ στρατηλατεῖν, μετὰ ταῦτα τρίτῃ ὄψις ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν οἱ μάγοι ἐκρίναν ἀκούσαντες φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν, δουλεύειν τε οἱ πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὄψις ἦν ἡδε. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης εἶσθαι ἐλαίης θάλλῳ ἀπὸ δὲ τῆς ἐλαίης τοὺς 5 κλάδους γῆν πᾶσαν ἐπισχεῖν· μετὰ δὲ, ἀφανισθῆναι περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν στέφανον. κρινάντων δὲ ταύτῃ τῶν μάγων, Περσέων τε τῶν συλλεχθέντων αὐτίκα πᾶς αἷρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐωυτοῦ ἀπελάσας, εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι εἰρημένοισι, θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ 10 προκείμενα δῶρα λαβεῖν· καὶ Ξέρξης τῷ στρατῷ οὕτω ἐπάγγελσιν ποιέεται, χῶρον πάντα ἐρευνῶν τῆς ἡπείρου.

Ingenti bel-
lico appa-
tu per qua-
driennium
instruō, στρα-
τὴν Σέρξης
proficif-
citur [a.
481.]. Ma-
joribus co-
piis bellum
nunquam
antea esse
geum.

XX. Ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἀλώσιος, ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτη πλήρη παραρτίετο στρατὴν τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ στρατῇ, πῆμπτῳ δὲ ἔτει ἀνομένῳ ἐστρατηλάτῃ χειρὶ 5 μεγάλῃ πλήθεος. στόλων γὰρ τῶν ἡμεῖς ἴσμεν πολλὰ ὅθι Σκύθας παρὰ ταῦτον μηδὲν φαίνεσθαι, μήτε τὸν Σκύθικόν, ὅτε Σκύθαι Κιμμερίους διώκοντες, ἐς τὴν Μηδικὴν χώραν ἐμβάλλοντες, σχεδὸν πάντα τὰ ἀνα τῆς Ἀσίας καταστρεφάμενοι, ἐνέμοντο· τῶν εἵνεκεν ὑπὲρ Δαρείου 10 ἐτιμωρέτο· μήτε κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν Ἀτρείδων ἐς Ἴλιον, μήτε τὸν Μυσῶν τε καὶ Τευκρῶν, τὸν πρὸ τῶν Τρωϊκῶν γεγόμενον· οἱ διαβάντες ἐς τὴν Εὐρώπην, κατὰ Βόσπορον, τοὺς τε Θρήικας κατεστρεφάντο πάντας, καὶ ἐπὶ τὸν Ἴονιον πόντον κατέβησαν, μέχρι τε Πηνειοῦ ποτα- 15 μῷ τῷ πρὸς μεσαμβρίας ἔλασαν.

Mons A-
thos, ju-
bente Xer-
xe, perfos-
sus.

XXI. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' ἑτέραι πρὸς ταῦτα γε-
όμεναι στρατηλασίαι, μῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαί. τί γὰρ οὐκ

ἤγαγε ἐκ τῆς Ἀσίης ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Πέρξης·
 κοῖον δὲ πινόμενον μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν με-
 5 γάλων ποταμῶν· οἱ μὲν γὰρ νέας παρέχοντο, οἱ δὲ ἐς
 πεζον ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ
 ἱππαγωγὰ πλοῖα, ἅμα στρατευομένοισι· τοῖσι δὲ ἐς
 τὰς γεφύρας μακρὰς νέας παρέχειν· τοῖσι δὲ σῖτά τε
 καὶ νέας, καὶ ταῦτο μὲν, ὥς προσπταισάντων τῶν πρώτων
 10 περιπλοέκτων περὶ τὸν Ἄθων, προετοιμάζετο ἐκ τριῶν
 ἑτῶν καὶ μάλιστα ἐς τὸν Ἄθων. ἐν γὰρ Ἐλαιῶντι τῆς
 Χερσονήσου ὤρμεον τριήρεις· ἐνθῦθεν δὲ ὀρμειόμενοι, ὤρυσ-
 σον ὑπὸ μαστίγων παντοδαπὴ τῆς στρατῆς, διάδοχοι δὲ
 ἐφείτων· ὤρυσσον δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἄθων κατοικημένοι.
 15 Βουβάρης δὲ ὁ Μεγαβάζου, καὶ Ἀρταχάης ὁ Ἀρταίου,
 ἄνδρες Πέρσαι, ἐπεστάτεον τοῦ ἔργου.

XXII. Ὁ γὰρ Ἄθως ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ οὖνο- Natura hu-
 μαστρῶν, ἐς θάλασσαν κατήκον, οἰκημένον ὑπὸ ἀνδρῶ- jus montis:
 πῶν. τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἠπειρον τὸ ὄρος, χερσονησοειδές oppidum in eo
 5 ἐστὶ, καὶ ἰσθμὸς ὡς δώδεκα σταδίων· πεδίον δὲ
 σταῖο, καὶ κολωναὶ οὐ μεγάλοι ἐκ θαλάσσης τῆς Ἀκα-
 νησίου, ἐπὶ θαλάσσαι τὴν ἀντίον Τορώνης. ἐν δὲ τῷ ἰσθμῷ
 ταῦτα, ἐς τὸν τελευτᾷ ὁ Ἄθως, Σάνη πόλις Ἑλλάς οἰ-
 κηται. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἄθω οἰκημέναι,
 10 τὰς τότε ὁ Πέρσης ηἰσιώτιδας ἀντὶ ἠπειρωτῶν ἀρμήτο
 πᾶσιεν, εἰσι αἰδέ, Διον, Ὀλόφυξος, Ἀκρόθων, Θύσσης,
 Κλεωναί. πόλις μὲν αὗται αἱ τὸν Ἄθων νέμονται.

XXIII. Ὀρυσσον δὲ ὡς δασάμενοι τὸν χώρον οἱ Ratio per-
 βαρβαροὶ κατὰ ἔθνεα, κατὰ Σάνην πόλιν σχοινοτένες fodiendi:
 5 ποησαμένοι· ἐπεὶ δὲ ἐγένετο βαθεῖα ἡ διώρυξ, οἱ μὲν, Phoenicum
 κατωτάτα ἐστειότες, ὤρυσσον· ἑτέροι δὲ, παρεδίδουσαν τὸν hoc in la-
 5 αἰεὶ ἔχουσσόμενον χῶν ἄλλοις κατύπερθε ἐστειώσι ἐπὶ bore foler-
tia. Opera-
rii unde
commectus
acceperint.

βάθρῳ· οἱ δὲ αὖ ἐποδόμενοι, ἐτέρωσι, ἑασι ἀκύνοντο ἐς τοὺς ἀνωτάτω· αὗτοι δὲ ἐξεφόρον τε καὶ ἐξέβαλλον· τοῖσι μὲν νῦν ἄλλοισι πλὴν Φοινίκων, καταβήγνυμεναι· οἱ παλαιὸν τοῦ ὀρύγματος, πόνον διπλήσιον παρεῖχον· ἅτε γὰρ τοῦ τε ἀνω στόματος καὶ τοῦ κάτω τὰ αὐτὰ μέτρα πόνου 10 μένων, ἔμελλε σφι τοιαῦτον ἀποδοῖσθαι· αἱ δὲ Φοινίκες σοφίην ἐν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοις ἀποδείκνυνται, καὶ νῦν καὶ ἐν ἐκείνῳ· ἀπολαχόντες γὰρ μόριον ἄσπον αἰπῶσι ἐπέβαλε, ὄρυσσον· τὸ μὲν ἀνω στόμα τῆς διώρυχας πωλεῖν διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδει αὐτὴν τὴν διώρυχα γεῖσθαι· περὶ 15 βαινάντος δὲ τοῦ ἔργου, συνήγον αἰεὶ· κάτω τε δὲ ἐγένετο, καὶ ἐξισούτο τοῖσι ἄλλοις τὸ ἔργον· ἐν ταῦτα δὲ λαμάν ἐστι, ἵνα σφι ἀγορὴ τε ἐγένετο καὶ πρητήριον· σῖτες δὲ σφίσι πολλὸς ἐφοῖτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀλφεισμένας.

Quare motus Xerxes fossam per Athon fieri imperaverit. Alvei latitudo. Strymon ab iisdem operariis ponte junctus.

XXIV. Ὡς μὲν ἐμὲ συμβαλλόμενον εἰρᾶσαν, μεγαλαφροσύνης εἵνεκα αὐτὸ πᾶρξῆς ὄρυσσιν ἐπέβαλε, ἐπέλεον τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι, καὶ μημέσυναι λιπέσθαι. παρεῖν γὰρ, μηδὲνα πόνον λαβόντας, τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας 5 διειρῖσαι, ὄρυσσιν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσσῃ· εἰρᾶς ὡς δύο τριήρεις πλέειν ὁμαῦ ἐλαττραμέναις· ταῦτα δὲ πᾶσι ταῦτοις τοῖσι περ καὶ τὸ ὄρυγμα, προστίετακτο καὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυρῶσαι.

Arma pontibus faciundis. Commectui in loca maxime idonea per Thraciam ac Macedoniam congeſti.

XXV. Ταῦτα μὲν νῦν αὕτω ἐποίησε· παρὰ σκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας βύβλινά τε καὶ λευκαίνου, ἐπιτάξας Φοινίξιν τε καὶ Αἰγυπτίοισιν· καὶ σιτία τῇ στρατῷ καταβάλλειν, ἵνα μὴ λιμῇναι ἢ στρατῷ, μηδὲ τὰ ὑποζύγια ἐλαυνόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἀναπυθόμενος δὲ 5 τοὺς χῶρους, καταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεύαταιν εἴη, ἄλλον ἄλλῃ ἀγινέοντας ὀλκᾶσι τε καὶ πορθημέναις ἐκ τῆς Ἀσίης πανταχόθεν· τὸν δὲ ὦν πλεῖστον ἐς Ἀστυνήν

Ἀσπὴν καλαυράν τῆς Θρηάκης ἀγίνουσι, αἱ δὲ, ἐς Τυρόδι-
 10 ζῶν τὴν Περπιδίαν, αἱ δὲ, ἐς Δορίσκον, αἱ δὲ, ἐς Ἡϊόνα
 τὴν ὀπί Σερρόνι, αἱ δὲ, ἐς Μαιεδονίαν διατεταγμένοι.

ΚΑΤΑΝΑ. Ἐν τῷ δὲ οὔτοι τὸν προκείμενον πόσον ἐργά- Pedestres
 ζοιτο, ἐκπεύτω· ὅτι ὅς ἄπας συλλαλεγμένος, ἅμα Εἰρήνη copiae in
 εὐαρεστέο ἐς Χάριτος, ἐκ Κρητῶν ὀρμηθεὶς τῶν ἐν Καπ- Cappadoci-
 πιδονίῃ· ἐνθαυτά γὰρ αἴρητο συλλέγεσθαι πάντα τὸν am, ad op-
 5 κατ' ἥκαθεν μάλιστα ἅμα αὐτῷ Εἰρήνῃ παρεύεσθαι pidum Cri-
 στρατὸν· ἐς μὲν νυν τῶν ὑπάρχων στρατὸν κάλλιστα tala, coa-
 ἐσταλμένων ἀρχαῶν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλείος thae. Unde
 ὄναρ ἐξάρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν cum Xerxes
 τυοῖται πᾶσι ἐλθόντας αἶδα· αἱ δὲ, ἐπεὶ τε διαβάντες τὸν in Phrygi-
 10 στρῶμα, αἱ δὲ, ἐπεὶ τε διαβάντες τὸν am movif-
 ἐσταλμένων ἀρχαῶν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλείος fet, Caele-
 ὄναρ ἐξάρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν nas Mæan-
 τυοῖται πᾶσι ἐλθόντας αἶδα· αἱ δὲ, ἐπεὶ τε διαβάντες τὸν dri fontibus
 ἐσταλμένων ἀρχαῶν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλείος ac Marfyæ
 ὄναρ ἐξάρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν Sileni pelle
 τυοῖται πᾶσι ἐλθόντας αἶδα· αἱ δὲ, ἐπεὶ τε διαβάντες τὸν celebra de-
 ἐσταλμένων ἀρχαῶν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλείος latus,

10 Ἄλυστοταμὸν, ὠμίλησαν τῇ Φρυγίῃ, δι' αὐτῆς παρεύμενοι,
 παρεγένετο ἐς Κελαιῆς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδῶσι Μαι-
 ἀνδρου ποταμῷ, καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου,
 καὶ αὐτομα τογχεῖν εἰς Καταρρήκτης· ὅς ἐξ αὐτῆς τῆς
 ἀγῶν τῆς Κελαιῶν ἀνατέλλων, ἐς τὸν Μαιάνδρον ἐκδι-
 15 δῶ· ἐπὶ τῇ καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύου ἀσπὴς ἐπὶ τῇ πόλει
 ἀνακρέμασται· τὸν ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπολλῶ-
 νος ἐκδακνῆτα ἀνακρεμνομένην.

ΚΑΤΑΝΑ. Ἐκ ταύτῃ τῇ πόλει ὑποκατήμενος Πύθιος ὁ a Pythio
 Ἄττος, ἀπὸρ Λυδοῦ, ἐξέτισε τὴν βασιλείας στρατὸν πᾶσαν Lydo, ho-
 ἐπὶ αὐτοῦ μετόπισσι, καὶ αὐτὸν Εἰρήνῃ χρήματά τε ἐπ- mine sum
 20 ογγέλλαιτο· βοδόμενος ἐς τὸν πόλεμον παρέχειν. ἐπαγ- ætatis longe
 σκελλυμένον δὲ χρήματα Πυθίου, εἶστο Εἰρήνης Περσέων ditissimo,
 τῶν παρῆντας, τίς τε εἰὼν ἀνδρῶν Πύθιος, καὶ πόσα una cum
 25 χρήματι πωτημένους, ἐπαγγέλλαιτο ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν, toto exerci-
 30 Ἰλίου βασιλεῦ, ὅπως ἐστὶ, ὅς τοι τὸν πατέρα Δαρεῖον tur. Plata-
 35 ἐδώρησάντῃ πλαταίστῃ τῇ χρυσῇ, καὶ τῇ ἀμπέλῳ nus vitifque
 40 αὐτῷ καὶ πᾶσι ἐπὶ πρῶτος ἀνδρώπων πλούτῳ τῶν ἡμεῖς aureæ Da-
 45 ἰδμεν, μετὰ σέ." rio olim ab
 50

10 Ἄλυστοταμὸν, ὠμίλησαν τῇ Φρυγίῃ, δι' αὐτῆς παρεύμενοι,
 παρεγένετο ἐς Κελαιῆς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδῶσι Μαι-
 ἀνδρου ποταμῷ, καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου,
 καὶ αὐτομα τογχεῖν εἰς Καταρρήκτης· ὅς ἐξ αὐτῆς τῆς
 ἀγῶν τῆς Κελαιῶν ἀνατέλλων, ἐς τὸν Μαιάνδρον ἐκδι-
 15 δῶ· ἐπὶ τῇ καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύου ἀσπὴς ἐπὶ τῇ πόλει
 ἀνακρέμασται· τὸν ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπολλῶ-
 νος ἐκδακνῆτα ἀνακρεμνομένην.

Xerxis cum
eo collo-
quium.

XXVIII. Θωυμάσας δὲ τῶν ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρ-
ξης, αὐτὸς δεύτερα εἶρετο Πύθιον ὁκόσα οἱ εἴη χρήματα.
ὁ δὲ εἶπε· “ὦ βασιλεῦ, οὔτε σε ἀπακρίψω, οὔτε σή-
ψωμαι τὸ μὴ εἶδέναι τὴν ἐμεωῦτοῦ αἰτίην, ἀλλ’ ἐπι-
στάμενός τοι ἀτρεκέως καταλέξω. ἐπεὶ τε γὰρ ταχι- 5
στά σε ἐπυθάρμην ἐπὶ θάλασσαν καταβαίνοντα τὴν
Ἑλληνίδα, βουλάμενός τοι δοῦναι ἐς τὸν πόλεμον χρή-
ματα, ἐξέμαθον, καὶ εὖρον λογιζόμενος, ἀργυρίου μὲν
δύο χιλιάδας εἰσάσας μοι ταλάντων, χρυσοῦ δὲ τετρα-
κοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεικῶν, ἐκδοσάσας ἐπ- 10
τά χιλιάδων. καὶ τούτοις σε ἐγὼ δωρέσμαι· αὐτῷ
δὲ ἐμοὶ ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρχῶν ἐστὶ
βίος.” ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε.

XXIX. Ξέρξης δὲ ἡσθεὶς τοῖσι εἰρημενοῖσι, εἶπε·
“ἦϊνε Διὸς, ἐγὼ ἐπεὶ τε ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώραν,
αὐθρὴν ἀνδρὶ συνένιμξα ἐς τόδε, ὅστις ἠθέλησε ξείνια
προφθῆναι στρατῷ τῷ ἐμῷ, οὐδὲ ὅστις ἐς ὄψιν τὴν ἐμὴν
καταστάς, κῦτεπάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμοὶ ἡθε- 5
λῃσε συμβαλέσθαι χρήματα, ἔξω σὺ, σὺ δὲ καὶ
ξείνιστας μεγάλας στρατὸν τὸν ἐμὸν, καὶ χρήματα
μεγάλα ἐπαγγέλλεαι. σοὶ ὦν ἐγὼ ἀπὸ αὐτῶν γέρεα
τοικάδε δίδωμι· ξείνόν τέ σε ποιεῦμαι ἐμὸν, καὶ τὰς
τετρακοσίας μυριάδας τοι τῶν στατήρων ἀποπλήσω
παρ’ ἐμεωῦτοῦ, δούς τὰς ἐπτὰ χιλιάδας· ἵνα μὴ τοι 10
ἐπίδεες ἔωσι αἱ τετρακοσῖαι μυριάδες ἐπτα χιλιά-
δων, ἀλλ’ ἢ τοι ἀπαρτιλογίῃ ὑπ’ ἐμοῦ πεπληρωμένη·
κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσασθαι, ἐπιστάσο τε
εἶναι αἰεὶ τοιαῦτος· οὐ γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι, οὔτε ἐς
τὸ παρὲν, οὔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει.” 15

Uterius
iter exerci-
tus per

XXX. Ταῦτα δὲ εἰπας, καὶ ἐπιτελέα ποιήσας, ἐπο-
ρεύετο αἰεὶ τῷ πρώτῳ. Λίαντα δὲ καλεομένην Φρυγῶν πό-

λιτ̄ παραμειβόμενος, καὶ λίμνην, ἐκ τῆς ἅλης γίνονται, Phrygiam
ac Lydiam.
 ἀπὶκετο εἰς Κολοσσάς, πόλιν μεγάλην Φρυγίης, ἐν τῇ Anada:
 5 Λύκος ποταμὸς εἰς χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται propter la-
cus salis fe-
rax. Colof-
se: ubi ter-
re hiatus,
Lycum flu-
vium hau-
riens. Cy-
drara: jux-
taque con-
finium
Phrygiæ
Lydiæque.
 ἵκετα διὰ σταδίων ὡς μάλιστα κη πέντε ἀναφανόμε-
 νος, ἐκδιδοὶ καὶ οὗτος εἰς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ Κολοσ-
 σέων ὁρμώμενος ὁ στρατὸς ἐπὶ τοὺς ὄρους τῶν Φρυγῶν
 καὶ τῶν Λυδῶν, ἀπὶκετο εἰς Κύδραρα πόλιν ἐνθα στήλη
 10 καταπέπηγυῖα, σταθεῖσα δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηνύει
 διὰ γραμμάτων τοὺς ὄρους.

XXXI. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε εἰς τὴν Λυδίην, Callatebus,
mellis con-
fectione ce-
lebris. Pla-
tanus spe-
ciosissima,
a Xerxe
ornata.
 σχιζομένης τῆς ὁδοῦ, καὶ τῆς μὲν εἰς ἀριστερὴν, ἐπὶ Κα-
 ρίης Φερούσης, τῆς δὲ εἰς δεξιὴν, εἰς Σάρδεις, τῇ καὶ πο-
 ρευομένῳ διαβῆναι τὸν Μαίανδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη
 5 γίνεται, καὶ ἵεναι παρὰ Καλλάτησον πόλιν, ἐν τῇ αἰδὼς
 δῆμιον ἐκ μυρίκης τε καὶ πυρᾶς μέλι ποιῶσι· ταύτην
 ἰὼν ὁ Ξέρξης τὴν ὁδὸν, εὔρε πλάτανιστον, τὴν κάλλεος εἰ-
 νῆκα δωρήσάμενός κόσμῳ χρυσίῳ, καὶ μελεδάτῃ ἀθά-
 νατῶ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας, δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπὶκετο εἰς τῶν
 Λυδῶν τὸ ἄστυ.

XXXII. Ἀπὶκόμενος δὲ εἰς Σάρδεις, πρῶτα μὲν ἀπὲ- Sardes cum
venisset ex-
ercitus, in
Græciam
mittuntur,
qui aquam
et terram
petant:
non tamen
Athenas,
neque
Spartam
[c. 133].
 πέμπε κηρυκὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα, αἰτήσοντας ἡγῆν τε καὶ
 ὕδωρ, καὶ προερέοντας δεῖπνα βασιλεῖ παρασκευάζειν
 5 πλὴν οὔτε εἰς Ἀθήνας, οὔτε εἰς Λακεδαιμόνα ἀπέπεμπε
 ἐπὶ γῆς αἰτήσιν, τῇ δὲ ἄλλῃ πάντῃ. τῶν δὲ εἰνῆκα τοδευ-
 τερον ἀπέπεμπε ἐπὶ ἡγῆν τε καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ
 ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι, τούτους πάγχυ ἐδοκεε τότε
 διόσαντας δώσειν βουλόμενος ὅν αὐτὸ ταῦτο ἐκμαθεῖν
 ἀκριβῶς, ἐπέμπε.

XXXIII. Μετὰ δὲ ταῦτα, παρεσκευάζετο ὡς ἔλθων εἰς Pontes in-
jeçi Hel-
lesponto in-
ter Aby-
dum Sciti-
 Ἀβυδὸν. οἱ δὲ ἐν τούτῳ τὸν Ἑλλήσποντον ἐξεύγυσαν ἐκ
 τῆς Ἀσίης εἰς τὴν Εὐρώπην· ὅστις δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς

que oram
cam, in
qua post
Artaſtes
poenas luit
impietatis
[9, 120.].

ἐν Ἑλλησπόντῳ. Σητάω τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μαιώτου,
ἀπὸ τῆς τῆς ἐς θάλασσαν κατήκουσε, Ἀβύδος κατὰ 5
τίον· ἔνθα μετὰ ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον τὸ πάλαι ἐν
Ἑλλησπόντῳ τῷ Ἀρίφρακος στρατηγῷ Ἀθηναίων, Ἄρ-
ταύκην ἄνδρα Πέρσῃ λαβόντος Σητάω ὑπαρχον, ζῶντα
πρὸς σκίφα διεπασσάλευσαν· ὅς καὶ ἐκ τοῦ Πρατενίδου
πρὸ ἱόν τὸ ἐς Ἐλαιῶντα ἀγινόμενος γοναῖστας, ἀδέρμῃ 10
ἀφάρκῃ.

His per
tempesta-
tem ruptis,

XXXIV. Ἐς ταύτην αὖ τὴν ἀπὸ τῆς Ἀβύδου ὁρμῆς
μῆκει, ἐγαφύρου τοῖσι προσεπέστο τῇ μὲν Πευκολίδου,
Θοίνικος, τὴν δὲ ἐτέρῃ τὴν Βυβλίνῃ, Αἰγύπτιοι· ὅστις δὲ
ἀπὸ στάδια ἑξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπασπίαν. καὶ ὅτῃ ἐξέσ-
μου τοῦ πόρου, ἐπρυγνόμενος χειμῶν μέγας, συνέσπασε 5
τε αἰεὶνὰ πάντα καὶ διέλυσε.

Xerxes, [si
fides ha-
benda Grae-
cis] in Hel-
lespontum
stolide, in
praefectus
fabrum
crudeliter
fecit.

XXXV. Ὡς δὲ ἐπύθετο Πέρξης, θανάσιμαί τε καὶ
Ἑλλησπόντον ἐκέλευσε τριηπόσιος· ἐπικαύσθαι μάλιστα
πύργους, καὶ κατῆναι ἐς τὸ πάλαιος ἀνδρῶν ζῆλον
ἦν δὲ ἄκουσά· καὶ στήγας ἄμα τούτοις ἀπέπεμφε
στήγους τὸν Ἑλλησπόντον· ἐπέταλτο δὲ ὅτῃ ἐπικαύ- 5
σας, λέγων· βαρύνει τε καὶ ἀπασπάζει. ὅτῃ οὖν οὐρανὸν
ἰσχυρῶς, δεσπότης τοῦ θίον ἐπιτιθεῖ τῆς, ἡ δὲ μὲν ἦν
ἡ πύργος, οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἔδεικτο· καὶ βασι-
λεὺς μὲν Πέρξης διαβήσεται σε, ἢ τε σὺ γὰρ θούλῃς ἢ
“τε μή σοι δὲ κατὰ θίον ἄρα οὐδὲν ἀνδρῶν θύει. 10
“ὡς ἐόντι θάλασσά τε καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ.” τῇ τε δὲ
θάλασσῃ ἐπέταλτο ταύτοισι ζημιῶν, καὶ τῶν ἐπετα-
των τῇ ζούῃ τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμῆν τὰς κεφα-
λαίας.

Refecti
pontes.
Eorum
construend.

XXXVI. Καὶ αὖ μὲν ταῦτα ἐποίει τοῖσι προσεπέστο
οὐκ ἡ ἀρχαῖος ποταμὸς τὰς δὲ ἄλλαι ἀρχαῖαι ποταμοὶ ἐξέσ-
σαν· ἐξέσσαν οὖν καὶ οὐκ ἐπικρατέστερος καὶ πρὸς τὸν

σιθύντες, καὶ μετὰ τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἐξή-
 5 κακίαν τε καὶ τριηκοσίαν, καὶ δὲ τὴν ἐτέρην τεσσαρεσκαί-
 ἑκατὶ τριηκοσίαν τοῦ μὲν Πόντου, ἐπικαρσίας, τοῦ
 δὲ Ἐλλάσποντου, κατὰ ράον, ἵνα ἀνακαγχῇ τὸν τόνον τῶν
 ἑλλάνων· συνκείμεν δὲ ἀγκύρας κατὰ πλεῖστον περὶ μέγας,
 10 καὶ μετὰ τὸν Πόντον τῆς ἐτέρας, τῶν ἀνέμων εἴνεκεν
 τε καὶ τοῦ Αἰγαίου, εὐρου τε καὶ νότου εἵνεκα. διέκπλεον
 δὲ ἐπὶ φάουσι κατέλπον τῶν πενηκοντέρων, καὶ τρεχῶν,
 ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον ἔχῃ ὁ βουλόμενος πλέειν πλείωνι
 λευκαῖσι, καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες,
 15 κατέβησαν ἐκ γῆς, σφραδαίνοντες ὄνοισι ξυλίοισι, τὰ ὅπλα
 αὐτοῖς χωρὶς ἑκατέρω τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκαί-
 νου δασάμενοι ἐς ἑκατέρην, τέσσαρα δὲ τῶν βουλάνων.
 σφραγίσαντες μὲν ἦν ἡ αὐτὴ καὶ καλλιστὴ, κατὰ λόγον δὲ ἦν
 20 ἀνδρῶν ἑξήκοντα τὰ λύνειν τοῦ τάλαντος ὁ πῆχυς ἑλάνει.
 ἐπὶ δὲ ἐγεφυράθη ἡ πύλος, κορυμνοὺς ξύλων κατακεί-
 νοντες, καὶ ποιήσαντες ἄκους τῆς σχοδῆς τῶν αὐτῶν,
 κόρυμμι ἐπατίψαν κατὰ πύλιν τῶν ὀπλίων τοῦ τόπου· ὅτε
 25 περὶ ἐπὶ γῆς, ἐνδοῦκα αὐτοῖς ἐπεζείοντο, ποιήσαντες δὲ
 τῶντα ἕλην ἐκφέρθησαν· κόσμον δὲ θύοντες καὶ τὴν ἕλην,
 γῆν ἐπεφύρθησαν· κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν, φραγμὸν
 παρήρθησαν· ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα μὴ φοβήται τὰ ὑποζύ-
 γμα τὰ θάλασσαν ὑπερορῶντα, καὶ αἱ ἵπποι.

ΚΧΕVII. Ὡς δὲ τὰ τε τῶν γεφυρῶν κατεσκευάσθη, Proximo
 καὶ τὰ περὶ τῶν Ἀδων, οἱ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς
 ἀδωνος, αἱ αὖτε φηχὲς εἵνεκεν ἐποσθήσαν, ἵνα μὴ πίε-
 5 πλῃται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ εὐρύς
 ἐπακτελῶς πεποιμημένη ἀγγελοῖ, ἐνδοῦκα χωρὶς αὐτοῦ
 ἅμα τῷ ἑαρι παρασκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν ἑτα-
 10 ῖων ἀορμῶν ἐλθὼν ἐς Ἀδύον· ἀορμημένων δὲ αἱ, ὁ ἄλλος

ἐκλειπὸν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἶδον· ἀφ' ὧν ἦν· οὗτο· ἐπὶ
 φέων ἑόντων, αἰθρίας τε τὰ μάστιγαι· ἀπὸ ἡμέρας τε
 νύξ ἐγένετο· ἰδόντι δὲ καὶ μαθάντι ταῦτα τῷ Πέρσῃ ἦν 10
 μέλες ὀνέετο· καὶ ἔρετο τοὺς μάγους· τὸ φέει· πρὸφαι-
 νεν τὸ φάσμα· οἱ δὲ ἔφραζον ὡς· Ἑλλήσι· προδίκτοι· ὁ
 θεὸς ἐκλεῖψιν τῶν παλίων· λέγοντες· ἥλιον εἶναι· Ἑλλήνων
 προδίκτορα, σελήνην δὲ, σφῶν· πυλάμενος· δὲ ταῦτα ὁ
 Πέρσης, περιχαρὲς ὢν ἐποίησε τὴν ἔλασιν· 15

Pythium
 Lydum
 [c. 27.],
 filiorum
 maximo
 natu vaca-
 tionem mi-
 litiae po-
 tentem,

XXXVIII. Ὡς δὲ ἐξήλανε τὴν στρατὸν, Πύθιος ὁ
 Λυδὸς καταρρίψας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα, ἔπαρ-
 θεις τε τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Πέρσῃ, ἔειπε
 ταῦτα· “ὦ δέσποτα, χεῖρας ἂν τι τοῦ βουλομένου τι-
 “χεῖν, τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει· ὢν ὑπακούσῃαι, 5
 ἐμοὶ δὲ μόγα γινόμενον;” Πέρσης δὲ πᾶν μᾶλλον δο-
 κῶν μιν χεῖσθαι ἢ τὸ ἰδεῖν, ἔφη τε ὑπακούσθαι, καὶ
 αἰ ἀγορεύειν ἐκέλευε· ἄνδρ' αὖτο· ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ταῦτα
 ἤκουσε, ἔλεγε· δωρήσας ταῦτα· “ὦ δέσποτα, τυγχάνουσι 10
 “μοι παῖδες ἑόντες· πάντες, καὶ σφῆας καταλαμβάνουσι
 “πάντας ἅμα σοὶ στρατεύεσθαι· ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἐπὶ
 “δὲ, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ ἐς· τότε ἡλικίης ἤκουα ὀψέμενος·
 “τῶν· μοι· παίδων· ἕνα· παραλύσιν· τῆς· στρατιῆς· τὰς
 “πρὸς· αὐτῶν, ἡμ' αὐτοῦ· τε· ἐμῶ· καὶ· τῶν· χρημάτων· ἢ
 “μεταδόνος· τοῖς· δὲ· τέσσερας· ἄγχι· ἅμα· ἀπὸ· αὐτοῦ· καὶ 15
 “πρὸς· αὐτῶν· κοίτης, νοστήσας ὁπίσω.”

quam im-
 mani cru-
 delitate
 Xerxes tra-
 ctaverit.

XXXIX. Κάρις τε ἐδυμώθη ὁ Πέρσης, καὶ ἀμείβεσθαι
 ταῦτα· “ὦ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμησας ἐμῶ· στρα-
 “τευσμένῃ αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀγνοῖς παῖ-
 “δας ἐμῶς καὶ ἀδελφοὺς καὶ οἰκίους καὶ φίλους·
 “μνήσασθαι περὶ σέ· παῖδες, ὢν ἐμὸς δαῖδός, τὰς 5
 “χεῖν· παλαιὰν αὐτῇ· γυναῖκα· συντεταχθαι· εἰ· πῶν· πόλιν·
 “ἐξέκτισσας, ὡς ἐν τοῖσι· ὡσὶ· τῶν· ἀνθρώπων· οἰκεῖ· ἢ

"ὁθιός· ὅς· χρηστὰ μὲν αἰούσας, τέρψιος ἐμποπλῆι.
 "τὸ σῆμα· ὑπεναγίστα δὲ τοιτέισι ἀκούσας, ἀνοδέει.
 "ὅτε μὲν νῦν χρηστὰ ποιήσας, ἕτερα ταυῦτα ἐπη-
 10 γῆλλας· εὐεργεσίῃσι βασιλῆα οὐ καυχίσται ὑπερβα-
 "λέοντα· ἐπεί· τε δὲ εἰς τὸ ἀκαίδευτον ἐτράπευ, τὴν μὲν
 "ἀξίῃ· οὐ λάμψας, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ
 "καὶ τοὺς τέσσαρας τῶν παίδων ρύεται τὰ ξείνια· τοῦ
 "δὲ εἰός, τοῦ περὶ ἔχου μάλιστα, τὴν ψυχὴν ζημιάσει-
 15 αἰ· ὡς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκάλεσε τοῖσι
 πρῶτότετάκτο ταῦτα πρήσσειν, τῶν Πυθίου παίδων ἐξου-
 ρήσας τὸν ὑπερβύτατον, μέσον διαταμῶν· διαταμύοντας
 δὲ, τὰ ἡράτομα διαδύναι, τὸ μὲν, ἐπὶ δεξιὰ τῆς οδοῦ, τὸ
 δὲ, ἐπὶ ἀριστερὰ καὶ ταύτῃ διεξίνασι τὸν στρατὸν.

ΧΕ. Παισιώντων δὲ ταυτέων ταῦτο, μετὰ ταῦτα διεξήγετο
 ὁ στρατὸς· ἤγεοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευαφόροι· τε καὶ
 τὰ ὑποδύα· μετὰ δὲ τούτους, στρατὸς παντοίων ἀνδρῶν
 5 ἀνδρῶν, οὐ διαλεκομένων· τῇ δὲ ὑπερημίσεος ἔσαν, ἐκ-
 τὰ δὲ διατάσσεται, καὶ οἱ συνέριστοι οὗτοι βασιλεῖ.
 προηγόμενοι μὲν δὲ ἵπποι· χίλιν, ἐκ Περσέων πάντων
 ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ, ἀνχοφόροι χίλιν, καὶ οὗτοι
 ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας καὶ ἐκ τῆς γῆν
 10 τρέφοντες· μετὰ δὲ, ἱππὶ Νισαῖοι καλεούμενοι ἵπποι δὲ-
 κῆ, κτενομήμενοι ὡς κάλλιστα. Νισαῖοι δὲ καλεῖσθαι
 ἵπποι ἐπὶ τούτῳ· ἔστι πεδῖον μέγα τῆς Μηδικῆς τοῦ ἀνομά-
 ῳτι Νισαῖον· τοὺς ἂν δὲ ἵππους τοὺς μεγάλους· φέροι
 τὸ πεδῖον ταῦτο· ὅπισθεν δὲ τοιτέων τῶν δέκα ἵππων,
 15 ἄρῃσι Διὸς ἵπρον ἐπετάκτο, τὸ ἵπποι μὲν εἴλεον· λαυκοὶ
 αὖτις ὅπισθεν δὲ τῶν ἵππων εἴπετο πορτὴ ἡνίοχος, ἐχ-
 μένος τῶν χαλκῶν· οὐδὲς γὰρ δὲ ἐπὶ ταῦτοι· τὸν θρόνον
 ἀνδρῶν ἀναβαίνει· τούτου δὲ ὅπισθεν αὐτὸς ἑρξῆς
 ἐπὶ ἑρμάτος ἵππων Νισαίων· παραβεβήκει δὲ οἱ ἡνίο-

χος, τῷ ἄννομῳ ἦν Πατιράμφης, ὅταντι παῖς, ἀνδρὸς 20
Πέρσων.

XLII. Ἐξήλασε μὲν δὴ οὗτω ἐκ Σαρδίων Ἐέρξης· με-
τεβαίνοντα δὲ, ὅπως μὴ ὁ λόγος αἰετοῖ, ἐκ τῷ ἄρματος
ἐς ἀρμάμαζαν. αὐτῷ δὲ ἔπισθεν αἰχμοφόροι Περσέων
οἱ ἀριστοὶ τε καὶ γενναϊότατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς
λόγχας ἔχοντες. μετὰ δὲ, ἵππος ἄλλη χιλίῃ ἐκ Περ- 5
σέων ἀπολαλεγμένη μετὰ δὲ τὴν ἵππον, ἐκ τῶν λοιπῶν
Περσέων ἀπολαλεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ του-
τέων χίλιοι μὲν ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀπὸ τῶν σαυρατήρων
ροῖας εἶχον χρυσείας, καὶ περίεξ συνεκλήϊον τοὺς ἄλλους· 10
οἱ δὲ εἰνακισχίλιοι ἐντὸς ταυτέων ἰόντες, ἀργυρέας ροῖας
εἶχον. εἶχον δὲ χρυσείας ροῖας καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τρέπον-
τες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα, οἱ ἀγχιμστα ἐπόμενοι Ἐέρ-
ξη. τοῖσι δὲ μυρίοισι ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων μυρία.
μετὰ δὲ τὴν ἵππον διελείπετο καὶ δύο σταδίους, καὶ 15
ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὅμιλος ἦεν ἀναμίξ.

Iter Sardi-
bus Aby-
dum ver-
sus. Ad
Idam orta
tempestate,
multi mili-
tum fulmi-
ne mēti.

XLIII. Ἐπορεύετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίας ὁ στρατὸς
ἐπὶ τε ποταμὸν Καῖικον καὶ τὴν γῆν τὴν Μυσίην· ἀπὸ δὲ
Καῖικου ὀρμηώμενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ
ταῦ Ἀταρνέος ἐς Καρίην πάλιν. ἀπὸ δὲ ταύτης, διὰ
Θήβης πεδίου ἐπορεύετο, Ἀτραμύτινόν τε πάλιν καὶ Ἀν- 5
ταφρόν τὴν Πελασγίδα παραμειβόμενος. τὴν Ἰδὴν δὲ
λαβὼν ἐς ἀριστερὴν χεῖρα, ἦεν ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν. καὶ
πρῶτα μὲν οἱ ὑπὸ τῇ Ἰδῇ νύκτα ἀναμύναντι βρονταί τε
καὶ πρηστῆρες ἐπεισπίπτουσι, καὶ τινὰ αὐτῷ ταύτῃ
συγχρὸν ὅμιλον διέφθειραν.

Scaman-
der, ob im-
manem bi-
bentium
multitudi-
nem, aquis
defectus.

XLIII. Ἀπικομένου δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὸν Σκάμαν-
δρον, ὃς πρῶτος ποταμῶν, ἐπεὶ τε ἐκ Σαρδίων ὀρμηθέντες
ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον, οὐδὲ ἀπέχρησε
τῇ στρατῇ τε καὶ τοῖσι κτήρεσι πινόμενος· ἐπὶ ταῦτον δὴ

5 τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργα- *Xerxes Per-*
 μὸν ἀνέβη, ἵμερον ἔχων θαύσασθαι. θαυμάμενος δὲ, καὶ *gamum in-*
 πυθόμενος κίωνιν ἕκαστα, τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔδυσσε *visit. Sa-*
 βῶς χιλίας· χροὺς δὲ αἱ μάγοι ταῖσι ἤρωσι ἐχρίαντο. *cra facta*
 ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι, πυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον *Minervae*
Iliacae he-
roibusque.
Terror pe-
nicus.
 10 ἰκέσσε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπερεύετο ἐνθαῦταν, ἐν ἀριστερῇ
 μὲν ἀπέργων Ῥαίτειον πῶλον καὶ Ὀφρύτειον, καὶ Δάρδα-
 ρον, ἥπερ δὴ Ἀβυδῶν ὁμυρός ἐστι· ἐν δεξιῇ δὲ, Γέργινδας
 Ταυκεύς.

XLIV. Ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο ἐν Ἀβυδῶν, ἠθέλησε Ξέρξης *Abydum*
 ἰδεῖσθαι πάντα τὸν στρατὸν. καὶ, προεπεπόητο γὰρ ἐπὶ *delatus*
 καλῶν ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ προσέειδεν λίθου λευκοῦ *Xerxes, co-*
 ἐπώησαν δὲ Ἀβυδηνοὶ, ἐντελαμένου πρότερον βασιλῆος *pias pede-*
 ἐνθαῦτα ὡς ἵζετο, κατορῶν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος ἐθαῖτο καὶ τὸν *stres na-*
 πεζὸν καὶ τὰς νέας· θαυμάμενος δὲ, ἡμέρῃ τῶν νεῶν *valesque*
 ἀμίλλαν γινομένην ἰδεῖσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετό τε καὶ *spectat.*
 ἐνίκων Φοίνικες Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἀμίλλῃ καὶ τῇ *Nauma-*
 στρατῇ. *chie spe-*
aculum
editum.

XLV. Ὡς δὲ ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ *Xerxes il-*
 τῶν νεῶν ἀποκεκρυμμένοι, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ *lacrymatur.*
 Ἀβυδηῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης
 ἐαυτὸν ἱμακάρισε· μετὰ δὲ ταῦτο, ἐδάκρυσε.

XLVI. Μαθὼν δὲ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτριος, ὃς το- *Hinc na-*
 πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως οὐ συμβουλευάν *tum Art-*
 Ξέρξῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οὗτος ὦν ὠνὴρ *bani cum*
 φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα, εἶρετο τάδε· “Ὡ βασι- *eo colloqui-*
 5 “λαῦ, ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαις ἢν τε *um de vi-*
 “καὶ ὀλίγῳ πρότερον· μακαρίσας γὰρ σεαυτὸν, δα- *tas huma-*
 “κρίεις.” ὁ δὲ εἶπε· “Ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον *nae condi-*
 “κατοικτεῖραι ὡς βραχυὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ *tionis, ex-*
 “ταυτίων γε ἰόντων τοσούτων, οὐδεὶς ἐς ἑκατοστὸν ἔτος *peditionis*
periculis,
fide Ionum,
arguens il-
lud Art-
bani pru-
dentiam
et gravita-
tem, Xer-

is stultiti-
am et te-
meritatem.

“περίεσται.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “Ἐγὼ τούτου παρὰ 10
 “τὴν ζῆν πεπόνθαμεν οἰκτροτέρα· ἐν γὰρ αὐτῇ βραχὺ
 “βίω· οὐδὲς οὕτω ἄνθρωπος ἐὰν εὐδαίμων ἐσθλοῦ καὶ
 “τούτων, ὅτε κῶν ἄλλαν, τῷ οὐ παραστέταται περὶ δαί-
 “κισ, καὶ οὐκ ἄπαξ, τεθνήσκει· βλάσθη δὲ καὶ μάλ᾽ ἢ
 “ζῶειν. αἱ γὰρ συμφοραὶ παραστέταται καὶ αἱ 15
 “τούτοι συνετάσσονται, καὶ βροτῶν πάντα μελέροντες
 “κείναι εἶναι ποιῶσι τὴν βίον· οὐδὲ ἕμεν δύνανται, μολ-
 “θῆναι εὐδαιμονίᾳ τῆς ζῆς, καταφυγὴν αἰρετοῦσθαι, καὶ
 “θρόνῳ γένηται· ἡ δὲ θεὸς, γὰρ οὐκ ἔχουσιν ἀνὰ πάντων,
 “φθονεῖς ἐν αὐτῇ εὐδαιμονίᾳ·” (XIV 107-108) 20

XLVII. Περὶ δὲ ἀμείβετο λέγων· “Ἐγὼ τούτου παρὰ
 “τῆς μὲν νῦν ἀνδραγαθίας ἐπὶ εὐδαίμονι καὶ εὐφρο-
 “νῇ διαίρεσθαι εἶναι, πρὸς αὐτῇ μετὰ τὴν ἀνδραγαθίαν
 “μετὰ, χαλεπὰ ἔχοντες πρὸς ἑαυτοὺς· ἐν τῇ δὲ εὐφρο-
 “νῇ δὲ μοι τάδε· αἱ τοιαύται εἰς αὐτὴν ἀνδραγαθίαν
 “οὕτω ἐφάνη, ὥστε αὐτὴν ἀρχαίᾳ γινώσκει· αὐτὴ δὲ με-
 “στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἢ μετὰ τῇ αὐτῇ· ὅφρα
 “μοι ταῦτα ἀπράγως εἴπῃ.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “ὦ
 “βασιλεῦ, ὅπως μὲν ἡ ἐπιφρακίᾳ καὶ οὐκ ἔστιν ἐν βου-
 “λόμεθα ἀμφότεροι πελαγοῦσθαι· ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιφρακίᾳ 10
 “δεῖματός εἰμι ὑπόπλεος, αὐτὸς οὐκ ἀμεινῶν· ἀλλὰ τε
 “πολλὰ ἐπιλογόμην· καὶ δὲ καὶ ἴσθαι τὰ δύο πρὸς αὐ-
 “γιστὰ πάντων ἐνταῦθα πολεμικῶν·” (XIV 109-110)

XLVIII. Περὶ δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε·
 “Δαιμόνιος ἀνδρῶν, καὶ ταῦτα λέγεις μοι· εἶναι δὲ πο-
 “λεμικῶν· κότερά τοι ὁ περὶ μαμπερὸν καὶ τὸ
 “πληθὺς ἐστὶ, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται
 “πολλὰ πλεονέχον· ἐπεὶ δὲ τῷ ἡμέτερου· ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ
 “ἡμέτερον λείπεσθαι τῷ ἐκείνων; ἢ καὶ συναμφοτέρω 5
 “ταῦτα; εἰ γὰρ τοι ταῦτα ἐνδεύεσθαι φαίνεται εἶναι τὰ

M 2

que oram
cam, in
qua post
Artayctes
poenas luit
impietatis
[9, 120].

ἐν Ἑλλησπόντῃ, Σησαῦ τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μιανδρίου,
ἀπὸ τῆς θάλασσης ἐς θάλασσαν κατήκουσε, Ἀβύδου κατα- 5
στάν· ὅθι καὶ μετὰ ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον, οὐ πολλῶν ἐπὶ
ἡμετέρῃσιν τῶν Ἀρίφρακος στρατηγῶν Ἀθηναίων, Ἰερ-
ταύκην ἄνδρα Πέρσῃν λαβόντος Σησαῦ ὑπαρχον, ζῶντα
πρὸς σαύῃ διαπασσάλευσαν· ὅς καὶ ἐκ τοῦ Πρωτανίδου
πρὸ ἱόν το ἐς Ἑλαιῶντα ἀγινόμενος γοιτῆρας, ἀθρόα 10
ἔρρεσκε.

His per
tempesta-
tem ruptis,

XXXIV. Ἐς ταύτην ὣν τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμει-
όμενοι, ἐγεφύρουν τοῖσι προσεπέστο τὴν μὲν Λευκολίτου,
Φοίνικες, τὴν δὲ ἑτέραν τὴν Βυβλίνην, Αἰγύπτιοι· ὅστις δὲ
ἐπὶ σταδία ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀκτὴν· καὶ ἐπὶ ἐξου-
μίου τοῦ πύρου, ἐπηγομόμενος χειμῶνα μέγας, συνέλαψεν 5
τε ἀεὶ πάντα καὶ διέλυσε.

Xerxes, [si
fides ha-
benda Grae-
cis menda-
ci] in Hel-
lespontum
holide, in
praefectis
fabrum
crudeliter
fecit.

XXXV. Ὡς δὲ ἐπύθετο Πέρσης, θανάσιμαίρας τὸν
Ἑλλησπόντον ἐκέλευσε τρηποσίους ἐπαρῶσθαι μέσσην
παλῆας, καὶ κατὰ τὴν ἐς τὸ πέλμας ἀπὸ τῶν ζώων
ἡδὲ δὲ ἡκιστὰς καὶ στήνους ἄλλας τούτους ἀπὸ τῶν
στύχοντας τὸν Ἑλλησπόντον· ἐπέταλτο δὲ ὡς φασίξον 5
καὶ λέγου· βάββαρά τε καὶ ἀπόσθαιλα· καὶ οὐκ ὀλίγον
ἔκδοτον, ὁσπέτης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τῆσδε, ὅτε μοι ἦδ
ἡ κρηάς, οὐδὲν πρὸς ἐκέρου ἀδίκον παύσῃ, καὶ βασι-
λεὺς μὲν Πέρσης διαβήσεται σε, ἢ τε οὐ γορυβύλης ἦν
“τε μή σοι δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδὲς ἀνδρώπων· δύει, 10
“ὡς ἐόντι θάλασσά τε καὶ αἰμυρῶ ποταμῶν.” τὴν τε δὴ
θάλασσαν ἐπέταλτο ταῦτοισι ζῆμιον, καὶ τῶν ἐπετα-
ταῖν τῇ ζούῃ τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμῆν τὰς πεφω-
λῆς.

Herodotus
pontes
eorum ad
construendū.

XXXVI. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίησαν τοῖσι προσεπέστο
αὐτῶν ἡσυχαστοὶ τῶν τε καὶ οὐ πολλοὶ ἀρχαῖοι καὶ ἐξου-
μίου καὶ ἐξουμίου καὶ οὐκ ὀλίγον καὶ οὐκ ὀλίγον καὶ οὐκ ὀλίγον

σιθόατες, αὐτὰ μὲν σὺν πρὸς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἐξή-
 5 κακώτατοι τριηκοσίους, ὑπὲρ δὲ τὴν ἑτέραν τεσσαρεσκαί-
 ἑκα. καὶ τριηκοσίους τοῦ μὲν Πόντου, ἐπικαρσίας, τοῦ
 δὲ Ἑλλάσποντου, κατὰ μέτρον, ἵνα ἀναμωχρῇ τὸν τόνον τῶν
 ἑλλάνων συνάγοντες. αὐτὰς ἐγκύρας κατῆκαν περιμήκους,
 10 τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς ἐτέρας, τῶν ἀνέμων εἰσπνεῖν
 τε καὶ τοῦ Αἰγαίου, εὐρου τε καὶ νότου εἰνεκα. διέπλων
 δὲ ὑπόφραυται κατέλυναν τῶν πεπηκνότεραν, καὶ τριχῶ,
 ἵνα καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔχη ὁ βουλόμενος πλέειν πλοῦσαι
 λευγαῖσι, καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες,
 15 κατέβησαν ἐκ γῆς, στρεβλαῖντες ὄνοις ξυλάνοις, τὰ ὅπλα
 ἀνέβη, χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκαλά-
 του δασάμενοι εἰς ἑκατέρην, τέσσερα δὲ τῶν βυδλάνων.
 σπασθέντες μὲν ἦν ἡ αὐτὴ καὶ καλλονή, κατὰ λόγον δὲ ἦν
 20 ἀνδραγαθέστερα καὶ λίνια τοῦ τάλαντος ὁ πῆχυς ἑλκεῖ
 ἐπεὶ δὲ ἀνὰ θυμῷ ἡ πύρος, κορμούς ξύλων κατακαί-
 εραντες, καὶ ποιήσαντες ἵκοντες τῆς σχεδόν τῶν ἐσθῶν,
 κόσμον ἐπαίψαντες κατόπιν τῶν ὀπλῶν τοῦ τόπου. ὅτε
 25 τῶν αὐτῶν ἐπεφύετο, αὐτὸς ἐπαζάμενος, ποιήσαντες δὲ
 γῆς ἐπεφύετο, καταναίξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν, φραγμὸν
 παρήνυσαν. ἐνθεν καὶ ἐνθεν, ἵνα μὴ φοβέσθαι τὰ ὑποζύ-
 γμα τὰς θάλασσας ὑπερρωῖνται, καὶ εἰ ἵπποι.

XXXVII. Ὡς δὲ τὰ τε τῶν γεφυρέων κατασκευαστὸν, Proximo
 καὶ τὰ περὶ τὰ Ἄθων, εἰ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα πῆς vere Xerxes
 διασχυρός, οἱ αὖτε φηγίης εἵνεκεν ἐπονήθησαν, ἵνα μὴ πύρι- Sardinibus ex
 πληται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ διασχυ- hibernacu-
 5 παικτείας ποιοιμένη ἀγγελοῦ, ἐνδυνάμει χερματίας, lis movet
 ἅμα τῷ ἑαρι παρεσκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν ἀντι- [a. 480].
 10 ἵππων ὀρμητὸς ἐλθὼν εἰς Ἄθων, ἀρμηγμῶν δὲ πῆς, ὁ ἄλλος Solis defe-
 15

ἐκλιπὼν πῆν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδρη, ἀφανὲς ἦν αὐτῷ ἄπρη-
 Φέων ἔόντων, αἰθέρις τε τὰ μάστιγαι· κατὰ χιμάρας τε
 νύξ ἐγένετο. ἰδὼντι δὲ καὶ μαθάντι τῆκα τῇ Πέρσῃ ἔτι- 10
 μελὲς ἐγένετο· καὶ εἶρετο τοὺς μάγους· τὸ θέλει προφαι-
 ναι τὸ φῶσμα· οἱ δὲ ἔφραζον ὡς Ἑλλήσι προδόντων ὁ
 θεὸς ἔπαλεψεν τῶν παλίων· λέγοντες ἄλλην εἶναι Ἑλλήνων
 προδέκτορα, σελάνην δὲ σφείων· πυκνόμενος δὲ ταῦτα ὁ
 Πέρσης, περιχαρὲς ὢν ἐποίησε τὴν ἑλάνην. 15

Pythium
 Lydum
 [c. 27.],
 filiorum
 maximo
 natu vaca-
 tionem mi-
 litie po-
 tentem,

XXXVIII. Ὡς δὲ ἔξηλασε τὴν στρατὴν, Πύθιος ὁ
 Λυδοὺς καταρρώδηςας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φῶσμα, ἐπαρ-
 θεὺς τε τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Πέρσης, ἔλεγε
 ταῦτα· “Ὡ δέσποτα, χρήσαιοις ἂν τι τοῦ βουλομένου τυ-
 “ χεῖν, τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει ὢν ὑπαυγής· αἰ-
 ἰμοὶ δὲ μέγα γυνόμενον;” Πέρσης δὲ πᾶν μᾶλλον δο-
 κίων μιν χρήσσειν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπαυγής, καὶ
 αἰ ἀγορεύειν ἐκέλευε ἔστυ δέωτο. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ταῦτα
 ἤκουσε, ἔλεγε διαρρήσας ταῦτα· “Ὡ δέσποτα, τυγχάνει
 “ μοι παῖδας ἰόντες πύστε, καὶ σφείας καταλαμβάνει 10
 “ πάντας ἅμα σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· αὐ-
 “ τὰς δὲ βασιλεῖ, ἐμὲ ἐς τὰδε ἡλικίης ἤκοιτα ἀφείρας·
 “ τῶν μαι παίδων ἕνα παραλύσιν τῆς στρατῆς τῶν
 “ προσβύτατον, ὡς αὐτοῦ τε ἐμοῦ καὶ τῶν χρημάτων ἢ
 “ μετὰδόνος τοῖς δὲ τίσσεας ἄγε ἅμα παντὶ καὶ 15
 “ πρὸς αὐτὰς τὰς κοῆς, νοστήσειας ὅστις.”

quam im-
 mani cru-
 delitate
 Xerxes tra-
 daverit.

XXXIX. Κάρτα τε ἐδυμώθη ὁ Πέρσης, καὶ ἀμύβεται
 ταῦτα· “Ὡ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμησας ἐμῇ στρα-
 “ τηομένῃ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀγοκτὲς παῖ-
 “δας ἐμοὺς καὶ ἀδελφοὺς καὶ οἰκίους καὶ φίλους·
 “ μῆσασθαι περὶ σὺα παῖδες, ἐὼν ἐμὸς δαῖλος, τὰς
 “ χεῖν παλαιὴ αὐτῇ γυναικὶ συνέπεσθαι· εἴ πῃ τῶν
 “ ἐξέκιστασο, ὡς ἐν τοῖσι ὡσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκεῖ ἢ

- "Θυμός· ὅς· χρηστὰ μὲν ἀκούσας, τέρψιος ἐμπιπλάσας·
 "τὸ σῆμα· ὑπεκρίνα δὲ τούτοις ἀκούσας, ἀνιδέει.
 "ἦτε μὲν νῦν χρηστὰ ποιήσας, ἕτερα τοιαῦτα ἐπηγ-
 10 "γέλασε· εὐεργιστήν βασιλῆα οὐ καυχῆσθαι ὑπερβα-
 "λέσθαι· ἐπέτε δὲ εἰς τὸ ἀναιδύτερον ἐτραπέυ, τὴν μὲν
 "ἀλγὺν οὐ λείψεται, ἐλάττω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ
 "καὶ τοὺς τέσσαρας τῶν παίδων ρύεται τὰ ξείνια· τοῦ
 "δὲ ἐὸς, τοῦ περὶ χεῖρας μάλιστα, τὴν ψυχὴν ζημιώσει-
 15 "αἶ· ὡς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκάλυψε τοῖσι
 πρὸς τετακτο ταῦτα πρήσσειν, τῷ Πυθίῳ παίδων ἐξου-
 ρήσας τὸν ἀρεσθύτετον· μέσον διαταμῶν διαταμύνας
 δὲ, τὰ ἡρώτεα διαθῆναι, τὸ μὲν, ἐπὶ δεξιὰ τῆς οδοῦ, τὸ
 δὲ, ἐπὶ ἀριστερὰ καὶ ταύτῃ διεξίναί τὸν στρατὸν.

- ΧΕ. Πυθιόωντων δὲ ταυτίων ταῦτε, μετὰ ταῦτα διεξῆγε Ordo agmi-
 οὐ στρατὸς· ἤγοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σπευφόροι τε καὶ nis. Cam-
 τὰ οὐκ ὄγνια· μετὰ δὲ ταύτους, στρατὸς παντοίων ὀφείων pus Nise-
 5 ἀνὰ τῆς οὐ διαδοσφριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεος ἦσαν, ἐν- us, equo-
 10 θωτά· διετάλειπτο, καὶ οὐ συνέμιση· οὗτοι βασιλεῖ. tura nobili-
 προηγούμεν· μὲν δὲ ἵπποι χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων roforum fe-
 ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ, ἀρχμοφόροι χίλιοι, καὶ οὗτοι tatus. Cur-
 ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας καὶ ἐς τὴν γῆν rus Jovi
 15 τρέφοντες· μετὰ δὲ, ἱερεῖς Νισαῖοι καλούμενοι ἵπποι δι- facer.
 κὰ, κτενυρήμενοι ὡς κάλλιστα. Νισαῖοι δὲ καλεῖσθαι
 ἵπποι ἐπὶ ταῦδε. ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδίας τῷ ὀνόμα
 ἔστι Νισαῖον· τοὺς αὖν δὲ ἵππους τοὺς μεγάλους· φέρε
 τὸ πᾶν τοῦτο· ὀπισθεν δὲ ταυτίων τῶν δέκα ἵππων,
 15 ἄρμα διδὸς ἵππον ἐπετάκτο, τὸ ἵπποι μὲν εἴληον λαυκοὶ
 ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ δὲ τῶν ἵππων εἶπετο περὶ ἡρώτος, ἐχό-
 μένος τῶν χαλκῶν· οὐδὲς γὰρ δὲ ἐπὶ ταῦτοι τὸν θρόνον
 ἀνθρόπων ἀναβάνει. τούτου δὲ ὀπισθεν αὐτὸς Περσῆς
 ἐπὶ ἁρμάτος ἵππων Νισαίων· παρεβέβηκε δὲ οἱ ἡρώ-

χος, τῷ ὄνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτάνει παῖς, ἀνδρὸς 20
Πέρσων.

XLI. Ἐξήλασε μὲν δὴ αὐτὰ ἐκ Σαρδίων Ξέρξης· με-
τεβαίνεσκε δὲ, ὅπως μιν ὁ λόγος αἰετοί, ἐκ τοῦ ἄρματος
ἐς ἀρμάμαζαν. αὐτοῦ δὲ ὅπισθεν αἰχμοφόρου Περσέων
οἱ ἀριστοί τε καὶ γενναϊότατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς
λόγχας ἔχοντες. μετὰ δὲ, ἵππος ἄλλη χιλίῃ ἐκ Περ- 5
σέων ἀπολελεγμένη· μετὰ δὲ τὴν ἵππον, ἐκ τῶν λοιπῶν
Περσέων ἀπολελεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ του-
τέων χίλιοι μὲν ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀντὶ τῶν σαυρατήρων
ροῖας εἶχον χρυσείας, καὶ περίξ συνεκλήϊον τοὺς ἄλλους· 10
οἱ δὲ εἰνακισχίλιοι ἐντὸς ταυτέων ἴοντες, ἀργυρέας ροῖας
εἶχον. εἶχον δὲ χρυσείας ροῖας καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τρέπον-
τες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα, οἱ ἄγχιστα ἐπόμενοι Ξέρ-
ξη. τοῖσι δὲ μυρίοισι ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων μυρία.
μετὰ δὲ τὴν ἵππον διελείπετο καὶ δύο σταδίου, καὶ 15
ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὄμιλος ἦε ἀναμίξ.

Iter Sardi-
bus Aby-
dum ver-
sus. Ad
Idam orta
tempestate,
multi mili-
tum fulmi-
ne caesi.

XLII. Ἐποιέστο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίας ὁ στρατὸς
ἐπὶ τε ποταμὸν Καΐκον καὶ τὴν γῆν τὴν Μυσίην· ἀπὸ δὲ
Καΐκου ὀρμεύμενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ
ταῦ Ἀταρνέος ἐς Καρίην πόλιν. ἀπὸ δὲ ταύτης, διὰ
Θήβης πεδίου ἐπορεύετο, Ἀτραμύττειόν τε πόλιν καὶ Ἀν- 5
τανόρον τὴν Πελασγίδα παραμειβόμενος. τὴν Ἰδὴν δὲ
λαβὼν ἐς ἀριστερὴν χεῖρα, ἦε ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν. καὶ
πρῶτα μὲν οἱ ὑπὸ τῇ Ἰδῇ νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε
καὶ πρηστῆρες ἐπεισπίπτουσι, καὶ τινα αὐτοῦ ταύτῃ
συχρὸν ὄμιλον διέφθειραν.

Scaman-
der, ob im-
manem bi-
bentium
multitudi-
nem, aquis
defectus.

XLIII. Ἀπικομένου δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὸν Σκάμαν-
δρον, ὃς πρῶτος ποταμῶν, ἐπεὶ τε ἐκ Σαρδίων ὀρμηθέντες
ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλυε τὸ ῥέεθρον, οὐδ' ἀπέχρησε
τῇ στρατῇ τε καὶ τοῖς κτήνεσι πινόμενος· ἐπὶ ταῦτον δὴ

5 τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, εἰς τὸ Πριάμου Πέργα- *Xerxes Pergamum in-*
 μον ἀνέβη, ἡμερὲν ἔχων θηήσασθαι. θηησάμενος δὲ, καὶ *visit. Sa-*
 πυθόμενος κείνων ἕκαστα, τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔδυσε *cra facta Minervæ*
 βῶς χιλίας· χροῖς δὲ αἱ μάγαι ταῖσι ἤρωσι ἐχέοντο. *Iliacæ heroibusque.*
 ταῦτα δὲ πειθαμένιοισι, νυκτὸς φόβος εἰς τὸ στρατόπεδον *Terror pa-*
 10 ἐνόησε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπορεύετο ἐνθαῦτην, ἐν ἀριστερῇ *nicus.*
 μὲν ἀπέργων Ῥαίτιον πῶλον καὶ Ὀφρήνιον, καὶ Δάρδα-
 ρον, ἥπερ δὴ Ἀβύδῳ ὁμοῦρός ἐστι· ἐν δεξιῇ δὲ, Γέργιδας
 Ταυκράς.

XLIV. Ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο ἐν Ἀβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης *Abydum delatus*
 ιδέσθαι πάντα τὸν στρατὸν. καὶ, προσποποίητο γὰρ ἐπὶ *Xerxes, co-*
 καλωνῷ ἐπίτηδης αὐτῷ ταύτῃ προσξέδρη λίθου λευκοῦ· *pias pedes na-*
 ἐπώκησαν δὲ Ἀβυθηνῶ, ἐπιταλαμένου πρότερον βασιλῆος· *valesque spectat.*
 5 ἐνθαῦτα ὡς ἴζετο, κατορῶν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος ἐθηῖτο καὶ τὸν *Naumachiae spectaculum*
 πεζὸν καὶ τὰς νέας· θηούμενος δὲ, ἡμέρῃ τῶν νεῶν *editum.*
 ἀμίλλαν γινομένην ιδέσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετό τε καὶ
 εἶκον Φοίνικας Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἀμίλλῃ καὶ τῇ
 στρατῇ.

XLV. Ὡς δὲ ὦρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ *Xerxes il-*
 τῶν νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ *lacrymatur.*
 Ἀβυθηνῶν πεδία ἐπὶ πλεῖστα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης
 αὐτὸν ἐμακάρισε· μετὰ δὲ ταῦτο, ἐδάκρυσε.

XLVI. Μαθὼν δὲ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτριος, ὃς το- *Hinc natum Artabani cum eo colloqui-*
 πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως οὐ συμβουλευόντων *um de vitæ huma-*
 Ξέρξῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οὗτος ἂν ὡν ἤρ- *næ condi-*
 φρασθῆς Ξέρξης δακρύσαντα, εἶρετο τάδε· “ ὦ βασι- *ditione, ex-*
 5 “ λῷ, ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαι ἦν τε *peditionis*
 “ καὶ ἀλγῶ πρότερον· μακαρίσας γὰρ σεαυτὸν, δα- *periculis,*
 “ κρίεις.” ὁ δὲ εἶπε· “ Ἐσῆλθι γάρ με λογισάμενον *fide Ionum,*
 “ κατοικτεῖν ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ *arguens il-*
 “ ταυτέων γε ἴσταιν τοσούτων, οὐδὲς εἰς ἑκατοστὸν ἔτος *lud Artabani pruden-*
 “ ταυτέων γε ἴσταιν τοσούτων, οὐδὲς εἰς ἑκατοστὸν ἔτος *tiam et gravita-*
 “ ταυτέων γε ἴσταιν τοσούτων, οὐδὲς εἰς ἑκατοστὸν ἔτος *tem, Xer-*

is stultiti-
am et to-
meritatem.

“περίσται.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “ἔγωγε ταύτην παρὰ 10
 “τὴν ζῆν πεπόνθαμεν οἰκτροτέρα. ἐν γὰρ αὐτῇ βραχὺ
 “βίω· οὐδὲς οὐκ ἄνθρωπος εἶν· εὐδαίμων ὑπέροκει καὶ τε
 “ταυτέων, ὅτε καὶ ἄλλων, τῷ οὐ παρὰ στήθεσσι πεπονθῶ
 “κισ, καὶ οὐκ ἄκαζ. τεθνῆναι βούλομαι καὶ μάλιστα ἢ
 “ζῶειν. αἱ τε γὰρ συμφοραὶ παρεσπύσσονται καὶ αἱ 15
 “νόσοι συνεκράσσονται, καὶ βράχυνται, καὶ ἀνέροισι
 “κείναι εἶναι πρῶτον τὴν βίον· οὐκ ἔστιν ἄνακτος, ἀλλὰ
 “θῆνης· εὐούσης τῆς ζῆς, καταφυγὴ αἰρετοῦ ἀπὸ πᾶν
 “θρόνου γέγονε· ἡ δὲ θῆς, γῆρας καὶ χεῖρας ποικίλῃ,
 “φθονεῖς ἐν αὐτῇ ἀνέσκαπται· εἰς αὐτὴν 20

XLVII. Περὶ δὲ ἀμείβετο λέγων· “ἔγωγε ταύτην παρὰ 10
 “τῆς μὲν νῦν ἀνθρωπίνης· εἰς αὐτὴν εὐούσης καταφυγὴ αἰρετοῦ
 “οὐ διαίρεσαι εἶναι, πρῶτον μὲν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄνακτος, ἀλλὰ
 “μῆδαι, χρηστὰ ἔχοντες πρῆγματα· ἐν ὅλῳ δὲ ὁ βράχυνται
 “δὲ μοι τόδε· αἱ παῖδες ἡ ἔφη· αὐτὴν εὐούσης καὶ γῆρας ποικίλῃ 5
 “αὐτῇ εἰρήνῃ, εἰς αὐτὴν ἀρχαίη γυναικί, αὐτὴν καὶ με
 “στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἡ μάλιστα αὐτῇ· σφῆρε
 “μοι ταῦτο ἀτρεκέως εἰπὲ.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “ἔγωγε 15
 “βασιλεῦ, ἔφη· μὲν ἡ ἐπιφρακίση καὶ οὐκ ἔστιν ἄνακτος, ἀλλὰ
 “λόματα ἀμφότεροι τελευτήσουσι· ἐγὼ δὲ οὐκ ἔστιν ἄνακτος, ἀλλὰ 10
 “δαίματις εἰμι ὑπόκλητος, αὐτὴν ἐντὸς ἀμεινῶν, ἀλλὰ τε
 “πολλὰ ἐπιλεγόμενος, καὶ οὐ καὶ ἰσχύον· τὸ δὲ οὐκ ἔστιν
 “γίστα πάντων· αὐτὴν ἀμεινῶν, αὐτὴν ἐντὸς ἀμεινῶν.

XLVIII. Περὶ δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε·
 “Δαίμονι ἀνδρῶν, καὶ ταῦτα λέγεις μοι· εἶναι δὲ ἀμεινῶν
 “λεμνῶν, καὶ τὸ περὶ μαμπῶν βασιλῆα τὸ
 “πληθὺς ἐστὶ, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στρατόμαχος φαίνεται
 “πολλὰ πλείον· ἔσθαι τοῦ ἡμέτερου· ἡ τὸ ναυτικὸν τὸ
 “ἡμέτερον λεγέσθαι τοῦ ἐκείνου· ἡ καὶ συμπεπνεύμενα 5
 “ταῦτα· εἰ γὰρ τοι ταῦτα ἐνδεδέστερα φαίνεται εἶναι τὰ

διὰ τὸν πόλεμον πρὸς τὰς ἀλλοτρίους, στρατὸν δὲ ἄλλον τις τὴν ταχὺ-
 ἤσθησεν ἀγαγεῖν ποιεῖται.
 5 συλλέξας δὲ ἄνδρας ἔπεισε λέγων· “Ὁ βασιλεῦ, οὔτε
 ἐλπίστια τὰ πούνησθαι γε σύνεον ἔχει, μέμφοιτ’ ἂν, οὔτε
 ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ τοῦ λαοῦ.” Ἦν δὲ πλεῖνας συλλέξας, τὰ 1
 10 δὲ τοῦ τοῦ πολέμου παλαιῶν ἔτι παλιμώτερα γίνεται.
 οὐδὲ γὰρ οὐδὲν τῶν παλαιῶν γὰρ τε καὶ θάλασσα. οὔτε γὰρ
 τοῦ πόλεμου οὐδὲν τῶν παλαιῶν οὐδὲν τῶν παλαιῶν, ὡς ἐγὼ
 καὶ ἐπὶ τῷ πόλεμῳ, ὅταν ἐγγραφέντων χιμῶνος, δεξιμάς σου
 καὶ τῶν τοῦ ποταμοῦ φερέγγυος ἔσται διακρίσσαι τὰς τί-
 15 ας. καὶ τοὶ οὐκ ἔνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ
 τὸν ποταμὸν καὶ τὴν ἕρπον, παρ’ ἣν δὴ πορίζεται. οὐκ ἔστι
 οὐδὲν τῶν παλαιῶν λιμένων ὑπεδείχον, μάθ’ ὅτι αἱ συμφοραὶ
 καὶ τῶν παλαιῶν ἀρχαῖς, καὶ οὐκ ἔστι τῶν συμ-
 20 φορέων, καὶ δὴ πᾶν εἴη τοῦ ἑτέρου εἰρημένου, τὸ ἔτε-
 ρον ἐξοχῶν ἐξόν. ἣν δὲ πολεμὴν τῇδε τοὶ κατίστα-
 15 ται καὶ εὐδαίμων τοὶ μηδὲν ἀντίξουν καταστῆναι, τοσούτω
 τοὶ γίνονται παλιμώτεροι, ὅσα ἂν προβαίνης ἐκαστέρω,
 “τὸ πρόσω αἰὶν κληρόμενος· οὐ γὰρ οὐκ ἔστι
 οὐδὲν τῶν παλαιῶν οὐδὲν τῶν παλαιῶν, καὶ δὴ τοὶ ὡς οὐδένος
 ἐπὶ τῶν παλαιῶν, λέγω τὴν χάριν· πλεῖνα ἐν πλεῖν χρόνῳ
 20 “ἡμετέρας ἀλὲν πρὸς τὸν πόλεμον. ἀλλ’ ἔτι οὕτω ἂν εἴη ἀρι-
 “στος, εἰ βασιλεύσοις μὲν, ἀρμόδιοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος
 “πίσσεσθαι χρήμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἶη.”
 10 Εἰ δὲ ἀρμόδιοι, πρὸς τὸν πόλεμον. “Ἀρτάβαν, εἰκότως
 “μὴ σέ γε ταῦτα ἐκαστὰ διαιρέει· ἀτὰρ μήτε πάν-
 “τα φοβέο, μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγο. Εἰ γὰρ δὴ 1
 “βούλοι ἐπὶ τῷ αἰὶ ἐπὶ τῶν παλαιῶν πρὸς τὸν πόλεμον τὸ πᾶν
 5 “ὁμοίως ἐπιλεγέσθαι, ποιήσεις ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν·
 “κρίσσει δὲ, πάντα θρασύτερα, ἡμῖν τῶν θειῶν πά-
 “σχιν μᾶλλον, ἢ πᾶν χρήμα προδιδυμῶντα, μηδαμᾶ

- “ μηδὲν παθεῖν. εἰ δὲ ἐρίζων πρὸς πάν τὸ λεγόμενον, μὴ
 “ τὸ βέβαιον ἀποδείξεις, σφάλλεσθαι ὀφείλεις ἐν αὐταῖσι
 “ ὁμοίως καὶ ὁ ὑπεναντία ταῖτοις λεῖψας. ταῦτο μὲν νυν 10
 “ ἐπίσης ἔχει. εἰδέναι δὲ ἄνθρωπον ἰόντα κῶς χρῆ τὸ
 “ βέβαιον, δοκέω μὲν οὐδαμῶς. τοῖσι τοῖνυν βουλομένοισι
 “ ποιέειν, ὥς τρεπίπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδη· τοῖσι
 “ δὲ ἐπιλεγομένοις τε πάντα καὶ ὀκνεῖσι, οὐ μάλα
 2 “ εἴτελει. Ὅρας τὰ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ δυνάμις 15
 “ προεχώρηκε; εἰ τοῖνυν ἐκείνοι οἱ πρὸ ἐμῷ γεγόμενοι
 “ βασιλῆος γνώμησι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ, ἢ μὴ χρεώ-
 “ μενοι γνώμησι τοιαύτησι, ἄλλους συμβούλους εἶχον
 “ τοιαύτους, οὐκ ἂν κατε εἶδες αὐτὰ ἐς ταῦτο προελθόντα·
 “ νῦν δὲ κινδύνους ἀναρρίπτειντες, ἐς ταῦτό σφρα 20
 “ γάγοντο. μεγάλα γὰρ πρήγματα μεγάλοις κινδύ-
 “ νοις εἴτελει καταρῖεσθαι. ἡμεῖς τοῖνυν ὁμοισμένοι
 “ κείνοις, ὥρην τε τῷ ἔτεος καλλίστην πορευόμεθα, καὶ
 “ καταστρεφόμενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, νοστήσομεν
 “ ὀπίσω, οὔτε λιμῶ ἐντυχόντες οὐδαμῶς, οὔτε ἄλλοι 25
 “ ἄχαρι οὐδὲν παθόντες. ταῦτο μὲν γὰρ, αὐτὰ πολλὰ
 “ φοβῶν φερόμενοι πορευόμεθα· ταῦτο δὲ, τῶν ἂν κου
 “ ἐπιβέωμεν γῆν καὶ ἔθνος, ταύτων τὸν σῖτον ἔχρμεν· ἐπ’
 “ ἀροτῆρας δὲ καὶ οὐ νομάδας στρατευόμεθα ἄνδρας.”
 LI. Λέγει Ἀρτάβατος μετὰ ταῦτα· “ ὦ βασιλεῦ,
 “ ἐπεὶ τε ἀφρώδειν οὐδὲν ἔας πρήγμα, σὺ δὲ μευ συμ-
 “ βουλὴν ἐνδεῖξαι· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολλῶν
 “ πρηγμάτων πλεῖνα λόγον ἐκτεῖναι. Κύρος ὁ Καμβύ- 5
 “ σης Ἰωνίην πᾶσαν πλὴν Ἀθηνέων κατεστρέφετο δασ-
 “ μοφόρον εἶναι Πέρσησι. ταύτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμ-
 “ βουλεύω τοι μηδεμὴ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας·
 “ καὶ γὰρ ἄνευ ταυτέων οἶοι τέ εἶμεν τῶν ἐχθρῶν κατυ-
 “ πέρτεροι γίνεσθαι. ἢ γὰρ σφρας, ἣν ἔπωνται, διὲ ἀδι- 10

“κατάτους γίνεσθαι, καταδουλουμένους τὴν μητρόπολιν,
 “ἢ δικαιωτάτους, συνελουθεῖντας. ἀδικώτατοι μὲν νυν
 “γινόμενοι, οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλλουσι· δι-
 “καιώτατοι δὲ γινόμενοι, οἳοί τε δηλήσασθαι μεγάλως
 15 “τὴν σὴν στρατὴν γίνονται. ἐς θυμὸν ὦν βαλεῖ καὶ τὸ
 “παλαιὸν ἔπος, ὡς εὖ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέ-
 “λος καταφαίνεσθαι.”

LII. Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης· “Ἀρτάβανε, τῶν
 “ἀπεφῆκαο γνωμίων, σφάλλαι κατὰ ταύτην δὴ μάλι-
 “στα, ἐς Ἰωνας φοβέαι μὴ μεταβάλλωσι· τῶν ἔχο-
 5 “μεν γνῶμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ
 “αἱ συστρατευόμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι
 “ἐπὶ ταῦτοις ἢ πᾶσα Περσικὴ στρατιὴ ἐγένετο δια-
 “φθεῖραι καὶ περιποιῆσαι· οἱ δὲ δικαιούσῃν καὶ πιστό-
 “τητα ἐνίδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν
 10 “τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα τε καὶ γυναῖκας καὶ
 “χρήματα, οὐδὲ ἐπιλόγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιήσιν.
 “αὐτῶ μηδὲ ταῦτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγαθόν,
 “σῶζε οἰκόν τε τὸν ἐμὸν, καὶ τυρανίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ
 “ἐγὼ μύνω ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτρέπω.”

LIII. Ταῦτα εἶπας, καὶ Ἀρτάβανον ἀποστείλας ἐς Artabano
 Σαῦσα, δεύτερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς δο-
 κιμωτάτους· ἐπεὶ δὲ οἱ παρήσαν, ἔλεγέ σφι τάδε· “ὦ
 “Πέρσαι, τῶνδ' ἐγὼ ὑμῶν χρηῖζων, συνέλεξα, ἄνδρας
 5 “τε γίνεσθαι ἀγαθούς, καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ πρό-
 “σθεν ἐργασμένα Πέρσῃσι, ὅντα μεγάλα τε καὶ πολ-
 “λῷ ἄξια· ἀλλ' εἰς τε ἕκαστος καὶ αἱ σύμπαντες προ-
 “θυμίην ἔχωμεν· ξυρὸν γὰρ ταῦτο πᾶσι ἀγαθὸν σπεύ-
 “δεται. τῶν δὲ εἵνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι τοῦ πο-
 10 “λέμου ἐντεταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ'
 “ἄνδρας στρατευόμεθα ἀγαθούς· τῶν ἣν κρατήσωμεν,

Sufa able-
 gato, ut per
 expeditionis
 tempus
 fummae
 imperii
 praefect
 [c. 52.],
 Xerxes pro-
 ceres Per-
 sarum ad
 rem forti-
 ter geren-
 dam co-
 hortatus,
 Hellefpon-
 tum trans-
 iri imperat.

“ οὐ μὴ τις ἡμῖν ἄλλος στρατός ἀνιῇ κατὰ ἀνδραγαθίαν.
 “ νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπειζάμενοι τοῖς ἀνδράσι, τοῖς Περ-
 “ σίδα γῆν λελόγχασιν.”

Solennia
 tranfitum
 auspiciantia.

LIV. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην παρακαταβαίνοντες οἱ Πέρ-
 διάβασιν τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀνέμωσαν τὸν ἥλιον, ἐθέλοντες
 ἰδόντα ἀνίσχοντα, θυμώμασθαι τὸν περὶ τοῦτον ἔπε τῶν γε-
 φυρέων καταγίζοντες, καὶ μυρμήκην στρατήν τε σὺν ἑαυτοῖς.
 ὡς δὲ ἐπαπέτελλε ὁ ἥλιος, σπένδον ἐκιοχρύνοντα φάλαγξ
 Ξέρξης ἐς τὴν θάλασσαν, εὐχόμενος πρὸς τὸν ἥλιον μηδὲν
 αἰ στυγίην ταύτην γινέσθαι, καὶ μὴν σπένδον κατα-
 στρέψασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον, ἢ ὅταν τέμασθαι τῶν
 ἐκείνης γένηται. εὐχόμενος δὲ ἐκβάλλει τὴν φάλαγξ ἐπὶ τὸν
 Ἑλλήσποντον, καὶ χύεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ Περσικὰ ἔθνη
 τὸν ἀκινάκην καλέσας, ταῦτα αἰετὶν ἀνέλασεν ἀναρ-
 ναι, αὐτὲς εἰ τῶν ἡλίων ἀνὰ τὴν κατὰ τὴν ἑσπέρην
 αὐτὲς εἰ μεταμέλῃσι αἰ τὸν Ἑλλήσποντον, μαστοφύοντες
 καὶ ἀντὶ τούτῳ τὴν θάλασσαν ἐδομάσαν.

Quo ordine

LV. Ὡς δὲ ταῦτα αἱ ἐπεσώγηντο, διέβανον κατὰ μὲν
 τὴν ἐτέραν τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τῷ Πόντῳ, οἱ περὶ τὸ
 καὶ ἡ ἵππος ἅπασα κατὰ δὲ τὴν πρὸς τῷ Ἀγαυῶντι
 ὑποζύγια καὶ ἡ φεραπλή, ὡς γὰρ δὲ πρῶτα μάλιστα
 μύριοι Πέρσαι, ἐπεφανωμένοι πάντες, μετὰ δὲ πάντων
 ὁ σύμμικτος στρατός, πάντων ἐπὶ τῇ κατὰ μὲν τὴν
 ἡμέρην οὗτοι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ πρῶτα μὲν οἱ εἰς τὸν Πόντον
 καὶ αἱ τὰς λόγχας κάτω τρέποντες, ἐπὶ τῇ κατὰ δὲ καὶ
 οὗτοι μετὰ δὲ, οἱ τε ἵπποι αἱ ἱεῖς, καὶ τὸ ἄρμα πρὸ ἱερῶν
 ἐπὶ δὲ, αὐτὸς τε Ξέρξης καὶ αἱ αἰχμοφόροι, καὶ αἱ ἱππό-
 ται αἱ χίλιοι ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ ἄλλος στρατός. καὶ αἱ
 ἡῆς ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον. ἤδη δὲ ἤκουσα καὶ
 ὑστατον διαβῆναι βασιλῆα πάντων.

LVI. Ξέρξης δὲ ἐπεὶ τε διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθῆκε

τὴν ἀποκρίσιν ἐπὶ μακροτέρῳ διαβιβαίνοντα· διέβη δὲ ὁ στρα-
 τὴς Πεισιστράτους ἐπὶ τὰς ἡμέρας αὐτὰς καὶ ἐν ἰσότητι ἐφθόνησι, ἐλι-
 νύσας οὐδένα χρόνον. ἐν ταῦτα λέγεται, Ἐβόηεν ἥδη δια-
 βιβησάμενος τὸν Ἑλλήσποντον· ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον,
 ὡς ἔστιν ἔπος, τῷ δὲ ὑποθρήσκῳ Περσῇ, καὶ οὐνομα ἀντὶ
 τοῦτο ἔπος τῷ Περσῇ, ἀνίστασθαι τὴν Ἑλλάδα ἐθέλεις
 ὡς ἐπὶ τοῦτο, τὴν γὰρ Περσὶς ἀνδρείους; καὶ γὰρ αὐτοῦ
 τὸ ὄνομα ἐστὶν Περσὶς καὶ οὐνομα τοῦτο.

ὅτε δὲ ἀνέστησαν πάντες, ἐς ἔδον ὑψηλάνοισι ὀφέντα
 ἔστησαν· οὗτοι ἔφασκεν μέγα, τὸ πείρης ἔν' αὐτοῖσι λόγῳ ἐποι-
 ῆναι, καί τις αὐτοῦ βλάπτον· ἔον· ἔπειτα γὰρ ἔτεκε λαγόν.
 αὐτοῦ βλάπτον· ἄν· ἤδη τὰτα ἔγοντο, ὅτε ἐμελλε μὲν εἰλᾶν
 5 σαφὲς ἡνέκα· ἦν· Ἐλλὰ τοῦτο· Εὐρύης ἀγνωροτάτα καὶ με-
 γαλὴν ἐκένεον, ὡς ἴστω δὲ περὶ αὐτοῦ τρέχαν ἥξειν ἐς
 τὸν καὶ τὸν χῆρον· ἔπειτα δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ τέρας ἔοντι
 ὅς· αὐτοῦ τὸν ἡμίονος· γὰρ ἔτεκε ἡμίονον διζὰ ἔχουσαν αἰ-
 δῖα, τὰ μὲν, ἔστιν· τὰ δὲ, θηλέης· κατόπερθε δὲ ἦν
 τὰ τοῦ αὐτοῦ

Ἄλγος οὐδένα ποιησάμενος, Iter copiarum et na-
 ναλίου et pedeftrium
 τὸν ποταμὸν ἐκτρέφοντα· σὺν δὲ αὐτῷ πεζῶν στρατός. ὁ δὲ να- ad Dorif-
 ναλίου ἔχων τὴν Ἑλλάδα κυκτον πλέων· παρὰ γῆν ἐκομίζετο, cum ufque.
 καὶ ἐκ ποταμοῦ τρέφοντα τοῦ ποταμοῦ. ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἐσπέραν Melas flu-
 5 ἐπ' αὐτῇ ἐκτὶ Σαρπηδονίης ἀκρῆς τὴν ἄπ' αὐτὴν ποιεύμενος, ἐς
 τὴν αὐτῶν προερχομένην ἀπικρατέεικα περιμένειν· ὁ δὲ κατ' ἥπει-
 ρον στρατὸν πρὸς ἧν τε καὶ ἡλίου ἀνατολᾶς ἐποιέετο τὴν
 ὁδὸν διὰ τῆς Κερσονήσου· ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων τὸν Ἑλλης
 τάφον τῆς Ἀδάμαντος, ἐν ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν.
 10 διὰ μέσης δὲ πορευόμενος πάλιος, τῇ οὐνομα τυγχάνει εἶον
 Ἀγορῇ, ἐνθ' αὖτεν δὲ κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλανα κα-
 λεόμενον, καὶ Μέλανα ποταμὸν, οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ
 στρατῷ τὸ ρέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα, ταῦτον τὸν ποταμὸν

διαβάς, ἐπ' οὗ καὶ ὁ κάλπος αὐτός τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, 15
ἥτε πρὸς ἐσπέριν, Αἰῶν τε πόλιν Αἰολίδα καὶ Στεντορίδα
λίμνην παρεξίων, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς Δορίσκον.

Sitas Dorici: oppida
littoris continentis.
Ibi naves subductae
exercitusque recens-
tus.

LIX. Ὁ δὲ Δορίσκος, ἔστι τῆς Θρηίκης αἰγιαλός τε καὶ πεδῖον μέγα· διὰ δὲ αὐτοῦ ῥέει ποταμὸς μέγας Ἑβρος. ἐν τῷ τεύχεος τε ἐδομητο βασιλῆϊον, ταῦτο τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται, καὶ Περσέων Φραυρὴ ἐν αὐτῷ κατεστήκει ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐπὶ 5 Σκύθας ἐστρατεύετο. ἔδοξε ὦν τῷ Ἑρξῇ ὁ χῶρος εἶναι ἐπιτήδειος ἐνδιατᾶσαι τε καὶ ἐναρμόμῃσαι τὸν στρατὸν, καὶ ἐποίει ταῦτα. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικομένας ἐς Δορίσκον, οἱ ναύαρχοι, κελύταντες Ἑρξῶν, ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσεχέα Δορίσκῳ ἐκόμισαν· ἐν τῷ 10 Σάλλη τε Σαμοθρηϊκίῃ πεπόλισται πόλις, καὶ Ζώνη· τελευταία δὲ αὐτοῦ, Σέρρειον, ἄκρη ὀνομαστή. ὁ δὲ χῶρος οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κικόνων. ἐς ταῦτον τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες, τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνελκύσαντες. ὁ δὲ ἐν τῷ Δορίσκῳ ταῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατῆς ἀριθμὸν ἐποι- 15 ἔετο.

Numerus copiarum pedestrium.
Modus numerandi.

LX. Ὅσον μὲν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἐς ἀριθμὸν, οὐκ ἔχω εἶπαι τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ τὸ πλῆθος ἐφάνη ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. ἐξηρίθμυσαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. συναγαγόντες ἐς ἓνα χῶ- 5 ρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συνάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα εἶχον, περιεγραφαὶ ἔξωθεν κύκλον· περιεγράψαντες δὲ, καὶ ἀπέντες τοὺς μυρίους, αἵμασι πειρίεβαλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν. ταύτην δὲ ποιήσαντες, ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιαικο- 10 δομημένον· μέχρις οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμυσαν. ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνη διέτασσον.

LXI. Οἱ δὲ στρατευόμενοι, εἶδε ἔσαν. Πέρσαι μὲν, Jam singulas nationes, quibus conficit exercitus, eorumque ornatum, arma adduces Herodotus accurate recensere orditur. Persæ. Olim dicti a Græcis Cephænes: ab Asianis, Artæi. Unde iis Persarum nomen venerit.

ᾧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλομένους, πύλους ἀπαγίας· περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶνας χιμῶντας ποικίλους, λεπίδος σιδηρῆς ὅβιν ἰχθυόσδεος· περὶ δὲ τὰ σκέλεα, ἀναξυρίδας· ἀντὶ δὲ ἀσπίδων, γέφυρα· ὑπὸ δὲ, Φαρειτρεῶνες ἐκρέμαντο· αἰχμᾶς δὲ βραχέας ἔχον, τόξα δὲ μεγάλα, ὅιστοὺς δὲ καλαμίνους· πρὸς δὲ, ἐγχειρίδια παρὰ τὸν ῥιζὶον μῆρον παραιωρούμενα ἐκ τῆς ζώνης. καὶ ἄρχοντα παρείχοντο Ὀτάνεα τὸν Ἀμήστριος πατέρα, τῆς Ἑρξέω γυναικός. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μὲντοι σφέων αὐτέων καὶ τῶν περιόικων, Ἀρταῖοι. ἐπεὶ δὲ Περσεύς ὁ Δαναῆς τε καὶ Διὸς ἀπίκετο παρὰ Κηφεία τὸν Βήλου, καὶ ἔσχε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀνδρομέδην, γίνεται αὐτῷ πάις τῷ αἵματι ἔθετο Πέρσην. ταῦτον δὲ αὐτοῦ καταλείπει· ἐτύγχανε γὰρ ἅπαις ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἑρσενος γόνου. ἐπὶ τούτου δὲ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχον.

LXII. Μῆδοι δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι ἰστρά- Medi. Dicti olim Arii: quod nomen mutatum, cum Medea Athenis illuc venisset. Ciffii. Hyrcani.

ταῖοντο· Μηδικὴ γὰρ αὕτη ἡ σκευὴ ἐστὶ, καὶ οὐ Περσική. οἱ δὲ Μῆδοι ἄρχοντα μὲν παρείχοντο Τυγράτην, ἄνδρα Ἀχαιμενίδην. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς πάντων Ἀριοι· ἀπικομένης δὲ Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τοὺς Ἀρίους ταύτους, μετέβαλον καὶ οὗτοι τὸ ὄνομα. αὐτοὶ δὲ περὶ σφέων ᾧδε λέγουσι Μῆδοι. Κίσσιοι δὲ στρατευόμενοι, τὰ μὲν ἄλλα κατάπερ Πέρσαι ἐσκευάδατο· ἀντὶ δὲ τῶν πύλων, μιτρηφόροι ἔσαν. Κισσίων δὲ ἦρχε Ἀνάφης ὁ Ὀτάνειος. Τεκάνιοι δὲ, κατάπερ Πέρσαι ἐσεσάχατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Μεγάπανον, τὸν Βαβυλωνίος ὕστερον ταυτέων ἐπιτροπεύσαντα.

LXIII. Ἀσσύριοι δὲ στρατευόμενοι, περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον χάλκεά τε κράνηα καὶ πεπλεγμένα τρό- Assyrii, a Græcis Syrii vocati. Chaldæi.

πον τινὰ βάρβαρον οὐκ αἰκνύμεθα· ἀποκτείναντες δὲ καὶ αἰχμὰς καὶ ἐγχυρίδια παραπέμπαντες τῷ βασιλεῖ αὐτοῦ εἶχον· πρὸς δὲ ῥέπαλα ξύλων πευλομένην σιδήρεας λινίους θάβηκας· οὗτοι δὲ ἐπὶ μὲν Ἑλλήνων ἐκδιδόντες· Σύριοι, ὑπὲρ δὲ τῶν βαρβάρων ἑσθλῶν ἀνελθόντων ποσσίων δὲ μεταξὺ Χαλδαίων ἤρχοντο· ἄλλοι δὲ Ἰνδοὶ Ἀρταχάδου.

Bactriani.
Sacæ, populus Scythicus.
Scythas omnes Persæ Sacas dicunt.

LXIV. Βάκτριοι δὲ περὶ μὲν τῆς κεφαλῆς ἀγαθὴν αὐτῶν Μηδικῶν ἔχοντες ἐστρατεύοντο, τόξα δὲ καλὰ καὶ ἐπιχώρια, καὶ αἰχμὰς βαρύνους· Σάκας δὲ αἰσχυρὰ περὶ μὲν τῆς κεφαλῆς κυβασίας ἐκ ξύλων αἰκνύμενας ὀρθὰς εἶχον πεπτηνίαι, ἀναξυρίδας δὲ ἐκδιδόντες· τόξα δὲ ἐπιχώρια, καὶ ἐγχυρίδια, πρὸς δὲ καὶ σιδήρεας εἶχον. τοὺς δὲ ἔκτεσε Σάκας· Ἀμυγδύνας δὲ βαρύνοντες αἰ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σάκας κατέκτανον Σάκας· Βακτρίων δὲ καὶ Σακίων ἤρχοντο Ἰσάδης δὲ Δαρίου τε καὶ Ἀτόσσης τῆς Κίρας.

Indi.

LXV. Ἰνδοὶ δὲ ἑμπερὶ μὲν ἐκδιδόντες ἐκ ξύλων πεποιημένα· τόξα δὲ καλὰ καὶ εἶσταις καλὰ μίνους· ἐπὶ δὲ σιδήρεον ἔχον· ἐστρατεύοντο μὲν δὲ ἔσαν αὐτῶν Ἰνδοὶ· προστετάχασα δὲ κατασκευάσμενοι Φαρναζάδης τῷ Ἀρταδάτῃ.

Arii. Parthi. Chorasmii.
Sogdiani. Gandarii. Dadicæ.

LXVI. Ἄριοι δὲ τόξοις μὲν ἐσκευασμένοι ἔσαν Μηδικοῖσι, τὰ δὲ ἄλλα κατὰ τὴν Βακτρίαν· Ἄριων δὲ ἦρχε Σισάμνης ὁ Ὑδάρεος· Πάρθων δὲ καὶ Χοράσμιων καὶ Σογδῶν τε καὶ Γανδαρίων καὶ Δαδίκων, τὴν αὐτὴν σκευὴν ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι, ἐστρατεύοντο. τοῦτων δὲ ἦρχον οἱ Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων, Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκει· Σογδῶν δὲ Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου· Γανδαρίων δὲ καὶ Δαδικίων, Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου.

LXVII. Κάσπιοι δὲ σισύρας τε ἐκδιδόντες, καὶ τόξα

ἐπιχώρια καὶ πόρνεα ἔχοντες καὶ ἀκινάκους, ἐστρατεύοντο. Casp.ii. Sa-
rangae. Pa-
ranga.
οὗτοι γὰρ αὐτὰ ἐπορεύοντο, ἡγεμόνα παρήχοντο Ἀριό-
μωδον γὰρ Ἀρτυφίου ἀδελφεόν. Σαρράγγαι δὲ, εἴματα
5 μὲν βοδιμοίαι ἔχοντες, ἐπέρπον· πῆδιαι δὲ ἐς γόνυ
ἀνατείνοντο ἔχον, οὗτοι δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικὰς. Σα-
ραγγεῖαι δὲ ἡγεμόνα ἔχοντο ὁ Μεγαβάζου. Πάντες δὲ,
σιουρνοφόροι τε ἔσαν, καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ὀγ-
κράτους. Πάντες δὲ ἄρχοντα παρήχοντο Ἀρτύτην τὸν
Ἰθαμάδα.

15 LXXIIM. Οὗτοι δὲ καὶ Μύκται τε καὶ Παρικάνιοι Uti. Myc.
Paricani.
ἐπικουροὶ ἦσαν αὐτῶν Πάντες. τούτων δὲ ἦρχον
οὗτοι Οὐτῶν γὰρ καὶ Μύκων, Ἀρσάμης ὁ Δαρείου·
Παρακάνιος δὲ, Ἐρμείτης ὁ Οὐβάζου.

20 LXXIIX. Ἀράβιοι δὲ, ζεῖρας ἐπέζων μένος ἔσαν· τόξα δὲ Arabes. A-
thiopes A-
fri.
σκιώδη εἶχον· κέρας δὲ καὶ, κέρατα. Αἰθίοπες δὲ παρ-
ελάσαντο καὶ λυσιτελεῖν ἐνέμενοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ Φοί-
νικος σπάθης πεποιημένα μακρὰ, τετραπηχίων οὐκ
5 ἐλάσαντο· ἐπὶ δὲ, καλαμίνας οὐτότους ὁμοιοῦς· ἀντὶ δὲ
σφῆρος ἐπὶ ἁλῆος ἔχον πεποιημένους, τὰ καὶ τὰς σφρη-
γίδας γυμφοῦσι· κέρα δὲ, αἰχμὰς εἶχον· ἐπὶ δὲ, κέρας
δρακόνος ἐπὶ ἔξω πεποιημένον, τρόπον ἀόγχης· εἶχον δὲ
καὶ ῥοπαλα τυλωτά. τῷ δὲ σώματος τὸ μὲν ἥμισυ ἐξ-
10 κλάσαντο· ἰόντες ἐς μάχην γὰρ· τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ,
μύκται Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθίοπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου
σκημμένων ἦρχε Ἀρσάμης ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυστάνης τῆς
Ἡέρας θυγατρὸς τῇ μάλιστα στέρξας τῶν γυναικῶν Δα-
ρεῖος, εἰκὼ χροσὴν σφρηγῆλατον ἐποιήσατο. τῶν μὲν δὲ
15 ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθίοπων καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσάμης.

LXX. Οἱ δὲ ἀπ' ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες, (διζοὶ Æthiopes
Asiani.
γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο,) προστετάχατο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλ- Quibus no-
tis ab Æ-
thiopibus
Afrs diffe-
rant.
λάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἐτέροις, Φωνὴν δὲ καὶ

τρέχοντα μῦνον. οἱ μὲν γὰρ ἀπ' ἡλίου Αἰθίοπες, ἰθὺτρι-
 χῆς εἰσι· οἱ δὲ ἐκ τῆς Λιβύης, οὐλότατον τρέχοντα ἔχουσι 5
 πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας Αἰθίοπες,
 τὰ μὲν πλέω κατὰ περ Ἰνδοὶ ἐσσεάχατο, προμετωπίδια δὲ
 ἵππων εἶχον ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι, σὺν τε τοῖσι ὥσὶ ἐκδε-
 δαρμένα καὶ τῇ λοφιῇ· καὶ ἀπὸ μὲν λόφου, ἡ λοφιῇ
 κατέχρα· τὰ δὲ ὅτα τῶν ἵππων, ὀρθὰ πεπηγότα εἶχον 10
 προβλήματα δὲ ἀπ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δοράς.

Libyes.

LXXI. Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην ἥϊσαν ἔχοντες,
 ἀκοντίοις δὲ ἐπικαύτοισι χρεώμενοι. ἄρχοντα δὲ παρ-
 χοντο Μασσάγην τὸν Ὀαρίζου.

Paphlago-
 na. Ligyes.
 Maticeni.
 Mariandy-
 ni. Syri, a
 Persis dicti
 Cappado-
 cea.

LXXII. Παφλαγόνες δὲ ἐστρατεύοντο, ἐπὶ μὲν τῇσι
 κεφαλῇσι ἔχοντες κρένα πεπλεγμένα, ἀσπίδας δὲ
 σμικρὰς, αἰχμὰς δὲ οὐ μεγάλας· πρὸς δὲ, ἀκόντια καὶ
 ἐγχειρίδια· περὶ δὲ τοὺς πόδας, πιδίλα ἐπιχώρια ἐς
 μέσσην κνήμην ἀνατείνοντα. Λίγυες δὲ καὶ Ματιηνοὶ, καὶ 5
 Μαριανδυνοὶ τε καὶ Σύριοι, τὴν αὐτὴν ἔχοντες Παφλαγό-
 σι, ἐστρατεύοντο. οἱ δὲ Σύριοι οὗτοι ὑπὸ Περσέων Καππα-
 δόκαι καλεῖνται. Παφλαγόνων μὲν νυν καὶ Ματινηῶν
 Δῶτος ὁ Μεγασίδρου ἦρχε· Μαριανδυνῶν δὲ καὶ Λογύων,
 καὶ Σύρων, Γωβρύης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀρτυστάνης. 10

Phryges,
 Macedoni-
 bus olim fi-
 nitimi,
 tuncque
 Briges dicti.
 Armenii,
 Phrygum
 colonia.

LXXIII. Φρύγες δὲ ἀγχοτάτω τῆς Παφλαγονικῆς
 σκευὴν εἶχον, ὀλίγον παραλλάσσοντες. οἱ δὲ Φρύγες, ὡς
 Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλεῖντο Βρίγες χρόνον ὅσον Εὐρω-
 πῆιοι ὄντες σύνοικοι ἔσαν Μακεδόσι· μεταβάντες δὲ ἐς
 τὴν Ἀσίην, ἅμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ οὐνομα μετέβαλον ἐς 5
 Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατὰ περ Φρύγες ἐσσεάχατο, ὄντες
 Φρυγῶν ἄποικοι. ταυτέων συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτόχμης,
 Δαρείου ἔχων θυγατέρα.

Lydi, ante
 Lydum
 Atys filii

LXXIV. Λυδοὶ δὲ ἀγχοτάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον
 ὅπλα. οἱ δὲ Λυδοὶ Μηήϊνες ἐκαλεῖντο τὸ πάλαι· ἐπὶ δὲ

Λυδῶ τοῦ Ἄττυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ um Mæones vocati.
 ὄνομα. Μυσοὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα Myfi, colonia Lydo-
 ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικρὰς· ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο rum, ex monte O-
 ἐπικαύτοισι. οὗτοι δὲ εἰσι Λυδῶν ἀποικίδι· ἀπ' Οὐλύμ- lympo O-
 πω δὲ οὔρεος καλέονται Οὐλυμπιηνοί. Λυδῶν δὲ καὶ lympiani nominati.
 Μυσῶν ἦρχε Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνηος, ὃς ἐς Μαρα-
 θῶνα ἐπέβαλε ἄμα Δάτι.

LXXV. Θρηίκας δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἄλανε- Thraeces A-
 κίας ἔχοντες, ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα, κινθῶνας· fiani five
 ἐπὶ δὲ, ζιγρὰς περιβεβλημένοι ποικίλας· περὶ δὲ τοὺς Bithyni,
 πόδας τε καὶ τὰς κνήμας, πῶδιλα νεβρῶν· πρὸς δὲ, olim Euro-
 ἀκοντιά τε καὶ πέλτας, καὶ ἐγχειρίδια σμικρὰ. αὗτοι δὲ pæi ac Stry-
 διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, ἐκλήθησαν Βιθυνοί· τὸ δὲ monis ac-
 πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνιοι, οἰκέον- colæ, tunc-
 τες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξαναστῆναι δὲ Φασὶ ἐξ ἡθίων ὑπὸ que Stry-
 Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηίκων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἦρχε monii dicti.
 10 Βασσάκης ὁ Ἀρταβάνου. Cur Euro-

LXXVI. . . . ἀσπίδας δὲ ὠμοβοῖνας εἶχον σμικρὰς, [Textus
 καὶ προβάλας δύο λυκιοεργίας ἕκαστος εἶχε· ἐπὶ δὲ τῇ- hoc loco
 σι κεφαλῇσι κράνεα χάλκεα· πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι, hiat lacu-
 ὧτά τε καὶ κέρτα προσὴν βοὸς χάλκεα· ἐπῆσαν δὲ καὶ nâ, excide-
 5 λάφοι· τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι Φοινικέοισι κατειλίχατο. nomina po-
 ἐν ταῦτοισι τοῖσι ἀνδράσι Ἀρεός ἐστὶ χρηστήριον. puli ac du-
cis ejus.]
 Martis ora-

LXXVII. Καβηλέες δὲ οἱ Μηῖονες, Λασόνιοι δὲ κα- Cabelenses,
 λύμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιζι εἶχον σκευήν· τὴν ἐγὼ, ἐπεὶ Mæones :
 κατὰ τὴν Κιλικίων τάξιν διεξιὼν γένωμαι, τότε σημανέω. iidem Lase-
 Μιλύαι δὲ αἰχμάς τε βραχέας εἶχον, καὶ εἴματα ἐνε- nii vocati.
 5 πεπορπάτο· εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετεξέτεροι Λύκιοι· Milyæ.
 περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων πεπονημένας κυ-
 νείας. ταυτέων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ Ὑστάνεος.

LXXVIII. Μόσχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνείας

Mofchi. Ti-
bareni. Ma-
crones.
Mofynoci.

ξύλιναις εἶχον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σφυγάνων ὀξυ-
χαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλας. Τιβαρηνὸν δὲ καὶ Μοσύνουον
καὶ Μοσύνουον, κατὰ πρὸς Μάσχοι. ἐστρατεύοντο ἐν τού-
τοις. τοὺς δὲ συνέταστον ἄρχοντας οὕτως· Μάσχος
μὲν καὶ Τιβαρηνούς, Ἀρίμαρδος ἄκ Δαρδανίου πρὸς καὶ
Πάρμιος τῆς Σμέροδος τοῦ Κύρου· Μάκροππος δὲ καὶ
Μοσυνόικας, Ἀρταύκτης ὁ Χερσέριος, ὅς) Σηπὼν ἐν ἐν
Ἑλλησπόντῳ ἀπετρόπων.

Mares. Col-
chi. Alaro-
dii. Sapi-
res.

LXXIX. Μᾶρος δὲ ἐπὶ μὲν τῆτι περὶ Ἀλάρου
ἐπιχώρια πλεονεχία εἶχον, ἀσπίδας δὲ σφυγάνων ὀξυ-
κράς, καὶ ἀκόντια. Κόλχας δὲ πρὸς μὲν τῆτι περὶ Ἀλάρου
κράνα ξύλινα, ἀσπίδας δὲ ἀμφοτέρωθεν σφυγάνων, αἰχμὰς
τε βραχίαι· πρὸς δὲ, καὶ μαχαίρας εἶχον. Μάσχος δὲ
καὶ Κόλχων ἤρχε Φαρανδότης ὁ Τάσπιος· Ἀλάρου δὲ
καὶ Σάσπιρος, κατὰ πρὸς Κόλχας ἐπὶ ἰσχυροῦς ἐστρατεύον-
το. τούτων δὲ Μασσάτιος ὁ Σαρμάριος ἤρχε.

Infulani ex
mari rubro.
Ἀνοσά-
σται quo
Persis de-
portent.

LXXX. Τὰ δὲ ἡνωτικὰ ἔθνη τὰ ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς
θαλάσσης ἐπόμενα, ἦσαν δὲ ἐν τῇσι τοῖς ἀνασπίνους
καλεσμένους κατακίβζον βασιλεῖς, ἀρχιστάται τῶν ἡμε-
κῶν εἶχον ἐσθῆτά τε καὶ ὅπλα. τούτων δὲ τῶν ἡνω-
τικῶν ἤρχε Μαρδόνιος ὁ Βαγυαῖος, ὅς ἐν Μικράλῃ ἐστρατεύ-
σιν δαυτέρῳ ἐπὶ τούτων ἐπιδύτης ἐκ τῆ μάχης.

Hæ quidem
pedes
copie, di-
vise illæ in
myriadas,
chiliadas
etc.

LXXXI. Ταῦτα ἦν τὰ κατ' ἡπειρον στρατεύματα
ἔθνη, καὶ κατακίβζον ἐκ τῶν περὶ. τούτων δὲ τῶν στρα-
τῶν ἤρχον οὗτοι οἵπερ εἰρέονται· καὶ οἱ διατάξαντες καὶ
ἐξαριθμήσαντες, οἵκοι ἔσαν καὶ χιλιάρχας τε καὶ μυ-
ριάρχας ἀπατάξαντες· ἀπατοτάρχας δὲ καὶ διμυριάρχας
οἱ μυριάρχαι. τελείων δὲ καὶ ἑθνεῶν ἔσαν ἄλλαι σφαι-
ροται. ἔσαν μὲν δὲ οὗτοι, οἵπερ εἰρέονται, ἄρχοντες.

Earum
summæ du-
ces.

LXXXII. Ἐστρατήγεον δὲ τούτων τε καὶ τοῦ σύμ-
παντος στρατοῦ τῶν περὶ, Μαρδόνιος τε ὁ Γαβρύνος, καὶ

Τρεῖς αὐτῶν ἄνδρες ἔσαν ἡγεταὶ τοῦ οὐνόρου· ὅτι μὴ
στρατηγείῃσιν ἀλλὰ καὶ τῇ Ἑλλάδι, καὶ Σπάρδῳ μέντοι ὁ
Ἰφικλῆς, καὶ Ἀρκεσίνοιο ἀμφότεροι αὐτοὶ ἀδελφῶν παῖδες,
καὶ Πάριος δὲ ἔχοντες ἀρμάδας· καὶ Μυσιότης δὲ Δαρείου τε
καὶ Ἀπώστου παῖς, καὶ Γόργος δὲ Ἀρίστου, καὶ Μεγάθυ-
ρος δὲ Κανταρέου καὶ Μυσιότητος.

Ἐκ δὲ τούτων ὄντων ἔσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος στρα- Immorta-
τοῦ περὶ τοῦ, χωρὶς τῶν μυρίων. τῶν δὲ μυρίων ταυτέων Persia
Περσῶν, τῶν ἀπολελυμένων ἐστρατήγες μὲν Ἰθάκης omnium
Ἰθάκης, ἐκαστοὶ δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ fortissimi,
Ἰθάκης, ἐκαστοὶ δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ ornatißimi,
Ἰθάκης, ἐκαστοὶ δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ instructißi-
mi.

5 καὶ οὗτοι αὐτῶν ἐξέλεγε τὸν ἀρετῶν, ἢ θανάτῳ
βουθῆς, ἢ πόνου, ἀλλὰ ἀνὴρ ἀρετῆτος· καὶ ἐγίνοντο οὐ-
δαμῶς οὗτοι πλεονεξοῦντες, οὗτοι ἐλαττωσες. πόσῳ δὲ
ἐλάττωσαν παρέρχοντο καὶ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ ἀρι-
στοὶ ἄνθρωποι· σκευὴν γὰρ τοιαύτην ἔχον ἥπερ εἰρηται· χωρὶς
10 δὲ, χρυσὸν τε πολλόν, καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐπέπρεπον.
ἀγαθὰ δὲ καὶ ἄρμα ἤγοντο, ἐν δὲ, Wallaceas καὶ De-
ρασιῶν, πολλὰν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην· οἷα δὲ σφι,
καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν, κάμναι τε καὶ ὑποζύ-
μα ἤγοντο.

καὶ οὗτοι αὐτῶν ἐξέλεγε τὸν ἀρετῶν, ἢ θανάτῳ ὅλῃν οὐ πάν- Quibus po-
τα παρέρχοντο ἴππων, ἀλλὰ τοσαύτῃ μόνῃ. Πέρσαι μὲν, pulis equi-
τῇ καὶ τῇ ἀσκευασμένη καὶ ὁ πᾶς οὗτος ὅλῃν ἐπὶ tatus impe-
τῇ καὶ τῇ ἀσκευασμένη καὶ ὁ πᾶς οὗτος ὅλῃν ἐπὶ rati fuerint.
τῇ καὶ τῇ ἀσκευασμένη καὶ ὁ πᾶς οὗτος ὅλῃν ἐπὶ Equestres
τῇ καὶ τῇ ἀσκευασμένη καὶ ὁ πᾶς οὗτος ὅλῃν ἐπὶ copias Per-
τῇ καὶ τῇ ἀσκευασμένη καὶ ὁ πᾶς οὗτος ὅλῃν ἐπὶ silarum :

καὶ οὗτοι αὐτῶν ἐξέλεγε τὸν ἀρετῶν, ἢ θανάτῳ ὅλῃν οὐ πάν- Sagartio-
καὶ οὗτοι αὐτῶν ἐξέλεγε τὸν ἀρετῶν, ἢ θανάτῳ ὅλῃν οὐ πάν- rum :
καὶ οὗτοι αὐτῶν ἐξέλεγε τὸν ἀρετῶν, ἢ θανάτῳ ὅλῃν οὐ πάν-
μεταξὺ ἔχουσι πεπαιγμένην τῇ τε Περσιῇ καὶ τῇ
Πακτυϊῇ· ὅτι παρέρχοντο μὲν ἴππων ἑκτακισχιλίην,
8 ὅπλα δὲ οἱ νομίζουσι ἔχειν οὗτε χάλκεια, οὗτε σιδηρεα,
ἔω ἐγχειριδίων· χρεῖνται δὲ σιμῇσι πεπλεγμένῃσι ἐξ

ἱμάντων. ταύτησι πίσυνον ἔχονταί ἐς πέδον· ἀλλ' ἡ μάχη τούτων τῶν ἀνδρῶν ἦδ'. ἐπεὶ ἀντισυμμέγυνται τῶν πελμίοισι, βάλλουσι τὰς σιγὰς, ἐπ' ἀρετῇ βρόχους ἔχουσας· ὅτε δ' ἂν τύχῃ, ἣν τε ἵππου, ἣν τε ἀνδράπου, ἐπ' αὐτὸν ἔλκει· οἱ δὲ ἐν ἔρκεσι ἑμπαλαστέμενοι διαφθίνονται. τούτων μὲν αὕτη ἡ μάχη· καὶ ἐπετετάχατο ἐς τοὺς Πέρσας.

Medorum : LXXXVI. Μῆδοι δὲ, τίηπερ ἐν τῷ πεζῷ ἄρμον ἀκούσθαι, Ciffiorum : καὶ Κίσσιοι ὠσαύτως. Indorum : Ἰνδοὶ δὲ σκαυὴ μὲν ἐσσεύχοντο τῇ Baetrianorum : αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ κέλκτας καὶ ἄρματα· Caspiorum : ὑπὸ δὲ τοῖσι ἄρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ οἱ ἀγριοί. Βασίλ- Libyrum : τριοι δὲ ἐσσευάδατο ὠσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ Κέλ- Caspiorum [nisi fallit Reizii conjectura] : σπιοι ὁμοίως. Libyrum : Λίβυες δὲ καὶ αὐτὰ κατὰ τὴν ἐν τῷ πεζῷ ἤλαυνον δὲ καὶ αὐτοὶ πάντες ἄρματα. ἀς δ' αὖτως Κέλ- Paricaniorum : σπειροι καὶ Παρικάνιοι ἐσσεύχοντο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πεζῷ. Arabes camelis vestiti. Ἀράβιοι δὲ σκαυὴν μὲν ἔχον τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους, ταχυτῆτα πύλωνος μέναν ἵππων.

Numerus : LXXXVII. Ταῦτα τὰ ἔθνη μᾶλλον ἵππουσιν. Arabum in acie locus ob camelos ultimus [1, 50.]. ἀσπιδῶν δὲ τῆς ἵππου ἐγένετο ὅκτω μυριάδες, πάρεξ τῶν καμήλων καὶ τῶν ἄρμάτων. οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἵππεις ἐτετάχατο κατὰ τέλεια· Ἀράβιοι δὲ, ἔσχατοι ἐπετετάχατο. ἦν γὰρ τῶν ἵππων οὗτι ἀνεχομένων τὰς παρήλους, ὕστεροις ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἵππικόν.

Praefecti equitum. Eorum unus, Pharnuches, ex equi casu eger Sardibus reli- cius. LXXXVIII. Ἴππαρχοι δὲ ἔσαν Ἀρμαμίδης τε καὶ Τίθαιος, Δάστιος παῖδες. ὁ δὲ τρίτος σφι συνἵππαρχος Φαρνούχης καταλείπτο ἐν Σαρδίσι νοσῶν. ὡς γὰρ ὁρμύωντο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν ἐνέπισσε ἀνεθέλητον. ἐλαύνοντι γὰρ οἱ, ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμεν κύων· καὶ ὁ ἵππος οὐ προϊδὼν, ἐφοβήθη τε καὶ στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεια. πεσὼν δὲ, αἷμά τε

ἦσαν, καὶ ἐς φθίσιν περιῆλθε ἡ νῆσος. τὸν δὲ ἵππεν αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐπύησαν οἱ οἰκέται ὥς ἐκέλευε· ἐς κότεν χῶρον ἐν ταῖς περ κατέβαλε τὸν δεσπότεα ἀπαγαγόντες, ἐν τῷσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαρνούχης μὲν αὐτὰ παραλύθη τῆς ἡγεμονίης.

ΛXXXIX. Τῶν δὲ τριήρων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ δεκάσιαι καὶ χίλιναι, παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἶδε. Φοίνικες μὲν, σὺν Συρίοις ταῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, τριηκοσίας, ὧδε ἰσχυασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνίας εἶχον ἀγχοστάτω πεποιημένας τῶν Ἑλληνικόν· ἐπιδυκότες δὲ θωρηκὰς λιnéους, ἀσπίδας δὲ ἵτους οὐκ ἐχούσας εἶχον, καὶ ἀκόντια. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τοπαλαίων οἴκων, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσῃ· ἐνθαῦτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίας οἰκέουσι τὰ παρὰ 10 θαλάσσαν. τῆς δὲ Συρίας ταῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλεῖται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας παρείχοντο δεκάσιαι. οὗτοι δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνηα χηλυτὰ, ἀσπίδας δὲ κοίλας, τὰς ἵτους μεγάλας ἐχούσας, καὶ δοξατὰ τε ναύμαχα, καὶ τύκους 15 μεγάλους. τὸ δὲ πλεόντος αὐτέων, θωρηκοφόροι ἔσαν, μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον. οὗτοι μὲν οὕτω ἑσταλάδατο.

XC. Κύπριοι δὲ παρείχοντο νέας πενήκοντα καὶ ἑκα- τὸν, ἰσχυασμένοι ὧδε. τὰς μὲν κεφαλὰς εἰλίχατο μί- τρησι· οἱ βασιλεῖς αὐτέων· οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κινθῶνας· τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες. τούτων δὲ τοσάδε ἔθνεά 5 ἔστι· οἱ μὲν, ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων· οἱ δὲ, ἀπ' Ἀρκαδίας· οἱ δὲ, ἀπὸ Κύθρου· οἱ δὲ, ἀπὸ Φοινίκης· οἱ δὲ, ἀπὸ Αἰθιοπίας, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι λέγουσι.

XCI. Κίλικες δὲ ἑκατὸν παρείχοντο νέας. οὗτοι δ' αὖ Cilices, ante Cilicem περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνηα ἐπιχώρια, λαισιθήϊά τε Agenoris fi-

lium Hypa- εἶχον αὐτ' ἀσπίδων, ὁμοειδῆς πεποιημένα, καὶ κίθ' ἄνας
 chaei dicti. εἰρινέας ἐνδεδυκότες· δύο δὲ ἀκόντια ἑκάστος καὶ ξίφος
 Pamphyli, progenies
 Graecorum εἶχον, ἀγχοτάτω τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρησι πεποιημέ-
 post Trojae everfionem
 na. οὗτοι μὲν τοκαλαῖον Ἰπαχαῖοι ἐκαλέοντο· ἐπὶ δὲ
 cum Am- Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ἀνδρὸς Φοίνικος, ἔσχον τὴν ἐκωνό-
 philocho et Calchante
 illuc dela- μίην. Πάμφυλοι δὲ τριήκοντα παρείχοντο νῆας, Ἑλλήρι-
 torum. καῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι εἰσὶ 10
 τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκευασθέντων ἅμα Ἀμφιλόχῳ καὶ
 Κάλχατι.

Lycii, e
 Creta ori-
 undi, ac
 prius Ter-
 milae dicti,
 donec Ly-
 cus Pan-
 dionis filius
 novum iis
 nomen da-
 ret [1,
 173.].

XCII. Λύκιοι δὲ παρείχοντο νῆας πενήκοντα, θωρή-
 καφόροι τε ἔόντες καὶ κημιδοφόροι· εἶχον δὲ τόξα ἕξα-
 νεῖνα, καὶ οἷστους καλαμίνους ἀπτήρους, καὶ ἀκόντια·
 ἐπὶ δὲ, αἰγὸς δέρματα περὶ τοὺς ἄμους αἰωρεσμένα·
 περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι σίλους πτερόδι· πτεροστεφάνωμέ-
 νους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον. Λύκιοι δὲ, Τερ-
 μίλαι ἐκαλέοντο ἐκ Κρήτης γεγονότες· ἐπὶ δὲ Λύκῳ τοῦ
 Πανδίωνος, ἀνδρὸς Ἀθηναίου, ἔσχον τὴν ἐκωνομίην.

Doreas Asia-
 ni, orti ex
 Peloponne-
 so. Carcae.

XCIII. Δωριεῖς δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας, τριήκοντα παρεί-
 χοντο νῆας, ἔχοντες τε Ἑλληνικὰ ὅπλα, καὶ γηγονότες
 ἀπὸ Πελοποννήσου. Κάρεις δὲ, ἑξομομήκοντα παρείχοντο
 νῆας, τὰ μὲν ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες ἐσταλμένοι· εἶχοι
 δὲ καὶ δρέπανα καὶ ἐγχειρίδια. οὗτοι δὲ, οἵτινες πρότε-
 ρον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι πρώτοις τῶν λόγων εἰρηται.

Ionae, A-
 ehaiae olim
 in Pelopon-
 neso inco-
 lae, tunc-
 que vocati
 Peisigi Ae-
 gialenses.

XCIV. Ἴωνες δὲ, ἑκατὸν νῆας παρείχοντο, ἐσκευασμέ-
 νοι ὡς Ἕλληνες. Ἴωνες δὲ, ὅσον μὲν χρόνον ἐν Πελοπόν-
 νησιν αἶκον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιῆν, καὶ πρὶν ἢ Δα-
 ναὸν τε καὶ Εὐφῶν ἀπικέσθαι ἐς Πελοπόννησον, ὡς
 Ἕλληνες λόγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγυαλῆες· ἐπὶ δὲ
 Ἰῶνος τοῦ Εὐφῶου, Ἴωνες.

Insulani ex
 mari Ae-
 geo. Ae-

XCV. Νησιῶται δὲ, ἑπτακαίδεκα παρείχοντο νῆας,
 ὁπλισμένοι ὡς Ἕλληνες. καὶ ταῦτο Πελασγικὸν ἔθνος,

ἵππων δὲ Ἴωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αἰτὸν λόγον καὶ αἱ les. Utri-
 ἀνδράκα πόλεις Ἴωνες αἱ ἀπ' Ἀθηναίων. Αἰολεὺς δὲ, que olim
 ἑκαταχθονίας παρέχοντο, ἰσχυασμένοι τε ὡς Ἕλληνες, Pelagi di-
 καὶ τετράλιν καλεῖσθαι Πελασγοί, ὡς Ἑλλήνων λόγος. di. Helle-
 Ἑλλασπόντιον δὲ πλὴν Ἀβυθναίων Ἀβυθναίοις γὰρ pontii, præ-
 προστάτα ἐκ βασιλῆος κατὰ χάριν μένουσι, Φύλα- ter Abyde-
 κας εἶναι τῶν ὑπερβίων αἱ δὲ λοιποὶ αἱ ἐκ τοῦ Πόντου nos, quibus
 στρατηγικῶν παρέχοντο μὲν ἑκατὸν νέας, ἰσχυασμένοι custodia
 δὲ ἔσαν ὡς Ἕλληνες. οὗτοι δὲ, Ἴωνων καὶ Δαρείων ἀπ- pontium
 οἰκαί. credita :

XCVI. Ἐπεβάτην δὲ ἐπὶ πασίων τῶν νεῶν Πέρσαι, Milites
 καὶ Μῆδοι καὶ Σάκαι. τούτων δὲ ἀριστα πλεούσας classarii e
 παρέχοντο νέας Φοίνικες, καὶ Φοινίκαι, Σιδώνιοι. τού- Persis, Me-
 τισι πᾶσι καὶ ταῖσι ἐς τὸν πόντον τεταγμένοισι αὐτῶν dis et Sacis
 ἑκάστῳ ἑκάστησι ἐπιχώριοι ἡγεμόνες τῶν ἐγὼ, οὐ γὰρ lecti. Sido-
 ἀναγκαῖον ἔξεσθαι ἐς ἰατρικὴν λόχον, οὐ παραμέμνη- norum na-
 μαι. αὐτὰ γὰρ ἔθνη ἐκάστῳ ἐπάχθιοι ἔσαν οἱ ἡγεμόνες, ves omni-
 ὅ τ' ἔθνεϊ ἑκάστῳ ὅσων περ πόλεις, τοσαῦτοι καὶ ἡγεμό- um opti-
 νες ἔσαν, εἶποντο δὲ ὡς αὐτοὶ στρατηγοὶ, ἀλλ' ὥσπερ αἱ mae.
 ἄλλαι στρατηγικαὶ δαῦλοι, ἐπὶ στρατηγοὶ, οἱ τὸ πᾶν mæ.
 ἔχοντες κράτος, καὶ ἀρχοντες τῶν ἐθνῶν ἐκάστων, ὅσοι mæ.
 αὐτῶν ἔσαν Πέρσαι, εἰρέσται μοι.

XCVII. Ταῦ δὲ ναυτικὰ ἰσχυρήναι οἶδε Ἀριαβί- Præfecti
 γης τε ἡ Δαρείου, καὶ Πηζάσπης ὁ Ἀσπαθίνεω, καὶ classis. Ce-
 Μεγαβάρης ὁ Μεγαβάτew, καὶ Ἀχαιμένης ὁ Δαρείου. terorum
 τῆς μὲν Ἰάδος τε καὶ Καρικῆς στρατῆς, Ἀριαβίγης, ὁ navigiorum
 Δαρείου τε πᾶς καὶ τῆς Γωδρύνω θυγατρός· Αἰγυπτίων numerus.
 δὲ ἰσχυρήναι Ἀχαιμένης, Ἐρξέω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων numerus.
 ἀδελφῶν· τῆς δὲ ἄλλης στρατῆς ἰσχυρήναι οἱ δύο.
 τριηκόντεροι δὲ, καὶ πεντηκόντεροι, καὶ κέρκουροι, καὶ ἵπ-

παγωγὰ πλοῖα μακρὰ συνελθόντα εἰς τὸν ἄριθρον ἐφεί-
νη τρισχίλια.

Nauarchi
maxime il-
lustres.

XCVIII. Τῶν δὲ ἐπιπλέοντων μετὰ τῶν τοῦ στρατη-
γού, οἷδε ἔσαν οἱ ὀνομαστώτατοι· Σιδωνίος Τριτάμμητος
'Ανύσου, καὶ Τύριος Μάπην Σιρώμου, καὶ Ἀργείος Μέρβι-
λος Ἀγβάλου, καὶ Κίλιξ Σύνεπσις Ὀροτιάδουτος, καὶ Ἀν-
κιος Κυβερνίσκος Σίκα· καὶ Κύπριοι, Γόργος τε Χέρσιος, 5
καὶ Τιμώναξ ὁ Τιμαγόρειω· καὶ Καρῶν, Ἰστιάσις τε ὁ
Τύμνειω, καὶ Πίγρης ὁ Σελδάμου, καὶ Δαμασίδουμος ὁ
Κανδαύλειω.

Artemisia.
Oppida ejus
ditioni sub-
jecta, unde
originem
traxerint.

XCIX. Τῶν μὲν κιν ἄλλων οὐ παραμέμνηται ταξιαρ-
χέων, ὥς οὐκ ἀναγκαζόμενος· Ἀρτεμισίης δὲ, τῆς μάλι-
στα θάρσυμα ποιῆσαι, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευομένης
γυναικός· ἥτις ἀποθανόντος τῷ ἀνδρὶ, αὐτὴ τε ἔχουσα
τὴν τυρανίδα, καὶ παῖδες ὑπάρχοντες κενίεω, ὑπὸ λή-
ματός τε καὶ ἀνδρῆς ἐστρατεύετο, οὐδεμιῆς ἐούσης οἱ
ἀναγκαίης. οὐνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρτεμισίη, θυγάτηρ
δὲ ἦν Λυγδάμιος· γένος δὲ ἐξ Ἀλικαρνησσοῦ, τὰ πρὸς
πατρός, τὰ μητρόςθεν δὲ, Κρήσσα. ἡγεμόνους δὲ Ἀλικαρ-
νησσέων τε καὶ Κώων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καλαβίων, 10
πέντε νέας παρεχομένη. καὶ συναπάσης τῆς στρατῆς,
μετὰ γε τὰς Σιδωνίων, νέας εὐδοξοτάτας παρῆχτο·
πάντων δὲ τῶν συμμάχων γνώμας ἀρίστας βασιλεῖ ἀπε-
δεξατο. τῶν δὲ κατέλεξα παλίων ἡγεμοναῖων αὐτὴν, τὸ
ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν εἶν Δωρικόν· Ἀλικαρνησσοῦ μὲν, 15
Τροιζηνίους, τοὺς δὲ ἄλλους, Ἐπιδαυρίους. εἰς μὲν τοσόνδε
ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρηται.

Χερσες e
cuius co-
piae pede-
strae, e navi
navales spe-
ctant.

C. Ξέρξης δὲ, ἐπὶ ἡριθμῇ τε καὶ διατάχῃ ὁ
στρατὸς, ἐπεθύμησε αὐτὸς σφεας διεξελάσας θήσα-
σθαι. μετὰ δὲ, ἐποίει ταῦτα, καὶ διεξελαύνων ἐπ' ἄρ-

μάσας παρ' ἑαυτοῦ ἐν ἑκάστῳ, ἐπυθάνετο· καὶ ἀπύγρα-
 5 φον οἱ γραμματισταί· ἕως ἐξ ἐσχάτων ἐς ἐσχατά ἀπί-
 κετε καὶ τῆς ἱππικῆς καὶ τοῦ πεζοῦ. ὥς δὲ ταῦτά οἱ ἐπε-
 πύητο, τῶν νεῶν κατασκευασθέντων ἐς θάλασσαν, ἐν-
 δαυτὰς ὁ Πάρης μετεκβαὶς ἐκ τοῦ ἄρματος ἐς νέα Σιδω-
 νίην, ἔξωτο ὑπὸ σκυρῇ χρυσῇ· καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς
 10 πλώρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἐκάστας ὁμοίως καὶ τὸν
 πεζόν, καὶ ἀπογρηθόμενος. τὰς δὲ νείας οἱ ναύαρχοι
 ἀπομαγόντες ἦσαν τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ,
 ἀνεκώχουν, τὰς πλώρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες με-
 ταπήδον, καὶ ἔξοπλισαντες τοὺς ἐπιβάτας ὥς ἐς πώ-
 15 λεμα. ὁ δὲ ἐντὸς τῶν πλωρέων πλέων ἐθνεῖτο καὶ τοῦ
 αἰγιαλοῦ.

- ΒΙ. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε, καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς Quo facto
 νῆος, μετεπέμφετο Δημάρχῳ τὸν Ἀρίστωνος συστρα- sermonem
 5 τεύμενον αὐτῷ ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι. καλέσας δὲ αὐτὸν, εἶ- cum De-
 ρετέ τὰς. "ὦ Δημάρχτε, νῦν μοί σε ἡδὺ ἐστὶ ἐπείρε- marato [6,
 5 "σθαι τὰ θάλα. σὺ εἰς Ἑλλὰς τε, καὶ, ὥς ἐγὼ πυν- 70.] confert
 "δάσσομαι σὺν τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς de Persa-
 "λέγουσι ἐπιπομένῳ, πάσις αὐτ' ἐλαχίστης, αὐτ' ἀσθε- rum Græ-
 "ροτάτης. νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἑλλήνης ὑπομε- corumque
 "τάται χεῖρας ἐμὰ ἀνταγωνόμενοι. σὺ γάρ, ὥς ἐγὼ δο- viribus in-
 10 "κέω, σὺ δὲ εἰ πάντες Ἑλλήνες, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς ter se com-
 "ἐσπέρης αἰεταὶ ἀνθρώποι συλλαχθεῖσιν, οὐκ ἀξιο- paratis.
 "μαχρί εἰσι ἐμὰ ἐπιόντα ὑπομείναι, μὴ ἔοντες ἄρθμοι. Jaſtabun-
 "ἐθέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῖόν τι λέγεις περὶ dam regia
 "αὐτέων, πωτέσθαι." ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα. ὁ δὲ, ὑπο- levitatem
 15 λαβὼν ἔφη "ὦ βασιλεῦ, κότερα ἀληθείῃ χρῆσομαι Demaratus
 "πρὸς σέ, ἢ ἡδονῇ;" ὁ δὲ μιν ἀληθείῃ χρῆσασθαι ἐκέ- modeste,
 λευε, φὰς οὐδὲν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. ſed gravi-
 "αὐτέων, πωτέσθαι." ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα. ὁ δὲ, ὑπο- bus argu-
 15 λαβὼν ἔφη "ὦ βασιλεῦ, κότερα ἀληθείῃ χρῆσομαι mentis con-
 "πρὸς σέ, ἢ ἡδονῇ;" ὁ δὲ μιν ἀληθείῃ χρῆσασθαι ἐκέ- futat, ma-
 λευε, φὰς οὐδὲν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. ximam par-
 "αὐτέων, πωτέσθαι." ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα. ὁ δὲ, ὑπο- tem petitis
 15 λαβὼν ἔφη "ὦ βασιλεῦ, κότερα ἀληθείῃ χρῆσομαι ab admira-
 "πρὸς σέ, ἢ ἡδονῇ;" ὁ δὲ μιν ἀληθείῃ χρῆσασθαι ἐκέ- bili discipli-
 λευε, φὰς οὐδὲν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν. na Sparta-
 "αὐτέων, πωτέσθαι." ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα. ὁ δὲ, ὑπο- norum.

CII. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρχτος, εἶπε τὰς

“ Βασιλεῦ, ἐπεὶ δὲ ἀληθινήν χρῆσασθαι πάντως με κε-
 “ λεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ μὴ ψευδομένους τίς ὑστέρον
 “ ὑπὸ σὺ ἀλώσεται, τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεὶ κατε-
 “ σύντροφός ἐστι· ἀρετὴ δὲ ἐπακτός ἐστι, ἀπὸ τῆ σφύρης
 “ κατεργασμένη καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεομένη ἢ
 “ Ἑλλάς, τὴν τε πενίην ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην.
 “ αἰνέω μὲν νυν πάντας τοὺς Ἕλληνας τοὺς περὶ κείνων
 “ τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους· ἔρχομαι δὲ λέγων
 “ οὐ περὶ πάντων ταύδε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λαίης· 10
 “ δαιμονίων μούνων· πρῶτα μὲν, ὅτι οὐκ ἔστι ὅπως κατὲ
 “ σοὺς δεῖχονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι·
 “ αὐτὶς δὲ, ὡς ἀντιώσονται τοὶ ἐς μάχην, καὶ ἦν αἱ ἄλ-
 “ λοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι· ἀριθμᾷ δὲ
 “ περὶ, μὴ πύθῃ ὅσοι τινὲς ἴοντες ταῦτα ποιεῖν οἶδ’ ἑ 15
 “ εἰσι· ἦν τε γὰρ τύχῳσι ἐξεστρατευμένοι χιλιῶς, οὗτοι
 “ μαχίσονται τοὶ, ἦν τε ἐλάσσονες ταυτέων, ἦν τε καὶ
 “ πλεῖνες.”

CIII. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, γελάσας ἔφη· “ Δη-
 “ μάσητε, οἷον ἐφθέγγασθε ἔπος, ἄνδρες χιλιῶς στρατῆ
 “ τούτῳδε μαχέσασθαι! ἄγε, εἰπέ μοι, οὐ φῆς ταυτέων
 “ τῶν ἀνδρῶν αὐτὸς βασιλεὺς γενέσθαι; σὸν δὲ ἐφ’ ἑλ-
 “ σεις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι! καί 5
 “ τοὶ εἰ τὸ πολιτικὸν ὑμῖν πᾶν ἐστὶ τοιοῦτον οἷον σὺ θαι-
 “ ρεῖς, σέ γε τὸν κείνων βασιλῆα πρέπει πρὸς τὸ δὴ ἄλ-
 “ σιον ἀντιτάσσεσθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους· εἰ
 “ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς
 “ ἐμῆς ἀντάξιός ἐστι, σέ δὲ γε διζήμεαι εἴκοσι εἶναι ἀν- 10
 “ τίστιον· καὶ οὕτω μὲν ὀρθοῖτ’ ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σὺ
 “ εἰρημένους· εἰ δὲ τοιοῦτοί τε ἴοντες, καὶ μεγάλα τούτῳ-
 “ τοι οἶος σύ τε καὶ οἱ παρ’ ἐμὲ φοιτῶσι Ἑλλήνων ἐς
 “ λόγους, αὐχεῖτε τούτων, ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λό-

- 15 " γος οὗτος ὁ εἰρημῶνς εἴη. ἐπεὶ φέρε ἰδὼ παντὶ τῷ εἰ-
 " κατὶ κῆρς ἂν δικαίαισσι χίλιοι, ἢ καὶ μύριοι, ἢ καὶ πεν-
 " τακισμύριοι, εἶσθες γε ἐλευθῆροι πάντες ὁμοίως, καὶ
 " μὴ ὑπ' ἐνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῶδε ἀντιστῆναι;
 " ἐπεὶ τοὶ πλεῖντες παρὰ ἓνα ἕκαστον γινόμεθα, ἢ χί-
 20 " λιοι, ἑόντων κείνων πέντε χιλιάδων. ὑπὸ μὲν γὰρ ἐνὸς
 " ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον, γενοίαι' ἂν, δει-
 " κνύμεντες ταῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἐωυτῶν φύσιν ἀμείνονες,
 " καὶ ἴσμεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῖνας ἐλάσ-
 " σοντες ἑόντες· ἀναιμῆνοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον, οὐκ ἂν ποι-
 25 " ῶμεν ταυτέων οὐδέτερα. δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέν-
 " τας πληθεῖ, χαλεπῶς ἂν Ἕλληνας Πέρσῃσι μούνοισι
 " μάχεσθαι. ἀλλὰ παρ' ἡμῖν τοῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις·
 " ἔστι γε μέντοι οὐ πολλὸν, ἀλλὰ σπάνιον. εἰσὶ γὰρ
 " Περσέων τῶν ἐμῶν αἰχμοφόρων, οἱ ἐθελήσουσι Ἕλλήνων
 " ἀνδράσι τρισὶ ἑμῷ μάχεσθαι· τῶν σὺ ἐὼν ἄπειρος,
 30 " πολλὰ Φλυαρέεις."

- CIV. Πρὸς ταῦτα Δημάρτος λέγει· " ὦ βασιλεῦ,
 " ἀρχῶμαι ἠπιστάμεν ὅτι ἀληθῆς κερῶμενος, οὐ φίλα
 " τοι ἔρεω σὺ δὲ ἐπεὶ ἠγάγκασας λέγειν τῶν λόγων
 " τῶς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτη-
 5 " σι. καίτοι ὥς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐστοργῶς
 " κείρους, αὐτοὺς μάλιστα ἐξεπίστεαι, οἱ μὲν τιμὴν τε
 " καὶ χεῖρα ἀπελόμενοι πατρώϊα, ἀπολὶν τε καὶ φυ-
 " γάδα πεποιήκασι· πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος, βίον
 " τέ μοι καὶ οἶκον δέδωκε. οὐκ ἂν οἶκός ἐστι ἄνδρα τὸν
 10 " σάφρανα εὐνοίην φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέρ-
 " γειν μάλιστα. ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα ἀνδράσι ὑπὸςχομαι
 " οἷός τε εἶναι μάχεσθαι, οὔτε δυοῖσι ἐκὼν τε εἶναι οὐδ'
 " ἂν μουνομαχεῖμι. εἰ δὲ ἀναγκαίη εἴη, ἢ μέγας τις ἔ

“ ἐποτρύνων ἀγὼν, μαχάμην ἀν. πάντων ἔλκυστα εἰς ἐν-
 “ τέων τῶν ἀνδρῶν, οἱ Ἑλλήνων ἑκάστας φησι τρωῶν ἄξι-
 “ οῖναι. ὥς δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι, κατὰ μὲν ἓνα μαχη- 15
 “ μενοι, οὐδαμῶν εἰςὶ κακίονες ἀνδράϊν· ἄλλοι δὲ, ἀριστοι
 “ ἀνδρῶν ἀπάντων. ἐλεύθεροι γὰρ ὄντες, οὐκ ἔστιν ἐκεί-
 “ θεοὶ εἰσι· ἔπεστι γάρ σφι δεσπότης, ὁ νόμος, τοῦ ὑπο-
 “ δειμαίνουσι πολλῶν ἔτι μᾶλλον, ἢ πῆ σὰ, σὲ· παῖσι
 “ γὰν τὰ ἀν. ἐκείνος ἀνάγει· ἀνάγει δὲ ταῦτ’ αἰεὶ, οὐκ 20
 “ εἷν Φύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνδρῶν ἐκ μάχης, ἀλλὰ
 “ μένοντας ἐν τῇ τάξει, ἐπικριτεῖν ἢ ἀπώλυσθαι· σοὶ
 “ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγειν Φωκῆσιν, τᾶλλα· σιγῇ
 “ ἐθέλω τοιοῦτόν· νῦν δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξα· γὰρ το 25
 “ μέντοι κατὰ νόον τοι, βασιλεῦ.”

Dorico
 praeicitur
 Mafcamas,

CV. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο. Ξέρξης δὲ ἐς γέ-
 λωτά τε ἐτρέψατο, καὶ οὐκ ἐπείσαστο ἐξγῆν οὐδεμίαν,
 ἀλλ’ ἠπίως αὐτὸν ἀποπέμψατο. ταῦτα δὲ ἐς λόγους ἐλ-
 θὼν Ξέρξης, καὶ ὑπαρχὸν ἐν τῷ Δορίσκῳ ταῦτα κατα-
 στήσας Μασκάμην τὸν Μεγαδόστου, τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου 5
 σταθέντα καταπαύσας, ἐξήλαυνε τὸν στρατὸν διὰ τῆς
 Θρηίκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

raree fide-
 tatis lau-
 de regi non
 minus ille
 probatus,

CVI. Κατέλιπε δὲ ἄνδρα τοιοῦτον Μασκάμην γενόμε-
 νον, τῷ μόνῳ Ξέρξης δῶρα πέμπουσιν, ὥς ἀποστύοντι
 πάντων ὅσους κατέστησε αὐτὸς ἢ Δαρείος ὑπάρχους·
 πέμπουσιν δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὁ δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ
 Ξέρξεω τοῖσι Μασκαμείοις ἐκγόνοισι. κατέστασαν γὰρ 5
 ἔτι πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος ὑπαρχοὶ ἐν τῇ Θρηίκῃ
 καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες, οἱ τε
 ἐκ Θρηίκης καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τοῦ ἐν Δορίσκῳ,
 ὑπὸ Ἑλλήνων ὕστερον ταύτης τῆς στρατηλασίας ἐξηρέθη-
 σαν. τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάμην οὐδαμῶ καὶ ἐδυά- 10

σφισαν ἀφελῶν, πολλῶν παρησμένων. διὰ τῆς οὖν αἰ-
 τῆς οὖν πύρρεται παρὰ τοῦ βασιλεύοντος αἰεὶ ἐν Πέρ-
 σεσσιν.

CVII. Τῶν δὲ ἐξαμεθέων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδένα βα-
 σιλέα Πέρσης ἐνόμισεν εἶναι ἀνδρα ἀγαθόν, εἰ μὴ Βόγην
 μῆνεν τὸν ἄνθρωπον. τῶν δὲ αἰνῶν οὐκ ἐπαύετο, καὶ
 καὶ περιστάς αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι παῖδας ἐτίμα μάλι-
 στα, ὅτε καὶ ἄνθρωπος αἰνῶν μεγάλου ἐγένετο Βόγης· ὃς
 ἐκείνῃ ἐπελαμνέτο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίρμανος τοῦ Μιλ-
 τιάδεω, παρὲν αὐτῶν ἀπὸ σπανδὸν ἐξελθεῖν καὶ νοστήσαι ἐς
 τὴν Ἀσίαν, αἰκ. ἀτλάει, μὴ δειλὴ δόξειε περιεῖναι βα-
 σιλεῖ, ἀλλὰ διακατέρει ἐς τὸ ἔσχατον. ὡς δὲ οὐδὲν
 10 ἔτι φοβῆς ἦν ἐν τῇ τείχεϊ, συνήσας πυρὴν μεγάλην,
 ἐσφάζει τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς παλλακὰς,
 καὶ τοὺς αἰετας· καὶ ἔπειτα ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. μετὰ
 δὲ ταῦτα, τὸν χρυσὸν ἅπαντα τὸν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τὸν
 ἄσχητον ἔσπειρε ἀπὸ τοῦ τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα. ποιή-
 15 σας δὲ ταῦτα, καὶ αὐτὸν ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν
 αἰετὸς δικαίως αἰνέσται ἐπὶ καὶ ἐς τότε ὑπὸ Περσέων.

CVIII. Πέρσης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν
 Ἑλλάδα· ταῦς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμποδὼν, συστρατεύ-
 εσθαι ἐνάγκαζε. ἐδεδούλατο γὰρ, ὡς καὶ πρότερόν μοι
 δοχέσκει, ἡ μὲν Θεσσαλὴ πᾶσα, καὶ ἡ ὑπὸ βα-
 5 σιλέα δασμοφόρος, Μεγαβάζου τε καταστρεφάμενου,
 καὶ ὑπερὶ Μαρδοίου. παραμείβετο δὲ πορευόμενος ἐκ
 Δορίσκου, πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρηκίαια τείχεα, τῶν ἐσχά-
 τη πεπύλισται πρὸς ἐσπέρην πόλιν τῇ ὀνομαζομένη Με-
 10 σαμβρίῃ. ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πόλις, Στρυμὴ. διὰ
 τοῦ σφεινὸς τοῦ μέσου Λίσσος ποταμὸς διαρρέει· ὃς τότε οὐκ
 ἀνέσχετο τὸ ὕδωρ παρὲν τῇ Πέρσῃ στρατῷ, ἀλλ' ἐπέ-
 λιπε. ἡ δὲ χώρα αὕτη πάλαι μὲν ἐκαλεῖτο Γαλαϊκή,

atque Bo-
 ges, præ-
 festus Eio-
 nis. Quo
 hic facinore
 inclaruerit,
 cum Eion
 ab Atheni-
 ensibus
 paulo post
 Xerxis
 Græciam
 expeditionem obfide-
 retur.

Iter Xerxis
 a Dorisco
 in Græciam
 versus.
 Adfuit in
 exercitum,
 quotquot
 in hoc iti-
 nere Persis
 obviam fi-
 erent. Ca-
 stella Sa-
 mothracia :
 Mesembria,
 Stryme.
 Lissus fluvius
 epotus.
 Briantica
 regio, ante
 Galaica
 dicta.

ἣν δὲ Βριαντική· ἔστι μίντοι τῷ δικαιωτάτῳ τῶν λόγων
καὶ αὕτη Κικόνων.

Maronea.
Dicma.
Abdera.
Paludes
Ismaria et
Bistonis:
fluvii,
Trauus,
Compfatus,
Nestus.
Lacus ad
oppidum
Pistyrum
piscosus et
aqua falsis-
sima, a fo-
lis jumentis
exsiccatas.

CIX. Διαβὰς δὲ τοῦ Λίσσου ποταμοῦ τὸ ῥέμαθρον
ἀποξηρασμένον, πόλιν Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετα,
Μαρώνειαν, Δικαίαν, Ἀβδηρα. ταύτας τε δὴ παρεξήκει
καὶ κατὰ ταύτας, λίμνας ὀνομαστὰς τάσδε· Μαρωνείαν
μὲν μεταξὺ καὶ Στρώμης κειμένην· Ἰσμαρίδα· κατὰ δὲ
Δικαίαν, Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο ἐπίεισι τὸ ὕδωρ,
Τραῦός τε καὶ Κόμφατος. κατὰ δὲ Ἀβδηρα, λίμνην
μὲν οὐδεμίαν εἶσαν ὀνομαστὴν παραμείβετο· Ξεζήης,
ποταμὸν δὲ Νέστον, ῥέοντα ἐς θάλασσαν. ποτὰ δὲ ταύ-
τας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ὑπεριώτιδας πόλιν παρεξήκει· τῶν 10
ἐν μὴ λίμνῃ εἶσα τυγχάνει ὥστε τριήκοντα σταδίων μά-
λιστά κη τὴν περίωδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάστα ἀλμυρῇ.
ταύτην τὰ ὑποζύγια μῦνα ἀρδόμενα ἀνέχοντο. τῇ δὲ
πόλει ταύτῃ ὀνομά· ἔστι Πίστυρος. ταύτας μὲν δὴ τὰς
πόλιν τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας ἐξ εὐνομί- 15
μου χεῖρὸς ἀπέργων παρεξήκει.

Thracie po-
puli hunc
tractum ac-
colentes :
Pæti, Ci-
cones, Bi-
stones, Sa-
pæi, Der-
isæi, Edoni,
Satræ.

CX. Ἐθνεα δὲ Θρηίκων, δι' ὧν τῆς χώρας ὁδὸν ἐποι-
έετο, τοσάδε· Παῖτοι, Κίκονες, Βίστονες, Σαπαῖοι, Δερ-
σαῖοι, Ἡδωνοὶ, Σάτραι. ταυτέων οἱ μὲν παρὰ θάλασ-
σαν κατοικημένοι ἐν τῇσι νηυσὶ εἵποντο· αἱ δὲ αἰτέων τῇ
μεσόγειαν οἰκέοντες, καταλαχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλην 5
Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες, περὶ ἀναγκαζόμενοι εἵπαντο.

Soli Satræ
cur liber-
tatem et
tunc et
alias sem-
per retinu-
erint. Bac-
chi apud
eos oracu-
lum, cuius
prophetæ
Bæfi.

CXI. Σάτραι δὲ οὐδενός κω ἀνθρώπων ὑπήκοι ἐγέ-
νοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλὰ διατελευτοῖσι τὸ μέχρι ἐμεῦ
αἰεὶ ἔοντες ἐλεύθεροι μῦνοι Θρηίκων. οἰκέουσιν τε γὰρ
οὔρεα ὑψηλὰ, ἰθυσί τε παντοίησι καὶ νιφάσι συνηραφεία,
καὶ εἰσὶ τὰ πολέμια ἄκροι. οὗτοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μαν- 5
τήϊόν εἰσι ἐκτεταμένοι. τὸ δὲ μαντήϊον ταῦτο, ἔστι μὲν ἐπὶ
τῶν οὔρεων τῶν ὑψηλοτάτων· Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων

ἵπτοι δ' ἀπρόφητεύοντες τοῦ ἱεροῦ. πρόμαντις δὲ ἡ χρέουσα,
κατάπερ ἐν Δελφοῖσι, καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον.

⁴⁰⁹ CXXII. Πάραμετφάμενος δὲ ὁ Ξέρξης τὴν εἰρημένην, Castellā
Πιέρων. Pierum.
ἀντίτρεψ' ἑαυτῶν παρὰμείβετο τείχεα τὰ Πιέρων· τῶν δὲ Mons Pan-
ἐπὶ Πάργῃς· ἐστὶ ὄνομα, καὶ ἑτέρῳ Πέργαμος. ταύτῃ μὲν gaeus, ejus-
δὴ παρ' αὐτὰ τὰ τείχεα τὴν ὁδὸν ἐποιέετο, ἐκ δεξιῆς Pierum, que metal-
λα, propria
5 χερὸς τὸ Πάργασιον οὐρὸς ἀπέργων, ἔον μόγα τε καὶ ὑψη- Odomanto-
λῶν, ἐν τῷ χρυσεᾷ τε καὶ ἀργύρεα ἐν μέταλλα· τὰ τέ- rum et Sa-
μοτται Πιέρει· τε καὶ Ὀδομαντῶ, καὶ μάλιστα Σά- trarum.
τραι.

CXXIII. Ὑπεροϊκέντας δὲ τὸ Πάργασιον πρὸς βορέῳ Paeones.
ἀνέμου Ψαίονας, Δόδορας τε καὶ Παιόπλας παρεζίων, Doberes.
ἦτε πρὸς ἐσπέρῃ· ἐς ὃ ἀπίνετο ἐπὶ ποταμόν τε Στρυμόνα, Paopla.
καὶ πόλιν Ἐβόνα, τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἦρχε Βόγης, ταῦπερ Strymon
fluvius, ad
καὶ πόλιν Ἐβόνα, τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἦρχε Βόγης, ταῦπερ eumque
sita Eion.
5 ὁδὸν πρὸς ἐσπέρῃ, ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην, ἐνδιδόντα ἐς Regio Pan-
περὶ τὸ Πάργασιον ὄρος, καλεῖται Φυλλίς, κατατείνουσα, mina Phyl-
lis dicta.
τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρῃ, ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην, ἐνδιδόντα ἐς Equi can-
τὸν Στρυμόνα· τὰ δὲ πρὸς μεσσαμβρίην, τείνουσα ἐς αὐ- didi Stry-
τὸν τὸν Στρυμόνα, ἐς τὸν οἱ μάγοι ἐκαλλιρέοντο, σφάζον- moni a
magis im-
τες ἵππους λευκοῦς. molati.

CXXIV. Φαρμακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμόν, καὶ Ennea Ho-
ἀλλὰ πολλὰ πρὸς τούτοις, ἐν Ἐννέᾳ Ὀδοῖσι τῇσι Ἡδω- doi Edono-
ρῶν ἐπόρευοντο κατὰ τὰς γεφύρας, τὸν Στρυμόνα εὐρόντες rum. Ibi
pueri a Per-
5 ἐξυγμένον. Ἐννέα δὲ Ὀδοὺς πυνθάνομενοι τὸν χώρον sis vivi de-
fossi : cu-
τοῦτοι καλεῖσθαι, τοσούτους ἐν αὐτῷ παῖδας τε καὶ jus super-
stitionis
παρθένους ἀνδρῶν τῶν ἐπιχωρίων ζώοντας κατώρυσσον. Perficae
aliud ex-
Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν· ἐπεὶ καὶ Ἀμνηστριν emplum
affertur.
τὴν Ξέρξεω γυναῖκα πυνθάνομαι γηράσασαν δις ἐπτα
10 Περσέων παῖδας εἰόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἐαυτῆς
τῷ ὑπὸ γῆν λεγομένῳ εἶναι θεῷ ἀντιχαρίζεσθαι κατορύσ-
σουσαν.

Argilus. Bifaltia regio. Campus Syleus. Stagira. Acanthus. Via, per quam exercitus iter fecit, a Thracibus religiose culta.

CHV. Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ἐπορεύετο ἡ στρατιή, ἐνθαῦτα πρὸς ἡλίαν δυσμέων ἐστὶ αἰγιαλὸς, ἐν τῷ αἰγιαλῷ μένην Ἀργίλον πόλιν Ἑλλάδα παρεχόμεν. αὐτῇ δὲ καὶ ἡ κατύπερθε ταύτης, καλεῖται Βισαλτία. ἐνθαῦτα δὲ καὶ πον τὸν ἐπὶ Ποσιδηίου ἐξ ἀριστερῆς χερὸς ἔχων, ἥντιν δὲ Συλέος πεδίου καλεομένου, Στάγειρον πάλιν Ἑλλάδα παραμειβόμενος. καὶ ἀπικέτο εἰς Ἀκαΐαν, ἅμα ἀγόμενος τοιούτων ἕκαστον τῶν ἐθνεῶν καὶ τῶν περὶ τὸ Πάργαιον ὄρος οἰκούντων, ὁμοίως καὶ τῶν πρότερον κατέλαβον τοὺς μὲν παρὰ θάλασσαν ἔχων οἰκημένους ἐν κησὶ στρατευομένους, τοὺς δὲ ὑπὲρ θαλάσσης, περὶ ἐπερείους. τὴν δὲ ὁδὸν ταύτην τῇ βασιλεῖ Πέρσῃ τὸν στρατὸν ἤλασε, αὐτὴ συγχέουσι. Θρηίκες, οὗς ἐπισπεύρουσι, σέβονται τε μεγάλως τὸ μέχρι ἐμεῦ.

Acanthii laudati a Xerxe honoribusque aucti.

CHVI. Ὡς δὲ ἄρα εἰς τὴν Ἀκαΐαν ἀπικέτο, ζεινῶν τε ὁ Πέρσης τοῖσι Ἀκανθίοισι προέειπε, καὶ ἐδωρῆσά τε σφίσι εἰς τὴν Μηδικὴν ἐπαίνετέ τε, ὅτε αὐτοὺς παροδόμενος εἴστας εἰς τὸν πόλεμον, καὶ τὰ ὄργανα ἀκούων.

Acanthi moritur Artachæes nobilis Perfa, omnium proceriffimus ac voce flentorea. Mortuum Acanthii ut heroem colunt.

CHVII. Ἐν Ἀκαΐᾳ δὲ ὄντας Πέρσῃ, συνήνεκεν ἰατρῶν ἀποθανόντων ἐπιοτιώτα τῆς θείας Ἀρταχάειν, δοκιμον ὄντα παρὰ Πέρσῃ, καὶ γένος Ἀχαιμενίδης, μεγάρει τε μέγιστον ἄνθρωπον Περσέων ἀπὸ τῶν πάντων πηχέων βασιλῆων ἀπέλιπε τέσσαρας δακτύλους. φασκόντες τε μέγιστον ἀνδρῶπων ὥστε Πέρσῃ, συμφερὴν πομπῶμενον μεγάλῃν, ἔθεντο καὶ τὴν ἀλλοτρίαν καὶ κάλλιστα καὶ θάρψαι. ἐτυμβοχρεῖ δὲ πᾶσα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχάει θύουσι Ἀκάνδιοι ἐκ θοοπραπίου ὡς ἡρώϊ, ἐπονομάζοντες τὸ ὄνομα. βασιλεὺς μὲν δὲ Πέρσης, ἀπολομένου Ἀρταχάειν, ἐποίησε συμφερὴν.

Græcorum civitatibus, quas Xer-

CHVIII. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρατιάν, καὶ δειπνίζοντες Πέρσῃ, εἰς πᾶν κακῶ ἀπικέατο, οὕτω

ὥστε ἀνάσταται ἐκ τῶν οἰκίων ἐγίνοντο· ὅκου γε Θασίοισι res cum
exercitu
transiret,
coense sum-
tuosiffimam
imperatæ
[c. 82.],
hisque ope-
illarum at-
trita.
ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ πολέων τῶν σφετέρων δεξαμένοισι
5 τὴν ἑσπέρην στρατιὴν καὶ διειπνίσασι, Ἀντίπατρος ὁ Ὀρ-
γῆος ἀραιρημένος τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δάκιμος ὁμοῖα τῷ μά-
λαττα; ἀπέδωκε ἕς τὸ δειπνον τετρακόσια τάλαντα ἀργυ-
ρίῳ καταλεσμένα.

ΟΧΙΚΙ. Ὡς δὲ παραπλησίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃσι πό-
λιν αἱ ἐπιστεῦντες ἀπεθίκευσαν τὸν λόγον. τὸ γὰρ δειπνον
ταύτῃ τε ἐγένετο, εἴα ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον καὶ
παρὰ πολλοῦ ποιούμενον. ταῦτο μὲν, ὥς ἐπύθοντο τάχιστα
5 τῶν κηρύων τῶν περιεργελλόντων, δασάμενοι οἷτον ἐν
τῇσι πόλεσι αἱ ἀσται, ἄλευρά τε καὶ ἄλφιστα ἐποίουν πάν-
τες ἐπὶ μέγας συχνοῦς· ταῦτο δὲ, κτήνηα σιτεύεσκον, ἐξου-
ρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, ἐρεφόν τε ὀρνίθας χει-
10 σάμευς καὶ θυμαίους, ἐν τε αἰκήμασι καὶ λάκκοις, ἐς
ὁποῦν χρόνῳ τῶ στρατῷ ταῦτα δὲ, χρυσέα τε καὶ ἀργύρεα
παιήριά τε καὶ κρητῆρας ἐποιεῦντο, καὶ τὰλλα ὅσα ἐπὶ
τράπεζαν τιθέσθαι πάντα. ταῦτα μὲν δὴ αὐτῷ τε βασι-
λεῖ καὶ ταῖσι ὁμοσίοις μετ' ἐκείνων ἐπεποιήτο· τῇ δὲ
15 ἄλλῃ στρατῷ τὰ ἐς Φορβῇ μῶνα τασσόμενα. ὅπως δὲ
ἀπὸ κακοῦ ἢ στρατῇ, σκηπῇ μὲν ἔσκε πεπηγυῖα εἰαίμη, ἐς
τὴν αὐτὸς σταθμῶν ποιεῖσθαιτο ἑσπέρην· ἡ δὲ ἄλλη στρα-
τὴν ἔσκε ὑπὸ ὠδρίας. ὥς δὲ δειπνον γίνοιτο ὥρη, αἱ μὲν δε-
κάμενοι ἔχουσιν πόον, αἱ δὲ, ὅπως πλεονάζοντες νύκτα αὐ-
20 τοῦ ἀγάγουσι, ἐν τῇ ὑστεραίῃ τὴν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες,
καὶ τὰ ἐπιπλα πάντα λαβόντες, οὕτω ἀπελαύνεσκον,
λείποντες οὐδὲν, ἀλλὰ φερόμενοι.

ΟΧΧ. Ἐνθα δὲ Μεγακρέοντος ἀνδρὸς Ἀθηρίτιω ἔπος De iis di-
ctum Me-
gacreontis
Abderitis.
οὗ εἰρημένον ἐγένετο, ὅς συνεβούλευσε Ἀθηρίτῃσι, πανδη-
μει, αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς τὰ σφέτερα ἱρά,
ἵεσθαι ἱκέτας τῶν θεῶν, παραστέομένους καὶ τὸ λοιπὸν

σφι ἀπαμύνειν τῶν ἐπιόντων κακῶν τὰ ἡμέτερα. τῶν περὶ
 παροικημένων ἔχει σφι μεγάλη χάρις, ὅτι βασιλεὺς
 Ξέρξης οὐδὲς ἐκάστης ἡμέρας ἀνέμενα σὺνόν αἰρούσθαι
 παρέχειν γὰρ ἂν Ἀθηναίοισι, εἰ καὶ ἄριστον ἀφροδίτου
 ὁμοῖα τῷ δειπνῷ παρασκευάζειν, ἢ καὶ ἀπὸ τῶν Ξέρξεω
 ἐπιόντα, ἢ καταμείναντας, κακίστην πύσανται, τῶν δὲ τῶν
 διατρέφειναι.

Quot agmi-
 nibus copiae
 pedestres,
 classe co-
 mitante,
 iter inde a
 Dorisco us-
 que Acan-
 thum fece-
 rint. Acan-
 tho classis
 in sinum
 Thermai-
 cum prae-
 missa,

CXXI. Οἱ μὲν δὴ πειζόμενοι, ὁμοῖα τὰ ἐπιτακτικὰ
 ἐπετέλεον. Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου ἐπιλαμβάνει τοῖς
 στρατηγοῖσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπαμένειν ἐν Θερμαίᾳ
 ἀπῆκε ἀπ' αὐτοῦ τὰς νέας παρενέσθαι. ὁμοῖα δὲ καὶ
 τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ ἀεικέτη, καὶ ἡ καὶ ὁ κόλπος αὐτὸς οὗ
 τὴν ἐπωνυμίην ἔχει· ταύτη γὰρ ἐπωνυμία τοῦ ἀεικέτου
 εἶναι. μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάνθου οὐδὲ τεταρχημένος ὁ στρα-
 τὸς ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν ἐποιέει. καὶ οὐ μόνον αὐτὸς
 δασάμενος πάντα τὸν περὶ στρατὸν, μέγα αὐτοῦ ἔσχε
 παρὰ θάλασσαν ἵεναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὲ τοῦ
 ἐστρατήγεον Μαρδονίος τε καὶ Μασίαςης. ἐτέρη δὲ τεταρ-
 χήνη ἦε τοῦ στρατοῦ τριτημορίας τὴν μεσογλίαν, ἥς ἐστρα-
 τήγεον Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργυς. ἡ δὲ τρίτη τῶν με-
 ρῶν μετ' ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς ὁ Ξέρξης, ἥε μετὰ τὰ μέγιστα
 αὐτίαν, στρατηγοὺς δὲ παρέειχετο Σμερδονάειν τε καὶ
 Μεγάθυζον.

quae loca
 attigerit.
 Affa. Pilo-
 rus. Singus.
 Sarte. Am-
 pelus pro-
 montori-
 um. Toro-
 ne. Galep-
 sus. Semy-
 le. Mery-
 berna. O-
 lythos. Si-
 thonia re-
 gio.

CXXII. Ὁ μὲν νυν ναυτικὸς στρατὸς, ὡς ἀπεύχοντο
 Ξέρξης, καὶ διεξέπλωσε τὴν διάκρυα τὴν ἐκ τῆς Ἀφῆς
 γενομένην, διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ Ἀσσοτεπόλει
 καὶ Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη ἀεικέται· ἐνθαῦται
 ὡς καὶ ἐκ τούτων τῶν παλίων στρατῶν παρελάβετο, ἔκλας
 ἀπιδέμενος ἐς τὸν Θερμαῖον κόλπον. κάμπταν δὲ Ἀμπε-
 λον τὴν Τορωναίην ἀκρὴν, παραμείβετο Ἑλλητίδας τάσδε
 πάλις, ἐκ τῶν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε, Τορῶ-

την, Γαλιφρον, Σεμιύλην, Μηνίδεραν, Ὀλυνθον. ἡ μὲν
10 πρὸς χάριν αὐτῇ, Σελωνίη καλεῖται.

Οὐδὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ἐρξέω, συντάμνων Promon-
αὐτῷ ἐν ἀπὸ πύλου ἄκρης ἐπὶ Καναστραίην ἄκρην, τὸ δὲ Canastru-
πύλῳ πρὸς Ἑλλάδα φέρεται μάλα τα, ἐνθαυτεν νέας τε dæ. Aphy-
καὶ ὁρμητῆρι καταλαμβάνει ἐκ Ποτιδαίης, καὶ Ἀφύ- tis. Neapoli-
5 τιος, καὶ Νέης Πόλις, καὶ Αἰγῆς, καὶ Θεράμβω, καὶ bus. Scio-
Ἡκαίης, καὶ Μινδάς, καὶ Σάκης. αὐταὶ γὰρ εἰσι αἱ τὴν nce. Mende-
πρὸς Παλάρην, ὁρμητῆρι δὲ Ἀλγερην καλομένην νεμόμεναι. Sane. Pal-
πρὸς ἡλίων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώραν, ἔπλεε ἐς τὸ προει- olim Phile-
ρημένῳι καταλαρβείων στρατῶν καὶ ἐκ τῶν προστεχέων gre dicta.
10 πάλιν τῇ Παλλῇ, ἡμικρασίῳ δὲ τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ Combrea.
τῆς ὁρμητῆρος ἐστὶ ταύτῃ, Ἀπαξ, Καμβρυα, Λίσαι, Lifæ. Gigo-
Γυγυτος, Ἡκάμβα, Σμίλα, Αἰνεία. ἡ δὲ ταυτέων χώρα nus. Camp-
Κρηταικῇ ἐστὶ καὶ ἐς τὸδε καλεῖται. αὐτὸ δὲ Αἰνείης, ἐς fa. Smila.
τῆς ἐπὶ τῶν καταλόγων τὰς πόλεις, ἀπὸ ταύτης ἦδη Ænea. Ter-
15 ἐς αὐτὸν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον εἰνέκετο τῷ ναυτικῷ tra Croffia.
στρατῶ ὁ πλεῖς, καὶ γὰρ τὴν Μυγδονήν, πλεῖον δὲ ἀπὶ Therma.
κετο ἐς τὴν παροικημένην Θέρμην, καὶ Σινδὸν τε πόλιν Sindus.
καὶ Χαλκιστήν, ἐπὶ τοῦ Ἀξίου ποταμοῦ, ὃς οὐρίζει χώ- Chaleftra.
20 ρη τὴν Μυγδονήν τε καὶ Βοτταϊίδα. τῆς ἔχουσι τὸ Axius flu-
πρὸς Ἑλλάδα στεινὸν χωρίον πύλιν Ἰχθαί τε καὶ vus. Ich-
Πέλλα. na. Pella.

Οὐδὲ ναυτικὸς στρατὸς, αὐτῷ περὶ Eodem pe-
Ἀξίου ποταμοῦ, καὶ πάλιν Θέρμην, καὶ τὰς μεταξὺ πό- deftres co-
λες ταύτων, περιμένον βασιλεῖα, ἐστρατοπεδεύετο. Ἐρ- piz per me-
ξης δὲ καὶ ὁ πλεῖς στρατὸς ἐπορεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου, diam conti-
ἐπὶ μεσοβυαίᾳ τάμεναι τῆς ὁδοῦ, βουλόμενος ἐς τὴν Θέρ- tendunt. E-
μην ἀπικέσθαι. ἐπορεύετο δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ chidorus
Κρηταικῆς ἐπὶ ποταμὸν Ἐχρίδωρον, ὃς ἐκ Κρητωναίων fluvius.

ἀρχάμενος, ῥέει διὰ Μυγδοῖας χώρας, καὶ ἔξω παρὰ τὸ
ἔλος τὸ ἐκ' Ἀζίου ποταμῷ.

Cameli a
leonibus di-
lanisti.

CXXV. Παρευμένῳ δὲ ταύτῃ, λίαν ἐπὶ οἱ ἐπιβήσαντες
τῇσι σποφάροισι καμήλαισι. πασφασόντες γὰρ οὐ λαν-
τες τὰς κύβας, καὶ λαίποντες τὰ ἐφ' ἑαυτοῖς ἦσαν, καὶ οὐ
μὲν οὐδένος ἄπταντο αὐτὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. οὐ γὰρ δρῶσιν οὐδὲ
τὰς καμήλους ἐκτραίβειν μαίνας. οὐ γὰρ δρῶσιν οὐδὲ
ὅ, τι ποτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζειν ἀνέχραντας τοὺς
λέοντας, τῇσι καμήλαισι ἐπιτίθεσθαι. τὸ γὰρ πρῶτον
ἐπώπασαν θήρεις μὲν. ἐπεπάραντο αὐτῶν.

Tauri silve-
stres in iis-
dem locis.
In qua Eu-
ropae parte
leones repe-
riantur.

CXXVI. Εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χερσὶ καὶ λαίοντες
παλλοί, καὶ βόες ἄγριοι, τῶν τὰ χέρσα ἀνακαταμέν-
ῃ ἐστὶ, τὰ ἐς τοὺς Ἑλλήνας φασίεντα. ὄρεος δὲ τῶν
λίονσιν ἐστὶ ὅ, τε δὲ Ἀσθόρων ῥέει ποταμὸς. λίαν οὐ καὶ
ὁ δὲ Ἀκαριανὴς ῥέει Ἀρχαίων. αὐτὲ γὰρ τὰ πρὸς τὴν αὐτῶν
τοῦ Νέστου οὐδ' ἀμείβει. πάσης τῆς Ἑλλάδος δὲν Περσέως
ἴδοι τις ἂν λέοντα, οὔτε πρὸς ἐκπέρησιν τοῦ Ἀρχαίου καὶ τῇ
ὑπολαίπῳ ἡπείρῃ, ἀλλ' ἐν τῇ μετὰ τὴν ταύτην τῶν ποτα-
μῶν γίνομαι.

Castra Per-
sarum ad
Thermam.
Fluvii Ly-
dias et Ha-
liacmon.
Echidorus
epotus.

CXXVII. Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρμη ἀπίκετο ὁ Πέρσης,
ἴδρυσεν αὐτῷ τὴν στρατιήν. ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ
στρατοπεδεύομενος τὴν παρὰ θάλασσαν χώραν τοσούτῃ
ἀρχάμενος ἀπὸ Θέρμης πόλιος καὶ τῆς Μυγδοῖας, μέχρι
Λυδίου τε ποταμοῦ καὶ Ἀλκίχμονος, οἱ οὐρίζουσι γῆν τὴν
Βοττιαϊίδα τε καὶ Μακεδονίδα, ἐς ταῦτο ῥέει τὸ ὕδωρ
συμμίγοντες. ἰστροπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν τοῦτοις τοῖσι
χωρίοις οἱ βάρβαροι. τῶν δὲ καταλεχθέντων ταυτῶν
ποταμῶν, ἐκ Κρησταναίης ῥέει Ἐχιδῶρος μῦθος οὐκ
ἀνέχρησε τῇ στρατῇ πινόμενος, ἀλλ' ἐπέλιπε.

CXXVIII. Πέρσης δὲ ὄρεων ἐκ τῆς Θέρμης οὐρεα τὰ

Θεσσαλίᾳ, τὸν τε Ὀλύμπου καὶ τὴν Ὀσσα, *μεγάθει* Xerxes in-
visti Penel
ofia.
ὑπερμήκει ἔντα, δὲ μέσου τε αὐτῶν αὐλῶνα στενὸν

παραπλάττωντο δὲ, δὲ τῷ ῥέει ὁ Πηνειὸς, ἀκούων τε εἶναι
καὶ ἐπιδιδόντα Θεσσαλῶν φέρουσιν, ἐπεθύμησε πλώσας
διὰ τοῦτο τὴν ὑβελὸν τοῦ Πηνειῷ ὅτι τὴν αὐτὴν ὁδὸν
ἠμελλοῦντο διὰ τῆς κατὰ τὴν κατὰ τὴν οἰκημένων εἰς
Ἑλλάδα τοῦτο. ἴσθμιον οὖν ταύτῃ γὰρ ἀσφαλίστατον
ἐπειθέοντο εἶναι. ὡς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίησε ταῦτα·

10 ἰσθμὸν δὲ ἐπὶ Σελωνίᾳ ἴσθμῳ, ἐς τὴν περ ἐσθλῶναι αἰεὶ ὅπως τι
ἐθέλοι τοιαῦτο ποιῆσαι, ἀνέβη σημῶν καὶ τοῖσι ἄλλοις
ἀνέβη, καταλαβὼν αὐτῶ τὸν πᾶν στρατὸν. ἐπεὶ
δὲ αὐτίκα, καὶ ἀπείχετο. ἔβλεπε τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πη-
νειῷ, ὃν θαλάμῳ μεγάλῳ ἐπέχετο. καλέσας δὲ τοὺς
15 παραπλάττωντες τοῦ ἰσθμοῦ, ἔλεγε πρὸς τοὺς παταμόν ἐστι παρα-
πλάττωνται, ἵνα ἐπὶ θαλάσσης ἐξαγαγῶν.

ΣΚΗΚ. Τῆς δὲ Θεσσαλίας λόγος ἐστὶ τοπαλαίον εἶναι Thessalia
fitus. Pla-
nitics ejus
olim aquis
merla.
λίμνη, ὅτε γε παραπλάττωνται πάντοθεν ὑπερμήκει
εἶναι. τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν ἡμῶν ἔχοντα, τό, τε

Πηλίου οὐρος καὶ ἡ Ὀσσα ἀποκλήθει, συμμίσγοντα τὰς
5 ὑπερμήκας ἀλλήλων· τὰ δὲ πρὸς βορρῶν ἀνέμου, Οὐλύμ-
πος· τὰ δὲ πρὸς ἐσπέρῃ, Πίνδος· τὰ δὲ πρὸς μεταμ-
βρῆς τε καὶ ἀνατολῆς, ἡ Ὀθρυς. τὰ μέσον δὲ ταυτέων
παραπλάττωνται οὐρέων· ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, εἰσα καίλη.

ὅτε ἐν παταμῶν καὶ ἄλλων εὐχεῶν ἐπὶ αὐτὴν ἐσβαλλόν-
10 ταν, πῆντε δὲ τῶν δακρύων μέλαινά τῶνδε, Πηνειῷ, καὶ
Ἀπιδανῷ, καὶ Ὀνοχάνῳ, καὶ Ἐσπέρῃ, καὶ Παμίσῳ· οἱ
ροῖς οὖν ἐπὶ τὸ πρὸς τοῦτο συλλεγόμενοι ἐκ τῶν οὐρέων
τῶν παραπλάττωνται τὴν Θεσσαλίαν ὀνομαζόμενοι, δι' ἵνδ
αὐλῶνος καὶ ταύτου στενοῦ, ἔκρου ἔχουσι εἰς θάλασσαν,
15 προσυμμιέγοντες τὸ ὕδωρ πάντες εἰς ταῦτό· ἐπὶ δὲ
συμμιχθεῖσι τάχιστα, ἐνθῦται ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ αἰνῶ-

ματι κατακρατείων, ἀναστήμους τοὺς ἄλλους· καὶ οὕτως αὖτις
τὸ δὲ παλαιὸν λέγεται, οὐκ ἔσσης καὶ τοῦ ἀλλήλων καὶ
διεκροῦ τούτου, τοὺς ποταμούς τούτους, καὶ πρὸς τοῖς ποτα-
μαῖσι τούτοις τὴν Βοιωτίδα λήμνην, ὅτε ἀναμείξεσθαι 20
κατάπερ νῦν, ρέειν τε οὐδὲν ἔσσης· ἢ ἢν ρέοντες δι' ἡμέ-
ρας εἰν τὴν Θεσσαλίην πᾶσαν πελάγους. αὐτοὶ μὲν οὖν Θεσ-
σαλοὶ Φασὶ Πουσιδίωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα, δι' οὗ ρεῖ
ὁ Πηνειὸς, οἰκῶτα λέγοντες. ὅστις γὰρ νομίζει Πουσιδίωνα
τὴν γῆν σείειν, καὶ τὰ διεστῶτα ὑπὸ σεισμοῦ, τῷ Θεῷ 25
τούτου ἔργα εἶναι, καὶ ἂν ἐκείνῳ ἴδων Φαίη Πουσιδίωνα
ποιῆσαι. ἔστι γὰρ σεισμοῦ ἔργον, ὥς ἔμελλ' ἀφανίζετο ἔσσης,
ἢ διάστασις τῶν οὐρέων.

Theffalo-
rum ex-
pugnatio
ob terrae na-
turam Xer-
xi facillima
vita.

CXXX. Οἱ δὲ καταγεόμενοι, εἰρομένῳ Ξέρξῃ· ἔστι
ἄλλη ἔξοδος εἰς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ, ἐκπύοντάρας
ἀτρεκέως, εἶπον· “Βασιλεῦ, ποταμῷ τούτῳ οὐκ ἔστι
ἄλλη ἐξήλυσις εἰς θάλασσαν κατήκουσα, ἀλλ' ἢ δε
“ αὐτῇ οὔρεσι γὰρ περιεστεφάνωται πᾶσα Θεσσαλίη.” 5
Ξέρξης δὲ λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα· “Σοφοὶ ἄνδρες
“ εἰσὶ Θεσσαλοί. ταῦτ' ἄρα πρὸ πολλῶν ἐφυλάξαντο
“ γνωσιμαχίοντες καὶ τᾶλλα, καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον
“ εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον. τὸν γὰρ ποταμὸν πρῆγ-
“ μα ἂν ἦν μῶνον ἐπειναί σφειν ἐπὶ τὴν χώρην, χώ- 10
“ ματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιβάσαντα, καὶ παρατρέ-
“ ψαντα δι' ὧν νῦν ρεῖ ρεῖθρων ὥστε Θεσσαλίην πᾶσαν
“ ἔσω τῶν οὐρέων ὑπόβρυχα γενέσθαι.” ταῦτα δὲ ἔχοντα
ἔλεγε εἰς τοὺς Ἀλεύειν παῖδας, ὅτι πρῶτοι Ἑλλήνων, ἔον-
τες Θεσσαλοὶ, ἔδσαν ἐαυτοὺς βασιλεῖ· δοκίμων ὁ Ξέρξης 15
ἀπὸ παντός σφειας τῷ Ξένιος ἐπαγγέλλεσθαι Φιλίην.
εἶπας δὲ ταῦτα, καὶ θεσηάμενος, ἀπέπλεε εἰς τὴν Θέ-
μην.

Dum Persae
ad finem

CXXXI. Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέτριβε ἡμέρας συ-

χρῆσι τὰς χάρας· ὅς οὖρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρα- Therma-
 τῆς τριτομερὲς, ἵνα ταύτῃ διεξῆλθῃ ἅπαντα ἡ στρατιὴ εἰς Πε- cum in ca-
 ραβοῦσι τοῖς δὲ κήρυκες οἱ ἀπακεμφθέντες εἰς τὴν Ἑλ- stris fedent,
 κλάδῃ· ἐπὶ δὲ αὐτῇ ἀπικέστω· οἱ μὲν, καινοὶ, οἱ δὲ, 32.] ad re-
 φέροντες γῆν τε καὶ ὕδωρ. gem rever-
 tuntur.

Τῶν δὲ ὄντων ταῦτα ἐγένετο αἶδε, Θεσσα- Qui Grae-
 λῆς, Δαλφους, Ἑκίπης, Περαιβῶν, Δοκροὶ, Μάγνητες, corum po-
 Μαλλῆς, Ἀχαιοὶ οἱ Φθιώται, καὶ Θηβαῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι puli aquam
 Βιωτῶν, σπλὴν, Θεσπίων τε καὶ Πλαταιῶν. ἐπὶ τούτοις et terram
 5 οἱ Ἕλλησι παρὸν ὄντων, οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀει- dederint.
 ράμενοι τὸ δὲ ὄρκειον ὥδε εἶχε· Ὅσοι τῷ Πέρσῃ ἔδοσαν Poena iis a
 σφέας αὐτοῖς Ἕλλησι εἶντες, μὴ ἀναγκασθέντες, κα- cæteris
 τατάσθαι, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων, ταῖτους δεκατῶσαι Græcis irro-
 τῇ ἐκ Δελφῶσι φέρει, τὰ μὲν δὲ ὄρκειον ὥδε εἶχε τοῖσι gata.

10 Ἕλλησι.

ΣΧΚΚΙΙ. Ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέ- Athenas ac
 πεμψε ὁ Πέρσης ἐπὶ γῆς αἰτήσιν κύρυκας, τῶνδε εἵνεκα. Spartam
 πρῶτον Δαρίῳ πέμψαντες ἐπ' αὐτὸ ταῦτο, οἱ μὲν αὖ- cur Xerxes
 τῶν, ταῖς αἰτέοντας εἰς τὸ βάραθρον, οἱ δὲ, εἰς Φρέαρ legatos non
 5 ἐσβαλόντες, ἐκέλευον γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐκ ταυτέων φέρειν miserit [c.
 πᾶρὰ βασιλέα. ταυτέων μὲν εἵνεκα οὐκ ἐπεμψε Πέρσης 32.].
 τοὺς αἰτήσαντας. ὅ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοις ταῦτα ποιή-
 σαι τοὺς κήρυκας συνήθεικε ἀνεδέλχον γενέσθαι, οὐκ
 ἔχον εἶπαι, πλὴν ὅτι σφῶν ἡ χάρις καὶ ἡ πάλις ἐδηϊώθη.

10 ἀλλὰ ταῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην δοκέω γενέσθαι.

ΣΧΧΙΙΙ. Τοῖσι δὲ ὧν Λακεδαιμονίοισι μῆνις κατέσκη- Talthybii
 ψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρ- herois ob
 τη ἐστὶ Ταλθυβίου ἱερόν· εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβίου, Darii lega-
 Ταλθυβιάδαι καλεόμενοι. τοῖσι αἱ κηρυκῆσαι αἱ ἐκ tos [6, 48.]
 5 Σπάρτης πᾶσαι γέρας δέδονται. μετὰ δὲ ταῦτα, τοῖσι olim nece-
 Σπαρτιάτῃσι καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο· ταῦτο Spartanos.
 Bullis, Spar-

είσθε, δὲ
ad Xetxcm
profecsi,

δὲ ἐπὶ χρόνῳ συχρὸν ἦν σφι. ἀρχομένων δὲ καὶ συμφορῇ
χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἀλὴς τε πολλὰς συλλεγο-
μένης, καὶ κήρυγμα τοῖνδε πεποιμένων, εἴ τις βαύλειτο
Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀποθνήσκων, Σπερθίης 10
τε ὁ Ἀθηρίστου καὶ Βαῦλις ὁ Νικάλεω, ἄνδρες Σπαρτιά-
ται, φύσει τε γεγονότες αὐ, καὶ χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ
πρῶτα, ἐθέλονται ὑπέδυσαι ποικῆν τίσειν. Εἰρήνη τῶν Δα-
ρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπαλομένων. οὕτω Σπαρτι-
ῆται τοὺς ὡς ἀποθανευσμένους ἐς Μήδους ἀπέπεμψαν. 15

CSXXXV. Αὕτη τε ἡ τέλμα ταυτέρων τῶν ἀνδρῶν θυ-
ματος ἀξίη, καὶ τάδε πρὸς ταῦτοις τὰ ἔπει. πορευόμενοι
γὰρ ἐς Σαῖσα, ἀπικνύονται παρὰ Ἰθάρνεα. ὁ δὲ Ἰθάρ-
νης ἦν μὲν γένος Πέρσης, στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασ-
σίων ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ὅς σφας, ξένια προ- 5
σέμενος, ἰστία. ξενίζων δὲ, εἶρετο λέγων τάδε· “ Ἄνδρες
“ Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ φαύγετε βασιλεῖ Φίλοι γυ-
“ σθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται βασιλεὺς ἄνδρας
“ ἀγαθοὺς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα
“ ἀποδελύοντες. οὕτω δὴ καὶ ὑμεῖς εἰ δοίητε ὑμέας αὐ- 10
“ τοὺς βασιλεῖ, δέδοξασθε γὰρ πρὸς αὐτῷ ἄνδρες εἶναι
“ ἀγαθοί, ἕκαστος ὃν ὑμεῖν ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος, δῆτος
“ βασιλῆος.” πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε· “ Ἰθάρνης,
“ οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλὴ ἢ ἐς ἡμέας τίνουσα.
“ τοῦ μὲν γὰρ πεποιημένος συμβουλεύεις, τοῦ δὲ ἄπει- 15
“ ρος ἴων. τὸ μὲν γὰρ δαῦλος εἶναι ἐξέπισταται, ἐλευθερίας
“ δὲ οὐκ ἐπειρήθη, αὐτὸς εἰ ἔστι γλυκὺ, αὐτὸς εἰ μῆ. εἰ
“ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ὦν δόρασι συμβουλεύεις ἡμῶν
“ περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πειλέεσσι.” ταῦτα
μὲν Ἰθάρνεα ἀμείψαντο.

eum illius
cædis suo-
amet capite

CSXXXVI. Ἐνθαῦτην δὲ ὡς ἀνέβησαν ἐς Σαῖσα, καὶ
βασιλεῖ ἐς ὄψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν, τῶν δορυφόρων πε-

- Ἀφύπνου, καὶ ἀνέστηκε ὑφ' ἡγεμονίαν προσημόνων βα- penas dare
 ραίων παρακένωται, αἰετ' ἤρσαν, ὡς εἰμάρει πρὸς αὐ- paratos se
 τοὺς ἐπὶ κεφαλῇ, παύσει ταῦτα οὐδ' αὖτις. οὔτε γὰρ σφί offendif-
 ἐν ὅρῳ εἶναι ἑσθ' ὄφρα πόνον προσκινέειν, οὔτε κατὰ ταῦτα sent, illæsi
 ἦσαν πρὸς δὲ ὡς παλαιὰ χροιά τοῦτο, δαίτερα σφί λέγουσι a rege di-
 τάδε, παρ' ἡγεμονίας ἐχόμενα. “Ὁ βασιλεῦ Μήδων, mittuntur.
 ἡ δὲ πόλις ἡμεῶν Λακεδαιμόνιος ἀπὲρ τῶν ἐν Σπάρτῃ
 10 ἡγεμονίαν ἔχει, καὶ ἐπὶ ἐκείνῳ τύποις.” λέγουσι
 δὲ ταῦτα ταῦτα, Πέρξης ὑπὸ μαχαλοφροσύνης, ἐν ἧ ἔφη
 ὁμοῦς ὄφρα εἴη. Λακεδαιμόνιοι κ' αἰετ' αἰετ' σιγ-
 χήν τε πάντων ἀπὸ πρώτου νόμου, ἀπακτείναντες κήρυ-
 ρον αὐτὸς δὲ, καὶ κήρυκας ἐπιπλάσας, ταῦτα αὖ ποιή-
 15 σαι, ὡς ἐπὶ ἀπὸ παλαιῶν ἐκείνων, ἀπακτείναν Λακεδαι-
 μόνιος ἐπὶ αἰετ' αἰετ'.
 239 **ΒΑΧΧΙΝΕΙΟ**. Οὐκ ἢ Τάλθυβίῳ μῆνις, καὶ ταῦτα ποι- Quid mul-
 ῶνται δὲ Σπαρτιάται, ἐπαύσατο ταπεινότητα, καί περ tis post an-
 ἐπὶ τῇ πόλει ἐς Σπάρτην Σπερδίῳ τε καὶ Βούλιος. nis eadem
 χροίᾳ δὲ μάλιστα πολλὰ ἐπηγέρθη κατὰ τὸν Πελοπον- illa Talthy-
 5 ησίων καὶ Ἀθηναίων πύλαμον, ὡς λέγουσι Λακεδαι- bii ira Spar-
 μόνιοι. ταῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. tanis damni
 ὅτι μὲν γὰρ κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Τάλθυβίῳ μῆνις, importave-
 οὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ δίκαιον αὐτῷ ἔφερε· τὸ rit.
 δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν ταυτέων τῶν
 10 ἀναβάντων ἐς βασιλῆα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν
 Βούλιος, καὶ ἐς Ἀθήριον τὸν Σπερδίῳ, ὃς εἶλε ἀλιείας
 ταῖς ἐκ Τίρυνθος, ὀλκάδι καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν
 δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μῆνιος.
 αἱ γὰρ, περιφθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀγγελοι ἐς τὴν
 15 Ἀσίην, προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκῳ τῷ Τήρῳ, Θρηάκων
 βασιλῆος, καὶ Νυμφοδώρου τοῦ Πύθῳ ἀνδρὸς Ἀσθη-
 ρίῳ, ἤλυσαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ

ἀπαχθέντες εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων
μετὰ δὲ αὐτίων, καὶ Ἀριστέας ὁ Ἀδεϊμάντου, Κορίνθιος 20
ἀνὴρ. ταῦτα μὲν νῦν πολλοῖσι ἔσσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ
Βασιλέως στόλου.

Herodotus
deinceps ad
Græciam
contra Per-
sas appa-
ratum trans-
it. Græcorum
sub Xerxis
expedition-
nem discor-
dia.

CCXXXVIII. Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον. ἡ δὲ
στρατηλασίῃ ἡ βασιλείος ὄνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ' Ἀθήνας
ἐλαύνει, κατίετο δὲ εἰς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθανόμενοι
δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἐν ὁμοίᾳ πάντες
ἐποιῶντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτίων, δόντες γῆν τε καὶ ὕδωρ τῶν
Πέρσῃ, εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι ἄχαρι πρὸς τοῦ
βαρβάρου· οἱ δὲ, οὐ δόντες, ἐν δέσματι μεγάλα κατέστα-
σαν, ἅτε οὔτε νεῶν εὐσεύων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀριθμὸν ἀξιο-
μάχων δέκεσθαι τὸν ἐπύοντα, οὔτε βουλομένων τῶν πολ-
λῶν ἀντάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδιζόντων δὲ προθύμως. 10

Inprimis
per Atheni-
enses ste-
tisse, ne
barbari
Græciam
subigerent.

CCXXXIX. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέρομαι γνώμῃ ἀπο-
δέξασθαι, ἐπίφθορον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνθρώπων,
ὅμως δὲ, τῇ γ' ἐμοὶ φαίνεται εἶναι ἀληθὲς, οὐκ ἐποσχέ-
σω. εἰ Ἀθηναῖοι καταρρώδησαντες τὸν ἐπύοντα κίνδυνον,
ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἥ καὶ μὴ ἐκλιπόντες, ἀλλὰ μεί- 5
ναντες, ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἑέρξῃ, κατὰ τὴν θάλασσαν
οὐδαμῶς ἂν ἐπειρῶντο ἀντιεύμενοι βασιλεῖ. εἰ τούτων κατὰ
τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιοῦτο Ἑέρξῃ, κατὰ γε ἂν τὴν
ἡπειρον τοιάδε ἐγένετο. εἰ καὶ πολλοὶ τειχίων κιθῶνες
ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πελοποννησίῳσι, προδο- 10
θέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἐκόντων,
ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαιῆς, κατὰ πόλιν ἀλισκομένων ὑπὸ τοῦ
ναυτικοῦ στρατοῦ τῶν βαρβάρων, ἐμουνώθησαν μαινω-
θέντες δὲ ἂν καὶ ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα, ἀπέθανον
γενναίως. ἢ ταῦτα ἂν ἔπαθον, ἢ πρὸ τοῦ, ὥρῶντες ἂν καὶ 15
τοὺς ἄλλους Ἕλληνας μηδιζοντας, ὁμολογῇ ἂν ἐχρήσαντο

πρὸς ἑξέρχεται. καὶ αὐτὰν ἂν ἐπ' ἀμφοτέρω ἡ Ἑλλὰς ἐγί-
 νητο ὑπὸ Πέρσῃσι. τὴν γὰρ ὠφελὴν τὴν τῶν τειχέων τῶν
 διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πυθέσθαι ἥτις
 20 ἂν ἦν, βασιλεὺς ἐπικρατέοντος τῆς θαλάσσης. νῦν δὲ
 Ἀθηναίους ἂν τις λέγων σωτήρας γενέσθαι τῆς Ἑλλά-
 δος, οὐκ ἂν ἀμαρτάνοι τὰληθές. αὐτοὶ γὰρ ἐπὶ ἰσχυρότερα
 τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο, ταῦτα ῥέφειν ἔμελλε. ἐλό-
 μενοι δὲ τὴν Ἑλλάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, ταῦτο τὸ Ἑλ-
 25 ληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν ὅσον μὴ ἐμῇδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν
 οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετὰ γε θεοὺς ἀνωσάμε-
 ναι· οὐδὲ σφίσι χρηστήρια φοβερὰ ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν,
 καὶ ἐς δῆμα βαλόντα, ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν Ἑλλάδα,
 ἀλλὰ καταμείναντες, ἀνέσχοντο τὸν ἐπὶόντα ἐπὶ τὴν χώ-
 30 ρην δέξασθαι.

CXL. Πέμψαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς θεο- Bina oracu-
la Atheni-
ensibus da-
ta, prius
minacissi-
mum,
 πρόπους, χρηστηριάξασθαι ἔσαν ἐτοῖμοι. καὶ σφίσι ποιή-
 σασι περὶ τὸ ἰρὸν τὰ νομιζόμενα, ὥς ἐς τὸ μέγαρον ἐσελ-
 θόντες ἔζοντο, χρᾶ ἡ Πυθίῃ, τῇ οὐνομα ἦν Ἀριστονίκη,
 5 τάδε,

᾿Ω μέλεις, τί κάθησθε; λιπὼν φεύγ' ἔσχατα γαίης
 Δώματα, καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρην.
 Οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα,
 Οὔτε πόδες νέατοι, οὔτ' ἂν χεῖρες, οὔτε τι μέσσης
 10 Λαίπεται, ἀλλ' ἄζηλα πτεῖλει. κατὰ γὰρ μιν ἑρείπει
 Πῦρ τε καὶ ὀξύς Ἄρης, Συριγγενὲς ἄρμα διώκων.
 Πολλὰ δὲ κῆλλ' ἀπολεῖ πυργώματα, κού τὸ σὸν οἶον
 Πολλοὺς δ' ἀθανάτων νηοὺς μαλερῶ πυρὶ δώσει,
 Οἱ που νῦν ἱερῶτι βρούμενοι ἱστήκασι,
 15 Δείματι θαλλόμενοι. κατὰ δ' ἀκροτάτοις ὀρόφοισι
 Αἷμα μέλαν κίχεται, προῖδὸν κακότητος ἀνάγκης.
 Ἄλλ' ἴπον ἐξ αὐτοιο, κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν.

CXLI. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων θεοπρό- prophetus
benignius,
sed magna
 ποι, συμφορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντο. προβάλλουσι δὲ

sensus am-
biguitate.

σφάας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ κακοῦ τοῦ περησμένου, Τίμων δ' Ἀσφοδούλου, τῶν Δελφῶν ἀπὸ δίκιμος ὅμοια τοῦ μάλιστα, συνβούλευε σφί ικετηρίας λαβοῦσι, δεύτερα αὐτῆς ἐλθόντας χρῆσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὡς ἰκέτας. περιθρημένοι δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ λέγουσι, “ὦναξ, “χρήσιν ἡμῖν ἄμεινόν τι παρὶ τῆς πατρίδος, αἰδέσθαις “τὰς ἰκετηρίας τάσδε τὰς τοὶ ἤκουεν φέροντες” ἢ οὐ τοι “ἄπικεν ἐκ τοῦ ἀδύτου, ἀλλ’ αὐτῷ τῇδε μετέαμεν, ὅτ’ 10 “ὦν καὶ τελευτήσωμεν” ταῦτα δὲ λέγουσι ἢ ἐφόμαυς χρῆ δεύτερα τάδε,

Οὐ δύναται Παλλὰς Δι’ Ὀλύμπῳ ἐξολάσσεσθαι,

Λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μέγιδι πυκνῇ.

Σοὶ δὲ τόδ’ αὐτῆς ἔπος ἔρεω, ἀδάμαντι πελάσσας. 15

Τῶν ἄλλων γὰρ ἀλίσκομένων, ὅσα Κέρκρος οὐρος

Ἐντὸς ἔχει, κευδμών τε Κιθαιρῶνος ζαθέοιο,

Τεύχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοὶ οὐδέποα Ζεὺς

Μοῦνον ἀπέρδῃτον τελέειν, τὸ σὲ τέκνα τ’ ὀνέσει.

Μηδὲ σύ γ’ ἵπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα 20

Πολλὸν ἀπ’ ἡπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ’ ὑποχωρεῖν,

Νῶτον ἐπιστρέψας” ἔτι τοι κοτὲ κἄντιος ἔσση.

ὦ Διὲ Σαλαμῆς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,

Ἥ που σκιδναμένης Δημήτρως, ἢ συνισύσης.

Quod dum
alii aliter
interpretan-
tur,

CXLII. Ταῦτά σφί, ἡπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ ἦν καὶ ἐδόκεε εἶναι, συγγραφάμενοι, ἀπαλλάσσοντο εἰς τὰς Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόκτοι ἀπήγγελοι εἰς τὸν δῆμον, γινῶμαι πολλὰ καὶ ἄλλα ἐγίνοντο, διζημένων τὸ μαντήιον, καὶ αἶδε συνεσθηκυῖαι μάλιστα. 5 τῶν πρεσβυτέρων ἔλεγον μετεξέτεροι, δοκέειν σφί τὸν θεὸν τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσεσθαι. ἢ γὰρ ἀκρόπολις τοπάλαι τῶν Ἀθηνέων ῥήχρ’ ἐπέφρακτο. οἱ μὲν δὲ κατὰ τὸν Φραγμὸν συνεβάλλοντο ταῦτο τὸ ξύλινον τεῦχος εἶναι. οἱ δὲ αὖ ἔλεγον, τὰς νέας σημαίνειν τὸν θεόν, καὶ ταύ- 10 τας παραρτέεσθαι ἐκέλευον, τὰ ἄλλα ἀπάντας. τοὺς ὦν

δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τείχος, ἔσφαλλο
τὰ δύο τὰ τελευταῖα ρηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης,

- 15 Ὡς δὲ Σαλαμίς, ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,
Ἥ σου σκιδναμένης Δημήτερος, ἡ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπειτα συνεχέοντο αἱ γνώμαι τῶν Φαμέ-
ων τὰς νέας τὸ ξύλινον τείχος εἶναι. αἱ γὰρ χρησμολό-
γοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάβδανον, οἷς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δὲ
20 σφάλας εἰσκαθῆναι, ναυμαχίῃν παρὰ Σαλαμῖνα.

CXLIII. Ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρῶτους vincit The-
μιστοκλῆς, τῷ ὄνομα μὲν ἦν Θεμιστοκλῆς, παῖς ^{Themistocles} ratio, sus-
δὲ Νεσπλέος ἐκαλέετο. οὗτος ὥνῃς οὐκ ἔφην πᾶν ἔρθῃς ^{dentis civi-}
τούς χρησμολόγους συμβάλλεσθαι, λέγων ταῖαδε, Εἰ ἐς ^{bus, ut ur-}
Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον ὄντας, οὐκ ἂν οὔτω ^{be relicta}
^{con-} ^{scendant.}

8 μιν δοκίμῃ ἡπίως χρῆσθῆναι, ἀλλὰ ὥδε, “Ὡς σχετλή
“Σαλαμίς,” ἀπὸ τοῦ, “Ὡς δὲ Σαλαμίς,” εἶπερ γε
ἔμελλον αἱ εἰκότες ἀμφ’ αὐτῇ τελευτήσῃν· ἀλλὰ γὰρ
ἐς τοὺς πολεμίους τῶν θεῶν εἰρῆσθαι τὸ χρηστήριον, συλ-
λαμβάνοντι κατὰ τὸ ἔρθῃν, ἀλλ’ οὐκ ἐς Ἀθηναίους.

- 10 παρὰ Σαλαμῖνα εἰσελθεῖν αὐτοὺς οἷς ναυμαχίαν συνε-
βούλευε, ὡς ταύτῃ ὄντος τοῦ ξυλίνου τείχους. ταύτῃ Θε-
μιστοκλῆς ἐπαφαινομένου, Ἀθηναῖοι ταῦτά σφι ἔγνω-
σαν αἰρετώτεροι εἶναι μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων, οἱ
οὐκ ἔαν ναυμαχίῃν ἀντέσθαι· τὸ δὲ σύμπαν εἶναι, οὐδὲ
15 χεῖρας ἀποσπᾶσθαι, ἀλλὰ ἐκλιπόντας χεῖρας τὴν Ἀττι-
κὴν, ἄλλαν τὰς εἰκίξαι.

CXLIV. Ἐτέρῃ τε Θεμιστοκλεῖ γνώμῃ ἐμπροσθε Unde pecu-
ταύτης ἐς κινδύνον ἤρριπτε, ὅτε Ἀθηναίοισι γενομένων ^{niam Athen-}
χρημάτων μεγάλων ἐν τῷ κοινῷ, τὰ ἐκ τῶν μετάλλων ^{nienfes ad}
σφι προσήλθε τῶν ἀπὸ Λαυρείου, ἔμελλον λάξεσθαι ὅς ^{naves fabri-}
5 ^{candas} ^{sumferiat.}
χρηδὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς. τότε Θεμιστοκλῆς ἀνέ-
γνωσε Ἀθηναίους, τῆς διαιρέσεως ταύτης παυσαμένους,

νίας ταυτέων τῶν χρημάτων ποιήσασθαι διηκοσίας ἐς τὸν πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων. οὗτος γὰρ ὁ πόλεμος συστάς, ἔσωσε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θαλασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ ἐς τὸ μὲν ἐποικήθησαν, οὐκ ἐχρήσθησαν, ἐς δὲ οὐδὲ αὐτῶ τῇ Ἑλλάδι ἐγένοντο. αὐταὶ τε δὴ αἱ νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προπομπεύειν ὑπῆρχον, ἐτέρας τε ἔδεε προσναυπηγέεσθαι. ἔδοξε δὲ τῷ σφί μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι, ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον δέκεσθαι τῆσι νηυσὶ πανδημεὶ, τῷ θεῷ πειδομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βουλευομένοισι. τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐγγεγόνε.

Confilia a
Graecis ad
hostes pro-
pulsiandos
inita.

CXLV. Συλλεγομένων δὲ ἐς ταῦτ' ὅτι τῶν Ἑλλήνων τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τὰ ἀμείνων φρονούντων, καὶ διδόντων σφίσι λόγον καὶ πίστιν, ἐν ταῦτα ἔδοκε βουλευομένοισι αὐτοῖσι, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάττεσθαι τὰς τε ἑχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. ἔσαν δὲ πρὸς τινὰς καὶ ἄλλους ἐγκοχρημένοι· ὁ δὲ ὢν μέγιστος, Ἀθηναίοισι τε καὶ Αἰγινήτησι. μετὰ δὲ, πυθανόμενοι ἑέρξαι σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν Σάρδεσι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν Ἀσίην τῶν βασιλέως πραγμάτων· ἐς Ἀργεὺς τε ἀγγέλους, ὁμαιχμίην συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σικελίην ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένους, ἐς τε Κέρκυραν, καλεῦσοντας βοηθεῖν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐς Κρήτην ἄλλους· φρονήσαντες ἢ πως ἐν τε γενώατο τὸ Ἑλληνικόν, καὶ εἰ συγκύψαντες ταῦτ' ἡγήσονται πάντες, ὥς δεινῶν ἐπιόντων ὁμοίως πᾶσι Ἑλλήσι. τὰ δὲ Γέλωνος πρήγματα μεγάλα εἰλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω.

CXLVI. Ὡς δὲ ταῦτά σφί ἔδοξε, καταλυσάμενοι τὰς

ἔχθρας, πρῶτα μὲν κατασκόπους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀ- *Speculato-*
σίην ἄνδρας τρεῖς. οἱ δὲ, ἀπικέμεναι τε ἐς Σάρδεις καὶ *res Sardes*
καταμαθόντες τὴν βασιλέως στρατιὴν, ὡς ἐπ' αὐτοὶ ἐγέ- *missis de-*
νοιτο, βασανισθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τῷ πεζῷ στρα- *prehenso-*
τῷ, ἀπήχοντο ὡς ἀπολούμενοι. καὶ τοῖσι μὲν κατακέ- *que Xerxes*
κριτο θάνατος. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο ταῦτα, μεμφθεὶς *incolumes*
τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην, πέμπει τῶν τινὰς δορυφόρων, *dimittit,*
ἐντειλάμενος, ἥν καταλάβωσι ταὺς κατασκόπους ζῶντας,
10 ἄγγειν παρ' ἐαυτὸν. ὡς δὲ ἔτι περιόντας αὐτοὺς κατέλα-
βον, καὶ ἦγον ἐς ὅψιν τὴν βασιλέως, τὸ ἐνθαῦτεν πυθόμε-
νος ἐπ' οἷσι ἦλθον, ἐκέλευσέ σφας τοὺς δορυφόρους περιά-
γοντας ἐπιδείκνυσθαι πάντα τε τὸν πεζὸν στρατὸν καὶ
τὴν ἵππον· ἐπεὶ δὲ ταῦτα θηγόμενοι ἔωσι πλήρεις, ἀπο-
15 πέμπειν ἐς τὴν ἂν αὐτοὶ ἐθέλωσι χώραν Ἀσινίας.

CXLVII. Ἐπιλέγων δὲ τὸν λόγον τότε, ταῦτα ἐνε- *brevi post*
τέλλετο, ὡς εἰ μὲν ἀπώλοντο οἱ κατασκόποι, οὗτ' ἂν τὰ *similiter*
ἐαυτοῦ πρήγματα προεπύθοντο οἱ Ἕλληνες εἶντα λόγου *parcens*
μᾶζω, οὗτ' ἂν τι τοὺς πολεμίους μέγα ἐσινέατο, ἄνδρας *navigis*
στρεῖς ἀπολέσαντες· νοστήσαντων δὲ ταυτέων ἐς τὴν Ἑλ- *commea-*
λάδα, δοκέειν ἔφη ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας τὰ ἐαυτοῦ *tum in*
πρήγματα, πρὸ τοῦ στόλου τοῦ γινομένου παραδώσειν *Græciam*
σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην, καὶ οὕτω οὐδὲ δεήσειν ἐπ' αὐ- *advehenti-*
τοὺς στρατηλατέοντας πρήγματα ἔχειν. οἷα δὲ αὐτῷ *bus.*
10 αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. ἐὼν γὰρ ἐν Ἀβύδῳ ὁ Ξέρξης,
εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ, διακπλώνοντα τὸν
Ἑλλήσποντον, ἔς τε Αἴγινα καὶ Πελοπόννησον κομιζό-
μενα. οἱ μὲν δὴ πάρεδρου αὐτῷ ὡς ἐπύθοντο πολέμια
εἶναι τὰ πλοῖα, εἰσὶμοι ἔσαν αἰρέειν αὐτὰ, ἐσβλέποντες
15 ἐς τὸν βασιλῆα, ὅποτε παραγγελεῖ. ὁ δὲ Ξέρξης εἶρετο
αὐτοὺς ὅκη πλέοειν· οἱ δὲ εἶπαν· “Ἐς τοὺς σοὺς πολε-
“ μίους, ὧ δέσποτα, σῖτον ἄγοντες.” ὁ δὲ ὑπολαβὼν

ἔφη· “ Οὐκὼν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν, ὅθ' ἅπαρ καὶ ὁ-
 “ τοι, τοῖσι τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίντες· τί ὄντα
 “ ἀδικήουσιν οὗτοι, ἡμῖν σιτία παρακαμίζοντες; ” ὅ· μέντοι
 οὐν κατὰ σκοποὶ οὗτω θεησάμενοί τε καὶ ἀποπεμφθέν-
 τες, ἐνόστησαν εἰς τὴν Εὐρώπην.

Argivi a
 caeteris
 Graecis ad
 societatem
 invitati,

CXLVIII. Οἱ δὲ συνωμόται Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Πέρσῃ,
 μετὰ τὴν ἀπόπεμψιν τῶν κατασκόπων, δεύτερα ἐπεμψαν
 εἰς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ' ἐαυ-
 τοὺς γενέσθαι ὥδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ' ἀρχὰς
 τὰ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. πυθέ-
 μενοι δὲ, καὶ μαθόντες ὡς σφίσι αἱ Ἕλληνες περὶσσο-
 ται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Πέρσῃ, πέμψαι διοσπρό-
 πους εἰς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρησόμενους ὡς σφί μελ-
 λει ἄριστον ποιῆσαι γενέσθαι· κωστή γὰρ σφείν τεθνά-
 ναι ἑξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Κλεομένους 10
 τοῦ Ἀναξανδρίδου· τῶνδε δὲ εἴνεκα πέμπτειν· τὴν δὲ Πυ-
 θίην ἐπειρωτῶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε,

Ἐχθρὲ περικτιόνεσι, φίλ' Ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Εἴσω τὸν προβάλαιον ἔχων, πεφυλαγμένος ἦσο,
 Καὶ κεφαλὴν πεφύλαξο· κάρη δὲ τὸ σῶμα σώσσει.

15

ταῦτα μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον. μετὰ δὲ, ὡς
 ἐλθεῖν τοὺς ἀγγέλους εἰς δὴ τὸ Ἄργος, ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ
 βουλευτήριον, καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς
 τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι, ὡς ἐτοῖμοί εἰσι Ἀργεῖοι
 ποιῆσαι ταῦτα, τριήκοντα ἔτια εἰρήνῃ σπεισάμενοι Λακε-
 δαιμονίοισι, καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἡμῖν πάσης τῆς
 συμμαχίης· καίτοι κατὰ γὰρ τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν
 ἡγεμονίην ἐαυτῶν, ἀλλ' ὅμως σφί ἀποχεῖν κατὰ τὸ
 ἡμῖν ἡγεομένοισι.

auxilio ve-
 nire recu-
 sant, sive

CXLIX. Ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν ὑποκρίνα-
 σθαι, καίπερ ἀπαγορεύαντός σφί τοῦ χρηστήριου μὴ ποι-

εἶσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμμαχίην. σπουδὴν δὲ quod Lace-
 ἔχων σπονδὰς γενέσθαι τριηκοπαίδας, καί περ τὸ χρη- demonio-
 5 στήριον φοβεομένους, ἵνα δὴ σφί οἱ παῖδες ἀνδραΐωσι ἐν rum arro-
 ταύταισι τοῖσι ἔτεσι· μὴ δὲ σπονδῶν ἐουσίων, ἐπιλέγεσθαι, gantia of-
 ἦν ἄρα σφέας καταλάβῃ πρὸς τῷ γεγενοτά κακῷ ἄλλο fensi essent,
 πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην, μὴ τελευτὸν ἔασι τῶν Λακε-
 δαιμονίων ὑπήκοοι. τῶν δὲ ἀγγέλων ταὺς ἀπὸ τῆς Σπάρ-
 10 τῆς πρὸς τὰ ῥηθέντα ἐκ τῆς βουλῆς ἀμείψασθαι τοῖσδε,
 περὶ μὲν σπονδῶν ἀνάσσειν ἐς τοὺς πλεῖνας, περὶ δὲ ἡγε-
 μοσύης, αὐτοῖσι ἐντετάλλθαι ὑπακύνεσθαι, καὶ δὴ λέγειν,
 σφί μὲν εἶναι δύο βασιλῆας, Ἀργείοισι δὲ ἓνα· οὐκ ὄν
 15 δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης εὐδύτερον παῦσαι τῆς ἡγε-
 μοσύης· μετὰ δὲ δύο τῶν σφετέρων ἀμείψησιν τὸν Ἀργεῖον
 εἶναι, καλύνειν εὐδέν. οὕτω δὲ οἱ Ἀργεῖοί φασι εἰς ἀνα-
 σχίσθαι τῶν Σπαρτιατῶν τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' εἰσέσθαι
 μᾶλλον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ τι ὑπεῖξαι Λα-
 κεδαιμονίοισι· προειπὺν τε τοῖσι ἀγγέλοις, πρὸ δύντος
 20 ἡλίου ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· εἰ δὲ μὴ,
 παρεμψέσθαι ὡς πολεμίους.

CL. Αὐτοὶ μὲν Ἀργεῖοι τοσαῦτα ταυτέων περὶ λέ- fesa quod
 γουσι. ἔστι δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, partibus
 ὡς Πέρσης ἐπέμψεν κήρυκα εἰς Ἄργος πρότερον ἢ περ ἄρ- Perfarum
 5 μῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. εἰδέντα δὲ ταῦ- occulte fa-
 10 τῶν λέγεται εἶπαι· “ Ἄνδρες Ἀργεῖοι, βασιλεὺς Πέρσης
 “ τάδε ὑμῖν λέγει· Ἡμεῖς κομίζομεν Πέρσῃ εἶναι, ἀπ’
 “ οὗ ἡμῖς γεγόναμεν, παῖδα Περσέος τοῦ Δαναῆς, γε-
 “ γονότα ἐκ τῆς Κηφείας θυγατρὸς Ἀνδρομέδης. αὐτῶ
 “ ἀν’ αὖν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι. οὔτε αὖν ἡμᾶς οἶκος
 10 “ ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, αἵτε ὑμᾶς
 “ ἄλλοιςι τμησέροντας, ἡμῖν ἀντιχόους γενέσθαι, ἀλλὰ
 “ παρ’ ὑμῶν αὐτοῖσι ἡσυχίην ἔχοντας καθεῖσθαι. ἦν γὰρ

“ ἐμοὶ γένηται κατὰ νόον, οὐδαμῶς μάζονας ὑμέων ἄξι.”
ταῦτα ἀκούσας Ἀργείους λέγεται πρῆγμα ποιήσα-
σθαι, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους με- 15
ταιτέειν· ἐπεὶ δὲ σφίς παραλαμβάνειν τοὺς Ἕλληνας,
οὕτω δὴ ἐπισταμένους ὅτι οὐ μεταδώσουσι τῆς ἀρχῆς
Λακεδαιμόνιοι, μεταίτεειν, ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην
ἄγωσι.

CLI. Συμπεσῶν δὲ τούτοις καὶ τότε τὸν λόγον λέ-
γουσί τινες Ἑλλήνων, πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον γεγόμενον
ταυτέων. τυχεῖν ἐν Σαῖσι τοῖσι Μεμνονίοις ἔοντας ἐτέ-
ρου πρῆγματος εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε
τὸν Ἰππονίκου, καὶ τοὺς μετὰ τούτου ἀναβάντας. Ἀρ- 5
γείους δὲ, τὸν αὐτὸν ταῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους
εἰς Σαῖσα ἀγγέλους, εἰρωτᾶν Ἀρτοξέρζεα τὸν Ξέρξεω, εἴ
σφι ἐτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρζεα Φιλίην συνεκράσαντο, ἢ
νομιζοῖατο πρὸς αὐτοῦ εἶναι πολέμιοι. βασιλῆα δὲ Ἀρ-
τοξέρζεα μάλιστα ἐμμένειν Φάναι, καὶ οὐδεμίην νομίζειν 10
πάλιν Ἀργεὺς Φιλιωτέρην.

Quid Hero-
doto hac de
re videatur.

CLII. Εἰ μὲν νυνὶ Ξέρξης τε ἀπέπεμψε ταῦτα λέγοντα
κῆρυκα εἰς Ἀργεὺς, καὶ Ἀργείων ἀγγελὸι ἀναβάντες εἰς
Σαῖσα ἐπειρώτων Ἀρτοξέρζεα περὶ Φιλίης, οὐκ ἔχων
ἀτρεκέως εἶπαι· οὐδὲ τινα γνώμην περὶ αὐτέων ἀπο- 5
φαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήνπερ αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσι.
ἐπίσταμαι δὲ τοσαῦτο, ὅτι εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκῆϊα
κακὰ εἰς μέσον συνενέικαιεν, ἀλλάξασθαι βουλόμενοι
τούτοις πλησίοις, ἐγκύψαντες ἂν εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ,
ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτέων ἀποφεροῖατο ὀπίσω τὰ ἐσενεῖ- 10
καντο. οὕτω δὴ οὐκ Ἀργεῖοις ἀσχίστα πεποιήται. ἐγὼ
δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πεῖθεσθαι γε μὴν οὐ
παντάπασι ὀφείλω· καί μοι ταῦτα τὸ ἔπος ἐχέτω εἰς πᾶν-
τα τὸν λόγον. ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὥς ἄρα Ἀργεῖοι

15 ἔσαν αἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέροην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα,
ἐπειδὴ σφι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ
ἐστήκει, πᾶν δὲ βουλόμενοί σφι εἶναι πρὸ τῆς παριούσης
λύπης. τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρηται.

CLIII. Ἐς δὲ τὴν Σικελίην ἄλλοι τε ἀπίκατο ἄγγε- Miffi et in
Siciliam ad
Gelonem
legati. Ma-
jores Ge-
lonia.
λοι ἀπὸ τῶν συμμάχων συμμίζοντες Γέλωνι, καὶ δὴ καὶ
ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων Σύαγρος. ταῦ δὲ Γέλωνος τούτου
πρόγονος, οἰκῆτορ ἐὼν Γέλῃς, ἦν ἐκ νήσου Τήλου τῆς ἐπὶ
5 Τριοπίῳ κειμένης· ὃς κτιζομένης Γέλῃς ὑπὸ Λινδίων τε
τῶν ἐκ Ῥόδου, καὶ Ἀντιφήμευ, οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ χρόνον
δὲ αὐτῷ αἱ ἀπόγονοι γενόμενοι ἱροφάνται τῶν χθονίων
θεῶν, διετέλεον ὄντες, Τηλίνεω ἐνός τευ τῶν προγόνων
κτησαμένου τρόπῳ τοιῷδε. ἐς Μακτώριον πόλιν τὴν ὑπὲρ
10 Γέλῃς οἰκημένην ἔφυγον ἄνδρες Γελῶων, ἰσσωθέντες στά-
σι. τούτους ὦν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς Γέλην, ἔχων οὐδα-
μίην ἀνδρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἱρὰ τουτέων τῶν θεῶν. ὅθεν
δὲ αὐτὰ ἔλαβε, ἡ αὐτὸς ἐκτῆσατο, ταῦτο οὐκ ἔχω εἶπαι.
τούτοισι δ' ὦν πίσυνος ἐὼν κατήγαγε, ἐπ' ᾧ τε αἱ ἀπό-
15 γονοὶ αὐτῷ ἱροφάνται τῶν θεῶν ἔσονται. θάυμά μοι ὦν
καὶ ταῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυθάνομαι κατεργάσασθαι
Τηλίνην ἔργον τοσούτον. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς ταῷ
ἅπαντος ἀνδρὸς νομίμικα γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς
τε ἀγαθῆς καὶ ῥώμης ἀνδρείης· ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς
20 Σικελίης τῶν οἰκητῶρων τὰ ὑπεναντία τουτέων πεφυκέναι
θηλυδρέης τε καὶ μαλακώτερος ἀνὴρ. οὕτω μὲν νῦν ἐκ-
τῆσατο ταῦτο τὸ γέρας.

CLIV. Κλεάνδρου δὲ τοῦ Παντάρους τελευτήσαντος τὸν Is qua ra-
tione pri-
mum Ge-
lon, post
Syracuſa-
rum tyran-
nus factus
fuit,
βίον, ὃς ἐτυράννευσε μὲν Γέλῃς ἑπτὰ ἔτεα, ἀπέθανε δὲ
ὑπὸ Σαβύλλου ἀνδρὸς Γελῶου, ἐνθαῦτα ἀναλαμβάνει τὴν
μουσαρχίην Ἴπποκράτης, Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ἔχον-
5 τος δὲ Ἴπποκράτης τὴν τυραννίδα, ἡ Γελῶν ἐὼν Τηλίνεω

τοῦ ἱεροφάντου ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων καὶ Αἰησιδήμῳ τοῦ Παταϊκοῦ, τέως ἦν δορυφόρος. Ἰπποκράτης, μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπεδείχθη ἀσπίδος τῆς ἵππου εἶναι ἵππαρχος. παλιωρόντες γὰρ Ἰπποκράτης Καλλιπολίτας τε καὶ Μαξίον, καὶ Ζηγνήλαια¹⁰ οὗς τε καὶ Λεοντίους, καὶ πρὸς, Συρηκουσίους τε καὶ τῶν βαρβάρων συχνοὺς, ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν ταῦσι. ταῦτα πολλοί μοισι εἶναι ὁ Γέλων λαμπρότατος. τῶν δὲ ἵππων ποσὴν, τούτων, πλὴν Συρηκουσίαν, οὐδὲμίῃ πάσῃσι δουλοῦναι πρὸς Ἰπποκράτους. Συρηκουσίους δὲ Κορίνθιας τε καὶ¹⁵ Κερκυραῖοι ἐρύσαντο, μάχῃ ἐσθλαδίτας ἐπὶ ποταμῷ Ἐλώρῳ. ἐρύσαντο δὲ οὗτοι ἐπὶ τοῖσδε καταλλάττονται, ἐπ' ᾧτε Ἰπποκράτῃ Καμαρίναι Συρηκουσίους παραδιδόναι. Συρηκουσίαν δὲ ἦν Καμαρίνα τοαρχαῖαν.

CLV. Ὡς δὲ καὶ Ἰπποκράτης τυραννεύσασα. ἴσα ἔτια τῷ ἀδελφεῷ Κλεάνδρῳ κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς πόλιν Ἰτέλην, στρατεύσασθαι ἐπὶ τοὺς Σικελίους, οὕτω δὲ ὁ Γέλων τῷ λόγῳ τιμωρεῖν τοῖσι Ἰπποκράτους παισὶ Εὐκλείδῃ τε καὶ Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένῳ τῶν πολιτῶν κατηκίων ἔτι εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὡς ἐπεκράτησε μάχῃ τῶν Γελώνων, ἤρχε αὐτὸς ἀποστερήσας τοὺς Ἰπποκράτους παῖδας. μετὰ δὲ ταῦτο τὸ εὖρημα, ταῖς γαμύραις καλεομένους τῶν Συρηκουσίαν, ἐκπεσόντας ὑπὸ τε τοῦ δήμου, καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κυλλυρίων, ὁ Γέλων¹⁰ καταγαγὼν ταύτους ἐκ Κασμῆς πόλιος εἰς τὰς Συρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκουσίαν ἐπιόντι Γέλωνι παραδιδῶν τὴν πόλιν καὶ ἐαυτὸν.

CLVI. Ὁ δὲ ἐπεὶ τε παρέλαβε τὰς Συρηκούσας, Γέλων μὲν ἔτι κρατεῖν λόγον εἰλάσσω ἐποιεῖτο, ἐπιπράξας αὐτὴν Ἰέρωνι ἀδελφεῷ ἐαυτοῦ· ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκράτει, καὶ ἔσαν οἱ πάντα αἱ Συρηκούσαι. αἱ δὲ παρα-

quibusque
artificiis
Syracusas
mirum in
modum
auxerit.

5 τίς· ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἀνέβλαστον. ταῦτο μὲν γὰρ, Κα-
μαριεύωντες ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγαγὼν, παλιή-
τας ἐπέειπε, Καμαριεύης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαψε· ταῦτο
δὲ Φελάων ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τῷτὸ τοῖσι Καμαρι-
10 ναίοισιν ἐποίησε. Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίῃ, ὡς πο-
λιερχόμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὖ-
τινὼ παχέας, ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῶ, καὶ προσ-
δικαίνοντας ἀπαλέσθαι διὰ ταῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκού-
σας, παλιήτας ἐποίησε· τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων, οὐκ
15 ὄντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου, οὐδὲ προσδεκόμενον
κακῶς εἶδεν πείσσεσθαι, ἀγαγὼν καὶ τούτους ἐς τὰς Συ-
ρηκούσας, ἀπέδοτο ἐπ' ἐξαγωγήῃ ἐκ Σικελίης. ταῦτὸ δὲ
ταῦτο καὶ Εἰδεόας τοὺς ἐν Σικελίῃ ἐποίησε διακρίνας.
ἐπίεισε δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους, νομίσας δῆμον εἶ-
20 ναι συνείκημα ἀχαριτώτατον. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ τύραννος
ἐγενόνη μέγας ὁ Γέλων.

CLVII. Τότε δὲ ὡς αἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπὶ- Legatorum
κατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῶ ἐς λόγους, ἔλε- suppetias
γον τάδε· “Ἐπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀθη- Græciæ ro-
“ ναῖοι, καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι, παραλαμβομένους σε gantium
5 “ πρὸς τὸν βάρεβρον τὸν ἐπίοντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. cum co-
“ πάντως γὰρ κοινοθάνατοι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει, colloqui-
“ ζυῖσας τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἥϊον um.
“ στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης, στρατηλατήσῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλά-
“ δα· πρόσχημα μὲν ποιούμενος ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύ-
10 “ νει, ἐν νόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' εἰαυτῶ
“ ποιήσασθαι. σὺ δὲ δυνάμιός τε ἦκεις μεγάλης, καὶ
“ μοῖρᾴ τοι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μέτα, ἀρχοντί
“ γε Σικελίης· βοήθει τε τοῖσι ἐλευθεραῖσι τὴν Ἑλλά-
“ δα, καὶ συνελευθέρου. ἀλῆς μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα
15 “ ἡ Ἑλλὰς, χεῖρ μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξίωμαχοι

“ γινόμεθα τοῖσι ἐπιαῦσι· ἦν δὲ ἡμέων αἱ μὲν καταπρο-
 “ δίδωσι, αἱ δὲ μὴ θέλωσι τιμωρέειν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς
 “ Ἑλλάδος ἡ ὀλόν, ταῦτο δὴ ἤδη δεινὸν γίνεται, μὴ
 “ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλάς. μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ἦν ἡμέας
 “ καταστρέφῃται ὁ Πέρσης μάχῃ κρατήσας, ὥς οὐκί20
 “ ἦξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ πρὸ τούτου φύλαξαι. βο-
 “ θείων γὰρ ἡμῖν, σεωῦτῳ τιμωρέει· τῷ δὲ εὖ βουλευ-
 “ θέντι πρῆγματι τελευτῇ ὥς τοσπῆπαν χρηστὴ ἐθέλει
 “ ἐπιγίνεσθαι.” αἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον.

Qui cum
 suos in ex-
 peditionem
 educere
 nollet, nisi
 summæ
 imperii aut
 solus

CLVIII. Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε·
 “ Ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην, ἐτολμή-
 “ σατε ἐμὲ σύμμαχον ἐπὶ τὸν βάρβαρον παρακαλέοντες
 “ ἐλθεῖν. αὐτοὶ δὲ, ἐμῷ πρότερον δευθέντος βαρβαρικῷ·
 “ στρατῷ συνεπάφασθαι, ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους 5
 “ νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκήπτοντός τε τὸν Δωριέος τοῦ Ἀνα-
 “ ξανδρίδου πρὸς Ἑγεσταίων Φόνον ἐκπρήξασθαι, ὑπο-
 “ τείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθερῶν, ἀπ’ ὧν ὑμῖν
 “ μεγάλαι ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρέσεις γεγόνασι· οὔτε
 “ ἐμῷ εἵνεκα ἦλθετε βοηθήσοντες, οὔτε τὸν Δωριέος 10
 “ Φόνον ἐκπρήζοντες· τὸ δὲ κατ’ ὑμᾶς, τάδε πάντα
 “ ὑπὸ βαρβάροις νέμεται. ἀλλ’ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ
 “ τὸ ἄμεινον κατέστη. νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πό-
 “ λεμος καὶ ἀπῖκται ἐς ὑμᾶς, αὐτῷ δὴ Γέλωνος μῆστις
 “ γέγονε. ἀτιμῆς δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας, οὐκ ὁμοιώσο- 15
 “ μαι ὑμῖν, ἀλλ’ ἐτοῖμός εἰμι βοηθεῖν, παρεχόμενος
 “ διηκοσίας τε τριήρεας, καὶ δισφυρίους ὀπλίτας, καὶ
 “ δισχιλίην ἵππον, καὶ δισχιλίους τοξότας, καὶ δισχι-
 “ λίους σφειδονήτας, καὶ δισχιλίους ἵπποδρόμους ψι-
 “ λούς· σπῖόν τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατῇ, ἔστ’ ἀν20
 “ διαπολεμήσωμεν, ὑποδέχομαι παρέξειν. ἐπὶ δὲ λόγῳ
 “ τοιῷδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ’ ᾧ στρατηγός τε καὶ ἡγε-

“ μὲν τῶν Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον ἐπ’
 “ ἄλλω δὲ λόγῳ οὐτ’ ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι, αὐτ’ ἂν ἄλλους
 “ πέμψαιμι.”

CLIX. Ταῦτα ἀκούσας οὔτε ἠνέσχετο ὁ Στάγρος,
 ὑπὲρ τε τὰδε “ Ἦ κε μὲν οἰμώζειν ὁ Πελοπίδης Ἀγα-
 “ μένων, πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην ἀπα-
 “ ραιῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκουσίων. ἀλλὰ
 5 “ τοῦτο μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῆς, ὅπως τὴν ἡγεμο-
 “ νίην τοι παραδώσω. ἀλλ’ εἰ μὲν βούλει βοηθῆειν
 “ τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δὲ
 “ ἄρα μὴ δικαιοῖς ἀρχεσθαι, σὺ δὲ μὴ βοηθῆειν.”

CLX. Πρὸς ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμμέ- aut cum
 νους τοὺς λόγους τοῦ Στάγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε Spartiatie
 ἐξέφηε λόγον· “ Ὡ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὀνείδεα κατιόντα præficere-
 “ ἀνθρώπων, φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν. σὺ μέντοι tur,
 5 “ ἀποδεχάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ, οὐ με ἐπείσας
 “ ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω
 “ περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης, οἶκός καὶ ἐμὲ μᾶλλον
 “ ὑμῶν περιέχεσθαι, στρατιῆς τε εἶοντα πολλαπλασίης
 “ ἡγεμόνα, καὶ πῶν παλὺ πλεόνων. ἀλλ’ ἐπεὶ τε ὑμῖν
 10 “ ὁ λόγος οὕτω προσάντης κατίσταται, ἡμεῖς τι ὑπεῖξο-
 “ μεν τοῦ ἀρχαίου λόγου. εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοι-
 “ σθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐγώ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θά-
 “ λασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἡ τοῦ-
 “ τωσι ὑμέας χρεῶν ἐστὶ ἀρκέεσθαι, ἢ ἀπίναί· συμμα-
 15 “ χων τοιῶνδε ἐρήμους.” Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετίνετο.

CLXI. Φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναῖον ἄγγελος τὸν Λακε- illi, quippe
 δαιμονίων, ἀμείβετό μιν τοῖσδε “ Ὡ βασιλεῦ Συρηκου- non ducis
 “ σίων, οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλὰς ἀπέπεμψεν egentes,
 “ ἡμέας πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατιῆς. σὺ δὲ ὅπως μὲν στρα- fed mili-
 5 “ τὴν πέμψεις μὴ ἡγούμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ προφαί- tum, in-
 “ ραίσεις. ἀλλὰ πρὸς τὸν βαρβάρῳ ἀντιπαραστήσεις. ἀβειunt.

“ νεις· ὡς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς, γλίχῃαι. ὅσον μὲν νυν
 “ πάντος τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἠγέσθαι, ἐξήρκει
 “ ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοισι ἡσυχίην ἄγειν, ἐπισταμένοισι ὡς ὁ
 “ Λάκων ἱκανός τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέ-
 “ ρων ἀπολογεύμενος· ἐπεὶ τε δὲ ἀπάσης ἀπειλαινόμε- 10
 “ νος, δέειαι τῆς ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι. οὐδὲ ἦν ὁ
 “ Λάκων ἐπὶ τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν· ἡμετέρῃ
 “ γὰρ ἐστὶ αὕτη γε μὴ αὐτέων βουλομένων Λακεδαιμο-
 “ νίων. τούτοις μὲν ὦν ἠγέσθαι βουλομένοις οὐκ ἀντι-
 “ τέينوμεν, ἄλλω δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν. μάτην 15
 “ γὰρ ἂν ὧδε παράλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον εἴη-
 “ μεν ἐκτμημένοι, εἰ Συρηκουσίοις ἐόντες Ἀθηναῖοι συγ-
 “ χωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρε-
 “ χόμενοι, μαῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων
 “ τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἀνδρᾶ ἀρίστον ἔφησε ἐς 20
 “ Ἴλιον ἀπικέσθαι, τάξαι τε καὶ διακοσμήσαι στρατὸν.
 “ οὕτω οὐκ ὄνειδος ἡμῖν ἐστὶ οὐδὲν λέγειν ταῦτα.”

CLXII. Ἀμείβετο Γέλων τοῖσδε· “ Ξεῖνε Ἀθηναῖε,
 “ ὑμεῖς οἴκατε τοὺς μὲν ἄρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ ἀρξο-
 “ μένους οὐκ ἔχειν. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν ὑπιέντες ἔχειν τὸ
 “ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχίστην ὀπίσω
 “ ἀπαλλασσόμενοι, καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι ὅτι ἐκ 5
 “ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἕαρ αὐτῇ ἐξαεαίρηται.” [οὗτος δὲ ὁ νόος
 τοῦδε τοῦ ῥήματος, τὸ ἐθέλει λέγειν. δῆλα γὰρ ὡς ἐν
 τῷ ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἕαρ δοκιμώτατον· τῆς δὲ τῶν Ἑλ-
 λήνων στρατῆς, τὴν ἐαυτοῦ στρατιήν. στερισκομένην ὦν
 τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐαυτοῦ συμμαχίης, εἰκαζε ὡς εἰ τὸ
 ἕαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαεαρημένον εἴη.] 10

Quomodo
 post. Gelon,
 belli even-
 tu adhuc
 incerto, a
 Perſis ſibi
 caverit.

CLXIII. Οἱ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων ἄγγελοι τοσαῦτα
 τῷ Γέλωνι χρηματισάμενοι, ἀπέπλεον. Γέλων δὲ πρὸς
 ταῦτα, δέισας μὲν περὶ τοῖσι Ἑλλησι μὴ οὐ δυνάωνται τὸν

βάρβαρον ὑπερβαλέσθαι, δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνασχετὸν
 5 ποιησάμενος, ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λα-
 κεδαιμονίων, ἐὼν Σικελίης τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν
 ἡμέλησε, ὃ δὲ ἄλλης εἶχετο. ἐπεὶ τε γὰρ τάχιστα ἐπύ-
 θετο τὸν Πέρσῃ διαβεβηκότα τὸν Ἑλλήσποντον, πέμπει
 πεντηκοντέροισι τρισὶ Κάδμον τὸν Σκύθει, ἄνδρα Κῶν,
 10 ἐς Δελφούς, ἔχοντα χρήματα πολλὰ καὶ φιλοῦς λό-
 γους, παραδοκῆσοντα τὴν μάχην, ἣ πωσέεται· καὶ ἦν μὲν
 ὁ βάρβαρος νικᾷ, τά τε χρήματα αὐτῷ διδόναι, καὶ γῆν
 τε καὶ ὕδωρ, τῶν ἄρχει ὁ Γέλων· ἦν δὲ οἱ Ἕλληνες, ἐπί-
 σω ἀπάγειν.

CLXIV. Ὁ δὲ Κάδμος οὗτος, πρότερον τούτων παρα- Obiter de
 δεχάμενος παρὰ πατρός τὴν τυραννίδα Κῶν εὖ βεβηκυῖ- Cadmo
 αν, ἐκὼν τε εἶναι, καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενός, ἀλλ' ἀπὸ Coe, ho-
 δικαιοσύνης, ἐς μέσον Κῶοις καταθεῖς τὴν ἀρχὴν, οἶχετο justissimo,
 5 ἐς Σικελίην. ἔνθα μετὰ Σαμίων ἔσχε τε καὶ κατοίκησε cujus ope-
 πόλιν Ζάγκλην τὴν ἐς Μεσσήνην μεταβαλαῦσαν τὸ αἰνο- ra Gelon
 μα. ταῦτον δὲ ὦν ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιαύτῳ τρόπῳ in illo ne-
 ἀπικόμενον, διὰ δικαιοσύνην τὴν οἱ αὐτὸς ἄλλην συνήδεε gotio ufus
 εἶσαν, ἔπεμπε· ὃς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοις δικαίοις τοῖσι ἐξ est.
 10 εἰωυτοῦ ἐργασμένοις, καὶ τότε οὐκ ἐλάχιστον τούτων ἐλεί-
 πετο. κρατήσας γὰρ μεγάλων χρημάτων τῶν οἱ Γέλων
 ἐπετράπετο, παρεὼν κατασχέσθαι, οὐκ ἐθέλησε· ἀλλ' ἐπεὶ
 οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμαχίᾳ, καὶ Ξέρξης οἰχώ-
 κει ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἀπῆκετο ἐς τὴν Σικε-
 15 λίην ἅπαντα τὰ χρήματα ἄγων.

CLXV. Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ οἰ- Alia causa
 κημένων, ὡς ὅμως καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαι- a Sici-
 μονίων ὁ Γέλων, ἐβόηθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ bus allata,
 Θήρανος τοῦ Αἰησιδήμου Ἀκραγαντίνων μουνάρχου ἐξ- cur Gelon
 5 λαθεῖς ἐξ Ἰμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου, τύραννος ἐὼν Græcis
 ἰδίᾳ, ἔπειτα ἐκ τῆς ἑσθίας, ἔπειτα ἐκ τῆς ἀφροδισίας, ἔπειτα præsto non
 ἔπειτα ἐκ τῆς ἀφροδισίας, ἔπειτα ἐκ τῆς ἀφροδισίας, ἔπειτα fuerit. Bel-
 ἔπειτα ἐκ τῆς ἀφροδισίας, ἔπειτα ἐκ τῆς ἀφροδισίας, ἔπειτα lum sub
 ἔπειτα ἐκ τῆς ἀφροδισίας, ἔπειτα ἐκ τῆς ἀφροδισίας, ἔπειτα idem tem-

pus a Carthaginiensibus duce Amilcare Siciliæ illustratum.

Ἰμέρης, ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον ταῦτον, Φοίνικων, καὶ Λιβύων, καὶ Ἰβήρων, καὶ Λιγύων, καὶ Ἑλισύων, καὶ Σαρδονίων, καὶ Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας, καὶ στρατηγὸν αὐτέων Ἀμίλκαν τὸν Ἀγνωνος, Καρχηδονίων ἑόντα βασιλῆα· κατὰ ξεινίην τε τὴν ἐαυτοῦ ὁ Τήριλλος ἀνα-10 γνάσας, καὶ μάλιστα διὰ τὴν Ἀναξίλειον τοῦ Κρητίωνα προθυμίην, ὃς Ῥηγίου ἑὼν τύραννος, τὰ ἐαυτοῦ τέκνα δαὺς ὁμήρους Ἀμίλκα, ἐπῆγέ μιν ἐπὶ τὴν Σικελίην, τιμωρέων τῷ πενθερῷ. Τήριλλου γὰρ εἶχε θυγατέρα Ἀναξίλειος, τῇ ὄνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὲ οὐκ οἶόν τε γενόμενον βο-15 ηθεῖν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἕλλησι, ἀποπέμπειν εἰς Δελφοὺς τὰ χρήματα.

Eodem die Carthaginienses a Gelone victi, quo Græci Perfas ad Salaminem profugerunt. Quid Amilcari in illa pugna acciderit.

CLXVI. Πρὸς δὲ, καὶ τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης ἐν τε τῇ Σικελίᾳ Γέλωνα καὶ Θέρωνα νικᾶν Ἀμίλκαν τὸν Καρχηδόνιον, καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τὸν Πέρσην. τὸν δὲ Ἀμίλκαν, Καρχηδόνιον ἑόντα πρὸς πατρός, μητρὸς δὲ Συρηκαίου, βασιλεύσαντά τε καὶ 5 ἀνδραγαδίην Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή τε ἐγένετο, καὶ ὡς ἐσοῦτο τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθάνομαι· οὔτε γὰρ ζῶντα, οὔτε ἀποθανόντα φανῆναι οὐδαμοῦ γῆς· τὸ πᾶν γὰρ ἐπεξελεῖν διζήμενον Γέλωνα.

Carthaginiensium de eodem narratio. Quem defuncto honorem habebant.

CLXVII. Ἔστι δὲ ὑπ' αὐτέων Καρχηδονίων ὅδε ὁ λόγος λεγόμενος, εἰκότι χρεωμένων, ὡς οἱ μὲν βάρβαροι τοῖσι Ἕλλησι ἐν τῇ Σικελίᾳ ἐμάχοντο, ἐξ ἧς ἀρξάμενοι μέχρι δούλης ὀψίης· ἐπὶ τοσαῦτο γὰρ λέγεται ἐλκῦσαι τὴν σύστασιν· ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν 5 τῷ στρατοπέδῳ, ἐθύετο καὶ ἐκαλλιρέετο ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων· ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἐαυτοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι, ὥστε ἐαυτὸν εἰς τὸ πῦρ· οὕτω δὲ κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκα τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες 10

λέγουσι, εἴτε ἑτέρω, ὡς Συρηκαῖοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν, οἱ θύουσι, τοῦτο δὲ, μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσῃσι τῇσι πόλινσι τῶν ἀποικίδων, ἐν αὐτῇ τε μέγιστον Καρχηδόνι. τὰ μὲν ἀπὸ Σικελίης, τσαῦτα.

CLXVIII. Κερκυραῖοι δὲ τὰδε ὑποκρινάμενοι τοῖσι Corcyraei
Græcis au-
xilium contra
Xerxem
polliciti,
qua fraude
illos delu-
ferint.
ἀγγέλοισι, τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμ-
βανον οἱ αὐτοὶ οἵπερ καὶ ἐς Σικελίην ἀπικάτο, λέγοντες
τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον. οἱ δὲ
5 παραιτίκα μὲν ὑπίσχοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυνέειν,
φράζοντες ὡς αὐτοῖσι περιόπτῃ ἐστὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπολυ-
μένη· ἦν γὰρ σφαλῇ, σφείς γε οὐδὲν ἄλλο ἢ δουλεύουσι
τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν· ἀλλὰ τιμωρητέον εἴη ἐς τὸ δύνα-
τώτατον. ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα. ἐπεὶ δὲ ἔδει
10 βοηθεῖν, ἄλλα νοεῦντες, ἐπλήρωσαν νέας ἐξήκοντα· μό-
γυς δὲ ἀναχθέντες, προσέμιζαν τῇ Πελοποννήσῳ, καὶ
περὶ Πύλον καὶ Ταίναρον γῆς τῆς Λακεδαιμονίων ἀνεκώ-
χουν τὰς νέας, καταδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον, ἢ
πισεῖσθαι· ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέ-
15 εσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν Πέρσῃν, κατακρατήσαντα πολλόν,
ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος. ἐποίεον ὦν ἐπιτήδες, ἵνα
ἔχῃσι πρὸς τὸν Πέρσῃν λέγειν τοιάδε· “ὦ βασιλεῦ,
“ ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν Ἑλλήνων ἡμέας ἐς τὸν
“ πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην, οὐδὲ
20 “ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν, ἀλλὰ πλείστας
“ μετὰ γε Ἀθηναίους, οὐκ ἐθέλησάμεν τοι ἀντιῆσθαι.
“ οὐδέ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι.” τοιαῦτα λέγοντες, ἡλπι-
ζον πλεον τι τῶν ἄλλων οἴσεσθαι· τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο,
ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας σφί σκῆψις ἐπε-
25 ποίητο, τῇπερ δὴ καὶ ἐχρήσαντο. αἰτιωμένων γὰρ τῶν
Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐβοήθηον, ἔφασαν πληρῶσαι μὲν ἐξή-
κοντα τριήρας, ὑπὸ δὲ ἐτησιέων ἀνέμων ὑπερβαλεῖν Μα-

λέην οὐκ οἷό τε γενέσθαι· οὕτω οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σαλαμίνα, καὶ οὐδεμίῃ κακότητι λειψθῆναι τῆς ναυμαχίας. οὗτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας.

30

Cretenses
opem ferre
Græciæ pa-
ratos ora-
culum Del-
phicum a
confilio de-
terret.

CLXIX. Κρήτες δὲ, ἐπεὶ τὲ σφεας παρὰλάμβανον αἱ ἐπὶ ταύταισι ταχθέντες Ἕλληνας, ἐποίησαν τοιοῦτον. πέμψαντες κοινῇ Θεοπόπους ἐς Δελφούς, τὸν θεὸν ἐπιρώτων, εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι. ἡ δὲ Πυθίη ὑπεκρίνατο· “Ὡ νῆπιοι, ἐπιμέμψεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν “Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύ- “ματα· ὅτι αἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο αὐτῶ τὸν ἐν Κα- “μίκῳ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ “Σπάρτης ἀρπαχθεῖσαν ὑπ’ ἀνδρὸς βαρβάρου γυ- “ναῖκα.” ταῦτα αἱ Κρήτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν, 10 ἔσχοντο τῆς τιμωρείης.

Obiter de
cæde Mi-
nois, Sicili-
enfi Creten-
sium ad
eam ulcif-
cendam ex-
peditione,
Creticis in
Italia colo-
niis, Taren-
tinorum ac
Rhegino-
rum infau-
sto adversus
illas bello,
Micytho
Rhegii pro-
curatore,

CLXX. Λέγεται γὰρ Μίνω κατὰ ζήτησιν Δαιδάλυ ἀπικόμενον ἐς Σικανίην, τὴν νῦν Σικελίην καλουμένην, ἀποθανεῖν βιαίῳ θανάτῳ. ἀνὰ δὲ χρόνον Κρήτας, Θεῶ σφε ἐποτρύναντος, πάντας πλὴν Πολιχριτέων τε καὶ Πραισίων, 5 ἀπικομένους στόλῳ μεγάλῳ ἐς Σικανίην, πολιορκεῖν ἐπ’ ἔτεα πέντε πόλιν Κάμικον, τὴν κατ’ ἐμὲ Ἀκραγατῖνοι ἐνέμοντο· τέλος δὲ, οὐ δυναμένους οὔτε ελεῖν, οὔτε παραμένειν, λιμῶ συνεστῶτας, ἀπολιπόντας οἴχεσθαι. ὡς δὲ κατὰ Ἰηπυγίην γενέσθαι πλώοντας, ὑπολαβόντα σφέας 10 χειμῶνα μέγαν ἐκβαλέειν ἐς τὴν γῆν. συναραχθέντων δὲ τῶν πλοίων, οὐδεμίῃ γάρ σφι ἔτι κομῶν ἐς Κρήτην φαίνεσθαι, ἐνθαῦτα Ἰρίην πόλιν κτίσαντας, καταμεῖναι τε καὶ μεταβαλόντας, ἀντὶ μὲν Κρητῶν, Ἰήπυγας Μεσ- 15 σαπίους γενέσθαι, ἀντὶ δὲ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἡπειρώτας. ἀπὸ δὲ Ἰρίης πόλις τὰς ἄλλας οἰκίσαι, τὰς δὲ Ταραντῖνοι χρόνῳ ὑστέρον πολλῶ ἐξανιστάντες, προσέπταισαν μεγάλως· ὥστε φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗτος δὴ

20 ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτέων τε Ταραντίνων
καὶ Ῥηγίων· οἱ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι
τῶν ἀστῶν, καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ. Ταραντίνεσι, ἀπέ-
δραον τρισχίλιοι αὐτῶ· αὐτέων δὲ Ταραντίνων οὐκ ἐπὶ πᾶσι
ἀρεθμός. ἃ δὲ Μίκυθος, οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλειον, ἐπίτρο-
25 πος Ῥηγίου καταλέλειπτο, οὗτος ὅσπερ ἐκπεσὼν ἐκ Ῥη-
γίου, καὶ Τεγῆν τὴν Ἀρκάδων οἰκήσας, ἀνέβηκε ἐν
Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀνδριάντας.

CLXXI. Ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίους τε καὶ Τα- Cretae cala-
ραντίνους, τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε. ἐς δὲ τὴν mitatibus.
Κρήτην ἐρημωθεῖσαν, ὡς λέγουσι Πραῖσιαι, ἐσοικίζεσθαι Huius in-
ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας. τρίτη δὲ fulae alii a-
3 γενεῇ μετὰ Μίνω τελευτήσαντα, γενέσθαι τὰ Τρωϊκά. ἐν liis tempo-
ταῖσι οὐ φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἔοντας Κρήτας τιμω- ribus inco-
ροὺς Μενέλεω. ἀντὶ ταυτέων δὲ σφι ἀπονουστήσασι ἐκ 12.
Τροίης, λιμὸν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ
ταῖσι προβάτοισι· ἐς τε τοδύτερον ἐρημωθείσης Κρήτης,
10 μετὰ τῶν ὑπαλοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέμεσθαι Κρήτας.
ἢ μὲν δὴ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα, ἔσχε βουλομένους
τιμωρέειν τοῖσι Ἕλλησι.

CLXXII. Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαιῆς τοπρῶτον ἐμή- Theffali
δισαν, ὡς διέδεξαν, ὅτι οὐ σφιν ἦνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι Græcorum
ἐμηχανέωντο. ἐπεὶ τε γὰρ ἐπυθέατο τάχιστα μέλλοντα rebus pri-
διαβαίνειν τὸν Πέρσην ἐς τὴν Εὐρώπην, πέμπουσι ἐς τὸν mum fa-
5 Ἰσθμὸν ἀγγέλους. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἔσαν ἀλισμένοι vent,
πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολλῶν
τῶν τὰ ἀμείνων φρονουσιῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι
δὲ ἐπὶ τούτους τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον “ Ἀν-
“ δρες Ἕλληνες, δεῖ φυλάσσεσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀ-
10 “ λυμπικὴν, ἵνα Θεσσαλίη τε καὶ ἡ σύμπασα ἡ Ἑλλὰς
“ ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. ἡμεῖς μὲν νῦν ἐτοῖμοί εἰμεν

“ συμφυλάσσειν· πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατὴν
 “ πολλήν· ὥς εἰ μὴ πέμψετε, ἐπίστασθε ἡμέας ὁμολο-
 “ γῆσειν τῷ Πέρσῃ. οὐ γάρ τοι προκατημένους τοσούτο
 “ πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, μόνους πρὸ ὑμῶν δεῖ ἀπο- 15
 “ λείσθαι. βοηθεῖν δὲ οὐ βουλόμενοι, ἀναγκαίην ἡμῶν
 “ οὐδεμίαν οἰοί τέ εἶσθε προσφέρειν· οὐδαμᾶ γὰρ ἀδυνασὶς
 “ ἀνάγκη κρέστων ἔφυ. ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα αὐταί
 “ τινὰ σωτηρίην μηχανώμενοι.” ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεσ-
 σαλοί.

sed quod ab
 illis se desti-
 tutos cer-
 nerent,

CLXXIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες πρὸς ταῦτα ἐβουλεύσαντο
 εἰς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ θάλασσαν πεζὸν στρατὸν
 φυλάζοντα τὴν ἐσβολήν. ὥς δὲ συνελήχθη ὁ στρατὸς,
 ἔπλεε δὲ Εὐρύπου· ἀπικόμενος δὲ τῆς Ἀχαιῆς εἰς Ἄλυν,
 ἀποβὰς ἐπορεύετο εἰς Θεσσαλίην, τὰς νέας αὐτοῦ κατα- 5
 λιπών. καὶ ἀπῆκετο εἰς τὰ Τέμπεια εἰς τὴν ἐσβολήν, ἥπερ
 ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω εἰς Θεσσαλίην φέρεται παρὰ
 Πηνειὸν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ Οὐλύμπου τε οὖρεος ἔοντα
 καὶ τῆς Ὀσσης. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων
 κατὰ μυρίους ὀπλῖται συλλεγόντες· καὶ σφίσι προσῆν ἡ 10
 τῶν Θεσσαλῶν ἵππος. ἐστρατήγεε δὲ Λακεδαιμονίων μὲν,
 Εὐαίνετος ὁ Καρήνου ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος,
 γένεος μέντοι ἐὼν οὐ τοῦ βασιλείου· Ἀθηναίων δὲ, Θεμι-
 στοκλῆς ὁ Νεοκλῆος. ἔμειναν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐνθαῦτα.
 ἀπικόμενοι γὰρ ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω, 15
 ἀνδρὸς Μακεδότος, συνεβούλευόν σφίσι ἀπαλλάσσεσθαι,
 μὴδὲ μένοντας ἐν τῇ ἐσβολῇ, καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ
 στρατοῦ τοῦ ἐπιόντος· σημαίνοντες τὸ πλῆθος τῆς στρα-
 τῆς καὶ τὰς νέας. ὥς δὲ οὗτοί σφίσι ταῦτα συνεβούλευον,
 χρηστὰ γὰρ εἶδκεον συμβουλεύειν, καὶ σφίσι εὖνοος ἐφαί- 20
 νετο ἔων ὁ Μακεδὼν, ἐπεΐθοντο. δοκέειν δὲ μοι, ἀρρῶνδή
 ἦν τὸ πείθον, ὥς ἐπύθοντο καὶ ἄλλῃ εἰῶσαν ἐσβολήν εἰς

Θεσσαλοὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περραιβῶν
 25 κατὰ Γόννον πόλιν, τῆπερ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ στρατιὴ ἡ
 Ἑρξέω. καταδάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας, ὅπισω
 ἐπορεύοντο ἐς τὸν Ἰσθμόν.

CLXXIV. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην στρατηγή, βα- conati bar-
 σιλίος τε μάλλιντος διαβαίνειν ἐς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς baros fe-
 Ἀσίης, καὶ ἔοντος ἤδη ἐν Ἀδύδῳ. Θεσσαλοὶ δὲ ἐρημ- quuntur.
 θύοντες συμμάχων, αὐτῶ δὴ ἐμῆδισαν προθύμως, οὐδ'
 5 ἔτι ἐνδωιαστῶς, ὥστε ἐν τοῖσι πρῆγμασι ἐφαίνοντο βασι-
 λεῖ ἄνδρες ἔοντες χρησιμώτατοι.

CLXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπεὶ τε ἀπίκατο ἐς τὸν Delecta a
 Ἰσθμόν, ἐβουλεύοντο πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου, Græcis ad
 ἥ τε στήσονται τὸν πόλεμον καὶ ἐν οἰοῖσι χώροισι. ἡ νικῶσα excipien-
 δὲ γνώμη ἐγένετο, τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν Φυλάττειν. dum hosti-
 5 στεινότερῃ γὰρ ἐφαίνετο εἶσα τῆς ἐς Θεσσαλίην, καὶ ἅμα um impet-
 ἀγχοτέρῃ τε τῆς ἐωϋτῶν. τὴν δὲ ἀτραπὸν δι' ἣν ἤλωσαν οἱ um Ther-
 ἀλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλῃσι, οὐδὲ ἤδεσαν εἶσαν mopylæ et
 πρότερον ἢ περ ἀπικόμενοι ἐς Θερμοπύλῃς ἐπύθοντο Τρη- Artemifi-
 χινίων. ταύτην ὣν ἐβουλεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβο- um.
 10 λην, μὴ παριέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον, τὸν δὲ
 ναυτικὸν στρατὸν πλέειν γῆς τῆς Ἰσθμιαῖας ἐπὶ Ἀρτε-
 μίσιον. ταῦτα γὰρ ἀγχοῦ τε ἀλλήλων ἐστὶ, ὥστε πυν-
 θάνεσθαι τὰ κατ' ἐκατέρους ἔοντα.

CLXXVI. Οἱ τε χώροι οὕτως ἔχουσι· ταῦτο μὲν, Situs ho-
 τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκ τοῦ πελάγεος τοῦ Θρηϊκίου ἐξ εὐ- rum loco-
 ρέος συνάγεται ἐς στενὸν πόρον, τὸν μεταξὺ ἔοντα νῆ- rum.
 σου τε Σκιάθου καὶ ἡπείρου Μαγνησίης· ἐκ δὲ τοῦ
 στενοῦ, τῆς Εὐβοίης ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκδέκεται αἰ-
 5 γιαλός· ἐν δὲ, Ἀρτέμιδος ἱόν. ἡ δὲ αὖ διὰ Τρηχίνος
 ἑσοδος ἐς τὴν Ἑλλάδα, ἔστι, τῇ στεννοτάτῃ, ἡμίπλε-
 θρον. οὐ μέντοι κατὰ ταῦτό γ' ἔστι τὸ στεννοτάτον τῆς

χώρης τῆς ἄλλης, ἀλλ' ἔμπροσθεν τε Θερμοπυλέων καὶ ὅπισθεν· κατὰ τε Ἀλπηνοὺς ὅπισθεν ἰόντας εἰῶσα ἀμαξίτους μούνη, καὶ ἔμπροσθεν κατὰ Φοίνικα ποταμὸν, ἀγ-10 χοῦ Ἀθηλῆς πόλιος, ἀμαξίτους ἄλλη μούνη. τῶν δὲ Θερμοπυλέων τὸ μὲν πρὸς ἐσπέρης, ὅρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, ὑψηλὸν, ἀνατεῖνον ἐς τὴν Οἶτην· τὸ δὲ πρὸς τὴν ἡῶ τῆς ὁδοῦ, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεια. ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσοδῷ ταύτῃ θερμὰ λουτρά, τὰ Χύτρους καλεῖουσι 15 αἱ ἐπιχώριοι· καὶ βωμὸς ἵδρυται Ἡρακλέος ἐπ' αὐτοῖσι. ἐδέδμητο δὲ τείχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολάς· καὶ τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειμαν δὲ Φωκέες τὸ τείχος, δεισάντες, ἐπεὶ Θεσσαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσον-20 τες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήνπερ νῦν ἐκτέαται. ἄτε δὴ πειρω-20 μένων τῶν Θεσσαλῶν καταστρέφεισθαι σφεας, ταῦτο προσφυλάξαντο αἱ Φωκέες· καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε ἐπῆκαν ἐπὶ τὴν ἐσοδον, ὡς ἂν χαραδρωθεῖ ὁ χῶρος· πᾶν μηχανεύμενοι ὅπως μὴ σφι ἐσβάλωιεν αἱ Θεσσαλοὶ 25 ἐπὶ τὴν χώραν. τὸ μὲν νυν τείχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ παλαιῶ τε ἐδέδμητο, καὶ τὸ πλέον αὐτῶ ἤδη ὑπὸ χρόνου ἔκειτο. τοῖσι δὲ αὖτις ὀρθώσασι ἔδοξε ταύτῃ ἀπαμύνειν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δὲ ἐστὶ ἀγχοτάτω τῆς ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ ὄνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπιστιεῖσθαι ἐλο-30 γίζοντο αἱ Ἕλληνες.

Nuntio al-
lato, Perfas
ad finum
Therma-
cum castra
posuisse [c.
131.], co-
piae Græ-
corum pe-
destres
Thermopy-
las, navales
Artemifi-
um petunt.

CLXXVII. Οἱ μὲν νυν χῶροι οὗτοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι ἐφαίνοντο ἐπιτήδεια. ἅπαντα γὰρ προσκεψάμενοι καὶ ἐπιλογισθέντες, ὅτι οὔτε πλεῖσθαι ἔχουσι κραῖσθαι αἱ βάρ-35 βαροι, οὔτε ἵππων, ταύτῃ σφι ἔδοξε δεκείσθαι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὡς δὲ ἐπύθοντο τὸν Πέρσῃ ἰόντα ἐν 5 Πιερίῃ, διαλυθέντες ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐστρατεύοντο αὐτέων αἱ μὲν, ἐς Θερμοπύλας πεζῇ, ἄλλοι δὲ, κατὰ θάλασσαν ἐπ' Ἀρτεμίσιον.

CLXXVIII. Οἱ μὲν δὲ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβόηθον Oraculum
Delphis da-
tum de
ventis con-
tra hostes
auxilio fu-
turis: unde
primum
nata spes
servandæ
Græciæ.
Ventorum
apud Del-
phos divi-
nus cultus.
διαταχθέντες. Δελφοὶ δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρησθη-
ρίάζοντο τῷ θεῷ ὑπὲρ ἐαυτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καταρ-
ρωδηκότες. καὶ σφι ἐχρήσθη ἀνέμοισι εὐχέσθαι· μεγά-
5 λους γὰρ τούτους ἔσσεσθαι τῇ Ἑλλάδι συμμάχους. Δελ-
φοὶ δὲ δεξάμενοι τὸ μαντήϊον, πρῶτα μὲν, Ἑλλήνων τοῖσι
βαυλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐξήγγειλαν τὰ χρησθέντα
αὐτοῖσι· καὶ σφι δεινῶς καταρρώδουσιν τὸν βάρβαρον
ἐξαγγείλαντες, χάριν ἀθάνατον κατέθεντο· μετὰ δὲ
10 ταῦτα, οἱ Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν
Θυίῃ, τῇ περ τῆς Κηφισσοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ τέμενος
ἐστίν, ἐπ' ἧς καὶ ὁ χῶρος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, καὶ
δυσησί σφας μετήϊσαν. Δελφοὶ μὲν νῦν κατὰ τὸ χρη-
στήριον ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέμους ἰλάσκονται.

CLXXIX. Ὁ δὲ ναυτικός Ἡέρεω στρατὸς ὁρμασόμενος E barbaro-
rum navi-
bus decem
versus insu-
lam Scia-
thum præ-
misse, in-
cidunt in
tres Græco-
rum naves
illic excu-
bantes,
quarum
duas cum
ipfis viris,
ἐκ Θέρμης πόλιος, παρέβαλε πησὶ τῇσι ἄριστα πλεού-
σῃσι δέκα ἰδὺ Σκιάθου· ἐνθα ἔσαν προφυλάσσουσαι
νῆες τρεῖς Ἑλληνίδες, Τροιζηνίη τε καὶ Αἰγιναΐη καὶ Ἀτ-
5 τική. προϋδόντες δὲ οὗτοι τὰς νῆας τῶν βαρβάρων, ἐς φυ-
γὴν ὤρεμψαν.

CLXXX. Τὴν μὲν δὲ Τροιζηνίην τῆς ἤρχε Πηρζίνος,
αὐτίκα αἰρέουσι ἐπισπόμενοι οἱ βάρβαροι. καὶ ἔπειτα
τῶν ἐπιβατέων αὐτῆς τὸν καλλιστεύοντα ἀγαγόντες ἐπὶ
τὴν πρῶτην τῆς νηὸς, ἔσφαξαν, διαδέξιον ποιούμενοι τὸν
5 εἶλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον καὶ κάλλιστον. τῷ δὲ σφα-
γιασθέντι τούτῳ ὄνομα ἦν Λέων· τάχα δὲ ἂν τι καὶ τοῦ
ὀνόματος ἐπαύροτο.

CLXXXI. Ἡ δὲ Αἰγιναΐη τῆς ἐπιτρεφάρχει Ἀσωνίδης,
καὶ τινὰ σφι θόρυβον παρέσχε, Πύθειω τοῦ Ἰσχυινοῦ
ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέ-

ρη· ὅς ἐπειδὴ ἡ ναὺς ἡλίσκετο, εἰς ταῦτο ἀντείχε μαχόμενος, εἰς ὃ κατεκρουεργήθη ἅπας. ὡς δὲ πεισὼν οὐκ ἀπέθανε, ἀλλ' ἦν ἐμπνοος, οἱ Πέρσαι οἵπερ ἐπεβάτουσιν ἐπὶ τῶν νεῶν, δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου, περιποιοῦσά μιν περὶ πλείστου ἐποίησαντο, σμύρῃ τε ἰώμενοι τὰ ἔλκεα, καὶ σινδόνης βυσσίνης τελαμῶσι κατελίσσοντες. καὶ μιν, ὡς ὀπίσω ἀπίκοντο εἰς τὸ ἐωϋτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν ἐκπαγλόμενοι πάσῃ τῇ στρατῇ, περιέποντες εὐ· τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νηὶ ταύτῃ, περιεῖπον ὡς ἀνδράποδα.

tertiam, classiaris post navem ad littus aliam dilapsa, vacuum capit. Quare cognita, Graecorum classis hostes metuens, Artemisio relicto Chalcidem in Euboea retrocedit.

CLXXXII. Αἱ μὲν δὲ δύο τῶν νεῶν οὕτω ἐχειρώθησαν. ἡ δὲ τρίτη τῆς ἐπιτηράρχου Φόρμος, ἀπὸ Ἀθηναίων, Φαύγουσα, ἐξοκέλλει εἰς τὰς ἐμβόλας τοῦ Πηνηεῦ· καὶ τοῦ μὲν σκάφους ἐκράτησαν οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ ἀνδρῶν, οὐ. ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νεά οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθορόντες κατὰ Θεσσαλίην πορευόμενοι ἐκομίσθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας. ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδεύοντες συνιδάνονται παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιάδου. πυθόμενοι δὲ καὶ καταρρώδησαντες, ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου μεταωρμίζοντο εἰς Χαλκίδα, φυλάζοντες μὲν τοὺς Εὐριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Εὐβοίας.

Mox secuta tota classis Persarum, ad Sepiadem in Magnesia appellit.

CLXXXIII. Τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν βαρβάρων τρεῖς ἐπέλασαν περὶ τὸ ἔρμα τὸ μεταξὺ ἐὼν Σκιάδου τε καὶ Μαγνησίας, καλούμενον δὲ Μύρμηκα. ἐν ταῦτα οἱ βάρβαροι ἐπειδὴ στήλην λίθου ἐπέβηκαν, κομίσαντες ἐπὶ τὸ ἔρμα, ὀρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, ὡς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγγεγόνει καθαρόν, ἐπέπλεον πάσῃσι τῇσι νηυσὶ, ἑνδεκα ἡμέρας παρῆντες μετὰ τὴν βασιλείας ἐξέλασιν ἐκ Θέρμης. τὸ δὲ ἔρμα σφι κατηγήσατο ἐὼν ἐν πόρῳ μάλιστα Πάμμων Σχύριος. πανημερόν δὲ πλώοντες οἱ βάρβαροι,

10 ἐξανύουσι τῆς Μαγνησῆς χώρας ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναΐης τε πόλιος ἑόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς.

CLXXXIV. Μέχρι μὲν νυν τούτου τοῦ χώρου καὶ Θερ- Quantum
μοφυλέων, ἀπαθῆς τε κακῶν ἦν ὁ στρατός, καὶ πλῆ- hominum
θος ἦν τῆνικαῦτα ἔτι, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὐρίσκω, et quam
τόσον. τῶν μὲν ἐκ τῶν νεῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσῆς, immanem
ἰουσέων omnis ge-
τόσον. τῶν μὲν ἐκ τῶν νεῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσῆς, neris appa-
ἰουσέων ratum Xer-
5 ἐπτα καὶ διηκοσίων καὶ χιλίων, τὸν μὲν ἀρχαῖον ἐκά- xes ad Sep-
σταν τῶν ἔθνεων ἑόντα ἄμιλον, τέσσερας καὶ εἰκοσι μυ- riadem
ριαδας, καὶ πρὸς, χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίους, ὡς ἀνὰ Thermopy-
δηκοσίους ἄνδρας λογιζόμενοις ἐν ἐκάστη νηϊ. ἐπεβά- laeque et
10 τειον δὲ ἐπὶ τούτων τῶν νεῶν, χωρὶς ἐκάστων τῶν ἐπι- ex Asia,
χωρίων ἐπίστατων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακίων,
τρηκόντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὅμιλος γίνονται τρισμύ-
ριοι, καὶ ἑξακισχίλιοι, καὶ πρὸς, διηκοσίοι τε καὶ δέκα.
προσθήσω δὲ ἔτι τούτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ἐκ
τῶν πενηκοντέρων, ποιήσας ὅ, τι πλεον ἦν αὐτέων ἢ
15 ἔλασσον ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. συνελέχθη δὲ
ταῦτα τὰ πλοῖα, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἰρήθη, τρισχίλια.
ἤδη ὦν ἂν ἦν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες καὶ εἰκοσι.
ταῦτο μὲν νυν τὸ ἐκ τῆς Ἀσῆς ναυτικὸν ἦν, σύμπαν ἔον
πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χιλιάδες τε ἔπεισι ἐπὶ
20 ταύτῃσι ἐπτα, καὶ πρὸς, ἑκατοντάδες ἑξ, καὶ δεκάς.
ταῦ δὲ πεζῶν, ἑξδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ἐγένοντο
τῶν δὲ ἱππέων, ὀκτὼ μυριάδες. προσθήσω δὲ ἔτι τούτοις
τὰς καμήλους τοὺς ἐλαύνοντας Ἀραβίους, καὶ τοὺς τὰ
ἄρματα Λίβυας, πλῆθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας.
25 καὶ δὴ τό, τε ἐκ τῶν νεῶν καὶ τοῦ πεζῶ πλῆθος συντι-
θέμενον, γίνεται διηκοσίαί τε μυριάδες καὶ τρηκόντα καὶ
μία, καὶ πρὸς, χιλιάδες ἐπτα, καὶ ἑκατοντάδες ἑξ, καὶ
δεκάς. ταῦτο μὲν δὴ τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσῆς στράτευμα

ἐξαναχθὲν εἶπται, ἀνευ τε τῆς Θερραπῆνης τῆς ἐπομένης, 30
καὶ τῶν σιταγωγῶν πλείων, καὶ ὅσαι ἐνέπλεον ταῖς πάλαι.

et ex Euro-
pa contra
Græcos
conduxerit.

CLXXXV. Τὸ δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀνέστησαν στρα-
τευμα ἔτι προσλογιστέα ταύτῳ παντὶ τῷ ἐξηκονταμυρια-
δόκησιν δὲ δεῦ λέγειν. νέας μὲν νυν οἱ ἀπὸ Θρηίκης Ἑλ-
ληνες, καὶ ἐκ τῶν νήσων τῶν ἐπιμαρμένων τῇ Θρηίκῃ,
παρείχοντο εἴκοσι καὶ ἑκατόν. ἐκ μὲν νυν ταυτέων τῶν
νεῶν, ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ διαμύριοι γίνονται. πε-
ρὶ δὲ τὸν Θρηίκης παρείχοντο, καὶ Παίονες, καὶ Ἑλ-
δοὶ, καὶ Βοττιαῖοι, καὶ τὸ Καλκιδικὸν γένος, καὶ Βρύγιοι,
καὶ Πίερεις, καὶ Μακεδόνες, καὶ Περραιβοὶ, καὶ Ἐνῆες,
καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοὶ, καὶ ὅσαι τῆς 10
Θρηίκης τὴν παραλίην νέμονται· ταυτέων τῶν ἐξήκοντα
τριήκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. αὗται ἂν αἱ μυριά-
δες κείνησι προστεθεῖσιναι τῇσι ἐκ τῆς Ἀσίας, γίνονται,
ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι μυριάδες διηκόσιαι καὶ ἐξή-
κατὰ καὶ τέσσαρες· ἔπεισι δὲ ταύτησι ἑκατοντάδες ἐκ- 15
καίδεκα, καὶ δεκάς.

CLXXXVI. Τῷ μαχίμῳ δὲ τούτῳ, ἔντος ἀριθμὸν
τοσούτου, τὴν Θερραπῆν τὴν ἐπομένην ταύτοις, καὶ τοὺς
ἐν τοῖσι σιταγωγαῖσι ἀκάτοις ἔοντας, καὶ μάλα ἐν ταῖσι
ἄλλαισι πλείοσι, τοῖσι ἅμα πλείοσι τῇ στρατῇ ταύτῃ
τῶν μαχίμων ἀνδρῶν οὐ δοκέω εἶναι ἐλάσσονας, ἀλλὰ 5
πλεῖνας. καὶ δὴ σφεας ποιῶ ἴσους ἐκείνοις εἶναι, καὶ
οὔτε πλεῖνας, οὔτε ἐλάσσονας οὐδέν. ἐξισόμενοι δὲ εἶπαι
τῷ μαχίμῳ, ἐκπληροῦσι τὰς ἴσας μυριάδας ἐκείνησι.
οὕτω πεντηκοσίας τε μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ 10
χιλιάδας τρεῖς, καὶ ἑκατοντάδας δύο, καὶ δεκάδας δύο
ἀνδρῶν ἦγαυε Εἰρήνης ὁ Δαρείου μέχρι Σηπιάδος καὶ
Θερμοπυλῶν.

CLXXXVII. Οὗτος μὲν δὴ τοῦ συνάπαντος στρατεύ-

ματος τοῦ Πέρξεω ἀριθμός. γυναικῶν δὲ σιταποιείων, καὶ Xerxes ipse
omnium
pulcherri-
mus et pro-
cerissimus.
παλαμίων, καὶ εἰνούχων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀπρεκέα
ἀριθμῶν οὐδ' αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων
5 τῶν ἀρχιφύρων, καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐπομένων, οὐδ'
ἂν ταυτέων ἐκτὸς πλεῖστος οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. ὥστε
οὐδὲν μαι θῶμα παρίσταται προσῆναι τὰ ῥέεθρα τῶν
ποταμῶν ἔστι τῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ἕως τὰ σιτία ἀνέ-
χρηστε θῶμά μαι μυριάσι τσαύτησι. εὐρίσκω γὰρ συμ-
10 βαλλέμενος, εἰ χοίτικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης
ἐλάμβανε, καὶ μηδὲν πλεόν, ἑνδεκα μυριάδας μεδίμνων
τελειομένους ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστη, καὶ πρὸς, τριηκοσίους τε
ἄλλους μεδίμνους καὶ τσσεράκοντα. γυναίξῃ δὲ καὶ εἰ-
νούχῃσι, καὶ ὑποζυγίοις καὶ κυσὶ, οὐ λογίζομαι. ἂν-
15 δρῶν δ' ἐποσέων τσαυτέων μυριάδων, κάλλεός τε εἵνεκα
καὶ μεγάλους οὐδεὶς αὐτέων ἀξιονικότερος ἦν αὐτῷ Πέρ-
ξεω ἔχειν ταῦτο τὸ κράτος.

CLXXXVIII. Ὁ δὲ δὴ ναυτικός στρατὸς ἐπεὶ τε ὁρ- Perfarum
naves dum
ad Sepia-
dem com-
morantur,
ingens co-
orta tem-
pestas ca-
rum mul-
tas frangit.
μηδεὶς ἐπλει, καὶ κατέσχε τῆς Μαγνησίης χώρης ἐς τὸν
αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἑόντα καὶ
Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὲ πρῶται τῶν νεῶν ὥρμεον πρὸς
5 τῇ γῇ, ἄλλαι δ' ἐπ' ἐκείνῃσι ἐπ' ἀγκυρέων ἄτε γὰρ
τοῦ αἰγιαλοῦ ἑόντος οὐ μεγάλου, πρόκροσσαι ὀρμέοντο
ἐς πόντον, καὶ ἐπὶ ἄκτῃ νέας. ταύτην μὲν τὴν εὐφρόνην
αὐτῶ. ἅμα δὲ ὄρθρω, ὃς αἰθρίας τε καὶ νηνεμίας τῆς
θαλάσσης ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμῶν τε μέγας καὶ
10 πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης, τὸν δὲ Ἑλλησποντινὴν καλέ-
αυσι οἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία οἰκημένοι. ὅσοι μὲν νυν αὖ-
τέων αἰζόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμον, καὶ τοῖσι αὐτῶ εἶχε
ἄρμου, οἱ δ' ἔφθησαν τὸν χειμῶνα ἀνασπάσαντες τὰς
νέας, καὶ αὐτὰ τε περιῆσαν καὶ αἱ νέες αὐτέων ἴσας δὲ
15 τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε, τὰς μὲν ἐξέφερε πρὸς Ἴπνους

καλεομένους τοὺς ἐν Πηλῳ, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλὸν· αἱ δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον· αἱ δὲ ἐς Μελίβοιαν πῶλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξυβράσσοντο. ἦν δὲ τοῦ χειμῶνος χεῖμα ἀφόρητον.

Boreas et
Orithyia ab
Athenienfi-
bus in au-
xilium vo-
cati. Sa-
cellum Bo-
reæ ad Ilif-
sum fluvium.

CLXXXIX. Λέγεται δὲ λόγος ὡς Ἀθηναῖοι τὸν Βορρὴν ἐκ Θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφι ἄλλου χρηστήριου, τὸν γαμβρὸν ἐπικουρον καλέσασθαι. Βορρῆς δὲ, κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον, ἔχει γυναῖκα Ἀττικὴν, Ὀρειθυίην τὴν Ἐρεχθίδος. κατὰ δὲ τὸ κῆδος ταῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς φάτις ὤρηται, συμβαλλεόμενοι σφι τὸν Βορρὴν γαμβρὸν εἶναι, καὶ ναυλοχόντες τῆς Εὐβοίης ἐν Καλκίδι, ὡς ἔμαθον αὐξόμενοι τὸν χειμῶνα, ἡ καὶ πρὸ τούτου, ἔθυσον τε καὶ ἐπεκαλέοντο τὸν τε Βορρὴν καὶ τὴν Ὀρειθυίην, τιμωρῆσαι σφι καὶ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων τὰς νῆας, ὡς καὶ πρότερον περὶ Ἀθῶν. εἰ μὲν νυν διὰ ταῦτα τοῖσι βαρβάροις ὀρμέουσι ὁ Βορρῆς ἐπέπεσε, οὐκ ἔχω εἶπαι· οἱ δὲ ὧν Ἀθηναῖοι σφι λέγουσι βοηθήσαντα τὸν Βορρὴν πρότερον, καὶ τότε ἐκεῖνα κατεργάσασθαι· καὶ ἱρὸν ἀπελθόντες Βορέῳ ἰδρῦσαντο παρὰ ποταμὸν Ἴλισόν.

Quot naves
homines-
que illa
tempesta
absumferit.
Aminocles,
ad Sepi-
dem fundos
possidens,
ex hoc nau-
fragio im-
mensas di-
vitiæ na-
tus.

CXC. Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ νῆας οἱ ἐλαχίστας λέγουσι διαφθάρῃναι, τετρακοσιέων οὐκ ἐλάσσονας, ἀνδρας τε ἀναριθμήτους, χρημάτων τε πλῆθος ἄφθονον· ὥστε Ἀμεινοκλεῖ τῷ Κρητίνεω, ἀνδρὶ Μάγνητι, γηοχέοντι περὶ Σηπιάδα, μεγάλως ἡ ναυηγίῃ αὐτῇ χρηστὴ ἐγένετο· ὅς οὖν πολλὰ μὲν χρύσεια ποτήρια ὑπέρῃ χρόνῳ ἐκβρασσόμενα ἀνείλετο, πολλὰ δὲ ἀργύρεα· θησαυροὺς τε τῶν Περσέων εὗρε, ἄλλα τε χρύσεια ἄφατα χρήματα περιεβάλετο. ἀλλ' ὁ μὲν, τᾶλλα οὐκ εὐτυχέων, εὐρήμασι μέγα πλοῦσιος ἐγένετο· ἦν γάρ τις καὶ τούτων ἄχαρις συμφορὴ λευκῶσα παιδοφόνος.

CXCI. Σταγαγωγῶν δὲ ὀλκᾶδων, καὶ τῶν ἄλλων Quarto de-
 πλοίων διαφθειρομένων, οὐκ ἔπην ἀριθμός· ὥστε δει- mum die,
 σαιτες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ, μὴ σφί κεκα- post sacra a
 κωμένοισι ἐπιθέωνται οἱ Θεσσαλοὶ, ἔρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν magis mari
 5 ναυηγίων περιβάλλοντο. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχεύμαζε τρεῖς· placando
 τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιῶντες, καὶ καταείδοντες γόησι τῶ facta, venti
 ἀνέμων οἱ μάγας, πρὸς τε ταῦτοις, καὶ τῇ Θετί καὶ τῇσι rabies feda-
 Νηρησίσι θύοντες, ἔπαυσαν τετάρτη ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως πως tur. Sepias
 αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε. τῇ δὲ Θετί ἔθυσον, πυθόμενοι Theidi
 10 παρὰ τῶν Ἰώνων τὸν λόγον, ὡς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἀρ- Nereidibus-
 πασθεῖν ὑπὸ Πηλῆος, εἴη τε ἅπασα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπίας que sacra.
 ἐκείνης τε καὶ τῶν ἄλλων Νηρηίδων. ὁ μὲν δὴ τετάρτῃ
 ἡμέρῃ ἐπέπαυτο.

CXCH. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν Audita bar-
 ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ' barorum
 ἧς ὁ χεიმὼν πρῶτος ἐγένετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενό- strage, clas-
 μενα περὶ τὴν ναυηγίην. οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο, Ποσειδῶνι fis Græco-
 5 σωτῆρι εὐχόμενοι, καὶ σπονδὰς προχέαντες, τὴν ταχίστην rum Arto-
 ἐπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐλπίσαντες ὀλίγας mifium re-
 τινὰς σφί ἀντιζόους ἔσεσθαι νῆας. οἱ μὲν δὲ τοδεύτερον petit. Nep-
 ἐλθόντες, περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχεον, Ποσειδῶνος tunus Ser-
 σωτῆρος ἐπωρυμῆν ἀπὸ τούτου ἔτι καὶ ἐς τότε νομίζοντες. vator.

CXCHII. Οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἀνέμος, Aphete ad
 καὶ τὸ κύμα ἔστρωτο, κατασπάσαντες τὰς νῆας, ἔπλεον finum Pa-
 παρὰ τὴν ἡπειρον. κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην τῆς Μαγνη- gæum fi-
 σίης, ἔθειαν ἔπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ Παγασίαν tæ, unde
 5 φέροντα. ἔστι δὲ χώρος ἐν τῷ κάλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνη- nomen ac-
 σίης, ἔνθα λέγεται τὸν Ἡρακλῆα καταλειφθῆναι ὑπὸ ceperint.
 Ἰήσονός τε καὶ τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς Ἀργαῦς ἐπ' ὕδα Quo dum
 πεμφθέντα, εὐτ' ἐπὶ τὸ κύμας ἔπλεον ἐς Αἴαν τὴν Κολ- naves Per-
 χίδα· ἐνθεῦτεν γὰρ ἐμμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος sarum, Se-
piade reli-
cta, prove-
huntur,

ἀφῆσιν. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ ὄνομα γέγονε Ἀφάται. 10
ἐν τούτῳ ὦν ὄρμον οἱ Πέρσες ἐποιῶντο.

earum
quindecim,
duce San-
doce, quem
Darius o-
lim ob cau-
sam injuste
judicatam
capitis
damnave-
rat, Græco-
rum in ma-
nus inci-
dunt.

CCXCIV. Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νηῶν τοσούτων ἐτυχόνε
ὑστάται πολλὸν ἐξαναχθίσαι, καὶ πῶς κατεῖδον τοὺς
ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων νῆας. εὐδοξάν τε δὴ τοὺς
σφετέρους εἶναι οἱ βαρβάροι, καὶ πλείοντες, ἔπαυον ἐς τοὺς
πολεμίους τῶν ἐστρατήγευ ὁ ἀπὸ Κόρης τῆς Αἰαλίδος 5
ὑπαρχος Σανδῶκης ὁ Θαμισίου. τὸν δὴ πρότερον τοσούτων
βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπ' αἰτίῃ τοῦδε λαβὼν, ἀναιτιμάχετο,
εἶντα τῶν βασιλῆων δικαστέων, ὅτι ὁ Σανδῶκης ἐπὶ
χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε. ἀνακρεμασθόντος ὦν 10
αὐτοῦ, λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, εὖρέ οἱ πολλὰ ἀγαθὰ τῶν
ἀμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλῆϊον· αὐτὸν
δὲ ταῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνὺς ὡς ταχύτερα αὐτὸς τῇ σο-
φώτερα ἐργασμένος εἴη, ἔλυσε. βασιλῆα μὲν δὴ Δαρεῖον
οὕτω διαφυγὼν μὴ ἀπολείσθαι, παρῆν· τότε δὲ ἐς τοὺς
Ἕλληνας καταπλώσας, ἔμελλε αὐτὸν τοδύτερον διαφυγῶν 15
ἔσεσθαι. ὡς γὰρ σφῆας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλλη-
νες, μαθόντες αὐτέων τὴν γινομένην ἀμαρτίαν, ἐπανα-
χθόντες, εὐπετίως σφῆας εἶλον.

Capti in his
etiam Ari-
dolis, Ala-
bandorum
in Caria ty-
rannus, et
Penthylus,
Paphiorum
dux.

CCXCV. Ἐν τοσούτων μὴ Ἀρίδαλις πλέων ἦλαι, τύραν-
νος Ἀλικιάνδων τῶν ἐν Κάρῃ. ἐν ἐτέρῃ δὲ, ὁ Πάφιος
στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημόνους· ὃς ἦγε μὲν δαυδέκα
νῆας ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δὲ σφῆας τὰς ἐνθάδε τῷ
χιμῶνι τῷ γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μὴ τῇ περὶ γενο- 5
μένη καταπλέων ἐπ' Ἀρτεμισίον ἦλαι. τούτους οἱ Ἕλλη-
νες ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλυντο ποιέσθαι ἀπὸ τῆς Πέρ-
σεω στρατῆς, ἀποπέμπουσι διδεδυμένους ἐς τὸν Κασσιδιὸν
Ἰσθμόν.

Reliqua
classis A-
phetas to-

CCXCVI. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς τῶν βαρβάρων στρατὸς,
πάρειξ τῶν πεντεκαίδεκα νηῶν τῶν εἶπον Σανδῶκεα στρα-

τηγάν, ἀπέρχεται εἰς Ἀφέτας. Πέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὺς net. Copia-
 πορευθεὶς διὰ Θεσσαλίας καὶ Ἀχαιῆς, ἐσβεβληκὸς ἦν rum pede-
 καὶ δὲ τριταῖος εἰς Μηλιάας· ἐν Θεσσαλίᾳ μὲν ἄμιλλαν strum iter
 πορευόμενος ἵππων τῶν ἐαυτοῦ, ἀποπειρώμενος καὶ τῆς per Theffa-
 Θεσσαλίας ἵππων, πυθόμενος ὡς ἀρίστη εἴη τῶν ἐν Ἑλ- liam ad fi-
 λλασι· ἔπειθ' οἱ Ἕλληνίδες ἵπποι ἐλίπαντο παλλόν. num Ma-
 τῶν μὲν καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ παταμῶν, Ὀνόχωνος μᾶνος οὐκ liacum.
 ἀπέρχεσθε τῇ στρατῇ τὸ ρέεθρον, πινόμενος τῶν δὲ ἐν Theffalo-
 Ἀχαιῇ παταμῶν ρέοντων, οὐδὲ ὅστις μέγιστος αὐτέων rum equi-
 ὅστις Ἡπειδανός, οὐδὲ οὗτος ἀντίσχει, εἰ μὴ Φλαύριος. tatus. Flu-
vii aliquot
Theffaliam
epoti.

ΣΙΟΝ. Ἐς Ἄλαν δὲ τῆς Ἀχαιῆς ἀσπινομένην Πέρ- Alos. Jupi-
 ξης, οἱ καταγεγόνες τῆς ὁδοῦ βουλόμενοι τὸ πᾶν ἐξηγεέ- ter Laphy-
 σθαι, ἔλαχόν οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ ἱερὸν τοῦ stius. Atha-
 Δαφυστίου Διός· ὡς Ἀθάμανας ὁ Αἰόλου ἐμνηστῆσατο mantis
 Φεῖξον μῶρον σὺν Ἰνώ βουλεύσας· μετὰ δὲ, ὡς ἐκ Θεο- posteri.
 προπίου· Ἀχαιοὶ προτιθεῖσι τοῖσι ἐκαίνου ἀπεργάμοις ἀέ-
 θλαις ταῖσδε· ἐς αἶν ἢ τοῦ γένους τούτου πρεσβύτατος,
 τούτῳ ἐπτάβηκτες ἄρυσθαι τῷ πριτανῆϊ, αὐτὰ Φυ-
 λακίης ἔχουσι· λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πριτανῆϊον οἱ Ἀ-
 10 χαιοί· ἦν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἔστι ἕκως ἔξεισι, πρὶν ἢ θύσε-
 σθαι μέλλῃ· ὡς τ' ἔτι πρὸς ταῦτα, πολλοὶ ἤδη τῶν
 μελλόντων ταυτέων θύεσθαι, δέισαντες, αἶχοντο ἀπο-
 δρῶντες ἐς ἄλλην χώραν· χρόνου δὲ προΐοντες ὀπίσω
 κατελθόντες, ἦν αἰόσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πριτανῆϊον,
 15 ὡς θύεται τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθεὶς, καὶ
 ὡς σὺν πομπῇ ἐξαχθεὶς. ταῦτα δὲ πᾶσχευσι οἱ Κυττισ-
 σάφρου τοῦ Φεῖξου παιδὸς ἀπόγονοι, διότι καθαρμὸν τῆς
 χώρας ποιουμένων Ἀχαιῶν ἐκ Θεοπροπίου Ἀθάμαντα
 τὸν Αἰόλου, καὶ μελλόντων μιν θύειν, ἀπικόμενος οὗτος ὁ
 20 Κυττίσσωρος ἐξ Αἴης τῆς Κολχίδος, ἐρύσσατο· ποιήσας δὲ
 ταῦτο, ταῖσι ἐπρυγενομένοις ἐξ ἐαυτοῦ μῆνιν τοῦ Θεοῦ ἐνέ-

βαλε. Ξέρξης δὲ ταῦτα ἀκούσας, ὡς κατὰ τὸ ἄλσος ἐγένετο, αὐτὸς τε ἔργετο αὐτοῦ, καὶ τῇ στρατῇ πᾶσι παρήγγειλε· τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκίαν ὁμοίως καὶ τὸ τέμενος ἐσέβετο. 25

Maris aestus in sinu Maliaco. Situs terrae adjacentis. Pertrachiniae. Anticyra. Fluvius, Sperchius, Dyrras, Melas. CXCVIII. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ τὰ ἐν Ἀχαΐῃ. ἀπὸ δὲ ταυτέων τῶν χώρων ἦτε εἰς τὴν Μηλίδαν παρὰ κόλπον θαλάσσης, ἐν τῷ ἀμπατίς τε καὶ ῥήχῃ ἀνα πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. περὶ δὲ τὸν κόλπον ταῦτόν ἐστι χώρος πεδινός, τῇ μὲν, εὐρύς, τῇ δὲ, καὶ κάτα στενός. περὶ δὲ τὸν χώρον ταῦτον οὖρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβαντα περικληθεὶς πᾶσαν τὴν Μηλίδαν γῆν, Τρηχίνας πέντε καλεόμεναι. πρώτη μὲν νηὶ πόλις ἐστὶ ἐν τῷ κόλπῳ, ἰόντι ἀπ' Ἀχαΐης, Ἀντικύρη· παρ' ἣν ποταμὸς Σπερχίος ῥέων ἐξ Ἐνιήνων, εἰς θαλάσσαν ἐκδιδῷ. ἀπὸ δὲ τούτου, διὰ εἰκοσὶ κου σταδίων ἄλλος ποταμός, τῷ ὄνομα κεῖται Δύρας, τὸν βοηθῶντα Ἡρακλεῖ καλομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. ἀπὸ δὲ τούτου, δι' ἄλλων εἰκοσὶ σταδίων ἄλλος ποταμός ἐστι, ὃς καλεῖται Μέλας. 10

Trachin. Asopus fluvius. CXCVIX. Τρηχὺς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλαιος τούτου ποταμοῦ πέντε στάδια ἀπέχει. ταύτῃ δὲ καὶ εὐρυτάτην ἐστὶ πάσης τῆς χώρας ταύτης ἐκ τῶν οὐρέων εἰς θαλάσσαν, κατ' αὐτὴν Τρηχὺς πεπόλισται· δυσχρήστια τε γὰρ καὶ δυσμύρια πλέθρα τοῦ πεδίου ἐστί. τοῦ δὲ οὐρεος, τὸ πρὸς κληθεὶς τὴν γῆν τὴν Τρηχινίην, ἐστὶ διασφάξ πρὸς μεσαμβρίην Τρηχίνος. διὰ δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς ῥεεῖ παρὰ τὴν ὑπώρεον τοῦ οὐρεος.

Phoenix fluvius. Anthela. Fana Cereis Amphionidis et Amphionis herois. Sedes Amphionum. CC. Ἔστι δὲ ἄλλος Φοινίξ ποταμὸς οὐ μέγας πρὸς μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ· ὃς ἐκ τῶν οὐρέων ταυτέων ῥέων, εἰς τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδῷ. κατὰ δὲ τὸν Φοινίκα ποταμὸν στενιότατόν ἐστι· ἀμαξίτος γὰρ μὴ μᾶν δέδμηται. ἀπὸ δὲ τοῦ Φοινίκος ποταμοῦ πεντεκαίδεκα στάδια ἐστὶ 5

ἐς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῷ μεταξύ Φαίικος ποταμοῦ καὶ
Θερμοπυλῶν κόμη τέ ἐστι τῇ οὐνομα Ἀνθήλη κει-
ται· παρ' ἣν δὴ παραρρέων ὁ Ἀσωπὸς, ἐς θάλασσαν
ἐκδιδῶ, καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρύς, ἐν τῷ Δήμητρός τε
10 ἱερῇ Ἀμφικτυονίδος ἴδονται, καὶ εἶδαι εἰσὶ Ἀμφικτύοσι,
καὶ αὐτῶ καὶ Ἀμφικτύονος ἱόν.

CCI. Βασιλεὺς μὲν δὴ Εὐρύης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Persarum
Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχινίῃ· αἱ δὲ δὴ Ἕλληνες, ἐν τῇ διόδῳ, castra in
καλεῖται δὲ ὁ χῶρος αὐτός, ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλή- Trachinia :
νων, Θερμοπύλαι· ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιόικων, Græcorum,
5 Πύλαι· ἐστρατοπεδεύοντο μὲν νυνὶ ἐκάτεροι ἐν ταύτοις τοῖσι in transitu
χωρίοις. ἐπεκράτεε δὲ, ὁ μὲν τῶν πρὸς βορῇν ἄνεμον angustia-
ἔχοντων πάντων μέχρι Τρηχίνος· αἱ δὲ, τῶν πρὸς νότον rum ad
καὶ μεσαμβρίῃ Φερώντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου. Thermopy-
las.

CCII. Ἔσαν δὲ οἶδε Ἑλλήνων αἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρ- Qui populi
σπρ ἐν ταύτῃ τῷ χωρῷ. Σπαρτιωτῶν τε τριηκόσιοι ὀπλί- Græciæ il-
ται, καὶ Τεγεατῶν καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες ἐκα- luc milites
τέρων· ἐξ Ὀρχομενῶν τε τῆς Ἀρκαδίας, εἴκοσι καὶ ἐκα- miserint.
5 τῶν· καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίας, χίλιοι· τοσαῦτοι μὲν
Ἀρκαδῶν. ἀπὸ δὲ Κορίνθου, τετρακόσιοι· καὶ ἀπὸ Φλι-
αῦκας, διηκόσιοι· καὶ Μυκηναίων ὀγδῶκοντα. οὗτοι μὲν
ἀπὸ Πελοποννήσου παρῆσαν. ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν, Θεισπείων
τε ἑξακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι.

CCIII. Πρὸς ταύτοις ἐπὶ κλητοὶ ἐγένοντο Λοκροὶ τε αἱ
Ὀρχαῖοι πανστρατιῇ, καὶ Φωκίων χίλιοι. αὐτοὶ γάρ
σφας αἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο, λέγοντες δι' ἀγγέλων,
ὥς αὐτῶ μὲν ἦκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, αἱ δὲ λοιποὶ
5 τῶν συμμάχων, προσδοκίμοι πᾶσαν εἰεν ἡμέρην· ἡ θά-
λασσα τέ σφιν εἴη ἐν Φυλακῇ, ὑπ' Ἀθηναίων τε Φρουρεο-
μένη, καὶ Αἰγινητῶν, καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν
ταχθέντων, καὶ σφιν εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι

τὸν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἀνθρώπων· οὐκ οὐδὲ
 θνητὸν οὐδένα, οὐδὲ ἔσσοθαι, τῷ κακῷ ἐξ ἀρχῆς γινώ- 10
 μένω οὐ συνεμέχθη· τοῖσι δὲ μεγίστους αὐτῶν· μέγι-
 στα· ἐφίλειν ὧν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ἐπ' αὐτῶν ἔειπεν,
 ἀπὸ τῆς δοξῆς περσεῖν ἄν. αἱ δὲ, καὶ αὐτὸν πομπάζοντες,
 ἐβόηθον ἐς τὴν Τρηχίνα.

Horum du-
 ces: sum-
 mus dux,
 Leonidas,
 Spartano-
 rum rex.
 Ejus stem-
 ma usque
 ab Hercule
 repetitum.

CCIV. Τούτοις ἔσαν μὲν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ
 κατὰ πόλεις ἐκάστων· ὁ δὲ βασιλεύωντος μάλιστα
 καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεύμενος, Λακεδαιμόνιος
 ἦν, Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδου, τοῦ Ἀσπυτος, τοῦ Εὐρυκρη-
 τίδου, τοῦ Ἀναξάνδρου, τοῦ Εὐρυπράγους, τοῦ Παλοδώρου, 5
 τοῦ Ἀλαμίνους, τοῦ Τηλέκλου, τοῦ Ἀρχιδέου, τοῦ Ἡ-
 γησίλου, τοῦ Δορύσσου, τοῦ Λαυρότεω, τοῦ Ἐχστρούου,
 τοῦ Ἡγίου, τοῦ Εὐρυσθένης, τοῦ Ἀρστωδέτου, τοῦ Ἀρι-
 στομάχου, τοῦ Κλειδαίου, τοῦ Ὑλλου, τοῦ Ἡρακλίου·
 κτησάμενος τῆς βασιλείης ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκήτου 10

Qua ratio-
 ne regnum
 Sparte
 præter
 spem na-
 tus.

CCV. Διζῶν γάρ οἱ ἔονταν περσεύοντες ἀνδραγαθῶν,
 Κλεομένης τε καὶ Δωριεύς, ἀπευλόγητο τῆς φροντίδος
 περὶ τῆς βασιλείης· ἀποθανόντος δὲ Κλεομένης ἄκα-
 δος ἔγενετο γόνου, Δωριεύς τε αἰετὶ ἔοντας, ἀλλὰ ταυ-
 τήσαντες καὶ ταῦτα ἐν Σικελίᾳ, οὗτοι δὲ ἐς Λακωνίαν ἀνέ- 5
 βαινε ἡ βασιλείη, καὶ τότε πρότερος ὄντος Κλεομένη-
 του, αὐτὸς γὰρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρίδου τοῦτος, καὶ δὲ
 καὶ εἶχε Κλεομένης θυγατέρα· ὅς τότε ἦε ἐς Θερμοπύ-
 λας ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς κατεσκευάσκει· τριακο-
 σίους, καὶ τοῖσι ἐτύχχανον παῖδες ἴσους. παραλαβὼν δὲ 10
 ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λομισάμενος
 εἶπον, τῶν ἐστρατήγει Λεωντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. ταῦτα δὲ
 εἶνεκα τούτους σπαυθὴν ἐποίησεν Λεωντιάδης μύτους Ἑλ-
 λήνων παραλαβὴν, ὅτι σφόν μὲν ὅτι κατηγόρητο μη-
 δίξειν. παρεκάλει ὧν ἐς τὸν πόλεμον, δόλῳ εἰδέναι εἴτι 15

συμβαίμεναι, ἔτα καὶ ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν
Ἑλλάδα συμμάχους· αἱ δὲ, ἀλλοφρονέοντες, ἔκρηπον.

OCVI. Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λαωνίδην πρώτους ἀπὲ- Præmissa
Thermopy-
las a Græ-
cis tantum-
modo exi-
gua manus
militum,
quod Spar-
tanos ludo-
rum Car-
niorum,
cæteros O-
lympicoo-
rum cele-
bratio ex-
peditione
adhuc ex-
cluderet.
περιφανὲς διακρίνεται, ἵνα τούτους ὁρῶντες αἱ ἄλλαι σύμ-
μαχοι, στρατεύουσαι, μηδὲ καὶ αὐταὶ μηδίσουσιν, ἣν αὖ-
τοὺς συνδάνωνται ὑπερβαλλομένους· μετὰ δὲ, Κάρνειαι
ὅγν' ὅφ' ἦν ἐμποδὼν, ἔμελλον ὀρτάσαντες, καὶ Φυλακᾶς
λαβόντες ἐν τῇ Σπαρτῇ, κατὰ τάχος βοηθήσιν πᾶσιν
μαί· ὧς δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν συμμάχων ἐνέκοντο καὶ
αὐτοὶ ἕτεροι τοιαῦτα ποιήσιν· ἦν γὰρ κατὰ τὸ αὐτὸ Ὀ-
λυμπιακῶς τούτοις τοῖσι πρῆγμασι συμπεσούσα. αὐκῶν
10 δὲ πάντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθῆσθαι τὸν ἐν Θερ-
μοπύλῃσι· ὅλα μιν, ἔπεμακον τοὺς προδρόμους. αὐταὶ μὲν
δὲ οὕτω διακρίνεται ποιήσιν.

CCVII. Θί δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληες, ἐπειδὴ πέ- Leonide
magnani-
mum con-
siliū, cæ-
teris Pelo-
ponnefis
fugam sua-
dentibus,
impetus
barbaro-
rum oppo-
nendi.
λας ἐγένετο τῆς ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταρρέοντες, ἐβου-
λάοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μὲν νῦν ἄλλοισι Πελο-
ποννηίοισι· ἑδούκει ἐλθούσι ἐς Πελοπόννησον, σὺν Ἰσθμὸν
ἔχον ἐν Φυλακῇ· Λαωνίδης δὲ, Θωκύων καὶ Δοκῶν περι-
στερεῶν ὥσπερ τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτῷ τε μένων ἐψη-
φίστο, πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλεις, κελεύοντάς
σφ'· ἐπυθεῖσθαι, ὥς ἔσταν αὐτῶν ὀλίγων στρατὸν τῶν
Μήδων ἐκλέξασθαι.

CCVIII. Ταῦτα βουλευομένων σφῶν, ἔπεμπε Ἑρξῆς Speculator
a Xerxe ad
Græcorum
castra mis-
sus, quæ
viderit regi-
que nuntia-
verit.
κατάστασιν· ἐπέα, ἰδούθαι ὁμοῦσι πέ· εἰσι, καὶ ὃ, τι
πείσεται· ἀπὸ καὶ δὲ ὅτι εἶν ἐν Θεσσαλίῃ, ὥς ἀλισμένη
αἶψ' αὐτῇ στρατὸν ὀλίγη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ὥς εἶσαν
ὁ Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Λαωνίδης εἶν γένος Ἡρακλίδης.
ὥς δὲ προσέλας ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἰδηεῖτό
τε καὶ κατὰρ πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον τοὺς γὰρ
ἔσαν τετραγώνους τῷ τείχεος, τὸ ἀναρτάσαντες εἶχον ἐν

Φυλακῇ, οὐκ οἶά τε ἦν κατιδίσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔχει ἐμάν-
 θανε, τοῖσι πρὸ ταῦ τείχεος τὰ ὄπλα ἔκειτο. εὐτυχὲς δὲ ταῦ- 10
 τον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔχον τεταγμέναι· τοὺς μὲν δὴ
 ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτε-
 νιζομένους. ταῦτα δὴ θεώμενος, ἐθωύμαζε, καὶ τὸ κλη-
 ρος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως ἀπῆλθε
 ὀπίσω κατ' ἡσυχίην. οὔτε γὰρ τις ἐδίωκε, ἀλογίης τε 15
 ἐνεκύρησε πολλῆς. ἀπελθὼν δὲ, ἔλεγε πρὸς Ξέρξην τά-
 περ ὁπώπῃ πάντα.

Xerxis ac
 Demarati
 de hoc
 nuntio col-
 loquium.

CCIX. Ἀκούων δὲ Ξέρξης, οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ
 εἶν, ὅτι παρασκευάζοντο ὡς ἀπολειμένοι τε καὶ ἀπελευ-
 τες κατὰ δύναμιν· ἀλλ', αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνετο
 ποιεῖν, μετεπέμψατο Δημάρχον τὸν Ἀρίστανος εἶντα ἐν
 τῷ στρατοπέδῳ. ἀπικόμενον δὲ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἔκα- 5
 στα ταυτέων, ἐθέλων μαθεῖν τὸ ποιούμενον πρὸς τῶν
 Λακεδαιμονίων. ὁ δὲ εἶπε· “ Ἡκιστας μὲν μευ καὶ
 “ πρότερον, εὔτε ὀρμῶμεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀν-
 “ δρῶν ταυτέων· ἀκούσας δὲ, γέλωτά με ἔδευ, λέγοντα
 “ τάπερ ὥρων ἐκθυσόμενα πρήγματα ταῦτα. ἐμοὶ γὰρ 10
 “ τὴν ἀληθείην ἀσκέειν ἀντία σεῦ, ὦ βασιλεῦ, ἔργων
 “ μέγιστός ἐστι· ἄκουσον δὲ καὶ νῦν. οἱ ἄνδρες οὗτοι
 “ ἀπίκαται μαχεσόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦ-
 “ τα παρασκευάζονται. νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί·
 “ ἐπεὶ μὲν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφα- 15
 “ λὰς κοσμεύονται. ἐπίστασο δὲ, εἰ τούτους τε καὶ τὸ
 “ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψαι, ἐστὶ οὐδὲν ἄλλο
 “ ἔθνος ἀνθρώπων τό σε, βασιλεῦ, ὑπομένει χεῖρας
 “ ἀνταειρόμενον. νῦν γὰρ πρὸς βασιλιγῆν τε καλλίστην
 “ τῶν ἐν Ἑλλήσι προσφέρειαι, καὶ ἄνδρας ἀρίστους.” 20
 κάρτα τε δὴ ἄπιστα Ξέρξῃ ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι,
 καὶ δεύτερα ἐπειρώτα, ὅτινα τρέπον, τοσαῦτοι εἶντες, οἱ

τέ εἰσι τῇ ἐνώτῳ στρατῇ μαχέσασθαι. ὁ δὲ εἶπε· “ὦ
 “ βασιλεῦ, ἐμοὶ χρεῖσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστη, ἢ μὴ ταῦτά
 “ τοι ταύτῃ ἐκδῆ; τῇ ἐγὼ λέγω.”

Εἰς. Ταῦτά λέγων, οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξεα. τέσσε- Incipit
 ρας μὲν δὴ παρεῖχε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ σφεας ἀπο- pugna ad
 δῆσοσθαι. πέμπτη δὲ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο, ἀλλά Thermopy-
 αἱ ἐφαίνοντο, ἀνὰ δὲ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι, μέ- las [circa
 480.].
 5 νειν, πῆμπε ἐκ' αὐτοῦς Μήδους τε καὶ Κισσίουσιν θυμω-
 θείς, ἐπτελάμενός σφεας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς ὄψιν
 τὴν ἐνώτῳ. ὡς δ' ἐπέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἕλληνας
 αἱ Μῆδοι, ἐπίπτον πολλοί· ἄλλοι δ' ἐπεσῆσαν, καὶ οὐκ
 ἀπέλαινον, καί περ μογάλως προσπταίνοντες. δῆλον δ'
 10 ἐπείευν παντὶ τῷ, καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλεῖ, ὅτι
 πολλοὶ μὲν ἀνθρώποι εἶναι, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. ἐγίνετο δὲ ἡ
 συμβολὴ δι' ἡμέρας.

Εἰς. Ἐπεὶ τε δὲ αἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐν- Barbari pri-
 θῆντα οὗτοι μὲν ὑπεξήϊσαν, αἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεχάμενοι maxima
 ἐπῆϊσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλει βασιλεὺς, τῶν ἤρχε a Græcis et
 Ἰθάκης, ὡς δὴ οὗτοί γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. ὡς fortiter et
 5 δ' καὶ οὗτοι συνέμισγον τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφε- callide
 ροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ, ἅτε ἐν pugnantibus
 στείνοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι, καὶ δόρασι βραχυτέροις
 χρεώμενοι ἥπερ αἱ Ἕλληνες, καὶ οὐκ ἔχοντες πλήθει
 χρησάσθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου,
 10 ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι
 ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅπως ἐντρέψειαν τὰ νῦτα, ἀλῆες
 φεύγοντες δῆθεν. αἱ δὲ βάρβαροι ὀρέοντες φεύγοντας,
 βῶν τε καὶ πατάγων ἐπῆϊσαν· αἱ δ' ἂν καταλαμβανό-
 μενοι, ὑπεστρέφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροις· μετα-
 15 στρεφόμενοι δὲ, κατέβαλλον πλήθει ἀναριθμήτους τῶν
 Περσέων· ἐπίπτον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Σπαρτιητέων ἐν-

ταῦτα ὀλγύνει· ἐπεὶ δὲ οὐδὲν εἰδυῖατε παραλαβεῖν· αἱ Πέρσαι τῆς ἐσέφου πειραύμενοι, καὶ κατὰ τέλει αὐτοὺς πάντας προσβάλλοντες, ἀπῆλαινον ὀπίσω.

CCXII. Ἐν ταύτῃσι τῇσι προσόδῳ τῆς μάχης λέγεται βασιλῆα θηύμενον, τρεῖς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δεισάντα περὶ τῇ στρατιῇ. τότε μὲν οὐκ ἠγωνίσαντο. τῇ δὲ ὑστεραίῃ αἱ βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον αἰθλοῦσιν· ὥς γὰρ ὀλγύνει· ἴονταν, ἐλπίσαντες σφας κατατοτρωμμένους τε καὶ αἰκίας τε ἔσσεσθαι ἐν χῶρας ἀνταρῆφθαι, συνέβαλλον. αἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξιν τε καὶ κατὰ ἔθνη κεκοσμημένοι ἦσαν, καὶ ἐν μέρεσι ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Θωακίων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάττοντες τὴν ἀτραπὸν. ὥς δὲ οὐδὲν εὖρισκον ἀλλοιότερων αἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐκώρων, ἀπῆλαινον.

Mox proditur Xerxi ab Ephialte Malienſi femita, qua Perſarum agmen circumduſum Græcos a tergo invaderet. Poena proditori irrogata, ejufque cædes.

CCXIII. Ἀπορρόντος δὲ βασιλῆος ὅ, τι χερσὶται τῷ Παρόντι πρήγματι, Ἐπιάτης ἡ Εὐρυθύρου, ἀνὴρ Μηλαῖος, ἤλθε αἰς λόγους, ὥς μέγα τι παρὰ βασιλῆος δαμάειν εἶσσεσθαι· ἔφρασε τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὖρου φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτης ὑπομείναντας Ἕλληνας. ὕστερον δὲ δίδας Λακεδαιμονίους, ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην καὶ αἱ φεύγοντι, ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτύνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων, ἀγαγόντων ἐπεκρησάθη. χρόνῳ δὲ ὕστερον, κατήλθε γὰρ ἐς Ἀστυκίαν, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηναίων, ἀνδρὸς Τριχίνου. ὁ δὲ Ἀθηναῖος αὐτὸς ἀπέκτετε μὲν Ἐπιάτην δι' ἄλλην αἰτίαν, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὀπίσθι λόγοις σημαίνει· ἐτιμήθη μὲντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἔσσει. Ἐπιάτης μὲν οὕτω ὕστερον ταυτέων ἀπέθανε.

Alia de prodicione illius femitæ narratio, sed ſubleſtis fidei.

CCXIV. Ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὥς Ὀγήτης τε ὁ Φαναγόρειος, ἀνὴρ Καρύστιος, καὶ Κορυθαλὸς Ἀντικυρεὺς, εἰσὶ αἱ εἰπαντες πρὸς βασιλῆα τούτους τοὺς λόγους,

καὶ περιηγησάμενοι τὸ οὖρον ταῖσι Πέρσῃσι· οὐδαμῶς
 5 ἰσχυρῶς πιστεύς· ταῦτα μὲν γὰρ, τῷδε χρηὶ σταθμώσα-
 σθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκλήρυζαν οὐκ
 ἐπὶ Ὀνήτη καὶ Κροθαλῶ ἀργύριον, ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτῃ
 τῇ Τρηχυνίᾳ πάντως· καὶ τὸ ἀπρεκέστατον τυθόμενοι·
 ταῦτα δὲ, φέροντα τὸν Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίην οἶδα-
 10 μεν· εἰδέναι μὲν γὰρ αὖ καὶ εἰν μὴ Μιλιεύς ταύτην τὴν
 ἰστρίαν Ὀνήτη, εἰ τῇ χρηὶ πολλὰ ὀμνηκὸς εἴη· ἀλλ',
 Ἐπιάλτης γὰρ ἐστὶ ὁ περιηγησάμενος τὸ οὖρον κατὰ τὴν
 ἀτραπὴν, τοῦτον αἰτίου γράφει.

CCXV. Εἰρήνης δὲ, ἐπὶ αἱ ἦρσε τὰ ὑπὸ χροτὸν ὁ Ἐπι- Missus, vi-
duce Ephie-
alte, Hy-
darnes cum
Immortali-
bus [c.
es.]. Se-
mitam qui
primi repe-
rerint.
 ὠπάς καταγράφασθαι, αὐτίκα περιχωρὶς γεθόμενος,
 ἔπεμπε Ἰδάρινα, καὶ τῶν ἐστρατήγευ Ἰδάρης. ἀρριάστο
 δὲ περὶ λύχων ἀφῆς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. τὴν δὲ ἀτρα-
 5 πὴν ταύτην ἐξεύρον μὲν οἱ ἐπιχωριοὶ Μιλιεῖς· ἐξευρόντες
 δὲ, Θεσσαλοῦσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φακίαις, τότε ὅτε οἱ
 Φακίαις φράξαντες εἰς τὴν ἐκβλήν, ἔσαν ἐν ὁκέτῃ τοῦ
 πολέμου· ἐκ τε τούτου δὴ κατεδύνατο εἰσὶν εὐθὺς χρηστὴ
 Μιλιεῦσι.

CCXVI. Ἐξελθὼν δὲ αὐτὸς ἡ ἀτραπὸς αὐτῇ. ἔρχεται μὲν Ejus tra-
Gus.
 ἀπὸ τοῦ Ἀσωπῶ πεταμῶν τοῦ διὰ τῆς ὁδοφάγας ῥέον-
 τος· ἀνορεα δὲ τῷ οὐρεὶ τούτῳ καὶ αὐτῇ ἀτραπῷ ταῦτό
 καίτα, Ἀνόπαια· τίνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὐτῇ κατὰ ῥάχιν
 5 τοῦ οὐρεος, λήγει δὲ κατὰ τὴν Ἀλκιπὴν πόλιν, τῇ πρώτῃ ἐν-
 ὄντα τῶν Λακιδῶν πρὸς τῶν Μιλιέων, καὶ κατὰ Μιλάμ-
 πον τὴν καλούμενον λίθον, καὶ κατὰ Κερκαπὸν οὐρανὸν
 τῇ καὶ τὸ στενυτάτον ἐστὶ.

CCXVII. Κατὰ ταύτην δὲ τὴν ἀτραπὸν καὶ αὐτῶν Illic ex-
bitores col-
locati man-
us Pho-
censum,
 ἔχονταν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν διαβάτες, ἐπορεύοντο
 πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες οὐρεα τῆς Οἰταίων,
 ἐν ἀριστερῇ δὲ τὰ Τρηχυνίων. ἡὸς τε δὴ δέφαινε, καὶ

ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὐρεος. κατὰ δὲ ταῦτα τοῦ αὐ- 5
 ρεος ἐφύλασσαν, ὡς καὶ πρότερόν μοι διηλόμεναι, Φωκίαν
 χίλιοι ὀπλῖται, ῥυόμενοι τε τὴν σφετέρην χώραν, καὶ Φραι-
 ρέοντες τὴν ἀτραπὸν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφύλασσεν
 ὑπὸ τῶν εἰρηται. τὴν δὲ διὰ τοῦ οὐρεος ἀτραπὸν ἐφύλα- 10
 ται Φωκίαις ὑποδεχόμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσαν,

Perfis in-
 gruentibus
 diffugiunt.

CCXVIII. Ἐμαθον δὲ σφείας οἱ Φωκίαις ὡς ἀναβι-
 βηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ
 οὐρος, πᾶν εἶν δρυῶν ἐπίπλεον. ἦν μὲν δὴ νημέτις, φό-
 φου δὲ γενομένου πολλοῦ, ὡς οἶκος ἦν, Φύλλων ὑπαγεχυ-
 μένων ὑπὸ τοῖσι ποσὶ, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκίαις, καὶ 5
 ἐπέδυνον τὰ ἔπλα· καὶ αὐτίκα οἱ Βάρβαροι παρήσαν. ὡς
 δὲ εἶδον ἀνδρας ἐνδυομένους ὄπλα, ἐν θωύματι ἐγένοντο·
 ἐλπίενοι γὰρ οὐδὲν σφί Φανήσεσθαι ἀντίστον, ἐνεκώρη-
 σαν στρατῶ. ἐνθαῦτα Ἰδάρης καταβρώδηςας μὴ οἱ
 Φωκίαις ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἶρετο τὸν Ἐπιάλτεια ποδα- 10
 πὸς εἴη ὁ στρατός· πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως, διέτασσε τοὺς
 Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φωκίαις, ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι
 τοξεύμασι πολλοῖσι τε καὶ πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες
 ἐπὶ τοῦ οὐρεος τὸν κρημνισμόν, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφείας
 ὠρμήθησαν ἀρχὴν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολωμένοι. 15
 οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνον. οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτεια καὶ
 Ἰδάρεια Πέρσαι Φωκίων μὲν οὐδένα λόγον ἐπαιεῖτο, οἱ
 δὲ κατέβαινον τὸ οὐρος κατὰ τάχος.

Cognita
 transmitis
 proditiōne,
 Leonidas
 sociorum
 plerisque
 dimittit :

CCXIX. Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι εἰσὶν Ἕλλήνων,
 πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μυγιστίης εἰδὼν ἐς τὰ ἱρά, ἔφρασε
 τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἅμα ἡῶ σφί θάνατον· ἔπειτα
 καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν
 περὶ ὁδόν· οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμνησαν· τρίτοι δὲ οἱ 5
 ἡμεροσκόποι, καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων, ἤδη δια-
 φαινέσσης ἡμέρης. ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ Ἕλληνες,

καὶ σφῶν ἐσχίζοντο αἱ γυνῶμαι. οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν
τάξιν ἐκλιπεῖν· οἱ δὲ, ἀντέτεινον. μετὰ δὲ ταῦτο διακρι-
10 θήντες, οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο, καὶ διασκεδασθέντες,
κατὰ πόλιν ἕκαστοι ἐγράφοντο· οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεω-
νίδῃ μένειν αὐτοῦ παρασκευάδατο.

CCXX. Λέγεται δὲ ὡς αὐτὸς σφῆας ἀπέπεμψε Λε- nam invito
ωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπα- Leonida
ριῶν τοῖσι παρῶσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν abiisse, He-
τήτων τοῖσι παρῶσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν rodoti non
τάξιν ἐς τὴν ἡλθον φυλάζοντες ἀρχήν. ταύτη καὶ μάλ- placet.
5 λον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπεὶ τε ἦσθετο Oraculum
τοὺς συμμάχους ἰόντας ἀπρὸς τοὺς, καὶ οὐκ ἐθέλοντας Spartanis
συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσάι σφῆας ἀπαλλάσσεσθαι· αὐ- olim de
τῷ δὲ ἀπείναι οὐ καλῶς ἔχειν. μένοντι δὲ αὐτῷ, κλέος belli exitu
μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐξηλεί- datum.
10 φετο. ἐκέχρητο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτεσι
χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου ταύτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς
ἐγειρομένοι, ἡ Λακεδαιμόνα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν
βαρβάρων, ἡ τὸν βασιλῆα σφῶν ἀπολέεσθαι. ταῦτα δὲ
15 σφι ἐν ἔπεισι ἐξαμέτροισι χρεῶ, λέγοντα ὧδε,

Ἵμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχέροιο,
Ἦ μέγα ἄστυ ῥικυδὲς ὑπ' ἀνδράσι Περσέϊδῃσι
Πέρδεται· ἢ τὸ μὲν οὐκί, ἀφ' Ἡρακλείος δὲ γενέθλης.

20 Πενθήσει βασιλῇ φθίμενον Λακεδαιμόνος οὖρος.
Οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
Ἀντιόη· Ζητὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἔφημι
Σχῆσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἴτερον διὰ πάντα δάσσηται.

25 ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον κλέος
καταθέσθαι μῶνον Σπαρτιῶν, ἀποπέμψαι τοὺς συμ-
μάχους μάλλον, ἢ γνώμῃ διενεχθέντας οὕτω ἀκόσμως
ἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους.

CCXXI. Μαρτύριον δὲ μοι καὶ τότε οὐκ ἐλάχιστον ταύ- Megistias
του πέρι γέγονε. οὐ γὰρ μῶνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ futura pte- vates, etfi

sciens [c.
919.] veni-
amque na-
ctus abe-
undi, ta-
men in ca-
stris rema-
net.

τὸν μάστιγι δὲ εἶπετο τῇ στρατῇ ταύτῃ, παρρησίᾳ τὸν Ἀκαρήνηα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκδοτα ἀπὸ Πειλαδάου· δὸς, τοῦτον εἶπατα ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν τὰ μέλαινα σφί περ ἔσται· ναι, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπεμπόμενος, καὶ πάλαι ληταί σφι. ὁ δὲ, ἀποπεμπόμενος, αὐτὸς μὲν αὖτε ἀπὸ τοῦ πετο, τὸν δὲ παῖδα συστρατεύμενος, εἶτα αὖτε μισσηγὰς, ἀπέπεμψε.

Soli reti-
nentur
Thespienfes
atque The-
bani : hi
quidem in-
viti.

ΟΣΚΗΠ. Οἱ μὲν οὖν σύμμοχοι τὴν ἀποπεμπόμενον, ὄχοντό τε ἀπόντες, καὶ ἐπείθοντο Ἀιωνίδῃ. Θεσπιάς δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέμειον μόνον παρὰ Λακεδαιμονίους. ταυτέων δὲ, Θηβαῖοι μὲν, αἰέοντες ἔπρον, καὶ τὸ βουλόμενοι κατέχε· γὰρ σφίσι Λεωνίδης, ἐν ὁμίῳ παρὶς ποιούμετος· Θεσπιάς δὲ, ἐκόντες μάλιστα· οἱ αὖτε ἔπρον, ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ἀνὰ τὴν λᾶξιν εἶσαν, ἀλλὰ καταμείναντες συναπείσαν. ἐστρατεύγε δὲ αὐτῶν διακρίναντες διακρίματα.

Acerrimum
longique
temporis
proelium.

ΟΣΚΗΠ. Πρὸς δὲ, ἐπὶ ἡλίου ἐπαρταίλαντες ἐπὶ τῆς ἐκείνου, ἐπὶ τῶν χερσίν, ἐς ἀγροῆς κοῦ μάλιστα πλεονάζον· πρὸς αὐτὸν ἐπείθετο καὶ γὰρ ἐπείσεσθαι ἐξ Ἐπιάτῃ οὕτω. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὐρεὸς ἡ κατάβασις αὐτοῦ τομωτέρη τε ἔστι, καὶ βραχυτέρη· ὁ χώρος πολλὸν ἤπερ ἡ περίοδος τε καὶ ἀνάβασις. οἱ τε δὲ βαρβαροὶ ἀπὸ μὲν Πέρσης προσήναι, καὶ οἱ ἀπὸ Λακωνίας Ἑλλήες, αὐτὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔχοντες ποιούμενοι ἤδη πολλὰ μακάριον ἢ κατ' ἀρχὰς ἐπέησαν ἐς τὸ εὐρότερον τοῦ οὐρεὸς. οὐδὲ μὲν γὰρ ἔρμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσεται· οἱ δὲ αὖτε τὰς πρῶτας ἡμέρας ὑπεξιώντες ἐς τὰ στεινόπορα, ἐμάχοντο· τότε δὲ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν, ἐπίπτον πλῆθει πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ὅπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστιγας, ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς 15 τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. πολλοὶ μὲν δὲ ἐσέπιπτον αὐτῶν

ἀπὸ τῆς ἀνδραγαθίας καὶ ἀσφαλείας· πολλὰ δὲ ἐπὶ πλεῖ-
στον ἀσφαλείας· ζῶσι ὑπ' ἀλλήλων· ἦν δὲ λόγος αὐτοῖς
τῆς ἀσφαλείας· ὅτε γὰρ ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντά
30 σφαιροποιεῖν· ἀπὸ τῶν περιήσαντων τὸ αὐτοῦ, ἐπι-
δείκνυντο· βούληται ἴσως εἶχαι μέγιστον ἐς τοὺς βασιλεῖς,
περὶ τῶν ἀνδραγαθίας τε καὶ ἀσφαλείας.

CCXXIV. Δόρατα μὲν νῦν τοῖσι πλεονέσθαι αἰσθάνοιτο
τηκεῖνα· ἐνέχοντες καταπότα ἤδη, αἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι
ἀσφαλείας· τὰς Πέρσας· καὶ Λαωνίδης τε ἐν ταύτῃ τῇ
πόσει· ἔστι τε, ἀπὸ γυναικὸς ἄριστος, καὶ ἕτεροι μὲν αὖ-
5 τῇ ἀσφαλείας· Σπαρτιάται, τῇ ἐν ὧν ὡς ἀνδρῶν ἀξίαν
γυναικὸς· ἐπιδόμοντα τὰ σκήματα· ἐπιδόμοντα δὲ καὶ
ἀσφαλείας· τῶν τεκεῖνα· καὶ δὲ καὶ Περσέων· πύκναισι
ἐκείναι· ἄλλοι τε πολλὰ καὶ σκήματα, ἐν δὲ δὲ καὶ
Δαρείου· δύο παῖδες, Ἀβραμόν τε καὶ Ὑπεράνδης, ἐν
10 τῇ Ἀρτάμω θυγατρὶς ἀσφαλείας· γυναικὶς Δαρείου· ὁ
δὲ Ἀρτάμης, Δαρείου μὲν· τοῦ βασιλέως· ἦν ἀδελφεὸς,
Ὑπεράνδης δὲ τοῦ Ἀρτάμω παῖς· ἐς καὶ ἐκείνους τῇ
θυγατρὶ· Δαρείου· τὰ εἶνα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐπέδωκε,
ὡς· μάλιστα ἂν οὐκ ἐπὶ ταύτης τέκναι.

CCXXV. Περσὶν τε δὲ δύο ἀδελφοὶ ἐν ταύτῃ πύκναισι
μαχεόμενοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λαωνίδου Περ-
σέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὡδισμῶς ἐγένετο πολλός· ἐς
ὃ ταῦτα τε ἀπὸ τῆς αἰτίας· ἔλληνες ὑποξείρισαν, καὶ ἐτρέφαντο
8 τοὺς ἀσφαλείας τεκεῖνα· τοῦτο δὲ συνεστήκει μέχρι οὗ αἱ
σὺν Ἐπιδόμῃ παρογένοντο· ὡς δὲ ταύτας ἤκειν ἐπιδόμοντα
οἱ Ἕλληνες, ἐν ταύτῃ ἤδη ἐτεροῖα· τὸ νεῖκος· ἐς τε γὰρ
τὸ στενὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρειν ὀπίσω, καὶ παραμενέμε-
νοι τὸ τεῖχος, ἐλθόντες ἔχοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες
10 ἁλῆες οἱ ἄλλοι πλην Θηβαίων· ὁ δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ
ἐσόδῳ ὁκοῦ νῦν ὁ λίθινος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λαωνίδῃ· ἐν

ταύτῃ σφείας τῷ χώρῳ ἀλαξομένους· μαχαίρησιν, τῇσι αὐ-
τέων ἐτύγχανον ἔτι περιεῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι,
κατέχουσιν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, αἱ μὲν ἀφ' ἑαυτῶν
ἐπισπόμενοι, καὶ τὸ ἔρμα τοῦ τείχεος ἀνυχνήσαντες, αἱ δὲ
δὲ, περιελθόντες πάνταθεν περισταδόντες.

Inter Spar-
tanos ma-
xime excel-
luit Diene-
ces, etiam
facetis
celebrita-
tem nomi-
nis conse-
cutus.

CCXXVI. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπείων τοιούτων
γενομένων, ὅμως λέγεται ἄριστος ἀνὴρ γενέσθαι Σπαρ-
τιάτης Δημνέης. τὸν τότε Φασὶ εἶπαι τὰ ἔσθ' ὧν ἢ
συμμάχαι σφείας τοῖσι Μήδοσι, πορθόμενόν πρὸς τε τοῖς
Τρηχινίῳν ὡς ἐπὶ αὐτοῖς οἱ βάρβαροι ἀπείωσι τὰ τοξυμάτα, ἡ
τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν θνητῶν ἀποκρύπτειν τοῦ-
αὐτό τι παλῆθος αὐτέων εἶναι· τὸν δὲ, οὐκ ἐκπλάγνυται
ταῦτοι, εἶπαι, ἐν ἀλογίᾳ ποιούμενοι τὸ τοῖς Μήδοι παλῆ-
θος, ὡς πάντα σφί ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ζῶντος ἀνγέλι-
λοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον, ὑπὸ σκῆ-
10 ἴστοι πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη, καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ· ταῦτα μὲν
καὶ ἄλλα τοιοῦτότετρα ἔπειά Φασι Διηγήσασθαι τὸν Λάκε-
δαιμόνιον λεπέσθαι γνησιότατα.

Qui post
illum e
Spartanis
Thepientis-
busque rem
fortissime
gesserint.

CCXXVII. Μετὰ δὲ ταῦτον ἀριστεύουσι λέγονται Λα-
κεδαιμόνιοι δύο ἀδελφοὶ, Ἀλφειὸς τε καὶ Μάρων, Ὀρεσι-
φάντου παῖδες. Θεσπείων δὲ εὐδοκίμει μάλιστα τῷ ὀ-
νομα ἦν Διδοράμβος, Ἀρματίδης.

Epigram-
mata oc-
cisorum
tumulis
publice
privatim-
que inscri-
pta.

CCXXVIII. Θαφθεῖσι δὲ σφί αὐτοῦ ταύτη τῇ ἐπι-
ἔπεσον, καὶ τοῖσι πρότερον τελευτήσασιν ἢ τοῖς ὑπὸ Λακωνί-
δεω ἀποπεμφθέντας ἀχέσθαι, ἐπιγέγραπται ἡρώα-
ματα λέγοντα τάδε,

Μυριάσιν ποτὲ τῇδε τρηκοσίαις ἐμάχοντο

Ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται· τοῖσι δὲ Σπαρ-
τιήτησι ἰδίῃ,

10 Ἰταμὸς γὰρ ἔκβη, ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίῳ ὅτι τῆδε
Κείμεθα, τοῖς κείνων ῥήμασι πεδόμενοι.

Λακεδαιμονίῳ μὲν δὴ ταῦτο· τῷ δὲ μάντι, τόδε,

10 Μῆρμα τὸδ' ἁλὶο Μεγιστία, ὃν ποτε Μῆδοι
Σπερχιδὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψόμενοι·

10 Μάκτρον δ' ἐστὶ Κῆρας ἱππευόμενος σάρα εἶδός,
15 Οὐκ ἔγλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

ἐπὶ γράμμασι μὲν κιν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος
ἐπὶ γράμμασι· Ἀμφικτυόνες εἰσὶ σφῆας αἱ ἐπικοσμήσαντες·
τὰ δὲ τῶν μάντιος Μεγιστίῳ, Σιμωνίδῃς ὁ Λεωπρέπτος
ἐστὶ κατὰ ζεύγη ἢ ἐπὶ γράμμασι.

ΕΣΣΧΙΧ. Δύο δὲ ταύτων τῶν τρηκασίων λόγεται Εὐ- Diverſae de
ρυτοῦ τε καὶ Ἀριστόδημον, παρὲν αὐτοῖσι ἀμφοτέρωσι, Euryto et
κατὰ λόγον χρησαμένους, ἢ ἀποσωθῆναι ὁμοῦ ἐς Σπάρ- Aristode-
την, ὡς κομμιμένοι τε ἦσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεω- mo, ambo-
νόδου καὶ κατακείατο ἐν Ἀλπηκίῳ ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ bus Sparta-
ἰσχυρόν· ἢ εἴχα μὴ ἐβούλονται ποστῆσαι, ἀπαθανεῖν ἅμα nis, narra-
τοῖσι ἄλλοις· παρὲν σφι ταύτων καὶ ἕτερα ποιεῖν, οὐκ tiones.
ἐτελέσθαι ἀμφοτέρω· ἀλλὰ γνώμη διετεχθέντας, Εὐ- Hic, quod
ρυτον μὲν περὶ τὴν τῶν Περγίων περίοδον, αἰτή- pugnae con-
σαντά τε τὰ ἅπλα καὶ ἐνδύοντα, ἄγειν αὐτὸν κελῶσαι sulto non
τὸν εἰλωτα ἐς τοὺς μαχόμενους· ὅπως δὲ αὐτὸν ἦγαγε, interfuisse,

10 ρυτον μὲν περὶ τὴν τῶν Περγίων περίοδον, αἰτή-
σαντά τε τὰ ἅπλα καὶ ἐνδύοντα, ἄγειν αὐτὸν κελῶσαι
τὸν εἰλωτα ἐς τοὺς μαχόμενους· ὅπως δὲ αὐτὸν ἦγαγε,
τὸν μὲν μαχόμενον, οἴχουσαι φεύγοντα, τὸν δὲ, ἐσπεύοντα
ἐς τὸν ὁμιλον διαφθαρεῖναι· Ἀριστόδημον δὲ, λειπολυ-
15 χροῦσα λειφθῆναι. εἰ μὲν νυν ἦν μόνον Ἀριστόδημον ἀλ-
γῆσαντα ἀπονοστήσαι ἐς Σπάρτην, ἢ καὶ ὁμοῦ σφῆαν
ἀμφοτέρων τὴν κομίδην γενέσθαι, δοκέειν ἐμοὶ, οὐκ ἂν
σφι Σπαρτιέας μῆνιν οὐδεμίαν προσθεῖσθαι· νυνὶ δὲ,
τοῦ μὲν αὐτῶν ἀπολομένου, τοῦ δὲ, τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομέ-
20 του περὶ φάσις, οὐκ ἐτελέσαντος δὲ ἀποθήσκειν, ἀναγ-
καίως σφι ἔχειν μῆνισαι μεγάλως Ἀριστόδημῳ.

CCXXX. Οἱ μὲν νυν αὐτῶ σῶθῃραι λέγουσι Ἀριστόδημον ἐς Σπάρτην, καὶ διὰ πρόφασιν τοιήδε· οἱ δὲ ἀγγελοὶ πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἔχον αὐτῷ καταλαβεῖν τὴν μάχην γινομένην, οὐκ ἐδέλῃσαι, ἀλλ' ὑπομείναντα ἐν τῇ ὁδῷ, περιγενέσθαι· τὸν δὲ, συναγγελοὶ αὐτοῦ, ἀπικομένον ἐς τὴν μάχην, ἀπαθανεῖν.

notatus infamia, post in proelio Platæensi strenuissimis facinoribus crimine ignavis se purgat [9. 71].

CCXXXI. Ἀπονοστήσας δὲ ἐς Λακεδαιμόνα ὁ Ἀριστόδημος, ὄνειδος τε εἶχε καὶ ἀτιμίην· πάσῃσιν δὲ τοιαύτῃ ἡτίμωτο· οὔτε οἱ πῦρ οὐδὲς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελύγετο, ὄνειδος τε εἶχε, ὁ τρέσας Ἀριστόδημος καλούμενος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ ἀνέλαβε πᾶσαν τὴν ἐπεσεχθεϊσάν οἱ αἰτίην.

Pantites, alius Spartiata, quod et ipse a pugna afflisset, infamia adpersus, suspensio vitam finit.

CCXXXII. Δέγεται δὲ καὶ ἄλλον ἀποπεμφθέντα ἀγγελοὶ ἐς Θεσσαλίην τῶν τριηκοσίων τούτων, περιγενέσθαι, τῷ αὐτομα εἶναι Παντίτην· ροστήσαντα δὲ ταῦτος ἐς Σπάρτην, ὡς ἡτίμωτο, ἀπάγχασθαι.

Thebani in ipso proelio se dedunt Persis, a quibus mancipiorum loco habentur.

CCXXXIII. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῶν ὁ Δεοντιάδης ἐστρατήγεε, τέως μὲν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ὄντες ἐμάχοντο, ὑπ' ἀναγκῆς ἐχόμενοι, πρὸς τὴν βασιλέος στρατιήν· ὡς δὲ εἶδον κατωπρέτερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρήγματα, οὕτω δὴ τῶν σὺν Λεωνίδῃ Ἑλλήνων ἐπεγομμένων ἐπὶ τοῖς κολωνῶν, ἀποσχισθέντες τούτων, χεῖρας τε προέτειρον, καὶ ἦσαν ἄσπον τῶν βαρβάρων· λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων, ὡς καὶ μηδίζουσι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδαρ ἐν πρώτοις ἔδωσαν βασιλεῖ, ὑπὸ δὲ ἀναγκῆς ἐχόμενοι, ἐς Θερμοπύλας ἀπικοίαντο, καὶ ἀνάτιοι εἶναι τοῦ τρώματος τοῦ γεγονότος βασιλεῖ· ὥστε ταῦτα λέγοντες περιγίνοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τῶν λόγων τούτων μάρτυρας. οὐ μέντοι τάγε πάντα εὐτύχησαν· ὡς γὰρ αὐτοὺς ἔλαβον οἱ βαρβαροὶ ἐλθόντας, τοὺς μὲν τινὰς καὶ ἀπέκτειναν προσόντας, τοὺς δὲ πλεονὰς αὐτῶν, καλόν·

ταυτοὺς ἑρξάνω, ἔστιζον στήγματα βασιλῆϊα, ἀρξάμενοι
ἀπὸ τοῦ στρατηγῶ Λεοντιάδew· τοῦ τὸν παῖδα Εὐρύμα-
χῶν ἔχον· μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλαταιεῖς, στρατηγῆ-
σάντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων, καὶ σχόντα τὸ ἄστυ
τὸ Πλαταιῶν.

- CCXXXIV. Οἱ μὲν δὲ περὶ Θερμοπύλας Ἕλληνες Xerxi for-
titudine
Spartano-
rum per-
culso
οὕτω ἠγωνίσαντο. Ἐέρξης δὲ καλέσας Δημάρτην, εἰρώτα
ἀρξάμενος ἐνθύνει· “Δημάρτη, ἀνὴρ εἰς ἀγαθός. τεκ-
“μαίρομαι δὲ τῇ ἀληθείᾳ· ὅσα γὰρ εἴπας, ἅπαντα
8 “ἀπέβη οὕτω. ἦν δὲ μοι εἰπε, κόσμοι τινὲς εἰσι οἱ λοιποὶ
“Λακεδαιμόνιοι, καὶ ταυτέων ὁκόσοι τοιοῦτοι τὰ πολέμια,
“εἴτε καὶ ἅπαντες.” ὁ δὲ εἶπε· “ὦ βασιλεῦ, πλῆθος
“μὲν πάντων τῶν Λακεδαιμονίων πολλόν, καὶ πόλις
“πολλή· τὸ δὲ θέλεις ἐκμαθεῖν, εἰδήσεις. ἔστι ἐν τῇ
10 “Λακεδαιμονίᾳ Σπάρτη, πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων
“μάλιστα κη. αὗτοι πάντες εἰσι ὅμοιοι τοῖσι ἐνθάδῃ
“μαχεσάμενοι· εἰ γὰρ μὴν ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι, τού-
“τοις μὲν οὐκ ὅμοιοι, ἀγαθοὶ δέ.” εἶπε πρὸς ταῦτα
Ἐέρξης· “Δημάρτη, τῷ τρόπῳ ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν
15 “ταυτέων ἐπικρατήσομαι; ἔτι ἐξηγέο. οὐ γὰρ ἔχεις αὐ-
“τέων τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων, οἷα βασιλεὺς
“γινώσκεις.”

- CCXXXV. Ὁ δὲ ἀμείβετο· “ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὲ quid Dema-
ratus suase-
rit. Infula
Cythra.
“συμβούλευαί μοι προθύμως, δίκαιόν μέ σοι ἔστι φρά-
“ζεῖν τὸ ἀρίστον. εἰ τῆς ναυτικῆς στρατῆς νέας τριηκοσίας
“ἀποστείλεις ἐπὶ τὴν Λάκαιναν χώραν. ἔστι δὲ ἐπ’ αὐτῇ
3 “ἡσος ἐπικειμένη, τῇ οὐνομά ἐστι Κύθηρα· τὴν Χίλων,
“ἀνὴρ παρ’ ἡμῶν σοφώτατος γενόμενος, κέρδος μεζόν
“ἔφη εἶναι Σπαρτιάτησι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδε-
“δικάναι μᾶλλον ἢ ὑπερέχειν, αἰεὶ τι προσδοκῶν ἀπ’
“αὐτῆς τοιοῦτο ἔσσεσθαι οἷόν τι ἐγὼ ἐξηγέομαι· οὗτι τὸν

“ σὺν στόλον προειδὼς, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως φρονοῦντος 10
 “ ἀνδρῶν στόλον. ἐκ ταύτης ὦν τῆς νῆσος ὁρμητῶνται,
 “ φρονοῦντων τοὺς Λακεδαιμονίους. παρὲξ δὲ πᾶσι
 “ σφι εὐντος οἰκίῳ, οὐδὲν δεινὸν ἔσονται τοι, μὴ τῆς ἄλ-
 “ λης Ἑλλάδος ἀλισκομένης ὑπὸ τοῦ περὶ βελθῶσι
 “ ταύτη. καταδουλωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, 15
 “ ἀσθενὲς ἦδη τὸ Λακωνικὸν μῶνον λείπεται. ἦν δὲ
 “ ταῦτα μὴ ποιῆς, τάδε τοι προσδοκῆ ἔσεσθαι. ἔστι
 “ τῆς Πελοποννήσου ἰσθμὸς στενός· ἐν ταύτῃ τῷ χώρῳ
 “ πάντων Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοί, μάχας
 “ ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν γενομένων προσδοκῆ ἔσεσθαι 20
 “ τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι, ἀμαχητὶ ὅ, τε ἰσθμὸς ἔστος
 “ καὶ αἱ πόλεις προσχωρήσουσι.”

Sententia
 Achæme-
 nis.

CCXXXVI. Λέγει μετὰ τούτων Ἀχαρμένης, ἀδελφεὸς
 τε ἔων Ἐρξέω, καὶ τοῦ ναυτικῷ στρατῷ στρατηγός, πα-
 ρατυχὼν τε τῷ λόγῳ, καὶ δῖσας μὴ ἀνταγωνιστῆ Ἐρξέως
 ποιεῖν ταῦτα. “ ὦ βασιλεῦ, ὁρῶ γε ἄνδρες ἐνδοκίμους
 “ λόγους, ὃς φρονέει τοι εὖ πρήσσοντι, ἢ καὶ πρᾶξι 3
 “ πρήγματα τὰ σά. καὶ γὰρ ὅη καὶ τρόποις τοιούτοις
 “ χρεώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι· ταῦ τε εὐτοχέειν φθo-
 “ νέουσι, καὶ τὸ κρέσσον στυγέουσι. εἰ δὲ ἐπὶ τῆσι πᾶσι
 “ εὐσῇσι τύχησι, τῶν νέες νεαυπηγήκασι τετρακκίδαι,
 “ ἄλλας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τριηκοσίας ἀποπέμψεις 10
 “ περιπλῶειν Πελοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται· εἰ
 “ ἀντίπαλοι· ἄλλης δὲ ἔων ὁ ναυτικὸς στρατός, διωμέτα-
 “ χρίστός τε αὐτοῖσι γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἀξιόμαχοί
 “ τοι ἔσονται· καὶ πᾶς ὁ ναυτικὸς τῷ περὶ ἀρήξει, καὶ
 “ ὁ περὶ τῷ ναυτικῷ, ὁμῶς πορευόμενος· εἰ δὲ διασπά- 15
 “ σεις, οὔτε σὺ ἔσθαι κείνοισι χρήσιμος, οὔτε κείνοι σοί.
 “ τὰ σεαυτοῦ δὲ τιθέμενος εὖ, γνώμην ἔχε τὰ τῶν ἀντιπο-
 “ λέμων μὴ ἐπιλέγεσθαι πρήγματα, τῇ τε στήσανται τὸν

“ πάλομαι, τὰ τε ποιήσασι, ὅσοι τε πλῆθος εἰσι. ἱκανὸν
 20 “ χάς ἐκείνοι γε αὐτοὶ ἐαυτῶν πᾶσι Φροντίζειν εἰσὶ, ἡμεῖς
 “ δὲ ἡμέτερον ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἣν ἴωσι ἀντία
 “ Πέρσας ἐς μάχην. οὐδὲν τὸ παρὸν τρώμα ἀνιῶνται.”

CCXXXVI. Ἀμείβεται Εἰρήνης τοῖσδε “ Ἀχαίμενες, Confilium
Demarati
a Xerxe re-
pudiatum.
 “ εἰ τὲ μοι δοκέεις λέγειν, καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρ-
 “ τος δὲ λέγει μοι τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναι ἐμοὶ, γινώμη
 “ μόνται ὡσαύτως ὑπὸ σῶ. εὐ γὰρ δὴ ἐκείνῳ γε ἐνδέχομαι,
 5 “ ὅπως οὐκ εἰσέει τῶν ἐμοῖσι πρήγμασι, τοῖσι τε λε-
 “ γομένοις πρότερον ἐκ ταύτου σταθμώμενος, καὶ τῶ
 “ ἔστι, ὅτι πολέτης μὲν πολήτη εὐ πρῆσσοντι φθονεῖ,
 “ καὶ ἔστι θυγατρὸς τῇ ἀγχῇ· οὐδ’ ἂν συμβουλευομένου
 “ τῷ ἀστοῦ, πολέτης ἀπὸ τὰ ἄριστα αἱ δοκίοντα εἶναι
 10 “ ἀποφύεται, εἰ μὴ πρότερον ἀρετῆς ἀνήκοι· σπάνιοι δ’
 “ εἰσὶ αἱ ταῦτα· ζῆνος δὲ ζείνω εὐ πρῆσσοντι ἔστι εὐ-
 “ μεσέστατον πάντων, συμβουλευομένου τε ἂν συμβου-
 “ λῶσιν τὰ ἄριστα. αὐτὰ, ἂν κακαλογίης πᾶσι τῆς ἐς
 “ Δημάρτην, εὐγας ἐμοὶ ζείναι, ἔχουσθαι τινα τοῦ λοι-
 “ πῶ κελεύω.”

CCXXXVIII. Ταῦτα εἶπας Εἰρήνης, διεξήει διὰ τῶν Xerxis im-
potens in
Leonidam
mortuum
ira.
 περὶ, καὶ Λεωνίδῳ, ἀκηκῶς, ὅτι βασιλεὺς τε ἦν καὶ
 στρατάρχης Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν
 κεφαλὴν ἀνασταυρῶσαι. δὴλά μοι πολλοῖσι μὲν καὶ
 5 ἄλλοις τεκμηρίοις, ἐν δὲ δὴ καὶ τῶδε οὐκ ἤκιστα γέ-
 γασκε, ὅτι βασιλεὺς Εἰρήνης πάντων δὴ μάλιστα ἀνδρῶν
 ἐθυμώθη ζῶντι Λεωνίδῳ. οὐ γὰρ ἂν κοτε ἐς τὸν νεκρὸν
 ταῦτα παρετόμῃσε· ἐπεὶ τιμᾶν μάλιστα νομίζουσι τῶν
 ἐγὼ αἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέ-
 10 μισα. αἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίουν τοῖσι ἐπετέτακτο ποιεῖν.

CCXXXIX. Ἄνεμι δὲ ἐκείσε τῷ λόγῳ τῇ μοι πρότε- Qua ratione
Spartani de
Perfarum
 ρον ἐξέλιπε. ἐπύθοντο Λακεδαιμόνιοι ὅτι βασιλεὺς στέλ-

bellico con-
tra Græci-
am appa-
tu primi
certiores
facti.

λοιτο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρῶτοι, καὶ αὐτῶ δὴ ὅς τὸ χρη-
στήριον τὸ ἐς Δελφύς ἀπέπεμψαν, ἵνα δὴ σφί ἐχρή-
σθῃ τὰ ἀλγὺν πρότερον εἶπον· ἐπύθοτο δὲ τρέπων Θαν-
5 μασίῳ. Δημάργτος γὰρ ὁ Ἀρίστανος, Φυγὼν ἐς Μήδους,
ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, καὶ τὸ οἶκός ἐμὸν συμμάχεται, οὐκ
ἦν εὐνοος Λακεδαιμονίοισι. τῶν ἰσχυρῶν δὲ ἀκάλειν αἰτε εὐνοίῃ
ταῦτα ἐπαίησε, αἶτε καὶ καταχαίρων. ἐπεὶ τε γὰρ Πέρσης
ἔδοξε στρατηλατεύειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, εἰάν ἐν Σάισι οἱ 10
Δημάργτος, καὶ πυθόμενος ταῦτα, ἠθέλησε Λακεδαιμο-
νίοισι ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε σημῶναι·
ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθεῖν· ὁ δὲ μηχανάται ταῦτά·
δελτίον διπτυχὸν λαβὼν, τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐξέκνησε, καὶ
ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βασιλείος 15
γνώμην· ποιήσας δὲ ταῦτα, ὑπίσω ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ
τὰ χράμματα, ἵνα Φερόμενος κηρὸν τὸ δελτίον, μηδὲν
πρῶτον παρασχοί· πρὸς τῶν ἀδελφάνων· ἐπεὶ δὲ καὶ
ἀπῆκετο ἐς τὴν Λακεδαίμονα, οὐκ ἔρχον συμβαλέσθαι αἱ 20
Λακεδαιμόνιοι, πρὶν γέ δὴ σφί. ὡς ἐγὼ συνεδάμηναι,
Κλεισμένης μὲν θυγάτης, Λεωνίδου δὲ γυνὸς. Γερρῶν, ὑπέ-
θετο, ἐπιφρασθεῖσα αὐτῇ, τὸν κηρὸν κηρὸν κατέκνησε,
καὶ ἀφῆκεν ἀφῆας χράμματα ἐν τῷ ξύλῳ. πυθόμενοι 25
δὲ, εὖρον καὶ ἐπελίζοντα, ἔπειτα δὲ τῶσι ἀλλήλοισι ἔλαβον
ἐπίστυλα.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ΑΔΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΘΥΡΑΝΙΑ.

ΤΑΥΤΑ μὲν δὲ οὕτω λέγεται γένησθαι. αἱ δὲ Ἑλλή- Exponuntur deinceps res mari gestæ. Qui Græciæ populi classem instruxerint.
και οὐτὰ ἀναστάντες στρατὸν ταχθέντες, ἔσαν οἳδε. Ἀθη-
ναῖοι μὲν, νῆας παρασχόμενοι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ.
ἐκὰς δὲ ἀρσίνης τε καὶ προθυμίας Πλαταιεῖς, ἄπειροι τῆς
5 ναυτικῆς εἰσέτες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νῆας.
Καρένδισι δὲ τεσσαράκοντα νῆας παρέχοντο. Μεγαρεῖς
δὲ, εἴκοσι καὶ Χελιδόνες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων
παρασχόντων σφι τὰς νῆας. Αἰγινήται δὲ, ὀκτωκαίδεκα.
Σικυώνιοι δὲ, δυοκαίδεκα. Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα. Ἐπι-
10 δαύριοι δὲ, ὀκτώ. Ἐρετριεῖς δὲ, ἑπτὰ. Τροιζήνιοι δὲ,
πάντες. Σπυριεῖς δὲ, δύο καὶ Κεῖοι, δύο τε νῆας, καὶ πεν-
τηκοντέους δύο. Λοκροὶ δὲ σφι αἱ Ὀπούντιοι ἐπεβώθειον
πεντηκοντέους ἔχοντες ἑπτὰ.

II. Ἔσαν μὲν ὦν αὐτοὶ αἱ στρατεύμενοι ἐπ' Ἀρτεμί- Numerus navium ad Artemisium collo-
earum. Summus earum præ-
σιον εἴρηται δὲ μοι καὶ ὅσον τι πλῆθος ἕκαστοι τῶν νεῶν
παραίχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεισῶν νεῶν ἐπ'
Ἀρτεμίσιον, ἦν, πᾶρες τῶν πεντηκοντέρων, διηκόσιαι καὶ

festus, Eu-
rybiades
Spartiatæ.

ἑβδομήκοντα καὶ μία. τὸν δὲ στρατηγὸν τῶν Ἀθηναίων
κράτος ἔχοντα, παρείχοντο Σπαρτιάται, Εὐρυβιάδης τὸν
Εὐρυκλείδην. οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφρασαν, ὅτι μὴ ἔ-
Λάκων ἡγεμονεύῃ, Ἀθηναίοισι ἔψαλται ἡγεμονίῃ,
ἀλλὰ λύσειν τὸ μέλλον ἔσσεσθαι στρατόν.

Athenien-
sum pru-
dentia im-
perium ma-
ritimum
Spartanis in
hoc tempo-
ris articulo
conceden-
tium.

III. Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς, λόγῳ, ὅτι τῇ καὶ
Σικελίῃ πέμπειν ἐπὶ συμμαχίῃν, ὥς τὸ κατεῖχεν Ἀθη-
ναίοισι χρεὼν εἰς ἐπιτρέπειν. ἀντιδύων δὲ τῶν συμμά-
χων, εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεπονημένοι περιῆναι τὴν
Ἑλλάδα, καὶ γόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμο-
νίας, ὥς ἀπολέσται ἡ Ἑλλάς. ὅρῳα κοινῆς. στάσις
γὰρ ἑμφυλος πολέμου ὁμοφροῦντες τῶν αὐτῶν πόλιν. ἔστι
ὅσα πόλεμος εἰρήνης. ἐπιστάμενοι οὐκ αὐτὸ ταῦτα, οὐκ ἀ-
τέτεινον, ἀλλ' εἶκον μέχρι ὅσαι κάστα ἔδρακα αὐτῶν, ὥς
δίδεξαν. ὥς γὰρ δὴ ἀσάμενοι τὸν Πέρσας, περὶ τῆς
ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐπαυῖντο, πρόφασιν τὴν Περσικὴν
ὑβριν προῖσχύμενοι, ἀπέκλειον τὴν ἡγεμονίαν τοῦς Ἀσκα-
δαίμονιους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἕστατον ἐγένετο.

Grecis de
fuga capes-
senda deli-
berantibus,
Eubœenses
Themisto-
cli, classis
Athenien-
sium præ-
fecto, am-
pliffimis
muneribus
dandis per-
suadent, ut
cæteros ad
prælium
ante Eubœ-
am pu-
gandum
permovere
studant.

IV. Τότε δὲ οἱ οἱ ὥς ἐπ' Ἀρτεμισίῃ Ἑλλάνων
ἀπικόμενοι, ὥς εἶδον πᾶς τε πολλὰς καταρχεύσας ἐς
τὰς Ἀφείας, καὶ στρατῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι
παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινεν, ἢ οἱ
αὐτοὶ κατεδόκουν, καταρρώδισαντες, δρημόν ἐξαιλάσαντες
ἀπὸ τῶ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γόντες δὲ
σφεας οἱ Εὐβοῆς ταῦτα βουλευομένους, ἔδρατο Εὐρυβιά-
δην προσμῖναι χρόνον ἄλγυν, ὅτ' ἂν αὐτοὶ τέκνη τε καὶ
τοὺς οἰκίστας ὑπεκτέωνται. ὥς δὲ οὐκ ἔπειθον, μετα-
στάντες, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν πέψουσι. Θερμοτοκλέα
ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα ταλάντοις, ἐπ' ᾧ τε καταμείναν-
τες πρὸ τῆς Εὐβοῆς ποιήσονται τὴν ναυμαχίαν.

V. Ὁ δὲ Θερμοτοκλῆς τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ὥδε

παύει· Εὐρυτιάδῃ τούτων τῶν χρημάτων μεταδιδῶι πέντε Id quomodo Themistocles effectum dedit.
τάλαντα, ὅν' ἑαυτοῦ δῆθεν δίδους. ὡς δὲ οἱ οὗτος flores et
ἀναπέμπουσιν, Ἀδείμαντος γὰρ ὁ Ὀκλύτου, Κορινθίων deit.

στρατηγὸς τῶν Λαπῶν ἤσκαυε μῦθος, Φάμενος ἀπα-
πλάσσεσθαι τε ὑπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ παραμαρτεῖν,
πρὸς δὴ τούτων εἶπε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπομόσας· “ Οὐ σύ
“ γε ἡμέας ἀπαλείψεις, ἐπεὶ τοι ἐγὼ μᾶζω δῶρα δώσω,
“ ἢ βασιλεὺς ἂν τοι ὁ Μήδων πᾶσι βίβει ἀπαλιπῶντι τοὺς
10 “ συμμάχους.” ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ
τὴν νῆα τὴν Ἀδμάντου τάλαντα ἀργυρίου τρία. οὗτοί τε
δὴ πλεονέκτες δωροῖσι, ἀναπεπτεισμένοι ἔσαν, καὶ τοῖσι
Εὐβοέσιν· ἐκχαρίστοι αὐτὸς τε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐκέρδηνε,
ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων· ἀλλ' ἠπιστάτο αἱ μετα-
15 λαβόντες ταυτέων τῶν χρημάτων, ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλ-
θῶν ἐπὶ τῷ Πλόῳ τούτῳ τὰ χρήματα.

VI. Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ· Εὐβοίῃ, καὶ ἐναυ-
μάχισαν. ἐγένετο δὲ ἄδι. ἐπὶ τε δὴ ἐς τὰς Ἀφῆτας
περὶ δαίλην πρῶτην γενομένην ἀπὸ τοῦ βασιλέως, πυ-
θόμενοι μὲν ἦν καὶ πρῶτον περὶ τὸ Ἀρτεμισιον ναυλο-
εχρεῖν νῆας Ἑλληνίδας ἐλθῆναι, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, πρό-
θυμους ἔσαν ἐπιχειρεῖν, ὅς κως ἔλαυν αὐτάς. ἐκ μὲν δὴ
τῆς ἀντὶς προσπλῶσιν οὐκ ὀφειδόμενοι· τῶνδε εἴνεκα,
γὰρ κως ἰδόντες ὅς Ἑλληνες προσπλῶνται· ἐς Φυγὴν ἐρ-
ρήσονται, φεδγοντάς τε εὐφρονη καταλάβει· καὶ ἐμελλον
20 δὴθεν ἐκφυγεῖσθαι· ἴδου δὲ μηδὲ πυρφόρον, τῷ ἐκείνων
λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.

VII. Πρὸς ταῦτα ὡς τάδε ἐμεχανιόντο. τῶν νεῶν Naves cc a Persia præ-
ἀπασέων ἀποκρίναντες δικασίας, περιέπεμπον ἔξωθεν missæ, quæ Euboeam
Σκιάδου, ὡς ἂν μὴ ὀφθένωσι ὑπὸ τῶν πολεμίων περι-
πλάουσιν Εὐβοίαν, κατὰ τε Καφηρέα καὶ Γεραιστὸν, circumve-
ἐς τὸν Ἑύριπον, ἵνα δὴ περιλάβωσιν, αἱ μὲν, ταύτῃ ἀπικό- ctæ potius, que Euripo

fugam
Græcis in-
terclude-
rent.

μενοι, καὶ φράζαντες αἰκίωσιν τὴν ὀπίσω φέρονται ἰδοὶ,
οφείεις δὲ ἐπισπόμενοι ἐξ ἑναπίης. ταῦτα βουλευσάμενοι,
ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας· αὐτὰ οὐκ ἔν νόῳ
ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης ταῖσι Ἕλλησι ἐπιθῆσθαι,
οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά σφι ἔμελλε φανῆσθαι·
παρὰ τῶν περιπλούντων ὡς ἡκόντων. ταῦτάς μιν δὲ
ἐπέπεμπον τῶν δὲ λοιπῶν νεῶν ἐν τῇσι Ἀφείωνι ἔκασ-
τὸ αὐτοῦ ἀριθμῶν.

Re per
Scylliam u-
rinatorem
Græcorum
ducibus
prodita,

VIII. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἀξιθμῶν
ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ
Σκυλλῆς Σκιπταῖος, θύτης τῶν τότε ἀνδράκων ἀριστερῶν,
ὅς καὶ ἐν τῇ ναυηγίᾳ τῇ κατὰ τὸ Πηλίων γενομένη, πολλὰ
μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσῃσι, πολλὰ δὲ καὶ
αὐτὸς περιεβάλετο· αὐτὸς δὲ Σκυλλῆς ἐν νόῳ μὲν εἶχε
ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσῃν ἐς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ'
οὐ γὰρ αἱ παροδοὶ ὥς τότε. ἔτι μιν δὲ τῶν νεῶν
θούτων ἐπεὶ ἀπικέτο ἐς τοὺς Ἕλληνας, οὐκ ἔχον ἑκά-
στης ἀπικέως· θωοῦράς μιν δὲ εἰ τὰ λεγόμενα τότε ἀληθῆ.
λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφείων δυς ἐς τὴν θάλασσαν, οὐ
πρότερον ἀνέσχετο πρὶν ἢ ἀπικέτο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ὅτ'
αὐτοὶ μάλιστα καὶ τούτους ἐς ὀγδώκοντα διὰ τῆς θα-
λάσσης διεξῆλθον. λέγεται μὲν καὶ ἄλλα ψαῖδαι
εἰπεῖν περὶ τοῦ αἰδῶος τούτου· τὰ δὲ μετῴκτα, ἀπὸ
θεῶν. περὶ μέτερον τούτου γνώμη μοι ἀποδοτέον, καὶ
μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ὡς δὲ ἀπικέτο, αὐτῶν
καὶ ἐσήμνηε ταῖσι στρατηγοῖσι τὴν τε ναυηγίαν, ὡς φέρε-
το, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν.

navibus il-
lis obviam
eundi con-
silium ca-
pitur. Sed
dum Græ-
ci, relicto

IX. Ταῦτο δὲ ἀκούσαντες αἱ Ἕλληνες, λόγον σφι αὐ-
ταῖσι εἰδίδον. πολλῶν δὲ λεχθέντων, εἰκά, τὴν ἡμέρην
ἐκαίην αὐτῷ μέιναντάς τε καὶ αὐλισθéntας, μετέπειτα
νόκτα μέσσην παρέντας, παρεύεσθαι, καὶ ἀπαντᾶν τῆσι

5 περιπλώσασθαι τῶν νηῶν. μετὰ δὲ ταῦτα, ὡς αὐτοῖς σφι Artemiso,
ἐπέπλεον, δέλινον ὄψιν γινώμενον τῆς ἡμέρας φυλάξαν in altum
τες αὐτὰ ἐπαπέπλεον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν provehun-
αὐτοῖν πρὸς τὸ εὐρυλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ tur,
διεκταλῶν.

Ι. Ὁρέοντες δὲ σφας οἱ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Πέρ- barbari et
ξαι καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλώσοντας νηυσὶ ὀλύγησι, πάγχυ ipsi Aphetis
σφι μακρὴν ἐπαπέπλεον, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νῆας, ἐλ-
πίσαστες σφας εὐπετέως αἰρήσειν· ἐκείνα κέρτα ἐλπί-
5 σαστες. τὰς μὲν γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὄρεοντες ὀλύγας νῆας,
τὰς δὲ ἐαυτῶν, πλεῖστέ τε πωλλαστασίαις, καὶ ἄμεινον
πλεονείαις, καταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκινυλῶντο αὐτοὺς
ἐν μέσῳ, ὅσοι μὲν τιν τῶν Ἰώνων ἔσαν εὐνοοὶ τοῖσι Ἑλ-
λησι, ἀέκοιτές τε ἐπαρταύοντο, συμφασὴν τε ἐποιῶντο
10 μακρὰν. ὄρεοντες περιεχομένους αὐτοῖς, καὶ ἐπιστάμενοι
ὡς αὐτοῖς αὐτῶν ἀπονοστήσει· αὐτὰ ἀσθενῆα σφι ἐφαί-
νετα εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρῆγματα. ἄρασι δὲ καὶ
ὑπερβύσσῃ ἢ τὸ γινόμενον, ἀμύλλαν ἐποιῶντο ὅπως αὐτοὺς
ἐκαστος πρῶτος νῆα Ἀττικὴν εἴποι, δῶρα παρὰ βασι-
15 λῆος λάμβανεται. Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖ-
στος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα.

ΧΙ. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι αἵς ἐσήμηνε, πρῶτα μὲν, ἀντί- Hinc pa-
πρῶτον τῆσι βαρβάραισι γινόμενοι, ἐς τὰ μέσον τὰς πρὸ- gna oritur
μηνες συνήγαγον. δαῖτα δὲ ἀμύλλας, ἔρχου εἴχοντο, gnata an-
ἐν ὀλύγῃ περὶ ἀπαραμύχοντες, καὶ παρὰ στόμα. εν- cipi et nocte
5 θῶντα τρήκοντα νῆας αἰρῶσιν τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν diremta,
Γόργου τοῦ Σαλαμινίου βασιλῆος ἀδελφὸν Φιλάονα τὸν Græcis Ar-
Χέρσιος, λόγιμον ὄντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος temisium,
δὲ Ἑλλήνων νῆα τῶν πολεμίων εἴλε ἀπὸ Ἀθηναίων barbaris
πομπῆς. Αἰσχυρῶν, καὶ τὸ ἀριστήριον εἴλετο αὐτός. τοὺς Aphetis re-
10 δὲ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἐτεροαλλόως ἀγωνιζομένους, νῆς-
petentibus.

ἐπελθούσα διέλασε· αἱ μὲν δὲ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀργεῖον
ἀπέπλων, αἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέας, πολλὰς
παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι· ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίᾳ αὐτὸς
δωρεὶς Λήμνιος, μῦθος τῶν συν βασιλέων Ἕλλήνων ἔειπεν,
αὐτομολεῖ ἐς τὰς Ἕλληνας, καὶ αἱ Ἀθηναῖοι διὰ ταῦτα
τὸ ἔργον ἴδοντες αὐτῷ χαῖρον ἐν Σαλαμῖνι.

Eadem no-
die tempo-
ras coorta,
Persiarum et
classiem ter-
ret,

XII. Ὃς δὲ εἰφρόνη ἐργάσασθαι, ἢ μὲν σπῆς ἄρως, μέσον
θέρους, ἐγίνετο δὲ ὕδωρ τε ἀπλετοῦ δὴ πᾶσι τῶν νηπέων,
καὶ βρονταὶ σκληραὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· αἱ δὲ νηεὶς καὶ
τὰ ναύηγια ἐξαρπάσσοντες τὰς Ἀφέας, καὶ περὶ τὰς
πύργους τῶν πλῆθιν εἰλόντες, καὶ ἐπάρσαντες τοὺς ταρταῖς
τῶν κωπῶν, αἱ δὲ στρατιῶται αὐτὰς ἀναγκάσονται,
ὥς φόβοι κακιστέρηται, ἐλπίζοντες πύργου ἀπώλεσθαι,
ὥς οἷα κακὰ ἦσαν· πρὶν γάρ ἢ καὶ ἀναγκασθῆναι φόβου,
ἐκ τε τῆς ναυμῆος καὶ τοῦ χυμῶνος τοῦ χυμῶνι κατὰ
Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίᾳ κρείτερόν ἐκ τῆς ναυμα-
χίης, ὅμως τε λάβρος, καὶ ρύματα ἰσχυρὰ ἐκ θύ-
λασσαν ἀρηκμένα, βρονταὶ τε σκληραὶ, καὶ πύταισι
μὲν τοιαύτη ἢ κίχ' ἐγίνετο.

et naves
Euboeam
circumve-
hentes con-
fringit.

XIII. Τοῖσι δὲ ταχισταῖσι αὐτῶν περιπλῖναι Εὐβοίαν,
ἢ αὐτὴ περ εἴσα νύξ, πολλὸν ἤν' ἐν ἀγρυπνίᾳ τασσάμε-
νοι ἐν πελάγει· φερόμενοι ἐπείσαντες, καὶ τοῖς τέλασι κφι
ἐγίνετο ἄχαρι· ὥς γὰρ δὴ πλάσσει αὐτοῖσι χρημάτων,
καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγίνετο, εἴσιν κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐ-
βοίης, φερόμενοι τῷ πλοῦματι, καὶ οὐκ εἰδότες πῶς ἐφέ-
ροτο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας· ἐποιεῖτά τε πᾶν ὑπὸ
θεῷ, ὅπως ἂν ἐξισωθῇ τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν,
μηδὲ πολλῷ πλεονεῖν. οὗτοι μὲν νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς
Εὐβοίης διεφθείροντο.

10

Græcorum
classis au-
cta navibus

XIV. Οἱ δ' ἐν Ἀφότησι βάρβαροι, ὥς σφι ἀσμένιοις
ἡμέρῃ ἐπέλαμψε, ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νῆας, καὶ σφι

LIII, barbaros iterum adortur. Victoria tunc penes Græcos.

Ἰ. ΧΥΕ. ἸΩ. δὲ ταξήματα οἱ Πέρσῃσι ἐπέπλων, οἱ Ἑλ-
 λησὶν ὑπέρμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ· οἱ δὲ βάεζαροι
 μαρτυροῦντες ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλάντο αἰς περιλά-
 βας αὐτοῦ. ἐνθῦνται οἱ Ἕλληνες ἐπ' ἀνέπλων τε καὶ
 εὐσπέραιστοι· ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίᾳ παραπλήσιοι ἀλλή-
 λουσι ἐγένοντο. ὁ γὰρ Πέρσῃσι στρατὸς ὑπὸ μεγάθεός τε
 καὶ πλήθεος, αὐτὸς ὑπ' ἐαυτοῦ ἐπιπτε, ταρασσομένειον
 τε τῶν νεῶν καὶ περιπεπταυσέων περὶ ἀλλήλας· ὅμως
 μᾶλλον ἀντείχε, καὶ οὐκ εἶχε· δεινὸν γὰρ χεῖμα ἔποιευν-
 ἰστο, ὑπὸ νεῶν ἐλύγων ἐς Φυλὴν τράπεσθαι. πολλὰ μὲν

ὃῃ τῶν Ἑλλήνων νέος διεφθείροτο, πολλὰ δὲ ἄνδρες
 πολλῶν δ' ἔτι πλεῖνες κῆες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες.
 οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς ἐκάτεροι.

*Ægypti et
 Clinias A-
 thenienſis
 celebrati.*

XVII. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Αἰγύπτῳ μὲν τῶν Ἑρ-
 ξέω στρατιωτῶν ἡρίστευσαν· οἱ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα
 ἀπιδέξαντο, καὶ κῆας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον Ἑλληνίδας
 πάντες. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἡρίστου-
 σαν Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδης· ὃς
 δαπάνην οἰκητὴν παρεχόμενος, ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε
 δικασίοις καὶ οἰκητῇ νηϊ.

*Jam Græci
 de ſtatione
 ad Artemi-
 ſium relin-
 quenda ſe-
 rio cogitan-
 tes,*

XVIII. Ὡς δὲ διέστησαν ἄσμενοι ἐκάτεροι, ἐς ὅρμω
 ἤπύοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυ-
 μαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυη-
 γίων ἐπεκράτεον, τρηχέως δὲ περιφθέντες, καὶ οὐκ ἤκν-
 οντα Ἀθηναῖοι, τῶν αἰ ἡμίσειαι τῶν νεῶν τετραμῆται ἔσαν, 5
 δρημον δὲ ἐβουλεύοντο ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα.

*primum
 Euboæni-
 ſum greges,
 contra ora-
 culi moni-
 tum in Eu-
 boea temere
 relictos, ne
 Perſarum
 præda fi-
 ant, ipſi di-
 pipiunt:*

XIX. Νέω δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλῆς ὡς εἰ ἀποῤῥα-
 γείη ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ τό, 10 τε Ἴωνικὸν καὶ τὸ Καρικὸν
 Φῶλον, εἰὼί τε εἴησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γενέσθαι,
 ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν,
 ταύτῃ συλλέξας τοὺς στρατηγούς, ἔλεγέ σφι ὡς δοκέει 5
 ἔχειν τινὰ παλάμην, τῇ ἐλπίζει τῶν βασιλῆες συμμά-
 χων ἀποστήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μὲν νῦν ἐς τοσούτο
 παρεγγύμνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε
 ποιητέα εἶναι σφι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοει-
 κῶν ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν· κρίσσειν γὰρ εἶναι τὴν 10
 στρατὴν ἔχειν ἢ τοὺς πολέμους· παραίνειέ τε προειπεῖν
 τοῖσι ἐωυτῶν ἐκάστους πῦρ ἀνακαίειν· κομιδῆς δὲ περὶ,
 τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥστε ἀσυνείως ἀπικέσθαι ἐς τὴν
 Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιεῖν· καὶ αὐτίκα πῦρ 15
 ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα.

13016 **Θι** ἰσθ'· **Εὐδοίης**· **παρὰ** **χρησάμενοι** τὸν **Βαλίδος**
 χρησάμενοι· **αὐτὰ** **ἀλγυντα**, οὔτε τι **ἐξκομίσαντο** **οὐδέν**,
 οὔτε **προσπαύοντο**, **ὡς** **παραγεμένῳ** **σφι** **πολέμου**, **περι-**
παισάμενοι **ἐκκομίσαντο**. **εἰσὶ** **αὐτοῖσι** **τὰ** **πρῆγματα**. **Βά-**
σιλῆς **γὰρ** **ἐκκομίσαντο** **περὶ** **ταῦτά** **οἱ** **χρησμός**,
 13017 **ἀλλ'** **ὅτι** **ἐκκομίσαντο** **ὅταν** **ζυγὸν** **εἰς** **ἀλα** **βάλλῃ**.
 13018 **Βύβλη** **γὰρ** **ἐκκομίσαντο** **πολυμηκάδος** **αἰχμῆς**.
 13019 **ταῦτά** **οἱ** **αὐτὰ** **ἐκκομίσαντο** **ἐν** **τοῖσι** **τότε**
παραγεμένῳ **καὶ** **προσπαύοντι** **κακοῖσι**, **παρὴν** **σφι** **συμ-**
φορῇ **χρησάσαι** **πρὸς** **τὰ** **μέγιστα**.
 13020 **ὡς** **δὲ** **αὐτὰ** **ἐκκομίσαντο**, **παρὴν** **δὲ** **ὁ** **ἐκ** **Τρη-** **deinde, au-**
χῶος **κατασκήσαντο**. **ἦν** **μὲν** **γὰρ** **ἐκ** **Ἀρτεμισίῃ** **κατά-** **da interim**
σκαπος **Παλίας**, **φύλος** **Ἀντικυρεὺς**, **τῶν** **παραγεμένῳ**, **Thermo-**
 (καὶ **ἐκκομίσαντο** **κατὰ** **τοῖσι** **ἐκκομίσαντο**) **εἰ** **παλίστη** **ὁ** **ναυ-** **pylas clade,**
δυνάστης **ἱσπανίας**, **σημαίνων** **τοῖσι** **ἐν** **Θερμοπύλῳ** **εἶναι** **perunt**
ὡς **δὲ** **αὐτὰ** **ἐκκομίσαντο**, **παρὴν** **δὲ** **ὁ** **ἐκ** **Ἀρτεμισίῃ** **εἶναι** **Græciæ in-**
καὶ **παρὰ** **Ἀσωνίῃ** **ἐκκομίσαντο** **τοῖσι** **ἐκ** **Ἀρτεμισίῃ** **εἶναι** **teriora.**
ἀγχαλῆν **τρίκοντα**, **ἦν** **τις** **καταλαβάνῃ** **ταύτην** **τὸν**
πρῶτον **αὐτὸς** **ἐν** **ὁ** **Ἀδριανῶν** **ἀπικόμενος**, **ἐπὶ** **μακρῶ** **σφι**
 10 **τὰ** **γεγονότα** **περὶ** **Ἀσωνίῃ** **καὶ** **τὸν** **στρατὸν** **αὐτῶν**. **οἱ** **δὲ**,
ὡς **καταλαβάνῃ** **ταύτην**, **αὐτὸς** **εἰς** **ἀναβαλὼν** **ἐκπαύοντο** **τὴν**
ἀναχωρήσαντι **ἐκπαύοντο** **δὲ** **ὡς** **ἐκπαύοντο** **ἐκπαύοντο** **Κο-**
ρύθῳ **πρῶτον**, **ὑποτάσσοντες** **Ἀθηναίῳ**.
 13021 **ὡς** **δὲ** **Ἀθηναίων** **δὲ** **κῆρος** **καὶ** **ἀριετα** **πλοκάμους** **ἐπι-** **Themisto-**
λοκόμενος **Θερμοπύλῳ**, **ἐπερεύοντο** **περὶ** **τὰ** **πᾶσι** **ὕδα-** **clis Iones**
τα **ἐκπαύοντο** **ἐν** **τοῖσι** **λῆθυσιν** **γράφοντα**, **τὰ** **Ἴωνες** **apud Perfas**
ἐπελεύοντες **τῇ** **ὑστεραίῃ** **ἡμέρῃ** **ἐπὶ** **τὸ** **Ἀρτεμισίον**, **ἐπε-** **militantes**
λοκόμενοι. **τὰ** **δὲ** **γράμματα** **τάδε** **ἔλεγε**. **“** **Ἄνδρες** **Ἴω-** **in Græciæ**
“ **νες**, **ὡ** **ποιεῖτε** **δίκαια** **ἐπὶ** **τοὺς** **πατέρας** **στρατεύομε-** **partes folli-**
“ **νοι**, **καὶ** **τὴν** **Ἑλλάδα** **καταδουλοῦμενοι**. **ἀλλὰ** **μάλι-** **citaturi a-**
“ **στα** **μὲν** **πρὸς** **ἡμῶν** **γίνεσθε**. **εἰ** **δὲ** **ὕμῖν** **ἐστὶ** **ταῦτο** **μὴ** **ritus.**

“ δυνατόν ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου
 “ ἡμῖν ἔξεσθε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐ- 10
 “ τὰ ὑμῖν ποιέειν· εἰ δὲ μηδὲτερον τούτων οἶόν τε γίνε-
 “ σθαι, ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγκαίης μέζονος κατέβρυχε ἡ
 “ ὥστε ἀπίστασθαι, ὑμεῖς γε ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὶ ἀν-
 “ μίσγωμεν, ἰθελοκαχέεσθε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ’ ἡμεῶν
 “ γεγόνατε, καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἐχθρὴ πρὸς τὸν Βάρβαρον 15
 “ ἀπ’ ὑμεῶν ἡμῖν γέγονε.” Θεμιστοκλῆς δὲ ταῦτα
 ἔγραψε, δοκέειν ἐμοὶ, ἐπ’ ἀμφοτέρα νοσῶν, ἵνα ἡ λαθόν-
 τα τὰ γράμματα βασιλῆα, Ἴωνας ποιήσῃ μεταβαλέειν
 καὶ γενέσθαι πρὸς ἐαυτῶν, ἡ, ἐπεὶ τε ἀνεπιχθῆ, καὶ
 διαβληθῇ πρὸς Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἴωνας, 20
 καὶ τῶν ναυμαχιῶν αὐτοὺς ἀπόσχει.

Barbaro-
 rum classis
 ad Artemi-
 sium pro-
 vocata, Hi-
 stizem ali-
 osque Eu-
 boeae locos
 maritimos
 occupat.

XXIII. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι
 δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ ταῦτα πλοῖω ἦλθε ἀνὴρ
 Ἰστιαεὺς, ἀγγέλλων τὸν δρησμόν τὸν ἀπ’ Ἀρτεμισίου τῶν
 Ἑλλήνων. οἱ δὲ ὑπ’ ἀπιστίας τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον
 ἐν φυλακῇ, ἥσας δὲ ταχείας ἀπίστευλαν προκαταφομέ- 5
 νας. ἀπαγγειλάντων δὲ ταυτέων τὰ ἦν, αὐτῷ δὲ ἅμα
 ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἔπλωε ἀλῆς ἐπὶ τὸ
 Ἀρτεμίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέ-
 σου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἔπλων ἐς Ἰστιαίην. ἀπικόμε-
 νοι δὲ, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων, καὶ τῆς Ἑλλοπίης 10
 μοίρης, γῆς δὲ τῆς Ἰστιαίης τὰς παραθαλασσίας
 κώμας πάσας ἐπέδραμον.

Ubi dum
 moratur,
 classarii a
 Kerxe invi-
 tati, Ther-
 mopylas ad
 caeforum
 spectacu-
 lum traji-
 ciunt. Va-
 na fraus a

XXIV. Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἐόντων, Ξέρξης ἐτοιμα-
 σάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπεμπε ἐς τὸν ναυτικὸν
 στρατὸν κήρυκα· προετοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι τοῦ στρα-
 τῶ τοῦ ἐαυτοῦ ἔσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι, ἔσαν δὲ καὶ
 δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενοι ταυτέων ὡς χιλίους, τοὺς λοι- 5
 πούς, τάφρους ὀρυζάμενος, ἔθαψε. Φυλλάδα τε ἐπι-

βαλὼν, καὶ γῆν ἐπαμυσάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ
 τοῦ ναυτικῷ στρατοῦ. ὥς δὲ διέβη εἰς τὴν Ἰσθμίαν· ὁ κή-
 ρυξ, σύλλογον ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἔλε-
 10 γε τὰδε· “ Ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῷ
 “ βουλομένῳ ὑμῶν παραδίδωσι, ἐκλιπόντα τὴν τάξιν
 “ καὶ ἐλθόντα, θείσασθαι ὅπως μάχεται πρὸς τοὺς
 “ ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων, οἱ ἥλπισαν τὴν βασιλῆος δύ-
 “ ναμιν ὑπερβαλέεσθαι.”

XXV. Ταῦτα ἐπαγγειλαμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγί-
 νετο πλοῖων σπανιώτερον· οὕτω πολλὰ ἤθελον θείσε-
 σθαι. διαπεραιωθέντες δὲ, ἐθελῶντο διεξιόντες τοὺς νε-
 κροῦς· πάντες δὲ ἠπιστάτο τοὺς κείμενους εἶναι πάντας
 5 Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπίας, ὀρέοντες καὶ τοὺς εἰλω-
 τας. οὐ μὲν οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Ξέρξης
 ταῦτα πρῆξας περὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐαυτοῦ· καὶ γὰρ δὴ
 καὶ γελοῖον ἦν· τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι,
 10 οἱ δὲ πάντες ἐκέατο ἄλλες συγκεκομισμένοι εἰς ταύτῃ
 χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς
 θῆν ἐτράποντο· τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλων εἰς
 Ἰσθμίαν ἐπὶ τὰς νῆας, οἱ δὲ ἀμφὶ Ξέρξεα εἰς ὁδὸν ὀρ-
 μέατο.

XXVI. Ἦκον δὲ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίας Arcades
 ἐλγῶι τινές, βίου τε δέομενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἰ-
 5 ναι. ἀγαγόντες δὲ τούτους εἰς ὄψιν τὴν βασιλῆος, ἐπυν-
 θάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ποιεῖσιν· εἰς δὲ
 5 τις πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. οἱ δὲ σφι
 ἔλεγον, ὥς Ὀλύμπια ἄγχιον, καὶ θεωροῖεν ἀγῶνα γυ-
 μνικὸν καὶ ἵππικόν. ὁ δὲ ἐπείρετο ὅ, τι τὸ ἀεθλον εἴη
 σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται· οἱ δ' εἶπον, τῆς
 ἐλαίης τὸν δίδόμενον στέφανον. ἐνθαῦτα εἶπας γνώμην
 10 γενναιοτάτην. Τριπανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, δειλίην ὥφλε

πρὸς βασιλῆος. πυνθανόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον εἶν στέφανον, ἀλλ' οὐ χρήματα, οὔτε ἠέσχετο σιγῶν, εἶπέ τε ἐς πάντας τάδε· “ Παπαὶ Μαρδόνιε, κοῖους ἐπ' ἄνδρας
 “ ἤγαγες μαχεσομένους ἡμέας, οἱ οὐ περὶ χρημάτων τὸν
 “ ἀγῶνα ποιῶνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς!” τούτῳ μὲν δὴ 15
 ταῦτα εἶρητο.

Theſſali
Phoceni-
bus pri-
dem, magis
etiam ob
cladem nu-
per acce-
ptam infe-
ſti,

ΣΧVII. Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐπεὶ τε τὸ ἐν
 Θερμοπύλῃσι τρώμα ἐγγέγονε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πᾶμ-
 πουςι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χῆλον,
 ἀπὸ δὲ τῷ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. ἐσβαλόντες
 γὰρ πανστρατιῇ αὐτοὶ τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι 5
 αὐτέων ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύ-
 τῃς τῆς βασιλῆος στρατηλασίης, ἐσώθησαν ὑπὸ τῶν
 Φωκίων, καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπεὶ τε γὰρ κατει-
 λήθησαν ἐς τὸν Παρησσὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μάντιν
 Τελλίην τὸν Ἠλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλίης οὗτος σοφίζεται 10
 αὐτοῖσι τοιόνδε. γυνῴσας ἄνδρας ἐξακοσίους τῶν Φω-
 κίων τοὺς ἀρίστους, αὐτοὺς τε τούτους καὶ τὰ ὅπλα αὐ-
 τέων, νυκτὸς ἐπέδηκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προείπας
 αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἰδῶνται, ταῦτον κτεί-
 νειν. τούτους ὦν αἱ τε φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται 15
 ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ
 μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτὴ ἡ στρατιὴ οὕτω, ὥστε τετρα-
 κισχιλίαν κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας, τῶν
 τὰς μὲν ἡμισείας ἐς Ἄβας ἀνέφεσαν, τὰς δὲ, ἐς Δελ-
 φούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς 20
 μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνε-
 στεῶτες, ἔμπροσθεν τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι
 τοιαῦται ἐν Ἄβῃσι ἀνακείαται.

ΣΧVIII. Ταῦτα μὲν νυν τὸν πεζὸν ἐργάσαντο τῶν
 Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἐαυτούς· ἐσβαλῶν-

σαν δὲ εἰς τὴν χώραν τὴν ἵππον αὐτέων, ἐλυμήναντο ἀνη-
κώτως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἣ ἔστι κατὰ Τάμπολιν, ἐν
3 ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες, ἀμφορέας κεινούς εἰς
αὐτὴν κατέβηκαν· χαῖν δὲ ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοιώ-
σαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσ-
βάλλοντας. αἱ δὲ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, Φε-
ρόμενοι ἐσέπεσον εἰς τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ
σκέλεα διεφθάρσαν.

XXIX. Ταυτέων δὲ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον αἱ ^{statim post}
Θεσσαλοὶ, πῖμψαντες κήρυκα, ἠγόρευον τάδε· “ ὦ ^{pugnā}
Φωκέες, ἥδη τι μᾶλλον γνωσιμαχεῖτε μὴ εἶναι ὁμοῖοι ^{Pylaicam}
“ ἡμῖν. πρόσθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ὅσον χρόνον ^[c. 27.]
5 “ ἐκεῖνα ἡμῖν ἦνδανε, πλέον αἰεὶ κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· ^{missō nun-}
“ οὐν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσούτον δυνάμεθα, ὥστε ^{tio, multo-}
“ ἐπ’ ἡμῖν ἐστὶ τῆς γῆς τε ἐστερῆσθαι, καὶ πρὸς, ἠνδρα- ^{rum merce-}
“ ποδίσθαι ὑμέας. ἡμεῖς μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες, οὐ ^{de talento-}
“ μνησικακέομεν, ἀλλ’ ἡμῖν γενέσθω ἀντ’ αὐτέων πεν- ^{rum inco-}
10 “ τήκοντα τάλαντα ἀργυρίου· καὶ ὑμῖν ὑποδεχόμεθα τὰ ^{lumentem}
“ ἐπίοντα ἐπὶ τὴν χώραν ἀποτρέψειν.” ^{illis polli-}
^{centur.}

XXX. Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο αἱ Θεσσαλοί. αἱ γὰρ ^{A quibus}
Φωκέες μόνου τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμῆδιζον, κατ’ ^{contemti,}
ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὐρίσκω, κατὰ
δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων
5 ἐπύζον, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμῆδιζον ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δώσειν ἔφασαν χρήμα-
τα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μῆδιζειν, εἰ
ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ’ οὐκ ἔσεσθαι ἐκόντες εἶναι προ-
δύται τῆς Ἑλλάδος.

XXXI. Ἐπειδὴ δὲ ἀνηείχθησαν οὗτοι αἱ λόγοι, οὕτω ^{barbaros in}
δὴ αἱ Θεσσαλοὶ κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι, ἐγένοντο ^{Phocidem}
ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχίνης ^{deducunt.}
^{Iter Perfa-}
rum, post-

quam e
Trachinia
movissent.
Doris: ejus
incolis,
quod bar-
barorum
partibus fa-
verent, par-
citur.

ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρας πο-
δεῶν στεῖνός ταύτῃ κατατείνει, ὡς τριήκοντα σταδίων
μάλιστα καὶ εὖρος, κείμενος μεταξὺ τῆς τε Μηλίδος καὶ
τῆς Φωκίδος χώρας, ἥπερ ἦν τοπαλαῖον Δρυοπίς· ἡ δὲ
χώρα αὕτη ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ.
ταύτην ὦν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ εἰσίναντο ἐσβάλλοντες αἱ 10
βάρβαροι· ἐμῆδιζόν τε γὰρ, καὶ οὐκ ἰδοῦκε Θεσσαλοῖσι.

Phocenses
ipfi pleri-
que omnes
diffugiunt:
urbes eo-
rum et agri
ferro atque
igni vastan-
tur. Par-
nassius.

XXXII. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέβα-
λον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκίας οὐκ αἰρέουσι. αἱ μὲν γὰρ
τῶν Φωκίων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρησσῶ ἀνέβησαν· ἐστὶ
δὲ καὶ ἐπιτηδὴ δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρησσῶ ἡ κο-
ρυφή, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἐαυτῆς· Τηθορέα 5
ὄνομα αὐτῇ· ἐς τὴν δὴ ἀνηνείκοντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν
αἱ δὲ πλεῖντες αὐτέων ἐς τοὺς Ὀξύλας Λοκροῦς ἐξεκομί-
σαντο, ἐς Ἀμφισσαν πόλιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρυσταίου πεδίου
οἰκομένην. αἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώραν πᾶσαν ἐπέδραμον
τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν· ὁκό- 10
σα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς
τὰς πόλεις ἐνιέντες πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱερά.

Abae, tem-
plo oracu-
loque Apol-
linis cele-
bres.

XXXIII. Πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφιστὸν
ποταμὸν, ἐδήϊον πάντα· καὶ κατὰ μὲν ἕκασταν Δρύμον
πόλιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἐρωχον, καὶ Τεθρώνιον,
καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νέωνα, καὶ Πεδίεας, καὶ Τριτίας,
καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Τάμπολιν, καὶ Παραποταμίους, 5
καὶ Ἀβας· ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπάλλωνος πλούσιον, θησαυ-
ροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν
δὲ καὶ τότε καὶ νῦν ἐστὶ χρηστήριον αὐτόθι· καὶ ταῦτο τὸ
ἱρὸν συλίσαντες ἐνέπρηναν. καὶ τινες διώκοντες εἶλον
τῶν Φωκίων πρὸς τοῖσι οὖρεσι· καὶ γυναῖκάς τινες διέ- 10
φθειραν μισογόμενοι ὑπὸ πλήθους.

XXXIV. Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι αἱ βάρ-

βαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. ἐνθαῦτεν δὲ ἦδη διακρίνο- *Mox Xer-*
 μένη ἡ στρατιὴ αὐτέων ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλεῖστον καὶ *tes, exerci-*
 θνατώτατον τοῦ στρατοῦ, ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον *tu bipartito,*
 5 ἐπ' Ἀθήνας, ἐπέβαλε ἐς Βοιωτοὺς, ἐς γῆν τῶν Ὀρχομα- *cum parte*
 νίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ἐμήδιζε· τὰς δὲ πόλεις *altera ca-*
 αὐτέων ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ *que majore*
 Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ, τῇδε βουλόμενοι *Boeotiam*
 δῆλον ποιῆειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρονέουσιν. οὗτοι *sibi ami-*
 10 μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτη ἐτράποντο. *cam ingre-*
ditur,

XXXV. Ἄλλοι δὲ αὐτέων ἡγεμόνας ἔχοντες, ὁρμήατο *alteram*
 ἐπὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρηγησσὸν ἀπέρ- *contra Del-*
 γοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα *phos mittit.*
 ἐπιναμύρεον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπερ-
 5 σαν, καὶ Δαυλίαν, καὶ Αἰολιδέων. ἐπορεύοντο δὲ ταύτη
 ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅπως
 συλήσαντες τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, βασιλεῖ Ξέρξῃ ἀποδύ-
 ξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ' ἐπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱερῷ
 ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἄμεινον
 10 ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίοις ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λογόντων, καὶ
 μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα.

XXXVI. Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶ- *Delphi qua-*
 σαν ἀρρωδίην ἀπύκατο· ἐν δειμάτι δὲ μεγάλῳ κατεστε- *ratione sa-*
 ῶτες, ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων, εἴτε σφέα *luti sum-*
 κατὰ γῆς κατορύζουσι, εἴτε ἐκκαμίσουσι ἐς ἄλλην χῶ- *profpeco-*
 5 ρην. ὁ δὲ θεὸς σφεας οὐκ ἔα κινέειν, φᾶς αὐτὸς ἱκανὸς
 εἶναι τῶν ἐωυτοῦ προκατήσθαι. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκού-
 σαντες, σφέων αὐτέων περὶ ἐφροντίζον. τέκνα μὲν νυν καὶ
 γυναῖκας πύρην ἐς τὴν Ἀχαιίην διέπεμψαν· αὐτέων δὲ
 οἱ μὲν πλεῖστοι ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρηγησσῶ τὰς κορυ-
 10 φὰς, καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνέικαντο· οἱ δὲ ἐς
 Ἀμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξήλθον. πάντες δὲ ὧν οἱ

Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πάλιν, πλὴν ἐξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφήτου.

Prodigia a deo Delphico barbaris appropinquantes obiecta,

XXXVII. Ἐπεὶ δὲ ἀγγυῶ τε ἔσαν οἱ βάρβαροι ἐπίοντες, καὶ ἀπαύρουν τὸ ἱερόν, ἐν ταύτῃ ὁ προφήτης, τῷ ὀνόματι ἦν Ἀκέραιος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ ηἱῶ ὅπλα προκείμενα ἔσανθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξεπηνευγμένα ἱερά, τῶν οὐκ ὅστιον ἦν ἀπτεσθαι ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἦν Δελφῶν τοῖσι παρ-5 ρεῦσι σημαίνων τὸ τέρας. οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱερόν τῆς Πρωταίης Ἀθηναίης, ἐπρυγίνεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρους. θάυμα μὲν γὰρ καὶ ταῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα Φαίηναι ἔξω προκείμενα τοῦ ηἱῶ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ 10 ταύτῃ δεύτερα ἐπυγεγόμενα, καὶ διὰ πάντων φασμάτων ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἔσαν ἐπίοντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἱερόν τῆς Πρωταίης Ἀθηναίης, ἐν ταύτῃ ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ 15 Παιητοῦ ἀποφραγεῖσθαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῶν πατάγων ἐς αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συγχροῦς σφραν, ἐκ δὲ τοῦ ἱεῶ τῆς Πρωταίης βοή τε καὶ ἀλαλαγμοὶ ἐγίνετο.

illorumque fuga turpis.

XXXVIII. Συμμιγνέτων δὲ ταυτέων πάντων, φόβος τοῖσι βάρβαροις ἐνεπεπτώκει. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ φεύγοντάς σφρας, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πλεονέ-5 τι αὐτέων. οἱ δὲ περιεόντες, ἰδὺ Βοιωτῶν ἔφωγον. ἔλεγον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων, ὡς ἐγὼ πω-3 θάνομαι, ὡς πρὸς ταῦτοις καὶ ἄλλα ἔρων θεῶα· δύο γὰρ ὅπλιντας μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ὄντας, ἔπασθαι σφι κτείνοντας καὶ διώκοντας.

Heroes Phylacus et Auto- nous.

XXXIX. Ταύτας δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι ἐπι- χαίρους ἥρωας εἶναι, Φυλάκον τε καὶ Αὐτόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱερόν· Φυλάκον μὲν, παρ' αὐτὴν τὴν

ὁδὸν κατέπερθε τοῦ ἱερῷ τῆς Προναΐης, Αἰτωνοῦ δὲ, πέ-
 5 λας τῆς Κασταλίας, ὑπὸ τῇ Ῥαμπεΐῃ κορυφῇ. αἱ δὲ πε-
 σόντες ἀπὸ τοῦ Παρηγοσῶ λῖθου, ὅτι καὶ ἐς ἡμέας ἔσαν
 σόαι, ἐν τῷ τεμένει τῆς Προναΐης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς
 τὸ ἐπίσκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. ταυτέων μὲν
 10 οὖν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱερῷ ἀπαλλαγὴ γίνεται.

XL. Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτε- Artemisio
 ρισίου, Ἀθηναίων δευτέρων, ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει relitio [c.
 51.], classis
 1 τὰς ἡμέρας. τῶν δὲ εἵνεκα προσεδέθησαν αὐτέων σχεῖν Græcorum
 πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδας τε καὶ γυ- petit Sala-
 5 ναῖκας ὑπέξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ, καὶ minem.
 βουλευσάνται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι
 κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι, ὡς
 ἐφασμέναι γυναικός. δοκούντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννη-
 σίους πανδημῆι ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸν βάρβα-
 10 ρον, τῶν μὲν εὖρον οὐδὲν εἶναι, αἱ δὲ ἐπυρδάνοντο τὸν Ἰσθμὸν
 αὐτοὺς τειχίζοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου τε
 πεποιημένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν Φυλακῇ,
 τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι. ταῦτα δὲ πυνθανόμενοι, οὕτως
 προσεδέθησαν σφειν σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.

XLI. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Defertæ A-
 Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἰωῦτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν, κήρυγ- thensæ, pau-
 5 μα ἐποίησαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τὰ ciffimis in-
 τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. ἐνθαῦτα αἱ μὲν πλείστοι ἐς colarum ro-
 10 5 Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, αἱ δὲ, ἐς Αἴγινα, αἱ δὲ, ἐς Σαλα- manentibus
 μῖνα. ἔσπουσαν δὲ ταῦτα ὑπεκδέσθαι, τῷ χρηστήριον [c. 51.].
 τε βουλευμένοι ὑπηρετεῖν, καὶ δὴ καὶ τοῦ εἵνεκα οὐκ ἦκι-
 στα. λέγουσι αἱ Ἀθηναῖοι ὅφιν μέγαν Φύλακα τῆς
 ἀκροπόλιος ἐνδιατεσθαι ἐν τῷ ἱερῷ. λέγουσὶ τε ταῦτα,
 10 καὶ δὴ καὶ ὡς ἐόντι ἐπιμήνιᾳ ἐπιτελέουσι προστιθέντες

τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσά ἐστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη, τότε ἦν ἄψαυτος. σημνήσας δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὥς καὶ τῆς Θεᾷ ἀπολελοιπυῖας τὴν ἀκρόπολιν. ὥς δὲ σφι πάν- 15
τα ὑπεξέκειτο, ἔπλων ἐς τὸ στρατόπεδον.

Interim copiis navali-
bus undi-
que coactis,
navium nu-
merus mul-
tum crescit.
Summa
imperii eti-
am nunc
penes Eu-
rybiadem
[c. 2.].

XLII. Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνδαρόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροιζήνος· ἐς γὰρ Πώγωνα τὸν Τροιζηνίων λιμένα προσιήτο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε δὴ πολλὰ πλεῖνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ 5
ἐναυμάχουν, καὶ ἀπὸ πολλῶν πλεόνων. ναύαρχος μὲν νυν ἔπην αὐτὸς ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδω, ἀγῆς Σπαρτιάτης, οὐ μόντοι γένεός γε τοῦ βασι-
λέου ἱόν. νέας δὲ πολλὰ πλείστας τε καὶ ἀρίστα πλωσούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι. 10

Recensio
populorum
Græciæ,
qui ad Sa-
laminem
naves mife-
runt: qua
opportuni-
tate utens
Herodotus,
eorum ori-
gines et an-
tiquitates
perfringit.

XLIII. Ἐστρατεύοντο δὲ οἶδε. ἐκ μὲν Πελοποννήσου Λακεδαιμόνιοι, ἐκκαίδεκα ἡᾶς παρεχόμενοι· Κορίνθιοι δὲ, τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμι-
σίῳ· Σικυῶνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα παρείχοντο ἡᾶς· Ἐπι-
δαύριοι δὲ, δέκα· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Ἑρμιονέες δὲ, 5
τρεῖς· ὄντες οὗτοι, πλὴν Ἑρμιονέων, Δωρικόν τε καὶ Μακεδὸν ἔθνος, ἐξ Ἑρινεῶ τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς Δρυο-
πίδος ὕστατα ὀρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰςὶ Δρύοπες, ὑπὸ Ἡρακλῆος τε καὶ Μηλίων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος κα-
λεομένης χώρας ἐξαναστάντες. οὗτοι μὲν νυν Πελοποννη- 10
σίῳ ἐστρατεύοντο· οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἡπείρου.

XLIV. Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους πα-
ρεχόμενοι ἡᾶς ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν μῦνοι· ἐν Σαλα-
μῖνι γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι,
διὰ τοιούδε τι πῆγμα. ἀπαλασσομένων τῶν Ἑλλήνων

5 ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγένοντο κατὰ Χαλκίδα, αἱ
 Πλαταιεὺς ἀποβάντες εἰς τὴν περαίην τῆς Βοιωτῆς χῆ-
 ρης, πρὸς ἐκχομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετῶν. αὗται μὲν
 οὖν ταύτους σώζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν
 Πελασγῶν ἐχόντων τὴν οὖν Ἑλλάδα καλεομένην, ἔσαν
 10 Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κρανααί· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βα-
 σιλῆος, ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι· ἐκδεχάμενός δὲ Ἐρε-
 χθῆος τὴν ἀρχὴν, Ἀθηναῖαι μετωνομάσθησαν· Ἴωνος δὲ
 τοῦ Ἡούδου στρατάρχου γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθη-
 σαν ἀπὸ ταύτου Ἴωνες.

XLV. Μεγαρεὺς δὲ τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρείχοντο καὶ
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Ἀμπρακιῶται δὲ, ἐπὶ νέας ἔχοντες
 ἐπεβώθησαν· Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς ἔθνος εἶντες οὗτοι Δω-
 ρικὸν ἀπὸ Κορίνθου.

XLVI. Νησιωτῶν δὲ, Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχον-
 το. ἔσαν μὲν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ
 τῇσι μὲν τὴν ἰαυτῶν ἐφύλασσαν, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄρι-
 στα πλωούσῃ ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆται
 5 δὲ εἰσι Δωριεὺς, ἀπὸ Ἐπιδαύρου· τῇ δὲ ἡσὼ πρότερον
 οὐνομα ἦν Οἰνώνη. μετὰ δὲ Αἰγινήτας, Χαλκιδεὺς τὰς
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι, καὶ Ἐρετριεὺς τὰς
 ἐπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνες εἰσι. μετὰ δὲ, Κεῖοι τὰς αὐτὰς
 παρεχόμενοι· ἔθνος εἶν Ἴωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι
 10 δὲ παρείχοντο τέσσαρας· ἀποπεμφθέντες μὲν εἰς τοὺς
 Μήδους ὑπὸ τῶν πολιτῶν, κατὰπερ ὅλλοι ἠσιῶνται,
 ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων, ἀπίκατο εἰς τοὺς Ἑλλη-
 νας, Δημοκρίτου σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου,
 καὶ τότε τρηπαρχέοντος· Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθη-
 15 νῶν γεγονότες. Στυρεὺς δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο ἡσας
 τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Κύθιοι δὲ, μίαν καὶ πεντηκόν-
 τερον· εἶντες συναμφότεροι οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερίφιοι

τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύοντο· οὗτοι γὰρ οὐκ ἔδσαν μῶνοι ηἰσιωτέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ.

XLVII. Οὗτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐστρατεύοντο· Θεσπρωτοὶ γὰρ εἰσι οἱ ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώτῃσι καὶ Λευκαδίεσι, οἱ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο. τῶν δὲ ἐκτὸς ταυτέων οἰκημένων, Κροτωνιῆται μῶνοι ἔσαν οἱ ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνεύουσα, τῇ μὲν, τῆς ἤρχε ἀνὴρ τρεῖς πυθιονίης, Φάῦλλος· Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί.

Numerus
modusque
navium.

XLVIII. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι, τριήρεας παρεχόμενοι ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι, καὶ Σερίφιοι, πεντηκοντέρους. Μήλιοι μὲν, γένος εἶντες ἀπὸ Λακεδαιμόνες, δύο παρείχοντο· Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴωνες εἶντες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν ἑκάτεροι. ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὅς πᾶς τῶν νεῶν, πᾶρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τριηκόσται καὶ ἑξομῆκοντα καὶ ὀκτώ.

Ibi Græcorum ducibus de loco pugnae optando deliberantibus, cum plerique, relicta ad Salaminem statione, Isthmum tutandum censerent,

XLIX. Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνηλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολίων, ἐβουλεύοντο, προθέτος Εὐρυτιάδῃ, γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλούμενον, ὅκου δοκῶσι ἐπιτηδεύατον εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοῖ χωρέων ἐγκρατέες εἰσὶ· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀφείτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπῶν πᾶσι προετίθεε. αἱ γνώμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεζέπιπτον, πρὸς τὸν Ἴσθμὸν πλώσαντας ναυμαχεῖν πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε, ὡς ἦν νικητέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν εἶντες, πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφί τιμωρήσῃ οὐδεμὴ ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἴσθμῳ, ἐς τοὺς ἐαυτῶν ἐξοίσονται.

venit nuntius, Atticam totam ferro ignique a barbaris devastari.

L. Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγόμενων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βαρβάρῳ ἐς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέε-

σθαι. ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα ^{Ἡέρ} Xerxis cum parte altera exercitus iter per Boeotiam [c. 84.]: in quo Theopize ac Platæa incendio deletæ.
 5 ξη, ἐμπρὲς τας Θεσπείων τὴν πάλιν, αὐτῶν ἐκλειπομένων
 εἰς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιῶν ὡσαύτως, ἥκε τε
 εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα ἐκείνα ἐδήϊον. ἐνέπρησε δὲ
 Θεσπείαν τε καὶ Πλάταιαν, πυρδόμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ
 ἐμῆδιζον.

LI. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔσθεν ^{Aflu vacuum Peris ingressi,}
 παρῆσθαι ἤρξαντο αἱ βάρβαροι, ἵνα αὐτοῦ διατρίψαντες
 μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἐτέροισι
 5 μῆνεσι γέγοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιάδew ἀρχontos Ἀθη-
 ναίοισι. καὶ αἰρέουσι ἐρῆμον τὸ ἄστυ, καὶ τινες ἐλύγους
 εὐρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱερῷ ἑόντας, ταμίας τε
 τοῦ ἱεροῦ, καὶ πύργους ἀνθρώπων· οἱ φραζάμενοι τὴν
 ἀκρόπολιν θύρῃσι τε καὶ ξύλοισι, ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόντας·
 10 ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείας βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες εἰς Σαλα-
 μίνα· πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκίοντες ἐξουρηκέναι τὸ μαντήϊον
 τὸ ἢ Πυθίῃ σφι ἔχρησε, τὸ ξύλινον τῷχος ἀνάλωτον ἔσε-
 σθαι· καὶ αὐτὸ δὴ ταῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ
 μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς ἡσας.

LII. Οἱ δὲ Πέρσαι ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταπτόν τῆς <sup>arcem, Atheni-
 ensibus</sup>
 ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρῆϊον πάλγον, <sup>qui reman-
 ferant for-
 tissime refi-
 stentibus, oppugnant,</sup>
 ἐπαλιόρκεον τρόπον τοιόνδε· ὅπως στυπεῖον περὶ τοὺς ὀ-
 στοὺς περιθέντες ἄψειαν, ἐτόξευον εἰς τὸ φράγμα. ἐν-
 5 θᾶυτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεόμενοι, ὅμοις ἡμύνοντο, καί-
 περ εἰς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπηνγμένοι, καὶ τοῦ φράγματος
 προδεδωκότες· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδῶν πρὸς-
 φερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνεδύκοντο· ἀμυνόμενοι δὲ, ἄλλα
 τε ἀντεμνηχανέοντο, καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων
 10 πρὸς τὰς πύλας, ἐλοιτρέχους ἀπίσαν, ὥστε Ἡέρξεια ἐπὶ
 χρόνον συχνὸν ἀπορήσι ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφους
 εἶναι.

tandemque
capiunt.
Defensores
occisi: arx
direpta in-
censaque.

LIII. Χρόνῳ δὲ ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσθδος τοῖσι βαρβάροις· ἔδωκε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόκιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἔμπροσθεν ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὅπισθεν δὲ τῶν πυλῶν καὶ τῆς ἀνάδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' ἂν ἤλπισε μή κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίῃ ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησαν τινες κατὰ τὸ ἱεὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίτοι περ ἀποκρήμνου ἱόντος τοῦ χώρου. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβηκότας αἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, αἱ μὲν ἐρίπτεον ἐαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διε- 10 φθείροντο, αἱ δὲ εἰς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περσῶν αἱ ἀναβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας ἐφόνεον· ἐπεὶ δὲ σφί πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱεὸν συλήσαντες, ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν. 15

Exfulibus
ibi die post,
Xerxe ju-
bente, sa-
crificanti-
bus

LIV. Σχῶν δὲ παντελῶς τὰς Ἀθήνας Ἑέρξης, ἀπέπεμψε εἰς Σαῦσα ἄγγελον ἱππία, Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρευῶσαν σφί ἐνπρηξίην. ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἐαυτῷ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφε- 5 τέρω θῦσαι τὰ ἱρὰ ἀναβάντας εἰς τὴν ἀκρόπολιν· εἴτε δὴ ὦν ὅψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιόν αἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱεὸν. αἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

quid por-
tenti sacra
Minervæ
olea obtu-
lerit.

LV. Ταῦ δὲ εἵνεκεν ταυτίων ἐπεμνήσθην, φράσω. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ Ἑρεχθίδος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι πηλός, ἐν τῷ ἐλαίῳ τε καὶ θάλασσα ἐνι· τὰ λόγος παρ' Ἀθηναίων Ποσειδώνά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρας, μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην 5 ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱεῶ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρησίας, Ἀθηναῖοι

οὐδὲν ὑπὸ βασιλῆος κελεύμενοι, ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ
 ἱόν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχους ὅσον τε πηχυαῖον
 10 ἀναδεδραμηκότα. οὔτοι μὲν νῦν ταῦτα ἔφρασαν.

LVI. Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὡς σφί ἐξαγγέλθη Audita
 ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσαῦτον θό- everfione
 ῤον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι Athena-
 ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἐς τε τὰς ἡῆας ἐσθ- rum, Græci
 5 πιπτον, καὶ ἰστίᾳ αἰείροντο ὡς ἀποθυσόμενοι· τοῖσι τε isthmum
 ὑπολειπομένοισι αὐτέων ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυ- petere con-
 μαχεῖν. νῆξ τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνε- tituunt.
 δρίου, ἐστέβαινον ἐς τὰς ἡῆας.

LVII. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆς ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν Id Athenia
 ἡῆα, ἔφρετο Μησιφίλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃ, τι σφί εἴη adeoque
 βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτῷ ὡς εἴη dedoc- toti Græciæ
 μένον ἀνάγειν τὰς ἡῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν, καὶ πρὸ τῆς perniciosif-
 5 Πελοποννήσου ναυμαχεῖν, εἶπε· “ Οὔτοι ἄρα ἦν ἀπαί- firmum fore
 “ ρωσι τὰς ἡῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἐτι πα- Themisto-
 “ τριδος ναυμαχίσεις. κατὰ γὰρ πᾶσις ἕκαστοι τρέφον- cles a Mne-
 “ ται· καὶ οὔτε σφέας Εὐρυδιάδης κατέχειν δυνήσεται, siphilo A-
 “ αὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῇ- thenienti
 10 “ ναι τὴν στρατιήν· ἀπολέσεται τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλῇσι. edoctus,
 “ ἀλλ' εἴτις ἐστὶ μηχανὴ, ἣν, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ
 “ βεβουλευμένα, ἦν κως δύη ἀναγνώσαι Εὐρυδιάδεα
 “ μεταβουλεύσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μενέειν.”

LVIII. Κάρετα δὴ τῷ Θεμιστοκλεῖ ἤρεσε ἡ ὑπαθήκη Burybiadi
 καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος, ἥϊε ἐπὶ τὴν ἡῆα τὴν perfradet,
 Εὐρυδιάδει. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη θέλειν αἱ κοινόν τι πρῆγ- ut duces in
 μα συμμῆξαι. ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν ἡῆα ἐκέλευε ἐσθάντα concilium
 5 λῶγειν ἐπὶ θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς παριζόμενός denuo cog-
 αἱ καταλέγει κεινὰ τε πάντα τὰ ἤκουσε Μησιφίλου, gat:
 αὐτοῦ ποιούμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς· ἐς ὃ

ἀνέγνωσε χρηζίζων ἐκ τοῦ τῆς πρὸς ἐκβῆσαι, συλλαβῆαι τε τοὺς στρατηγούς· ἐς τὸ συνέδριον.

ubi cum
Adimanto,
Corinthio-
rum duce,

LIX. Ὡς δὲ ἄρα συνελόχθησαν, πρὸς ἡμῶν Εὐρυβιά-
δα πρᾶδεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἰσεκὼ συνήγαγε τοὺς στρα-
τηγούς, πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς· ἐν τοῖσι λόγοις, οἷα
κάριτα δέοντος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κερειδῆος στρατη-
γὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὀλύτου εἶπε· “Ὡς Θεμιστοκλῆς, εἰς
“ τοῖσι ἀγῶσι αἱ προεξαποστάμενοι ῥαπίζονται.” ὁ δὲ,
ἀπολούμενος, ἔφη· “Οἱ δὲ γε ὀγκυκαταλασπύραναι οὐ
“ στεφανῶνται.”

LX. Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κερειδίαν ἀμείβετο.
πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδα· ἔλογε ἐπαινῶν μὲν οὐκ ἐπὶ οὐδὲν
τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς ἐπὶ αὐτὸ ἀπαίρειται ἀπὸ Σαλα-
μῖνος, διαδρήσονται· παρεόντων γὰρ τῶν συμμάχων, οὐκ
ἔφερέ οἱ κόσμον οὐδὲνα καταγέειν· ὁ δὲ ἄλλος λόγος αἰ-
1 χτο, λέγων τάδε· “Ἐν σοὶ ἦν ἐστὶ τῶσαι τὴν Ἑλλά-
“ δα, ἣν ἐμοὶ πέδιθ· ναυμαχίῃ αὐτοῦ μένων ποιεῖσθαι,
“ μηδὲ πειθόμενος τούτῳ τοῖσι λόγοις, ἀναζώβης πρὸς
“ τὸν Ἰσθμὸν τὰς ἡμέας. ἀντίθεις γὰρ ἐκάτερον, ἀκαίσις. 10
“ πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλον, ἐν πολέμῳ ἑτα-
“ πεταμένον ναυμαχίῃς, ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν
“ ἐστὶ, ἥσας ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀρξιδὸν ἐλάσσονας·
“ ταῦτο δὲ, ἀπολείεις Σαλαμῖνά· τε καὶ Μόγωνα καὶ
“ Αἴγωνα, ἥπτη καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσασκε· ἄρα γὰρ 15
“ τῷ ναυτικῷ στρατῷ αὐτῶν ἔψεται καὶ ὁ πεζὸς στρα-
“ τός. καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τῇ Πελοπόννη-
2 “ σον, κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἡ δὲ τὰ
“ ἐγὼ λέγω ποιήσης, τισάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εἰρήσεις.
“ πρῶτα μὲν, ἐν στενωῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ἐλίγησι πρὸς 20
“ πολλὰς, ἣν τὰ οἰκότες ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίῃ, πολλὸν
“ κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν στενωῷ ναυμαχεῖν, πρὸς ἡμέ-

- “ οὐκ ἔστι· ἐν εὐρυχωρῇ δὲ, πρὸς ἐκείνων. αὐτὶς δὲ, Σα-
 “ λαμὶς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέχνα τε
 25 “ καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνστι, τοῦ
 “ καὶ περιέχουσι μάλιστα· ὁμοίως αὐτῶν τε μένων,
 “ προναυμαχῆται Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ·
 “ οὐδὲ σφας, εἴπερ εὖ φρονέεις, ἄφεις ἐπὶ τὴν Πελοπόν-
 “ ηπον. Ἦν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ νικῇ 3
 30 “ σωματι τῆσι νηυσὶ, οὔτε ἡμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται
 “ αἱ βάρεσθαι, οὔτε προσήσονται ἐκποτέρῳ τῆς Ἀττικῆς,
 “ ἀπείασί τε οὐδὲν κρόμῳ, Μεγάρουσι τε καρδανέμενοι πα-
 “ ραυτοῖσι, καὶ Αἰγυπῇ καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν
 “ ἔστι τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γινέσθαι. οἰκῶτα μὲν νῦν
 35 “ βουλευομένοισι ἀνδράποισι, ὡς τοσπίπαν ἐθέλει γίνε-
 “ σθαι· μὴ δὲ οἰκῶτα βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ
 “ θεὸς προσχωρεῖν πρὸς τὰς ἀνδραπήϊας γυνάμας.”

ΛXI. Ταῦτα λόγοντος Θεμιστοκλέους, αὐτὶς ὁ Κορίν- convicio
acerbissimo
altercatus,
argumentis
minisque
tandem cæ-
teros a fuga
capeffenda
revocat.
 θιος Ἀδοίμαντος ἐπεφύροτο, σιγῇν τε κελεύων τῷ μὴ
 ἔστι πατὴρ, καὶ Εὐρυδιάδα οὐκ εἶν ἐπιφύφριζειν ἀπολι
 ἀνδρὶ· οὐλὴν γὰρ τὸν Θεμιστοκλῆα παρεχόμενον, οὕτω
 3 ἐκέλευε γυνάμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δὲ οἱ προσέφερε,
 ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο αἱ Ἀθῆναι. τότε δὴ ὁ
 Θεμιστοκλῆς καινόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλὰ τε
 καὶ κακὰ ἔλεγε· ἐαυτοῖσι τε ἐδήλου λόγῳ, ὡς εἴη καὶ
 10 πόλιν καὶ γῆ μέζων ἥπερ κείνοισι, ἔστ’ ἂν δηκόςαι ἦεν
 σφι ἔναι πεπληρωμένα· οὐδαμῶς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς
 ἐπὶ νῆας ἀποκρούεσθαι.

ΛXII. Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ, διέβαινε ἐς Εὐ-
 ρυδιάδα, λογιῶν μᾶλλον ἐπιστραμμένα· “ Σὺ εἰ μετέ-
 “ εις αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσται ἀπὸρ ἀγαθός· εἰ δὲ μὴ,
 “ ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέ-
 5 “ μου φέρονσι αἱ νῆες. ἀλλ’ ἐμοὶ πείθεο· εἰ δὲ ταῦτα μὴ

“ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν ἀναλαβόντες τοὺς οἰκί-
 “ τας, κομιούμεθα εἰς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέστη
 “ τέ ἐστι ἐκ παλαιῶν ἔτι, καὶ τὰ λόγια χέμεν, ὑπὸ ἡμεῶν
 “ αὐτὴν δεῖν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμμαχίην ποιῶντε
 “ μουνθόντες, μεμνήσεσθε τῶν ἑμαῶν λόγων.” 10

LXIII. Ταῦτα δὲ Θερμοκυλῆος λόγους, ἀναλαβόν-
 σκετο Εὐρυτιάδης. δοκεῖν δέ μοι, ἀφ’ αὐτῶντος μάλιστα
 τοὺς Ἀθηναίους ἀπεδιδάσκετο, μή σφας ἀπαλύνουσι, ἢ
 πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς πῆας ἀποδυνάμειν· γὰρ
 Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγένοντο ἀξιώματι οἱ λοιποί· ταύτης δὲ
 αἰρίεται τὴν γνώμην, αὐτοῖς μένοντας διασπασαμένους.

Mox infec-
 tuto terræ
 motu, vota
 diis nuncu-
 pata, Eac-
 cidæque
 auxilium
 rogati [c.
 83.].

LXIV. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπειτα ἀκροβαλι-
 σάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυτιάδῃ ἔδοξε, αὐτῶν παρεσκευάζοντο
 ὡς ναυμαχῆσόντες. ἡμέρῃ τε ἐγένετο, καὶ ἅμα πρὸ φθίω
 ἀνιόντι σεισμός ἐγένετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ· ἔδοξε
 δέ σφι εὐχασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς 5
 Αἰακίδας συμμαχούς. ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐπαίειν
 ταῦτα. εὐχόμενοι γὰρ πᾶσι ταῖσι θεοῖσι, αὐτῶν μὲν ἐκ
 Σαλαμῖνος Αἰάντα τε καὶ Τελαμῶνα ἐπικαλέοντο· ἐπὶ
 δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας ἦα ἀπέσταλλον
 εἰς Αἴγινα. 10

Pulvis cla-
 morque
 myfficus
 Eleufine
 circa idem
 tempus ex-
 ortus, quid
 de belli
 eventu por-
 tenderit.

LXV. Ἐφ’ ἣ δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκόδης, ἀπὴρ Ἀθηναῖος,
 Φυγὰς τε καὶ παρὰ Μήδοις λόγιμος. γινώσκων ταῦτον
 τὸν χρόνον, ἐπεὶ τε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρα ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῦ
 στρατοῦ τῷ Πέρσῃ, εὐστα ἐρήμος Ἀθηναίων, τυχὲν τότε
 εἰς ἅμα Δημαρῆτι τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ 5
 πεδίῳ· ἰδεῖν δὲ κοινορτὸν χωρεόντα ἀπὸ Ἐλευσίνος, ὡς
 ἀνδρῶν μάλιστα καὶ τρισμυρίων· ἀποθαυμάζειν τέ σφας
 τὸν κοινορτὸν, ὅτε αὖν κοτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκα τε Φω-
 νῆς ἀκούειν, καὶ οἱ φαίνεσθαι τὴν Φωνὴν εἶναι τὸν μυστι-
 κὸν Ἰακχον. εἶναι δὲ ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσίνι 10

γνωμένῳ τῶν Δημάρχων· ἄρεσθαι τε αὐτὸν ὃ, τι τὸ Φθρυ-
γάμενον εἴη τοῦτο· αὐτὸς δὲ εἶπαι· “ Δημάρχτε, οὐκ ἔστι
“ ἄλλως οὐ· μέγα τι σῖνος ἔσται τῇ βασιλῆος στρατῇ.
“ καὶ τὸ γὰρ ἀνέβηλα, ἐρήμου εἰούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι
15 “ θεῖον τὸ Φθρυγάμενον, ἀπὸ Ἐλευσίνος ἰὸν ἐς τιμω-
“ ρήν· Ἀθηναῖοι τε καὶ τοῖσι συμμαχοῖσι. καὶ ἦν μὲν
“ γὰρ καταπορεύσθαι εἰς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε
“ βασιλεὺς καὶ τῇ στρατῇ τῇ ἐν τῇ ἡπείρῳ ἔσται· ἦν δὲ
“ ἐπὶ τὰς νῆας τραπῆται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν
20 “ στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλεῖν. τὴν δὲ ὁρ-
“ τήν ταύτην ἤκουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτα τῇ Μητρὶ
“ καὶ τῇ Κόρῃ, καὶ αὐτῶν τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν
“ ἄλλων Ἑλλήνων μυῖται· καὶ τὴν Φωνὴν τῆς ἀκούεις,
“ ἐν ταύτῃ τῇ ἐργῇ ἰακχάζουσι.” πρὸς ταῦτα εἶπαι Δη-
25 μάρχης· “ Σέγα τε καὶ μηδὲν ἄλλω τὸν λόγον ταῦτον
“ εἶπε· ἦν γάρ· ται εἰς βασιλῆα ἀνευχθῆ τὰ ἔπεα ταῦ-
“ τα, ἀποβαλεῖς τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε ἐγὼ δυνή-
“ σμαι μύσασθαι, αἳ ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἰς. ἀλλ’
“ ἔχ’ ἥτοχος. περὶ δὲ στρατῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει.”
30 τὸν μὲν δὲ ταῦτα παραινέειν. ἐκ δὲ τῷ κοινορτοῦ καὶ τῆς
Φωνῆς γενέσθαι νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν, φέρεσθαι ἐπὶ
Σαλαμῖνος, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω
δὲ αὐτοὺς καθεῖν ἅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ἑρέξει ἀπολέεσθαι
35 μέλλοι. ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε, Δημάρχ-
του τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.

ΛXVI. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ἑρέξει ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν- Inter hæc
Perfarum
classis in
Phalerum
appellit.
Quantis
copiis Cer-
xes Atticam
terra mari-
que inva-
derit.
τες, ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακω-
νικόν, διεβησαν εἰς τὴν Ἰστιαίην, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς,
5 ἔπλωσαν δὲ Εὐρίπου, καὶ ἐν ἐτέρῃσι τρισὶ ἡμέρῃσι ἐγένοντο
ἐν Φαλήρῳ. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖν, οὐκ ἐλάσσονες ὄντες
ἀριθμὸν, ἐσέβαλον εἰς τὰς Ἀθήνας, κατὰ τε ἡπειρον καὶ

τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδῃ ἀπὶκόντε καὶ
 ἐς Θερμοπύλας. ἀντιθίσω γὰρ τοῖσι τε ὑπὲρ τοῦ Χείρωνος
 αὐτῶν ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι, καὶ 10
 τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι, τούτους τοὺς τότε ὄντας
 ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλίας τε καὶ Δωριέας, καὶ Ἀλο-
 κροῦς, καὶ Βοιωτοῦς, παστράτην ἐκόμενους, πλὴν Θεσ-
 πίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ μάλα Κερυρτίους τε καὶ
 Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς λειποὺς νησιώτας πάν- 15
 τας, πλὴν τῶν πεντε πολίων, τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον
 τὰ οὐνόματα. ὅτω γὰρ δὴ προσέβαινε ἑσπέρῳ τῆς Ἑλ-
 λάδος ὁ Πέρσης, τοσούτω πλεονέειν αὐτὸν οὐκ ἔπειτο.

Ibi cum
 Xerxes de
 proelio na-
 vali deli-
 beraturus
 suos con-
 vocasset,

LXVII. Ἐπεὶ ὦν ἀπύκατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες
 οὗτοι πλὴν Παρίων Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κεφισίῳ,
 ἐκαρὰδιπεὸν τὸν πόλεμον κῆ ἀποσθῆσεται· οἱ δὲ Ῥοδῶν ὡς
 ἀπύκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτοὺς Ἑρξῆς
 ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφί συμβῆναι τε καὶ πείθεσθαι 5
 τῶν ἐπιπλωδόντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προ-
 ζέτο, παρήσαν μετ' ἀπεμπτοὶ οἱ τῶν ἐσπείων τῶν ὀφειτέρων
 τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νηῶν, καὶ ἔζοντο, ὡς σφί
 βασιλεὺς ἐκάστω τίμην ἐδεδώκει· πρῶτος μὲν, ὃ Σιδώ-
 νιος βασιλεὺς· μετὰ δὲ, ὃ Τύριος· ἐπὶ δὲ, ὡς ἄλλοι. 10
 ὅς μιν ἐπέζη ἔζοντο, πέμπτας Ἑρξῆς Μαρδονίῳ, εἰρώτα,
 ἀποπειρώμενος ἐκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιήσειν.

pugna, cæ-
 teris sua-
 dentibus, a
 sola Arte-
 misia [7,
 99.],
 muliere
 viris longe
 callidiori,
 dissuadens.

LXVIII. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν εἰρώτων ὁ Μαρδόνιος ἀρχά-
 μενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατὰ τὴν
 γνώμην ἐξέφερόντο, κελεύοντες ναυμαχίην ποιέσθαι,
 ἡ Ἀρτεμισία δὲ τὰδε ἔφη· 1
 Εἰπαί μοι πρὸς βασιλῆα,
 “Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω, οὔτε κακίωτήν γενομέ- 5
 νην ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐβοίαν, οὔτε ἐλά-
 χιστά ἀποδεξαμένην, δεσποῖα, τὴν εἶδαι γνώμην με-
 δικαίον ἐστὶν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγχάνω φρονέσθαι

- "ἀνὰ τὰ ἐς πρῶτα τὰ σά. καὶ τοι τάδε λέγω,
 10 "Φεῖδε τῶν νῆων, μηδὲ ναυμαχίην ποιεῖο. τὰ γὰρ ἄνδρες
 "τῶν σὺν ἀνδράσιν κρείσσοις τοσούτῳ εἰσι κατὰ θάλασ-
 "σαν, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάντως δεῖ σε ναυ-
 "μαχίῃ ἀνακλονεῖν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας,
 "τῆν τε εἵνεκα ὠκεῖας στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν
 15 "ἄλλην Ἑλλάδα· ἐμποδὼν δὲ τοι ἵπταται αὐτοῖς, οἱ δὲ
 "ταὶ ἀνέστησαν ἀπῆλλαξαν αὐτῶ ὥς κείνους ἔπρεπε;
 "Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποδῆσθαι τὰ τῶν ἀντιπολέμων 2
 "πρῶτα, ταῦτα φράσω. ἢν μὲν μὴ ἐπείχῃς ναυ-
 "μαχίῃν ποιέμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτῷ ἔχῃς πρὸς
 20 "τῷ μένῃ, ἢ καὶ προβάλλῃς ἐς τὴν Πελοπόννησον, εὐ-
 "στράως τοι, δοκῶτα, κινῆσθαι τὰ νοέων ἐληλυθας. οὐ
 "χάρη μοι τε πολλὸν χρόνον εἰσὶ τοι ἀντέχειν αἱ Ἕλληνες,
 "ἀλλὰ σφίεας διασκεδᾷς, κατὰ πόλιν δὲ ἕκαστοι Φεύ-
 "γονται, αἶτε γὰρ σίτος πάρα σφίσι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ,
 25 "ὥς ἐγὼν τῶν θάλλομαι, οὔτε αὐτοὺς αἰκός, ἢν σὺ ἐπὶ τὴν
 "Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πῦρον στρατὸν, ἀτρεμῖν τοὺς
 "ἐκείθεν αὐτῶν ἤκοντας· οὐδὲ σφί. μελήσει πρὸ τῶν
 "Ἀθηναίων ναυμαχεῖν. Ἦν δὲ αὐτίκα ἐπείχῃς ναυ- 3
 "μαχεῖσθαι, δειμάμην μὴ ὁ ναυτικός στρατὸς κακῶθῃς,
 30 "τὸν πῦρον προσθλήπηται. πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε
 "ἐς θυμὸν βαλεῖν, ὥς ταῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων
 "κακοὶ δοῦλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρη-
 "στοὶ· αἱ δὲ ἐάντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοι
 "εἰσι, αἱ ἐκ συμμαχῶν λόγῳ λέγονται εἶναι, ὄντες Αἰ-
 35 "γύπτιοι τε καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι,
 "τῶν ὀφελός ἐστι σῶδεν."

LXIX Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἔσαν Nihilominus sequi-
 οἶνοι τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφροσὴν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὡς ore confilio
 κακὸν τι πεισομένης πρὸς βασιλῆος, ὅτι οὐκ εἶ ναυμαχίην Xerxi pro-
 bato, Per-

fica classis
Græcam
aggressura, ποιεέσθαι· οἱ δὲ ἀγαυιόμενοί τε καὶ φθονέοντες ἄλλη, ἅτε
ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἑτέρ- 5
ποντο τῇ ἀνακρίσι, ὥς ἀπολεομένης αὐτῆς· ἐπὶ δὲ ἀν-
νείχθησαν αἱ γινώμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἦσθ' ἢ γνῶ-
μη τῆς Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἐτι πρότερον ὀπλοδοκίην
εἶναι, τότε πολλῶ μᾶλλον αἶνεε· ὁμῶς δὲ τοῖσι πολλοῖσι
πειθεσθαι ἐκέλευε, τάδε κατὰδδ' ἄς πρὸς μὲν Ἑβρύτη 10
σφείας ἐφελοκακείιν, ὥς οὐ παρόντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐ-
τὸς παρεσκευάστο θεήσασθαι ναυμαχεόντας.

Salaminem
versus pro-
vehitur.

LXX. Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλοι ἀναπλῶειν, ἀνῆγον τὰς
ἡσας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διάταχθέν-
τες κατ' ἡσυχίην. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρηστέ σφι ἡ ἡμέρη
ναυμαχίην ποιεέσθαι· νῦν γὰρ ἐπεγένετο· οἱ δὲ παρή-
σκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε θεός 5
τε καὶ ἀρρώδη, οὐκ ἦκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου.
ἀρρώδεον δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ
γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχεῖν μέλλοιεν· νικηθέντες τε,
ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν
ἐαυτῶν ἀφύλακτον. 10

Quæ dum
aguntur,
et terrestres
Persarum
exercitus in
Isthmum
mouet a
Peloponne-
sis diligen-
ter custodi-
tum.

LXXI. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ περὶ τὴν παρὰ τῶν
νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καί τοι τὰ θυράτια
πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ' ἡπειρόν μὴ εἰσβάλλειν οἱ
βάρβαροι. ὥς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιδι τοὺς
ἀμφὶ Λεωνίδα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδρα-
μόντες ἐκ τῶν πολίων, ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἰζόντο· καὶ σφι 5
ἐπὶ στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδην, Λεωνίδην
δὲ ἀδελφεός. ἰζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, καὶ συγχώσαν-
τες τὴν Σκιρωνίδα ὁδόν, μετὰ ταῦτο ὥς σφι ἐδόξε βουλευο-
μένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ἐου- 10
σέων μυριαδῶν πολλέων, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομέ-
νου, ἦντο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ

ἔβλα, καὶ Φορμαὶ ψάμμου πλήρεις ἐσφορέοντο, καὶ
ἐλίπον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε

15 νύκτες οὐτε ἡμέρας.

ΙΧΧΙΟ. Οἱ δὲ βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεῖ, Quae Peloponnesi
gentes Isth-
mum contra
Xerxem communi-
verint.
αἶδη ἔσαν Ἕλληνας Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες
πάντες, καὶ Ἡλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυώνιοι, καὶ
Ἐπιδαύριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμιονέες.

5 οὔτοι μὲν ἔσαν οἱ βοηθήσαντες, καὶ ὑπεραρρώδοντες τῇ
Ἑλλάδι κινδυνεύουσῃ τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοις
ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνηα παροιχώκεε ἡδῇ.

ΙΧΧΙΙ. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ. Hanc pen-
insulam
quot populi
incolant:
eorum ori-
gines.
τούτῃ δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἔοντα, κατὰ χώραν
ἰσθμίου καὶ τῇ καὶ ταπάλαι οἶκον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυ-
νοῦριοι, ἐν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαικόν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου

5 αἶα ἐξεχώρησε, ἐκ μάντοι τῆς ἐαυτῶν οἰκέει δὲ τὴν ἀλ-
λατρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσαρα, ἐπὶ λυδὰ
ἔστι, Δωριεῖς τε καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, καὶ Λήμνιοι.
Δωριέων μὲν, πολλοὶ τε καὶ δοκιμοὶ πόλεις· Αἰτωλῶν δὲ,
Ἥλις μόνῃ· Δρύοπων δὲ, Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς

10 Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λημνίων δὲ, Παρωρεῖται πάν-
τες, οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες ἔοντες, δοκέουσι μῦθοι
εἶναι Ἰωνες· ἐκδεδωρίευνται δὲ, ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρχόμε-
ται καὶ τῷ χρόνῳ, ἔοντες Ὀρεῖται καὶ περιόικοι. του-
τέων ὧν τῶν ἑπτὰ ἔθνέων αἱ λοιπαὶ πόλεις πάρεξ τῶν

15 κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἑκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξε-
στι εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι, ἐμῆδιζον.

ΙΧΧΙΥ. Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τοιούτῳ πόνῳ συνέ- Accepto
nuntio,
Isthmum
peti a bar-
baris, Graeci ad Sala-
minem col-
lecti fugae
consilium
denovo ine-
unt.
στασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἡδὴ δρόμον θέοντες, καὶ
τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σα-
λαμῖνι, ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω
5 περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὥς περὶ τῇ Πελοποννή-
ῳ.

ἀνέγνωσι χρηρίζων ἐκ τοῦ τῆς νῆος ἐκβῆσαι, συλλαβῆσαι τε τοὺς στρατηγούς ἐς τὸ συνέδριον.

ubi cum
Adimanto,
Corinthio-
rum duce,

LIX. Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὸς ἡμῶν Εὐρυτιά-
δεα πρᾶδειναι τὸν λόγον, τῶν εἰρηκῶ συήγαγε τοὺς στρα-
τηγούς, πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς· ἐν τοῖσι λόγοις, οἷα
κάρτα δέοντες. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Ηρόδοτος στρατη-
γὸς Ἀδμήμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε· “Ὡς Θεμιστοκλῆς, εἰς
“ τοῖσι ἀγῶσι αἱ προέξαιστοί μιν ῥαπίζονται.” ὁ δὲ,
ἀπολούμενος, ἔφη· “Οἱ δὲ γὰρ ἐγκυκταλαπύσσονται οὐ
“ στεφανεύονται.”

LX. Τότε μὲν ἡσίωνς πρὸς τὸν Κερύβιντον ἀμείβετο.
πρὸς δὲ τὸν Εὐρυτιάδεα ἔλεγε ἐπαινῶν μὲν οὐκ ἐτι οὐδὲν
τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς ἐπὶ τὰ ἀπαύρασε ἀπὸ Σαλα-
μῖνος, διαδρήσονται· παρεόντων γὰρ τῶν συμμάχων, οὐκ
ἔφερέ αἱ κόσμον οὐδὲνα καταγρῆναι· ὁ δὲ ἄλλων λόγῳ εἰ-
1 χετο, λέγων τάδε· “Ἐν οὖν ἡν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλά-
“ δα, ἢ ἐμοὶ πείδη· ναυμαχίῃ αὐτοῦ μόνον ποιέεσθαι,
“ μὴδὲ κειθόμενος τούτων τοῖσι λόγοις, ἀναδύξῃς πρὸς
“ τὸν Ἰσθμὸν τὰς ἡμέρας. ἀντίθις γὰρ ἐκότερον, ἀκούσας. 10
“ πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων, εἰ· πολλάγχι ἀνα-
“ πέταμένα ναυμαχίῃς, εἰς ὃ ἥκιστα ἡμεῖς σύμφορόν
“ ἐστὶ, ἥρας ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀντιμὲν ἐλάσσονας
“ ταῦτο δὲ, ἀπέλειπες Σαλαμῖνά τε καὶ Μύκονα καὶ
“ Αἴγωνα, ἥ περ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχίσταται· ἄρα γὰρ 15
“ τῷ ναυτικῷ στρατῷ οὐκ ἔστιν ἔφασι καὶ ὁ περὶ τὸν στρα-
“ τός. καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξις ἐπὶ τῇ Πελοποννή-
2 “ σον, κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἡ δὲ τὰ
“ ἐγὼ λέγω ποιήσης, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ αἰρήσεις.
“ πρῶτα μὲν, ἐν στενῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ἐλίγῃσι πρὸς 20
“ πολλὰς, ἢ τὰ οἰκίτα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίῃ, πολλὸν
“ κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν στενῷ ναυμαχεῖν, πρὸς ἡμέ-

“ αὐτοὶ ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς ἐκείνων. αὐτοὶ δὲ, Σα-
 “ λαμίς περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέχνα τε
 25 “ καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αἰποῖσι ἔνεστι, τοῦ
 “ καὶ περιέχουθε μάλιστα ὁμοίως αὐτῶν τε μένων,
 “ προναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰοθμῷ.
 “ οὐδὲ σφραγῆς, ἔπερ οὐ φροσῆς, ἄφεις ἐπὶ τὴν Πελοπόν-
 “ ησον. Ἦν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γενήσθαι, καὶ νική 3
 30 “ σωμεν τῆσι νηυσὶ, οὔτε ἡμῖν ἐς τὸν Ἰοθμὸν παρέσονται
 “ αἱ βάρεσθαι, οὔτε προσήσονται ἐκαστέρῳ τῆς Ἀττικῆς,
 “ ἀπίαςί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάρουσί τε καρδανέμεν πα-
 “ ρεῦσι, καὶ Αἰγίῃ καὶ Σαλαμῖνι, ἐντὴ ἡμῖν καὶ λόγιόν
 “ ἔστι τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. οἰκῶτα μὲν νῦν
 35 “ βουλευομένοισι ἀνδράποισι, ὡς τοσπίπαν ἐθέλει γίνε-
 “ σθαι· μὴ δὲ οἰκῶτα βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ
 “ θεὸς προσχωρεῖν πρὸς τὰς ἀνδραπῆτας γνῶμας.”

LXI. Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέους, αὐτοῖς ὁ Κορίν- convicio
acerbissima
altercatus,
argumentia
minisque
tandem cæ-
teros a fuga
capeffenda
revocat.
 θιος Ἀδαίμαντος ἐπεφύροτο, σιγᾶν τε κελεύων τῷ μὴ
 ἔστι πατὴρ, καὶ Εὐρυβιάδα οὐκ εἶν ἐπιφηφίζειν ἀπολι-
 ἀνδρῶν· πῶλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλῆα παρεχόμενον, αὐτῷ
 5 ἐκέλευε γνῶμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δὲ οἱ προσέφερε,
 ὅτι ἡλώπιασάν τε καὶ κατεῖχοντο αἱ Ἀθῆναι. τότε δὲ ὁ
 Θεμιστοκλῆς καὶνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλὰ τε
 καὶ κακὰ ἔλεγε· ἐαυτοῖσι τε ἐδήλου λόγῳ, ὡς εἴη καὶ
 10 πῶλιν καὶ γῆ μέζων ἥπερ καίνοισι, ἔστ’ ἂν δηκόςαι ἦεν
 σφι ἔωσι πεπληρωμένοι· οὐδαμῶς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς
 ἐπώντας ἀποκρούουσθαι.

LXII. Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ, διεβάνει ἐς Εὐ-
 ρυβιάδα, λόγον μᾶλλον ἐπιστραμμένα· “ Σὺ εἰ μενόν-
 “ εις αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσαι ἀπὸς ἀγαθός· εἰ δὲ μὴ,
 “ ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πωλέ-
 5 “ μου φέρουσι αἱ ἡές. ἀλλ’ ἐμοὶ πεῖθεο. εἰ δὲ ταῦτα μὴ

“ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν ἀναλαβόντες τοὺς αἰκέ-
 “ τας, κομισύμεθα ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη
 “ τέ ἐστι ἐκ παλαιῶ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει, ὑπὲρ ἡμεῶν
 “ αὐτὴν δεῖν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συρμασσοὺς κοιῶνδε
 “ μουνωθέντες, μεμήτισθε τῶν ἑμῶν λόγων.” 10

LXIII. Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλῆσι λόγιοντος, ἀναδιδά-
 σκετο Εὐρυτιάδης. δακρύει δὲ μαι, ἀρρώστησας μάλιστα
 τοὺς Ἀθηναίους ἀπεδιδάσκετο, μὴ σφας ἀπαλειπῇ, ἢ
 πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς πῆρας ἀπαδουπέων· γὰρ
 Ἀθηναίαν, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξίωμαρχοι εἰ λοιπὰ. ταύτην δὲ
 αἰρέσεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διανοομαρχεῖν.

Mox in-
 fecto terræ
 motu, vota
 diis nuncu-
 pata, Æa-
 cidæque
 auxilium
 rogati [c.
 93.].

LXIV. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεια ἀκροβα-
 σάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυτιάδῃ ἔδοξε, αὐτῶν παρεσκευάζοντο
 ὡς ναυμαχιστοί. ἡμέρῃ τε ἐγίνετο, καὶ ἅμα πρὸ φθίω
 ἀνιόντι σεισμός ἐγένετο ἐν τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ· ἔδοξε
 δὲ σφι εὐχασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς 5
 Αἰακίδας συμμάχους. ὡς δὲ σφι ἔδοξε, καὶ ἐπαίειν
 ταῦτα. εὐχάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτῶν μὲν ἐκ
 Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο· ἐπὶ
 δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας ἦα ἀπέστελλον
 ἐς Αἴγιαν. 10

Pulvis cla-
 morque
 mysticus
 Eleufine
 circa idem
 tempus ex-
 ortus, quid
 de belli
 eventu por-
 tenderit.

LXV. Ἐφη δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκύδιος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος,
 Φυγὰς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος. γινώσκων ταῦτα
 τὸν χρόνον, ἐπεὶ τε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρα ὑπὸ τῶν περὶ
 στρατῶ τῷ Ξέρξῳ, εὐστα ἐρήμος Ἀθηναίων, τυχὼν τότε
 εὖν ἅμα Δημαρχῶ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θρασίῳ 5
 πεδίῳ· ἰδεῖν δὲ κοινορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσίνος, ὡς
 ἀνδρῶν μάλιστα καὶ τρισμυρίαν ἀποδαῖμάζειν τέ αφας
 τὸν κοινορτὸν, ὅτεάν ποτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρῶτα τε Φω-
 νῆς ἀκούειν, καὶ οἱ φαίνεσθαι τὴν Φωνὴν εἶναι τὸν μυστι-
 κὸν Ἰακχον. εἶναι δὲ ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσίνι 10

γνωμένωι τὰν Δημάρχητον ἔρεσθαί τε αὐτὸν ὃ, τι τὸ φθρευ-
 γόμενον εἴη τοῦτο· αὐτὸς δὲ εἶπαι· “ Δημάρχητε, οὐκ ἔστι
 “ ἄλλως οὐ μέγα τι σῖνος ἔσται τῇ βασιλῆος στρατιῇ.
 “ καὶ τὸ πρὸς ἀνδράσι, ἐξήμου εἰούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι
 15 “ θεῖον τὸ φθρευγόμενον, ἀπὸ Ἐλευσίνος ἰὼν ἐς τιμω-
 “ ρήν· ἡ δὲ περὶ τὰς τε καὶ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἦν μὲν
 “ γὰρ κατὰ τὸν ποταμὸν ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε
 “ βασιλεὺς καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἡπείρῳ ἔσται· ἦν δὲ
 “ ἐπὶ τὰς νῆας κτάπηνται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν
 20 “ στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλέειν. τὴν δὲ ἐρ-
 “ τὴν ταύτην ἄκουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτια τῇ Μητρὶ
 “ καὶ τῇ Κόρῃ, καὶ αὐτῶν τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν
 “ ἄλλων Ἑλλήνων μυῖται· καὶ τὴν Φωγὴν τῆς ἀκούεις,
 “ ἐν ταύτῃ τῇ ἐρῇ ἰσχυράζουσι.” πρὸς ταῦτα εἶπαι Δη-
 25 μάρχητα· “ Σέγα. τε καὶ μηδεὶ ἄλλω τὸν λόγον ταῦτον
 “ εἶπε. ἦν γὰρ. ταὶ ἐς βασιλῆα ἀνευχεθῆ τὰ ἔτια ταῦ-
 “ τα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε ἐγὼ δυνή-
 “ σμαινίσασθαι, οὔτ’ ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἰς. ἀλλ’
 “ ἔχ’ ἥσυχος. περὶ δὲ στρατιῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει.”
 30 τὸν μὲν δὲ ταῦτα παραινεῖν. ἐκ δὲ τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς
 Φωγῆς γενέσθαι νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν, φέρεσθαι ἐπὶ
 Σαλαμῖτος, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω
 δὲ αὐτοὺς μαρτυρεῖ ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ ἑρέξει ἀπολέεσθαι
 35 μέλλει. ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδης ἔλεγε, Δημάρχη-
 του τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.

LXVI. Οἱ δὲ ἐς τὸν ἑρέξει ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν- Inter hæc
Perfarum
classis in
Phalerum
appellit.
Quantis
copiis Xer-
xes Atticam
terra mari-
que inva-
serit.
 5 τεσ, ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος θεσάμενοι τὸ τρώμα τὸ Λακων-
 νικόν, διέβησαν ἐς τὴν Ἰσθμίαν, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς,
 5 ἔπλωσαν δὲ Εὐρίπου, καὶ ἐν ἐτέρῃσι τρισὶ ἡμέρησι ἐγένοντο
 ἐν Φαλήρῳ. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖν, οὐκ ἐλάσσονες ἰόντες
 ἀριθμὸν, ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατὰ τε ἡπειρον καὶ

τῆσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπὶ τῇ Σηπιάδῃ ἀπὶκόντες καὶ
 εἰς Θερμοπύλας. ἀντιθῆσω γὰρ τοῖσι τε ὑπὸ τοῦ ἡγεμῶ-
 νος αὐτῶν ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι, καὶ 10
 τῆσι ἐπ' Ἀρτεμισίῃ ναυμαχίῃσι, τούτῃ τοὺς τότε ὄντας
 ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλίας τε καὶ Δαρίεας, καὶ Λο-
 κροὺς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατὴν ἔχονμένους, πλὴν Θεσ-
 πίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ μάλα Κερκυρίους τε καὶ
 Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς ἁλιπύους ἠσπασίας πάν- 15
 τας, πλὴν τῶν πέντε πολίων, τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον
 τὰ οὐνόματα. ὅσω γὰρ δὴ προσέβαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλ-
 λάδος ὁ Πέρσης, τοσούτω πλεονάζοντι οὐκ ἔμελλε.

Ibi cum
 Xerxes de
 proelio na-
 vali deli-
 beraturus
 suos con-
 vocasset,

LXVII. Ἐπεὶ οὖν ἀπύκατο εἰς τὰς Ἀθήνας πάντες
 οὗτοι πλὴν Παρίων Πάριοι δὲ ὑπὸ λειψύντες ἐν Κεφισίῳ,
 ἐκαρὰ δὲ πλεον τὸν πόλεμον καὶ ἀποθήσεται· οἱ δὲ Λοκροὶ ὡς
 ἀπύκοντο εἰς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτοὺς Εὐρύκλῃς
 ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφί συρμίζαι τε καὶ πύκνυνθαι 5
 τῶν ἐπιπλυνόντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος ἤρ-
 ζετο, παρήσαν μετ' ἀπεμπτοὶ οἱ τῶν ἐσπείων τῶν ὀφειτέρων
 τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νηῶν, καὶ ἴζοντο, ὡς σφί
 βασιλεὺς ἐκάστω τὴν ἐδιδάκει πρῶτος μὲν, ὃ Σιδώ-
 νιος βασιλεὺς μετὰ δὲ, ὃ Τύριος· ἐπὶ δὲ, ἄλλοι. καὶ δὲ 10
 κόσμῳ ἐπέζης ἴζοντο, πέντε μὲν Εὐρύκλῃς Μαρδόνιος, εἰρώτα,
 ἀποπειρώμενος ἐκάστω, εἰ ναυμαχίην ποιήσειν.

pugna, cæ-
 teris sua-
 dentibus, a
 sola Arte-
 misia [7,
 99.], 1
 muliere
 viris longe
 callidiori,
 dissuadebat:

LXVIII. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν εἰρώτων ὁ Μαρδόνιος ἄρξά-
 μενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατὰ ταῦτο
 γνώμην ἐξέφεροντο, κελεύοντες ναυμαχίην ποιήσειν, 5
 Ἀρτεμισίῃ δὲ ταῦτα ἔφη· “Εἰπαί μοι πρὸς Θεοπόλην,
 “Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω, οὐτὲ κακίστην γινόμε- 5
 “νην ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς Εὐβοίην, οὐτὲ ἐλά-
 “χιστα ἀποδεχάμενην, δέσποτα, τὴν εἶπαι γνώμην καί
 “δικαίον ἐστὶν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τοῦ γένους φρονέοντα

- "ἀριστα ἐς πρῶτα τὰ σά. καί τοι τάδε λέγω,
 10 "Φρίδα τῶν νῆων, μηδὲ ναυμαχίην ποιεῖο. τὰ γὰρ ἄνδρες
 "τῶν σῶν ἀνδρῶν κρείσσονες τοσούτῳ εἰσι κατὰ θάλασ-
 "σαι, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάντως δεῖ σε ναυ-
 "μαχίῃσι ἀνακινουμένῃ; οὐκ ἔχῃς μὲν τὰς Ἀθήνας,
 "τῶν τε ἐνέκα ὁμιλήεις στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν
 15 "ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδῶν δὲ τοι ἵσταται αὐτεῖς, οἱ δὲ
 "τοὶ σφίσι πρῶτα ἀπὸλλάζαν αὐτῶ ὥς κείνους ἔπρεπε;
 "Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποθῆσθαι τὰ τῶν ἀντιπολέμων 2
 "πρῶτα, ταῦτα φράσω. ἢ μὲν μὲ ἐπειχθῆς ναυ-
 "μαχίην ποιούμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτῷ ἔχῃς πρὸς
 20 "τῇ μένῃ. ἢ καὶ προβαίμων ἐς τὴν Πελοπόννησον, εὐ-
 "στράτῃς τῇ, ὀσπῶτα, χαρήσῃ τὰ νῆων ἐληλυθίας. οὐ
 "καρσίοι τε πολλοὶ χρόνῳ εἰσὶ τοὶ ἀντέχειν αἱ Ἕλληνες,
 "ἀλλὰ σφῶας διασκέδᾳς, κατὰ πόλιν δὲ ἕκαστοι Φεί-
 "ζονται. οὔτε γὰρ σῆτος πάρα σφίσι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ,
 25 "ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὔτε αὐτοὺς αἶκος. ἢ σὺ ἐπὶ τὴν
 "Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τοὺς πεζοὺς στρατὸν, ἀτρεμιῖν τοὺς
 "ἐκείθεν αὐτῶν ἥκοντας; οὐδὲ σφί. μελήσει πρὸ τῶν
 "Ἀθηναίων ναυμαχεῖν. Ἦν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῆς ναυ- 3
 "μαχεῖσαι, δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικός στρατὸς κακῶθῃς,
 30 "τοὺς πεζοὺς προσθλήσῃται. πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε
 "ἐς θυμὸν βαλεῖν, ὥς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων
 "κακοὶ δοῦλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρη-
 "στοὶ αὖ δὲ, ἴασι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί
 "εἰσι, αἱ ἐν συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι, εἶοτες Αἰ-
 35 "θῶπτοί τε καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι,
 "τῶν ὁφελός ἐστι σῖδεν."

LIX Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἔσαν Nihillo mi-
 εἵνοι τῇ Ἀρεμισίῃ, συμφορὴν ἐποιεῖντο τοὺς λόγους, ὡς ore sequi-
 κακὸν τι πεισομένης πρὸς βασιλῆος, ὅτι οὐκ εἶ ναυμαχίῃ Xerxi pro-
 bato, Per-

fica classis ποιεῖσθαι· οἱ δὲ ἀγαιόμενοι τε καὶ φθιόντες ἄλλῃ, ἅτε
 Græcam ἀπολεσόμενης αὐτῆς. ἐπὶ δὲ ἀν-
 aggressura, ἐν πρώτοις τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρ- 5
 ποντο τῇ ἀνακρίσει, ὡς ἀπολεσόμενης αὐτῆς. ἐπὶ δὲ ἀν-
 νείχθησαν αἱ γνώμαι ἐς Ἑρζεα, κάρτα τε ἦσαν τῇ γνώ-
 μη τῆς Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἐπὶ πρότερον Ὀπιδανίην
 εἶναι, τότε πολλῶ μᾶλλον αἶνεε. ὁμῶς δὲ τοῖσι πλεον
 πείθεσθαι ἐκέλευε, τάδε καταδοχὰς· ὥς μὲν εὐσεῖα 10
 σφείας ἐτελοκακείιν, ὡς αὖ παρῶντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐ-
 τὸς παρεσκευάστο θήσασθαι ναυμαχεόντας.

Salaminem
 versus pro-
 vehitur.

LXX. Ἐπειδὴ δὲ παρηγγέλλον ἀναπλῶναι, ἀνῆγον τὰς
 νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διάταξέν-
 τες κατ' ἡσυχίαν. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη
 ναυμαχίην ποιεῖσθαι· νῦν γὰρ ἐπεγέμετο· οἱ δὲ παρῶ-
 σκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας· εἶχε δὲός 5
 τε καὶ Ἀργεῖον, οὐκ ἦκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου.
 Ἀργεῖον δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ
 γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχεῖν μέλλουσιν· νικῶντες τε,
 ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν
 ἐωυτῶν ἀφύλακτον. 10

Quæ dum
 aguntur,
 et terrestres
 Persarum
 exercitus in
 Isthmum
 movet a
 Peloponne-
 sis diligen-
 ter custodi-
 tum.

LXXI. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πλεον ὑπὸ τὴν πᾶρεῶσαν
 νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ
 πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ' ἡπειρον μὴ ἐσθ' ἀλλοιῇ οἱ
 βαρβάροι. ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιδι τοὺς
 ἀμφὶ Λεωνίδα ἐν Θερμοπύλῃσι τέτελευτήκειαι, συνδρα-
 μόντες ἐκ τῶν πολιῶν, ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἰζόντες· καὶ σφι 5
 ἐπὶ στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδης, Λεωνίδεω
 δὲ ἀδελφεός. ἰζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, καὶ συγχάσαν-
 τες τὴν Σκιρανίδα ὁδόν, μετὰ ταῦτο ὡς σφι ἔδοξε βουλευο-
 μένοισι, οἰκιδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ἐν- 10
 σῶν μυριαδῶν πολλέων, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομέ-
 νου, ἦνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ

ἔβλα, καὶ Φορμὶ ψάμμου πλήρεις ἐσφορέοντο, καὶ
ἐλίπον οὐδὲνα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, αὐτε
15 νικτοσὶ αὐτὰ ἡμέρας.

LXXII. Οἱ δὲ βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἴσθμὸν πανθημεῖ, Quae Pelo-
ponnesi
gentes Isth-
mum contra
Xerxem
communi-
verint.
ἦσαν Ἕλλησιν· Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες
πάντες, καὶ Ἠλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυώνιοι, καὶ
Ἐπιφάνιοι, καὶ Φυλίσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμιονεῖς.
5 οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ βοηθήσαντες, καὶ ὑπεραρρώδοντες τῇ
Ἑλλάδι κινδυνεύουσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι
ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνηα παροιχώκεε ἤδη.

LXXIII. Οἰκεῖ δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνηα ἑπτὰ. Hanc pen-
insulam
quot populi
incolant:
eorum ori-
gines.
ταύτην δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἑόντα, κατὰ χώραν
ἰσχύεται ὦν τῇ καὶ τοπάλαι οἶκον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυ-
νητοῖοι· ἐν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαικόν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου
5 οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἐαυτῶν οἰκεῖ δὲ τὴν ἀλ-
λατρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνηα τῶν ἑπτὰ τέσσαρα, ἐπὶ ἡλυδά
ἔστι, Δωριεῖς τε καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, καὶ Λήμνιοι.
Δωριέων μὲν, πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι πόλεις· Αἰτωλῶν δὲ,
Ἥλις μόνη· Δρύοπων δὲ, Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίγη ἡ πρὸς
10 Καρδαμύλῃ τῇ Λακαονικῇ· Λημνίων δὲ, Παρωρεῖται πάν-
τες· αἱ δὲ Κυνητοῖοι αὐτόχθονες ἑόντες, δοκέουσι μῦνοι
εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρίενται δὲ, ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρχόμε-
νοι καὶ τοῦ χρόνου, ἑόντες Ὀρεῖται καὶ περίοικοι. του-
τέων ὦν τῶν ἑπτὰ ἔθνεων αἱ λοιπαὶ πόλεις πάρεξ τῶν
15 κατέλθον, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἐξε-
στι εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμνοι, ἐμῆδιζον.

LXXIV. Οἱ μὲν δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, τοιαύτῳ πόνῳ συν- Accepto
nuntio,
Isthmum
peti a bar-
baris, Graeci ad Sala-
minem col-
lecti fugae
consilium
denuo ine-
unt.
στασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες, καὶ
τῇσι πρὸς οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σα-
λαμῖνι, ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώδεον, οὐκ οὕτως
5 περὶ σφίσι αὐτοῖσι διμαίνοντες, ὥς περὶ τῇ Πελοποννή-
ῳ.

σιν. ἕως μὲν δι' αὐτῶν ἀπὸρ' ἀνδρῶν παρσάντες στήν' ἀσπίδα.
ἔποιεστο, θάψοντες παυόμενοι τὴν Εὐροβιάδα· ἀδελφεὴν
τέλος δὲ, ἐξεργάγη ἐς τὸ μέσον, σύλλογός τε καὶ ἐγχεσά·
καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν κούρεων. οἳ καὶ πρὸς αὐτὸν
Πελοπόννητον χροὸν εἰς ἀποκλήσειν, καὶ περὶ ἐκείνης κα- 10
δινέειν, μηδὲ πρὸ χώρης δουραλάτου· μάλιστα· πρῶτον
σθαι. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγυπτῆται, καὶ Μήγαρας, πρὸ
τοῦ μένοντος ἀμύνασθαι.

Strategema
Themisto-
clis hoc
confilium
cludentis.

LXXV. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλῆς, ὡς ἐσώσθη τῇ γνώ-
μῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξήρχετο ἐκ τῆς
συνεδρίας. ἐξελθὼν δὲ, πῶματι ἐς τὰ στρατεύοντα· τὸ Μή-
δων ἀνδρῶν πολίαι, ἐντελόμενος τὰ λέγειν χροὸν τῇ αἰ-
νομα μὲν ἦν Σίκανος, οἰκίτης δὲ καὶ παυδογενὲς ἦν τῶν
Θεμιστοκλῆος παίδων· τὸν δὲ ὑπερὸν ταυτέων τῶν πραγ-
μάτων Θεμιστοκλῆς Θεσπία τε ἐπώνησε, ἀνέπαυόκειτο·
οἱ Θεσπῖες πολέμας, καὶ χημάσι ὄλβιον. ἐς τότε
πολίαι ἀπαιόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρ-
βάρων ταῦτα· 5 “Ἐπεμψέ με στρατηγός· ὁ Ἀθηναῖος καὶ 10
“ Ἰση τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, (τυγχάνει γὰρ Φρυσίαν τὰ
“ βασιλῆος, καὶ βουλόμενος μάλιστα τὰ ὑμέτερη κατῶ-
“ περθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρηγμάτων,) φρά-
“ σοντα ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμον βουλευόμενοι καταφύωδη-
“ κότες, καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ἡμᾶς ἔργον· ἀπάν- 15
“ των ἐξεργάσασθαι, ἢν μὴ περιέδητε διαδρόντας αὐ-
“ τοὺς. οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι, οὔτ' ἔτι ἀντι-
“ στήσονται ἡμῖν· πρὸς αὐτοὺς τε σφῶας ἔψαθε ναυ-
“ μαχόμεντας τοὺς τὰ ὑμέτερη φροσύντας· καὶ τοὺς μὲν.”
ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκποδὼν ἀπαλλάσσετο. 20

Perfite a
Themisto-
cle ille est,
claflem
Græcorum

LXXVI. Τοῖσι δὲ ὡς τοιαῦτα ἐγένετο τὰ ἀγγαλιόεκα,
ταῦτο μὲν, ἐς τὴν νησίδα τὴν Φυττάλειαν, μεταξὺ Σικελί-
μῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων

ἀντιβόσκοντο· ποῦτος δὲ ἀπειλὴ ἀγνώστα μέγα νύκτες, undique
 5 αἰῶνα· μέγα τὰ ἀπ' ὅσπερ ἑξ κέρως κυκλούμενοι πρὸς τὴν fuga exclu-
 Σαλαμίην, αἰῶνα· φησὶ αἱ ἀμφὶ πᾶν Κόρον τε καὶ τὴν Κυ-
 νόσουρα παραγχαίνουσι, κατέχον τε μάχη Μανικῆς πάντα
 τὴν παραρριαντικὴν πηλὴν τῶνδε δὲ εἴκεν αἰῶνα τὰς ἡμέρας,
 ἵνα φησὶ τῶν· Ἑλλὰς· μὲν Φυγέειν ἐξῆ, ἀλλ' ἀπολαμ-

10 φέουτες· ἀλλ' ἔτι Σαλαμῖνι, δαῖν τίς τιν' ἐπ' Ἀρτεμισίαν
 ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν ἡσίδα τὴν Φυτάλεια καλε-
 μένη ἀπεβόσκον τῶν Ἱερσίων τῶνδε εἴκεν, ὡς ἔπειν
 γένετα· ταυροσχερῆ, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξισταμένον τῶν τε
 ἀνδρῶν καὶ τῶν κτηνῶν, (ὡ γὰρ δὴ παρὰ τῆς ναυμα-
 15 χίας τῆς πολλούσης ἀναστα· ἕκαστος ἡ νῆας.) ἵνα τὰς μὲν
 περιτρώσῃ, καὶ δὲ διαφθάρωσι· ἐπείων δὲ εὐγῇ ταῦτα,
 αἱς φησὶ πτωχὰς αἰετοὶ αἱ ἐναντίαι. αἱ μὲν δὲ ταῦτα τῆς κυ-
 κλῆς, αἰετοὶ ἀκακομαθεύοντες, παραστέοντο.

· ΕΚΣΕVII. Χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς οἷον Bacidis ora-
 εἰς· ἀλλ' ὅς, οὐ βουλόματος ἐπαγγέλλετο λέγοντας· σφαῖ-
 8 ρας καταβάλλων, ἐς τοιαύτῃ πράγματα ἐσβλάψας·
 portendens.

5 · Ἀλλ' ὅταν Ἀργεΐδας χρυσάρεα ἱερὸν ἀπὸ τῆς
 Νηυσὶ χειρὸς ὦσσι, καὶ ἐνάλειον Κυνέφουραν,
 Ἐλπίδι μαινομένη λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,
 Δία Δίκη σθέσσει κρατερὸν Κόρον, Ἰθέριος υἱόν,
 Δεινὸν μαιμόνonta, δοκεῖν' ἀπὸ πάντα πωδῆθαι.
 10 · Ἥλας γὰρ χαλεπὸν συμμάχεται, αἶματι δ' Ἄρης
 Πόλεος εὐνήξει· τότε ἡλεύθερον Ἑλλάδος ἦμαρ
 Εὐρύππη Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πότνια Νίκη.

ἐς ταῦτα μὲν καὶ οὕτω ἐπαγγέλλετο λέγοντι· Βάκιδι ἀντι-
 λογῶς χρησμῶν· περὶ, αἵτε αἰετοὶ λέγουσι ταλμῶν, αἵτε
 παρ' ἄλλων ἐσθλὰ κομῶν.

· ΕΚΣΕVIII. Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν· ἐγίκετο Graecorum
 ὠδισμὸς· λόγον παλός· ἤδεσαν δὲ οὐκ ὅτι σφείας duces infel-
 15 παρακαλεῖντο τῆς πηλὴς αἱ βαρβάραι· ἀλλ' ὥστε τῆς molirentur,

ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς καταγμένους, εἶδεναν κατὰ χάριν εἶναι.

primum ab
Aristide A-
theniensi,
claro justi-
tiae laude,
sed tum ex-
fule, rem
accipiunt.

LXXIX. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, ἔξ Αἰγύπτου
διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιστράτου, ἀπὸς Ἀθηναίων μὲν, ἔξ-
στραχισμένοι δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν ἐγὼ νεόμισσα, πε-
θανόμενος αὐτῷ τὸν τρόπον, ἀρίστην ἀνδρῶν γενέσθαι ἐν
Ἀθηναίῃ καὶ δικαιοτάτην. αὐτὸς ἐν τῇ σπῆϊ ἐπὶ τὸ σινε- 5
δριον, ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλῆα, ὅντα μὲν ἐκείτῳ οὐ φί-
λον, ἐχθρὸν δὲ ταμάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάλῃ τῶν παρε-
όντων κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιούμενος, ἐξεκαλέετο, θέ-
λων αὐτῷ συμμίξαι. πρῶτον δὲ ἔτι σπαύδιον, οἱ ἀπὸ
Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν, ὥς δὲ 10
ἐξηλθέ οἱ Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε· “Ἡ-
“ μέας στασιάζειν χρεὼν ὅτι ἐν τῇ καὶ ἄλλῃ καίρῳ,
“ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὁκέταρος ἡμεῶν, πλεῖν
“ ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. λέγω δέ τοι ὅτι ἴσθι
“ ὅτι πολλὰ τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ ἀσπαλῶν τοῦ 15
“ ἐνθάυτεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω
“ γενόμενος, ὅτε νῦν, οὐδ’ ἦν θάλωσι, Κορίνθιοι τε καὶ
“ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἷοί τε ἔσονται ἐκπλώσαι· περιεχό-
“ μεθα γὰρ ὑπὸ τῶν παλαιῶν κύκλῳ, ἀλλ’ ἐσθλὸν
“ σφί ταῦτα σήμερον.”

LXXX. Ὁ δ’ ἀμείβετο τοῖσδε· “Κάρτα τε ληροτά 20
“ διακελεύεαι, καὶ εὖ ἡγγεῖλας. τὰ γὰρ ἐγὼ εἰδέμεν
“ γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος, ἥκει. ἴσθι γὰρ
“ ἐξ ἐμεῖο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων. ἔδες γὰρ, ὅτε εὖ
“ ἐκόντες ἔθελον εἰς μάχην κατίσταςθαι οἱ Ἕλληνες, 5
“ ἀέκοντας παραστήσασθαι. σὺ δὲ, ἐπίπτερ ἥκεις, χρη-
“ στὰ ἀπαγγέλλων, αὐτὸς σφί ἡγγεῖλον. ἦν γὰρ ἐγὼ
“ αὐτὰ λέγω, δοξῶ πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω, ὥς
“ οὐ ποιούντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλὰ σφί σήμερον

10 "αὐτὸς παρελθὼν ὡς ἔχει· ἐπεὶ δὲ σημήνης, ἣν μὲν
 " πείθονται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἣν δὲ αὐτοῖσι μὴ
 " πείθονται, γένηται, ὅμιον ἡμῖν ἔσται· οὐ γὰρ ἐστὶ διαδρή-
 " οντα, ἀλλ' ἐπεὶ περιέχοντα πάντα χόθει, ὡς σὺ λέ-
 " γεις.

ΕΛΛΗΝ. Ταῦτα ἔλαγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, φά- Cui cum
 μένος ἔξ' Ἀθήνης τὴν ἦκεν, καὶ μύθους ἐκπλῶσαι λαθὼν fidem pleri-
 τοὺς ἐπορευόμενος· περὶ χάσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον que non
 τὸ Ἑλληνικὸν ὅτι τῶν νεῶν τῶν ἑξήκων παραρτίεσθαι haberent,
 5 τε συνεβούλευε ὡς ἀναζήτομένους· καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰ-
 " πας, μετεπονήκει· τῶν δὲ αὐτῶν ἐγένετο λόγος ἀμφισπα-
 " σίη· οἱ πλεῖστες γὰρ τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπαίδοντο τὰ
 " ἐπαγγελθέντα.

ΕΛΛΗΝ. Ἀπιστεύοντων δὲ τούτων, ἦκε τριήρης ἀνδρῶν Tenia trire-
 Τηνίων· αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσι- mis, ad
 μένεος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθείαν πᾶσι· διὰ δὲ τοῦτο Græcos
 τὸ ἔργον ἀπεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα, oninem tol-
 5 ἐν ταῖσι τὸν βάβαρον κατελοῦσι· οὗτοι δὲ πᾶσι ταύτῃ τῇ νηὶ lit dubita-
 τῇ αὐτομολησάσῃ ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρ- tionem.
 τεμίσσον τῇ Λημνῇ, ἐξέπληρῶτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἑλλη-
 σι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τρηκασίας ἡσας· δύο γὰρ δὴ
 νηῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμὸν.

ΕΛΛΗΝ. Τοῖσι δὲ Ἑλλησι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγό- Jam Græci
 μένα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὡς ναυμα- ad pugnan-
 χήσοντες· ἡὼς τε δὴ διεφαίνε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπι- dum stren-
 βατείων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὐ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων parant.
 5 Θεμιστοκλῆς, τὰ δὲ ἔπεα ἢ πάντα κρέσσω τοῖσι ἔσσο- Themisto-
 σι ἀντιθέμενα· ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσει καὶ κατα- cis apud
 στάσι ἐγγίνεσθαι, παραινέσας δὴ τούτων τὰ κρέσσω αἰ- milites con-
 ρέεσθαι, καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε cio.
 ἐς τὰς ἡσας· καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἦκε ἡ ἀπ'

Αἰγυῖος τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδύμεται· ἐν- 10
ταῦτα ἀντὶ τοῦ τὰς ἡμῶν ἀνάσσει οἱ Ἕλληνες.

Incipit pugna ad Salaminem [incunte autumnno a. 480.].
Variae de eius initio narrationes.

LXXXIV. Ἀναγομῆναι δὲ σφι, αἰεὶ καὶ ἐκτελέσσει οἱ
βάρβαροι· οἱ μὲν δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πύρμῳ ἀνε-
κρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς ἡμῶν· Ἀμεινὴς δὲ Παλλή-
νους, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξαπαχθεὶς, νηὶ ἐμβάλλει συμ-
πλακίεσθαι δὲ τῆς νῆος, καὶ οὐ διαμμένον καταλλασθῆναι, 5
οὕτω δὲ οἱ ἄλλοι Ἀμεινὴν βασιλεύοντες συνήμιοντο· Ἀθη-
ναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι γενέσθαι τῆς ναυμαχίης τὴν ἀρ-
χήν· Αἰγυῖται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδύμενα-
σαν ἐς Αἰγυῖναι, ταύτην εἶναι τὴν ἀρχήν· λέγεται δὲ
καὶ τάδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη· φανῆσαι δὲ 10
διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκαῖσαι τὸ στρατότε-
ρον τῶν Ἑλλήνων, ὁρμίδισασθαι πρότερον τάδε· “Ὀρθοί-
“ μόνι, μέχρι κέσθι ἐπὶ πύρμῳ ἀνακρούεσθε.”

Acies utri-
usque clas-
sis. Iones
quo animo
pugnave-
runt. Oro-
fanga.

LXXXV. Κατὰ μὲν δὲ Ἀθηναῖος ἐπιτάχοντο φημι-
κας· οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἑλακτῆρας τε καὶ ἐσπέρης
κέρας· κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες· οὗτοι δὲ εἶχον
τὸ πρὸς τὴν ἡῶν τε καὶ τὸν Πειραιᾶ· ἐπὶ δὲ Ἀττικῶν μόντοι
αὐτῶν, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέους ἐπιτάλας, ἄλγυναι οἱ δὲ 5
πλεῖντες, αὐ. ἔχον μὲν νηὶ σιγῶν ἀνέματα προηράχων
καταλέξαι, τῶν ἡμῶν Ἑλληνίδας ἐλάττων· κρηττοῦται δὲ
αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν Θεμιστοκλῆος τε τῇ Ἀναρράμματος
καὶ Φυλάκου τῇ Ἰαττιάδου, Σαμίων ἀμφοτέρων· τῶν δὲ
εἵνεκα μέμνηται ταυτέων μνήσθαι, ὅτι Θεμιστοκλῆος μὲν διὰ 10
ταῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐπιβάνευσε, κατὰ τὴν ἀνάγκην τῶν
Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργετῆς βασιλῆος ἀνεγέρθη,
καὶ χάρις αἱ ἐδωρήθη πολλή· οἱ δὲ εὐεργεταὶ τῷ βασι-
λεῖ, ὁρσαύγγαι καλεῖνται Περσιστί· περὶ μὲν νῦν ταύ-
τους οὕτω εἶχε.

LXXXVI. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νηῶν ἐν τῇ Σαλαμῶνι

παράσταται· τῷ μὲν ὅτ' Ἀθηναίων διαφθαρόμεναι, αἱ Magna strages barbarorum
 δὲ, ὑπὸ Αἰγυπτίων· ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κό-
 ρασι καὶ λαχοῦσιν κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὐ τε-
 στερμένων ἔτι, ὅτε σὺν τοῖς ποιεόντων οὐδέν, ἐμελλε τοιαῦ-
 τό οφείλοισιν εἶναι οἰόντων ἀπέσθαι. καίτοι ἔσαν γε καὶ
 ἐγένοντο τὰς τῆν ἡμέρην μακρῶ ἀμείνονες αὐτοὶ ἐαυ-
 τῶν, ἢ ἢ πρὸς Ἑβραίων, καὶ τις πρόθυμος καὶ δειμαί-
 νων Ἑβραίων· ἐδόκει τε ἕκαστος ἐαυτὸν θήσεισθαι βασι-
 λεύειν.

ΕΧΙΧΧVH. Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω με- Artemisiae
 τιετέρον· εἶπαι ἀπρεκέως, ὥς ἑαυτοὶ τῶν βαρβάρων ἡ-
 τῶν Ἑλλήνων ἡγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τὰς ἐγέ-
 νοντο, καὶ ὅτ' ὧν εὐδοκίμησε μάλιστα ἐπὶ παρὰ βασιλῆϊ.
 εἰπεῖν γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἐπικέτο τὰ βασιλῆος
 πρῆγματα, ἐν ταῦτά τῳ καιρῷ ἡ νῆς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδι-
 ώκετο ὑπὸ νῆος Ἀττικῆς· καὶ ἡ οὐκ ἐχθρὰ διαφύγειν,
 ἐμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι νῆες Φιλίαι, ἡ δὲ αὐ-
 τῆς πρὸς τῶν πολέμων μάλιστα ἐτύχχανε εὐδα, ἐδόξε
 10 ὅτι τὰς πρὸς αὐτῇ, τὸ καὶ συστήεικε πρὸς αὐτῇ. διακομὴν
 γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, φέρουσά ἐπέβαλε τῇ Φιλίῃ, ἀν-
 θρωπὸν τε Καλόνδεον, καὶ αὐτῷ ἐπιπλεόντος τοῦ Καλόν-
 δεον βασιλῆος Δαμασκόμου. εἰ μὲν καὶ τι νῆος πρὸς
 αὐτὸν ἐγγόνει ἐπὶ περὶ Ἑλλήσποντον ἑσθίων, οὐ μόνον
 15 ἐγὼ γε ἔχω εἶπαι, οὔτε εἰ ἐκ πρῶτης αὐτὰ ἐκείνησε, ὅτε
 ἐς συσκήρῃσε ἡ τῶν Καλόνδεων κατὰ τύχην κέραιεσσι
 σαι νῆος. ὥς δὲ ἐπέβαλε τε καὶ κατέθηκε, εὐτυχίῃ χρη-
 στέρεν, διπλᾶ ἐαυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὅ, τε γὰρ τῆς
 Ἀττικῆς νῆος κρηναρχος, ὡς εἶδε μὲν ἐπιδάλλουσαν τῇ
 20 ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ
 Ἑλληνίδα εἶναι, ἢ αὐτομολεῖν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ
 αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτάπητο.

quo nomi-
ne illa Xer-
xi mirum
in modum
probatum.

LXXXVIII. Ταῦτο μὲν, ταῦτα αὐτῇ συνέβαινε γινώ-
σθαι, διαφυγεῖν τε καὶ μὴ ἀπαλᾶσθαι· ταῦτα δὲ, σπᾶ-
βη ὥστε κακὸν ἐργασασμένη, ἀπὸ τριτάτης αἰσῆς μάλα
στα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Πέρσῃ. λέγονται γὰρ βασιλεῖς
θηούμενοι, μαθεῖν τὴν ἡμᾶ ἐμβαλῶσαν· καὶ ἐν δὲ ταῖς 5
καὶ τῶν παρόντων· “ Δόστοκα, καὶ εὐδαιμονία, τὸς
“ εὐ ἀγωνίζεται, καὶ ἡμᾶ τῶν πολέμων καταλάσας· καὶ
τὸν ἐπείρεσθαι εἰ ἀληθείας εἶπαι Ἀθηναίων· τὰ ἔργον
καὶ τοὺς φάναι, σαφῶς τὸ ἐπίσημον τῆς τῆς ἐπιστά-
μένους· τὴν δὲ διαφθαρεύσαν ἡπιστάμεν· εἰκαὶ πολέμων 10
τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς ἔφαται, αὐτῇ συνέβαινε ὡς ἐτυχῶν
γενόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυδωνίης ἡμᾶ μηδὲν
ἀποσπείναι κατήγαγον γινώσθαι. Πέρσῃ δὲ αὖται λέ-
γεται πρὸς τὰ φερόμενα· “ Οἱ μὲν ἄνδρες γινώσασί
“ μοι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες· ταῦτα μὲν 15
Πέρσῃ φασὶ εἶπαι.

Perfarum et
multi et il-
lustres vel
trucidati
vel fluvi-
bus hausti,
paucis Grae-
corum ca-
dentibus.

LXXXIX. Ἐν δὲ τῷ πόντῳ τούτῳ, ἀπὸ μὲν ἔθνεος
στρατηγὸς Ἀριαβίτης ὁ Δαρσίου, Πέρσῃ εὖν ἀδελφεός,
ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσῶν καὶ Μή-
δων, καὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν· ὧν δὲ τινες καὶ
Ἕλλήνων. ἅτε γὰρ νέων ἐπιστάμενοι, ταῖσι καὶ τῆς 5
φθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμον ἀπολλόμενοι, εἰς τὴν
Σαλαμῖνα διένειον. τῶν δὲ βαρβάρων αἱ πολλοὶ ἐκ τῆς
θαλάσσης διεφθάρησαν, νέων οὐκ ἐπιστάμενοι. ἐπεὶ αὖ
αἱ πρῶται εἰς φυγὴν ἐτάκοντο, ἐνταῦτα αἱ πλεῖσται
διεφθείροντο. αἱ γὰρ ὅπισθε τεταγμένοι, εἰς τὸ πρῶτον 10
τῆσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι, ὡς ἀποδεχόμενοι τι καὶ
αὐτοὶ ἔργον βασιλεῖ, τῆσι σφετέρῃσι νηυσὶ φερούσῃσι
περιέπιπτον.

Supplicium
inter ipsam
pugnam,

XC. Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. τῶν
τινὲς Φοινίκων, τῶν αἱ ἡμᾶ διεφθάρησαν, ἐλθόντες παρὰ

βασιλῆα, ἐπέβαλλεν τοὺς Ἴωνας, ὡς δὲ ἐκείνους ἀπολαί- rege jubente, de Phoenicibus sumtum,
 σσομένης, ὡς προέδωκεν... σιπήρεις ὦν οὕτω, ὥστε Ἴω- quod, ignavi ipsi, culpam cladis in Iones conferrent.
 5 νικῶντες τοὺς στρατηγούς μὴ ἀπαλῆσθαι, Φοινίκων τε τοὺς
 ἀπὸ Πάριον λαοὺς τοιοῦτο μισθόν. ἐπὶ τούτων ταῦτα
 λόγουσι, ἐνέβαλεν δὲ Ἀττικὴ Σαρμαθρήϊκῃ νῆς. ἥ τε δὴ
 Ἀττικὴ καταβύτη, καὶ ἐπεφραμένη Αἰγιναίῃ νῆς κατέ-
 10 δυνε τῶν Σαρμαθρήϊων τὴν νῆα. ὥστε δὴ ἔοντες ἀκοιτισταὶ
 αἱ Σαρμαθρήϊοι τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης
 νῆς βάλλοντες ἀπῆραξαν, καὶ ἐκέκοντο τε καὶ ἔσχον
 αὐτὰρ. ταῦτα γινόμενα τοὺς Ἴωνας ἔρυσσεν. ὡς γὰρ
 αἱ σφαιρὰς Πέρσης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπητο
 πρὸς τοὺς Φοίνικας, αἱ ὑπερλωπτεμένους τε καὶ πάντας
 15 αἰτιάμενους· καὶ πρὸν ἐπέλαυσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμείν,
 ὅσοι μὲν αὐτὸ κακῶς γινόμενοι, τοὺς ἀμείνονας διαβάλλω-
 σιν ὅπως γὰρ τίκα ἴδαι Πέρσης τῶν αὐτῶν ἔργον τι ἀπο-
 δεικνύμενοι ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ οὐρεὶ τῷ
 20 ἀπὸν Σαλαμῖνι, τὸ καλεῖται Αἰγιάλειος, ἀνεπυθάνετο
 τὸν πωλεῖσθαι· καὶ αἱ γραμματισταὶ ἀνέγραψον πατρό-
 δει τοῦ τριάρχου καὶ τὴν πόλιν. πρὸς δὲ ἐπὶ καὶ προσ-
 εβάλετο φίλος τῶν Ἀριαράκων ἀνὴρ Πέρσης παρῶν τού-
 τος τοῦ Φοινικῆος πᾶντες.

ΞΣΙ. Οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο. τῶν δὲ Perfæ victi Phalerum repetunt.
 βαρβάρων ἐκ φυγῆς τραπομένων, καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ
 Φάληρον, Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα
 ἀπεδίδξαντο λόγου ἄξια. αἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θο-
 5 ρύμῳ ἐκπαίξοντας τε ἀντισταμένους καὶ τὰς Φευγούσας
 τῶν νηῶν, αἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλωούσας· ὅπως δὲ τινες
 τοὺς Ἀθηναίους διαφύγουσιν, φερόμενοι ἐπέπιπτον ἐς τοὺς
 Αἰγινήτας.

ΞCII. Ἐνθαῦτα συνεκέρειν νῆς ἥ τε Θεμιστοκλῆος Æginetæ purgati crimine τῷ μαθημαῖ.
 διάκουσα νῆα, καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριαῦ, ἀνδρὸς Αἰγι-

ήγεα, ηῖ ἐμβαλῶσα Σιδωνή, ἥπερ εἶλε τὴν προφυλάσ-
σουσαν ἐπὶ Σκιάθῳ τὴν Αἰγινάην, ἐκ' ἧς ἔπαυσε Πυθίης
ὁ Ἰσχεύου· τὸν οἱ Πέρσαι κατακόπνυνται ἀρσενὴ εἴρεκα 5
εἶχον ἐν τῇ ηῖ ἐκπαυλεύμενοι. τοῖ δὲ περιέχουσα ἄρμα
τοῖσι Πέρσησι ἤλω ηῖς ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθίην αὐτῶ
συνθῆναι ἐς Αἴγινα. ὡς δὲ εἰσίδε τὴν ἡῖα τὴν Ἀττικὴν ὁ
Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος· καὶ
βάσας τὸν Θεμιστοκλῆα, ἐπεκετόμησε, ἐς τῶν Αἰγινή- 10
τῶν τὸν μηδισμόν ὀνειδίζων. ταῦτα μὲν οὖν ηῖ ἐμβαλὼν
ὁ Πολύκριτος ἀπέριψε ἐς Θεμιστοκλῆα.

Qui inter
Græcos
rem for-
tissime gef-
ferint.

XCIII. Οἱ δὲ Πέρσαι, τῶν αἱ ἡῖς περιεγόντο,
Φεύγοντες ἀπῆκοντο ἐς Φαλήρον ὑπὸ τὸν πᾶσαν στρατὸν. ἐν
δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἕλληων ἀρίστα Αἰγινή-
ται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτος τε ὁ Αἰ-
γινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης τε ὁ Ἀστυγασίας, καὶ 5
Ἀρκεσίης Παλλοιεύς· ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίαζε. εἰ μὲν
οὖν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλώει ἡ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν
ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἰλὲ ῥεῖν, ἢ καὶ αὐτὸς ἤλω. τοῖσι
γὰρ Ἀθηναίων τμητάρχαισι παρακεκείμεστο· πρὸς δὲ,
καὶ ἀέθλον ἔκειτο· μύραι δραχμαί, ὃς ἂν μὲν ζῶν ἔλη 10
δεινὸν γὰρ τοι ἐποιεῦτο, γυναῖκά ἐπὶ ταῖς Ἀθήναις στρα-
τεύεσθαι. αὐτὴ μὲν δὲ, ὡς πρότερον εἴρηται, διάφυγε.
ἔσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ ἡῖς περιεγόνεσαν, ἐν τῇ
Φαλήρῳ.

Quæ de
Corinthiis
in utram-
que partem
ferantur.

XCIV. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορινθίων στρατηγὸν λέγουσι
Ἀθηναῖοι, αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ὁδὸς συνέμισσεν αἱ ἡῖς,
ἐκπλαγέοντα τε καὶ ὑπερδείσαντα, τὰ ἰστίαι ἀειράμενον,
οἴχεσθαι φεύγοντα· ἰδόντας δὲ ταῖς Κορινθίους τὴν στρα-
τηγίδα φεύγουσαν, ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα Φύ- 5
γοντας γίνεσθαι τῆς Σαλαμίνης κατὰ τὸ ἶρον Ἀθηναίης
Σικιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θείῃ· πομπῇ· τὸν αὐτὸν

πέμψοντα φανήκαι εἰδέναι, οἷς τε τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς
 αὐτοῦ προκρίβεται ταῖσι Κορινθίοις. τῆς δὲ συμβάλ-
 10 λασιν ἴσμεν ὅτι τὸ πρῆγμα, ὡς γὰρ ἀγχῶ γενέσθαι
 εἰς πᾶσι φησὶ ἀπὸ τοῦ κέλους, λέγειν τάδε· “ Ἀδύ-
 “ μαντος, σὺ μὲν ἀποστράφας τὰς ναῦς, εἰς Φυγὴν ὤρη-
 “ σαι κατὰ πρῶτον τρεῖς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι,
 “ ὅσων αὐτὰ ἤρῳτο ἐκίρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν.” ταῦτα
 15 λεγόντων, ἀπιστεῖν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτὶς τάδε
 λέγειν, ὡς αὐτοὶ οἶόν τε εἶναι ἀγόμενοι ὄμηροι ἀποθήσκειν,
 ἢ μὴ νικῶντες φαινόνται· οἱ Ἕλληνες. οὕτω δὲ ἀπο-
 στρέφεται τὴν νῆα, αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ’ ἐξερ-
 γασμένους ἀλθὼν ἐς τὸ στρατόπεδον. τοὺς μὲν τοιαύτη
 20 φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων, οὐ μέντοι αὐτοὶ γε Κορινθιοὶ
 ἀπαλογόουσι, ἀλλ’ ἐν πρώτοις σφῆας αὐτοὺς τῆς ναυμα-
 χίας παραίτου γενέσθαι· μαρτυρεῖ δὲ σφί καὶ ἡ ἄλλη
 ἑλλάς.

“ ΣΟΦ. Ἀριστῆος δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀπὸ Ἀθηναῖος, Aristidis [c.
 79.] infig-
 τῷ καὶ ἐλγῶ τι πρῶτον ταυτέαν ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς
 ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ Θεούδω· ταύτῃ τῷ περὶ Σαλαμῖνα
 γενομένη καὶ ἐποίησεν παραλαβὴν πολλοὺς τῶν ὅπλι-
 5 τῶν, ὃ παρατετάχαστο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμῖνης
 χεῖρας· γένος ὅντος Ἀθηναῖον, ἐκ τῆς Φυττάλειαν ἡσόν
 ἀπέστη ἀρχὴν, ἃ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νηϊδί ταύτῃ
 κατεφόνευσαν πάντας.

“ ΣΟΦ. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχία διελέλυτο, κατειρύναντες ἐς
 τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγ-
 10 χασθε ἐκείναι, ἐταῖμοι ἔσαν ἐς ἄλλην ναυμαχίαν· ἐλπί-
 σζαντες τῆσι πλεονέουσι νηυσὶ ἐτι χεῖρεσθαι βασιλῆα.
 τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ὁ ἀνεμος ζέφυρος, ἔφερε
 τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡϊόνα τὴν καλεομένην Κωλιάδα·
 ὥστε ἀποκλῆσαι τὸν χερσὶν, τὸν τε ἄλλον πάντα τὸν
 15 οὐρανὸν ἐπὶ τὴν Κωλιάδα· ὥστε ἀποκλῆσαι τὸν χερσὶν, τὸν τε ἄλλον πάντα τὸν

Naufugia
 partim Sa-
 laminem,
 partim Co-
 liadem de-
 lata: im-
 pletumque
 vetus de
 mulieribus
 Coliadibus
 oraculum.

περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτῃ ἔξετει-
10 χθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τούτων ἐν χρησμῶν, Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθῃε πάντας τοὺς Ἕλληνας,

Καλιαδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρούρουσι.

ταῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλῆος ἔσεσθαι.

Xerxes fugam meditans, quo astu hoc confilium et Græcos et suos celaverit. Mifus in Africam claudis acceptus nuntius.

XCVII. Ἐξέρχῃς δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονός πάθος, δει-
σας μὴ τις τῶν Ἰώνων ὑποθῇται τοῖσι Ἕλλησι ἢ αὐτὰ
νοήσωσι πλῶκεν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντας τὰς γεφύ-
ρας, καὶ ἀπολαμφθεῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπολέσθαι κινδυ-
νεύσει, δρησμὸν ἐβούλετο. Θέλων δὲ μὴ ἐπίδηλος εἶναι 5
μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἐαυτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα
χωρῆμα ἐπειράτο διαχῶν· γαυλοῦς τε Φοινικηίους συνέδεε,
ἵνα αὐτὶ τε σχεδὴς ἑώσι καὶ τείχεος· ἀρτέετό τε ἐς πόλε-
μον, ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρῶντες δὲ μιν
πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὖ ἐπιστάτο ὡς ἐκ 10
παντὸς νόου παρσκευάσται μένων πολεμήσειν· Μαρδόνιον
δὲ οὐδὲν τούτων ἐλάνθανε, ὡς μάλιστα ἔμπειρον εἶναι
τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτά τε ἅμα Ἐξέρχῃς ἐποίει, καὶ
ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρῆυσάν σφι συμ-
φορὴν.

Obiter de Perfarum nuntiis f. angaris.

XCVIII. Τούτων δὲ τῶν ἀγγέλων ἔστι οὐδὲν ὃ, τι
θᾶσσον παραγίνεται θνητὸν εἶν· οὕτω τοῖσι Πέρσησι ἐξεί-
ρηται ταῦτο. λέγουσι γὰρ ὡς ὅσων ἂν ἡ ἡμερίων ἢ πᾶσα
ὁδὸς, τοσαῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερη- 5
σίην ὁδὸν ἐκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· ταῖς
αὐτὶ νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νύξ· ἐέργει μὲν οὐ
καταύσαι τὸν προκείμενον ἐαυτῷ δρόμον τὴν ταχύτην. ὁ
μὲν δὴ πρῶτος δραμὼν παραδιδόι τὰ ἐντεταλμένα τῷ

10 δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατ' ἄλλων διεξέρχεται παραδιδόμενα, κατάπερ Ἑλλήσι ἡ λαμπαδηφορίῃ, τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελεύουσι. ταῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλῶσιν Πέρσαι ἀγγαρήϊον.

XCIX. Ἡ μὲν δὴ πρώτη εἰς Σοῦσα ἀγγελίῃ ἀπικο- Itaque summmum Sufianorum ob Athenas captas gaudium [c. 54.] in maximum mororem ac de salute regie sollicitudinem ver-
 μένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας Ξέρξης, ἔτερψε οὕτω δὴ τι Περ-
 σέων τοὺς ὑπολειφθέντας, ὡς τὰς τε ὁδοὺς μυρσίησι
 πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίαν θυμῶματα, καὶ αὐτοὶ
 5 ἔσαν ἐν θυσίῳ τε καὶ εὐπαθείῳ· ἡ δὲ δευτέρῃ σφι ἀγ-
 γελίῃ ἐπεξεληλυθῶσα συνέχευε οὕτω, ὥστε τοὺς κινῶνας
 κατεβρῆξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμαγῇ ἐχρῶντο ἀπλῆ-
 τῶ, Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃσι τιθέντες. οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν
 10 ἡνῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποίουν, ὡς περὶ αὐτῶν
 Ξέρξη δευμαίνοντες. καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα, τὸν
 πάντα μεταξὺ χρόνον γενομένον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτὸς
 σφας ἀπικόμενος ἔπαυσε.

C. Μαρδόνιος δὲ, ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν μεγάλην Mardonii regem con-
 ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιούμενον, ὑποπτέων δὲ αὐτὸν δρημόν solantis ora-
 βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φροντίσας πρὸς ἐαυτὸν ὡς tio. Xer-
 δώσει δίκην, ἀναγνώσας βασιλῆα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν xem cum maxima
 5 Ἑλλάδα, καὶ οἱ κρέσσον εἶη ἀνακινδυνεύσαι, ἢ κατερ- parte exercitus in Afiam reverti
 γάσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν jabet, bellum cum
 βίον, ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα· πλεον μέντοι ἔφερε οἱ ἡ reliqua ipse profligatus.
 γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ὦν
 ταῦτα, προσέφερε τὸν λόγον τόνδε· “ Δέσποτα, μήτε λυ-
 10 “ πέο, μήτε συμφορὴν μηδεμίαν μεγάλην ποιῶ, ταῦδε τοῦ
 “ γεγοῆτος εἵνεκα πρήγματος. οὐ γὰρ ζύλων ἀγῶν ὁ τὸ
 “ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ’ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ
 “ δὲ αὐτε τις ταυτέων τῶν τὸ πᾶν σφι ἤδη δοκούντων
 “ κατεργάσασθαι, ἀποσᾶς ἀπὸ τῶν νεῶν περὶσσεύεται
 15 “ ἀπτιωθῆναι, οὐτ’ ἐκ τῆς ἡπείρου τῆσδε· οἱ τε ἡμῖν ἦν-

“τιώθησαν, ἔδωσαν δίκας. εἰ μὲν νῦν δοκέει, αἰτίμα.
 “πειρώμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ δὲ καὶ δοκέει, ἐπὶ
 “σχέιν, παρέχει ποιεῖν ταῦτα. μὴ δὲ διαλύμεν αὐτὰς.
 “ἔστι Ἑλλῆσι οὐδεμίῃ ἐκδυσις, μὴ αὐτοὺς λῶσαι τῶν
 “ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον, εἶναι σὰς θάλασσας, μὰ 20
 “λίστα μὲν νῦν ταῦτα ποιεῖν. εἰ δὲ ἄρα τοι βραβύλλαν
 “ται, αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπαγάγειν τὴν στρατιήν, ἄλ-
 “λην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ,
 “μὴ ποιήσης καταγελάστους γενέσθαι Ἑλλῆσι. οὐδὲν
 “γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι δεδήληται τῶν πηρηγμάτων, οὐδὲ 25
 “ἔρεῖς ὅκου ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοινίκης τε
 “καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες παρὰ
 “ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας τοῦτο προσήκει τὰ πᾶσι.
 “ἦδη ὦν ἐπειδὴ σὺ Πέρσαι τοι αἰτιοί εἰσι, ἐμὰ πείθεσθαι. εἰ
 “τοὶ δέδοκται μὴ παραμένειν, σὺ μὲν ἐς ἡμέραν τὰ σε 30
 “ὠυτοῦ ἀπέλαινε, τῆς στρατιᾶς ἀπάγων τὰ πολλὰ· ἐμὲ
 “δὲ σοὶ χρή τὴν Ἑλλάδα παρασχεῖν δαδουαμένην,
 “τρεῖς ἑκατὸν μυριάδας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον.”

Artemisia
 sententiam
 rogata,

CI. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε
 καὶ ἤσθη πρὸς Μαρδόνιον τε βουλευσάμενος ἔφη ἀπο-
 κρινεῖσθαι, ὁκότερον ποιήσει ταῦτων. ὡς δὲ ἐβουλεύετο
 ἅμα Περσέων τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξε αἰ καὶ Ἀρτεμισίῃ
 εἰς συμβουλὴν μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαινότο 5
 μούνη νεούσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπύκτετο ἡ Ἀρτεμισίη,
 μετασπασάμενος τοὺς ἄλλους, τοὺς τε συμβούλους Περ-
 σέων καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε. “Κελεύει
 “με Μαρδόνιος μένοντα αὐτῷ, πειρᾶσθαι τῆς Πελοπον- 10
 “νήσου λόγων ὥς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πῦρος στρατός
 “οὐδένος μεταίτιοι πᾶσι θεοῖς εἰσι, ἀλλὰ βουλομένοισί σφι
 “γένοιτ’ ἂν ἀπόδοξις. ἐμὲ ὦν ἡ ταῦτα κελεύει ποιεῖν, ἡ
 “αὐτὸς ἐθέλει τρεῖς ἑκατὸν μυριάδας ἀπολεξάμενος τῷ

- 15 "στρατοῦ, παρασχεῖν μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην"
 "αὐτὸν δὲ ἐμὲ καλεῖται ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ"
 "ἐς ἡθρα τὰ ἐμά. σὺ ὦν ἐμοὶ, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυ-
 "μάχης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης οὐκ εἴωσα
 "παύσθαι, ᾧν τε συμβούλευσον, ὁκότερα ποιέων ἐπι-
 20 "τύχῃ εὖ βουλευσάμενος." ὁ μὲν ταῦτα συνεβουλεύετο.

- CII. Ἡ δὲ λέγει τάδε· "Βασιλεῦ, χαλεπὸν μὲν ἐστὶ ^{quid suase-}
 "συμβουλευμένῳ τυχεῖν τὰ ἀριστα εἴπασαν. ἐπὶ μέντοι
 "ταῖσι κατήκουσι πρήγμασι, δοκεῖ μοι αὐτὸν μὲν σὲ
 "ἀπελαύνειν ὀπίσω· Μαρδόνιον δὲ, εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑπο-
 5 "δέχεται ταῦτα ποιήσῃν, αὐτῷ καταλιπεῖν σὺν ταῖσι
 "ἐθέλει. ταῦτο μὲν γὰρ, ἣν καταστρέφεται τὰ Φησι
 "ἐθέλειν, καὶ οἱ προχωρήσῃ τὰ νοέων λέγει, σὺν τῷ
 "ἔργῳ, ᾧ δέσποτα, γίνεται· οἱ γὰρ σοὶ δαῦλοι κατε-
 "γάσαντο· ταῦτο δὲ, ἣν τὰ ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώ-
 10 "μης γένηται, οὐδεμίᾳ συμφορῇ μεγάλη ἔσται, σέο τε
 "περιόντος, καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων περὶ οἶκον τὸν
 "σύν. ἦν γὰρ σύ τε περιῆς, καὶ οἶκος ὁ σός, πολλοὺς
 "πολλὰκις ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφείων αὐτέων οἱ
 "'Ελληνες. Μαρδονίου δὲ, ἦν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς
 15 "γίνεται· οὐδὲ τι νικῶντες οἱ Ἕλληνες νικῶσι, δαῦλον σὸν
 "ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιήσας,
 "πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾶς."

- CIII. Ἦσθῃ τε δὴ τῇ συμβουλίᾳ Πέρξης· λέγουσα
 γὰρ ἐπετύγχανε τάπερ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες
 καὶ πᾶσαι συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν, δοκέων
 ἐμαί· οὕτω καταρρώσθηκε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην,
 5 ταύτῃ μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτῷ τοὺς παῖδας ἐς
 Ἐφεσον· νόθῳ γάρ τινες παῖδες αἱ συνέσποντο.

- CIV. Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ Φύλακον Ἑρμότιμον, ^{Additur iis}
 γένος μὲν ἴοντα Πηδασέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτερα ^{custos Her-}
^{motimus}

Pedafensis, archieunuchus. Pedafensis ubi siti. Sacerdos Minervæ apud eos quando barbata [1, 175.]. τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλεῖ. οἱ δὲ Πηδάσῆες οἰκέουσι ὑπὲρ Ἀλικαρνησοῦ. ἐν δὲ ταῖσι Πηδάσῆσι ταυτέουσι ταὶ ὀνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι. ἐπὶ τῶν ταῖσι ἀμφικτίουσι 5 πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπὸν, τότε ἡ ἱερεὶα αὐτῶν τῆς Ἀθηναίης φύει πάγονα μέγαν. ταῦτο δὲ σφί δὲς ἤδη ἐγένετο.

Digressio de Hermotimo. A Panionio man-gone olim emtus ex-sectusque, Sufa deducitur, ubi Xerkis favorem præceteris sibi eunuchis conciliat. CV. Ἐκ τούτων δὴ τῶν Πηδάσῆων ὁ Ἑρμότιμος ἦν τῷ μεγίστῃ τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἀλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων, καὶ πα- 5 λεόμενον, ὠνέται Πανιώνιος, ἀπὸ Χῖος, ὃς τὴν ζῶν κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅπως γὰρ κτήσατο 5 πᾶδας εἶδος ἐπαμμένους, ἐκτάμνων, ἀγνέων ἐπώλεε ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροις τιμιώτεροί εἰσι οἱ εὐνούχοι πῶσις 10 εἵνεκα τῆς πάσης τῶν ἐνορχίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολλοὺς, ἅτε ποιούμενος ἐκ τούτων τὴν ζῶν, καὶ δὴ καὶ ταῦτον. καὶ, οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυτύ- 5 χεε ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλῆα μετ' ἄλλων δώρων χρόνου δὲ προΐοντος, πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Πέρσῃ.

Post regem Græciam invasurum comitans, Panionii cum tota familia per dolum potitur, atrocissimam-que ab eo poenam re-petit. CVI. Ὡς δὲ τὸ στράτευμα τὸ Περσικὸν ὄρμα ὁ βασι- 5 λεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, εἰς ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβὰς κατὰ δὴ τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυ- 5 σίην, τὴν Χῖοι μὲν νέμονται, Ἀταρνὸς δὲ καλεῖται, ἐν- 5 ρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνοὺς δὲ, ἔλεγε πρὸς 5 αὐτὸν πολλοὺς καὶ Φιλίους λόγους· πρῶτα μὲν οἱ κα- 5 ταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκείνους ἔχει ἀγαθὰ· δεύτερα δὲ οἱ ὑπισχνέμενος ἀντὶ τούτων ὅσα μιν ἀγαθὰ ποιήσει, 5 ἢ κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκὴ ἐκείνη· ὥστε ὑποδέξασθαι

10 ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα
καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε,
ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε· “Ὡ πάντων ἀνδρῶν ἦδη μά-
“ λιστα ἀπ’ ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί
“ σὲ ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς, ἢ τῶν ἐμῶν τις ἐργάσατο, ἢ
15 “ σὲ, ἢ τῶν σῶν τινὰ, ὅτι με ἀπ’ ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ
“ μηθεὶ εἶναι; ἰδοὺαί τε θεοὺς λήσῃν οἷα ἐμῆχανῶ
“ τότε· οἱ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι,
“ ὑπήγαγον ἐς χέρας τὰς ἐμὰς, ὥστε σε μὴ μέμψα-
“ σθαι τὴν ἀπ’ ἐμέο τοι ἰσομένην δίκην.” ὡς δὲ οἱ ταῦ-
20 τα ὤνείδισε, ἀχθόντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν, ἠναγκάζετο
ὁ Πανιώνιος τῶν ἐαυτοῦ παίδων τέσσέρων ἰόντων τὰ αἰ-
δοῖα ἀποτάμνειν· ἀναγκαζόμενος δὲ, ἐποίησε ταῦτα· αὐ-
τῷ τε, ὡς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι
25 ἀπέταμνον. Πανιώνιον μὲν νυν οὕτω περιῆλθε ἢ τε τίσις
καὶ ὁ Ἑρμότιμος.

CVII. Ἐέρξης δὲ, ὡς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρε- Artemisia
ψε ἀπάγειν ἐς Ἐφεσον, καλίσας Μαρδόνιον, ἐκέλευσε ^{cum pueris}
μιν τῆς στρατῆς διαλέγειν τοὺς ἀν βούληται, καὶ ποιεῖν ^{regis a-}
ταῖσι λόγοις τὰ ἔργα πειρώμενοι ὁμοῖα. ταύτην μὲν τὴν ^{mandata,}
5 ἡμέρην ἐς τοσαῦτο ἐγένετο. τῆς δὲ νυκτὸς, κελύσαντος ^{Xerxes clas-}
βασιλῆος, τὰς ἡῆς οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆγον ^{fariis im-}
ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς τάχως εἴχε ἕκαστος, ^{perat, ut in}
διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλεῖ. ἐπεὶ ^{Hellepon-}
δὲ ἀγχαῖ ἔσαν ζωστῆρες πλώοντες οἱ βάμβαροι, ἀνατεί- ^{tum proti-}
10 νοσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἡπέιρου, ταύτας ἔδοξάν τε ^{nus rever-}
ἡῆς εἶναι, καὶ ἔφυγον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόν-
τες ὅτι οὐ ἡῆς εἶεν, ἀλλ’ ἄκραι, συλληχθείτες, ἐκομί-
ζοντο.

CVIII. Ὡς δὲ ἡμέρην ἐγένετο, ὀρέοντες οἱ Ἕλληνες

Fugientem κατὰ χώραν μόνοντα τὸν στρατὸν τὸν πύζον ἤλπιζαν καὶ
 barbaro- τὰς ἡῆας εἶναι περὶ Φάληραν ἐδοκίμουν τε ναυμαχεῖν
 rum clas- σφείας, παρατίετό τε ὡς ἀλεξφόρεα· οὐκ δὲ ἐπι-
 sem perfe- θοντο τὰς ἡῆας εἰς ναυμάχας, αἰτίκα μὲν ταῦτα εὐδοκίμει 5
 quuntur Græci ad Andrum usque. Ibi de bello de-
 liberanti- επιδιώκειν. τὸν μὲν νυν ναυτικὸν τὸν Ἑρξέω στρατὸν οὐκ
 bus quid Themisto- ἐπεὶ δὸν διώξαντες μέχρι Ἐλίου. ἐς δὲ τὴν Ἐλίου ἐπι-
 cles, quid Eurybiades suaserit. Hujus ra-
 tionis ple- κόμενοι, ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν γνώμην ἐπι-
 rique pro- δείκνυτο, διὰ ἡῆων τραπομέτους, καὶ ἐπιδιαύκωντας τὰς
 bata, ἡῆας, πλῶειν ἰδέας ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, λύσαντας τὰς 10
 γεφύρας. Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐπαιτήν ταύτην γυμνῇ ἐτί-
 θετο, λέγων ὡς εἰ λύσουσι τὰς σφραγίδας, τοῦτ' ἂν μέγι-
 στον πάντων σφεῖς κακὸν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσασθαι. εἰ
 γὰρ ἀναγκασθεὶς ἀπολαμφθῆς ὁ Πέρσης μένει ἐν τῇ 15
 Εὐρώπῃ, πειρᾶτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὡς ἄγοντα μὲν αἱ
 ἡσυχίην, οὔτε τι προχωρεῖν οἶον τε εἶσται τῶν πρῶτα κείνων,
 οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται, λιμὲν γὰρ εἰς ἡ ἔτρα-
 τὴ διαφθαρείται· ἐπιχειροῦντι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργα ἐχο-
 μένω, πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην εἰς τε ἔσται· προσ- 20
 χωρῆσαι κατὰ πόλιν τε καὶ κατὰ ἔθνη, ἥτοι ἀλισκο-
 μένων γε, ἣ πρὸ τούτου ὁμολογούτων· τρεφὴν τε ἔχει
 σφείας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλλήνων καρπὸν. ἀλλὰ φο-
 κέειν γὰρ νικηθέντα τῇ ναυμαχίᾳ, οὐ μένει ἐν τῇ Ἑ-
 ρώπῃ τὸν Πέρση· ἐατέον ἂν εἶναι φεύγειν ἐς ὃ ἔλθῃ 25
 φεύγων ἐς τὴν ἐαυτοῦ. τὸ ἐνθαῦτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου
 ποιέσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐκέλευε. ταύτης δὲ εἶχοντο τῆς
 γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων αἱ στρατηγαί.

quibus ar-
 gumentis
 Themisto-
 cles Athe-
 nienſes, ut
 et ipſi affen-
 tirentur,
 permoverit.

CIX. Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τοὺς γε πολλοὺς
 πλῶειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλῆς, μεταβαλὼν
 πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφυγότεν
 περιημέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πλῶειν,
 καὶ ἐπὶ σφείων αὐτέων βαλλόμενοι, εἰ ἄλλοι μὴ βο- 5

λαίπρῳ κλέγεσθαι τάδε· “Καὶ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι
 “σπερχομένην, καὶ πολλῶν πλεονεκτήματα γενέ-
 “σθαι· ἀνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειλασθέντας, νικημέ-
 “τους καὶ ἀκαχευομένους τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην
 10 “κακότητα· ἦρεῖς δὲ, εὐρημα γὰρ εὐρήκαμεν ἡμέας τε
 “αἰκνύειν καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσαῦτον ἀνθρώπων
 “ἀποσπάρτοι, μὴ δυνάμεν ἀνδρας φεύγοντας. τάδε
 “γὰρ οὐκ ἡμῶς κτερχασάμεθα, ἀλλὰ θεοὶ τε καὶ
 “ἦρες, οἳ ἐφύοντο ἀνδρα ἕνα τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς
 15 “Εὐρώπης βασιλεύσαι, ἔντα ἀνόςιόν τε καὶ ἀτάσθα-
 “λον· ὅς τε ἰεὺς καὶ τὰ ἴδια ἐν ἑμοίῳ ἐποιέτο, ἐμπι-
 “πράς τε καὶ καταβάλλον τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα·
 “ἔρασαν τὴν δεύραστον ἀπεμαστίγωσε, πέδας τε κα-
 “τῆκεν· ἀλλ’ εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρὶν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν
 20 “τῇ Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμεῶν τε αὐτῶν ἐπιμελη-
 “θῆναι καὶ τῶν οἰκετῶν· καὶ τις οἰκίῃν τε ἀναπλα-
 “σάτω, καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, παντελῶς ἀπε-
 “λάσας τὸν βάρος· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέωμεν
 “ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης.” ταῦτα ἔλεγε, ἀπαθή-
 25 καν μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσιν, ἵνα ἦν ἄρα τι
 μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποστρο-
 φήν· τότε ὦν καὶ ἐγένετο.

CX.. Θεμιστοκλῆς μὲν ταῦτα λόγων, διέβαλλε, Ἀ- Themisto-
 θηναῖοι δὲ ἐπείθοντο· ἐπειδὴ γὰρ καὶ πρότερον διδογμέ- cles grati-
 ρος εἶναι σοφός, ἐφάνη εἶναι ἀληθῶς σοφός τε καὶ εὖ συ- am regis
 λλος, πάντως ἐγώ μοι ἔσαν λέγοντι πείθεσθαι. ὥς δὲ αὖ- quo astu-
 5 τοί οἱ ἀγνωσμένοι ἔσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμι- uisus.
 στοκλῆς ἀνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι ἐπί-
 στανε σιγῇ ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοις, τὰ αὐτὸς
 ἐντεταλατο βασιλεῖ φράσαι· τῶν καὶ Σίκινος ὁ οἰκέτης
 αὐτὸς ἐγένετο. οἳ ἐπειδὴ ἀπίκοντο πρὸς τὴν Ἀττικὴν, οἳ

μὲν κατέμενον ἐπὶ τῇ κλαίῃ, Σίκκιος δὲ ἀναβὰς παρὰ 10
 Ἑέρξαια, ἔλεγε τάδε· “ Ἐπεμψέ με Θερμιστοκλῆς ὁ
 “ Νεοκλῆος, στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων, ἀπὸ δὲ τῶν συμ-
 “ μάχων πάντων ἄριστος καὶ σοφώτατος, φησὺντά τοι,
 “ ὅτι Θερμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος, ἀπὸ βουλήματος ὑποურ-
 “ γῆεν, ἔσχε τὰς Ἑλλήνας, τὰς ἡμᾶς βουλευμένους διώ- 15
 “ κειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῃ φοβέρας λυῖεν. καὶ νῦν
 “ κατ’ ἡσυχίαν πολλὴν κομίζοι. αἱ μὲν, ταῦτα σημή-
 ναντες, ἀπέπλυνον ἑπίσθιν.

Andrii,
 quod pecu-
 niam pen-
 dere recu-
 farent, a
 Græciis ob-
 lecti.

CXL. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπὶ τῇ σφί ἀπέδοξε μήτ’ ἐπι-
 διώκειν ἐπὶ παρασιώτῃ τῶν βαρβάρων τὰς ἡμᾶς, μήτε
 ἐπιπλῶειν ἐκ τῶν Ἑλλάσποντον λυσιπάρκας τὸν πόρον, τὴν
 Ἀνδρὸν περικατέατο, ἐξελάν ἰστέλοντες. πρῶτοι γάρ
 Ἀνδρῖαι νησιωτῶν, χρήματα αἰτηθέντες πρὸς Θερμιστο- 5
 κλῆος, οὐκ ἔδωκαν· ἀλλὰ προῖσχαμένῳ Θερμιστοκλῆος
 λόγον τόνδε, ὡς ἦκαιεν Ἀθηναῖαι περὶ ἐαυτοὺς ἔχοντες δύο
 θεοὺς μεγάλους, Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίῃν, οὕτω τὲ σφί
 κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα, ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα,
 λέγοντες ὡς κατὰ λόγον ἔσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι 10
 τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν ἦκαιεν εὖ· ἐπεὶ
 Ἀνδρῖους γε εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας,
 καὶ θεοὺς δύο ἀχρηστους οὐκ ἐκλείπειν σφῶν τὴν νῆσον,
 ἀλλ’ αἰεὶ φιλοχωρεῖν, Πενίην τε καὶ Ἀμνηχανίην· καὶ
 ταυτέων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ἔοντας Ἀνδρῖους, οὐ δώσειν 15
 χρήματα· οὐδέποτε γὰρ τῆς ἐαυτῶν ἀδυναμίας τὴν Ἀθη-
 ναίων δύναμιν εἶναι κρείσσω. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρι-
 νάμενοι, καὶ οὐ δόντες χρήματα, ἐπολιορκέοντο.

Ab aliis
 quoque in-
 fulanis pe-
 cuniæ ex-
 actæ.

CXLII. Θερμιστοκλῆς δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύτο πλεονεκτεῶν,
 ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητηρίους λόγους,
 αἵτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων, χρεώμενος λέ-
 γουσι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρῖους ἐχρήσατο· λέγων ὡς εἰ

5 γὰρ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλ-
 λήνων, καὶ πολιορκέων ἐξαιρήσει. λέγων ὦν ταῦτα, συνέ-
 λογε· χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Πα-
 ρίων· οἱ πυθανόμενοι τὴν τε Ἄνδρον, ὡς πολιορκέετο,
 διότι ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλῆα, ὡς εἴη ἐν αἷῃ μεγίστῃ
 10 τῶν στρατηγῶν, δέισαντες ταῦτα, ἔπεμπον χρήματα. εἰ
 δὲ δὴ τινες καὶ ἄλλοι ἔδσαν ηἰσιωτέων, οὐκ ἔχω εἶπαι·
 δοκέω δὲ τινὰς καὶ ἄλλους δαῖναι, καὶ οὐ τούτους μύ-
 νους. καίτοι Καρυστιοῖσί γε οὐδὲν, τούτου εἵνεκα, τῷ κα-
 καῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλῆα χρήμασι
 15 ἱλασάμενοι, διέφυγον τὸ στρατεύμα. Θεμιστοκλῆς μὲν
 πρὸς Ἄνδρου ὀρμώμενος, χρήματα παρὰ ηἰσιωτέων
 ἐκτέτο λαθρῇ τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

ΣΧΙΗ. Οἱ δὲ ἀμφὶ Πέρζεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέ- Copiae Xer-
 ρας μετὰ τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον ἐς Βοιωταὺς τὴν αὐτὴν xis terre-
 ὁδόν. ἔδοξε γὰρ Μαρδόνιῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασι- stes, pau-
 λῆα, ἅμα δὲ ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χειμερί- cis diebus
 5 σαι δὲ ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ post pu-
 ἔαρι πεῖρασθαι τῆς Πελοποννήσου. ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν gniam Sala-
 Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους μὲν miniam,
 Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν Ἰ- cum ipso
 δάρτεος τοῦ στρατηγοῦ· αὐτὸς γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι rege Bœo-
 10 βασιλῆος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς Θωρηκο- tiam, inde
 φόρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλὴν καὶ Μήδους τε καὶ Theſſaliam
 Σάκας, καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν περὶ re- petunt.
 καὶ τὴν ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἴλετο· ἐκ δὲ τῶν Data ibi
 ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους, τοῖσι εἰδέα τε Mardonio
 15 ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ εἰ τέισί τι χρηστὸν συνήδее πε- ccc millia
 ποιημένον. ἐν δὲ, πλείστον ἔθνος Πέρσας αἵρέετο, ἄνδρας militum
 στρεπτοφόρους τε καὶ ψελιοφόρους· ἐπὶ δὲ, Μήδους. οὐ- lectissimo-
 τοι δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἔσαν τῶν Περσέων, rum, qui-
 buscum,
 hieme in
 Theſſalia et
 Macedonia
 [c. 126.]
 transiſſa,
 vere proximo
 Peloponnesum
 invaderet.

ῥάμῃ δὲ ἴσωνται· ὅντι ὁμπαπτας τριάκοντα μυριάδας
γενέσθαι σὺν ἱππαῦσι.

20

Interim
Spartani,
oraculi
Delphici
jussu, ad
Xerxem
mittunt,
qui poenam
caedis Leo-
aidae poscat.
Legato quid
Xerxes re-
sponderit.
[cf. 9, 64.]

ΣΧΙΥ. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρδόνει τε τὴν
στρατιὴν διέκρινε, καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίῃ, χρηστή-
ρην ἐληλύθει ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίῳ, Ξέρξης αἰτέ-
ειν δίκας τοῦ Λεωνίδου φόου, καὶ τὸ διδόμενόν ἐξ ἐκείνου
δέμασθαι. πέμπουσι δὲ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπάρτῃ- 5
ται· ὃς ἐκεῖδ' ἐπελάβετο ἰάσθαι ἐπὶ πάσῃ τῇ στρατιᾷ
ἐν Θεσσαλίῃ, ἐλθὼν ἐς ὕψος τῆς Ξέρξεω, εἶπε τάδε

“Ὁ βασιλεῦ Μήδων, Λακεδαιμονίῳ τέ σε καὶ Ἡρα-
“ κληίδας αἱ ἀπὸ Σπάρτης αἰτέουσιν· φόου δίκας, ὅτι
“ σφῶν τὸν βασιλῆα ἀπέκτενας ῥύμενον τὴν Ἑλλάδα.” 10
ὁ δὲ, γελάσας τε καὶ κατασχὼν πολλὰν χρόνῳ, ὥς αἱ
ἐτύγχανε παροτρύνει Μαρδόνιος, θαυμάς ἐς ταῦτα, εἶπε·
“Τοιγάρ σφι Μαρδόνιος ὁδε δίκας δώσει τοιαύτας οἷας
“ ἐκείνοισι πρέπει.” ὁ μὲν δὲ δεχάμενος τὸ ρηθὲν, ἀπαλ-
λάσσοτο.

Xerxis cum
caetero ex-
ercitu iter
versus Hel-
lespontum.
Maxima
harum co-
piarum pars
fame mor-
bisque ab-
sumta.
Currus Jovi
facit [7,
40.] a Thra-
cibus sur-
reptus.

ΣΧΥ. Ξέρξης δὲ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν,
αὐτὸς ἐπερεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ
ἀπὸκεινται ἐς τὸν κόρυν τῆς διαβάσεως ἐν πύργῳ καὶ τρι-
στέρας ἡμέρας, ἀπάγων τῆς στρατιᾶς οὐδὲν ῥέος, ὡς
εἶπαι. ὅπου δὲ παρεστέμενοι γινοίαιτο, καὶ κατ' οὐστίας 5
ἀνθρώπων, τὸν ταυτῶν καρπὸν ἀρπάζοντες ἐσθίουτο. εἰ
δὲ καρπὸν μηδένα εὑροίεν, αἱ δὲ τὴν πᾶσιν τὴν ἐκ τῆς γῆς
ἀναφυομένην, καὶ τῶν διδομένων τὸν φλοιὸν περιλείποντες,
καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε 10
ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλιπον οὐδὲν ταῦτα δι'
ἐποίουν ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ
δυσσητερὴν, κατ' ὁδὸν διέφθειρε. ταῦς δὲ καὶ νοσούντας
αὐτῶν κατέλυπε, ἐπιτάσων τῇσι πόλεσι, ἵνα ἐκαστοτε
γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν ἐν Θεσσαλίῃ 15

τέ, τῆρας, καὶ ἐν Σίρῃ τῆς Παιονίης, καὶ ἐν Μακεδονίᾳ
 ἔβη καὶ τὸ ἱόν ἄρμα καταλιπὼν τῷ Διὶ, ὅτε ἐπὶ τῇ
 Ἑλλάδι ἔλασσε, ἀκίων οὐκ ἀπέλαβε· ἀλλὰ ὄντες οἱ
 Πάριες τῇσιν Θεῶσιν, ἀπαυτίστοις ἑρξέω, ἔφασαν κη-
 20 μέας, ἀπὸ τῶν ἄνω Θεῶν τῶν περὶ τὰς
 πύλας τοῦ Στρυμόνος ἀκκμάνων.

CSXVI. Ἐπειθ' οὐκ οὐκ Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς τε Bifaltarum
 τῆς Κρητικῆς, Θρήϊξ, ἄρχον ὑπερβῆς ἀργάσατο· ὅς- modo tum
 αὐτὸν αἰφῶς ἔφθ' τῇ ἑρξί ἐκὼν εἶναι δουλεύοντα, ἀλλ' ἔ- filios, Ker-
 χετ' αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ τῇ Ροδόπῃ, τῷσι τε πατρὶ ἀπηγό- xem in-
 5 ρουε μὲν ἀτραπέσοιται ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, οἱ δὲ ἀλογή- in Graeci-
 σαυτοὶ ἢ ἄλλας αὐτοῦ θυμὸς ἐγείρετο δεύσασθαι τὸν πό- am secutos,
 λεμον, ἐπεστράτευσεν ἄμα τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ δὲ ἀνελθόντων ultus.
 ἀσκήες πάντες, ἔξ' ἑσῆς, ἐκέρχοντο αὐτῶν ὁ πατήρ τρις
 ὀφθαλμοὺς ἐν τῇ αἰσῇ καίεν, καὶ οὗτοι μὲν τῷτον
 10 τὸν μὲν ἔλαβον.

CSXVII. Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρήικης παραγόμενοι Pontibus
 ἀπίκαστο, ἐπὶ τῷ περὶ, ἐπεστέμνοντο, τὰς Ἑλλήσποντον Hellespont
 τῇσι κηκὶ διαδρασαν ἐς Ἀβυδὸν· τὰς γῆς, σκευὰς αὐτῶν per tempe-
 οὐρον ἐν ἐνταμέναις, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας, ruptis, Ker-
 5 ἐνθαῦτα δὲ καταχόμενοι, σεία τε φίλῳ ἢ κατ' ὄφθ' xes cum
 ἐλάνγχανον, οὐδὲνα τε κόσμον ἐμπικλάμμενοι, καὶ ἔφατα fuis Aby-
 μεταβάλλαντες, ἀπέδθησαν τοῦ στρατοῦ τοῦ περιμότος dum navi-
 πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἄμα ἑρξί ἀπικέονται ἐς Σάρδεις. bus trans-
 10 νηitur, in-
 deque Sar-
 des movet.

CSXVIII. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ἕδα λεγόμενος λόγος, Alia de Xer-
 ὡς ἐπειθ' ἑρξί ἀπελαύνων ἐξ Ἀθηναίων, ἀπίκαστο ἐπ' xis reditu
 Ἥϊονα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθαῦτεν οὐκέτι ὁδοπορεῖται διε- narratio,
 5 χρέστο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατὴν Ἰθάκῃ ἐκτρέπει ἀπάγειν
 ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ πρὸς Φοινίσσης ἐκίβας,
 ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην. πλώοντα δὲ μιν ἄνεμον Στρυμο-
 νίην ὑπελαβεῖν μέγαν καὶ κυματίν. καὶ δὴ, μᾶλλον

γάρ τι χειμαίνεσθαι γεμούσης τῆς πῆος, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπεόντων συγχῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς δαῖμα πεισόντα τὸν βασιλῆα, 10 εἶρεσθαι βώσαντα τὸν κυβερνήτηα, εἴ τις ἐστί σφι σωτηρία. καὶ τὸν εἶπαι· “Δέσποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμία, εἰ
 “ μὴ τούτων ἀπαλλαγὴ· τις γήνηται τῶν πολλῶν ἐπι-
 “ βατίων.” καὶ Ξέρξης λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι·
 “ Ἄνδρες Πέρσαι, ἦν τις διαδεχάτω ὑμῶν βασιλῆος 15
 “ κηδομένος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἶκα ἐμοὶ εἶναι ἡ σωτηρία.” τὸν μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, ἐκπηδέειν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ τὴν νῆα ἐπικουφισθεῖσαν, αὐτῷ δὴ ἀποσωθῆναι ἐς τὴν Ἀσίην. ὥς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν Ξέρξεα, ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλῆος 20 τὴν ψυχὴν, δωρήσασθαι χρυσῇ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτηα· ὅτι δὲ Περσέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

fed parum
 illa credibi-
 lis Herodo-
 to visa.

ΣΧΙΧ. Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρ-
 ξου νόστου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς, οὔτε ἄλλως, οὔτε τὸ
 Περσέων ταῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα αὐτῷ ἐρήθη ἐκ
 τοῦ κυβερνήτου πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρίῃσι γνώμησι μίην οὐκ
 ἔχω ἀντίξουν, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλῆα τοιόνδε· τοὺς 5
 μὲν ἐκ τοῦ καταστρώματος, καταβιβάσαι ἐς κοίλην νῆα,
 εόντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους· τῶν δὲ ἐρε-
 τίων, εόντων Φοινίκων, ὅπως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρ-
 σῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ μὲν, ὥς καὶ
 πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῶ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρα- 10
 τῷ, ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

Munera
 Abderitis
 a Xerxe
 Afiam re-
 petente
 data.

ΣΧΚ. Μόγα δὲ καὶ τότε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ
 Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἀβδόηρα, καὶ
 ξεινίην τέ σφι συνθέμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκι-
 νάκῃ τε χρυσῷ καὶ τιγρῇ χρυσοπάστῳ. καὶ, ὥς αὐτοῖς

λέγουσι Ἀθῆρῃται, λέγοντες ἑμοίγε οὐδαμῶς πιστὰ,
 πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην Φεύγων ἐξ Ἀθηναίων ὀπίσω,
 ὡς ἐν ἀδείῃ εἶν. πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ
 Ἀθῆρα ἴδεται, ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἡϊόνος, ὅθεν δὴ
 10 μιν Φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα.

CCXI. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε οὐκ οἶοί τε ἐγένοντο ἔξ- Omissa An-
dri obsidi-
one [c.
111.], quod
incolæ for-
tissime re-
sisterent,
classis Gre-
corum Ca-
rystum de-
populata
[c. 112.],
Salaminem
revertitur.
Dona diis
data: præ-
dæ divise.
 λείπει τὴν Ἄνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον, καὶ θηιάσαν-
 τες αὐτέων τὴν χώραν, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα.
 πρῶτα μὲν νυν τοῖσι θεοῖσι ἔξελλον ἀκροθίνια ἄλλα τε
 5 καὶ τρήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, ἐς Ἴσθμὸν ἀνα-
 θεῖναι, ἥπερ ἐστὶ καὶ ἐς ἐμὲ ἦν· τὴν δὲ, ἐπὶ Σούνιον· τὴν δὲ,
 τῷ Αἴαντι αὐτοῦ ἐς Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο, διεδάσαντο
 τὴν λήην, καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφοῦς· ἐκ
 τῶν ἐγένετο ἀνδριάς ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρατήριον νηὸς, εὖν
 10 μέγαθος δυοκαίδεκα πηχίων· ἔστηκε δὲ οὗτος τῇπερ ὁ
 Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος.

CCXII. Πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελ- Quid Ægi-
netæ deo
Delphico
petenti do-
naverint.
 φους, ἐπειρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάβηκε πλήρη καὶ
 ἀρεστὰ τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν
 ἄλλων ἔφησε ἔχειν, παρ' Αἰγινήτων δὲ, οὐ· ἀλλὰ ἀπαί-
 5 τει αὐτοὺς τὰ ἀριστήια τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Αἰ-
 γινήται δὲ πυθόμενοι, ἀπεδεσαν ἀστέρας χρυσεύς, οἱ ἐπὶ
 ἰστοῦ χαλκίου ἑστᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχατάτω
 τοῦ Κροίσου κρητῆρος.

CCXIII. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τῆς λήης ἔπλων οἱ Per cætero-
rum du-
cum livo-
rem stetisse,
ne Themis-
tocli, cum
in Isthmo
ad Neptuni
aram suf-
fragia de
hac re fer-
rent, ob res
bene gestas
primæ da-
rentur.
 Ἕλληνες ἐς τὸν Ἴσθμὸν, ἀριστήια δώσοντες τῷ ἀξιατά-
 τῳ γενομένῳ Ἑλλήνων ἀπὸ τὸν πόλεμον ταῦτον. ὡς δὲ
 ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμαντο τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ
 5 Ποσειδῆανος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνον-
 τες ἐκ πάντων· ἐνθαῦτα πᾶς τις αὐτέων ἐωυτῷ ἐτίθετο
 τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι· δέ-
 νοντο δὲ οὗτοι οὕτως.

τερα δὲ, οἱ πολλοὶ συνεζέπιπτον Θερμοστοκλήα κρίνοντας· οἱ μὲν δὲ ἱμαιοῦντο· Θερμοστοκλής δὲ διωτερεύοντα ὑπὲρ βάλλετο πολλόν.

Honor in-
ignis paulo
post Spartæ
eidem ha-
bitus.

CXXIV. Οὐ βουλομέναν δὲ ταῦτα κρίνει τῶν Ἑλλήνων φθόγῳ, ἀλλ' ἀποκλειόντων ἐκάστην ἐς τὴν αὐτῆς ἀκρίταν, ὅπως Θερμοστοκλής ἐβόασθη τε καὶ ἐδέξθη εἶναι ἀπὸ πολλῶν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμῆθη πρὸς τῶν ἐν Σπαρτῇ μὲν ναυμαχησάτων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαιμόνα ἀπύκετο, θέλων τιμηθῆναι. καὶ μιν Λακεδαιμόνιοι καλῶς μὲν ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστῆτα μὲν νῦν ἴδουσαν Εὐρυδιάδῃ ἐλαίης στέφανον· σοφῆς δὲ καὶ δεξιότῃος, Θερμοστοκλήϊ, καὶ ταύτῃ στέφανον ἐλαίης. 10 ἐδώρυσαντο δὲ μιν ἔχει τῷ ἐν Σπαρτῇ καλλισταύειναι. αἰνίσαντες δὲ πολλὰ, πρὸς ἐμψαν ἀπύκετα πρηνέστας Σπαρτιητέων λογάδας, αὐτοὶ ὥς ἐπικέως καλέσκειν, μὴ χρι οὐρανὸν τῶν Τερσητικῶν. μῶνον δὲ ταῦτον πάντων ἀνδράων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Σπαρτιῆται πρὸς ἐμψαν. 15

Timode-
mus The-
mistoclis
obtrethator
quomodo
confutatus.

CXXV. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαιμόνα ἀπύκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἐν ταῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θερμοστοκλέος εἶναι, ἄλλως δὲ αὐτῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, φθόγῳ καταμαργέων, ἐνέεικε τὸν Θερμοστοκλήα, τὴν ἐς Λακεδαιμόνα ἀπίξει πρὸς φέρων, ὥς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχει τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμονίαν, ἀλλ' οὐ δὲ ἐαυτὸν. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε οὐκ ἔπαυετο ταῦτα λόγων ὁ Τιμόδημος, εἶπε “ Οὕτω ἔχεις τοι· αὐτ' ἂν ἐγὼ, εἰν Βελουκίης, “ ἐτιμῆθη οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων, εἴτ' ἂν σὺ, ἂν ἔδρα· 10 “ πε, εἰν Ἀθηναῖος.” ταῦτα μὲν νῦν ἐς τοσαῦτα ἐγέετο.

Expedi-
tio Per-
siarum
Fallenensis.

CXXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκης, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι λόγιμος καὶ πρὸς θεὸν εἰν, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιικῶν καὶ

μάλλον ἔτι γινόμενος, ἔχων ἕξ μυριάδας στρατοῦ, τὸν Artabazus
 Μαρδωνίου ἐξελόξατο, προέπεμπε βασιλῆα μέχρι τοῦ copiarum
 5 πύρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ἐπίσω πορευόμε-
 νος, κατὰ τὴν Ἠλλάδα ἐγένετο, ὅτε Μαρδωνίου τε χει-
 μερεύσας παρὰ Θεσσαλίῃν τε καὶ Μακεδονίην, καὶ οὐδὲν
 πρὸς κτιστέωντας ἤλικας τὸ ἄλλο στρατόπεδον, οὐκ ἐδι-
 κασίου πτωχῶν ἀπισταῖσι. Ποτιδαῖησι μὴ οὐκ ἐξανδρα-
 10 ποδισσάσθαι σφεας· οἱ γὰρ Ποτιδαῖηται, ὡς βασιλεὺς
 παρὰ Χελιδόνας, καὶ ὁ ταυτικὸς τοῖσι Πέρσησι οἰχώνας
 φεύγων ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, ἐκ τῷ Φανερῷ ἀπιστασάν
 ἀπὸ τῶν βασιλέων· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ τὴν Παλλήνην
 ἔχοντες.

· ΣΚΕΥΕΙΣ. Ἐνθαῦτα δὲ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκει τὴν Primum
 Ποτιδαῖαν· ὑποκατέσχευε δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίστα-
 οῦσαν· πρὸς βασιλῆος, καὶ ταύτην ἐπολιόρκει. εἶχον δὲ
 αὐτὴν Βοττιαῖοι, οἱ ἐκ τοῦ Θερμαίου κόλπου ἐξαναστάντες
 5 ὑπὸ Μακεδόνων· ἐπεὶ δὲ σφεας εἴλε πολιορκεῖν, κατέ-
 σφαζε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην· τὴν δὲ πόλιν παραδιδού-
 Κροτοδούλῳ Τρωικῶ ἐπιτροπεύειν, καὶ τῷ Χαλκιδικῷ
 γασίλ. καὶ αὐτῶν Ὀλυνθίων Χαλκιδίεες ἔσχον.

· ΟΣΙΩΝΙ. Ἐξελὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος, τῇ Ποτι-
 δαῖᾳ ἀποταμίως προσῆκε. προσέχοντι δὲ αἱ προθύμως
 σφεαδίζοντες ποροδοσίῃ· Τιμόξεινος ὁ τῶν Σικιωναίων στρατη-
 γός· ὅταν μὲν τρέπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, αὐτὰρ
 5 αὐτὸν δαγῆται· τέλος μάλιστα τοιαῦτα ἐγένετο. ὅπως βυβλίον
 γραφίμῃ ἢ Τιμόξεινος ἐδέλω παρὰ Ἀρτάβαζον πέμψαι,
 ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόξεινον, τοξεύματος παρὰ τὰς
 γλυφίδας περιελίξαντες, καὶ πτερύσαντες τὸ βυβλίον,
 10 ἐτόξευον ἐς συγκείμενον χωρίον. ἐπάϊστος δὲ ἐγένετο ὁ Τι-
 μόξεινος παραδίδους τὴν Ποτίδαϊαν. τοξέων γὰρ ὁ Ἀρτά-
 βαζος ἐς τὸ συγκείμενον, ἀμαρτῶν τοῦ χωρίου τούτου,

βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαῖται τὸν αἶμα. τὸν δὲ, βλαψάτα
περιέδραμε ἑμίλες, εἰα φιλεῖ γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· αὐ
αὐτίκα τὸ τέχνημα λαβόντες, ὡς ἡμαθὸν τὸ βούλευσεν, 15
ἔφερον ἐπὶ τοῖς στρατηγύσι· παρῆν δὲ καὶ τῶν καλλίων
Παλληναίων συμμάχη. τοῖσι δὲ στρατηγούσι ἐπιλατῆ-
μένοισι τὸ βούλευσεν, καὶ μαθούσι τὴν αἰτίαν τῆς προδο-
σίης, ἔδοξε μὴ καταπλήξαι Τιμόκλειον προδοσίῃ, τῆς Σικ-
ωναίων πόλεος εἵνεκα, μὴ ναυίζεσθαι αἶμα Σικωνιάων ἐν
τὸν μετέπειτα χρόνῳ αἰεὶ προδύται. ἐπεὶ δὴ τοιοῦτον ἐπεί-
πῳ ἐπαίσιατος ἐγένετο.

Post men-
suum trium
obfidionem
magna
clade ac-
cepta re-
busque in-
fectis Arta-
bazus in
Theffaliam
revertitur.

CXXIX. Ἀρταβάζω δὲ ἐπιστῆναι ἀπολυμένῳ ἐπελά-
σαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπαντι τῆς θαλάσσης με-
γάλη, καὶ χρόνῳ ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ αἱ βασιλεῖς
τέναγος γενομένης, παρήϊσαν ἐς τὴν Παλλήνην πόλιν· αὐ-
τὰς δύο μὲν μακρὰς διδοῦσιν ἡμέρας, αἱ δὲ τρεῖς ἡμέρας 5
καὶ ἔσαν, τὰς διαλύοντας· χρόνῳ ἔσαν αἶμα ἐν τῇ Παλλήνῃ,
ἐπὶ ἧλθε πλεμμυρίς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὅσην οὐδὲν
καὶ, ὡς αἱ ἐπιχρῆμας λέγουσι, πολλὰ κινεῖται· οὐ μὲν
δὲ νέειν αὐτίαν αἰεὶ ἐπιστάμενοι διεφθάροντο, τοὺς δὲ
ἐπισταμένους Ποτιδαῖται ἐπεκλύσαντες ἐλαίοισι ἀπώ- 10
λεσαν. αἷτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαῖται τῆς τοῦ περὶ τῆς καὶ
τῆς πλεμμυρίδος καὶ τοῦ Περικλοῦ πάθος γενέσθαι
τόδε, ὅτι τῷ Περικλῆος ἐς τὸν πόλεον καὶ τὸ ἀγῶνα τὸ
ἐν τῷ πρῶτῳ ἡσέθησαν οὗτοι τῶν Περικλῆος ταῦτα καὶ
διεφθάρσαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης. αἷτιον δὲ ταῦτα λέγου- 15
τες, εὖ λέγειν ἡμῶς δοκέουσι. τοὺς δὲ περὶ τὸν πόλεον
ἀπῆγε Ἀρταβάζος ἐς Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον· οὗτοι
μὲν αἱ προπύμψαντες βασιλεῖς, οὕτω ἐπὶ τῇ πόλει.

Classis Per-
sorum cum
Cymæ,

CXXX. Ὁ δὲ ναυτικὸς ὁ Πέρσης περιγενόμενος, ὡς
προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ, φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασι-

- Ἀπὸ τε καὶ τὴν στρατὸν ἐκ Χερσονήσου διεπόρθημυσε ἐς partimque
 Ἄβυδος, ἐχειμέρισε ἐν Κόμῃ. ἴαρος δὲ ἐπιλάμβαντος, Sami hiber-
 5 παρῶς συνελήγματο ἐς Σάμω· αἱ δὲ τῶν νηῶν καὶ ἐχειμέ- nasset, vere
 ρισσασαῖται. Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλοῦνες ἐπεβά- ineunte
 τισαν· στρατηγὸν δὲ σφι ἐπέλαθον, Μαρδόνης τε ὁ Βα- [a. 479.] ad
 γνήτης καὶ Ἀρταύνης ὁ Ἀρταχάϊον· συνῆρχε δὲ τοῖσι καὶ Samum
 ἀδελφεὸς αὐτῶν Ἀρταύντιω προσελομένου ὁ Ἀμίρης. tota colligi-
 10 ἄτα δὲ μεγάλαις πληγίεντες, οὐ προήϊσαν ἀναστῆναι τὸ πρὸς tur, Ioni-
 ἀπείρης· οὐδὲ ἐπινάγκηζε οὐδὲ εἰς· ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ am inde,
 κατήμενοι, ἐφύλασσαν τὴν Ἰωνίην μὴ ἀπεσθῆ, νῆας ἔχον- ne defice-
 τας σφί τῆς· ἑκάσι τριηκοσίαις. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο ret, obser-
 τὰς Ἑσθίας· ἐλεύσενδαι ἐς τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρή- vatura.
 15 σσει· ἀφ' ἧν αὐτῶν φυλάσσει· σταθμαίμενοι ὅτι σφείας Ejus praefecti.
 αἱ· ἐπεδύναζαν· φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι
 ἀπεκλάσαντες· κατὰ μὲν νηὶ τὴν θάλασσαν ἐσωμένοι
 ἔσαν· καὶ θυμῷ, παρ' ᾧ δὲ ἐδόκει· πολλὰν κρατήσσει τὸν
 Μαρδόνην· ὄντες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν ἐβουλεύοντο εἰ
 20 καὶ ἀναίετα· κατὰ τοὺς πολέμους ποιεῖν, ἅμα δὲ καὶ
 ἑταροκόον· ἀπὸ πείσεται τὰ Μαρδόνιου πράγματα.
 Οἱ δὲ Ἕλληνας τὰς τε ἑαυτοῖς γενόμενοι ἤγειρε, Sub idem
 καὶ Μαρδόνιος· ἐν Θερσαλῇ εἰν. ἡ μὲν δὲ πρὸς οὐκᾶ tempus et
 ἀνελήγματο· ὁ δὲ ναυτικὸς ἀπῆλκετο ἐς Αἴγυπτον, νῆες ἀριθ- Graeci ad
 5 μόν· ἑκάς· καὶ ἑκάσῃ· στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευ- res se ge-
 5 παρῶς· οἱ Μανάρης, τοῦ Ἠγησίλειω, τοῦ Ἰπποκράτιδω, Leotychide
 καὶ Δευκχίδω, τοῦ Ἀναξίλειω, τοῦ Ἀρχιδῆμου, τοῦ Spartiata
 Ἀναξικράτῃ, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ Χα- [6. 65.
 10 ράδου, τοῦ Εὐτόμου, τοῦ Πελουδέκτου, τοῦ Πρυτάνιος, τοῦ 67.], cujus
 Εὐρυφῶντος, τοῦ Πρακλῆος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀρι- hic stemma
 στομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ἰλλου, τοῦ Ἡρακλῆος. Atheniens-
 εἰν τῆς ἐτῆρος οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν um dux
 τῶν δυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδια πρώτων καταλεχθέντων, αἱ Xanthippos
 [6. 181.].

ἄλλοι, βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων δὲ ἑστρα- 15
τήγει Εἰάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος.

Ibi dum in
ancoris
stant, duces
a legatis
Ionum fol-
licitantur,
ut Ionise li-
berandæ
animum
adjiciant.
Sic classis
ad Delum
usque pro-
vecta, Græ-
cis ob me-
tum barba-
rorum ul-
terius ire
recusanti-
bus.

СХХХII. Ὡς δὲ παρεγένοντο εἰς τὴν Αἰγίαν, πάντας αἱ
ἡγες, ἀπίκοντο Ἴωνων ἄγγελοι εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλ-
λῶν· αἱ καὶ εἰς τὴν Σπάρτην ὀλίγω πρότερον ταυτέν
ἀπικόμενοι, εἶδοντο Λακεδαιμονίων· ἐλευθερῶν τὴν Ἰωνίην
τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιλιίδειν ἦν. αἱ στασιῶται σφί 5
γενόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυραν-
νῷ, ὄντες ἀρχὴν ἐπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὡς φανεροὶ ἐγέ-
νοντο, ἐξενέικαντες τὴν ἐπιχείρησιν ἐνὸς τῶν μετεχόντων,
οὕτω δὴ αἱ λοιποὶ, ἐξ ὄντες, ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου, καὶ εἰς 10
Σπάρτην ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε εἰς τὴν Αἰγίαν, τῶν
Ἑλλήνων δέσμενοι καταπλῶσαι εἰς τὴν Ἰωνίην· οἱ προή-
γαγον αὐτοὺς μόγισ μέχρι Δέλου. τὸ γὰρ προσηνέστερον
πάν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι, οὔτε τῶν χώρων εἴησι ἐμπεί-
ροισι, στρατιῆς τε πάντα πλεῖα ἐδόκει εἶναι· τὴν δὲ Σά- 15
μον ἐπιστάτο δόξῃ καὶ Ἡρακλείας στήλας ἴσων ἀπέχον.
συνέπιπτε δὲ τοιαῦτα, ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς
ἐσπέρας ἀνωτέρω Σάρμου μὴ ταλμαῖν καταπλῶσαι καταπ-
ρώδηκotas, τοὺς δὲ Ἕλληνας, χρηίζονταν Χίον, τὸ πρὸς
τὴν ἡῶ κατωτέρω Δέλου. οὕτω δὲος τὸ μέσον ἐφύλασσέ 20
σφῶν.

Consulta
inter hiber-
nandum a
Mardonio
oracula,
adhibituf-
que ad
hanc rem
Mys nati-
one Car.

СХХХIII. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλων εἰς τὴν Δῆλον
Μαρδόνιος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθαῦτεν δὲ
ἀρμενέμενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα· Εἰρωνείαν
γένος, τῷ ὄνομα ἦν Μῦς· ἐντελέμενος πανταχῇ μιν
χρησόμενον εἰλθεῖν, τῶν αἰά τε ἦν σφί ἀποκείρησθαι 5
ᾧ, τι μὲν βουλόμενος ἐκμαθεῖν πρὸς τῶν χρηστηρίων
ταῦτα ἐπετέλλετο, οὐκ ἔχον φράσαι· οὐ γὰρ ὦν λέγεται
δοκέω δὲ ἔγωγε περὶ τῶν παρῶντων πρηγμάτων, καὶ
οὐκ ἄλλων περὶ πᾶν.

CXXXIV. Οὗτος ὁ Μῦς ἐς τε Λεβιάδειαν ἀπικόμενος Quae Boe-
 φαίνεται, καὶ μισθῶ πείσας τῶν ἐπιχωρίων ἀνδρα, tiae Phoci-
 καταβῆναι· παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἐς Ἄβας τὰς Φωκῶν disque ora-
 ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ δὴ καὶ ἐς Θήβας πρῶτα cula Mys
 5 ὥς ἀπύκετο, τῷτο μὲν, τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· adierit.
 ἔστι δέ, κατὰ περ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱεροῖσι αὐτόθι χρηστηριά- Amphiara-
 ζεσθαι· τῷτο δέ, ξεινόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χρήμασι um interro-
 πείσας, κατεκοίμισε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαῖον δὲ οὐδενὶ gare cur
 ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφεας ὁ Thebani
 10 Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος, ὁπότῃρα βούλον- vetiti.
 ται εἰλέσθαι τούτων, ἐωῦτῳ ἢ ἄτε μάντι χρεέσθαι, ἢ
 ἄτε συρμαῶν, τῷ ἑτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν
 μιν εἶλντο εἶναι. διὰ τῷτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ
 αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι.

CXXXV. Τόδε δὲ θωῦμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγε- Apollo Pto-
 τας ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπαϊά Μῦν, περι- us, Myi lin-
 στρωφόμενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πάου gua Carica
 Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος. τῷτο δὲ τὸ ἱερὸν, καλέσεται μὲν respondens.
 5 Πάων, ἔστι δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαίδος
 λίμνης πρὸς οὐρεῖ, ἀγχοτάτῳ Ἀκραιφίης πόλιος. ἐς τῷτο
 τὸ ἱερὸν ἐπεὶ τε παρελθεῖν τὸν καλούμενον τῷτον Μῦν,
 ἔπεσθαί οἱ τῶν ἀστῶν αἰρετοὺς ἀνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ
 κοινού, ὥς ἀπογραφόμενους τὰ θεσπιεῖν ἔμελλε. καὶ
 10 πρῶτα τε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσση χραῖν· καὶ τοὺς
 μετ' ἑπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θωῦματι ἔχεσθαι ἀκούον-
 τας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὃ, τι
 χρήσονται τῷ παρόντι πρήγματι· τὸν δὲ Εὐρωπαϊά Μῦν
 ἐξαρκάσαντα παρ' αὐτέων τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγό-
 15 μενα ὑπὸ τοῦ προφήτου γράφειν ἐς αἰτὴν· Φάναι δέ,
 Καρή μιν γλώσση χραῖν· συγγραφάμενον δέ, οἴχεσθαι
 ἀπὸντα ἐς Θεσσαλίην.

Acceptis
oraculorum
responsis,
Mardonius
Alexan-
dri A-
myntæ fil.
[3, 19.]
cum pacis
conditioni-
bus Athe-
nas mittit.
Alexandri
cum Persis
necessitudo
[3, 21.]

CCXXXVI. Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὃ, τι θηθήναι
γοντα τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελόν ἐς
Ἀθήνας Ἀλεξάνδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα
ἅμα μὲν, ὅτι οἱ προσκηδῆες οἱ Πέρσαι ἔσκον Ἀλεξάνδρου
γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα, Βαλσακῆς
ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς αἰ ἐγγεγόντες Ἀμύντης δὲ ἐν τῇ
Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὐνομα τοῦ μητροπότηρος· τὰ δὲ ἐκ βασι-
λῆος τῆς Φρυγίης ἐδόθη Ἀλέξανδρα πόδους μεγάλη νέμε-
σθαι· ἅμα δὲ ὁ Μαρδόνιος πειθόμενος ὅτι προσήκους τε εἶη
καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλεξάνδρος, ἔπεμπε τοὺς γὰρ Ἀθη- 10
ναίους οὕτω ἐδόκει μάλιστα προσκλήσεσθαι, λεόν τε
πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλκιμον· τὰ τε κατὰ τὴν
θάλασσαν συκχυρότα σφι παθήματα κατέρχασθαι μάλιστα
μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. ταῦτα δὲ προδγγιζόμενα,
κατήλπιζε εὐπειώς τῆς θαλάσσης κρήνησαν· τὰ γὰρ αὖτις
καὶ ἦν περὶ τὴν ἐδόκει πολλὸν εἶναι κρήνησαν οὕτω τε
ἐλογίζετο κατὸν περθε αἰ τὰ πρήγματα ἔσονται τῶν Ἑλ-
ληνικῶν. τάχα δὲ αὖ καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτα αἰ πό-
λεγοι, συμβουλευόντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναίων δὲ πει-
εσθαι τοῖσι δὲ πειθόμενος ἔπεμπε. 20

Digressio
de Macedo-
niæ regibus
Argivis [5,
22.]. Per-
diccas, Te-
menida,
primus ex
hac familia
Macedo-
num rex,
quomodo
regnum
adeptus.

CCXXXVII. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἔσθαι γένεσις
Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραν-
νίδα τρόπῳ τοιῷδε· ἐξ Ἀργείας ἔφυγον ἐς Ἑλλάδα τῶν
Τημενῶν ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφοὶ, Γαυάτης τε καὶ Ἀφί-
πος καὶ Περδίκκης· ἐκ δὲ Ἑλλαντικῶν ὑπερβαλόντες ἐς τὴν
ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο ἐς Λεβαίην πόλιν· ἐνθαῦτα δὲ
ἐδήτεον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλεῖ· ὁ μὲν, ἔκπλους
νέμων· ὁ δὲ, βαῦς· ὁ δὲ νεώτατος αὐτίκω Περδίκκης, τὰ
λεπτά τῶν προβάτων. ἔσαν δὲ τοπάλαι καὶ αἱ τυραννίδες
τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ μόνον ὁ δῆμος. 10

ἡ νύκτ' αὖ βασιλῆος, αὐτὴ τὰ αἰτία, σφί' ἔπεισε. ὅπως δὲ
 ἔπαιε, ἡ ἄρτις, τῷ πατρὶ [τῷ θῆτι τῷ Περδίκκῳ],
 ἀπαλλάσσειν αὐτὸς ἐαυτοῦ. ἐπὶ δὲ αἰεὶ τούτῳ ταῦτο
 ἔκρινε, εἴτε πρὸς τὸν ἄνδρα ἐαυτοῦ. τὸν δὲ ἀκούσαντα
 15 ἐπὶ τῷ αὐτῷ, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι.
 καλέσας δὲ τοὺς θῆτας, προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσει-
 σθαι ἐκ γῆς τῆς ἐαυτοῦ. οἱ δὲ, τὸν μισθὸν ἔφασαν δι-
 καίην εἶναι ἀπολαβόντας, αὐτῷ εἶναι. ἐνταῦτα ὁ βασι-
 λεύς, τῷ μισθῷ, πρὸς ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνο-
 20 δάκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θεοβλαβὴς γενό-
 μενος. "Μισθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδί-
 "δωμι." δειξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὲ Γαυδάκης τε καὶ ὁ
 Ἀέροςτος οἱ πρεσβύτεροι ἕστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκου-
 σαν ταῦτα, ὁ δὲ παῖς, ἐτύχχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν,
 25 ἔπας τάδε. "Δεχόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς," περι-
 γράφει τῇ μάχαιρᾳ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τοῦ ἥλιου.
 περιγράψας δὲ, ἐς τὸν κάλπον τρεῖς ἀρυσάμενος τῷ ἥλιου,
 ἀπαλλάσσει αὐτὸς τε καὶ αἱ μετ' ἐκείναι, οἱ μὲν δὲ
 ἀσπίσαν.

CCXXVIII. Τῷ δὲ βασιλεῖ σημαίνει τις τῶν παρέ-
 δρων, οἷόν τι χρῆμα ποιήσῃς ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόῳ κεί-
 νῳ ὁ νεώτατος λάβει τὰ δεδομένα. ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας,
 καὶ ὅτι οὐκ ἐπὶ αἰτοῦς ἰππέας ἀπρλόοντας. πο-
 30 εἰσάγει δὲ ὅτι ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύμῳ αἱ τοιούτων
 πῶς ἀνδρῶν ἀπ' Ἀργεὺς ἀπόχοναι σκεπτοί. αὐτός, ἐπεὶ τε
 διεβήσαν οἱ Τημενίδαι, μέγας αὐτῷ ἔρρη ὥστε τοὺς ἰππέας
 μὴ αἶψα τε γενέσθαι διαβῆναι. οἱ δὲ, ἀπικόμενοι ἐς ἄλ-
 λην γῆν τῆς Μακεδονίης, οἰκίσαν πῶλας τῶν κήπων τῶν
 10 λεγομένων εἶναι Μίδει τοῦ Γορδίου· ἐν τοῖσι φύεται αὐ-
 τόματα ῥόδα, ἐν ἑκάστῳ ἔχον ἐξήκοντα φύλλα, ὁμῇ τε
 ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοις καὶ ὁ Σιληνὸς τοῖσι

Horti Mi-
 die: ubi Si-
 lenus cap-
 tus. Mons
 Bermius.

κήποισι ἤλω, ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδόνων· ὑπὲρ δὲ τῶν
κήπων οὖρος κείται, Βέρμιος οὖρος, ἄβασιν ὑπὸ χειρῶ-
νος· ἐκθαῖται δὲ ὀρμεύμενοι, ὡς ταύτην ἔσχατον· κατεστρέ- 15
φοντο καὶ τὴν ἄλλην Μακεδονίην.

Stemma il-
lorum re-
gum a Per-
dicca ad A-
lexandrum.

CXXXIX. Ἀπὸ τούτου δὴ τῷ Περδίκκῳ Ἀλεξάνδρος
ὡδὲ ἐγεγόνει· Ἀμύντῳ παῖς ἦν Ἀλεξάνδρος· Ἀμύντης
δὲ, Ἀλκίτῳ· Ἀλκίτῳ δὲ πατήρ ἦν Ἀέριπος· τῷ δὲ,
Φίλιππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος· τῷ δὲ, Περδίκκης, ὁ
ἐκτισάμενος τὴν ἀρχήν· ἐγεγόνει μὲν δὴ ὡδὲ Ἀλεξάνδρος 5
ὁ Ἀμύντῳ.

Alexandri
pacem ac
foedus 1
cum
Perfis sua-
dentis apud
Athenien-
ses concio.

CXL. Ὡς δὲ ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς
ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρ-
“ δόνιος τάδε λέγει, Ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκε παρὰ βασιλεῖος,
“ λέγουσα οὕτω, Ἀθηναίοισι τὰς ἀμαρτίας τὰς ἐξ
“ ἐκείνων εἰς ἐμὲ γενομένας πάσας μετήκει· νῦν τε ὡδὲ, 5
“ Μαρδόνιε, πάει· ταῦτο μὲν, τὴν γῆν σφί ἀπόδος· ταῦτο
“ δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐλῶσθαι αὐτοὶ, ἥτις αἱ ἐδέ-
“ λωσι, ἔοντες αὐτόνομοι· ἰρά τε πάντα σφί, ἣν δὴ βού-
“ λωνταί γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐπέ-
“ πρῆσα· Τούτων δὲ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει μοι 10
“ ποιέειν ταῦτα, ἣν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται· λέγω
“ δὲ ὑμῖν τάδε· νῦν τί μαίνεσθε πόλεμοι βασιλεῖ αὐτα-
“ εἰρόμενοι; ὅτε γὰρ ἂν ὑπερβάλωσθε, ὅτε οἷοί τε ἔσθι
“ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον· εἰδετε μὲν γὰρ τῆς Πέρξης
“ στρατηλασίης τὸ πλῆθος, καὶ τὰ ἔργα· πυνθάνεσθε 15
“ δὲ καὶ τῆς νῦν παρ’ ἐμὲ εὐσαν δύναμιν· ὥστε καὶ ἣν
“ ἡμέας ὑπερβάλωσθε, καὶ νικήσητε, ταῦτα ὑμῖν οὐδεμίῃ
“ ἐλπίς, εἴπερ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρῆσται πολλαπλή-
“ σίη· μὴ ἂν βούλησθε παριστέμενοι βασιλεῖ, στέρε-
“ σθαι μὲν τῆς χώρας, θῆναι δὲ αἰεὶ παρὶ ὑμῶν αὐτῶν 20

- " ἀλλὰ καταλύσασθε. παρέχαι δὲ ὑμῖν κάλλιστα κα-
 " ταλύσασθαι, βασιλῆος ταύτῃ ὀρμημένου. ἔστε ἐλεύ-
 " θεροι· ἡμῖν ὁρμησάμεν συνθέμενοι ἀνευ τε δόλου καὶ
 " ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὃ Ἀθηναῖοι, ἐνετεί- 2
 25 " λασέ μοι ἔπαυ· πρὸς ὑμέας. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίης
 " τῆς πρὸς ὑμέας εὐδοκίης ἐξ ἑμαυτοῦ, οὐδὲν λέξω· σὺ γὰρ ἂν
 " ἦν πρῶτον ἐκμάθαιτε. προσοχρήζω δὲ ὑμῶν πειθε-
 " σθαι Μαρδόνιον· ἐναρξάμενος γὰρ ὑμῖν οὐκ οἶσιν τε ἐσομέ-
 " νησι τὸν πάντα χρόνον ἐπιδραμεῖν ἑαυτῷ. εἰ γὰρ ἐνάρων
 30 " τούτῳ ἐν ὑμῖν, οὐκ ἂν ποτε ἐς ὑμέας ἦλθον, ἔχων λό-
 " γους ταύτας. καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἡ βα-
 " σιλεὺς ἐστὶ καὶ χεὶρ ὑπερμάχης. ἦ ὦν μὴ αὐτίκα ὁμο-
 " λογῆσατε, μεγάλα προτείνοντων ἐπ' αἷσι ὁμολογέειν
 " ἄδελφοι, δειμαίνοντες ὑπὲρ ὑμῶν, ἐν τριβῇ τε μάλιστα
 35 " οἰκισμένον τῶν συμμάχων πάντων, αἰεὶ τε φθινομένων
 " μούνων, ἐξαίρετόν τε μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτεμνόνων.
 " ἀλλὰ πείθεσθε, πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βα-
 " σιλεὺς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῶν Ἑλλήνων τὰς ἀμαρ-
 " τὰς ἀπεις, ἐθέλει φίλος γενέσθαι." Ἀλεξάνδρος
 μὲν ταῦτα ἔλεξε.

- CXLI. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πειθόμενοι ἡκιστα Ἀλεξάνδρῳ Miffi et a
 ἐπ' Ἀθήνας, ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βασιβαρῶν Ἀθη- Spartan
 ναίων, ἀναμνησθέντες τῶν λόγων, ὡς σφραγὶς χρεῶν ἐστὶ Athenas,
 ἄρμα ταῖσι ἄλλοις Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου fide retine-
 ant.
 5 ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμο-
 λογῆσαι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τέ σφιν ἔδοξε πέμ-
 πει ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ἀμῶς σφῶν γίνε-
 σθαι τὴν κατάστασιν. ἐπανέμεναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι
 διακρίνοντας, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἐμελλον Λακεδαιμόνιοι
 10 πείσεσθαι ἡκιστα παρὰ τοῦ βασιβαρῶν ἄγγελον ἐπ' ὁμο-
 λογίᾳ, πειθόμενοι τε, πείμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους.

ἐπίτηδες ὦν ἐποίουν, ἐνδοκίμουν αὐτοὺς Λακεδαιμόνιοι
τὴν αὐτῶν γνώμην.

Eorum ad
populum
oratio.

CXLII. Ὡς δὲ ἐπαύσαντο λόγον Ἀλέξανδρος, ἔθα-
δεξάμενοι ἄλογον αἱ ἀπὸ Σπάρτης ἀγγελίαι. Ἡμεῖς δὲ
“ ἐπεμψάν Λακεδαιμόνιοι δημοκρατίαν ὑμῶν, καὶ ἵστα-
“ ται πρὸς ὑμᾶς μηδὲν κατὰ τὴν ἑλπίδα, καὶ ἐκείνοις
“ ἐνδέκεσθαι παρὰ τῷ βαρβάρῳ. ὥστε γὰρ δίκαιόν ἐστι
“ οὐδαμῶς, εἴτε κόσμος φέρει, εἴτε οὐ φέρει Ἑλλάνων
“ οὐδαμῶς; ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἡμεῖς, πολλῶν
“ εἰνεῖται, ἐγείρεται γὰρ τὸνδ' ἄνθρωπον ἡμεῖς, καὶ δὲν
“ ἡμεῖς βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ὁ
“ ἀγὼν ἐγένετο. οὐκ δὲ φέροι καὶ ἐς πᾶσαν τὴν ἑλλάδα. 10
“ ἄλλως τε; τοιούτων ἀπαντῶντων αἰτίων γινώσκουσιν δοῦλο-
“ σύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀλλοτριῶν
“ ὅτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνοντο πολλοὺς ἔχοντε-
“ ρούσαντες ἀνθρώπων. πειζομένοις μὲν ὑμῖν συστ-
“ χθόμεθα, καὶ ὅτι κακῶν ἐσπερήθητε δι' ἡμῶν ἤδη; καὶ 15
“ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνῳ ἤδη πολλῶν. ἀντὶ τούτων δὲ
“ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοι τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται
“ γυπαῖκας τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀχρηστά οὐκ ἐπὶ
“ ἐχόμενα πάντα ἐπαθρεῖν; ὅτι ἂν ὁ πόλεμος ὅδε
“ συνεστήκη. μηδὲ ὑμεῖς Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀνα- 20
“ γνώσῃ, λήσας τὸν Μακεδονίου λόγον, ταῦτα μὲν γὰρ
“ ταῦτα πωλητέα ἐστί· τυράννης γὰρ εἶναι, τυράντων συγ-
“ κατεργάζεται ὑμῖν δὲ γε οὐ πωλητέα, εἴπερ εὖ τυγ-
“ χάνετε φρονέοντες, ἐπιστάμενοι, ὥς βαρβαροὶ ἐσσι
“ οὔτε πιστοὶ, οὔτε ἀληθεῖς οὐδέν.” ταῦτα Ἀλέξανδρος αὐτῶν 25
γέλοι.

Athenien-
ses quid A-
lexandro,

CXLIII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρί-
ναντο τάδε. “ Καὶ αὐτοὶ ταῦτό γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολ-
“ λαπλοσὶ ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἥπερ ἡμῖν. ὥστε οὐ

- " δὴ δὲν ταῦτό γε ἰδεῖν ἴδωμι· ἀλλ' ὅμως ἐλευθερίας γλι-
 5 " χόμενοι, ἀμυνόμεθα οὕτω ὅπως ἂν καὶ δυνώμεθα.
 " ὁμολογῆσαι δὲ τῇ βαρβαρί· μήτε σὺ ἡμέας πειρῶ
 " ἀναστῆθαι, αἵτε ἡμέας πεισόμεθα· νῦν δὲ ἀπαγογγέλλε
 " Μορδάνιον· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι, ὅτι ἂν ὁ ἥλιος τὴν
 " ἀντιπρὸς τὸν ἥλιον ἴδωται καὶ νῦν ἔρχεται, μήκατε ὁμολογή-
 10 " ται ἡμέας εὐεχέειν· ἀλλὰ θεοὶ τε συμμάχουσι· πίσυ-
 " καί μιν ἐπέβησαν φρεσὶ μένοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεί-
 " νων ἀνδρῶν ὅππῃ ἔχον· ἐνέπρησε τοὺς τε αἰῶνας καὶ τὰ
 " ἀργάματα· οὐ γὰρ τῶ λοιπῷ λόγῳ ἔχον τοιούτῳ μὴ
 " σφραῖνα· Ἀθηναῖοι· μηδὲ θεοὶ κρηστὰ ὑπουργεῖν,
 15 " ἀδύμωστα ἔσθαι παρῶντες· οἱ γὰρ πε βαλόμεθα οὐ-
 " δὴ ἀσχετοὶ πρὸς Ἀθηναίους παύσειν, ἔγωγε προέξω τε
 " καὶ φίλον.

- ΕΞΙΧ. Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεμνῖσαντο· quid Sparta-
 τας δὲ τοὺς ἀπὸ Σπαρτίας ἀγγέλους, τάδε· " Τὰ μὲν sponderint.
 " δῆκα· Δακεδαιμονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ βαρβαρί,
 " καὶ τῷ ἀνδραπήϊ· ἤ. ἀτὰρ αἰσχροῦς γε οἴκατε, ἔπει-
 5 " σάμενοι τὰ Ἀθηναίων φρόνημα, ἀρρωδήσαι· ὅτι οὔτε
 " χριστὸς ἐστὶ γῆς ἀνδραμῶδι τοσαύτος, οὔτε χάρη· κάλλι
 " καὶ ἀρετῇ· μέγα ὑπερβέβαια, τὰ ἡμεῖς χερσάμενοι,
 " ἐθέλωμεν ἂν μακίστατος, καταδουλώσαι τὴν Ἑλλάδα.
 " πάλαι γε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα
 10 " ταῦτα, μὴ ποῦναι, μηδ' ἔν ἐθέλωμεν· πρῶτα μὲν καὶ
 " μέγιστα, τῶν θεῶν τὰ ἀργάματα καὶ τὰ εὐήματα
 " ἐμποσπασμένα, τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας
 " ἀνασφαίως ἔχει τιμαίρειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον,
 " ἥπερ ὁμολογεῖν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ. αὐτῖς δὲ, τὸ
 15 " Ἑλληνικὸν εἶν ὁμαῖμόν τε καὶ ὁμόλογιστον, καὶ θεῶν
 " ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι, ἥδεά τε ὁμότροπα· τῶν
 " προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι· ἐπίστα-

“ σθέ τε αὐτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι,
 “ ἔστ’ ἂν καὶ εἰς περὶ Ἀθηναίων, μηδαμῶς ὁμολογήσον-
 “ τας ἡμέας Ἡέρξῃ. ὑμῶν μέντοι ἀγάμεδ’ ἀ τὴν προνοίην, 20
 “ τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν, ὅτι προεΐδετε ἡμέων οἰκοφθορη-
 “ μένων οὕτω, ὥστε ἐπιθρῆσαι ἀδέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέ-
 “ τας. καὶ ὑμῶν μὲν ἡ χάρις ἐκπέπληρώται· ἡμέες μὲν-
 “ ται λιπαρήσομεν οὕτω, ὅπως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέον 25
 “ τες ἡμέας. νῦν δὲ ὡς αὐτῶ ἐχόντων, ὁ στρατὸν ὡς τά-
 “ χιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ ἡμέες εἰκάζομεν, οὐκ ἐκὰς
 “ χρόνου παύσεται ὁ βάρεστος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέραν,
 “ ἀλλ’ ἐπειδὴν τάχιστα πύθηται τὴν ἀγγελίην, ὅτι
 “ οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέαν προσεδέετο. πρὶν ὧν 30
 “ παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ὑμέας καιρὸς ἐστὶ
 “ προσβαῖναι ἐς τὴν Βοιωτίην.”

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΔΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων, ἀπαλλάσ- Alexandro
σοντο εἰς Σπάρτην. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀ- rebus infe-
λεξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ἐρμηθεῖς ἐκ Mardonius [8, 143.],
Θεσσαλίας, ἦγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. c Theffalia
in Atticam
movet [a.
479.].

Θεσσαλίας ἡγεομένοισι αὐτὲ τὰ παρὰ τοῦ πεπερηγμένα
μετέμελε αὐδόν, πολλῶν τε μᾶλλον ἐπήγον τὸν Πέρσην
καὶ συμπροσέειπε τε Θώρηξ ὁ Ληρισσαῖος Ἐβρῆτα Φεύ-
γοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ Φαιερῶν παρήκε Μαρδόνιον ἐπὶ
τὴν Ἑλλάδα.

II. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιω- Confilium
τοῦσι, οἱ Θεβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδόνιον, καὶ συνε- ei a Theba-
βούλευον αὐτῷ, λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεύματος nis darum.
εἰς στρατοπέδουσθαι ἐκείνου, αὐδὲ εἶναι ἰέναι ἐκαστέρω,
ἀλλ' αὐτῷ ἰζόμενον, ποιεῖν ὅπως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν
Ἑλλάδα καταστρέψῃται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν
Ἕλληνας ὁμοφροσύνῃς, ὅπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνω-

σπον, χαλεπὴ εἶναι περιμένεσθαι καὶ ἄσπετον ἀνδρῶν ποιεῖν. "Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παρακινούμεν," εἶπασάν λέγοντες, "ἔχεις ἀπόκως ἅπαντα τὰ καὶ τὸν βασιλέα καὶ τὰ πάλαι χρόματα ἐς τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας καὶ τῆσι πόλεσι. πέμπων δὲ τὴν Ἑλλάδα διασπείσκει." ἐκείθεν δὲ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας ῥυθίζετο μετὰ τῶν στασιαστῶν καταστρέφειν.

Athenae vacue a Persis iterum captæ.

III. Οἱ μὲν ταῦτα συνθεσάμενοι, ὁ δὲ πάλιν ἐπέβητο, ἀλλὰ οἱ δεινὸς τις ἐνέστακτο ἡμερος τὰς Ἀθήνας δούρα εἶλκεν. ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἅμα δὲ τυραννοῖσι διὰ νόστον ἐκείνου βενιτῆς θηλάσειν αὐτὸν ἐκείνους, οἳ ἔχου τὰς Ἀθήνας. ὅς αὖτε τότε ἀπικόμενος ἐπὶ τῇ Ἀττικῇ πῇν εἶρε τοὺς Ἀθηναίους, πάλ' ἔτεκεν Σαλαμῖνι τοὺς πλείστους ἐπυθάνοντα αἶμα, ἐν τε τῇσι κηρῶν καὶ τῇσι ἐρῶν καὶ τῇσι. ἢ δὲ βασιλεὺς ἀφίστατο ἐπὶ τῇσι κατέστηκεν Μαρδονίῳ ἐπιστρατηγῇ, δυνάμενος ἐγχεῖν.

Inde Mar-donius in Salaminem Murichidem mittit, qui Athenienfes ad pacem cum rege facendam cohortetur.

IV. Ἐπει δὲ ἐπὶ Ἀθήνῃσι ἐγένετο Μαρδόνιος, πέμψεν ἐς Σαλαμῖνα Μουριχίδην, ἄνδρα Ἑλλανοπόκιον, φέρωντα τοὺς αἰτοῦς λόγους τοὺς καὶ Ἀλεξάνδρος ἐ Μαρδονίῳ τοῖσι Ἀθηναίοισι διαπράττειν ταῦτα, δὲ τοὺς ἀπέστελλε, πρᾶξαν μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας ὁρῶντας, ἐλπίζον δὲ σφείας ὑπῆσειν τῆς ἀγνωμοσύνης, οἷς δορυαλώτοι ἐκείνους ἐκείνους πῆς Ἀττικῆς χώρας καὶ εὐσθης ἤδη ὑπ' ἐκείνῃ. ταύτην μὲν εἶρεκα ἀπέπεμψε Μουριχίδην ἐς Σαλαμῖνα.

Lycidas, senator Atheniensis, cum uxore liberisque lapidibus obrutus, quod pacem suasset.

V. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τῇ βασιλῇ, ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βασιλευσάντων Λυκίδης εἶπε γνώμην, οἷς αἱ εἰδοὶς ἄμεινον εἶναι. δεξαμένους τὸν λόγον, τὸν αὖτε Μουριχίδης προφέρει, ἐξανεῖναι ἐς τὸν δῆμον. οἱ μὲν δὲ ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἶτε δὲ δεδωγμένος χρήματα παρὰ Μαρδονίου, εἶτε οἱ καὶ ταῦτα εἰδότες. Ἀ-

10 **Δηῖοι** δὲ πότιμα διὰς ἀνηνέμενοι· οἱ τε ἐκ τῆς βου-
 λῆς καὶ οἱ ἄλλοι, ὡς ἐπέθοντο, περιστάντες Λυκίδια
 καὶ καὶ ἄλλους βαλόντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μουριχίδια
 ἀπέπεφασκεν ἀνέκα· γυνομένου δὲ θορόβου ἐν τῇ Σαλα-
 μῶνι, τὸν δὲ Λυκίδια, τινθάνοντα τῶν Ἀθηναίων· αἱ
 γυναικες, ἔδο γυναικες, διὰ λευσομένη δὲ γυνή γυναικί,
 καὶ παραλαβῶσα, ἐπὶ τῇ Λυκίδιαι οἰκίῃ ἦσαν αὐτο-
 15 **καί** τες, καὶ κατὰ μὲν ἔλυσαν αὐτὰ τὴν γυναικίαν, κατὰ
 δὲ τὰ πάντα.

VI. **Εἰς** δὲ τὴν Σαλαμῶνιν διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὥδε. Cur Athe-
 20 **ἔως** μὲν προσεδόκοντο τὰς ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν
 ἤκειν τῆς πόλεως, καὶ δὲ ἔκνον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ
 δὲ οἱ μὲν βασιλῆας τε καὶ σχολαίτερα ἐποίησαν, ὁ δὲ
 5 **ἐπὶ** καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτῇ ἐλάτο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπεξ-
 παύσαντο· τὴν πάντα, καὶ πᾶσι διέβησαν ἐς Σαλαμῶνα·
 ἐς Λακεδαιμόνα τε ἐπερῶσαν ἀγγέλους, ἄρκε μὲν, μεμ-
 φόμενος τοῖσι Λακεδαιμονίοις ἐπὶ παρῶν ἐμβαλόντα
 τὸν βασιλέα ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφῶν ἦν·
 10 **τί** καὶ ἐς τὴν Βοιωτὴν· ἄρκε δὲ, ὑπομνήσαντας ὅσα σφί
 ὑπέσχετο ὁ Πέρσης· μεταβιβάσει δώσειν· προεῖπαι τε ὅτι
 ἐν γῇ ἄρουντος Ἀθηναίους, ὡς καὶ αὐτοὶ τινὰ ἀλευρήν
 ἀρήσαντες.

15 **Οἱ** γὰρ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἔπραξαν τε τοῦτον τὸν
 χρόνον, καὶ σφῶν ἦν· ἑκατέρωθεν περὶ κλειστός δὲ ἦγον
 τὰ τοῦ θεοῦ πορύνειν. ἅμα δὲ τὸ τεῖχος σφῶν ἐν τῷ
 Ἰσθμῷ ἐπέχον, καὶ δὴ ἐπέλκυντο ἐλαβεῖν· ὡς δὲ
 5 **ἀπὸ** τῆς τῆς Λακεδαιμόνα· οἱ ἄγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθη-
 ναίων, ἄρκε ἀγόμενοι ἐκ τῆς Μεγάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ
 Πλαταιῶν, ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους·
 “Ἐπερῶσαν ἡμέας Ἀθηναῖοι, λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασι- 1
 “λεὺς ὁ Μήδων, ταῦτο μὲν, τὴν χώραν ἀποδιδῶν ταῦτα

“ δὲ, συμμάχους ἐθέλει ἐπ’ ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσα- 10
 “ σθαι, ἄνευ τε θόλου καὶ ἀπάτης· ἐθέλει δὲ καὶ ἄλ-
 “ λην χώραν πρὸς τῇ ἡμετέρῃ δίδόναι, τὴν ἀν’ αὐτοὶ ἐλώ-
 “ μεθα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθύντες, καὶ
 “ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεῦμενοι προδῶναι, οὐ καταινέ-
 “ σαμεν, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καίπερ ἀδικούμενοι ὑπ’ 15
 “ Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι, ἐπιστάμενοί τε ὅτι
 “ κερδαιωτέρον ἐστὶ ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἢ περ
 “ πολεμείειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἐκόντες εἶναι.
 “ καὶ τὸ μὲν ἅπ’ ἡμέων αὐτῷ ἀκίσθηλον εἶναι γέμεται ἐπὶ
 2 “ τοὺς Ἕλληνας. Ὑμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν ἀρρεωδίην τότε 20
 “ ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ τε εἴ-
 “ μάθετε τὸ ἡμέτερον Φρόνημα σαφώς, ὅτι οὐδαμᾶ
 “ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τείχος ὑμῖν διὰ
 “ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλει ἐστὶ, καὶ δὴ λόγον
 “ οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιεέσθε· συνθέμενοί τε ἡμῖν 25
 “ τῷ Πέρσῃ ἀντιώσσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτὴν, προδεδάκατε,
 “ περιεῖδατέ τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν Βάρβαρον.
 “ ἐς μὲν νῦν τὸ παρὸν Ἀθηναῖοι ὑμῖν μνηῖουσι· οὐ γὰρ
 “ ἐποιήσατε ἐπιτηδεύς. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἄμα
 “ ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὥς ἂν τὸν Βάρβαρον 30
 “ δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς
 “ Βοιωτῆς, τῆς γε ἡμετέρας ἐπιτηδεωτάτον ἐστὶ ἔμμα-
 “ χέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον.”

Spartano-
 rum tergi-
 versatio.
 Quid Hero-
 doto de ca-
 videntur.

VIII. Ὡς δὲ ἄρα ἄκουσαν οἱ ἄφροι ταῦτα, ἀνεβάλλ-
 λοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι· τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς
 τὴν ἐτέραν. ταῦτο δὲ καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίησαν, εἰς ἡμέ-
 ρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸν
 Ἰσθμὸν εἰτέχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες Πελο- 5
 πονήσιοι· καὶ σφί ἦν πρὸς τέλει. οὐδ’ ἔχω εἶπαι τὸ αἴ-
 τιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδότος ἐς

Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὥρην ἐποιήσαντο οὐδαμῇν, ἄλλο γε ἢ ὅτι
 10 ὁ Ἰσθμὸς σφι ἐστειχίστο, καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι δεῖσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπῆκετο εἰς τὴν Ἀττικὴν, οὕτως ἀπεστειχίστο, ἐργάζοντο δὲ, μεγάλως καταρ-
 βωστικότες τοὺς Πέρσας.

IX. Τέλος δὲ, τῆς τε ὑπακρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Admoniti a
 Σπαρτιτῶν ἐγένετο τρόπος ταῖσδε. τῇ προτεραίῃ τῆς Chileo e-
 ὑστάτης καταστάσιος μελλούσης ἔσεσθαι, Χίλεος, ἀνη- phori, alie-
 Τεγεάτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαιμόνι μέγιστα ξείνων, τῶν natis Athe-
 5 ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τοῦ δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. nicenfibis
 ἀκούσας δὲ ὁ Χίλεος, ἔλεγε ἄρα σφι τάδε· “ Οὕτω fore, ut ip-
 “ ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθηναίων ἡμῶν ἔντων μὴ ἀρθ- fa Pelopon-
 “ μίαν, τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχων, καίπερ τείχος διὰ nefus peri-
 “ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλληλαμένον κρατερῷ, μεγάλα κλισιά- clitetur,
 10 “ δες ἀναπεπτεῖται εἰς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ.
 “ ἀλλ’ ἰσακούσατε, πρὶν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δοῖται
 “ σφάλμα τῇ Ἑλλάδι φέρον.”

X. Ὁ μὲν σφι ταῦτα συνεβούλευε. οἱ δὲ, φρενὶ λα- tandem au-
 βόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες οὐδὲν ταῖσι ἀγγέ- xilia, Pau-
 λαισι τοῖσι ἀπευχμένοις ἀπὸ τῶν πολίων, νικτὸς ἔτι ἐχ- fania duce,
 πέμψαντι πετακισχυλῖους Σπαρτιτῶν, [καὶ ἐπτά περὶ mittunt.
 5 ἑκάστον τάξαντες τῶν εἰλωτῶν,] Παισάνῃ τῷ Κλεομ-
 βρότου ἐπιτρέψαντες ἐξάγειν. ἐγένετο μὲν νυν ἡ ἡγεμονίῃ
 Πλειστάρχου τοῦ Λαωνίδου· ἀλλ’ ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ
 δὲ, ταύτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γὰρ ὁ
 Παισακίδου μὲν πατήρ, Ἀναξανδρίδου δὲ παῖς, οὐκ ἐτι
 10 περὶ, ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατὴν
 τὴν τὸ τείχος δέμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον
 τικὰ βιᾶς ἀπέδανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατὴν ὁ Κλεόμβρο-
 τος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τοῦτο· θυμὸς οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ,

ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρείται δὲ ἐαυτῷ Πausanίης Εὐρύανакτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης εἶντα 15 τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὴ σὺν Πausανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης.

XI. Οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρῃ ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὲ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἐαυτοῦ ἑκα- 5 στος· ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε· “ Ὑμεῖς μὲν, ὦ Λα-
“ κεδαιμόνιοι, αὐτῷ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε ἄγεται
“ καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους· Ἀθη-
“ ναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων, χητεῖ τε συμμά-
“ χων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅπως ἂν δύνανται.
“ καταλυσάμενοι δὲ, δήλα γὰρ δὴ ὅτι σύμμαχοι βασι-
“ λῆος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα ἐπὶ τὴν ἂν ἐκείνοι 10
“ ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦτεν μαθήσεσθε ὁκοῖον
“ ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαίῃ.” ταῦτα λεγόντων τῶν
ἀγγέλων, οἱ ἐφοροὶ εἶπαν ἐπ’ ὅρκου, καὶ δὴ δοκέειν εἶναι
ἐν Ὁρεστείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ
ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὡς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώ- 15
τεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ εἶν·
ᾧστε ἐν θωῦματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην διώ-
κοντες· σὺν δὲ σφι, τῶν περιόικων Λακεδαιμονίων λογά-
δες πεντακισχίλιοι ὀπλῖται τὸ αὐτὸ αὐτοῖς ἐποίησαν.

Id Mardo-
nius per
Argivos
Periarum
rebus fa-
ventes edo-
ctus,

XII. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἠπείγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Πausανίῳ ἐξελη- 5 λυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα, τῶν ἡμεροδρό-
μων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον, ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐ-
τοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιάτην μὴ 5
ἐξιέναι. ὃς ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε·
“ Μαρδόνιε, ἐπεμφάν με Ἀργεῖοι φράσσοντά τοι ὅτι ἐκ
“ Λακεδαίμονος ἐξεληλύθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ

“ αὐτὴν ἴσχειν εἰσὶ Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξίεναι. πρὸς ταῦτα
 10 “ τύχχατε εὖ βουλευόμενος.” ὁ μὲν δὴ, εἶπας ταῦτα,
 ἀπαλλάσσετο ὀπίσω.

ΣΙΙΙ. Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν Attica de-
 ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἡ πυθέ- vastata,
 σθαι, ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ’ Ἀθηναίων, Boeotiani
 ἰκαῖόν τι ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπῆμαινε οὔτε εἰσίνετο γῆν versus re-
 5 τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν greditur.
 σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λόγον,
 πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πausaniew ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν,
 ὑπεξχώρει, ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ εἴ κού τι ὄρ-
 θὸν ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκημάτων, ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα
 10 καταβαλὼν καὶ συγχώσας. ἐξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκα,
 ὅτι αὔτε ἰκπασίμη ἡ χώρα ἦν ἡ Ἀττικὴ, εἴ τε νικῶτο
 συμβαλὼν, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στεῖνον,
 ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλευέτο
 ὦν, ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλι
 15 τε Φιλίῃ, καὶ χώρῃ ἰκπασίμη.

ΣΙV. Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπεξχώρει. ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ Hoc in iti-
 εἰσὶ αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος, ἄλλην στρατιὴν nere, audito
 ἦκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους. πυθόμενος δὲ manum
 ταῦτα, ἐβουλευέτο, εἰκὼς τούτους πρῶτον ἔλοι. ὑποστρέ- Spartano-
 5 ψας δὲ τὴν στρατιὴν ἤγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος rum Mega-
 προελθούσα κατικπάσατο χώραν τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύ- ra venisse,
 τὴν δὴ ἐκαστάτῳ τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύοντος ἡ defleat in
 Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίκητο. Megari-
 dem: (ister-
 minus ex-
 peditionis
 Persarum
 ad occa-
 sum:)

ΣV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Μαρδονίῳ ἦκε ἀγγελίη ὡς ἀλέες fed mox
 εἴσαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ. οὕτω δὲ ὀπίσω ἐπο- certior fa-
 ρεύετο διὰ Δεικελεῆς. οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο dus, totum
 τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν Peloponne-
 5 ἤγεοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθαῦτεν δὲ, ἐς Τανάγραν. ἐν confluxiā,

priorem vi- Τανάγρην δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ
 am repetit, ὕστεραίη ἐς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐνταῦτα δὲ
 inque Boeo- ὅτε κατατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης
 tus, castra τῶν Θηβαίων, καίπερ μηδίζοντων, ἔπειρε τοὺς χώρους,
 in agro οὔτι κατατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης
 Thebano ad ὅτι κατατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης
 Asopum lo- καίπερ μηδίζοντων, ἔπειρε τοὺς χώρους,
 cat, partim- ἐχόμενος· βουλόμενες ἑρμὰ τε τῷ στρατοπέδῳ ποιήσαι- 10
 que muni- σθαι, καὶ ἦν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνειν οἰκοῦν τι ἐθ-
 git. Tra- λοι, κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέστο. παρήκε δὲ αὐτοῦ τὸ
 ctus horum castrorum. στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, παρὰ Ἰσθμίου
 Interca At- κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν
 taginus κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν
 Thebanus πωταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τείχος τοσαῦτον 15
 Mardoniu- ἐποιέστο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστα κη μέτω-
 um cum nobilissima ἐποιέστο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστα κη μέτω-
 nobilissima ἐποιέστο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστα κη μέτω-
 Perfarum convivio πον ἕκαστον. ἐχόντων δὲ τὸν πόρον ταῦτον τῶν βαρβάρων,
 lautissimo lautissimo πον ἕκαστον. ἐχόντων δὲ τὸν πόρον ταῦτον τῶν βαρβάρων,
 excipit. ἄτταγῖνος ὁ Φρύγανος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευασάμε-
 nos μεγάλως, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτὸν τε Μαρδόκιον καὶ 20
 πενήτην Περσέων τοὺς λογιματάτους· κληθῆντες δὲ
 οὔτοι ἔποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιούμενον ἐν Θήβῃσι.

Sermo ibi
 inter Ther-
 sandrum
 Orchome-
 nium Per-
 samque de
 belli eventu
 habitus.

XVI. Τὰ δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου, ἀν-
 δρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχο-
 μενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θερσάνδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ
 Ἀτταγῖνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον ταῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θη-
 βαίων ἄνδρας πενήτην καὶ σφεινὸν οὐ χωρὶς ἐκατέ- 5
 ρους κλίνειν, ἀλλὰ Πέρσῃν τε καὶ Θηβαίων ἐν κλίσῃ ἐκά-
 στη. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων, τὸν Πέρσῃν
 τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσῃσι ἰέντα, εἰρεσθαι αὐτὸν
 ὁποδαπὸς ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς εἴη Ὀρχομε-
 νιος. τὸν δὲ εἶπαι· “ Ἐπεὶ νῦν ὁμοστράπεζός τέ μοι καὶ 10
 “ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μημρόσυνά τοι γνῶμις τῆς ἐμῆς
 “ καταλιπέσθαι θέλω· ἵνα καὶ προειδῶς αὐτὸς περὶ
 “ σεωυτοῦ βουλευέσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. ἔρῃς ταί-
 “ τας τοὺς δαιτυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν, τὸν
 “ ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ πωταμῷ στρατοπεδεύμενον; ταυτέρῃ 15

“ πάντων ἔφει, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλίγους
 “ τινὰς τοὺς περὶγενομένους.” ταῦτά τε ἅμα τὸν Πέρσην
 λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων. αὐτὸς δὲ
 θωυμάσας τὸν λόγον, εἶπαι πρὸς αὐτόν· “ Οὐκῶν Μαρ-
 20 “ δονίῳ τε ταῦτα χρεῶν ἐστὶ λέγειν, καὶ τοῖσι μετ’ ἐκεί-
 “ νον ἐν αἴῃ εὔσι Περσέων.” τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἶπαι·
 “ Ἐεῖνε, ὅ, τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ, ἀμήχανον ἀπο-
 “ τρέψαι ἀνθρώπων· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λόγουσι ἐθέλει
 “ πείθεσθαι οὐδείς. ταῦτα δὲ Περσέων συγχυὶ ἐπιστά-
 25 “ μενοι, ἐπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθρίστη δὲ
 “ ὁδὴν ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα,
 “ μηδενὸς κρατεῖν.” ταῦτα μὲν τοῦ Ὀρχομενίου Θερ-
 σάνδρου ἤκουον· καὶ τὰδε πρὸς τούτοις, ὡς αὐτὸς αὐτίκα
 λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν
 Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

XVII. Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτῇ στρατοπεδευομένου, Phocensium partis
 αἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατῆν, καὶ συνεσέ- [c. 31.] μη-
 30 βαλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμῆδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτην ^{δὲ μὲν coa-}
 οἰκημένων· μαῦνοι δὲ Φωκῆες οὐ συνεσέβαλον· ἐμῆδιζον ^{aus. li}
 3 γὰρ δὴ μεγάλως καὶ οὗτοι, οὐκ ἐκόντες, ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγ- ^{quod auxi-}
 καίης. ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἀπίζιν τὴν ἐς ^{lia Mardo-}
 Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτέων ὀπλῖται χίλιοι· ἦγε δὲ ^{nio cæteris}
 αὐτοὺς Ἀρμοκύδης, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ ^{Græcis se-}
 δὲ ἀπικέατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ^{rius misif-}
 10 ἰππείας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ’ ἐαυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζε-
 σθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος
 ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεῖχλθε μὲν διὰ τοῦ στρατο-
 πέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων ἐόντος φήμη, ὡς
 κατακοντιεῖ σφέας· διεῖχλθε δὲ δι’ αὐτέων Φωκῶν τῶν-
 15 τὸ ταῦτο. ἐνθα δὴ σφι ὁ στρατηγὸς Ἀρμοκύδης παραίνεε,
 λέγων τοιάδε· “ ὦ Φωκῆες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμεῖς οὐ-

“ τοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι προόπτα θανάτῳ δώσειν,
 “ διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰκάζω· ἢ
 “ ὦν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεῶν ἐστὶ γένεσθαι
 “ ἀγαθόν. κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυνομένους 20
 “ τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἢ περ παρέχοντας διαφθάρηαι
 “ αἰσχρότῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτέων ὅτι εἶντες
 “ βάρβαροι ἐπ’ Ἑλλήσι ἀνδράσι φόνον ἔρραψαν.”

quomodo
tractati.

ΣΧΙΗ. Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραινέει. οἱ δὲ ἱππῆες, ἐπεὶ
 τέ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυον ὡς ἀπολαύντες, καὶ
 δὴ διτείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήγοντες· καὶ κού τις καὶ
 ἀπῆκε. καὶ οἱ ἀντίοι ἕστασαν, πάντα συστρέψαντες
 ἐωυτοὺς, καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱπ- 5
 πῶται ὑπέστρεφον, καὶ ἀπήλαυον ὀπίσω. οὐκ ἔχω δὲ
 ἀτρεκέως εἶπαι, οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φω-
 κέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλεξήσιν
 τραπομένους, δέισαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα,
 οὕτω δὴ ἀπήλαυον ὀπίσω· ὡς γὰρ σφί ἐνετείλατο Μαρ- 10
 δόνιος· οὗτ’ εἰ αὐτέων πειρηθῆναι ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς
 μετέχουσι. ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἱππῶται, πέμψας
 Μαρδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τάδε· “ Φαρσίετε, ὦ Φωκέες·
 “ ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε εἶντες ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπι-
 “ θανόμην. καὶ νῦν προθύμως φέρετε τὸν πόλεμον ταῦ- 15
 “ τον· εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε οὔτε ὦν ἐμὲ, οὔτε βα-
 “ σιλῆα.” τὰ περὶ Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

Græci ad
Eleusinem
undique
collecti, in-
de in Boro-
tiam mo-
vent: ubi
propter E-
rythras ex-
adversus
barbaros
castra me-
tantur.

ΣΙΧ. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν
 ταύτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ
 Πελοποννήσιοι, τοῖσι τὰ ἀμείνω εἰκόταν, οἱ δὲ καὶ ὀρεῖ-
 τες ἐξίσταντες Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίουν λείπεσθαι τῆς
 ἐξόδου Λακεδαιμονίων. ἐκ δὴ ὦν τοῦ Ἰσθμοῦ, καλλιερῆ- 5
 σάντων τῶν ἱρῶν, ἐπορεύοντο πάντες, καὶ ἀπικνεύονται ἐς
 Ἐλευσίνα· ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρά, ὡς σφί

ἐκαλλιερέετο, πρὸς αὐτὸν ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμυγέες δὲ ἐν
 10 Ἐλευσῖνι. ὥς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτῆς ἐς Ἐρυθρὰς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ στρατοπεδουμένους, φρασθέντες τε ταῦτο, ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπερείχους τοῦ Κιθαιρῶνος.

XX. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς Pugna Pet-
 τὸ πεδίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱπ-questris in
 πάρχει Μασίστιος, εὐδοκιμῶν παρὰ Πέρσησι, τὸν Ἕλ-Græcos.
 ληνες Μακίστιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νισαῖον, χρυσο-
 5 χάλινόν τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα ὥς προσήλασαν οἱ ἱππῶται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεια· προσβαλόντες δὲ, κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναῖκάς σφεας ἀπεκάλεον.

XXI. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέντες ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἢν τοῦ χωρίου παντός, καὶ πρόσθοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο τῇ ἵππῳ. προσβαλούσης ὦν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατη-
 5 γοὺς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε· “ Μεγαρέες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες
 “ σύμμαχοι, οὐ δυνατοὶ εἶμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκε-
 “ σθαι μᾶνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρ-
 “ χήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρήν τε καὶ ἀρετὴν ἀντέχο-
 10 “ μεν, καίπερ πιεζέμενοι. νῦν τε, εἰ μὴ τινες ἄλλους
 “ πέμψετε διαδόχους τῆς τάξης, ἵστε ἡμέας ἐκλείψον-
 “ τας τὴν τάξιν.” ὁ μὲν δὴ σφι ταῦτα ἀπήγγειλε. Παισανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλήνων, εἴ τινες ἐθέ-
 λουεν ἄλλοι ἐθελονταὶ ἰέναι τε ἐς τὸν χῶρον ταῦτον καὶ
 15 τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων, Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκό-
 σιοι λογάδες, τῶν ἐλοχήγει Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος.

Cadit Maf-
fius, ma-
gister equi-
tatus Perfi-
ci.

XXII. Οὗτοι ἔσαν οἱ τε ὑποδείξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ τῶν ἄλλων τῶν παριόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξότας προσελάμενοι. μαχομένων δὲ σφειν ἐπὶ χρόνον, τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης. προσβαλούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλ-5 λων ἵππος βάλλεται τοξέματι τὰ πλευρά· ἀλγῆσας δὲ, ἴσταται τε ὀρθός, καὶ ἀποσείεται τὸν Μασίστιον. πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκίατο· τὸν τε δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνου-10 σι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνεσπεύαστο γὰρ οὕτω· ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσειον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος, κιθῶνα φοινίκιον ἐνδεδύκει. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρηκα, ἐποίουν οὐδέν· πρὶν γε δὴ μαθῶν τις τὸ ποιεύ-15 μενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ ἔπεσε τε καὶ ἀπέθανε. ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλελήθει τοὺς ἄλλους ἱππέας· οὔτε γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε ἀποθήσκοιτα· ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστρώ- φης, οὐκ ἔμαθον τὸ γενόμενον. ἐπεὶ τε δὲ ἔστησαν, αὐτί-20 κα ἐπόθεσαν, ὥς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσαν. μαθόντες δὲ τὸ γεγονός, διακελευσάμενοι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους πάντες, ὥς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνελοίατο.

Accerrimum
super ejus
cadavere
prælium.
Barbari tan-
dem cum
magna stra-
ge fusi.

XXIII. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ἄλλην στρατιὴν ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβώθει, ἐν τούτῳ μάχῃ ὀξεία περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως μὲν νυν μῦνοι ἔσαν οἱ τριηκόσιοι, ἐστῶντό τε πολ-5 λὸν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλιπον· ὥς δὲ σφι τὸ πλεῆθος ἐπεβώθησαν, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππῶται ὑπέμενον, οὐδὲ σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελεῖσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσάπολεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαντες ὅν ὅσον τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο ὅ, τι χρεὼν εἴη ποιεῖν· 10

ἰδοῦναι δὲ σφι, ἀναρχίης εἰούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον.

XXIV. Ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου εἰς τὸ στρατόπεδον, Publicus
πύθας ἐπαύσαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ ob Mafistiu-
Μαρδόνιος μέγιστον σφέας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς um occi-
ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέτω. sum lucius.
5 ἅπασαν γὰρ τὴν Βωιωτὴν κατεῖχε ἡχώ, ὥς ἀνδρὸς ἀπο-
λομένου μετὰ γε Μαρδόνιον λογιματάτου παρὰ τε Πέρ-
σησι καὶ βασιλεῖ. οἱ μὲν νυν βάρβαροι, τρέπων τῷ σφε-
τέρῳ ἀποθανόντα εἰμίην Μασίστιον.

XXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὥς τὴν ἵππον ἰδεῖν ἀντο προσ- Sic confir-
βάλλουσιν, καὶ δεξιόμενοι ὥσαντο, ἐθάρσησαν πολλῶν matis Græ-
μαλλον. καὶ πρῶτα μὲν εἰς ἄρσασιν ἐσθύντες τὸν νεκρὸν, corum ani-
παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμιζον ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θείης ἄξιος, quod Ery-
5 μεγάλῃος εἵνεκα καὶ κάλλος. τῶν δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα thræus ad
ἐπαύειν ἐπλείοντες τὰς τάξεις, ἐφώτεον θεησόμενοι Μα- rem geren-
σίστιον. μετὰ δὲ, ἔδοξε σφι ἐπικαταβῆναι εἰς Πλαται- dam parum
άς· ὁ γὰρ χώρος ἐφαίνετο πολλῶν ὥν ἐπιτηδεώτερός σφι commodus
ἐστρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιῖκός τοῦ Ἐρυθραίου, τὰ τε placet.
10 ἄλλα, καὶ εὐδρότερος. εἰς ταῦτον δὴ τὸν χώρον, καὶ ἐπὶ Fons Gar-
τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ εὑρεῖν, graphius.
ἔδοξε σφι χρεὼν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διαταχθέντας Androcrates
στρατοπεδεύεσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἦσαν διὰ heroes.
τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαίρωνος παρὰ Ἰστιάς εἰς τὴν Πλα-
15 ταῖδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνη, πλησίον
τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης, καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀν-
δροκράτους τοῦ ἥρωος, διὰ ὅχθων τε οὐκ ὑψηλῶν, καὶ
ἀπέδον χωρίου.

XXVI. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξει ἐγένετο λόγων πολλὸς Contentio
ᾧθισμός τε Τεγεατῶν τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαίουν γὰρ inter Tege-
αὐτὰ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἔτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ πα- atas et
fies de loco

honorario
in acie ob-
tinendo.
Quibus
utrique ar-
gumentis
ad eum sibi
vindican-
dum ufi.

λαϊὰ παραφέροντες ἔργα. ταῦτο μὲν, οἱ Τρῆγῆται ἔλγουν
τάδε· “ Ἡμεῖς αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξεως 5
“ ἐκ τῶν συμμάχων ἀπάντων, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοινὰ
“ ἐγένοντο Πελοποννησίοις καὶ τὸ παλαιόν, καὶ τὸ νέον,
“ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε Ἡρακλεῖδας ἐπειρῶντο με-
“ τὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον κατιόντες εἰς Πελοπόννησον.
“ τότε εὐρόμεθα ταῦτο, διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἐπεὶ μετὰ 10
“ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων τῶν τότε ὄντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκ-
“ θεθήσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν, ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κα-
“ τίσουσιν τότε ὦν λόγος Ἵλλον ἀγορεύσασθαι, ὡς χρεὼν
“ εἶη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμ-
“ βάλλοντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου, τὸν 15
“ ἂν σφέναν αὐτέων κρίνωσι εἶναι ἄριστον, ταῦτόν αἱ μανο-
“ μαχῆσαι ἐπὶ διακειμένοις. ἔδοξε τε τοῖσι Πελοποννη-
“ σίοις ταῦτα εἶναι πωιητέα, καὶ ἔταμον ὄρχια ἐπὶ λόγῳ
“ τοιῷδε· ἦν μὲν Ἵλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγε-
“ μόνα, κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώϊα· ἦν δὲ 20
“ νικηθῇ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσσεσθαι,
“ καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἑκατόν τε ἑτέων μὴ ζητῆσαι
“ κάτωθεν εἰς Πελοπόννησον. προεκρίθη τε δὴ ἐκ πάντων
“ συμμάχων ἐφελοντὴς Ἐχεμος ὁ Ἡερόπου τοῦ Φηγέος, 25
“ στρατηγός τε ὢν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος, καὶ ἔμου-
“ νομάχῃ τε καὶ ἀπέκτεινε Ἵλλον. ἐκ τούτου τοῦ ἔρ-
“ γου εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πελοποννησίοις τοῖσι τότε καὶ
“ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ διατελέομεν ἔχοντες, καὶ
“ τοῦ κέρεος τοῦ ἐτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γι- 30
“ νομένης. ὑμῖν μὲν νυν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεύμε-
“ θα, ἀλλὰ δίδοντες αἵρεσιν ὁκοτέρου βούλεσθε κέρεος
“ ἄρχειν, παρίεμεν τοῦ δὲ ἐτέρου φαρμέν ἡμέας ἰκνέ-
“ σθαι ἡγεμονεύειν, κατάπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.
“ χωρεῖς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου, ἀξιονικότεροί 35

“ εἰμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν
 “ γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες Σπαρ-
 “ τῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς ἄλ-
 “ λους. οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας,
 40 “ ἥπερ Ἀθηναίους. οὐ γὰρ σφί ἐστι ἔργα σιάπερ ἡμῖν
 “ κατεργασμένα, οὔτ’ ὦν καινὰ, οὔτε παλαιά.” οἱ μὲν
 ταῦτα ἔλεγον.

XXVII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε·
 “ Ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλε-
 “ γῆναι πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ’ οὐ λόγων· ἐπεὶ δὲ ὁ
 “ Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἐκα-
 5 “ τέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατεργασταὶ χρηστοῖα, ἀναγ-
 “ καίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡμῖν πα-
 “ τρώϊόν ἐστι, εἴωσι χρηστοῖσι, αἰεὶ πρῶτοις εἶναι ἢ Ἀρ-
 “ κάσι. Ἡρακλείδας, τῶν Φασὶ οὔτοι ἀποκτεῖναι τὸν
 “ ἡγεμόνα ἐν Ἰσθμῷ, ταύτους πρότερον ἐξελαυνομένους
 10 “ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἐς τοὺς ἀπικαίματο Φεύγον-
 “ τες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μῦνοι ὑποδεξάμενοι,
 “ τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν κείνοισι μάχῃ νι-
 “ κήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον. ταῦτο δὲ,
 “ Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαν-
 15 “ τας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους κειμένους,
 “ στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελέσθαι τε τοὺς
 “ ἄνεκρούς φαμεν, καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρας ἐν Ἐλευσίνι.
 “ ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς
 “ ἀπὸ Θερμώδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κατὰ ἐς γῆν
 20 “ τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν
 “ ἐλειπόμεθα. ἀλλ’ οὐ γὰρ τι προέχει ταυτέων ἐπιμεμ-
 “ ῆσθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε εἶντες, οὕτωι νῦν ἂν
 “ εἶεν Φλαυρότεροι· καὶ τότε εἶντες Φλαῦροι, νῦν ἂν εἶεν
 “ ἀμείνονες. παλαιῶν μὲν νυν ἔργων ἄλις ἔστω. ἡμῖν δὲ,

“ εἰ μηδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά 23
 “ τε καὶ εὖ ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἀλ-
 “ λὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοί εἰμεν τοῦτο
 “ τὸ γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οἵτινες μῦνοι
 “ Ἑλλήνων δὴ μουνομαχῆσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔργῳ τοσ-
 “ οῦτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιγεγόμεθα, καὶ ἐνίκησαμεν 30
 “ ἔθνη ἐξ τε καὶ τεσσεράκοντα. ἀρ’ οὐ δίκαιαί εἰμεν
 “ ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τούτου μόνου τοῦ ἔργου;
 “ ἀλλ’ οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξις εἵνεκα στασιάζειν
 “ πρέπει. ἄρτιοί εἰμεν πείθεσθαι ὑμῖν, ὦ Λακεδαιμό-
 “ νιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδύατα ἡμέας εἶναι ἐστάναι, καὶ 35
 “ κατ’ εὐσυνας. πάντα γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα
 “ εἶναι χρηστοί. ἐξηγέσθε δὲ ὡς πεισομένων.”

Re ad Spar-
 tanorum
 arbitrium
 rejecta, Te-
 geatæ cau-
 sa cadunt.
 Acies quo
 ordine in-
 structa. A-
 thenien-
 sium dux
 Aristides
 [8, 79.].

XXVIII. Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο. Λακεδαιμονίῳ
 δὲ ἀνέδοσε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθηναίους ἀξιωμα-
 τέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἥπερ Ἀρκάδας. οὕτω δὴ
 ἔσχον αἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑπερεβάλλοντο ταῖς Τεγεήταις.
 μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὡς αἱ ἐπιφοιτῶντές τε καὶ 5
 αἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον
 Λακεδαιμονίων μύριοι· ταυτέων δὲ τοὺς πεντακισχίλους,
 ὄντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσαν ψιλοὶ τῶν εἰλωτέων πεν-
 τακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ
 τεταγμένοι. προσεχέας δὲ σφι εἵλοντο ἐστάναι αἱ Σπαρ- 10
 τῆται τοὺς Τεγεήτας, καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς.
 ταυτέων δ’ ἔσαν ὀπλῖται χίλιοι καὶ πεντηκῆσιοι. μετὰ
 δὲ ταύτους ἴσταντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι. παρὰ δὲ
 σφι εὗροντο παρὰ Παισανίῳ ἐστάναι Ποτιδαμητέων
 τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριηκῆσιους. ταυτέων 15
 δὲ ἐχρόμενοι ἴσταντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑξακῆσιοι
 ταυτέων δὲ, Σικυνῶμοι τρισχίλιοι. ταυτέων δὲ εἶχοντο
 Ἐπιδαυρίων ἑκτακῆσιοι. παρὰ δὲ ταύτους, Τριζυγίων

ἐτάσσοντο χίλιοι· Τροιζηνίων δὲ ἐχόμενοι, Λεπρεητέων διη-
 20 κόσιοι· τούτων δὲ, Μυκηναίων καὶ Τιτυνθίων τετρακόσιοι·
 τούτων δὲ ἐχόμενοι, Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους
 ἕστασαν Ἑρμιονέες τριηκόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι
 ἴσταντο Ἐρετριέων τε καὶ Στυρείων ἑξακόσιοι· τούτων δὲ
 ἐχόμενοι Καλκιδέες τετρακόσιοι· τούτων δὲ, Ἀμπρακίη-
 25 τέων πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακ-
 τωρίων ὀκτακόσιοι ἕστασαν· τούτων δὲ ἐχόμενοι, Παλλέες
 οὐκ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινήτεων
 πεντηκόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Με-
 30 γαρέων τρισχίλιοι. εἶχοντο δὲ ταυτέων, Πλαταιέες ἑξα-
 30 κόσιοι. τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο,
 κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγησε δὲ
 αὐτέων Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου.

XXIX. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπτά περὶ ἕκαστον τεταγ- Numerus
 μένων Σπαρτιήνῃσι, ἔσαν ὀπλίται, συνάπαντες εὐντες et armatura
 ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτὼ χιλιάδες, καὶ ἑκα- militum.
 τοτηάδες ἐπτά. ὀπλῖται μὲν οἱ πάντες συλλογέστες ἐπὶ
 5 τὸν Βάργαρον, ἔσαν τοσαῦτοι. ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τότε.
 τῆς μὲν Σπαρτιατικῆς τάξης, πεντακισχίλιοι καὶ τρισ-
 μύριοι ἄνδρες, ὡς ἔσταν ἐπτά περὶ ἕκαστον ἄνδρα· καὶ
 ταυτέων ὡς τις παρήρητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν
 Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλήνων ψιλῶν, ὡς εἰς περὶ ἕκαστον
 10 ἑὸν ἄνδρα, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι
 ἔσαν. ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἀπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆ-
 10 θος ἕξ τε μυριάδες, καὶ ἐννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοτηάδες
 ὧντε.

XXX. Ταῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος
 ἐς Πλαταιὰς σὺν τε ὀπλίταισι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχί-
 μοις, ἑνδεκα μυριάδες ἔσαν, μίης χιλιάδος, πρὸς δὲ,
 ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπείων τοῖσι

παρεῶσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. παρήσαν γὰρ 5
καὶ Θεσπιάων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν
ἐς ὀκτακοσίας καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον.
οὗτοι μὲν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἐστρατεπε-
δεύοντο.

Barbari
Græcos in-
secuti, quo
ordine ca-
stra locave-
runt. Persæ
Lacedæmo-
niis, Athe-
nienfibus
Græci apud
Mardonium
mili-
tantes op-
positi.

XXXI. Οἱ δ' ἀμφὶ Μαρδόνιον βάβαροι, ὡς ἀπεκλή-
θυσαν Μασίστιον, παρήσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας
εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτη
ρέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ἅδε ὑπὸ Μαρδονίου.
κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας. καὶ δη, πολ- 5
λὸν γὰρ περίεσαν πλῆθει οἱ Πέρσαι, ἐπὶ τε τάξιν πλῆ-
νας ἐκεκοσμέατο, καὶ ἐπείχον τοὺς Τεγεάτας. ἔταξε δὲ
οὕτω· ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολεῖας,
ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέ-
ταξε κατὰ τοὺς Τεγεάτας. ταῦτα δ' ἐπαίεε, Φραζόντων 10
τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους
ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτι-
δαίτας, καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυνναίους. Μήδων
δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδου-
ρίους τε καὶ Τροιζηνίους, καὶ Λεπρέτας τε καὶ Τιρυν- 15
θίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακ-
τρίους ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἑρμιονίους τε καὶ
Ἐρετριέας, καὶ Στυρείας τε καὶ Χαλκιδίους. Ἰνδῶν δὲ
ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἱ ἐπέσχον Ἀμπρακίτας τε
καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευκαδίους, καὶ Παλίας, καὶ 20
Αἰγινίτας. Σακίων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων
τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων, Βοιωτῶν τε καὶ Λο-
κρῶν, καὶ Μηλίας, καὶ Θεσσαλούς, καὶ Φωκίους τοὺς
χιλίους. οὐ γὰρ ὦν ἅπαντες οἱ Φωκῆες ἐμήδισαν, ἀλλὰ
τινες αὐτέων καὶ τὰ Ἑλλήνων ἡῦξον, περὶ τὸν Παρηγησὸν 25
κατειλημένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεῖσθαι, ἔφερόν τε καὶ

ἦγον τὴν τε Μαρδονίου στρατιὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἑόν-
τας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς

30 περὶ Θεσσαλίῃν οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους.

XXXII. Ταῦτα μὲν τῶν ἐθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμα- Quibus ex
populis
conflatus
Mardonii
exercitus,
quantusque
eius tunc
numerus.
σται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τάπερ ἐπιφανέ-
στατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐῆσαν δὲ καὶ ἄλλων
ἐθνέων ἄνδρες ἀναμειγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηίκων,
5 καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ
Αἰθιοπῶν τε καὶ Αἰγυπτίων, οἳ τε Ἑρμοτύβιδες καὶ οἱ
Καλασίριδες καλούμενοι, μαχαιροφόροι· οἵπερ εἰσὶ Αἰ-
γυπτίων μῦνοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Φαλήρῳ,
ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβιβάσατο, ἑόντας ἐπιβάτας· οὐ γάρ
10 ἐτάχθησαν ἐς τὸν περὶ τὸν ἅμα Ξέρξη ἀπικόμενον ἐς
τὰς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. τῶν μὲν δὲ βαρβάρων ἔσαν τρι-
ήκοντα μυριάδες, ὡς καὶ πρότερον δηλώται· τῶν δὲ
Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθ-
μὸν· οὐ γὰρ ὧν ἡριθμήθησαν· ὡς δὲ ἐπεικάσαι, ἐς
15 πέντε μυριάδας συλλεγῆναι εἰκάζω. οὗτοι οἱ παρατα-
χθέντες, περὶ ἔσαν· ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

XXXIII. Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ τε Græci ad
auspicia
pugnæ ca-
pienda vate
Tifameno
ufi. Is ortu
Eleus, qua
mercede ci-
vitatem a
Spartanis
obtinuerit;
ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεια, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο
καὶ ἀμφοτέρω. Ἑλλήσι μὲν, Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ
θύόμενος. οὗτος γὰρ δὴ εἶπετο τῷ στρατεύματι ταύτῃ
8 μάντις· τὸν ἑόντα Ἥλείον, καὶ γένεος αὐτοῦ Ἰαμιδέων Κλυ-
τιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποίησαντο λεωσφέτερον. Τισα-
μενῷ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνεῖλε ἡ
Πυθίη, ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρησεσθαι πέντε. ὁ
μὲν δὲ ἀμαρτῶν αὐτοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε τοῖσι γυμνα-
10 σίοισι, ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικούς ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ
πεντάεθλον, παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν ἑλυμπι-
άδα, Ἰερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. μαθόντες δὲ

Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐς γυμνακοὺς, ἀλλ' ἐς ἀρήτους ἀγῶνας
 φέρον τὸ Τισαμενεὺς μαντήιον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσαντας
 Τισαμενὸν ποιέσθαι ἅμα Ἡρακλειδέων ταῖσι βασιλεῦσι 15
 ἡγεμόνα τῶν πολεμῶν. ὁ δὲ, ὁρέων περὶ πολλοῦ ποιου-
 μένους Σπαρτιήτας φίλον αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν
 ταῦτο, ἀντίμα, σημαίνων σφι, ὡς ἦν μιν πολίτην σφέτε-
 ρον ποιήσονται, τῶν πάντων μεταδιδόντες, ποιήσιν ταῦτα, 20
 ἐπ' ἄλλῳ μισθῷ δὲ αὐτῷ. Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν,
 ἀκούσαντες, δεινὰ ἐποιῶντο καὶ μετίσταν τῆς χρημοσύ-
 νης τοπαράπαν· τέλος δὲ, δέματος μεγάλου ἐπικρεμα-
 μένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος, καταίνουσιν με-
 τιότης. ὁ δὲ, γνοὺς τετραμμένους σφέας, οὐδὲ οὕτω ἔφη 25
 ἔτι ἀρχέσθαι τούτοις μόνοις, ἀλλὰ δεῖν ἐτι καὶ τοὺς
 ἀδελφεοὺς ἐωυτοῦ Ἠγήνη γίνεσθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ ταῖσι
 αὐτοῖσι λόγοις τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται.

imitatus
 hac in re
 Melampo-
 dem, regi-
 am Argis
 dignitatem
 simili olim
 ratione ad-
 ceptum,

XXXIV. Ταῦτα δὲ λέγων οὔτε ἐμμέετο Μελάμποδα,
 ὡς εἰκάσαι, βασιλῆην τε καὶ πολιτῆην αἰτεόμενον. καὶ
 γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν Ἀργεῖ γυναικῶν μανει-
 σέων, ὡς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθῶντο ἐκ Πύλου παῦσαι
 τὰς σφετέραις γυναῖκας τῆς νηύσου, μισθὸν προτείνειτο 5
 τῆς βασιλῆης τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένον δὲ τῶν Ἀρ-
 γείων, ἀλλ' ἀπιόντων, ὡς ἐμαίνοντο πολλῶν πλεῖνες τῶν
 γυναικῶν, οὕτω δὴ ὑποστάτες τὰ ὁ Μελάμπους προ-
 τείνατο, ἥισαν δάσοντες οἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐν ταῦτα δὴ ἐπαρέ- 10
 γετο, ὁρέων αὐτοὺς τετραμμένους, φᾶς, ἦν μὴ καὶ τοῦ
 ἀδελφεοῦ Βίαντι μεταδῶσι τὸ τρίτημόριον τῆς βασιλῆης,
 οὐ ποιήσιν τὰ βούλονται. οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς
 στεινὸν, καταίνουσιν καὶ ταῦτα.

idemque
 Spartae
 quinque
 auctor vi-
 thoriarum.

XXXV. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἰδέοντο γὰρ δεινῶς
 τοῦ Τισαμενεῦς, πάντως συνεχάρειν οἱ. συγχωρησάντων
 δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, αἶψα δὴ πάντες σφι μαν-

τούμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἡλείος,
 5 γινόμενος Σπαρτιήτης, συγκαταίρει. μᾶνι δὲ δὴ πάντων
 ἀνδρῶπων ἐγένοντο οὗτοι Σπαρτιήτης πολῖται. οἱ δὲ
 πέντε ἀγῶνες, εἶδε ἐγένοντο· εἰς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος
 ὁ ἐν Πλαταιῇσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγεῇ πρὸς Τεγεέας τε
 καὶ Ἀργείους γινόμενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιῷσι πρὸς
 10 Ἀρκάδας πάντας, πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, ὁ Μεσσηνίων
 ὁ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ· ὕστατος δὲ, ὁ ἐν Τανάγρῃ πρὸς Ἀθη-
 ναίους τε καὶ Ἀργείους γινόμενος. αὗτος δὲ ὕστατος
 κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγῶνων.

XXXVI. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἕλλησι ὁ Τισαμενός, *Praelium
 lacessere
 extra tum
 Græcos,*
 ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλαταιίδι.
 τοῖσι μὲν νυν Ἕλλησι καλὰ ἐγένετο τὰ ἱρὰ ἀμυνομένοισι·
 διαβᾶσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρχουσι, οὔ.

XXXVII. Μαρδονίῳ δὲ προδυμεομένῳ μάχης ἄρχει, *tum barba-
 ros prohi-
 bent: nam
 et Mardo-
 nius ad sa-
 cra Græco
 ritu facien-
 da vatem,
 Hegesitra-
 tum Eleu-
 um, con-
 duxerat.*
 οὐκ ἐπιτήδεα ἐγένετο τὰ ἱρὰ· ἀμυνομένῳ δὲ καὶ ταύτῳ, κα-
 λά. καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι ἐχρέετο, μάντιν ἔχων
 Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἡλείῳ τε καὶ τῶν Τελλιάδων
 5 ἑτάτα λογιμάτατον. τὸν δὴ πρότερον τούτων Σπαρτιήται
 λαβόντες, ἔδωσαν ἐπὶ θανάτῳ, ὡς πεπονθότες πολλά τε
 καὶ ἀνάρσια ὑπ' αὐτῷ. ὁ δὲ, ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, *Hic jam
 antea Spar-
 tanorum
 hostis,
 quam miro
 modo, cum
 in illorum
 manus ali-
 quando in-
 cidisset, e
 custodia
 evaserit.*
 ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς, πρὸ τε τοῦ θανάτου πεισέ-
 μενος πᾶλλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου.
 10 ὡς γὰρ δὴ εἶδεδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσθνηχθέντος κως
 σιδηρεῖα ἐκράτησε. αὐτίκα δὴ ἐμηχάνετο ἀνδρείοτατον
 ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σταθμησάμενος γὰρ
 ἔκως ἐξελεύσεται· οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδὸς, ἀπείταμε τὸν
 ταρσὸν ἐωυτοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὥστε φυλασσόμενος
 15 ὑπὸ Φυλάκων, διορύξας τὸν τοῖχον, ἀπέδρη ἐς Τεγεῇ,
 τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς
 ἄλλην καὶ αὐλιζόμενος, οὕτω ὥστε Λακεδαιμονίων πανθη-

μὲι διζήμενων, τρίτῃ εὐφροῇ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς δὲ ἐν θωῦματι μεγάλῳ ἐνέχουσθαι τῆς τε τόλμης, ὀρέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, καὶ κείνους οὐ δυναμένους εὐρεῖν. τότε μὲν οὗτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους, καταφύγει ἐς Τεγέην, εἴσταν οὐκ ἀρθμίνην Λακεδαιμονίοισι ταῦτον τὸν χρόνον. ὑγίης δὲ γενόμενος, καὶ προσποιεσάμενος ξύλινον πόδα, κατεστήκει ἐκ τῆς ἰδέειης Λακεδα-
25
μονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος αἱ συνήεικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους συγκεκυρημένον· ἤλω γὰρ μαντεύμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε.

Græcorum
barbaris
auxilanti-
um vates
Hippoma-
chus Leu-
cadius. In-
terim Ti-
magenidas
Thebanus
suadet, ut
Cithæronis
fauces oc-
cupet.

XXXVIII. Ὁ μὲν νυν θάνατος ὁ Ἑγησιστράτου, ὅτε-
ρον ἐγένετο τῶν Πλαταιϊκῶν. τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσπῶ τῷ
Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύετό τε καὶ προ-
εθυμέετο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ
κατὰ τὸ κέρδος. ὥς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, 5
οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων εἰσὶ Ἑλ-
λῆνων· εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἐωυτῶν μάντιν Ἰππόμα-
χον, Λευκάδιον ἄνδρα· ἐπὶ ῥέοντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, καὶ
γινομένων πλεύνων, Τιμπυγενίδης ὁ Ἐρπυος, ἀνὴρ Θηβαῖος,
συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρωνός 10
φυλάξαι· λέγων ὥς ἐπὶ ῥέουσι αἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ
πᾶσαν ἡμέρην, καὶ ὥς ἀπολάμψοιτο συγχροῖς.

Quo facto,
commectus
Græcorum
intercipi-
tur.

XXXIX. Ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγό-
νεσαν ὅκτω, ὅτε ταῦτα ἐκείνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ,
μαθὼν τὴν παραινέσιν εὖ ἔχουσαν, ὥς εὐφροῇ ἐγένετο,
πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἱ
ἐπὶ Πλαταιῶν φέρουσι· τὰς Βοιωτῶν μὲν Τρεῖς Κεφα- 5
λὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ, Δρυὸς Κεφαλᾶς. πεμφθέν-
τες δὲ αἱ ἵπποται, οὐ μάτην ἀπίκοντο. ἐσβάλλοντα γὰρ
ἐς τὸ πεδίον λαμβάνουσι ὑποζύγια τε πεντακόσια, σιτία
ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀν-

10 θρώπους, οἱ εἶποντο τοῖσι ζεύγεσι. ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν
 ἄγρην αἱ Πέρσαι, ἀφειδῶς ἐφόνευον, οὐ φειδόμενοι οὔτε
 ὑποζυγίου οὐδενός, οὔτε ἀνθρώπου. ὥς δὲ ἄδην εἶχον κτεί-
 νοντες, τὰ λοιπὰ αὐτῶν ἤλαινον περιβαλλόμενοι παρὰ τὴν
 Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον.

XL. Μετὰ δὲ ταῦτο τὸ ἔργον, ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτρι-
 ψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ
 τοῦ Ἀσωποῦ ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλή-
 νων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μὲντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου
 5 αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ
 Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν
 πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης· τὸ δὲ ἀπὸ
 τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, μάλα ἔσκον
 οἱ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς.

XLI. Μέχρι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῖν
 ἐγίνετο ταυτίων. ὥς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγγόνεε ἡμέρῃ ἀντικατη-
 μένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἱ τε δὴ Ἕλληνες πολλῶν πλεῖνες
 ἐγγέγονεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ ἔδρῃ, ἐνθαῦτα
 5 ἐς λόγους ἦλθον Μαρδονίος τε ὁ Γωβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος
 ὁ Φαρνάκειος, ὃς ἐν ὀλίγοις Περσέων ἦν ἀνὴρ δοκιμὸς
 παρὰ Ἑῖρξῃ. βουλευομένων δὲ αἰδέεσθαι αἱ γνώμαι. ἡ
 μὲν Ἀρταβάζου, ὡς χρεῶν εἴη ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην
 πάντα τὸν στρατὸν, ἵνα ἐς τὸ τεῖχος τὸ Θηβαίων, ἐνθα
 10 σιτόν τε σφι ἐσσηνεῖσθαι πολλόν, καὶ χόρτον τοῖσι ὑπο-
 ζυγίοις· κατ' ἡσυχίαν τε ἱζομένους, διαπρήσσεσθαι ποι-
 εῖντας τὰδε· ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον,
 πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκ-
 15 πύματα· ταυτίων φειδομένους μηδενός, διαπέμπειν ἐς
 τοὺς Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προσοτεω-
 τας ἐν τῇσι πόλεσι· καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν τὴν
 ἐλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας. τούτου

Ita decem
 diebus ex-
 actis, cum
 interea
 Græcorum
 exercitus
 multum
 crevisset,
 Mardonius,
 longioris
 moræ im-
 patiens, fru-
 strâ reni-
 tente Arta-
 بازو [8,
 126.], con-
 temtisque
 exitis [c.
 37.], pu-
 gnæ confi-
 lium init.

μέν νυν ἡ αὐτὴ ἐγένετο καὶ Θηβαίων γνώμη, ὡς προει-
 δότος πλεῦν τι καὶ τούτου. Μαρδονίου δὲ, ἰσχυροτέρῃ τε²⁰
 καὶ ἀγνωμονεστέρῃ, καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη. δοκέειν
 τε γὰρ πολλῷ κρέσσονα εἶναι τὴν σφετέρῃν στρατιὴν τῆς
 Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην, μὴδὲ περιορᾶν
 συλληγομένους ἔτι πλεῦνας τῶν συλληλεγμένων· τὰ τε
 σφάγια τὰ Ἠγησιστράτου εἶναι χαίρειν, μὴδὲ βιάζεσθαι,²⁵
 ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν.

XLII. Τούτου δὲ οὕτω δικαιῶντος, ἀντέλεγε οὐδείς,
 ὥστε ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρα-
 τῆς οὗτος ἐκ βασιλῆος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. μετα-
 πεμφάμενος ὦν τοὺς ταξίαρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν
 μετ' ἐωῦταῦ εόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, εἰράτα εἰς⁵
 τι εἰδοῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὡς διαφθαρέονται ἐν τῇ
 Ἑλλάδι. σιγῶντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδῶτων
 τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ, εἰδῶτων μὲν, ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιου-
 μένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε· “Ἐπεὶ τοίνυν
 “ ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδέν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ¹⁰
 “ ἔρέω ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς χρεῶν ἔστι
 “ Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρπάσαι τὸ
 “ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν ἀπολέ-
 “ σθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν, αὐτὸ ταῦτο ἐπιστάμενοι,
 “ οὔτε ἴμεν ἐπὶ τὸ ἱρὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρπά-¹⁵
 “ ζειν ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίας οὐκ ἀπολεόμεθα.
 “ ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὖνοοι εόντες Πέρσῃσι,
 “ ἦδεσθε ταῦδε εἵνεκα, ὡς περισσομένους ἡμέας Ἑλλή-
 “ νων.” ταῦτά σφι εἶπας, δεύτερα ἐσήμνηε παραιτέεσθαι
 τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι, ὡς ἅμα ἡμέρῃ τῇ²⁰
 ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης.

Bacidis ora-
 culum de
 proelio Pla-
 taenfi.

XLIII. Ταῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμὸν τὸν Μαρδόνιος
 εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριοὺς τε καὶ τὸν Ἑγχέλειον

στρατὸν οἶδα πεποιημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ
5 τὰδε μὲν Βάκιδι ἐστί ἐς ταύτην τὴν μάχην πεποιημένα,

Τὴν δ' ἐπὶ Θερμῶντι καὶ Ἀσωπῷ λεχetoίῃ
Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰῦγην,
τῇ πολλοὶ πωσέονται ὑπὲρ Λάχεσιν τε μόρον τε
Τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἰσιμον ἡμᾶρ ἐπέλδῃ.

10 ταῦτα μὲν, καὶ παραπλήσια ταύτοις ἄλλα Μουσαίῳ
ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμῶδων ποταμὸς ῥεῖ
μεταξὺ Ταναῆρης τε καὶ Γλίσσαντος.

XLIV. Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ Nocte in-
sequenti
Alexander
Macedo [8,
136.],
παράινεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ τε ἐγίνετο, καὶ ἐς Φυ-
λακὰς ἐτάσσοντο. ὥς δὲ πρὸς τῆς νυκτὸς προεῆλθο, 136.],
καὶ ἡσυχίῃ ἐδόκει εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μά-
5 λιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας
ἵππῳ πρὸς τὰς Φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ
Ἀμύντεω, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδί-
ζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ Φυλάκων
οἱ μὲν πλεῖνες παρήμενοι, οἱ δ' ἔθειον ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς·
10 ἐλθόντες δὲ ἔλεγον ὡς ἄνθρωπος ἦκει ἐπ' ἵππου ἐκ τοῦ
στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ἐς ἄλλο μὲν οὐδὲν παραγυμνοὶ
ἔπος, στρατηγοὺς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν Φησὶ ἐς λόγους
ἐλθεῖν.

XLV. Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα ἔποντο ἐς quæ barbari
moliantur,
Græcis pro-
dit.
τὰς Φυλακὰς. ἀπικομένοις δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε·
“ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τί-
“ θεμαι, ἀπόρρητα ποιούμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας
5 “ ἄλλον ἢ Πανσανίην, μή με καὶ διαφθείρητε· οὐ γὰρ
“ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκδηδύμενη συναπάσης τῆς Ἑλ-
“ λάδος. αὐτός τε γὰρ Ἕλλην γένος εἰμὶ τῶρχαῖον, καὶ
“ ἂν ἐλευθέρως διδουλαμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὄραῖν τὴν
“ Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὦν ὅτι Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ

“ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· πάλαι 10
 “ γὰρ ἂν ἐμάχεσθε· νῦν δὲ οἱ δέδοκται, τὰ μὲν σφάγια
 “ εἶναι χαίρειν, ἅμα ἡμέρῃ δὲ διαφασκούσῃ συμβολὴν
 “ ποιέεσθαι. καταρρώδηκε γὰρ μὴ πλευνες συλλαχθῆτε,
 “ ὥς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἐτοιμάζεσθε. ἦν δὲ ἄρα
 “ ὑπερβάλληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, 15
 “ λιπαρέετε μένοντες· ὀλίγων γὰρ σφι ἡμερέων λείπε-
 “ ται σιτία. ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὁδε κατὰ νόον τελευ-
 “ τήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι,
 “ ὅς Ἑλλήνων εἵνεκα ἔργον οὕτω παράβολον ἔργασμαι
 “ ὑπὸ προθυμίας, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν τὴν 20
 “ Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν οἱ βάρβαροι μὴ
 “ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών.”
 ὁ μὲν, ταῦτα εἰπας, ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον
 καὶ τὴν ἐωυτοῦ τάξιν.

XLVI. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλθόντες ἐπὶ
 τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Πausanίῃ τάπερ ἤκουσαι Ἀλε-
 ξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταρρώδηςας τοὺς Πέρ-
 σας, ἔλεγε τάδε· “ Ἐπεὶ τοῖνυν ἐς ἡῶ ἡ συμβολὴ γίνε-
 “ ται, ὑμέας μὲν χρεῶν ἐστὶ τοὺς Ἀθηναίους στήναι 5
 “ κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτοὺς τε
 “ καὶ τοὺς κατ’ ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε
 “ εἵνεκεν. ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην
 “ αὐτέων, ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί
 “ τέ εἰμεν καὶ ἀδαεῖς ταυτέων τῶν ἀνδρῶν· Σπαρτιητέων 10
 “ γὰρ οὐδεὶς πεπείρηται Μήδων· ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ
 “ Θεσσαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ’ ἀναλαβόντας τὰ ὄπλα
 “ χρεῶν ἐστὶ ἵνα ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ
 “ ἐς τὸ εὐώνυμον.” πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι
 τάδε· “ Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ’ ἀρχῆς, ἐπεὶ τι εἰ- 15
 “ δομεν κατ’ ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν νῶ

“ ἐγένετο εἶπαι ταῦτα τάπερ ὑμεῖς Φθάντες προφέρετε
 “ ἀλλὰ γὰρ ἀρρωδομεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωται οἱ
 “ λόγοι. ἐπεὶ δὲ ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν
 20 “ οἱ λόγοι γεγόνασι, καὶ ἐτοῖμοί εἰμεν ποιεῖν ταῦτα.”

XLVII. Ὡς δὲ ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἡώς τε Græcorum
 διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξεις. γνόντες δὲ οἱ Βοι- acies mu-
 ωταὶ τὸ ποιεῦμενον, ἐξαγορεύουσι Μαρδονίῳ. ὁ δὲ ἐπεὶ τε tata sic, ut
 ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάνας καὶ αὐτὸς ἐπειράτο, παράγων Perſis Athe-
 5 τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. ὡς δὲ ἔμαθε nienſes,
 ταῦτο τοιοῦτο γινόμενον ὁ Πausanias, γνοὺς ὅτι οὐ λαν- Lacedæmo-
 θάνει, ὀπίσω ἤγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας Mardonii auxilium
 ὡς δὲ αὐτῶς καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐανύμου. Græcis op-
 [c. 31.]:
 sed mox
 prior ordo
 restitutus.

XLVIII. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, Mardonius
 πέμψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε Spartanis
 τάδε. “ ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄν- ignaviam
 “ δρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῆδε ἀνθρώπων, ἐκπαγλεομένων exprobrat.
 “ ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε τάξιν ἐκλείπετε,
 “ μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυ-
 “ σθε. τῶν δὲ ἄρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμ-
 “ μῆξαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ
 “ φεύγοντας καὶ τάξιν ἐκλείποντας ὑμέας εἶδομεν, ἐν
 10 “ Ἀθηναίοισι τε τὴν πρόπειραν ποιευμένους, αὐτοὺς τε
 “ ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδα-
 “ μῶς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν
 “ ἐφύεσθ' ἔμεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὡς δὴ
 “ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλούμενοι, καὶ βουλό-
 15 “ μενοι μόνουσι Πέρσῃσι μάχεσθαι, ἄρτιοι ὄντες ποιεῖν
 “ ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὖρομεν, ἀλλὰ
 “ πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε
 “ τούτου τοῦ λόγου, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν· τί δὴ οὐ πρὸ
 “ μεν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπεὶ τε δεδοξωσθε εἶναι ἄρι-

“ στοι, πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους 20
 “ ἀριθμὸν μαχεσόμεθα; καὶ ἦν μὲν δοκέη καὶ τοὺς
 “ ἄλλους μάχεσθαι, οἱ δὲ ὧν μετέπειτα μαχέσθων
 “ ὕστεροι· ἦν δὲ καὶ μὴ δοκέη, ἀλλ’ ἡμέας μόνους ἀπο-
 “ χρεῖν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα· ὁκότεροι δὲ ἂν ἡμέων
 “ νικήσωσι, τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ μιᾶν.” 25

Proluditur
 pugna Pla-
 taensi. Im-
 missus in
 Græcos
 equitatus
 barbaro-
 rum, mul-
 tum nocet
 exercitui,
 fontemque
 Gargaphi-
 um [c. 25.]
 obstruit.

XLIX. Ὁ μὲν, ταῦτα εἰπας τε καὶ ἐπιστῶν χρόνον,
 ὥς οἱ οὐδείς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω· ἀπ-
 ελθὼν δὲ ἐσημαίνει Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. ὁ δὲ,
 περιχαρὴς γινόμενος καὶ ἐπαρθεὶς ψυχῇ νίκη, ἐπήκε
 τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ὥς δὲ ἐπήλασαν οἱ ἵπποι 5
 ται, ἐσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἕσασαν-
 τίζοντές τε καὶ ἐστοχεύοντες, ὥστε ἵπποτοχόται τε εἶντες
 καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι· τὴν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην,
 ἀπ’ ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, συπ-
 τάραζαν καὶ συνέχρυσαν. ἔσαν μὲν ὧν κατὰ τὴν κρήνην 10
 Λακεδαιμόνιοι μῦνοι τεταγμένοι· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἕλ-
 λησι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγένετο, ὥς ἕκαστοι ἔτυχον τε-
 ταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀγχοῦ· ἐρυκόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ
 Ἀσωποῦ, οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
 γὰρ σφι οὐκ ἔξῃν ὕδωρ φερέεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἵππῶν 15
 καὶ τοξευμάτων.

Itaque
 Græcis et
 aqua et
 commeatu
 [c. 39.] ex-
 cluis,

L. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλήνων στρα-
 τηγῶν, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς στρατιῆς, καὶ
 ἐκ-ὕπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐτέων
 τε τούτων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Παιουσαίνην ἐπὶ τὸ
 δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ, τούτων τοιούτων εἶντων, μάλ-
 λ’ ὅλον σφεας ἐλύπεε. οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἱ τέ σφειων
 ὀπάονες, ἀποπεμφθέντες εἰς Πελοπόννησον ὥς ἐπισιτιεύ-
 μενοι, ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέ-
 σθαι εἰς τὸ στρατόπεδον.

LII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέραν Ibi dum
 πᾶσαν προσκειμένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον αἵτετον. ὥς media act-
 δὲ ἡ τε ἡμέρη ἔλαγχε, καὶ οἱ ἱππεῖς ἐπέπαυοντο, νυκτὸς δὲ es, infcio
 γνωμένης, καὶ εὐσσης τῆς ὥρης ἐς τὴν δὴ συνέκειτό σφι invitoque
 ἀπαλλάσσονται, ἐν ταῦτα ἀερθίντες οἱ πολλοὶ ἀπαλ- Paulania,
 λάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χαῶρον ἐς τὸν συνέκειτο, οὐκ. ἐν νόῳ ipfas Pla-
 ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν, ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον tinas petit,
 πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν· Φεύγοντες δὲ, ἀπικινούνται
 ἐπὶ τὸ Ἡραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐστὶ τῆς Πλαται-
 10 εῶν, εἴκοσι σταδίου ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης

LII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέραν Ibi dum
παῖσαν προσκειμένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον αἵτετον. ὥς media act-
δὲ ἡ τε ἡμέρη ἔλθοι, καὶ οἱ ἵππες ἐπέπαινον, νυκτὸς δὲ es, infcio
γνωμένης, καὶ εὐσσης τῆς ὥρης ἐς τὴν δὴ συνέκειτό σφι invitoque
ταῖας petit, Paufania,
ἵπφας Plati-
paeas petit,

δ' ἀπαλλάσσεσθαι, ἐν ταῦτα ἀερθίντες οἱ πολλοὶ ἀπαλ-
λάσσοντο, ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέκειτο, οὐκ ἐν νόῳ
ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν, ἔφρουγον ἄσμενοι τὴν ἵππον
πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν· φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται
ἐπὶ τὸ Ἑραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐστὶ τῆς Πλαται-
10ῶν, εἴκοσι σταδίου ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφῆς

ἀπέχον. ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὄπλα.
καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδεύοντο.

dextra (La-
cedæmonii
cum Tege-
atis) et fini-
stra (Athe-
nienſes) per
Amompha-
reti Pitana-
tarum præ-
fecti pervi-
caciā, qui
barbaros
fugere ig-
nominio-
ſum ſibi
duceret,

LIII. Παισανίης δὲ, ὀρέων σφέας ἀπαλλαστομένους
ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονί-
οις, ἀναλαβόντας τὰ ὄπλα, ἵναι κατὰ τοὺς ἄλλους
τοὺς προΐοντας, νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χώρον ἵναι, ἐς τὸν
συνεδήσαντο. ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἔσαν τῶν τα-5
ξιαρχῶν πείθεσθαι Παισανίῃ· Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πο-
λιάδεω, λοχηγῶν τοῦ Πιτανηγῶν λόχου, οὐκ ἔφη τοὺς
ξείνους φεύξεσθαι, οὐδὲ ἐκὼν εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρ-
την· ἐθωύμαζέ τε ὀρέων τὸ ποιούμενον, ἅτε οὐ παραγενό-
μενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Παισανίης τε καὶ ὁ Εὐρυ-10
άναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκείνους σφίσι,
δεινότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτα γενωμένου, ἀπαλιπεῖν τὸν
λόχον τὸν Πιτανήτην, μὴ, ἢ ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ
συνεδήσαντο τοῖσι ἄλλοις· Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπολει-
φθεῖς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα 15
λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνι-
κόν, καὶ ἐπειρῶντο πείθοντές μιν ὥς οὐ χρεὼν εἴη ταῦτα
ποιεῖν. καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μαῖνον
Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεγεῶν λελειμμένον.

LIV. Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίεον τοιάδε. εἶχον ἀτρέμας
σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαι-
μονίων φρονήματα, ὥς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λε-
γόντων. ὥς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπαν σφῶν
ἱππέα, ὁψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῖεν οἱ Σπαρ-5
τῆται, εἴτε καὶ τοπαράπαι μὴ διανοῦνται ἀπαλλάσσε-
σθαι· ἐπείρεσθαί τε Παισανίην τὸ χρεὼν εἴη ποιεῖν.

LV. Ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους,
ᾧρα τέ σφῶας κατὰ χώραν τεταγμένους, καὶ ἐς νεῖκεα
ἀπυγμένους αὐτέων τοὺς πρώτους. ὥς γὰρ δὴ παρηγόρεον

τὸν Ἀμομφάρετον ὃ, τε Εὐρύαναξ καὶ ὁ Πausanίης, μὴ
 5 κινδυνεύειν μένοντας μούους Λακεδαιμονίων, οὕτως ἔπει-
 θον· ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπικέατο, καὶ ὁ κή-
 ρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπυγμένος. νεικέων
 δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι
 χερσὶ, καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Πausanίειω, ταύτῃ τῇ
 10 ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους· ξείνους
 λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενος καὶ οὐ φρενήρεα
 καλέων ἐκείνον, πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρω-
 τῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ Πausanίης ἐκέλευε τὰ
 15 παρεόντα σφι πρήγματα, ἐχρήϊζε τε τῶν Ἀθηναίων
 προσχωρῆσαί τε πρὸς ἐαυτοὺς, καὶ ποιεῖν περὶ τῆς ἀπό-
 δου τάπερ ἂν καὶ σφεῖς.

LVI. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσseto ἐς τοὺς Ἀθηναίους. ad diluculum usque retinentur. Tum et hi versus Platæas movent: Lacedæmonii quidem cum Tegeatis per calles Cithæronis ad fluvium Moloentem, Athenienses in campum Cithæroni subiectum.
 τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς ἐαυτοὺς ἡὼς καταλάμ-
 βανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Πausanίης, οὐ δο-
 κέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι, τῶν ἄλλων Λακε-
 5 δαιμονίων ἀποστειχόντων, τὰ δὴ καὶ ἐγένετο, σημήνας
 ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας· εἶποντο δὲ
 καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἦσαν τὰ ἔμπα-
 λιν ἢ Λακεδαιμόνιοι. οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχον-
 10 το καὶ τῆς ὑπαρείης τοῦ Κιθαιρῶνος, φοβερόμενοι τὴν ἵπ-
 πον· Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδίον.

LVII. Ἀμομφάρετος δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμᾶ δοκέων
 Πausanίην τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχeto αὐτοῦ
 μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν· προτερόντων δὲ τῶν σὺν
 Πausanίῃ, καταδόξας αὐτοὺς ἰδεῖν τέχῃ ἀπολιπεῖν αὐ-
 5 τὸν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἤγε βάδην πρὸς τὸ
 ἄλλο στῆφος. τὸ δὲ, ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στάδια, ἀνέ-
 μετε τὸν Ἀμομφάρετα λόχον, περὶ ποταμὸν Μολόντα
 ἰδρυμένον Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλούμενον, τῇ καὶ Δήμη-

πρὸς Ἐλευσινίης ἰσθὺν ἦσται. ἀνέμενε δὲ ταῦδε εἴνεκα, ἵνα
 ἢ μὴ ἀπολύπῃ τὸν χῶρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρε- 10
 τὸς τε καὶ ὁ Λόχης, ἀλλ' αὐτοῦ μένωσι, βαλῆται ἐπίσω
 παρ' ἐκείνους. καὶ οἱ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον παρε-
 γένοντό σφι, καὶ ἡ ἵππες ἡ τῶν βαρβάρων προσέκειτο
 πᾶσα. οἱ γὰρ ἱππῶται ἐποίουν οἶον καὶ ἐώφεσαν ποιέειν
 αἰεὶ· ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον κεινόν, ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἑλ- 15
 ληνες τῇσι πρετέρησι ἡμέρησι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους αἰὲ
 τοπρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσέκεατό σφι.

Jam Mar-
 donius, ho-
 stem mire
 contem-
 nens, tota
 acie dimi-
 candum
 censet.

LVIII. Μαρδόκιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀπ-
 οιχομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδε τε τὸν χῶρον ἐξημῶν, καλέσας
 τὸν Ληρισσαῖον Θώρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εἰ-
 ρύπυλον καὶ Θρασυδῆιον, ἔλεγε· “ὦ παῖδες Ἀλεύεω, 5
 “ ἔτι τί λέξετε τάδε ὀρέοντες ἐρῆμα; ὑμεῖς γὰρ αἱ πη-
 “ σιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους οὐ φεύγειν ἐκ μά-
 “ χης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρῶτους· τοὺς
 “ πρῶτερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξης εἰδότε, νῦν τε
 “ ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα καὶ οἱ πάντες ὀρέομεν δια- 10
 “ δράντας. διέδεξάν τε, ἐπεί σφεας ἔδει πρὸς τοὺς ἀ-
 “ ψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι
 “ οὐδένες ἄρα εἶντες ἐν οὐδαμῶσι εἴησι Ἕλλησι ἐναπτε-
 “ δεικνύατο. καὶ ὑμῖν μὲν εἴησι Περσέων ἀπείροισι,
 “ πολλὴ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη, ἐπαινεύωνται ταῖ- 15
 “ τος, τοῖσί τι καὶ συνηδέατε· Ἀρταβάζου δὲ θούμα
 “ καὶ μᾶλλον ἐποιεῦμην, τὸ καὶ καταρρωδῆσαι Λακε-
 “ δαιμονίους, καταρρωδῆσαντά τε, ἀποδῆξασθαι γνώμην
 “ δειλοτάτην, ὡς χρεὼν εἴη ἀναζεύξαντας τὸ στρατότε-
 “ δον, ἵεναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστυ πολιορκησομένους· τὴν 20
 “ ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πέυσσεται. καὶ ταυτέων μὲν
 “ ἐτέρωθι ἔσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοις ταῦτα ποιῶσι
 “ οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστὶ, ἀλλὰ διοικτεῖαι εἰσὶ· ἐς δὲ κατα-

“ λαμφθέντες, δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ ἐποίησαν Πέρσας
“ πάντων δίκας.”

LIΧ. Ταῦτα εἶπας, ἦγε τοὺς Πέρσας δρόμῳ διαβάν- Incipit pugna ad Plataeas [mensis Septembris a. 479.]. Barbarorum omnis exercitus ad Græcos adoriendos Asorum transit.
τας τὸν Ἀσωπὸν κατὰ στίβον τῶν Ἑλλήνων, ὡς δὴ ἀπο-
διδρῃσκόντων ἐπείχε τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τε-
γεήτας μούρους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πε-
δῖον, ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατῶρα. Πέρσας δὲ ὀρέοντες ὠρ-
μημένους διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρβαρι-
κῶν τελῶν ἄρχοντες, αὐτίκα πάντες ἦσαν τὰ σημήια,
καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὐδὲν
10 κοσμηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ
ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας.

LX. Πausanias δὲ, ὡς προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας Lacedæmonii, ab hoste preffi, Athenienses advocant.
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα, λέγει τάδε· “ Ἄνδρες Ἀ-
θηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου, ἐλευθέρην εἶναι
“ ἡ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδόμεθα ὑπὸ τῶν
8 “ συμμάχων ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς οἱ
“ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παροικομένην νύκτα διαδράντων.
“ νῦν ὧν δέδοκται τοενθεῦτεν τὸ ποιεῖν ἡμῖν· ἀμυνομέ-
“ νους γὰρ τῇ δυνάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους.
“ εἰ μὲν νυν ἐς ὑμέας ὤρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ
10 “ ἡμέας τε καὶ τοὺς μετ’ ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδι-
“ δοντας Τεγεήτας, βοηθεῖν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ
“ ἅπαντα κεχώρηκε, δίκαιοί ἐστε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζο-
“ μένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες ἵεναι. εἰ δὲ
“ ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι βο-
15 “ θεῖν, ὑμεῖς δὲ ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες χά-
“ ριν θεσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρειόντα τόνδε
“ πόλεμον εὖσι πολλὸν προθυμοτάτοις, ὥστε καὶ
“ ταῦτα ἐσακούειν.”

LXI. Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὀρμέατο βοη-

Qui dum
in eo sunt,
ut illis o-
pem ferant,
cum auxi-
liis barba-
rorum
Græcis
configere
coguntur.
Lacedæmo-
niorum,
quod non-
dum litaf-
sent, pugna
abstinenti-
um multi
cæli.

Θέειν καὶ τὰ μάλιστα ἐπαμύνειν. καὶ σφι ἤδη στείχουσι
ἐπιτίθενται οἱ ἀντιπαχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασι-
λῆος γενομένων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ
γὰρ προσκείμενόν σφίεας ἐλύπεε. οὕτω δὴ μυνωθέντες 5
Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται, ἔόντες σὺν ψιλαῖσι ἀριθ-
μὸν, οἱ μὲν, πεντακισμύριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι·
οὗτοι γὰρ οὐδαμᾶ ἀπεσχύζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων
ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ στρα-
τιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ, οὐ γὰρ σφι ἐγένετο τὰ σφάγια 10
χρηστὰ, ἐπιπτόν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλὰ,
καὶ πολλῶ πλεῦνες ἐτραυματίζοντο. φράξαντες γὰρ τὰ
γέγρα αἱ Πέρσαι, ἀπίσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφει-
δώς οὕτω, ὥστε πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν
σφαγίων οὐ γινομένων, ἀποβλέψαντα τὸν Πausanίην πρὸς 15
τὸ Ἡραῖον τὸ Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν,
χρηίζοντα μηδαμῶς σφίεας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος.

Tandem
perlitato, in
hostem va-
dunt. Fit
pugna a-
trox.

LXII. Ταῦτα δὲ ἔτι τούτου ἐπικαλυμμένου, προσῆλθα-
στάντες πρότεροι αἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρβάρους.
καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν
Πausανίεω, ἐγένετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά. ὡς 5
δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς Πέρ-
σας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες. ἐγένετο δὲ
πρῶτον περὶ τὰ γέγρα μάχη. ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκες,
ἤδη ἐγένετο μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, καὶ
χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ 10
δορατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. λήματι
μὲν νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἔσσονες ἦσαν οἱ Πέρσαι, ἀνοπλοὶ
δὲ ἔόντες, καὶ πρὸς, ἀνεπιστήμονες ἦσαν, καὶ οὐκ ὁμοῖοι
τοῖσι ἀντίοις σοφίην. προσῆλθόντες δὲ κατ' ἓνα, καὶ
δέκα, καὶ πλεῦνες τε καὶ ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐστὶ 15
πιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, καὶ διεφθείροντο.

LXIII. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδόνιος, ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε περὶ ἐαυτὸν λογά-
 δας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ δὴ καὶ μά-
 λιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μὲν νυν χρόνον Μαρ-
 5 δόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντεῖχον, καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον
 πολλὰς τῶν Λακεδαιμονίων· ὥς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε,
 καὶ τὸ περὶ ἐκείνον τεταγμένον, εἶν ἰσχυρότατον, ἔπισε,
 οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἶξαν τοῖσι Λακε-
 δαιμονίοισι. πλεῖστον γάρ σφεας ἐδήλετο ἢ ἐσθῆς ἐρῆ-
 10 μος εὔσα ὅπλων· πρὸς γὰρ ὀπλίτας ἔόντες γυμνῆτες
 ἀγῶνα ἐποιοῦντο.

LXIV. Ἐνθαῦτα ἡ τε δίκη τοῦ Φόνου τοῦ Λεωνίδου,
 κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι Σπαρτιήτησι ἐκ Μαρδονίου
 ἐπιτελέετο, καὶ νίκην ἀναιρέεται καλλίστην ἀπασῶν τῶν
 ἡμεῖς ἴδμεν, Πausanias ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρί-
 5 δειω. (τῶν δὲ κατύπερθε οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρη-
 ται ἐς Λεωνίδην· αὐτοὶ γὰρ σφι τυγχάνουσι ἔόντες.)
 ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀεμινῆστου, ἀνδρὸς ἐν
 Σπάρτῃ λογίμου· ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ,
 ἔχων ἄνδρας τριηκοσίους, συνέβαλε ἐν Στεφυκλήρῳ, πολέ-
 10 μῳ ἔόντος, Μεσσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐτὸς τε ἀπέθανε
 καὶ οἱ τριηκόσιοι.

LXV. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὥς ἐτράποντο ὑπὸ
 τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδὲνα κόσμον ἐς τὸ στρατό-
 πεδον τὸ ἐωυτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιή-
 σαντο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαίδι. θάῤῥμα δὲ μοι ὅπως παρὰ
 5 τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἰς ἐφάτη τῶν
 Περσέων αὐτὲ ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος, αὐτὲ ἱναποθανῶν
 περὶ τὸ ἱρόν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέει
 δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θείων περηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἡ θεὸς
 αὐτὴ σφεας οὐκ ἐδέκτο, ἐμπρήσαντας τὸ ἱρόν τὸ ἐν Ἐλευ-

σῖνι ἀνάκτορον. αὕτη μὲν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο.

Artabazus
cum xi
millibus
militum
aufugit in
Phocidem.

LXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ ἀρέσκετο, κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλῆος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἤνευ, συμβάλλειν οὐκ ἐὼν· ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε, ὥς οὐκ ἀρεσκέμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοις. τῶν ἐστρατιήγεε ὁ Ἀρτάβαζος, (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ἐλίγην, ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων περὶ ἐαυτὸν,) ταύτους, ὅπως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἐμελλε ἀποθῆσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥτε κατηγ-10 τισμένοις, παραγγείλας κατὰ ταῦτ' εἶναι πάντας τῇ ἂν αὐτὸς ἐξηγήηται, ὅπως ἂν αὐτὸν ὀρέωσι σπουδῆς ἔχοντα. ταῦτα παραγγείλας, ὥς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατόν. πρωτερέων δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα καὶ δὴ Φεύγοντας τοὺς Πέρσας. οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέ-15 το, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρέχαζε Φεύγων, οὔτε ἐς τὸ ξυλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὥς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι. καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο.

Quomodo
Græci cum
Mardonio
stantes pu-
gnaverint.

LXVII. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος ἐθελοκακούντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχίσαντο χρόνον ἐπὶ συγχρόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι ἔχον προθυμίην οὐκ ἐλίγην, μαχεόμενός τε καὶ οὐκ ἐθελοκακούντες, οὕτω ὥστε τρηκόσιοι αὐτέων οἱ πρῶτοι καὶ ἄρ-5 στοι ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὥς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ οἱ Πέρσαι, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὄμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδεὶν, οὔτε ἀποδεξάμενός τι, ἔφευγον.

In folis Per-
sis pugnae
eventum
fitum fu-
isse.

LXVIII. Δηλοῖ τέ μοι ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἤρτητο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ

καὶ συμμίζει ταῖσι πολεμίοισι, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρ-
 σας ὤρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον, πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε
 5 ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτῆς. αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφάλεε τοὺς
 φεύγοντας, αἰεὶ τε πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα εἶσα,
 ἀπείρουσά τε τοὺς Φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλή-
 νων. οἱ μὲν δὴ νικῶντες εἶποντο, τοὺς Ἑρξέω διώκοντες τε
 καὶ Φονεύοντες.

LXIX. Ἐν δὲ ταύτῃ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγγέλλεται Media Græ-
 τοῖσι ἄλλοις Ἑλλήσι τοῖσι τεταγμένοις περὶ τὸ Ἡραῖον, es, que
 καὶ ἀπογενομένοις τῆς μάχης, ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ ante pu-
 νικῶν οἱ μετὰ Πausaniew. οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, gniam Pla-
 5 οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐστρά- teas teten-
 ποντο διὰ τῆς ὑπώρεως καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν derat [c.
 ἄνω, ἰθὺ τοῦ ἱεῶς τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγα- 59.], au-
 ρείας τε καὶ Φλιασίου, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν dito hostes
 ἰδῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἀγχῶ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγα- in fugam
 10 ρεες καὶ Φλιασίοι, ἀπιδόντες σφείας οἱ τῶν Θηβαίων ἰπ- conjectos
 πτάται ἐπειγομένους οὐδένα κόσμον, ἤλαυνον ἐπ' αὐτοὺς esse, et ip-
 τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχες Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου. sa reverti-
 ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτέων ἑξακοσίους, τοὺς δὲ tur: quod
 λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν Κιθαιρῶνα. οὗτοι dum teme-
 μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο. re fit effu-
 10

LXX. Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος, ὡς κατέφυ- Barbaro-
 γον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀνα- rum castra
 βάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάν- expugnata:
 5 τες δὲ, ἐφράξαντο ὡς ἡδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσ- exercitus
 ελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήκει σφὶ τειχο- reliquus
 10 μαχίᾳ ἐρρωμενεστέρῃ. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, Tegeatarum
 οἱ δ' ἡμύνοντο, καὶ πολλῶν πλέον ἔχον τῶν Λακεδαιμο- et Athe-
 νίων, ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχεῖν· ὡς δὲ σφὶ οἱ nienfium
 10 Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τειχομα- quot occu-
 VOL. II. a a buerint.

χίη, καὶ χρόνον ἐπὶ παλλόν. τέλος δὲ, ἀρετῇ τε καὶ λιπαρήν ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος, καὶ ἤριπον, τῇ δὲ ἐστρέοντο οἱ Ἕλληνες. πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται εἰς τὸ τείχος, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρδονίου οὗτοι ἔσαν οἱ δι-
 αρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν Φάτιν τῶν ἱπ-
 πων, εἴσαν χαλκὴν πᾶσαν καὶ θύας ἀξίην. τὴν μὲν νυν
 Φάτιν ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέβησαν εἰς τὸν νηὸν τῆς
 Ἀλῆς Ἀθηναίης Τεγεῆται, τὰ δὲ ἄλλα εἰς ταῦτόν ὅσα-
 περ ἔλαβον ἐσῆνικαν τοῖσι Ἕλλησι. οἱ δὲ βαρβαροὶ οὐδὲν
 ἔτι στίφος ἐποίησαντο πρὸς τὸ τείχος, οὔτε τις αὐ-
 τῶν ἀλκῆς ἐμέμνητο· ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ
 πεφοβημένοι τε καὶ πολλὰι μυριάδες κατεilahμμέται ἀν-
 θρώπων. παρῇν τε τοῖσι Ἕλλησι φονεύειν οὕτω, ὥστε
 τριήκοντα μυριάδων στρατῷ, καταδουστῶν τεσσέρων, τὰς
 ἔχων Ἀρτάβαζος ἔφυγε, τῶν λοιπῶν μηδὲ τρεῖς χιλιάδας
 περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέ-
 θανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἰς καὶ ἐννεήκοντα· Τε-
 γεστέων δὲ, ἑκαταίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πενή-
 κοντα.

Inter bar-
 baros Græ-
 cosque qui
 fortissime
 pugnave-
 rint.

LXXI. Ἡρίστευσεν δὲ τῶν βαρβάρων περὶ μὲν, ὁ
 Περσέων, ἱππος δὲ, ἡ Σακίων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδό-
 νιος. Ἑλλήνων δὲ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεστέων καὶ
 Ἀθηναίων, ὑπερεβάλλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλοι μὲν
 οὐδενὶ ἔχον ἀποσημήνασθαι· ἅπαντες γὰρ οὗτοι ταῖς κατ' ἑ-
 αυτοὺς ἐνίκων· ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότατον προσενέχθη-
 σαν, καὶ ταυτέων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακρῷ
 Ἀριστοδήμος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερ-
 μοπυλίων μῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, ἔχε ὄνειδος καὶ
 ἀτιμίην. μετὰ δὲ ταῦτον ἠρίστευσαν Ποσειδωνίος τε καὶ 10
 Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος Σπαρτιάτης. καὶ τοὶ γενομέ-
 νης λίσσης ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παρὰ

γενόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενοι Φα-
 νερῶς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίης, λυσσῶντά
 15 τε καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν, ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα·
 Ποσειδάωνιοι δὲ, οὐ βουλόμενοι ἀποθνήσκειν, ἄνδρα γενέ-
 σθαι ἀγαθόν· τοσούτω ταῦτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα
 μὲν καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάν-
 τας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ
 20 μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο· Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀπο-
 θανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη.

LXXII. Οὗτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι Obiter de Callicrate Spartiata, formosissimo Græcorum,
 ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε,
 ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλ-
 λήνων, οὐ μόνον αὐτέων Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν
 5 ἄλλων Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Πausanias,
 κατήμενος ἐν τῇ τάξῃ, ἐτρωματίσθη τοξέυματι τὰ πλου-
 ρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δὲ ἔξηνεγκμένος ἐδυσθα-
 νάτεε τε καὶ ἔλγε πρὸς Ἀρίμηστον, ἄνδρα Πλαταιέα,
 οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὅτι
 10 οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ, καὶ ὅτι οὐδὲν ἐστὶ οἱ ἀποδέσχε-
 νον ἔργον ἐωυτοῦ ἄξιον προθυμευμένου ἀποδέξασθαι.

LXXIII. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης Sophane Atheniensis,
 ὁ Εὐτυχίδεω, δήμου Δεκελῆθεν· Δεκελέων δὲ τῶν ποτὲ Tyndaridarum in Atticam ob Helenam a Theco
 ἐργασαμένων ἔργον χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐ-
 τοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τοπάλαι κατὰ Ἑλέ-
 5 νης κομιδὴν Τυνδαρίδαι ἐπέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν raptam expeditione, honoribus in Decelen-
 στρατῷ πλῆθεϊ, καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ses Spartam collatis.
 ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι ταὺς Δεκελέας, οἱ
 δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι καὶ δει-
 μαίνοντα περὶ πᾶσιν τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν
 10 σφι τὸ πᾶν πρῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας,
 τὰς δὴ Τιτακὸς ἐὼν αὐτόχθων καταπροδιδῶ Τυνδαρίδῃσι.

τοῖσι δὲ Δεκελεῦσι ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ ἀτελείη τε καὶ προεδρία διατελεῖ ἐς τότε αἰεὶ ἔτι εἰσα, οὕτω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι ἔτεσι ταύ- 18 των γενόμενον Ἀθηναίοισι τε καὶ Πελοποννησίοισι, σινομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμονίων, Δεκελὲς ἀποσχέσθαι.

LXXIV. Τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφάνης, καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθηναίων, διζοὺς λόγους λεγομένους ἔχει τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωστήρος τοῦ θώρηκος ἐφόρει χαλκὴν ἀλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρῆν· τὴν, ὅπως πελάσειε ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκετο, ἵνα δὴ μιν 5 οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες, ἐκ τῆς τάξις μετακινήσας μὴ δυνάιατο· γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων, δέδοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέγεται. ὁ δὲ ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον λεχθέντι ἀμφισβητέων, λέγεται, ὡς ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ περιθεαύσης 10 καὶ οὐδαμᾶ ἀτρεμιζούσης ἐφόρει ἐπίσημον ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος δεδεμένην σιδηρῆν.

LXXV. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων Ἀθηναίων Αἴγιναν, Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον, ἐκ προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεια χρόνῳ ὕστερον ταυτέων κατέλαβε, ἄνδρα γενόμενον ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατηγέ- 5 οντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθανόντι ὑπὸ Ἡδωνῶν ἐν Δάτῳ, περὶ τῶν μετᾶλλων τῶν χρυσέων μαχεόμενον.

Coa mulier, Hegelioride filia, in barbarorum castris reperta, inque libertatem a Paufania vindicata.

LXXVI. Ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο αἱ βάβαροι, ἐνθαυτὰ σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτό- 5 μολος. ἡ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλὸτας τοὺς Πέρσας, καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, εἰσα παλλακὴ Φαρανδάτεος τοῦ Τιέσπιος, ἀνδρὸς Πέρσων, κοσμησαμένη χρυσῷ πάλ- 5

λῶ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπαλοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ
 τῶν παρειαυείων, καταβάσα ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ἐχώρει
 ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐτι ἐν τῇσι Φοῖσι ἰόντας. ὁρῶσα
 δὲ πάντα ἐκείνα διέποντα Πausanίην, πρότερόν τε τὸ οὐ-
 10 νομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε πολλάκις ἀκού-
 σασα, ἔγνω τε τὸν Πausanίην, καὶ λαβομένη τῶν γυναι-
 των, ἔλεγε τάδε· “ ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, ῥῆσαί με τὴν
 “ ἱκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε
 “ ὤησας, τούσδε ἀπολέσας, τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε
 15 “ θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κρή, θυγάτηρ
 “ δὲ Ἥγητορίδew τοῦ Ἀνταγόρεω. βίη δὲ με λαβὼν ἐν
 “ Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης.” ὁ δὲ ἀμείβεται τοῖσδε· “ Γύναι,
 “ θάρσει, καὶ ὡς ἱκέτις, καὶ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχά-
 “ νεις ἀληθεία λέγουσα, καὶ εἰς θυγάτηρ Ἥγητορίδew
 20 “ τοῦ Κῶν, ὃς ἐμοὶ ξείνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν
 “ περὶ κείνους τοὺς χώρους οἰκημένων.” ταῦτα εἶπας, τότε
 μὲν ἐπέτρεψε τῶν Ἐφόρων τοῖσι παρεῦσι, ὕστερον δὲ ἀπέ-
 πεμφε ἐς Αἴγιαν, ἐς τὴν αὐτὴ ἤθελε ἀπικέσθαι.

LXXVII. Μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν τῆς γυναικὸς, αὐτίκα Pugna pug-
gnata, Man-
tinenfes et
Elei veni-
unt. Duce-
ces eorum,
quod suos
fero addux-
issent, in
exsilium
pulsā.
 μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινέες ἐπ' ἐξεργασμένοισι. μα-
 θόντες δὲ ὅτι ὕστεροι ἤκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν
 ἐπαισύντο μεγάλην, ἃξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιώ-
 5 σαι. πυρθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβάζ-
 ζου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίας· Λα-
 κεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχω-
 ρήσαντες ἐς τὴν ἐαυτῶν, τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιῆς ἐδί-
 ὠξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ δὲ Μαντινέας, ἦκον Ἥλεῖοι. καὶ
 10 ὡσαύτως οἱ Ἥλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησά-
 μενοι, ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγε-
 μόνους ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἥλείους
 τοσαῦτα.

Lamponis
Æginctæ
confilium
de Mar-
donii cada-
vere, quod
Xerxes in
mortuum
Leonidam
seviisset
[7, 238.],
contumeli-
ose tractan-
do,

LXXVIII. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγινητέων ἦν Λάμπων ὁ Πύθει, Αἰγινητέων τὰ πρῶτα ὃς ἀνοσιώτατον λόγον ἔχων, ἴετο πρὸς Πausanίην. ἀπὶ κόμενος δὲ σπουδῇ, ἔλεγε τάδε· “ὦ παῖ Κλεομυρότου, “ ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφύες, μέγαδός τε καὶ κάλ- 5
“ λος· καὶ τοι θεὸς παρέδωκε, ῥυσάμενον τὴν Ἑλλάδα
“ κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἰδ-
“ μεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοις ποιήσον, ὅπως
“ λόγος τέ σε ἔχη ἔτι μέζων, καὶ τις ὕστερον Φυλάσση-
“ ται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα 10
“ ποιέων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδει γὰρ ἀποθανόντος
“ ἐν Θερμοπύλῃσι, Μαρδονίος τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες
“ τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν ὁμοίην ἀποδι-
“ δούς, ἔπαινον ἔξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάντων Σπαρτι-
“ τέων, αὐτὶς δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Μαρ- 15
“ δονιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τετιμώρησαι ἐς πατέρων τὸν
“ σὸν Λεωνίδην.” ὁ μὲν, δοκέων χαρίζεσθαι, ἔλεγε τάδε.

a Pausania
repudia-
tum.

LXXIX. Ὁ δὲ ἀνταμείβετο ταῦσδε· “ὦ ξῆνε Αἰγι-
“ νῆτα, τὸ μὲν εὐνοεῖν τε καὶ προσῶν, ἀγαμαὶ σοῦ
“ γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς. ἐξάρσας γὰρ με
“ ὑψοῦ καὶ τὴν πάτριν καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέ-
“ βαλες, παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι, καὶ, ἦν ταῦτα 5
“ ποίεω, Φᾶς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι· τὰ πρέπει μάλ-
“ λον βαρβάροισι ποιέειν ἢ περ Ἑλλήσι· καὶ ἐκείνοισι δὲ
“ ἐπιφθονέομεν. ἐγὼ δὲ ὦν ταύτου εἵνεκα μήτε Αἰγινή-
“ τησι ἄδοιμι, μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρεσκέται· ἀποχρᾶ δὲ
“ ἐμοὶ, Σπαρτιήτησι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν ποιέειν, ὅσια 10
“ δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δὲ, τῷ με καλεῖς τιμωρῆσαι,
“ Φημί μεγάλως τετιμωρῆσθαι· ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε
“ ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν
“ Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον

- 15 " τοιόνδε, μήτε προσέλθῃς ἔμοιγε, μήτε συμβαυλεύῃς
 " χάριν τε ἴσθι, εἰὼν ἀπαθής."

LXXX. Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκούσας, ἀπαλλάσσετο. Παι- Præda in-
gens co-
acta.
Quomodo
Ægintæ
ditati.
 σανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μηδὲνα ἄπτεσθαι τῆς
 λήϊης, συγκομίζειν ἐκέλευσε τοὺς εἰλωτας τὰ χρήματα.
 οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὗρισκον σκηναῶν
 5 κατεσκευασμένας χρυσῶ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύ-
 σους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσεύς, καὶ φιάλας
 τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ' ἀμαξέων εὗ-
 ρισκον, ἐν τοῖσι λήϊητες ἐφαίνοντο ἐνέοντες χρύσεια τε καὶ
 ἀργύρεα· ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψεῖλιά τε
 10 καὶ στρεπτοὺς, καὶ τοὺς ἀκινάκους, ἔοντας χρυσεύς·
 ἐπεὶ ἴσθῃτός γε ποικίλης λόγος ἐγένετο οὐδὲ εἷς. ἐνθαῦτα
 πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ
 εἰλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ
 οἶά τε ἦν κρύψαι· ὥστε Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλᾶστοι
 15 ἀρχὴν ἐνθαῦτεν ἐγένοντο, οἱ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἔοντα χαλ-
 κὸν δῆθεν, παρὰ τῶν εἰλωτέων ὤνεοντο.

LXXXI. Συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ δεκά- Dona diis
miffa. Præ-
da divisa.
 την ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους
 χρύσεος ἀνετίθη, ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος τοῦ χαλκίου
 ἐπεστεῶς ἀγχιστὰ τοῦ βωμοῦ καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ
 5 θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν·
 καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἐπτάπηχυν χάλκεος
 Ποσειδέων ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαιρέ-
 οντο καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἔσαν, καὶ τὰς παλ-
 λακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ
 10 ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. ὅσα μὲν νυν ἐξαίρετα
 τοῖσι ἀριστεύουσι αὐτέων ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέ-
 γεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔγωγε καὶ ταύτοις δι-
 ῖσθαι. Παισανίη δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη,

γυναικες, ἵπποι, τάλαντα, κάμηλοι, ὡς δὲ αὐτῶς καὶ τὰ ἄλλα χρήματα.

Comparatio
frugalitatis
Spartanæ
cum luxu
barbarorum.

LXXXII. Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὡς Ξέρξης
φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν
καταλίποι τὴν ἐωῦτοῦ· Πausanίην ὦν ὄρεοντα τὴν Μαρ-
δονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπε-
τάσμασι ποικίλοις κατασκευασμένην, κελῦσαι ταῖς τε 5
ἀφροκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιούς κατὰ ταῦτα καὶ Μαρδο-
νίῳ δειπνον παρασκευάζειν. ὡς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐπώ-
ευν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Πausanίην ἰδόντα κλίνας τε
χρυσείας καὶ ἀργυρέας εὖ ἰστρωμένας, καὶ τραπέζας
χρυσείας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα 10
τοῦ δειπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελῦ-
σαι ἐπὶ γέλωτι τοὺς ἐωῦτοῦ διηκόνους παρασκευάσαι
Λακωνικὸν δειπνον. ὡς δὲ τῆς θούης ποιηθείσης ἦν πολ-
λὸν τὸ μέσον, τὸν Πausanίην γελάσαντα μεταπέμψα-
σθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συνελθόντων δὲ του- 15
τέων, εἶπαι τὸν Πausanίην, δεικνύντα ἐς ἐκατέρην τοῦ δει-
πνου τὴν παρασκευὴν· “Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα
“ ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν τοῦ Μήδου τὴν
“ ἀφροσύνην δεῖξαι· ὅς τοιήνδε διαίταν ἔχων, ἤλθε ἐς
“ ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος.” ταῦτα 20
μὲν Πausanίην λέγεται εἶπαι πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν
Ἑλλήνων.

Posteriori-
bus quoque
tempori-
bus ali-
quantum
auri, ar-
genti etc.
a Platæen-
sibus ibi-
dem re-
pertum.
Memora-
bilis oblata,
cum Pla-

LXXXIII. Ὑστέρω μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα καὶ τῶν
Πλαταιέων εὗρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ
τῶν ἄλλων χρημάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τότε ὕστερον ἐπὶ
τουτέων τῶν νεκρῶν περιφιλωθέντων τὰς σάρκας· συν-
εφόρεον γὰρ τὰ ὅστέα οἱ Πλαταιεῖς ἐς ἓνα χῶρον. εὐρέθη 5
κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν, ἀλλὰ ἐξ ἐνὸς εἴους
ὅστέου· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου,

ἔχουσα ὀδόντας μυνοφυέας, ἐξ ἐνὸς ὀστέου πάντας, τοὺς taenulae occi-
forum
offa unum
in locum
congre-
rent.
τε ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους· καὶ πενταπῆχρος ἀνδρὸς
ὅστέα ἐφάνη.

LXXXIV. Ἐπεὶτεν δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς Mardonius
a quo se-
pultus fit,
ignorari.
ἠφάνιστο· ὑπ' ὅτευ μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκές οὐκ ἔχω
εἶπαι· πολλοὺς δὲ τινὰς ἦδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα
θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα αἶδα λαβόντας
5 πολλοὺς παρὰ Ἀρτόντεω τοῦ Μαρδονίου παιδὸς διὰ ταῦτο
τὸ ἔργον· ὅστις μέντοι ἦν αὐτέων ὁ ὑπελόμενός τε καὶ
θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως
πυθέσθαι. ἔχει δὲ τινὰ φάτιν καὶ Διονυσόφαντος, ἀνὴρ
Ἐφῶσιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ
ἐτάφη.

LXXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὥς ἐν Πλαταιῇσι τὴν λήϊν Græci quo-
modo se-
pulti. Ce-
notaphia
Platæis in
hujus me-
moriarum
pugnæ ex-
structa,
testes vani-
tatis Græ-
corum.
δείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἐαυτῶν, χωρὶς ἕκαστοι. Λακε-
δαιμόνιοι μὲν τριζᾶς ἐποίησαντο θήκας. ἐνθα μὲν τοὺς
ἱρένας ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἀμομφάρετος
5 ἔσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὴ ἐνὶ
τῶν τάφων ἔσαν αἱ ἱρένες· ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, οἱ ἄλλοι
Σπαρτιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἰλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω
ἔθαπτον. Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας ἀλέας· καὶ Ἀθη-
ναῖοι τὰς ἐαυτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι
10 τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαρέντας. ταυτέων μὲν δὴ πάν-
των πλήρεις ἐγένοντο οἱ τάφοι. τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ
φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι ὄντες τάφοι, τούτους δὴ, ὥς ἐγὼ
πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης,
ἐκάστους χώματα χῶσαι. κεινὰ, τῶν ἐπιγινόμενων εἶνε-
15 κεν ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινητέων ἐστὶ αὐτόθι καλεό-
μενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ
ταῦτα, δεηθέντων Αἰγινητέων, χῶσαι Κλεάδην τὸν Αὐτο-
δίκου, ἀνδρὰ Πλαταιέα, πρόξενον ὄντα αὐτῶν.

Paucis post
pugnam
diebus
Græci The-
bas versus
movent,
Thebanof-
que, ut de-
fectionis
auctores

LXXXVI. Ὡς δὲ ἄρα ἔθανσαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλα-
ταιῇσι αἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευμένοις σφι ἐδόκει
στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἔξαιτέιν αὐτέων τοὺς
μηδίσαντας· ἐν πρώτοις δὲ αὐτέων, Τιμμηγερίδην καὶ Ἀτ-
ταγῖνον, οἱ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἦν δὲ μὴ ἐκδι-
δῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλεως πρότερον ἢ ἐξέ-
λωσι. ὥς δὲ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἐνδεκάτῃ ἡμέρῃ
ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κε-
λεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας· οὐ βουλευμένων δὲ τῶν
Θηβαίων ἐκδιδόναι, τὴν τε γῆν αὐτέων ἔταμον καὶ πρὸς-
ἑαλλον πρὸς τὸ τεῖχος.

ad poenam
tradant,
compel-
lunt.

LXXXVII. Καὶ, οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινομένοι, εἰκοστῇ
ἡμέρῃ ἐλεξε ταῖσι Θηβαίοις Τιμμηγερίδης τάδε· “ Ἄνδρες
“ Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρό-
“ τερον ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας, ἢ ἐξέλωσι Θήβας, ἢ
“ ἡμέας αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὦν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἢ
“ Βοιωτὴ πλέω μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ’ εἰ μὲν χρημάτων
“ χρητίζοντες, πρόσχημα ἡμέας ἔξαιτέονται, χρήματά σφι
“ δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμῆδισα-
“ μεν, οὐ δὲ μῦνοι ἡμεῖς· εἰ δὲ ἡμέων ἀληθείας δεόμενοι
“ πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρ-
“ ἔχομεν.” κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς καιρὸν· αὐ-
τίκα τε ἐπεκηρυκύνοντο πρὸς Πausanίην αἱ Θηβαῖοι, θέ-
λοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας.

Attaginus
[c. 15.]
quidem au-
fugit: Ti-
magenidas
[c. 38.] cum
cæteria ca-
pite ple-
ctuntur.

LXXXVIII. Ὡς δὲ ὠμολόγησαν ἐπὶ τούτοις, Ἀττα-
γῖνος μὲν ἐκδιδρῆσκει ἐκ τοῦ ἄσπετος, παῖδας δὲ αὐτοῦ
ἀπαχθέντας Πausanίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίας, Φᾶς τοῦ
μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταπίους. τοὺς δὲ ἄλλους
ἄνδρας τοὺς ἔξεδσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀντιλο-
γίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χρήμασι ἐπεπαίψασαι διατίε-
σθαι· ὁ δὲ, ὥς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονοῶν, τὴν

στρατιὴν τὴν συμμάχων ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους
 10 ἀγαγὼν εἰς Κόρινθον, διέφθειρε. ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλα-
 ταίῃσι καὶ Θήβῃσι γενομένα.

LXXXIX. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος, Φεύγων ἐκ Artabazus
 Πλαταιῶν, καὶ δὴ πρόσω ἐγένετο. ἀπικόμενον δὲ μιν αἱ qua via
 Θεσσαλοὶ παρὰ σφείας, ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνε- quoque
 ράπτειν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστάμενοι reliquiis
 5 τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος, γνοὺς ὅτι Mardonii
 εἰ ἐθέλει σφί παῖσαν τὴν ἀληθειάν τῶν ἀγώνων εἶπαι, [c. 66.] in
 αὐτὸς τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτῷ στρα- Asiam redi-
 τὸς ἐπιθῆσθαι γὰρ αἱ πάντα τινὰ οἶετο πυνθανόμε- crit.
 νον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε πρὸς τοὺς
 10 Φωκίας ἐξηγόρευε οὐδὲν, πρὸς τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε
 τάδε· “ Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε, ἐπεὶ-
 “ γομαί τε κατὰ τὴν ταχίστην ἐλῶν εἰς Θρηίκην, καὶ
 “ σπουδὴν ἔχω, πεμφθεῖς κατὰ τι πρῆγμα ἐκ τοῦ στρα-
 “ τοπέδου μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος, καὶ ὁ
 15 “ στρατὸς αὐτοῦ, οὗτος ὁ κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων,
 “ προσδοκίμὸς ἐστί. ταῦτον καὶ ξεινίζετε, καὶ εὖ ποιῶν-
 “ τες φαίνεσθε. οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῖνσι
 “ μεταμελήσει.” ταῦτα δὲ εἰπας, ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν
 στρατιὴν διὰ Θεσσαλίας τε καὶ Μακεδονίης ἰθὺ τῆς
 20 Θρηίκης, ὡς ἀληθείας ἐπειγόμενος, καὶ τὴν μεσόγαίαν
 τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται εἰς Βυζάντιον, καταλι-
 πὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐαυτοῦ συχνοὺς ὑπὸ Θρηίκων τε κα-
 τακοπέοντας κατ' ὁδόν, καὶ λιμῶ συστάντας καὶ καμιάτων
 ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. οὗτος μὲν οὕτω ἀπενό-
 25 στησε εἰς τὴν Ἀσίην.

XC. Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆσπερ ἐν Πλαταιαῖσι τὸ Transít Ho-
 τρῶμα ἐγένετο, συνεκύρθη γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς pugnam
 rodorus ad

Mycalensem eodem quo Græci ad Plateas vicerunt die pugnatam. Græcorum copiarum navales dum Deli sedent [8. 132.], legati Samiorum advenit duces, eosque, ut Ioniam ad defectionem parantem liberent, obtinentur.

Samiorum preces audite,

Ἰωνίης. ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐν τῇσι κησὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἤλθον σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, Λάμπων τε Θρασύκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχεστρατίδῃ, καὶ Ἠγησίστρατος Ἀρισταγόρῃ, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάρῃ τῶν τε Περσέων καὶ τῷ τυράννῳ Θεομήστορος τοῦ Ἀνδρόδαμάντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύραννον οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δὲ σφῶν ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς, ἔλεγε Ἠγησίστρατος πολλὰ καὶ παντοῖα· ὥς ἦν μῶνον ἰδόνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὥς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομένουσι· ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνουσι, οὐκ ἐτέρην ἄγρην τοιαύτην εἰρεῖν ἂν αὐτούς· θεοὺς τε κοινὸς ἀνακαλέων, προέτρεπε αὐτοὺς ρύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας· ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον· εὐπέτες τε αὐτοῖσι ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε γὰρ ἡσας αὐτέων κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιομάχους κείνοισι εἶναι· αὐτοὶ τε εἴ τι ὑποπτεύουσι μὴ δόλω αὐτοὺς προάγοιεν, ἐν τῇσι κησὶ ἐτοῖμοι εἶναι τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὁμηροὶ εἶναι.

XCΙ. Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξείνος ὁ Σάμιος, εἶρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκε θελὼν πευθεῖσθαι, εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιῶντος, “ὦ ξεῖνε Σάμιε, τί τοι τὸ οὐνομα;” ὁ δὲ εἶπε, “Ἠγησίστρατος.” ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα ὅρμητο λέγειν ὁ Ἠγησίστρατος, εἶπε· “Δέχομαι τὸν αἰῶνα [τὸν Ἠγησιστράτου], ὦ ξεῖνε Σάμιε. σὺ δὲ ἡμῖν πείσεις ὅπως αὐτὸς τε δοὺς πίστιν ἀποπλεύσει, καὶ οἱ σὺν σοὶ ἔσονται· οἳ δὲ, ἣ μὲν Σαμίους ἡμῖν προδύμους ἔσσεσθαι συμβαλόμενους.”

sedusque ad libertatem Ionibus parandam inter Leoty-

XCII. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὅρκια ἐποιῶντο συμβαλόμενους περὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες,

οὐ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέν γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν chidem ao
legatos fa-
ctum.
 5 Ἠγησίστρατον, οἰωνὸν τὸ ὄνομα ποιούμενος. οἱ δὲ Ἑλ-
 ληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλι-
 ερέοντο, μαυτευομένου σφι Διὸς τοῦ Εὐηνίου, ἀνδρὸς
 Ἀπολλωνιῆτος, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν Ἰονίῳ κόλπῳ.

XCIII. Τοῦ τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον πρῆγμα Digressio de
Euenio Ap-
polloniata.
Sacta Soli
pecora Ap-
polloniæ.
Ea quomo-
do et a qui-
bus custo-
diantur.
Euenius ob
neglectam
eorum cu-
stodiam a
suis civibus
excoecatus :
ideoque dii
Apollonia-
tis irati.
 τοιόνδε. ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίᾳ ταύτῃ ἰρὰ ἡλίου πρόβατα,
 τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκειται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐκ Λάκ-
 μωνος ὄρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας εἰς θάλασ-
 5 σαν, παρ' Ὀρικὸν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι
 ἄνδρες οἱ πλοῦτῳ τε καὶ γένει δοκιμώτατοι τῶν ἀστών,
 οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος. περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ
 ποιῶνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ θεοπρο-
 πίου τινός. ἐν δὲ ἄτρῳ αὐλίζονται, ἀπὸ τῆς πάλιος ἐκάς.
 10 ἐνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε. καί
 ποτε αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν, παρελθόντες
 λύκοι εἰς τὸ ἄτρον, διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἐξήκοντα.
 ὁ δὲ, ὡς ἐπῆϊσε, εἶχε σιγῇ καὶ ἔφραζε οὐδενί, ἐν νόῳ ἔχων
 ἀντικαταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε
 15 τοὺς Ἀπολλωνιῆτας ταῦτα γινόμενα· ἀλλὰ ὡς ἐπίθοντο,
 ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν
 φυλακὴν κατακοιμίσαντα, τῆς ὅλης στερηθῆναι. ἐπεὶ
 τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε
 20 πρόβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῇ ἔφερε ὁμοίως καρπὸν. πρό-
 φαντα δὲ σφι ἐν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι ἐγένετο.
 ἔπειτα ἐπειρώτουν τοὺς προφῆτας τὸ αἶτιον τοῦ παρεόντος
 κακοῦ. οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον
 τῶν ἰρῶν προβάτων Εὐήνιον τῆς ὅλης ἐστέρησαν· αὐτοὶ
 25 γὰρ ἐπορμήσθαι τοὺς λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι
 τιμωρέοντες ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύ-

τας τὰς αὐτὸς ἔλπει καὶ δικαιοῦ· τούτων δὲ τελευ-
μένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐνήν, ὅσιν τοιαύτην τὴν πολλοὺς
μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα.

Quam po-
nam Apol-
loniatæ ora-
culi iussu
Eucnio do-
derint.
Idem cla-
rus arte va-
ticipinandi.

XCIV. Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ
Ἀπολλωνιῆται, ἀπόρητα ποιησάμενοι, προσέειπον τῶν
ἀστέων ἀνδράσι διαπρῆξαι. οἱ δὲ σφι διέπρηξαν ὥδε.
κατημένου Εὐνήου ἐν Θώκῃ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο, καὶ
λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο· ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι 5
τῷ πάθει. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώτεον τίνα δίκην αὐ-
τοῖς εἴποιεν, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆται δίκας ὑποστῆναι δώσειν
τῶν ἐποίησαν. ὁ δὲ, οὐκ ἀκηκοὺς τὸ θεοπρόπιον, εἶλετο,
εἴπας εἰ τίς οἱ δόκῃ ἀγροῦς· τῶν ἀστέων ὀνομάσας, τοῖσι
ἡπίστατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολ- 10
λωνίῃ· καὶ αἶκῃσιν πρὸς τούτοις, τὴν ἡδὲ καλλίστην εἰ-
σαν τῶν ἐν τῇ πόλει· ταυτέων δὲ ἔφη ἐπήβολος γενόμενος,
τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ ταύτην ἀποχρᾶν
γενομένην. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἴπα· 15
ὑπολαβόντες· “Εὐνίε, ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς
“ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί τοι κατὰ τὰ θεοπρόπια τὰ
“γενόμενα.” ὁ μὲν δὲ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦ-
τει πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, ὡς ἐξαπατηθεῖς· οἱ δὲ,
πριάμενοι παρὰ τῶν ἐκτημένων, διδοῦσί οἱ τὰ εἶλετο. καὶ 20
μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτοι μαντικὴν εἶχον, ὥστε καὶ
ὀνομαστός γενέσθαι.

Hujus Eu-
cnii filius
Deiphonus,
Græcæ
classis tum
vates,

XCv. Τούτου δὲ ὁ Δηίφονος εἰὼν παῖς τοῦ Εὐνήου,
ἀγόντων Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἤδη δὲ καὶ
τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηίφονος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐνήου οὐνό-
ματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ εἰὼν Εὐ-
νήου παῖς.

XCvI. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς ἐκαλλίερχε, ἀἵηγον τὰς

- ἦσας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς ^{postquam}
 Σαμῆος πρὸς Καλάμοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὁρμισάμενοι κατὰ ^{facris factis}
 τὸ Ἡραῖον τὸ ταύτῃ, παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην. αἱ δὲ ^{perlitasset,}
 5 Πέρσαι, πυθόμενοι σφῆας προσπλέειν, ἀνήγον καὶ αὐτοὶ ^{Græci Sa-}
 πρὸς τὴν ἡπειρον τὰς ἡσας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ^{tum ver-}
 ἀπῆσαν ἀποπλέειν. βουλευομένοισι γὰρ σφι ἐδόκειε ναυ- ^{us prove-}
 μαχίην μὴ ποιέσθαι· οὐ γὰρ ὦν ἐδόκειον ὁμοιοὶ εἶναι. ἐς ^{huntur.}
 δὲ τὴν ἡπειρον ἀπέπλεον, ὅπως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρα- ^{Audito ho-}
 10 τὸν τὸν σφέτερον, ὄντα ἐν τῇ Μυκάλῃ· ὅς, κελύσαντος ^{stem appro-}
 Ἡέρξεω, καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην ^{pinquare,}
 ἐφύλασσε. τοῦ πλῆθος μὲν ἔξ μυριάδης· ἐστρατήγεε δὲ ^{Xerxis}
 αὐτοῦ Τυγράνης, κάλλιπ τε καὶ μογάδεϊ ὑπερφέρων Πέρ- ^{claffiarii,}
 σέων. ὑπὸ ταῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύσαντο κατα- ^{Samo reli-}
 15 φυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνείρυσαι τὰς ἡσας, καὶ ^{gia [8,}
 περιβαλίσθαι ἔρκος, ἔρμα τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτέων ^{130.], ad}
 κρησφύγετον. ^{Mycalen,}
^{ubi copiae}
^{regis pede-}
^{stres castra}
^{habebant,}
^{se confe-}
^{runt.}

XCVII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι ^{Ibi navee}
 δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποττιῶν ἱρὸν τῆς Μυκάλῃς ἐς Γαῖσωνα ^{subduæ}
 τε καὶ Σκολοπόντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν, ^{valloque}
 τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλῆος ἰδρύσατο, Νείλεω τῷ Κόδρου ^{munitæ.}
 5 ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν· ἐνθαῦτα τὰς τε ἡσας
 ἀνείρυσαν, καὶ περιβάλλοντο ἔρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων,
 δένδρεα ἐκκόψαντες ἡμερα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος
 κατέπηξαν. καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ
 ὡς νικῆσόντες· ἐπ' ἀμφοτέρα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρε-
 10 σκευάδατο.

XCVIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκίας τοὺς ^{Secutis}
 βαρβάρους ἐς τὴν ἡπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφυγόντων· ἐν ^{Græcis,}
 ἀπορή τε εἶχοντο ὅ, τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσονται ^{Leotychi-}
 ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δὲ ^{des pri-}
 5 ἐδόξε ταυτέων μὲν μηδέντερά ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ^{tum Iones}
^{in barbaro-}
^{rum exer-}
^{citu mili-}
^{tantes ad}

deficien-
dum folli-
citat,

ἤπειρον. παρασκευασάμενοι ὦν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀπο-
βάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκά-
λης. ἐπεὶ δὲ ἀγχαῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς
ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὦρων ἦας ἀνελευ-
μένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον 10
παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νῆϊ παρα-
πλέων, ἐγχερίμφας τῷ αἰγιαλῷ ταμάλιστα Λευτυχίδης,
ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων· “Ἄνδρες
“Ἴωνες, ὅσοι ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακούοντες, μάθετε τὰ
“λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ 15
“ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγωμεν, μεμνησθῆαι τινα
“χρὴ ἐλευθερίας μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ, τοῦ συν-
“θήματος Ἡβης. καὶ τάδε ἴστω καὶ ὁ μὴ ἰσακούσας
“ὑμέων πρὸς τοῦ ἐπακούσαντός.” αὐτὸς δὲ αὐτός ἐὼν
τυγχάνει νοός τοῦ πράγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ ἐπ’ 20
Ἀρτεμισίῳ. ἡ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους
ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἡ ἔπειτεν ἀνενειχθέντα
ἐς τοὺς βαρβάρους, ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.

post milite
in littus e-
ducto, aci-
em instruit.
Quæ dum
fiunt, Persæ
Ionibus
diffidentes,
et Samiis
arma aufe-
runt, et
Milefios e
castris re-
movent.

XCIX. Λευτυχίδει δὲ ταῦτα ὑποθεμένου, δεύτερα δὲ
τάδε ἐποίουν οἱ Ἕλληνες. προσσχόντες τὰς ἦας, ἀπέβη-
σαν ἐς τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. οἱ δὲ
Πέρσαι, ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς
μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπονή- 5
σαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, ἀπαιρέονται
τὰ ὅπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχ-
μαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλαβον ἀπὸ
τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξεω, τούτους λυσάμενοι 10
πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς τὰς Ἀθήνας
τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποψίην ἔχον, πεντακοσίας κεφα-
λὰς τῶν Ξέρξεω πολέμιων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διό-
δους τὰς ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προσ-

15 τάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν, ὡς ἐπισταμέοισι
 δῆθεν μάλιστα τὴν χώραν. ἐποίουν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα
 ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἴωνων, τοῖσι
 καὶ κατεδόκειν νοχμὸν ἂν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβο-

20 αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ γέγρα ἕρκος εἶναι σφι.

C. Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, προσ- Interim
 ἦσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰαῦσι δὲ σφι φήμη τε ἐσ- omen Grae-
 ἔπατο εἰς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυχῆιον ἐφάνη ἐπὶ cis divini-
 5 τῆς κυματωγῆς κείμενον. ἡ δὲ φήμη δηλῶσθι ὧδε, ὡς Mardoni-
 αἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατὴν νικῶεν ἐν Βοιωτοῖσι um in Boe-
 μαχόμενοι. δῆλα δὲ πολλοῖσι τεκμηρίοις ἐστὶ τὰ θεῖα ota vinci :
 τῶν πραγμάτων· εἰ καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμ- quo mili-
 10 λοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι tum animi
 ταύτῃ ἐσαπικέτο, ὥστε θαρσῆσαι τε τὴν στρατὴν πολλῶ mirum in
 μᾶλλον, καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν. modum fir-
 mantur.

CI. Καὶ τότε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος
 τεμένεια Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶ-
 ναι. καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον
 ἐγένετο, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἡ μάχη, καὶ ἐν
 5 Μυκάλῃ ἐμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην
 τῶν μετὰ Παισανίειω Ἑλλήνων, ὡς ὧς σφι ἡ φήμη
 συνέβαινε ἐλθούσα. τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρῶτ' ἔτι
 τῆς ἡμέρης ἐγένετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δέλην. ὅτι δὲ
 τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι, μηνὸς τε τοῦ αὐ-
 10 τοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι
 ἐγένετο. ἦν δὲ ἀρρωδίη σφι πρὶν τὴν φήμην ἐσαπικέσθαι,
 αὐτὶ περὶ σφῶν αὐτέων οὕτω, ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ
 Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη
 σφι ἐσέπατο, μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσδοον

ἐποιούντο. αἱ μὲν δὲ Ἕλληνες καὶ αἱ βάρβαροι ἔσπουδον ἐς 15
τὴν μάχην, ὥς σφι. καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος
ἅεθλα πρέεκετο.

Proelium fit
acerri-
mum. Bar-
bari maxi-
ma cum
strage fuga-
ti: c. duce-
bus caesi
Mardonius
et Tigranes.

CII. Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι
τοῖσι τεταυγμένοις, μέχρι καὶ τῶν ἡμισίων, ἡ ὁδὸς
ἐγίνετο κατ' αἰγυιῶν τε καὶ ἀπεδὸν χώρων· τοῖσι δὲ
Λακεδαιμονίοισι, καὶ τοῖσι ἐπεξῆς ταῖσι τεταυγμένοις,
κατὰ τε χαράδρῃ καὶ οὖρεα. ἐν αἷ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι 5
περιήσαν, αὐτοὶ οἱ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ κέρει ἔτι καὶ δὴ ἐμά-
χοντο. ἕως μὲν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ἄρδια ἦν τὰ γέγρα,
ἡμίνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ
τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατός, ὅπως ἐνυ-
τῶν γένηται τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρὰ 10
λευσάμενοι, ἔργον εἶχοντο προθυμότερον, ἐνθαῦτεν ἦδη
ἐτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέγρα αὐτοί,
φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλῆες ἐς τοὺς Πέρσας. αἱ δὲ δεξάμε-
νοι, καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφραγον ἐς τὸ
τείχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυωνῖοι καὶ 15
Τροιζῆνιοι, αὐτοὶ γὰρ ἔσαν οἱ ἐπεξῆς τεταυγμένοι, συνεπι-
σπόμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος
ἀραιήρητο, αὐτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράπαντο οἱ βάρβαροι,
πρὸς Φυγὴν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ 20
κατ' ὀλίγους γινόμενοι, ἐμάχοντο ταῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος
ἐσπίπτουσι Ἕλληνας. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν
δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι· Ἀρταύτης μὲν
καὶ Ἰθαμίρης, τοῦ ναυτικοῦ στρατηγόντες, ἀποφεύγουσι·
Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγράτης, μα- 25
χόμενοι τελευτῶσι.

Quid Iones
ad cladem
eorum au-
gendam
contulerint.

CIII. Ἐτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λα-
κεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αἰσίων, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχίρι-
ζον. ἔπεσον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων. συχροὶ ἐνθαῦτα·

ἄλλοι τε καὶ Σικυῶνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεως. τῶν
5 δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ἔόντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ
τῷ Μηδικῷ, καὶ ἀπαραιοημένοι τὰ ὄπλα, ὡς εἶδον αὐ-
τῶν κατ' ἀρχὰς γινομένην ἐτεραλκίαν τὴν μάχην, ἔρδον
ἔσθην ἐδυνάεσθαι, προσωφίλειν ἐθέλοντες τοῖσι Ἑλλήσι.
Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἀρξάντας, οὕτω δὴ
10 καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων, ἐπέθεντο τοῖσι βαρ-
βάροις.

CIV. Μιλησίοισι δὲ προστετάκτο μὲν τῶν Περσέων Ionia a Per-
sis iterum
desciscit.
τὰς ὁδοὺς τηρεῖν, σωτηρίας εἶνεκά σφι· ὡς ἦν ἄρα σφίρας
καταλαμβάνη οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώ-
ζονται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μὲν
5 οὖν ἐπὶ τούτῳ τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι τούτου τε εἶνεκα,
καὶ ἵνα μὴ παρεόντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποι-
οῖεν. οἱ δὲ πᾶν τὸ ἐναντίον τῷ προστεταγμένου ἐποίησαν
ἄλλας τε κατηγεόμενοι σφι ὁδοὺς φεύγουσι, αἱ δὴ ἔφερον
ἐς τοὺς πολεμίους, καὶ τέλος αὐτοὶ σφι ἐγίνοντο κτείνον-
10 τες πολεμιάτατοι. οὕτω δὴ τοδεύτερον Ἰωνίῃ ἀπὸ Περσέων
ἀπέστη.

CV. Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἥριστευσαν Ἀθη- Qui inter
Græcos for-
titudine ex-
celluerint.
ναῖοι καὶ Ἀθηναῖων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἀνὴρ παγ-
κράτιον ἐπ' αὐτῇσιν. ταῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε
ὑστερὸν τούτων, πολέμου ἔόντος Ἀθηναίοισι τε καὶ Κα-
5 ρυστίοις, ἐν Κύρῳ τῆς Καρυστίας χώρας ἀποθανόντα ἐν
μάχῃ, κτεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῷ. μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κο-
ρίνθιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Σικυῶνιοι ἥριστευσαν.

CVI. Ἐπεὶ τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς Classē bar-
barorum
castrisque
conflagra-
tis ac præ-
da coacta,
Græci in
Satum re-
vertuntur.
πολλοὺς, τοὺς μὲν μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας
τῶν βαρβάρων, τὰς νῆας ἐνέπρησαν, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν,
τὴν λῆπν προσξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαν
5 βροχὴν τινὰς χρημάτων εὖρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ

Deliberatur
de libertate
Ionum fir-
manda. In-
fulani in
foedus re-
cepti.

τάς ἡσας, ἀπέπλεον. ἀπικόμενοι δὲ εἰς Σάμον οἱ Ἕλλη-
νες, ἐβουλευόντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅπη
χρεῶν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες
ἔσαν· τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπείναι τοῖσι βαρβάροις. ἀδύνατον
γὰρ εἶφαίνετό σφι εἶναι ἐωυτοὺς τε Ἰωνῶν προκατῆσθαι, 10
φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον, καὶ ἐωυτῶν μὴ προκατη-
μένων, Ἰωνας οὐδεμίην ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς τῶν
Περσέων ἀπαλλάττειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν
τοῖσι ἐν τέλει εὖσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἰθύνειν τῶν 15
Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δῶναι τὴν χώραν
Ἰωσὶ ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν, Ἰωνίην
γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετέ-
ρων ἀποικιέων βουλεύειν. ἀντιτεινόντων δὲ τούτων, πρᾶθύ-
μως εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ 20
Χίους καὶ Λεσβίους, καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἱ ἔτυχον
συστρατευόμενοι τοῖσι Ἕλλησι, εἰς τὸ συμμαχικὸν ἐποι-
ήσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὀρκίοισι, ἐμμενεῖν τε
καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὀρκίοι-
σι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντε- 25
ταμένας εὐρήσειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

Exercitus
Perfici reli-
quiae Sardes
se recipi-
unt. Rixa
hoc in iti-
nere inter
Masistam,
Xerxis fra-
trem, et Ar-
tayntam,
ducem Per-
farum, illi-
us prope-
modum
caede trans-
acta.

CVII. Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, εἰς τὰ ἄκρα τε
τῆς Μυκάλης κατεληθόντων, ἰόντων αὖ πολλῶν, ἐγένετο
κομιδὴ εἰς Σάρδεις. πορευομένων δὲ κατ' ὁδόν, Μασίστης ὁ
Δαρείου παρατυχὼν τῷ πάθει τῷ γεγυῖναι, τὸν στρατη-
γὸν Ἀρταύτην ἔλεγε πολλά τε καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ 5
γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν εἶναι, τοιαῦτα στρατηγῇ-
σαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ, τὸν βασιλῆος οἶκον
κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσησι, γυναικὸς κακίῳ
ἀκούσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε,
δεῖν ποιούμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκην, 10
ἀποκτείνειν θέλων. καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς Ξείνα-

γόρης ὁ Πηξίλειω, ἀνὴρ Ἀλικαρνησσεὺς, ὅπισθε ἐστεῶς αὐτοῦ Ἀρταύντεω, ἀρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας, παίει ἐς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι οἱ Μασίστεω προέστη-
 15 σαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Εἰέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης πάσης ἤρξε Κιλικίης, δόντος βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων, οὐδὲν ἐτι πλεον ἐγένετο τουτέων, ἀλλ' ἀπικνέονται
 20 ἐς Σάρδεις. ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἐκείνου τῷ χρόνῳ, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθηνίων, προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, Φυγῶν ἀπίκετο.

CVIII. Τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, ἔρα τῆς Digressio de
 Μασίστεω γυναικὸς, εὐσσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα. ὥς δὲ expeditionem Græcam amoribus, regis familie funestissimis.
 αἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, εὐδὲ βίην προσέφερε, προμηθεύμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην· τῷ-
 5 τὸ δὲ τοῦτο ἔχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης Xerxes amore irretitus primum uxoris Mafistæ, post filie ejus, Dario, ipsius regis filio, in matrimonium datæ.
 οὐ τευξομένη· ἐνθαῦτα δὴ Εἰέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδί τῷ ἐωυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι, ἢν ταῦτα ποιήσῃ. ἀρμόσας
 10 δὲ, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλαυσε ἐς Σοῦσα. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖσε ἀπίκετο, καὶ ἠγάγετο ἐς ἐωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, αὐτῷ δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο· ὁ δὲ, διαμεμφάμενος, ἦρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστεω δὲ θυγατρὸς· ὄνομα
 15 δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταύνη.

CIX. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφίνασα Ἀμφοτρεῖς ἡ Εἰέρξῃ γυνὴ Φάρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θείης ἄξιον, διδοῖ Εἰέρξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεὺς, περιβάλλεται τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταύν-

την. ἤθευς δὲ καὶ ταύτη, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὃ, τι 5
 βούλεται οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑπαγερχομένων· πά-
 ρα γὰρ τεύχεσθαι αἰτήσασαν. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔφθε
 πανοικίη γενέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Ξέρξης, “Δαίσεις
 “μοι τὸ ἂν σε αἰτήσῃ;” ὃ δὲ, πᾶν μᾶλλον δοκέων κεί-
 νην αἰτῆσαι, ὑπισχρέτο καὶ ἄμοσσε. ἡ δὲ, ὡς ἄμοσσε, 10
 ἀδελῶς αἰτέει τὸ Φᾶρος. Ξέρξης δὲ, πανταῖς ἐγίνετο, αὐ
 βουλόμενος δοῦναι· κατ’ ἄλλο μὲν οὐδέν, Φοβερόμενος δὲ
 Ἀμνηστριν, μὴ, καὶ πρὶν κατεικαζομένη τὰ γινόμενα, αὐτῇ
 ἐπυρεθῇ πρῆσσαν· ἀλλὰ πόλις τε εἰδίδαι καὶ χρηστὴν
 ἄπλετον, καὶ στρατὸν τοῦ ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξαι· ἀλλ’ ἡ 15
 ἐκείνη· Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον· ἀλλ’, οὐ γὰρ
 ἔπειθε, δίδοι τὸ Φᾶρος. ἡ δὲ, περὶ χαρῆς εἰῶσα τῷ δώ-
 ρῳ, ἐφόρει τε καὶ ἀγάλλετο.

Amestridis
 reginæ a-
 trox zeloty-
 pia,

CS. Καὶ ἡ Ἀμνηστρίς πυνθάνεται μὲν ἔχουσαν. μα-
 θῶσα δὲ τὸ ποιεῦμενον, τῇ μὲν γυναίκὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε
 ἔγκοτον· ἡ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίαν,
 καὶ ταῦτα ἐκείνην πρῆσσειν, τῇ Μασίστῳ γυναίκὶ ἐβαύ-
 λευε ὄλεθρον. Φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἐαυτῆς Ξέρ- 5
 ξην βασιλῆιον δεῖπνον προτιθέμενον· ταῦτο δὲ τὸ δεῖπνον
 παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο
 βασιλεὺς· ὄνομα δὲ τῷ δεῖπνῳ τούτῳ, Περσιιστὶ μὲν,
 τυκτὰ, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον· τότε
 καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μῦνον βασιλεὺς, καὶ Πέρσας 10
 δωρέεται· ταύτην δὲ τὴν ἡμέρην Φυλάξασα ἡ Ἀμνηστρίς,
 χρηῖζει τοῦ Ξέρξεω, δοθῆναι οἱ τὴν Μασίστῳ γυναῖκα.
 ὃ δὲ δεινὸν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο, ταῦτο μὲν, ἀδελφῶ
 γυναῖκα παραδῶναι, ταῦτο δὲ, ἀνατίη ἐαῖσαν τοῦ πρῆγ-
 ματος τούτου· συνῆκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἔδετο. 15

CS1. Τέλος μέντοι, ἐκείνης τε λιπαρευούσης, καὶ ὑπὸ
 τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχεῖται τὸν χρηζόντα αὐτῇ

- δυνατὸν ἔστι βασιλεῖον δείπνου προκειμένου, κάρτα δὲ
 ἀέκων κατανύει· καὶ παραδοὺς, ποιεῖ αὐτὴν μὲν
 5 κελεύει ποιεῖν τὰ βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμφόμενος τὸν
 ἀδελφεόν, λέγει τάδε· “Μασίστα, σὺ εἰς Δαρείου τε
 “παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δὲ ἔτι τούτοις, καὶ
 “εἷς ἀνὴρ ἀγαθός· γυναικὶ δὲ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικεῖς,
 “μὴ συνοικεῖς· ἀλλὰ τοι ἀντ’ αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγα-
 10 “τέραν τὴν ἐμὴν. ταύτῃ συνοικεῖ· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ
 “γὰρ δοκέει ἐμοί, μὴ ἔχει γυναῖκα.” ὁ δὲ Μασίστης
 ἀποθωπύσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· “ὦ Δέσπο-
 “τα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων με γυ-
 “ναῖκα, ἐπ’ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τέ εἰσι τρεῖς, καὶ
 15 “θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μὴν τῷ πατρὶ τῷ σεαυτοῦ
 “ἡγάγες γυναῖκα· αὐτὴ τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει
 “κάρτα εὖστα· ταύτην με κελεύεις μετέντα, θυγατέρα
 “τὴν σεαυτοῦ γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασιλεῦ, μέγα μὲν ποι-
 “ῶμαι ἀξιοῦμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι
 20 “τούτων οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βιώσῃς πρῆγματος
 “τοιοῦδε δέοντος· ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος
 “φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἔσσαν, ἐμέ τε ἔα γυναικὶ τῇ
 “ἐμῇ συνοικεῖν.” ὁ μὲν δὲ τοιούτοις ἀμείβεται. Ἐξέρχῃ
 δὲ θυρωθεὶς, λέγει τάδε· “Οὕτω δὲ τοι, Μασίστα,
 25 “πέπρηκται. οὔτε γὰρ ἂν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμὴν
 “γῆμαι, αὐτὴ ἐκείῃ πλεῖνα χρόνον συνοικήσεις· ὥς μά-
 “θης τὰ διδόμενα δέκασθαι.” ὁ δὲ, ὡς ταῦτα ἤκουσε,
 εὔπας τοσόνδε, ἐχώρει ἔξω, “Δέσποτα, οὐ δὴ πῶ με
 “ἀπάλεσας.”

CXII. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐν τῷ Ἐξέρχῃ *crudeli-*
 τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἀρπστρις μεταπεμφομένη *tafque in*
 τοὺς δασιφύρους τοῦ Ἐξέρχου, διαλυμαίνεται τὴν γυναῖκα *uxorem*
 τὴν Μασίστειν. τοὺς τε μαστοὺς ἀποταμύσας, καὶ *Mafistæ*
horribile.

προέβαλε· καὶ ῥίνα, καὶ ᾠτα, καὶ χεῖλα, καὶ γλῶσ-
σαν ἐκταμαῖνσα, ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμα-
σμένην.

Hinc tur-
bæ exortæ,
Xerxis re-
gno graves
future, nisi
Mafistæ e-
jusque filio-
rum nece
compositæ
fuissent.

СХІІІ. Ὁ δὲ Μασίστης, οὐδὲν κω ἀκηκοὺς ταυτέων,
ἐλπόμενος δὲ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰ-
κία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ
ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι πασι, ἐπορεύετο ἐς Βάκ-
τρα σύν τε τοῖσι ἐαυτοῦ υἱοῖσι, καὶ δὴ κού τισι καὶ ἄλλ-
λοισι, ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων
τὰ μέγιστα κακῶν βασιλῆα· τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς
ἐμοὶ δοκεῖν, ἔπειρ ἔφθη ἀναβὰς ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ
τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἑσπεργόν τέ μιν, καὶ ἦν ὑπαρχος
τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ἐεῖξης πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖ-
νον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατὴν, ἐν τῇ ὁδῷ
κατέκτεινεν αὐτόν τε ἐκείνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ
τὴν στρατὴν τὴν ἐκείνου. κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ἐεῖξου,
καὶ τὸν Μασίστειω θάνατον, τοσαῦτα ἐγένετο.

Græcorum
classē in
Hellepon-
tum ad
pontes re-
scindendos
profecta,
cum eos
jam solutos
deprehen-
dissent [8,
117.], Pe-
loponnesii
in Græci-
am rever-
tuntur: A-
thenienses
ad Scythum
oppugnand-
am se con-
vertunt,

СХІV. Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὁρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ'
Ἑλλησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὄρμεον, ὑπὸ ἀνέ-
μων ἀπολαμφθέντες· ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἀβύδον,
καὶ τὰς γεφύρας εὖρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὐρήσειν
ἐπὶ ἐντεταμένας· καὶ ταυτέων οὐκ ἥκιστα εἵνεκεν ἐς τὸν 5
Ἑλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μὲν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδα
Πελοποννησίοισι ἐδόξε ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθη-
ναίοισι δὲ, καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτῷ ὑπομεί-
ναντας, πειρασθαι τῆς Χερσονήσου. οἱ μὲν δὴ ἀπέπλεον·
Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβαλόντες ἐς τὴν Χερσό-
νησον, Σηστὸν ἐπολιόρκεον.

quo ingens
Perfarum
numerus,

СХV. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην, ὡς ἑόντος ἰσχυροτά-
του τείχεος τῶν ταύτη, συνηλθον, ὡς ἤκουσαν παρῆναι

τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐκ τε τῶν ἄλλων quod caetera Cherfontē oppida parum munita essent, confluerant.
 τῶν περιουκίδων, καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόβα-
 5 ζος, ἀνὴρ Πέρσης, ὃς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα
 ἦν κεκομικώς. ἔχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολεές, συνή-
 σαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν συχνὸς
 ὄμιλος.

СХVI. Ἐγυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξεω ὑπαρ- Praefectus Sesto a rege Artayctes, homo impius inque Protefilaum heroem contumeliosus.
 χος Ἀρταύκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτά-
 σθαλος· ὃς καὶ βασιλῆα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξη-
 πάτησε, τὰ Πρωτεσίλειω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἑ-
 5 λαιαῦντος αἰτήσας. ἐν γὰρ Ἐλαιαῦντι τῆς Χερσονήσου
 ἐστὶ Πρωτεσίλειω τάφος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτόν, ἐνθα
 ἦν χρήματα πολλὰ, καὶ φιάλαι χρύσειαι καὶ ἀργυρεαί,
 καὶ χαλκὸς, καὶ ἐσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ
 10 Ἀρταύκτης ἐσύλησε, βασιλῆος δόντος. λέγων δὲ τοιάδε,
 Ξέρξεα διεβάλετο· “ Δέσποτα, ἔστι οἶκος ἀνδρὸς Ἑλ-
 “ ληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύσάμενος,
 “ δίκης κυρήσας, ἀπέθανε. τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον,
 “ ἵνα καὶ τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι.”
 15 ταῦτα λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπέσειν Ξέρξεα δυνά-
 ναι ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνες.
 ἐπὶ γῆν δὲ τὴν βασιλῆος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλειον ἔλε-
 γε, νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἐαυτῶν
 Πέρσαι εἶναι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη
 20 τὰ χρήματα, ἐξ Ἐλαιαῦντος εἰς Σηστόν ἐξεφόρῃσε, καὶ τὸ
 τέμενος ἔσπειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτὸς τε ὅκως ἀπίκοιτο εἰς
 Ἐλαιαῦντα, ἐν τῷ αὐτῷ γυναιξὶ ἐμίσγετο. τότε δὲ ἐπο-
 λιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος εἰς πο-
 λιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας· ἀφυλάκτῳ
 δὲ κῶς αὐτῷ ἐπέπεσον.

СХVII. Ἐπεὶ δὲ πολιορκεόμενοι σφί Φθινόπωρον

Obfidione
diu protra-
cta,

ἐπεγένετο, καὶ ἥσχαλλον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τε τῆς ἐνυ-
τῶν ἀποδημέοντες, καὶ οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος,
ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅπως ἀπάγειν σφεας ἐπὶ τῷ
οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων πεινῆς
σφεας μεταπέμψηται· οὕτω δὲ ἔστεργον τὰ παρόντα.

fame com-
puli Persæ
noctu au-
fugiant:
itaque A-
thenienses
Sesto poti-
untur.

CXVIII. Οἱ δὲ ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπεγ-
μένοι ἔσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἔψοντες τῶν κλισίων,
ἐσιτίοντο. ἐπεὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι ἔχον, οὕτω δὲ ὑπὸ
νύκτα εἴχονται ἀποδράντες οἱ τε Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταύ-
κτης καὶ ὁ Οἰόβαζος, ὅπισθε τοῦ τείχεος κατασβάντες, 3
τῇ ἣν ἐρημότατον τῶν πολεμίων. ὥς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, αἱ
Χερσονησίται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι
τὸ γεγονός, καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλαν-
νες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πόλιν ἔχον.

Fugienti-
um pars a
Thracibus
capti truci-
dantur:
cæteri cum
ipso Arta-
ycta in ma-
nus Athe-
nienſium
incidunt.

CXIX. Οἰόβαζον μὲν νυν ἐκφυγόντα ἐς τὴν Θρηάκην,
Θρηῆκες Ἀψίνδιοι λαβόντες, ἔθυσαν Πλειστῶρῳ ἐπι-
χωρίῳ θεῷ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ· τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου,
ἄλλῳ τρόπῳ ἐφόνευσαν. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταύκτην,
ἕστεροι ὀρμηθέντες φεύγειν, ὥς καταλαμβάνοντο ἄλγους 3
έόντες ὑπὲρ Αἰγὸς Ποταμῶν, ἀλεχόμενοι χρόνον ἐπὶ συ-
χρὸν, οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ
συνδήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες, ἤγαγον ἐς Σηοτόν· μετ'
αὐτῶν δὲ καὶ Ἀρταύκτην δεδεμένον, αὐτοῖς τε καὶ τὸν
παῖδα αὐτοῦ.

Artayctes
ob impieta-
tem in cru-
cem actus
[7, 22.].

CXX. Καί τινι τῶν φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ Χερ-
σονησιτέων ταρίχους ὀπτῶντι, τέρας γεῖσθαι τοιούτου. οἱ
ταρίχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπ' ἀλλαντόν τε καὶ ἡσπαιρον,
ὅπως περὶ ἰχθύες νεοάλωτοι. καὶ οἱ μὲν, περιχυθέντες,
ἐθανύμαζον. ὁ δὲ Ἀρταύκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας 3
τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταρίχους, ἔφη· “Ἕϊνε Ἀθηναῖε, μηδὲν
“ φοβέο τὸ τέρας ταῦτο, οὐ γὰρ σοὶ πῶφρε· ἀλλ' ἐμοὶ

“σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιούνῃ Πρωτεσίλειος, ὅτι καὶ τεθνε-
 “ὤς, καὶ τάριχος ἐὼν, δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδι-
 10 “κέρντα σίνεσθαι. νῦν ὦν ἀποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπι-
 “θεῖναι· ἀντὶ μὲν χρημάτων τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱραῦ,
 “ἐκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ· ἀντὶ δὲ ἐμεαῦ-
 “τοῦ καὶ τοῦ παιδὸς, ἀποδώσω τάλαντα διηκόσια Ἀθη-
 “ναίοισι περιγεγόμενος.” ταῦτα ὑπισχόμενος, τὸν στρα-
 15 τηγὸν Πάριππον οὐκ ἔπειθε. οἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι τῷ
 Πρωτεσίλειω τιμωρέοντες, ἐδόντό μιν καταχρησθῆναι,
 καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ ὁ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόν-
 τες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν Ἐέρξης ἔξευξε τὸν πόρον,
 20 αἱ δὲ λέγουσι, ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος,
 σανίδα προσπασσαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖ-
 δα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταύκτεω κατέλευσαν.

CXXI. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἑλλά- His ita ge-
 δα, τά τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα theniensis
 τῶν γεφυρέων, ὡς ἀναθήσαντες ἐς τὰ ἱρά. καὶ κατὰ τὸ Græciam
 ἔτος τοῦτο οὐδὲν ἔτι πλεόν ταυτέων ἐγένετο. repetunt.

CXXII. Ταύτου δὲ τοῦ Ἀρταύκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέν- Artemba-
 τος προπάτωρ Ἀρτεμδάρης ἐστὶ, ὁ Πέρσῃσι ἐξηγησάμε- res, Artay-
 νος λόγον, τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες, Κύρῳ προσήνεκαν, Ge illius
 λέγοντα τάδε· “Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδοῖ, olim Perſis,
 5 “ἀνδρῶν δὲ σοι, Κῦρε, κατελὼν Ἀστυάγεια, φέρε, γῆν improbante
 “γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην, καὶ ταύτην τρηχέην, μετανα- Cyro, sua-
 “στάντες ἐκ ταύτης, ἄλλην ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ lum mite
 “πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες, πολλαὶ δὲ καὶ ἐκαστέρω· fertile viris
 “τῶν μὴν σχόντες, πλέοσι ἐσόμεθα θωῦμαστότεροι. fortibus
 10 “οἶκος δὲ ἄρχοντας ἄνδρας τοιαῦτα ποιέειν. κότε γὰρ gignendis
 “δὴ καὶ παρῆξει κάλλιον, ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολ- inepitum.
 “λῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίας;” Κῦρος δὲ ταῦτα

ἀκούσας, καὶ οὐ θωυμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιεῖν ταῦτα· οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραίνεε κελεύων παρασκευάζεσθαι ὡς οὐκέτι ἄρζοντας, ἀλλ' ἀρζομένους· φιλέειν γὰρ 15 ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι· οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπὸν τε θωυμαστόν φύειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγνώτες Πέρσαι οἷχοντο ἀποστάντες, ἐσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου· ἄρχειν τε εἶλοντο λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον, ἢ πτ- 20 διάδα σπεύροντες ἄλλοισι δουλεύειν.

EDITIONIS WESSELINGIANÆ

CUM

EDITIONE REIZII ET SCHÄFERI

COLLATIO.

LIB. I.

cap.	lin.
1.	15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάκου.
2.	2. οὐκ ὡς Ἕλληνες·
4.	7. ἄρην sed lib. ix. 8. 9. ἄρην
4.	8. μὴ αὐται
5.	13. προβήσομαι ἐς
5.	14. μικρὰ καὶ
7.	9. ἀπὸ τευ.
7.	10. Μήαν
9.	15. διὰ θυρίων.
11.	16, 17. διακρίναι
14.	5. πάρεξ δὲ τοῦ ἀργύρου
17.	8. χάριν ἐστάναι
17.	10. διαφθείρειν
27.	14. εἰκότα ἐλπ.
34.	11. κατορθώσας
34.	14. χρεόνται
39.	7. φοβέαι;
41.	9. πρὸς δὲ τοῦτο,
45.	14. ὡς εἰκὸς ἦν
53.	9. ἐπερωτᾷ
54.	1. διαπρόπια

cap.	lin.
54.	7. ἀτελείην
57.	7. οἰκησάντων
57.	16. εἰνεύκοντο
75.	1. ὦν Ἀστυάγεα
77.	2. γὰρ οἱ συμβαλὼν
79.	6. Λυδῶν δύναμιν
84.	17. Τροιάδης αὐτὸς δ
86.	28, 29. εἶπας, ὥστε αὐτῶ
94.	9, 10. σιτοδείην
94.	13. δὴ ὦν τό τε καὶ
98.	21. τὸν Ἀθηναίων κύκλον
108.	19. ἄλλοτί καὶ
109.	10. αὐτῶ μοι
109.	16. δεῖ μὲν τῶν τινα
111.	10. ὅτι μιν
116.	4. ἐλευθερωτέῃ
118.	5. ἐπαλλιλόγητο
122.	14. κατέλαβον
131.	1. νόμοισι τοιοῖσι
132.	4. τῶνδε ὡς
132.	6. τὸν τιάραν
132.	13. πάντα κρία.
134.	13. τῶ λεγομένῳ

- cap. lin.
 138. 9. τουτίον, πολλοὶ ἐξε-
 λαύνουσι ἐκ τῆς χά-
 ρης· καὶ τὰς λευκάς
 141. 2. κατεστρέφατο
 142. 2. ὀρέων
 143. 13, 14. ἐπὶ τε σφίαν
 146. 4. κάλλιόν τε γεγόνασι
 146. 7. Μινύαι δὲ Ὀρχομενί-
 οισι
 146. 20. καὶ ἐπὶ τε ταῦτα
 150. 2. στάσει
 157. 13. ἀνῆσαι τὸν ἐν
 167. 2. αὐτῶν πολλῶ
 180. 14. ἐπήσαν
 181. 4. ἐν τῷ ἦεν τὰ
 181. 5. περιβόλῳ τε
 182. 1. Φασὶ δὲ οἱ αὐτοί, ἔμοι
 186. 10. ἀρώρυκτο
 186. 12. ἀπεξηρασμένου
 188. 3. Λαβυνίτου
 191. 20. οὐδ' ἂν
 193. 17. ἐπειδὴν ἄριστα
 193. 30. τοῦτον τὸν καρπὸν
 193. 31, 32. ἵνα πεπαινηταί σφι
 194. 12. φοινικῆς
 196. 17. γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι
 199. 12. ὁδὸν
 202. 24. τὴν Κασπίαν
 210. 2. τῶδε
 210. 11. αὐτῷ τούτῳ
 212. 6. σῶμα, ἐπαναπλεῖν

LIB. II.

8. 14. τεταμμένον αὐτὸν vo-
 luit forte Reizius
 τεταμμένον τὸν αὐτὸν
 vid. Praef. p. vi.
 11. 18. χασσθῆναι ἂν κού γε δὴ
 13. 12, 13. ἐπίλοιπον Αἰγύπτιοι
 13. 19. σφίσι ὕειν
 15. 21. γίνεσθαι, πολλοὺς
 18. 3, 4. τῇσι ἑμαυτῇ γνώ-
 μῃσι
 19. 7. ὅτι κατέρχεται
 22. 8. εἰκὸς ἀπὸ
 22. 18. ἐχρίονιζε εἰ καὶ

- cap. lin.
 28. 5. πόλει
 30. 25, 26. διδοῦσί σφας αὐ-
 τοῦς
 30. 27. ἦσαν οἱ
 32. 18. ἡ τέλευτῃ τῆς Λιβύης
 32. 24. πάντων. ἐπεὶ ἂν
 32. 38. τῇ ἅπαντας
 33. 7. Νεῖλος, καὶ μέσην
 33. 14, 15. θάλασσαν ῥέαν τὴν
 τοῦ Εὐξείνου πόντου
 διὰ πᾶσης Εὐρώπης,
 τῇ Ἰστρινοὶ Μιλησίων
 52. 6. ἐπεὶ τε δὲ χρόνου
 65. 23. Ἰρηκα
 67. 6. Ἰρηκας
 79. 3—8. αἶσμα ἔνεστι Λί-
 νος, ὁ. ἔ. τ. Φ. ἀοιδι-
 μός ἔ. κ. ἔ. Κ. κ. ἄ.
 κ. μ. ἔ. οὐ. ἔ. σ. δ.
 αὐτὸς εἶναι τὸν οἱ Ἑ.
 Λ. δ. ἄ. ὦ. π. μ. κ. ἄ.
 ἀπ. μ. τ. π. Αἰ. ἔ. ἔ.
 δ. δ. κ. τ. Λ. ὁκ. ἔλ.
 τοῦτομα.
 81. 6. καλεομένοισι καὶ Πυ-
 θαγορείοις. οὐδὲ
 91. 20. ὅτι (et 21) ὅτι
 98. 30. ἐχθρὸς ἐκτεκόντες
 116. 6. δὲ, κατὰ γὰρ ἐποιήσε
 117. 2. μάλιστα δηλοῖ
 119. 12. ἐπὶ Λιβύης·
 124. 20. ταύτῃ δὲ δὴ
 124. 21. πυραμίδες, τῶν ὑπὸ γῆν
 127. 12. ποδάς ὑποβάς, τῆς ἔ.
 τ. μ. ἔ. τῆς μεγάλης
 οἰκοδομῆς·
 134. 7. οὐ γὰρ οἱ
 135. 7. εἶναι Ῥοδῶπιν
 136. 14. μηδὲ αὐτῶ
 140. 9. πλέω ἢ ἐπτακόσια
 145. 14. ἐξακόσια ἔτα
 147. 1. οἱ ἄλλοι
 148. 18. ἀρέομεν
 148. 26. ἀρέομεν.
 149. 5. ἴσοι καὶ
 151. 6. Ψαμμίτης et deinceps.

cap.	lin.
162	24. λόγον αὐτῷ
172.	3. κατάνεντο
174.	7. μὲν δὴ κατηλόχετο
175.	21. τῶν δ'

LIB. III.

5.	2. πόλις, ἥ ἐστι
14.	10. παρήσαν
19.	4. μετῆσαν
20.	9. αὐτοὺς καὶ κεχωρισ- μένοις
28.	5. μετῆσαν
31.	12. τοῖσι δίκαις
37.	12. ὅμοια τοῦ Ἡφαίστου
42.	3. Πολυκράτει
42.	16. κεχαρηότες
43.	7. τοῦδε εἵνεκα
47.	11. τῶνδε εἵνεκα
50.	15. οὔτε προσδιλέγετο
51.	14. ἐξείργειν
51.	14, 15. ἀπειλαινόμενος ἀν- ῆς ἐκ'
58.	5. μιληλαφείας
59.	4, 5. ἐξελοῦντες
66.	12. ἀνσταντα
66.	13. ἢν μὴ μιν
68.	3. ὁμοίως
68.	18. Εἰ μὴ αὐτῇ
68.	24. ἀνδραπος
72.	24. οὕτω ἂν ταῦτα
78.	22. εἶρετο ὅτι
79.	9. μαδόντες τότε
82.	21. συγχρίψαντες ποιεῦσι
82.	23. ἐκ δὲ αὐτῶν θαυμάζε- ται
82.	24. ἀν ὧν
83.	6. λαχόντων
83.	14. καθήστο
92.	6. καὶ Πανσίπαι
93.	9. δὲ καὶ Κάσπιοι
94.	6. Μοσυνόικοις, ἢ Μάρ- δοις,
97.	23. μὲν οὗτοι δῶρα—ἐκ- μίζον.
107.	6. εὐπετίως κτεάνται
108.	7. σχέτλια καὶ ἀκηρά,

cap.	lin.
112.	4. τῶν τράγων
115.	6. ἀπὸ τευ
116.	7. αἱ δὲ
116.	9. ἔχουσιν αὐτάς
117.	3. ἐν οὖρεσι ὄντας
135.	17. μὴ εὖ
140.	16. ἡρώτων.
142.	20. ἰερασύνην

LIB. IV.

5.	12. καὶ τὸν ἰδόντα
6.	4. τοὺς βασιλεῖς
10.	2. προσδείξαντα
10.	18. μηχανήσθαι
15.	12. καὶ τὸν μὲν
18.	2. ταύτης, ἀνδραποὶ οἱ- κέουσι
20.	4. κατοικοῦσι δὲ
28.	19, 20. δὲ οὐδὲ ὅσοι ἀνέ- χονται
33.	27. Θρήσας
33.	29. καλᾶμης ἔχούσας τὰ ἰρά.
36.	3. ὅστων περιέφερε
36.	4. σιτεόμενος
38.	2. ἀπ' αὐτῆς
38.	7. Μαριανδικῷ
40.	2. Σαπίραν
43.	9. παρητήσατο
43.	22. ἀνδράπους μικροὺς
45.	16. ἀπὸ τευ
48.	6, 7. πέντε μὲν οἱ ῥέοντες
53.	15. ἐς τὸν τεσσαράκοντα
53.	27. ἱρὸν Μητρὸς
53.	27. τοῦ ἱροῦ ὑπὸ
61.	4. ἔχοντες λείβητας
65.	4. δὲ ἔξαθεν
68.	16. τοῦδε ἰδέας
69.	2. ἄμαξαν καμάρης φρυ- γάνων
70.	4. ὑπᾶσι ἢ
72.	3. οἶδε εἰσι
76.	2. μήτοι γε
76.	3. Ἀνάχαρσις τε
76.	4. Σκύλης

- cap. lin.
 77. 9. 10. ὁδ' ἄν
 78. 4. ἐξ Ἰστρινῆς
 81. 5. ὡς ἔστι
 81. 17. τοῦτον εἰδέναι
 99. 6. μέτρῃσιν. Ἀπὸ Ἰστρη
 αὕτη
 106. 4. et seq. γλώσσαν δὲ
 ἰδίην. Μελάγχλαινοι
 δὲ εἴματα μὲν μέλανα
 φορέουσι πάντες, ἐπ'
 ἄν καὶ τὰς ἐπανυμίας
 ἔχουσι· ἀνθρωποφάγε-
 οὺσι δὲ μῦνοι τούτων·
 νόμοισι δὲ Σκυδικοῖσι
 χρέωνται.
 109. 1. Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ
 γλώσση χρέωνται καὶ
 Γελανοί· οὐδὲ δίαίτα
 ἢ αὐτῇ· οἱ μὲν γὰρ
 135. 9. δηλαδὴ αὐτὸς
 137. 7. οἷός τε ἔσται ἀρχεῖν
 146. 9. θυγατέρες, ἐς ὃ ἐλθεῖν
 148. 14. ἐαυτοὺς ἐς
 150. 7. Εὐθυμίδης
 152. 13. ἀτρεκίην ἰσμεν
 158. 5. χῶρων· ἵνα
 160. 11. ἐς οὗ ἐν
 166. 6. ἐς οὗ ἐλαθε
 168. 12. Πλευνός ἐστι.
 172. 7. ἔπειτα γάλα
 179. 12. πόρον δείξειν
 181. 18. ἐς οὗ δύεται
 184. 3. ἐστι Ἀτλαντες
 184. 5. Ἀτλαντες οὐνομα
 191. 18. θηρία ἀκατάψευστα
 192. 10. ὅριες μικροί,

LIB. V.

1. 10. προαστείω
 1. 11. προκλησίος ἐγένετο·
 1. 15. παρὰ σφίσι αὐτοῖσι
 4. 3. Θρηξί
 8. 7. Θρηκῶν
 9. 3. ἀλλὰ πέρην

- cap. lin.
 9. 11. εἶναι ἀκυράτους.
 10. 1, 2. κατέχουσι τὰ πεί-
 ρην τοῦ ἱατροῦ· καὶ
 10. 4. οὐκ εἰκότα·
 11. 6. προσέχρηζε·
 11. 7. τὴν Ἠδωνῶν
 12. 8. προαστείον
 16. 6. ἐστῆκει
 16. 12. ἔκαστος πολλὰς γυ-
 ναῖκας·
 18. 16. προσεχρήζετο
 18. 18. μετεπέμπετο
 19. 14. χερίσω
 20. 1. χερίσας
 21. 6. ἐγένετο
 21. 10. τῶν στρατηγῶν
 22. 1. εἶναι τοὺς ἀπὸ
 23. 2. ἐνδεῦτεν διαπεραιωθεῖς,
 23. 10. ἐγκτίσασθαι
 23. 14. ἂν ἐκείνος
 23. 15. σὺ τοίνυν τοῦτον
 24. 22, 23. σὺ δέ μοι
 27. 8. στρατὸν, τὸν ἀπὸ
 28. 6. ταμάλιστα
 29. 2. ἄνδρες ἄριστοι
 29. 5, 6. ἴδμεν ἀνστηκυσί
 29. 7. τοῦνομα
 29. 13, 14. τούτοις ἔταξαν
 30. 20. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, Ἰ-
 στάσπεος
 30. 25. χρήσωμεν
 31. 10. γὰρ δίκαιον
 31. 10. παρέχειν ἐστί·
 32. 10. Κλεομβρότου
 34. 10. κατεβδαπάητά σφι
 35. 5. ἀβρωδέων τε
 35. 9. Ἀγισταγόρην ἀπὸ
 36. 15, 16. ἐπικρατήσιν
 37. 3, 4. Ἐρξάνδρου
 39. 11. τίχτει ἐκ σέο, ἄλλην
 40. 2. τοίνυν τοι περιεχ.
 40. 10. ποιέων οὐδαμῶς
 42. 10. κτίσαν ἢ
 42. 11. οἶα βαρεῖας
 42. 13. οἶκησε χῶρον
 44. 14, 15. δὲ οὐκ οὗτοι
 45. 3. ξηρὸν Κράστιν,

cap. lin.

45. 4. Κραστήν· τοῦτο
 45. 7. ἐπ' ᾧ δὲ
 46. 10. τυραννίδι ἐπιχειρήσει
 47. 5. τριήρει
 47. 9. ἥρων
 47. 9. ἰλάσκοντο.
 49. 39. Χοάσπην
 51. 3, 4. προσεστήκει γὰρ δὴ
 51. 12. ἐς οὐ
 52. 22. Τίγρης·
 52. 28, 29. ἐσβάλλοντος ἐς
 53. 4. Μεμνόνεια
 54. 7, 8. Μεμνόνειον
 57. 1, 2. φονίης Ἰππάρχου,
 58. 5, 6. πρῶτα μὲν, τοῖσι
 καὶ ἅπαντες χρέωνται
 Φοίνικες·
 58. 9. πολλὰ τῶν χώρων
 58. 14. τὰς βίβλους
 58. 16. βίβλων
 62. 9, 10. προσχώρει κάτοδος,
 62. 12. ὑπὲρ Παιονίης τειχ.
 63. 11. προσχῶν
 64. 7. ἄνδρες· Schäf. ἄνδρας·
 65. 20. ἀπὸ ἀπὸ ἀπὸ ἀπὸ
 65. 23. χρεῖσται
 67. 6. πολλὰ πάντων
 67. 6. ἥρων
 67. 7, 8. Ταλαῦ
 67. 13. ἐβουλεύετο μηχανὴν
 67. 32. ἐπεκρίθητο
 68. 4. ὅς τε καὶ οὖν τὰς
 ἐπανυμίας
 68. 6. δὲ τοῦτομα
 69. 7. ἀπασμένον, τότε πάν-
 τα πρὸς τὴν
 72. 3. ἦσσαν
 72. 16. ἡ δὲ ἱερεὶ
 72. 19. Σεμιτὸν Δωριεῦσι
 73. 9. καὶ ποῖ γῆς
 73. 14. αὐτίαν βαλλόμενοι
 77. 15, 16. ἐς πέδας θήσαντες·
 77. 23. πρῶτον ἐσιόντι
 78. 7. ἐαυτῶ πρὸς θυμέτο
 79. 4, 5. ἀπελθόντων αὖ
 81. 3. αὐδῖς
 82. 3. οὐδὲνα ἀπεδίδον·

VOL. II.

cap. lin.

83. 1. χρόνον, καὶ τὸν πρὸ
 τούτου,
 83. 6. ἄτε δὴ
 83. 6. ἐδηλούντο
 83. 9. ἐκομίσαντό καὶ ἴδρ.
 84. 2, 3. ἐπετέλειον
 86. 4. ἀπαμύνεσθαι
 86. 5. νηυσὶ
 86. 6. οὐ ναυμαχῆσαι
 86. 13. περιβαλλομένους
 86. 14. ἐς οὐ
 86. 21. καὶ ἤκειν βοηθέντας σφί
 87. 7. κομισθεὶς ἄρα ἐς
 87. 12. θυκοῦ εἴη ὁ
 87. 15. ἄλλω μὲν
 87. 15. ζημιώσασσι
 89. 5. Αἰγινῆται δὴ
 89. 6, 7. ἐπ' Αἰγινῆτας
 89. 10. σφί χωρήσειν
 91. 4, 5. ἐαυτῶν γίνοιτο
 91. 5. ὑπὸ τυραννίδος,
 91. 15, 16. ἐξηλάσαμεν
 92. 10. δοκέοι
 92. 31. δὲ ὀλοῖτροχον·
 92. 42. τότε δὲ τῶ Ἡετίωνι
 92. 95. ἀσφαλέστερον
 92. 115. σφεα ἀπετέλεσε·
 92. 122. ἱματίων
 93. 9. εἰπαντος ἐλευθερώσαι,
 πᾶς
 93. 12. τοῦτο ἐκάλεσθη.
 95. 2, 3. διαβάλλων τοὺς τε
 Ἀδ.
 97. 5. ἐδυνάστευε μέγιστον·
 98. 4. ἐποίησε, ἀλλ'
 98. 7. ἐπειδὴ ἀπίκετο
 99. 8. σφί ἀπικολάτο,
 102. 1. Αἱ δὲ Σάρδις ἐνεπλή-
 σθησαν,
 102. 10. ὀνομαστούς·
 102. 12. ἀναβραϊζήκτα,
 103. 5. ἦσσαν
 106. 8. ἀπεστέρησε·
 106. 26. με ἄρες
 107. 1. μὲν λέγων
 109. 10. τουτίων ἔλοισθε,
 109. 13. φυλάσσοντας τὴν

C 6

- cap. lin.
 111. 2. ὀπλίτην ἀντιτάσσουσθαι
 ὁρδόν·
 111. 3, 4. πολέμια
 111. 13. προσφερέσθαι
 111. 19, 20. προσφέρεισθαι· καὶ
 πρὸς ἱππῶν, τοῦ σὺ
 112. 4. αἷς συνήλθε
 112. 10, 11. ἐνθαῦτα ὁ Κάρ
 δρεπάνω
 113. 6. Κουρινοὺς ἐποίησεν
 114. 5. μιν ἐνέκλησεν·
 114. 8. Θηροφίλους δὲ
 115. 7. ἐκινῶντος
 118. 6. ἐγίνοντο βουλαὶ
 118. 16. οὐκ ἀκονοστήσασιν
 119. 10. καταληθόντες ὅν
 119. 12. ἐκείνου Πέρσης,

LIB. VI.

4. 3. βιβλία
 4. 5. βιβλία
 5. 2. Χίοι καὶ ἡγεῖον
 6. 5. πᾶν ἀπολίσματα
 7. 10. μικρὰ ἢ πρὶ
 12. 13. ἡμέας ἐκείνους
 12. 20. παραδόμεθα ἀντιπρὸς.
 13. 7. ἀδύνατον τὰ
 13. 9. τὸν Δαρειον
 16. 2. αὐτοὶ δὲ ὡς
 18. 4. ἀέρης, ἔκταρ
 19. 9. δῶρα γενήσθαι
 19. 15. καὶ ὁ νηὶς τε καὶ
 22. 1. ἡρήμαστο·
 22. 11. Καλὴ αὕτη ἀπὸ
 23. 4. περιεκαδέσμετο
 23. 6. Ἀναξίλαος, τότε ἔαν
 24. 2. τῆς Ἰουκός
 24. 7. ἐς ὃ γῆρα
 28. 7. λιμνοπόσης
 32. 5. ἀντὶ εἶναι
 33. 11. εἰκησαν
 33. 15. παραχόντες
 35. 2. ἐδωκεν αὐτὸν τε καὶ
 41. 1. Τότε δὲ
 42. 3. ἐγίνετο· τούτου τοῦ
 ἔτους Ἀγρ.

- cap. lin.
 42. 15. κατὰ ταυτὰ τὰ
 44. 13. γὰρ τεθηκοσίας
 46. 10. ἐν Σκαπτῇ ὄλῃ
 47. 4. τὸννομα
 47. 5. Φοινικὰ ταῦτα
 49. 7. σφίσι ἐπύχοντες
 50. 6. Κριός· et infra Κριὸν
 et Κρη
 52. 22. ἦσαν οἱ αὐτοί·
 52. 30. οὐδὲν εἶδεν ἅπ'
 53. 10. ὁρδὸς πύρραι
 58. 14, 15. τῶν εἰλωτῶν, καὶ
 αὐτῶν Σπαρτιατῶν
 ἐπεὶ
 58. 16. καπνοπαῖ· τε τὰ μέ
 τωπα παραδόμεως,
 60. 3. παρτορίας
 61. 25. οἱ δειῖται·
 61. 27. ἐκιδεῖται·
 61. 30. δειῖται τὸ
 62. 12. τὰλλα ἔρη
 65. 12. καταμνησται
 65. 18. ἀπαμύσσει
 65. 18. ἐκείνου εἶναι
 65. 22. τότε ἐκλήσαντο
 68. 10. ἐγὼ δέωσεν ὅν
 69. 18. τοῦ ἡρώου
 69. 28. ὡς ἀντοῦ
 72. 6. χρῆσι δακλὴ ἀργυρίου
 77. 3. αἰέται· ἢ Σίπτα
 77. 13. καὶ ἐπ' ἐκπομπῶν
 85. 15, 16. ἐκπομπῶν
 86. 51. λαίσσανται
 86. 55. ὀλέσθαι
 86. 59. ἴσον δύνανται
 86. 62. ὁ λόγος, ὃ Ἀθηναῖος,
 ὅδε
 90. 3. Αἰγινητῶν εἰποντο
 95. 14. ἐμὲ δοκεῖν
 97. 5. ἐκ τῇ Ῥωμαίῃ
 97. 8. ἦτις τὰ αὐτὰ φρονέει
 101. 2. κατὰ τέμνος· καὶ
 102. 7. ὁ Πισιστράτης
 105. 9, 10. εἶναι ἤδη Ἀ. κ.
 πολλοῦ γνησίου
 σφίσι χρῆσιμου,
 109. 11. μνημόσυνον

- cap. lin.
 109. 12. εἰν οὐδὲ
 109. 31. συμβαλὼν εἰη,
 110. 4. γυναικὶ ἐφίετο
 110. 4. ἐκείνου αὐτῶν
 111. 3, 4. νόμος εἶχε
 111. 8, 9. ἀναγίνταν εἰς πατη-
 γύρας
 113. 1. χρόνος ἐγίγνετο
 113. 10. ἐς δ' εἰς τῆς
 114. 4. Κικυλίου
 121. 9. καὶ τὰλλα τὰ
 123. 1. ἦσαν
 125. 16. πρῶτον μὲν
 125. 23. ἐξήγαγετο
 127. 4. Σιρίτης Δάμας ὁ Σα-
 ραυρος τοῦ
 127. 21. ἐκ δὲ Ἀθηναίων
 128. 8. τῇ συνεστῇ διακείρετο
 128. 10, 11. ἀπ' Ἀθηναίων
 129. 9. ἀρχήσατο
 129. 10. ἀρχίστο
 129. 13. ἀρχήσατο
 129. 17. γαμβρὸν αὖ οἱ
 129. 21. ἀπαρχήσαθ' γε
 131. 1. Ἀμφὶ μὲν κείσται
 133. 3. τρήρεσι
 133. 10. οὐκ ἀποναστήσαν
 133. 11. τι δάσασσι
 133. 12. οὐκ διαφολάξουσιν
 134. 6. ταύτην ἐλδοῦσαν
 134. 11. εἶντα, ἔρεας
 135. 4. δηόσαις
 136. 3. διακείτου ἀγαγὼν
 136. 4. εἵνεκα
 136. 12. πεπλήκοντα τελευτῶν
 137. 6. σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ
 137. 16. θυγατέρας τε καὶ παῖ-
 δας ἐκ' οὐρα
 138. 5. κτησάμενοι, ἐλόχησαν
 138. 15. καὶ πολλὰ ἐπεκράτεον
 139. 17. εἰ δὲ δὴ
 140. 1. μὲν τοσαῦτα
 140. 2. ἢ ἐκ' Ἑλλασπόντῃ

LIB. VII.

1. 11, 12. στρατευομένων

- cap. lin.
 2. 10. ὁ μὲν γὰρ Ἀργ.
 3. 6. συνεβούλευε
 3. 18. δοκίμει δέ μοι
 4. 2. ἄρμεγτο
 5. 9. δοῦμαι δίκην
 6. 26, 27. Παισιστρατίδαι
 γυναῖκας
 8. 18. ἡμῖν τε προσγινόμενον,
 8. 35. δὲ, ἡμέας οἶα
 8. 41. γῆν τε σῆνι
 9. 19. οὐδαὶς ἠτκάδη
 9. 34, 35. πόλεμον προφέρων
 9. 40. τὰ πολέμια
 10. 15. πολλὰν ἀμείνοσας
 10. 19, 20. καὶ δὲ καὶ
 10. 34. ἐπετίρατο
 10. 39. μὴ βαυλεύειν εἰς
 10. 41. τὸν σύλλογον τόνδε
 10. 42. αὐτὴς τε ὅταν
 10. 45. et 48. ἦσαν
 12. 10. Πέρσας στρατὸν ;
 13. 2, 3. συναλίσσας τοὺς καὶ
 πρῶτους
 13. 11. μεταδογμένα
 14. 6, 7. ἐξ αὐτῶν ἀνασχί-
 σαι.
 15. 14. ἡμῶς αἷς καὶ
 16. 38. ἐπεφύλασσε τοῦτο μα-
 δητόν
 16. 41, 42. ἦδη ἦμι ἐν κοίτῃ
 17. 3. ἐξήμενος εἰς
 17. 6. εἶπε, Ἄρα σὺ δὲ καί-
 νος ἦς ὁ
 18. 1. τὸν οὐαιρον
 18. 8. ἡσόνων
 18. 19. ἐν σέο
 18. 21. ἐνδεήσῃ
 18. 22. τοῦτον λυχθέντων
 23. 3. ἐγίνετο
 23. 14. ὄρουσον
 25. 1. παρεκνεύαζετο
 26. 8. οὐδὲ ἀρχῇ
 28. 12. δέ μοι ἀπὸ
 29. 7. ἐξείνισας
 32. 5. τῶνδε δὲ εἵνεκα
 32. 7. ἐπεμψαν Δαρείῳ πέμ-
 ψαντι

σερ. lin.
 33. 9. προσδιεπασσάλευσαν
 33. 10. ἀδύμοστα
 35. 11. ἰόντι καὶ δολερῷ
 36. 9, 10. εἵνεκα τῶν
 36. 18. μὲν ἦν αὐτῇ,
 37. 5. ἀγγέλλετο,
 37. 12. οἱ δὲ ἔφασαν
 38. 7. χρήσειν
 38. 13. στρατιῆς τὸν
 39. 11. ἑτάπειο
 39. 18. ἐπὶ τὰ δεξιά τῆς ὁδοῦ,
 τὸ δ' ἐπ'
 40. 19. παρεβέβηκε
 41. 10. συνέκλρον
 41. 15. διέλειπε καὶ
 44. 7. γενομένην
 46. 3. οὗτος ὦ νῆρ
 47. 3. κακῶν μεμνώμεθα,
 49. 16. προβαίνοις
 50. 9. ἀποδέξῃς
 50. 27. φοβὴν φροῦμαθα πο-
 ρεούμενοι·
 51. 6. πλὴν Ἀθηναίων
 52. 12. οὕτω δὲ μὴδὲ
 53. 4. χρεῖζαν
 53. 9. τῶνδε δὲ εἵνεκα
 54. 1. παρεσκευάζοντο
 54. 10, 11. ξίφος, τὸ ἀκινάκην
 57. 4. τῇδε ἐγένετο
 57. 6. περὶ ἐαυτοῦ
 59. 7. καὶ ἐξαριθμῆσαι
 59. 13. τοπαλαῖον
 62. 6, 7. αὐτοὶ περὶ
 64. 4. ὅξυ ἀπινόμενας
 64. 5. ἐνεδεδύκασαν·
 64. 6. καὶ ἀξίνας σαγάρεις
 69. 5. διστοὺς μικροὺς·
 69. 12. Ἀρσάνης ὁ Δαρείου
 69. 15. ἤρχε Ἀρσάνης.
 71. 1. σκυτίνην ἔσαν
 72. 10. Βρύης ὁ Δαρείου
 74. 2. Μήονες
 76. 2. δύο λυκεργίας
 77. 1. Μήονες
 79. 4. ὠμοβοῖνας μικρὰς,
 79. 7. ὠκλισμένοι
 85. 3. τῆς Περσικῆς τε καὶ

σερ. lin.
 86. 7, 8. αὐτῶς Κῆσται
 86. 9. αὐτῇ, ἦν καὶ
 87. 1. ἱππεύει·
 87. 3. ἱππείας ἐπετετάχατο
 87. 4. ἔσχατοι ἐτετάχατο·
 88. 3. κατελέλειπτο
 88. 4. περιέπεσε ἀνεδίλητον.
 89. 9. οἰκίους τὸ παρὰ
 89. 14. καὶ τύχους
 91. 3. ὠμοβοῖας
 91. 4. εἰρινούς
 95. 10. λοιποὶ ἐκ τοῦ
 98. 2. ἔσαν ὄνομα·
 99. 6, 7. εἰσῆς ἀναγκαιῆς.
 99. 12. νίας ἐνδοξιότατας
 100. 1. ἡρίστησέ τε
 100. 10. ὁμοίως ὡς καὶ
 101. 4. ἡδύ τι ἐστὶ
 101. 7. λόγους ἀπηνευσμένους,
 101. 9. ὡς δοκέω ἐγὼ,
 101. 16. χρῆσθαι ἐκέλευε,
 102. 2. διαχρήσασθαι
 102. 6. διαχρεωμένη
 102. 8. πάντας Ἑλλήνας
 108. 3. μοι σὺ φῆς
 103. 4, 5. ὅν ἐδεύοντο
 103. 19. περὶ ἴνα
 103. 24. ἐλευθέριον,
 104. 7. πατρίδα
 104. 12. ἵκανον γὰρ εἶναι
 104. 18. θεοκτόνης, νόμος,
 112. 2, 3. τῶν καὶ ἐνὶ
 113. 7. ἐκτελέσσειν ἐς
 113. 9. ἐκκαλλιερύνειτο
 114. 9. 10. ἐπὶ τὰ ἰόντων ἐπι-
 φανέων Περσέων πάλ-
 λας ὑπὲρ ἐαυτῆς
 122. 3. Ἀσά τε
 123. 2. Καναστραῖον ἄκρην
 123. 16. στρατὸν πολλόν,
 123. 21. Ἰχναί τε
 128. 2, 3. μεγάλῃ τε ὑπὲρ
 μέγα
 128. 10. ἐσθλὰς ἐς
 128. 10. ἄκως τοι
 129. 2. συγκειλημένην πάντο-
 θω

- lin. cap.
 129. 4. ἀποκλήσει
 129. 21. ἦσσαν ἢ
 129. 26. καὶ ἐκείνη
 129. 27. ποιῆσαι. ἔργον γὰρ ἐ-
 στί δεικνύει, ὡς ἡμοὶ
 φαίνεται, ἢ διάστασις
 130. 13. ἔξω τῶν οὐράων
 131. 3, 4. Περραιοῦς.
 132. 2. Περραιοὶ,
 133. 1, 2. ἀπέπεμψε Πέρσης
 133. 4. διδ' ἐς φρίκα
 133. 9. ἐδράκη
 134. 3, 4. καὶ ἀπόγονοι, Ταλ-
 θυδιάδαι
 134. 5. διδοῦναι.
 134. 13. ποιῆν τίσαι
 134. 13. Ἐξέρχ' σὺ Δαρείω
 135. 6. αἰστία. ξενίζων
 135. 6. αἶρετο τάδε·
 136. 7. ἀπεμαχίσαντο τούτῳ
 137. 2. τοῦ παραντίκα
 137. 10. πρὸς βασιλῆα
 139. 3. τῇ γέ μοι
 139. 13. στρατοῦ καὶ βαρβάρου
 139. 22. τάλαντας
 141. 5. ἐκτελέειν
 141. 11. ταῦτα λέγουσι
 141. 20. Μὴ δὲ σὺ γέ
 142. 2. ἀπὸ ἀλλήλων
 142. 8. τῶν Ἀθηναίων
 143. 4. εἰρημένον· ἐόν καὶ, οὐκ
 145. 1, 2. ταῦτα τῶν περὶ τὴν
 Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν
 τὰ ἡμεῖς
 145. 14. γίνονται
 145. 16. πᾶσι τοῖσι Ἑλλήσι.
 146. 6, 7. κατακίετο
 146. 14. ἐπὶ δὲ ταῦτα
 149. 5. ἀνδρεοδέωσι
 149. 6. μηδὲ
 151. 3. Μεμνονεῖοις
 153. 4. οἰκίτηρ ὁ ἐν Γέλῳ
 154. 7. Παταίου, ὃς ἦν δο-
 γυφόρος
 154. 12, 13. πολέμοις
 156. 2. μὲν ἐπικρατῶν
 156. 4. ἦσαν ἅπαντα

VOL. II.

- lin. cap.
 156. 5. καὶ ἔδλαστον.
 157. 5. βάρβαρον. τὸν γὰρ
 ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 λάδα πάντας καὶ
 συνδάνειαι,
 158. 9. ἐπαυρήσεις
 159. 3, 4. ἀπαραιρεῖσθαι
 160. 14. ἐστὶ ἀρίσκεισθαι, ἢ
 161. 5. πείνη
 161. 17, 18. συγχωρήσωμεν
 162. 3. ἐπιέντες ἔχουσιν
 164. 14, 15. Σικελίην, ἀπὸ πάν-
 τα τὰ
 165. 8. Σαρδόνων,
 167. 2. εἰκόνι χρυσαμένων
 167. 6. ἐκαλλιερῆτο
 167. 11. ἐτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοι,
 τοῦτο
 168. 5. ὑπείσχοντο
 168. 16. ἐποίησαν
 168. 17. Πέρσῃ τοιαύδε·
 168. 21. τοὶ ἐναντιοῦσθαι
 170. 1. Μίνεω
 170. 3. θεοῦ σφί
 170. 17. οἰκῆσαι
 170. 25. κατελέλειπτο οὗτος. ὅσ-
 περ
 171. 5. μετὰ Μίνεω
 171. 7. Μενέλεω.
 172. 17. οὐδαμᾶ
 173. 8. Οὐλύμπου τοῦ οὐρεος
 173. 19. στρατοῦ ἐπιόντος·
 173. 22. καὶ ἄλλην εὐῶσαν
 174. 1. στρατιῇ
 174. 4, 5. οὐδέ τι
 176. 4. Ἀρτεμίσιον δέκεται
 178. 10, 11. ἐν Οὐίης
 178. 13. μὲν δὲ κατὰ
 180. 1. Πρηξίνος
 180. 4. τῆς πρώτης
 180. 6. τοῦνομα
 181. 8. σμύρνησί τε
 184. 3. τηνικαῦτα, ὡς ἐγὼ
 184. 3, 4. συμβαλλόμενος εὐ-
 ρίσκω, τῶν μὲν ἐκ
 184. 11. ὁμίλος γίνεται
 184. 14. ὅτι πλεον

D d

- cap. lin.
 184. 16. μοι ἐρρήθη,
 184. 17. ἦδη οὖν ἄνδρες ἂν εἶεν ἐν
 184. 28. μὲν τὸ ἐξ
 185. 7, 8. Ἑορδοί, Βοττιαῖοι
 187. 8. ποταμῶν ἰνίον, ἀλλὰ
 187. 15. τοσαυτῶν
 188. 11, 12. μὲν οὖν αὐξόμενον
 188. 18, 19. ἦν τε τοῦ
 189. 9. ἐξιστό τε
 192. 3. ὁ χειμῶν ὁ πρῶτος
 194. 8. δικαστέων· ὁ Σανδώ-
 κης
 195. 5, 6. περιγινόμενῃ
 196. 1. ναυτικὸς ὁ τῶν
 197. 11. ὥστε τι πρὸς
 197. 14. αἰλίσκωνται, ἐστέλλον-
 το ἐς τὸ
 198. 6. χάρον οὐρεα
 198. 7. περικλήσει
 198. 9, 10. ἦν Σπερχεῖς πο-
 ταμὸς
 199. 5, 6. περικλήσει
 203. 5. πᾶσαν εἰσι
 206. 6. τάχος βοηθεῖν
 207. 5, 6. περισπερχέοντων τῇ
 γνώμῃ
 209. 2. παρασκευάζοντο
 209. 19. βασιλεῖν τε καὶ καλ-
 λίστην πόλιν τῶν ἐν
 209. 21, 22. λεγόμενα, καὶ δεύ-
 τερα
 209. 22, 23. ἰόντες, τῇ ἐαυτῶν.
 στρατ. μαχέσονται.
 212. 8. ἐν μέρει
 213. 1. ὅ, τι χεῖραίτε
 213. 13. οὐδὲν ἦσαν.
 214. 12. οὐρος· καὶ κατὰ
 219. 3, 4. θάνατον· ἐπεὶ δὲ καὶ
 αὐτόμαλοι ἔσαν
 220. 10. ἐκέχρηστο
 220. 15. ἔξαμ. ἔχοντα χρᾶ,
 220. 17. ἄστου ἐρικυδέος
 223. 1. ἡλίου ἀνατείλαντος
 223. 10. εὐρύτατον
 223. 20, 21. ἀπεδείκνυντο
 224. 1. τοῦσι πλοῖσι
 224. 3. Πέρας, Λαωνίδης

- cap. lin.
 224. 5. ὀνομαστοί, πολλοὶ δὲ
 καὶ οὐκ ὀνομαστοί
 Σπαρτιητῶν,
 224. 14. ὡς μούνης
 225. 2. μαχεόμενοι· ὑπὲρ
 225. 4. Ἑλλ. ὑπερεξέευσαν,
 226. 6. ἀποκρύπτουσι·
 228. 2. ἢ ὑπὸ
 233. 13. ἠτύχησαν·
 234. 11. μάλιστα· καὶ οὗτοι
 238. 8. παρηγόρησι·

LIB. VIII.

2. 2. καὶ ὡς τὸ πλεῖστον
 4. 1. οἱ καὶ ἐπ'
 5. 4, 5. Κορίνθιος στρατη-
 γός,
 6. 9. εὐφρόνη καταλαμβάνη,
 7. 3. μὴ ὀρθεῖσαν
 7. 4. καὶ περὶ Γεραιστὸν,
 7. 13. τὸν ἀριθμόν.
 10. 15. λάμνηται.
 11. 2. γινόμενοι,
 12. 10. ναυμαχίῃ καρτερή·
 12. 13. τοιαύτῃ νύξ
 18. 6. δὴ ἐδούλευον ἔσθω
 20. 6. βαρβαρόφρονες
 22. 17. ἔγραφε,
 23. 1. μὲν ταῦτα
 23. 6, 7. ἄμ' ἡλῖω
 23. 7. στρατῇ ἐπέπλεε
 23. 10. τῶν Ἰστιάων,
 23. 10. Ἑλλοπῆς
 26. 10. δειλὴν ὥφλεε
 26. 14. μοχνησομένους
 30. 4. ἔχθος τῶν Θεσσαλῶν
 33. 2. ἔδρουν
 33. 3. Χαράδραν,
 33. 8. δέ τι καὶ τότε
 35. 8. δ' ἐπιστάτο
 36. 3. εἴ τί σφεα
 38. 7. φύσιν ἔχοντας,
 40. 3. τῶνδε δὲ εἴνεκα
 40. 11. τειχίοντας ἐς τὴν Πά-
 λεπόννησον,

cap. lin.

40. 12, 13. φυλακῇ, τᾶλλα δὲ
ἀπιέναι.
41. 7. τοῦδε εἵνεκα
41. 9. ἐνδιατᾶσθαι
41. 9, 10. ταῦτα, καὶ δὴ ὥς
42. 8. γένεος τοῦ
44. 4. τοιόνδε πῆγμα.
44. 11. ἐκλήθησαν
44. 11. ἐκδεξαμένου Ἐρεχθίδος
45. 1. παρήχοντο τὸ καὶ
46. 11. ἄλλοι
50. 7. ἐδῆου.
51. 5. μῆσ' ἐγένοντο
52. 6. φρήγματος
52. 10. ὀλοιστόχους
56. 1. ἐξηγγέλθη
56. 3. ὥς ἐνιοι
58. 5, 6. παρειζόμενός οἱ
60. 2. μὲν ἔτι οὐδὲν
60. 36. μὴ οἶκός τε δὲ
65. 15. ἀπ' Ἐλευσίνος
65. 22. καὶ τῇ κόρῃ
65. 28. ἀνδρῶπων οὐδεῖς.
66. 12. Μηλιάς, καὶ Δαυριάς,
66. 16. τῶν ἐπεμνήσθημεν
66. 17. δὴ προσέβαινε
67. 2. πόλεμον τῇ ἀποδύσσει
ταῖς
67. 10. ἄλλοι.
68. 2. δὴ ἄλλοι κατὰ
69. 7. τὴν δὲ εὐσαν
68. 10. ποιεέω.
68. 11. τοσοῦτόν εἰσι
69. 16. ὥς ἐκείνοις ἔπρεπε.
68. 26. ἀτρεμέειν
73. 3. Ἰδρυται· νῦν τε καὶ
74. 2. ἤδη ἐρόμου
75. 17. ὁμοφρονέουσιν, οὔτε ἀν-
τιστήσονται
76. 4. ἀπευδίσσαντο·
76. 8. et 12. εἵνεκα
76. 14. πῶρ' ναυμαχίης
83. 5. τοῖσι ἥσσοσι
84. 3. ἄμφελον
85. 9, 10. τοῦδε εἵνεκα
87. 20. τὴν νῆα τῆς Ἀργ.
92. 5. Ἰσχύϊου·

cap. lin.

95. 2. ἐμνήσθην ὥς
96. 14. ἐρετμοῖσι φρίζουσι.
97. 4, 5 κινδυνεύσῃ,
97. 10. ἠπιστάστο
98. 3. ἂν ἡμερέων
98. 6. ἐκαστην, ἵπποι τε καὶ
ἀνὴρ
98. 7. οὔτε νικητὸς,
98. 7. νῆξ ἔργει
98. 10, 11. κατ' ἄλλον
99. 8. ἐν αἰτίῃ
100. 21. ταῦτα ποιεέω.
100. 22. ἀπάγειν τὴν
100. 25. ἐν Πέροισι τοῖσι
101. 16. αὐτὸν δέ με
103. 2. αὐτὸς ἠπνέος.
104. 4. τοῖσι Πηδασείοις τού-
τοις
106. 1. ὄρμα ὁ βασιλεὺς
106. 8. ἀγαθὰ ποιήσων,
106. 20. ἀνείδιξε,
107. 2, 3. ἐκέλευέ μιν
107. 5. ἐς τοσοῦτον
107. 8. βασιλεῖ.
107. 10. ἠπίρου ταύτης, ὁδοῦ
τε
108. 13. σφῆς κακῶν
108. 25. ἐς δ' ἔλθοι
109. 20. καταμείναντας,
110. 1. Θμιστοκλῆς ταῦτα
μὲν
110. 6, 7. ἐπίστευσε
111. 2, 3. μήτε πλώειν
111. 4. περιεκατάτο,
111. 12. ἐς ταμείγιστα
112. 6. λέγων ταῦτα,
112. 13. Καρυστίοις οὐδὲν,
112. 15. ἔφυγον τὸ
112. 17. λάδρη
113. 13. καὶ τὴν ἄλλην ἵππον.
113. 13, 14. ἐκ δὲ τῶν συμμά-
χων
115. 13. ὁδὸν ἔρδειρε.
117. 5. σιτία πλέω
118. 4. Ἰθάρνει
118. 17. ἐκπηδῶν ἐς
119. 6. μὲν ἐπὶ τοῦ

- cap. lin.
 121. 10. ἐστήκει δὲ
 123. 4. διένεμον τὰς
 125. 6. ἔχοι τὰ
 125. 11. ἐς τοσούτον
 128. 5. ὅπως βιβλίον
 128. 9. τὸ βιβλίον
 128. 15. εἰ 18. τὸ βιβλίον
 129. 4. παρίεσαν
 129. 5. διαδοιορήκεσαν,
 130. 11. ἐπήγαγκαζε οὐδεὶς
 130. 18. ἰδοῦμεν πολλῶ
 130. 19, 20. εἴ τε δυναίατο
 132. 16. ἠπιστάτο
 132. 17. δὲ τοιούτω,
 133. 5. χρησάμενον
 135. 8. ἔπεσθαι δέ οἱ
 135. 10. τε τὴν προμαντιν
 136. 14. ἠπίστατο.
 137. 6, 7. ἰνδαῦτα καὶ ἐδή-
 τεον
 137. 9. ἔσαν γὰρ τοπάλαι
 137. 25. τότε, “Ὡς δεκάμεθα
 140. 3. ἀγγελίῃ ἦκε
 140. 11. ὑμῶν αἴτιον
 140. 27. προσχρήζω
 142. 9. ἀρχῆς δ
 142. 11. τοσούτων ἀπάντων αἰ-
 τίων.
 143. 4. δὴ τοῦτό γε
 143. 4, 5. ἐλυσσάριον σκεπτό-
 μενοι, ἀμυνόμεθα
 144. 31. ἡμῖας καιρός ἐστι.

LIB. IX.

2. 9. Εἰ δὲ ποιήσεις
 2. 10. καίναυ ἰσχυρὰ βουλευ-
 ματα.
 3. 2. δεινὸς ἐνίστατο
 4. 7. εὐσφης τῆς
 4. 7, 8. εὐσφης ὑπ’
 5. 2, 3. ὡς ἰδοῦσαι
 5. 14. ἦσαν
 6. 7. τα ἔπειπον
 7. 1. ἀγαθὸν τε
 7. 4. καὶ ἦδη ἐπαλθεῖς
 7. 19. ἀκίδουλον νύμφηται

- cap. lin.
 7. 25, 26. ἡμῖν τὸν Πέρσην
 8. 3. τοῦτο καὶ ἐπὶ
 9. 4. μέγιστον ξείνων,
 9. 6. ἔλεγε, “Ἄρα σφι τά-
 δε οὕτω
 10. 6. μὲν ἡ ἡγεμονίῃ
 13. 10. ἐξέλαυνε τῶνδε
 14. 4. ἐβουλεύετο, θέλων, ἡ-
 κως
 16. 1. Τάδε δὲ ἦδη
 16. 17. ταῦτα ἅμα τε τὸν
 17. 5. γὰρ δὴ σφοδρὰ καὶ
 18. 1, 2. ἐπεί σφεας
 18. 17. ἐς τοσούτον
 19. 12. φρασθέντες δὲ τοῦτο,
 21. 11. πέμψητε
 22. 4. ἐγένετο ἐπὶ τῆς
 22. 7. ἴσταται ὀρθὸς,
 22. 12. ἐνδεδύκει.
 22. 19. τὸ γινόμενον
 22. 22. τὸν νεκρὸν
 23. 7. ἐπεδοήθησε,
 23. 9. προσεκάλεσαν
 25. 2. ἐδάρρησάν τε πολλῶ
 25. 5. τῶνδε εἵνεκα κ. τ.
 26. 14, 15. συμβαλόντα
 26. 18. ὅριον ἐπὶ
 26. 20. πατρεῖα
 27. 6, 7. πατρῶν ἐστι,
 27. 7. εἶναί μᾶλλον ἢ
 27. 9. Ἰσθμῶ, τοῦτο μὲν, τέ-
 τους
 28. 23, 24. τοῦτων δὲ Χαλκι-
 δέας
 32. 14. ἐπεικᾶσαι ἐστὶ, ἐς
 33. 16. τῶν πολεμίων,
 33. 20. ποιήσει ταῦτα,
 34. 2. αἰτεόμενος.
 37. 11. σπῆναι δὲ
 37. 14. ὡς φυλασσόμενος
 38. 1. Ὁ μὲντοι θάνατος
 41. 19. μὲν ἡ αὐτὴ
 42. 19. ἐσήμηνε
 44. 10. ἦχοι ἐπ’ ἔκπου
 45. 19. οὕτω ἔργον παράβολον
 45. 21. ὑμῖν ἐξαίφνης οἱ
 46. 18. ἀλλὰ ἀρριδιόμεν

cap. lra.

48. 22. οἷδ' ὦν
 48. 23. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι,
 49. 2. ὑπεκρίνατο,
 49. 7. καὶ τοξέυοντες,
 50. 7. ὀπίσταντες,
 51. 2. συμβολὴν ποιούμενοι,
 51. 4. Γαργαφῆς, ἔς τὴν ἑ-
 στρατοκ.
 51. 20. τοὺς ὀπίσταντας
 53. 5, 6. ταξιρχίαν
 55. 5. Λακεδαιμονίους,
 55. 15. ἔχρηζέ τε
 58. 16. καὶ συνηδέσθαι
 61. 11. ἐπιπτον δὲ
 61. 17. χρήζοντα
 62. 6. κοτὲ ἐγίνετο,
 62. 9. ἐγίνετο ἢ μάχη
 62. 14. τοῖσι ἐναντίοις
 63. 5. οἶδε ἄ. κ. ἄ. κατέβα-
 λον
 64. 3. ἐπετελέετο,
 65. 10. ἐπὶ τοσούτων
 66. 2. λιπομένον
 68. 2. ἤρτητο ἐκ
 68. 4. ἐώρων. οὕτω
 68. 8, 9. διώκοντες καὶ φον.
 70. 8. οἷδ' ἡμῖνοντο,
 70. 12. καὶ ἤρειπον,
 71. 6. προσηνεύχθησαν,
 71. 15. ἐκλείποντα
 73. 2. ἐκ δῆμου
 73. 7. λέγουσι καὶ τοὺς
 73. 17, 18. Δακελῆς ἀπέχε-
 σθαι.
 74. 11. ἐφόρει ἄγκυραν,
 76. 6. καὶ ἀμφίπολοι,
 76. 12. Σπάρτης, λῦσαι με
 76. 19. καὶ εἰ θυγάτηρ
 76. 21. ταῦτα δὲ εἶπας,
 79. 9, 10. ἀποχρᾶ δέ μοι,
 79. 12. ψυχρῶσί τε τῶνδε
 80. 3. ἐκέλευε τοὺς
 80. 11. ἐγίνετο οὐδεὶς.
 82. 5. κατασκευασμένην,
 82. 6. ταυτὰ καδῶς Μαρδ.
 82. 18. ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μῆδων
 ἡγεμόνος τὴν ἀφρ.

VOL. II.

cap. lra.

82. 20. οἰζυρὴν
 84. 1. Ἐπεὶ τε δὲ Μαρ.
 84. 2. ὑπὸ τῷ
 85. 3, 4. τοὺς ἱρέας ἔδαψαν,
 85. 6. ἔσαν οἱ ἱρέες,
 85. 14, 15. εἵνεκα ἀνδράπων.
 87. 7. χρήζοντες,
 87. 9. οὐ δὴ μούνοι
 89. 2. ἐγίνετο.
 89. 6. εἰ εἰδέλοι
 89. 15. οὗτος κατὰ
 89. 24. αὐτὸς μὲν οὕτω
 90. 3. Δῆλῳ ἐκατέατο
 91. 5. ἀρμητο
 91. 9. ἢ μὴν Σααρίους
 93. 1. Τούτου τὸν πατέρα
 93. 11. κατακοιμήσαντος
 93. 15. ἀλλ' ὥς
 93. 17. κατακοιμήσαντά,
 96. 3. πρὸς Καλαμῆτοις,
 97. 3. Ἐλευσινίης Ἰρὸν,
 98. 2, 3. ἐκπεφυγόντων. ἀπο-
 ρῆ
 98. 7. καὶ ἄλλα
 98. 14. Ἴωνες, οἱ ὅτεσσιν
 98. 18. μὴ ἀκούσας
 98. 19. τοῦ ἀκούσαντος.
 98. 22. ἢ ἐπειτα ἀντιπρὸς δέντα
 99. 2. προσχέντας
 99. 14. τὰς ἐς ποταμὸν
 102. 10. γίνετο τὸ ἔργον,
 102. 18. οὕτω τε πρὸς
 103. 4. στρατηγὸς Περίλοος.
 104. 5. τούτου γε εἵνεκα,
 104. 6. παρεόντες τῷ στρατο-
 πῶν
 104. 7. πᾶν τοῦναντίον
 107. 1, 2. ἄκρα τῆς Μυκάλης
 108. 1. ἄρα, ἦρα τῆς
 108. 4. προσεφέρετο, προμη-
 θεύμενος
 108. 5. εὐ τε γὰρ
 109. 11. ἐγίνετο, οὐ
 110. 7. ἐνιαυτοῦ, ἡμέρῃ
 110. 10. μούνοισι ὁ βασιλεὺς,
 110. 12. χρήζει τοῦ
 111. 2. χρήζοντα,

E c

cap. lin.		cap. lin.	
111. 16.	αὕτη τέ μοι	116. 24, 25.	Ἕλληνας· ἀφύκτως
111. 22.	ἦσαν,		δέ πως
111. 28.	δὴ κου με	117. 2.	καὶ ἥσχαλον οἱ
112. 4.	τούς τε μαζοὺς	119. 1.	ἐκφύγοντα
114. 2.	Λεκτὸν ἄρμεον,	119. 8.	ἦγον ἐς Σηστὸν
114. 5.	ἐνεκα ἐς	120. 3.	καὶ ἥσκαρον,
114. 10.	Ἀβύδου διαβάντες ἐς	120. 9, 10.	ἀδικίοντα τίσεσθαι.
116. 4, 5.	Ἐλαιῦντος ὑφελά- μονος. ἐν γὰρ	120. 14.	ταῦτα ὑποσχόμενος, τὴν
		122. 14.	αὐτοῖσι παρηγοῖα

INDEX

eorum quæ apud Herodotum sunt memorabilia.

Monitus esse debes, mi lector, Indicem hunc non ad paginas accommodatum esse, sed ad libros, et capita, in quæ eos distribuimus.

- ABÆ**, urbs Phocensium, i. 46. viii. 27. et 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples, viii. 33. ibidem reddita oracula, Herodoti etiam ætate, ibid.
- Abantes** Euboeæ non minima portio, i. 146.
- Abaris** ferebatur fuisse Hyperboreus, iv. 36. de eo et ejus sagitta fabula, ibid.
- Abdera**, vi. 46. vii. 109, 126. urbs a Teiis condita in Thracia, i. 168. eam Xerxes præterit, vii. 109. cum Abderitis Xerxes hospitii fœdus iniiit, et acinace aureo ac tiara auro intertexta eos donavit, viii. 190.
- Abrocomes** et Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidæ occumbunt, vii. 924.
- Abrynechus**, Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidem, viii. 21.
- Abydus**, una urbium in Hellesponto, v. 117. vii. 33, 34. vicina Dardano, vii. 43. ponte a Xerxe jungitur, vii. 34.
- Abydeni** prætorium quoddam Xerxi exstruunt, vii. 44.
- Acanthus** urbs, vi. 44.
- Acanthios** hospitii jure et Medica veste donat Xerxes, vii. 116.
- Acanthiorum** mare, vii. 22.
- Accensio** lucernarum, festi nomen, ii. 62.
- Accipiter** inter animantes Ægyptiis sacras, ii. 65. eum qui necaverit apud Ægyptios, sive volens, sive nolens, morte mulctatur, ibid. eas aves in urbem Butun asportant sepeliendas, ii. 67. earum paria septem; omen sunt septem Persis, iii. 76.
- Acephali** populi, iv. 191. in pectoribus oculos habent, ibid.
- Aceratus**, propheta in templo Delphico, viii. 37.
- Aces** amnis, iii. 117. unde oriatur, ibid.
- Achæorum**, qui Iones e sedibus suis exegerunt, partes duodecim, i. 145.
- Achæi** Phthiotæ suppeditant Xerxi terrestres copias, vii. 185. eorum in Athamantis posteris actio, vii. 197.
- Achæis** Cereris templum et orgia, v. 61.
- Achæmenes**, Darii filius perit in Ægypto, iii. 12. Xerxis ex utroque parente germanus, vii. 7, 97. Ægypti præses, vii. 7. Ægyptiacæ classi præfectus, vii. 97. bonum consilium Demarati invertit, vii. 936. ab Inaro interfectus, iii. 12. vii. 7.
- Achæmenes alius**, Teispei pater, avus Cambysis, vii. 11. alius auctor regis stirpis per Darium, ibid.
- Achæmenidæ** compellantur a Cambyse, iii. 65. eorum tribus apud Pasargadas, i. 125. ab iis reges Persidæ sunt oriundi, ibid.
- Achaia**, viii. 36.
- Achelous** fluvius, ii. 10. vii. 126.
- Acheron** fluvius, v. 92. §. 7. viii. 47.
- Achilleum** oppidum, v. 94.
- Achilleus** cursus, locus sic dictus, iv. 55, 76.
- Acinaces** Martis, cui immolatur quotannis, iv. 62. acinacem in calicem vino et sanguine plenum tingunt Scythæ in fœdere ineundo, iv. 70. acinaces Persicus in Hellespontum abjectus a Xerxe, vii. 54.
- Acraphia** urbs, viii. 135.
- Acrisius** Danaes pater, vi. 53.
- Acrothoon** urbs, vii. 22.
- Aculeis** jaculorum abenum factum, iv. 81.
- Adicran**, Afrorum rex, agro a Cyrenæis exutus, Apriæ se dedit, iv. 159.
- Adimantus** Aristæ pater, vii. 137.
- Adimantus** Ocyti filius, Corinthiorum classis dux, fugam facere vult, viii. 5. ejus dictum in Themistoclem, viii.

INDEX.

59. insolentia erga Themistoclem, viii. 61. ejus turpis fuga, viii. 94.
- Admetus Eumeli pater, ii. 2.
- Adrastus Phryx Gordii filius, nepos Midæ, i. 35, 45. fratris interemptor, ib. a Cræso exilatus, i. 35. ei custodiam filii sui ad venationem exeuntis mandat Cræsus, i. 41. Cræsi filium transfodit, aprum volens transfigere, i. 43. sese super bustum Atys transfodit, i. 45.
- Adrastus, Talai filius, Sicyonis rex, v. 67. pater Ægialei, v. 68. In Adrastum Clisthenis Sicyonii odium, v. 67. ei honores et dies festi erepti, et Melanippo traditi, ibid.
- Adria, v. 9. a Phocæensibus ostensa, i. 163.
- Adymachidæ Libyes, Ægyptum versus, iv. 168. eorum mores, et uxorum, ibid.
- Æa Colchis, vii. 193, 197.
- Æaces Syloontis et Polycratidæ pater, iii. 139. vi. 13.
- Æaces Samius, iv. 138.
- Æaces, Syloontis fil. Sami tyrannus, ab Aristagora exutus tyrannide, vi. 13. Samios ad defectionem a sociis sollicitat, ibid. Samum reductus, vi. 25.
- Æacus et Ægina, vi. 35.
- Æacus et Æacidæ a classe Græcorum invocantur, viii. 64. Æaci fanum, v. 89. Æacidæ ab Æginetis, Thebanis missi, v. 80. viii. 84.
- Ædes Veneris in Cypro unde extracta, i. 105. Minervæ, viii. 39. Protei, dicta Veneris hospitæ, ii. 112. Vulcani, ii. 110. deorum et hominum lignæ, iv. 106. fulmine absumptæ, iv. 79.
- Ædificii structura, in quo repositæ erant regiæ pecuniæ, ii. 121.
- Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium consumptum, ii. 175. et ejus ex solido saxo descriptio, ibid. et seq.
- Ædificium Zalmoxis sive Zamolxis subterraneum, iv. 95.
- Ædificia humanis operibus majora, ii. 148.
- Æga urbs, vii. 122.
- Ægæ una ex partibus Achæorum, i. 145.
- Ægææ civitas Æolum, i. 149.
- Ægæum mare, iv. 85.
- Ægæus mons, unde Xerxes navalem pugnam spectabat, viii. 90.
- Ægestanorum pugna cum Spartanis ducibus, v. 46.
- Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit, i. 173.
- Ægeus, Ololyci fil. unde Ægidæ, iv. 149.
- Ægialenses, tribus Sicyonia, ab Ægiale Adrasti filio, v. 68.
- Ægialees Pelasgi, vii. 93.
- Ægicoreas Ionis filius, v. 66.
- Ægidæ in Sparta ingens tribus, a quo dicta, iv. 149.
- Ægila, sive Ægile, locus ad quem Nasamones veniunt ut palmulas decerpant, iv. 172, 182.
- Ægilea, Styreorum insula, vi. 107.
- Ægilia circa Eretriam, vi. 101.
- Ægina et Æacus, vi. 35.
- Ægina et Thebe, sorores, filiz Asiopi, v. 80.
- Æginetæ cur Samiis infensi, iii. 59. Samios ut mulctarent, ibid. Epidauriis quondam subditi, v. 83. eorum in Athenienses odii principium, v. 89. terram et aquam Dario dant, vi. 49. unde infensos habent Athenienses, et apud Spartam insimulantur, ibid. contraque ejus rei autores mittitur Cleomenes, vi. 50. primores ipsorum dantur obsides Atheniensibus, vi. 73. eorum cum Atheniensibus similitudines, v. 82. undeque ortæ, v. 82, 83, etc. ab iis illatæ Atheniensibus injuriæ, vi. 87. auxilia rogantur a Thebanis contra Athenienses, v. 80, 81. ab iis statum repetitæ per Athenienses, v. 84. circa Æginetas et Athenienses acta, ibid. et seq. eorum legati contra Leutychem, Spartam missi, vi. 85. eorum piculum, maximorum eis malorum causa, vi. 91. ab Atheniensibus navali prælio victi, vi. 92. præstantissimi in pugna navali contra Persam, viii. 93. aureas stellas tres quæ super malum navis æreum sunt Delphis dedicaverunt, viii. 122. unde iis divitiarum principium, ix. 79. iis tumultus ipsorum rogatu structus, a quo, et cur, et quando, ix. 84.
- Ægineticum bellum cum Atheniensibus, vii. 144.
- Ægion urbs Achæorum, i. 145.
- Ægira urbs Achæorum, i. 145.
- Ægiroessa, Æolum civitas, i. 149.
- Ægis Minervæ unde, iv. 180.
- Ægli pop. iii. 92.
- Ægos potami, ix. 118. circa Ægrotos Babyloniorum lex, i. 197. ægroti apud quosdam Indos deserti in deserto cubant, iii. 100. apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur, iii. 99. super ægrotos qui ad aram sunt cinis sparsus in Delo, iv. 35.
- Ægyptus in XII. portiones distincta, ii. 147.
- Ægyptus fluminis donum, ii. 5.
- Ægypti seu Ægyptiacæ regionis natura, ibid. ejus longitudo, ibid. tota

INDEX.

est palustris: vel, (*ut Græcum verbum sonat*) palus, ii. 4.
Ægyptus est quam Nilus irrigat, ii. 18.
 Asiæ et Africæ terminus, ii. 17. Africæ finitima, ii. 65. iii. 91. unde incipiat et qua pateat in eam ingressus, iii. 5. in regiones (vel potius præfecturas, quæ nomoi vocantur) divisa, ii. 164. urbes habitari in ea mille et viginti, ii. 177. montanæ Ciliciæ opposita est, ii. 34. qualis sit qua parte Africam spectat, ii. 8. fossas unde tam multas habeat, ii. 108. propter quas inequitabilis et plaustris inhabilis effecta, ibid. de **Ægypti** magnitudine Ionum sententiæ, ii. 15. et Herodoti, ii. 17. plura mirabilia habet quam omnis alia regio, ii. 35. sub Amasi rege maxime beata, ii. 177.
Ægypto minatur interitum Cambyses circiter decem annos natus, iii. 3. ea potiuntur Persæ, iii. 7. Persis tributaria, iii. 91. ex ea acutum et galea, iv. 180.
Ægyptia sacra, ii. 81.
Ægyptii cum Cyri familia cognationem sibi fingunt, iii. 2. pleraque omnia diversa a cæteris hominibus constituerunt instituta et jura, ut cœli eorum et fluminis diversa est natura, ii. 35. eorum instituta et jura, ii. 35, 36, etc. omnium hominum primos se arbitrati, ii. 2. Phrygas tamen esse priores concedunt, ibid. in septem hominum genera distributi, ii. 164. hominum sapientissimi, ii. 160. multarum rerum cognitione cæteris antecellunt, ii. 121. eorum inventa, ii. 4, 82. primi immortalitatem animarum asseverarunt, ii. 123. primi annum excoGITarunt, et in menses duodecim distribuerunt, ii. 4. prodigiorum observantissimi, ii. 82. divinationem certis diis vindicant, ii. 83. ignem animal esse asserunt, iii. 16. suis moribus et institutis contenti, ii. 78. nec ullis aliis uti volunt, ii. 91. nihil a Græcis mutuati, ii. 49. eorum in Græcos dictærium, ii. 13. quibus potissimum inter eos sine agricultura fruges proveniant; utque jacto semine in sua rura sues immittant, ii. 14. vitibus carent, ii. 77. eorum vinum ex ordeo, ibid. fabis abstinent, ii. 37. eorum victus, ibid. eorum præcipui conventus, ii. 59. eorum cantilena, ii. 79. medici apud eos singulis morbis singuli, ii. 84. eorum sacra, ii. 39, 40. eorum sacerdotes, ii. 37. quorum unus est pontifex, ibid. suntque rasi, ii. 36, 37. eorum superstitiones, ii. 65. et nominatim circa bestias quasdam, ibid. illis sacrificia sub Cheope interdicta, ii. 124. a Myoerino resti-

tuta, ii. 129. eorum circa Cererem et Rhapsinitum ceremoniæ, ii. 123. eorum omnia fere nomina ab iis ad Græcos pervenerunt, ii. 50. duodecim eorum cognomina primi in usu habuerunt, ii. 4. primi diis aras et simulacra et delubra statuerunt, ibid. quorum eorum nomina nesciant, ii. 50. quorum eorum oracula, habeant, ii. 83. dii aliquando eorum principatum obtinebant, ii. 144. pendenda circumcidunt, ii. 36, 104. cum feris vescuntur, ii. 36. eorum victimæ, ii. 41, etc. suem non alunt, iv. 186. quo tempore sues immolent et earum carne vescantur, ii. 47, 48. eorum ablutiones post contactam suem, ii. 47. qui Thebanæ provinciæ, ab ovib. abstinent et capras immolant, ii. 42. contra faciunt **Ægyptii** Mendesiæ provinciæ, ibid. et 46. descriptio eorum qui sunt circa partem **Ægypti** frumentariam, ii. 77. eorum qui in paludibus sunt, mores et instituta, ii. 92, 93. **Ægyptiorum** luctus et sepulturæ, ii. 85, 86, etc. mos triplex in condiendis cadaveribus, ii. 86, 87, 88. eorum scripturæ et literarum duplex usus, ii. 36. eorum interpretes a quibus oriundi, ii. 154. eorum pueri linguam Græcam edocti, ib. **Ægyptii** maxime salubri corpore ob aërem qui est immutabilis, ii. 77. purgant se singulis mensibus, ibid. eorum capita quam firma, et cur, iii. 12. **Ægyptii** medici cæteris præstantiores, iii. 129. apud **Ægyptios** viri binas vestes habent, feminæ singulas, ii. 36. vestes eorum lineæ quales, ii. 81. unguenta, ii. 94. naves, ii. 96. eorum mysteria, ii. 170, 171. eorum reges, ii. 99, 100, 101, 102, 111, 112, 121, 124, 127, 129, 136, 137, 141, 147, 151, 158, 160, 161, 172. iii. 10. eorum sub duobus regibus calamitas, ii. 128. **Ægyptii** bellatores in magno contemptu Sethoni regi suo, ii. 141. **Ægyptii** libertatem adepti duodecim sibi reges constituerunt, ii. 147. **Ægyptii** a rege Aprie cur desciverint, iv. 159. eorum clades a Cyrenæis accepta, ibid. in fugam vertuntur a Persis, iii. 11. morte mulctati a Cambyse quum Apia celebrarent, iii. 29. a Cambyse subacti, a Persis deficient, vii. 1. a Xerxe subacti denuo, vii. 7. ipsi et Phœnices commeatus comportant exercitui Persico contra Græcos, vii. 25. navali in pugna strenui, viii. 17.
Ægyptius quidam vocalissimus, iv. 141.
Ægyptio thorace in pugna utuntur Persæ, i. 135.
Ægyptiacum linum, ii. 105.

INDEX

- Aenea urbs*, vii. 123.
Aenesidemus Pataici filius, satelles Hippocratis, vii. 154.
Aenesidemus Theronis pater, vii. 165.
Enigma Hipparcho per somnium dictum, v. 56.
Enigma piscatorium, ii. 35.
Enyra, regio, vi. 47.
Enus urbs, iv. 90. vii. 58.
Æoles invadit Cæsus, i. 26. eosque subegit, i. 6, 28. Cyro se dedere volunt, i. 141. *Æoles et Iones hereditarii Cambysis servi*, ii. 1. tributarii Dario, ii. 90. olim Pelasgi vocati, vii. 95. eorum sacra et pempobola, ii. 37. *Æoles circa oram Iliadem capti ab Hymæe*, v. 122.
Æolenses Mitylensæ, v. 94.
Æolum in Xerxis classe arma, vii. 95.
Æoles Sestum tenentes, ix. 114.
Æolicæ undecim civitates, i. 149.
Æolicæ civitates insulares quinque, i. 151.
Æolicæ et Ionicæ ditionis collatio, i. 149.
Æolidarum oppidum incensum, viii. 35.
Æolis, vi. 127.
Æolus Athamantis pater, vii. 197.
Æor apud Scythas virum significat, iv. 110.
Æorpatæ, id est, viricidæ, Amazones dictæ lingua Scythica, ibid.
Æquabilitas, res egregia, v. 78.
Æquitati iniquitas invisa, i. 96.
Ær Ægyptiorum nunquam immutatur, ii. 77.
Æris mutatione existunt præcipue morbi, i. 77.
Ærarium Atheniensium, vii. 144.
Æropus Temeno natus, viii. 137.
Æropus Philippi filius, Alcetæ pater, viii. 139.
Æropus Echemi pater, ix. 26.
Æs apud Æthiopas omnium pretiosiss. et rarissimum, iii. 23. apud Scythas non est in usu, iv. 71. ejus copia apud Massagetæ, i. 215. pro ære aurum mercantur *Æginetæ*, ix. 79.
Æris alieni debitor mendacio obnoxius, i. 138.
Æs alienum debere, apud Persas turpe est, i. 138.
Æris alieni debitor cadaver patris deponit apud Ægyptios, ii. 136.
Ære alieno liberatur apud Spartam, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ sit obstrictus, vi. 59. ut et apud Persas, ibid.
Æris fodinæ prope Prasiadem, v. 17.
Ærei viri Psammiticho auxiliantur, ii. 152.
Æreus Jupiter et Neptunus, ix. 80.
Æreum totum Mardonii præsepe, ix. 69.
Æsanus, Grini pater, iv. 150.
Æschines, Nothonis filius, vi. 100. non sinit Atheniensium auxiliorum quatuor millia secum perire, ibid.
Æschreus, Lycomedis pater, viii. 11.
Æschronia tribus, iii. 26.
Æschylus Euphorionis filius, ii. 156.
Æsopus fabularum scriptor, ii. 134.
Æstas ubi semper nubila est, iv. 28.
Æstatis et hiemis simulacra, ii. 121.
Æthiopiz regno solus Sesostriis Ægypti rex potitus, ii. 110.
Æthiopiz situs extremus, iii. 114. ejus descriptio et quarum rerum ferax sit, ibid.
Æthiopes quomodo redditi mansuetiores, ii. 30. pudenda circumcidunt, ii. 104.
Æthiopes macrobii, unde tam longæ vitæ, iii. 23. quales homines, iii. 20, etc. eorum regis cum Ichthyophagis, Cambysis legatis colloquia, iii. 21, 22, etc. adversus eos infelix Cambysis bellum, iii. 17, 25, etc.
Æthiopes alii Ægypto contermini a Cambyse subacti, iii. 97. eorum semen, domus, ibid.
Æthiopes nomades, ii. 29.
Æthiopum varia genera cum Xerxe militantium, vii. 69, 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces, ibid.
Æthiopum genitura nigra, iii. 101.
Æthiopicus lapis, ii. 134.
Ætolus Males Agaristæ procus, vi. 127. germanus Titorni, ibid.
Affines Medi et Persæ similiter colunt, ibid.
Africæ termini, ii. 17. deserta, ii. 32.
Africæ superiora æstas semper obtinet, ii. 26. vide et Libya.
Africus ventus pluviosissimus, ii. 25.
Agæus Onomasti pater, vi. 127.
Agamemnon Pelopides, vii. 159. Orestis pater, i. 67.
Agarista, Clisthenis filia, Græcorum præstantissimo destinata, vi. 126. ejus proci totius Græciæ præstantissimi juvenes, vi. 127. nubit Megacli, vi. 130. ejus liberi, vi. 131.
Agarista, Hippocratis ex Agarista, nati filia, ibid. Xanthippo nupta, ibid. ejus visum in somnis, ibid. Periclis mater, ibid.
Agasicles, vir Halicarnassæus, i. 144. legem Apollinis Triopii ausus violare, ibid.
Agathoërgi Spartæ, i. 67.
Agathyræi, iv. 102, 125. eorum mores et instituta, iv. 103.
Agathyræus, Herculis filius, iv. 10.
Agbalus pater Merbali, vii. 98.
Agbatana Syriæ, i. 98. iii. 62. et eorum exstructio atque situs, i. 98.
Agbatana Mediæ, iii. 65.

INDEX.

- Agenor Cilicis Phœnicis pater, vii. 91.
 Ager Caiici, vi. 28. Crestonicus, et Pœo-
 nius, vii. 124. Platœensis, ix. 15.
 Carystius, ix. 104.
 Agricolatores contemptissimi apud
 Thraces, v. 6.
 Agricultura Ægyptiorum quibusd. nul-
 la, ii. 14.
 Agesilaus Doryagi filius, vii. 204.
 Agesilaus Hippocratides filius, viii. 131.
 Agetus, Alcides filius, vi. 61. uxorem
 suam amico Aristoni collocat dolo
 adactus, vi. 62.
 Agger visu mirabilis a Nitocri aggestus,
 ii. 185.
 Agger Samiorum, iii. 60.
 Agis Menaris pater, vi. 65.
 Aglauriæ Cecropis filiæ templum, viii.
 53.
 Aglomachi turris, iv. 164.
 Agora, oppidi nomen, vii. 58.
 Agrianes fluvius, iv. 90.
 Agrianes pop. v. 16.
 Agyllenses vel Agyllæi, i. 167. mala
 illis immissa propter Phœcenæ, ibid.
 Abenum ex aculeis sagittarum factum
 in Scythia, ejusque descriptio, iv. 81.
 Abenum a Samitis factum ad exemplum
 crateris Argolici, iv. 152.
 Ajax pater Philæi, vi. 35.
 Ajax Telamonis fil. pro heroe habitus,
 v. 66. ab Homero celebratus, ii. 28. a
 Græcorum classe invocatur, viii. 64.
 ab iis victoribus navis ad Salaminem
 ei reposita, vii. 121.
 Aïmnestus Spartiata, Mardonii interfec-
 tor, ix. 63. ejus interitus cum trecen-
 tis aliis, ibid.
 Alabanda urbs Phrygiæ, viii. 136.
 Alabandenses in Caria, vii. 195.
 Alæ in humeris vicæ, i. 209.
 Alalia a Phœcænsibus condita, i. 165.
 Alarodii, iii. 94. cum Xerxe militantes,
 vii. 79. eorum armatura et dux, ibid.
 Alazir Bæceæ rex, iv. 164. ejus in-
 teritus, ibid.
 Alazones, iv. 17, 52.
 Albæ columnæ, sic dictus locus, v. 118.
 Albus murus Memphiticus, iii. 91.
 Album litus, vide in Leuce acte.
 Alceus, Herculis filius, i. 7.
 Alcei poëtæ fuga, v. 95. ejus arma sus-
 penderunt in Sigeo Athenienses, ib.
 Alcemenes Telecli filius, vii. 204.
 Alceus pater Amyntæ, viii. 39.
 Alcibiades Clinix pater, viii. 17.
 Alcides Ageti pater, vi. 6.
 Alcimochus Euphorbi pater, vi. 101.
 Alcimus Mentoris pater, ii. 7.
 Alcinor et Chromius Argivi, i. 82.
 Alcmaeon Megacelis filius, vi. 125. ejus
 officium erga Lydos, et Cresi in eum
 ob id munificentia, ibid. quomodo se
 sauro ridicule oneravit, ibid. ejus do-
 mus inde divitiæ, ibid. alia Cresi in
 illum beneficia, ibid. victor in Olym-
 picis, ib. idem Megacelis pater, vi. 127.
 Alcmaeonidæ obnoxii crimine piaculari,
 i. 61. profugi Athenis propter Pisia-
 tratum, i. 64. et Pisistratidas, v. 62.
 ipsi Persas in Athenienses excitarint
 necne, vi. 121. tyrannorum et tyran-
 nidis hostes maximi, ibid. 123. cly-
 peum ex composito Persis ostende-
 rint necne, vi. 115, 124. eorum laus,
 vi. 123. per Græciam quomodo cele-
 bres facti, vi. 125, 126.
 Alcmaeonides, v. 62, et 66. vi. 125.
 Alcmena mater Herculis, ii. 43, 145.
 Alcon Molossus e procis Agaristæ, vi.
 127.
 Alæ ludus a Lydis inventus, i. 94.
 Alæ lusus Cereris et Rhampsiniti, ii.
 122.
 Alæ Minervæ templum, i. 66. ix. 69.
 Alelus campus Ciliciæ, vi. 95.
 Aleusæ filii, vii. 130. ix. 57.
 Aleuada Thessaliæ reges, vii. 6. eorum
 nunci ad Xersem missi ut succurrat
 contra Græcos, ib. Thessalis invitis,
 vii. 172.
 Alexander, Priami filius, i. 3. Helenæ
 raptor, i. 3. li. 113. ejus cum Helena
 in Ægyptum adventus, etc. ii. 13, 14,
 etc. ex Sparta triuo Ilium pervenit,
 ii. 117.
 Alexander Macedo, Amyntæ filius, v.
 19. vii. 173. viii. 139. ejus genus, viii.
 139. vetusta origine Græcus, v. 22.
 ix. 44. Persarum insolentem libidi-
 nem in convivio ulciscitur, v. 20.
 ejus prudentia, v. 21. in Olympia
 cursor primo proximus, v. 22. Macedo-
 num tyrannis quomodo ad eum
 pervenit, viii. 137. Athenienses hor-
 tatur ad paciscendum cum Mardonio,
 viii. 140. Atheniensibus Mardonii
 causam prodit, ix. 43, 44. aurea ejus
 apud Delphos statua, viii. 121.
 Alilat, eadem Arabibus quæ Urania, iii.
 8.
 Alitta, Venus dicta ab Arabiis, i. 131.
 Alizones pop. iv. 52.
 Alleus Sidonii Tetramnesti pater, vii.
 98.
 Alluvione fluminis agros decurtatos
 compensat Ægypti rex, ii. 109. in
 Alopecis Atticæ bustum Anchimolii,
 v. 63.
 Alpeni vicus, vii. 176, 177, 229.
 Alpeus oppidum, vii. 216.
 Alpheus et Maron Orsiphanto geniti,
 vii. 227. eorum virtus ad Thermopy-
 las, ibid.
 Alpis fluvius, iv. 49.
 Alus, urbs Achaïæ, vii. 173, 197.
 Alvattes, Sadyattæ successor in regno
 Lydiæ, i. 16. ejus acta memoratu di-

INDEX.

- gna, i. 16, 17, etc. qua ratione Miletum obsidebat, i. 17. ejus morbus, i. 19. cum Thrasybulo pactiones init. i. 21. donaria ab eo Delphos missa, i. 25. ejus obitus, ibid. ejus sepulcrum quale, et a quibus constructum, i. 93. ejus filius Pantaleon, i. 92. filia Ariana, i. 74.
- Amasis** Ægypti rex, i. 30. ad eum se confert Solon, ibid. ejus cum Croeso foedus, i. 77. ejus res gestæ cum Apria, quem regno pepulit, ii. 162, 163, 169. ejus cum Cyrenæis amicitia, ii. 181. ejus res gestæ aliæ, solertia, contemptus, mores et ingenium, ii. 172, 173, 174. ejus opera magnifica, ii. 175, 176. ejus picturati thoraces, iii. 47. ejus literæ ad Polycratem, iii. 40. cum Polycrate jus hospitii solvit propter ejus uiniam, felicitatem, iii. 43. Græcorum amator, ii. 178. donaria in Græciam ab eo missa, ii. 182. primus Cyprum cepit et tributariam fecit, ibid. contra eum Cambyasis expeditio, iii. 1. uxorem Cyrenæam ducit et quid ipsi acciderit, ii. 181. Cambysem deludit, missa Apriæ filia pro sua, iii. 1. Cambyasis contra eum expeditio, ibid. ejus obitus, iii. 10. sepulcrum, ibid. in ejus cadaver Cambyssæ contumelia, iii. 16.
- Amasis**, vir Maraphius, dux Pers. contra Barceos, iv. 167. ejus contra Barceos commentum dolosum, iv. 201. ob Cyrenen non directam pœnitentia ducitur, iv. 203.
- Amathuntis** obsidio, v. 104, 105, 108, etc.
- Amathusii**, v. 104.
- Amazampeus** fons, iv. 52. locus etiam unde fuit, sic dictus, ibid.
- Amazones**, Æorpatæ a Scythiis appellatæ, iv. 110. earum cum Græcis bellum, ibid. earum cum Sauromatis bellum, quomodoque agnitæ sunt esse feminæ, iv. 110, 111. quomodo cum Scythiis mixtæ, iv. 113, 114. viros suos Scythas a parentibus quomodo et quo abduxerint, iv. 114, 115, 116. linguam Scytharum ediscunt quum hi non possent illarum, iv. 114.
- Amazonum** filiz expeditionem fecerunt in Atticam, ix. 27.
- Amestris**, Otanis filia, vii. 61. Xerxis uxor, vii. 61, 114. ejus amiculum, ix. 108. crudelitas in uxorem Masistæ, ix. 111.
- Amiantus** Agaristæ procus, vi. 127.
- Amicus** solers possessio pretiosissima, v. 24. amici casum flet Psammenitus, non liberorum, causamque reddit, ii. 14.
- Amiculum** Sylosonis, iii. 139, 140. amiculum Amestris, ix. 108.
- Amilcar** Hannonis filius, vii. 165. Carthaginensium rex et ejus res gestæ et interitus, vii. 165, 166, 167. ipsi sacrificia instituta, vii. 167.
- Aminias** Palleneus, vir Atheniensis, vii. 84. Artemisiam fugientem insequitur, viii. 93. ejus virtus et præstantia in pugna navali, ibid.
- Aminocles** Critini fil. vii. 190. e naufragio classis Persicæ dives, ibid.
- Amitres** dux classis cum aliis a Xerxe relictus, viii. 130.
- Ammonis** oraculum in Africa, i. 46. ii. 32. ejus origo, ii. 55.
- Ammau** Jovem appellant Ægyptii, ii. 42.
- Ammonii** populus, iv. 181. Ægyptiorum et Æthiopum colani, ii. 42. adversus eos Cambyasis expeditio infelix, iii. 25, 26.
- Ammoniorum** rex Etearchus, ii. 32.
- Amompharetus** Spartiata, ix. 52, 53, etc. ejus virtus, ix. 70.
- Amomphareti** sacerdotis sepulcrum apud Lacedæmonios, ix. 84.
- Amoribus** puerorum dediti Persæ et Græci, i. 135.
- Amores** quomodo tractent Cannii, i. 172.
- Amorgis** Persarum ducia interitus, v. 121.
- Ampa** urbs, vi. 20.
- Ampelos** promontorium Toronæum, vii. 122.
- Amphiarai** oraculum, i. 46. viii. 134. verax a Croeso repertum, i. 49. eique donaria a Croeso missa, i. 52. Amphiaræus, Amphilocho pater, iii. 91. Amphiarai delubrum, viii. 134. Amphiarai expeditio in Thebas, carmen Homeri, ii. 9.
- Amphicæa** urbs, viii. 33.
- Amphicrates** Samiorum rex, iii. 59.
- Amphictyones**, ii. 180. epigrammatis et cippis ornarunt Leonidem et alios ad Thermop. duces, vii. 228. eorum sedilia, vii. 200. templum quod nunc Delphis est quot talentis construendum locarint, ii. 180. v. 62.
- Amphictyonis** delubrum, vii. 200.
- Amphictyonidis** Cereris templum, ibid.
- Amphilochus**, Amphiarai filius, iii. 91. colonia ab eo deducta, ibid.
- Amphilochus** Troja ejectus, vii. 91.
- Amphilytus** Acarnan ariolus, i. 62.
- Amphimnestus** procus Agaristæ, vi. 127.
- Amphionis** filia clauda, v. 92.
- Amphissa** urbs, viii. 32.
- Amphitryon** Herculis pater dictus, vi. 53. et Alcmena Herculis parentes, ii. 43. Amphitryonis tripus, v. 59.
- Ampraciote**, ix. 28.
- Amyntas** rex Maced. a Megabyso po-

INDEX.

- scitor aquam et terram, v. 17. Hippias factor, v. 94. ejus prudentia circa Persas nunciis insolenter se gerentes, v. 18, 19. Alexandri pater, vii. 173. viii. 186, 139. ut et Gyges, viii. 136. Alcetas filius, viii. 139.
- Amyntas Babaris fil. viii. 186.
- Amyrgii Scythae, vii. 64.
- Amyrtæus rex Ægypt. ii. 140. pluribus malis Persas affecit, iii. 15.
- Amytheon Melampodis pater, ii. 49.
- Anacharsis sapiens, iv. 46. ejus genus et dignitas apud reges Scytharum, iv. 76. pervigilium Matri deorum agit, ibid. ejus de Græcia et Lacedæmonii dictum, iv. 77. ejus cædes, et causæ hujus, iv. 76. eum novisse se negant Scythae, ibid.
- Anacreon Teius familiaris Polycrati, iii. 121.
- Anactor, ix. 28.
- Anaphes, Otanis filius, dux Cissiorum in Xerxis exercitu, vii. 62.
- Anaphystus populus Atticæ, iv. 99.
- Anava Phrygiæ urbs, vii. 30.
- Anaxander Eurycratis fil. vii. 904.
- Anaxandrides, Leontis filius, Spartæ rex, i. 67. v. 39. vii. 904. ejus duæ uxores, altera jussu Ephorum ducta, et liberi ex iis, v. 39, 40, 41, 42. quatuor filii, vii. 905. Anaxandrides Theopompi filius, viii. 131.
- Anaxilaus Archidami filius, viii. 131.
- Anaxilaus Creticæ fil. vii. 165. in matrimonium duxit Terilli filiam, ibid. Rhegi tyranus, vi. 23. vii. 167. Scythæ regis hostis, consilium dat Samiis Zanclem occupandi, vi. 23.
- Anchimolus, Asteris filius, ad pellendos Pisistratidas Sparta missus, v. 63. ejus interitus, ibid. ejus sepulcrum, ibid.
- Ancillarum opus maximum circa Alyatis sepulcrum, i. 93.
- Ancora ferrea a Sophane gestari solita in prælio, ix. 73.
- Andericca regionis Cissiae, vi. 119.
- Andrii pecunias Themistocli dare negant, viii. 111.
- Androbulus Timonis pater, vii. 141.
- Androcratis herois fanum, ix. 25.
- Andromeda Persei uxor, Persem ex eo peperit, vii. 61. Cephei filia, ibid. et 150.
- Androdamas Theomestoris pater, viii. 85. ix. 90.
- Androphagi, iv. 18, 102, 106. eorum mores et descriptio, iv. 106. eorum fuga, iv. 125.
- Androsphinges, ii. 175.
- Andrus, v. 31. a Græcis obessa, cur, viii. 111.
- Andrus Myronis pater, vi. 126.
- Aneristus Sperthiae pater, vii. 134.
- Aneristus alius, Sperthiae filius, vii. 137.
- Angarion Persæ quid appellent, viii. 98.
- Angites flumen, vii. 113.
- Angrus fl. iv. 49.
- Anguis ingens arcis custos in templo ab Atheniensibus observatus, viii. 41.
- Anguilla sacra Ægyptiis, ii. 72.
- Animalia quæ ab hominibus comeduntur, feracia et fetuosa: quæ noxia sunt, parum fetuosa, iii. 107. animalia in saxis primi sculperunt Ægyptii, ii. 4. animalia quomodo in suis vestibus pingant qui Caucasum incolunt, i. 903. animal nullum interimus Indi quidam, iii. 100. animalia, tam volucres quam quadrupedes, in India majora quam alii in locis, iii. 106. præter equos, ibid.
- Animam hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primi dixerunt Ægyptii, ii. 123. quod sibi quidam Græcorum vindicarunt, ibid.
- Animus hominum habitat in auribus, vii. 39.
- Annon, v. Hammon, vii. 39.
- Annum primi Ægyptii compererunt et distinxerunt in menses, ii. 4. anni humanæ vitæ LXX. i. 32. anni vitæ Æthiopum, et Persarum, iii. 92, 23. annorum xv. millia a Dionysio ad Amasin regem numerant Ægyptii, ii. 145.
- Annulus signatorius gestant Babylo-nii singuli, i. 195.
- Annulus Polycratis signatorius, iii. 41.
- Anomia facilis inter gentes liberas, i. 95.
- Anopæa, via et mons, vii. 216.
- Anseres occiduntur in Ægypto, ii. 45.
- Antacæi, cete ingentia sic dicta, iv. 53.
- Antagoras Hegetoridæ pater, ix. 76.
- Antandrus ab Otane capta, v. 26.
- Antandrus Pelasgiæ, vii. 42.
- Anthela oppidum aut vicus, vii. 176, 900.
- Anthemus Hippiae oblata, v. 94.
- Antichares Eleonius, v. 43.
- Anticyra urbs, vii. 198.
- Antidorus Lemnius a Xerxe ad Græcos transfugit, viii. 11.
- Antiochus, Tisameni pater, ix. 33.
- Antipater, Orgis filius, vii. 118. Xerxianas ut exoripit copias, ibid.
- Antiphemus, vii. 153.
- Antrum Corycium, viii. 36.
- Antylla urbs, ii. 98. in calceamenta datur uxori ejus qui in Ægypto regnat, ibid.
- Anysis rex Ægypti, successor Anychis, cæcus, ii. 137. fugatur a Sabaco, ibid. ubi interim latuerit et ut imperium suum recuperarit, ii. 140.
- Anysis urbs, ii. 137.
- Anysis plaga, ii. 166.

INDEX.

- Anytus** pater Tetramnesti, vii. 98.
Aparyte pop. iii. 91.
Apaturia festa, i. 147. ii. 29.
Aper immanis Mysorum devastat opera, i. 36. in Africa nullus, iv. 192.
Apes loca trans Istrum an obtineant, v. 10. animal omnino frigoris intolens, ibid.
Aphete, loci nomen, vii. 193. viii. 6.
Aphidne Tyndaridis prodiit, ix. 73.
Aphidneus Callimachus, vi. 109.
Aphrodisias insula, iv. 169.
Aphthitana plaga, ii. 166.
Aphytis urbs, vii. 122.
Apis, Tellus dea Scythiæ, iv. 59.
Apidanus fluvius, vii. 129, 196.
Apis urbs, ii. 18.
Apis Ægypt. Deus, Græcis Epaphus, ii. 133. iii. 27, 28. ejus descriptio, signa, iii. 28. quum apparet, Ægyptiorum festum, ibid. aula ejus, ii. 153. illus a Cambyse et vulneratus, ii. 29. moritur eo vulnere, ibid.
Apollo, Græcorum Deus, i. 90. præcipue a Creso cultus, ibid. invocatus a Creso, ignem pyrae extinguit, i. 87. enumerat sua in Cresum beneficia, i. 91. Apollo Sileni Marysæ pellem ubi suspendit, vii. 26. Apollo Ismenius, i. 92. viii. 134. ejus templum, v. 59. viii. 134. Apollo Triopius, i. 144. Apollinis oraculum apud Ægypt. ii. 83. Apollo, Osiris apud Ægypt. seu Dionysi, et Isidis filius, ii. 156. a Letona nutrice occultatus, ibid. Apollo ad Metapontinos solos Italorum venit, iv. 155. Apollo, Ægyptiace Orus, ii. 156. Scythice, Ctesyrus, iv. 59. Apollinis templum Buto, ii. 155, 156. Apollinis templum a Milesiis structum, ii. 78. Apollinis delubrum apud Abas, viii. 53. cultus Spartæ, vi. 57. Apollinis Ptoi fanum, viii. 135. Apollinis fons, iv. 158. Apollinis simulacrum apud Laconicam in Thordace, i. 69. Apollinis arma sponte parentia Delphi, viii. 37.
Apollonia in Ponto Euxino, iv. 90, et 93.
Apollonia in sinu Ionio, iv. 91. ubi sacre solis oves, ix. 93.
Apolloniates ager, ibid.
Apollophanes Bisaltis pater, vi. 26.
Apologus Cyri ad Iones, i. 141.
Apries Ægypti rex, Psammis filius, regum longo tempore fortunatissimus, ii. 161. res ab eo gestæ, ibid. Afri Cyrenenses ad eum deficiunt, iv. 159. ab eo Ægyptii desciscunt, rege electo Amasi, ii. 161, 162. Ab Amasi prelio victus, et vivus captus, ii. 169. ejus interitus et sepultura, ibid.
Apointhii v. Abainthii Thraces, vi. 34. Plesthoro indigene deo, Cebazum immolant, ix. 119.
Aqua sacrificant Persæ, i. 131. aqua quomodo importetur in arida Syriæ loca, iii. 6. aquam in arida loca quomodo deportarit per capalem Asabum rex, iii. 9. aqua quardam adeo invalida, ut nihil super eam innatare possit, sed omnia vel ligno leviora in profundum eant, iii. 28. aqua fontana miræ apud Ammonios natura, iv. 181. alia similis, iv. 182. aqua Stygiæ, iv. 74. perque eam jusjurandum, ibid. miro labore et impensis petita ab Samiis, iii. 60.
Aquiminaria Delphos a Crosso missa, i. 51.
Ara Delphis a Chis donata, ii. 125. ara Apollinis ab Aristeæ extrui jussa, iv. 155. ara Dianæ Orthosie, iv. 87. Jovis forensis, v. 46. ara ventis statuta in Thyiæ ede, vii. 178. ara Herculis, vii. 176.
Aras non extruunt Persæ, i. 131. aras primi statuere Ægypti, ii. 4. aras et delubra præterquam Marti in Scythia nulla, iv. 59.
Arabie situs et qualis ea regio, iii. 107. ejus jucundissimus odor, iii. 112.
Arabie mons, ii. 8.
Arabie humus, ii. 12.
Arabes cum mulieribus suis ut miscantur, i. 198. maxime fidem servant inter homines, iii. 8. foderis apud eos ineundi mos, ibid. Dario immorigerit, iii. 88. tributorum immunes, iii. 91. Cambysi aditum permiscere in Ægyptum, iii. 9, 88. millena talenta thuris Dario pendunt, iii. 99. Arabum in exercitu Xerxis dux et armatura, vii. 69.
Arabes camelis vehuntur in bello, vii. 86.
Arabicus sinus, ii. 11. iv. 39.
Ararus fluvius, iv. 48.
Aratrum in Scythicam regionem ex caelo demissum, iv. 5.
Araxes fluvius, i. 202. ejus accolas, ibid. contra solem orientem fluit, iv. 40. ponte junctus a Cyro, i. 202.
Arbores fructus odore, perinde ut vinum, inebriantes, i. 202. Arbores omnes in Thera præter unam aride factæ, iv. 151.
Arcades, i. 146. ii. 171. v. 49. Arcadas invasuri Lacedæmonii a Pythia prohibentur, i. 66. Arcades glandivori, ibid. eos contra Spartam sollicitat Cleomenes, vi. 74.
Arcesilaus Batti filius rex Cyren. iv. 159.
Arcesilaus alius Batti felix fil. iv. 160. ejus clades ab Afris accepta, ibid. interitus a fratre strangulati, ibid.
Arcesilaus alius Batti claudi fil. iv. 162. in Samum profugit, ibid. redux in patriam Cyrenen oracula immemor, ejusque crudelia facinora, iv. 164.

INDEX.

- Cambysi Cyrenen tradidit tributari-
 am, iv. 165. ejus interitus, iv. 164.
 Archander, Dasaï gener, Phthii filius,
 Achaï nepos, ii. 98.
 Archandri urbs, ii. 97.
 Archelai, tribales Sicione, v. 68.
 Archelaus Agesilai filius, vii. 904.
 Arcestratidas Athenagorus pater, ix.
 90.
 Archias et Lycopæ virtus ad Samum,
 iii. 55.
 Archias alius Samii filius, ibid.
 Archidamus, Zeuxidami filius, vi. 71.
 Archidamus Anaxandridæ filius, viii.
 131.
 Archidices nobilis meretricis fama per
 Græciam, ii. 135.
 Archilochus Parus, i. 19. ejus iambus
 trimeter, ibid.
 Architecti: Eupalinus, iii. 60. Rhœcus,
 ibid. Mandrocles Samius, iv. 87.
 Arcu utendi Scytharum artificium, i.
 73. arcus ab Æthiophe Persarum regi
 missus, iii. 21, 30. arcus Herculis, iv.
 10. arcus semper intentus rumpitur,
 ii. 173.
 Ardericca viens Assyriæ, i. 185.
 Ardy, Gygis filius, Sadyattæ pater,
 Sardiū tyrannus, et ejus gesta, i. 15.
 Areius pagus sive Areopagus Athenien-
 sium, viii. 52.
 Arena aurosa, iii. 102. arenæ cumuli
 Cambysis exercitum obruunt, iii. 26.
 Argadeus, Ionis filius, v. 66.
 Argæus Philippi pater, Perdicæ filius,
 viii. 139.
 Arganthonius Tartessi rex, i. 163. ejus
 longævitas, ibid. ejus cum Phocæen-
 sibus amicitia, i. 163. ejus mors, i.
 165.
 Argentum apud Scythas non in usu, iv.
 71. nec apud Massagetæ, i. 215. ar-
 gentum Aryandicum, iv. 166. argenti
 ferax Lydia, v. 49.
 Argentifodina prope Macedoniam, v.
 17.
 Argia, Aristodemi uxor, vi. 52.
 Argilus urbs, vii. 115.
 Argiopius, loci nomen, ix. 56.
 Argippæi pop. qui eorum mores, victus,
 etc. iv. 23.
 Argis et Opis virginis Hyperboræ, iv.
 35. earum hymni, sepulcrum, ibid.
 Argo navis, vii. 193. fabricata, iv. 179.
 Argon, *Agroa*, primus Heraclidarum,
 Sardiū rex, i. 7.
 Argos olim Græciæ civitates omnes an-
 tecellens, i. 1. Argos viris desolatum
 a servis tenetur, iv. 83. Argos Persis
 quam amicum, vii. 150. ab Homero
 celebratum maxime, ii. 28.
 Argi lucus a Cleomene incensus, vi. 80.
 Argivorum regio, i. 75, et 76, 82.
 Argivi mercede a Plaistrato conducti
 contra Athenienses, i. 61. eorum to-
 tidem cum ccc. Lacedæmoniis con-
 tentio de loco Thyrea, i. 82. Argivo-
 rum clades, ibid. et eorum lex ideo
 tonsis capitibus esse velle, donec Thy-
 reas recuperarent, et mulieribus au-
 rum gerere interdictum, i. 82. Ar-
 givi musica præstantes inter Græcos,
 iii. 131. Argivi contra Athenienses
 ab Æginetis arcessuntur, v. 66. mul-
 tam indicunt Æginetis, et recusanti-
 bus, auxilia negant, vi. 92.
 Argivorum clades a Cleomene, vi. 78,
 79. Argivorum servi res et magistrat-
 us, urbe ea clade afflicta, suscipiunt,
 vi. 83. et a filiis cæsorum post ejecti,
 Tirynthem obtinent, ibid. eorumque
 bellum diuturnum cum dominis, ibid.
 Argivorum sex millia a Lacedæmoni-
 is interempta, vii. 148. cum Lacedæ-
 moniis pacisci volunt, vii. 148. sed
 partem imperii a Lacedæmoniis po-
 scunt in bello Persico, ibid. oraculum
 consulunt an auxilium contra Medos
 ferre debeant, ibid. nuntii ab iis Susa
 missi, vii. 151. Persam in Græciam
 arcessisse feruntur, vii. 152. eorum
 cum Persis affinitas, vii. 150. mittunt
 nuntium ad Mardonium, ix. 12. Ar-
 givi contra Thebas cum Polynice mi-
 litantes, ix. 27.
 Argivæ feminæ a Phœnicibus raptæ, i.
 1. Argivarum mulierum furor et in-
 sania, ix. 34.
 Argonautarum posterii Minyæ, a Lemno
 ejecti, a Lacedæmoniis recepti, et
 circa utrosque acta, iv. 145, etc.
 Ariantas rex Scytharum, iv. 81.
 Ariabignes, Darii filius, præfectus classi
 Xerxis, vii. 97. viii. 89. Xerxis frater,
 viii. 89. ejus interitus, ibid.
 Ariapithes rex Scytharum, iv. 78. ejus
 interitus, ibid.
 Ariaramnis Persæ interitus, viii. 90. in
 arida loca aquam quomodo per cana-
 lem deportarit Arabum rex, iii. 9.
 Aridollis Alabandensium tyrannus, vii.
 195.
 Arienis Alyattis filia, i. 74. Astyagi
 nubis fœderis causa servandi, ibid.
 Arietes Thebanis Ægyptiis sacri, ii. 42.
 Ario pop. iii. 93. eorum in exercitu
 Xerxis armatura et dux, vii. 65.
 Ario olim dicti Medi, vii. 62.
 Arima Scythæ unum vocant, iv. 27.
 Arimaspi, iii. 116. viri unoculi, iii. 116.
 iv. 27. qui et ubi, iii. 116. iv. 13.
 Arimaspei versus, iv. 14.
 Arimnestus Plateænsis, ix. 72.
 Ariomardus, Artyphii germanus, Cas-
 piorum dux, vii. 67.
 Ariomardus, Darii et Parmis filius, vii.
 78. dux Moschorum et Tibarenorum,
 ibid.

INDEX.

- Arion Methymneus, citharædus, i. 33. primus docuit dithyrambum, ibid. de delphino, insidente Arione, i. 24. ejus donarium apud Tænarum, ibid. Ariphron Xanthippi pater, vi. 131, 136. vii. 33. viiii. 131.
- Ariaba Methymneis subjecta, i. 151.
- Aristagoras Cymæus, iv. 138.
- Aristagoras Heraclidis filius Cymæus captus, v. 37. dimissus, ibid.
- Aristagoras Cyzicenus, iv. 138.
- Aristagoras, Molpagoras filius, Histiaei gener, ac consobrinus, v. 30. Mileti procurator, ibid. a Naxiis exulibus sollicitatur ad eos reducendos, ibid. rebellionis Ionicæ autor, v. 36, 37. circa eum et Naxios acta, v. 33, 34. manifesto a Dario deficit, v. 37. isonomiam instituit, et tyrannos evertit, quasi ipse alienus a tyrannide, v. 37, 38. Spartam missus ad societatem comparandam, v. 38. et ejus cum Cleomene acta, v. 49, 50, 51. Sparta frustra excedit, v. 51. Athenas venit, eosque ad belli societatem inducit, v. 97. Pæones ad defectionem sollicitat, v. 98. expeditio ejus contra Sardiis, v. 99, 100. vii. 8. turbis tantis commotis, consilii inopia laborat, v. 124. ejus interitus, v. 126.
- Aristagoras Hegesistrati pater, ix. 90.
- Aristæas Adimanti filius Corinthius, vii. 137.
- Aristæas Proconnesius, versificator, Cautrobii filius, iv. 13, 15. ubi de ejus præstigiis. ejus statua, iv. 15.
- Aristides Lysimachi filius, viii. 79, 95. Atheniensis, in exilium a populo eiectus, viii. 79. Themistocli haud amicus, ibid. simultatem missam facit pro bono communi patriæ, ibid. vir optimus Atheniensium atque justissimus, ibid. nuncium affert Græcis, eos undique ad Salaminem circumventos, viii. 79, 81. Persas multos interficit, viii. 95. dux Atheniensium ad Platæas, ix. 28.
- Aristocrates, Casambi pater, vi. 73.
- Aristocratia, iii. 81, 82.
- Aristocyprus, Soliorum rex, v. 113. ejus interitus, ibid.
- Aristodemus pater Eurysthenis et Proclis, iv. 147. viii. 131. ejus interitus, vi. 52. Aristodemus Spartiata a Leonida remissus emanet e proelio, vii. 229, 230. fugax dictus, et probro notatus, vii. 231. infamiam in pugna ad Platæas delet, vii. 231. ix. 71. in qua occubens honore defunctorum caret ob detractores, ix. 71.
- Aristodemus, Aristomachi filius, vii. 904.
- Aristodicus, Heraclidis filius, Cymæus, i. 158. oraculum ut tentarit, i. 159.
- Aristegiton et Harmodius, Gephyraei, interfectores Hipparchi, v. 56.
- Aristolaidis filius Lycurgus, i. 59.
- Aristomachus Cleodæi filius, vii. 52. vii. 904. viii. 131.
- Ariston Byzantius, iv. 138.
- Ariston rex Spartæ, i. 67. vi. 6. circa ejus uxores duas et tertiam acta, vi. 61, 62, 63. quo commento ab amico Ageto uxorem abduxit, vi. 62. ejus dictum super filio nato Demarato, vi. 63. ejus uxor ex herodæ Astrabaco gravida, vi. 69.
- Aristonice Pythia, vii. 140.
- Aristonymus Clisthenis pater, vi. 126.
- Aristophantus, Cobonis pater, vi. 66.
- Aristophilides Tarentinorum rex, iii. 136.
- Arizanti Medorum gens, i. 101.
- Arizus Gergis pater, vii. 82.
- Arma sacra sponte extra templum Delphicum apparent, vii. 37.
- Armenii cum Xerxe militantes, vii. 73. eorum armatura et dux, ibid.
- Armenii pecuarii, i. 194. v. 49.
- Armenius mons, i. 72.
- Arroxais Targitai apud Scythas filius, iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6.
- Arsamenes Darii filius, Utiurum et Mycorum dux, vii. 68.
- Arsames, pater Hystaspis, i. 209. vii. 11. avus Darii, vii. 224.
- Arsanes Darii filius et Artystonæ Cyri filis dux Arabum et Æthiopum, vii. 69.
- Artaba, mensura Persica, i. 1, 2.
- Artabanus Hystaspis filius, Dari frater, Xerxis patruus, iv. 83. bellum contra Scythas Dario dissuadet, iv. 83. ejus oratio qua Xerxi dissuadet bellum Græcis inferre, vii. 10, 11. ejus mirum in solio regio somnium, vii. 17, 18. ejus de Xerxis expeditione, et copiis cumque Xerxe colloquium, vii. 46, 47, 48, etc. Susa a Xerxe remissus, commisso regno, vii. 52, 53.
- Artabanus Artyphii pater, vii. 66.
- Artabanus Bassacis pater, vii. 76.
- Artabates Pharnazathris pater, vii. 65.
- Artabazus Pharnacis fil. ix. 40. Chorasmlorum et Parthorum dux, vii. 66. viii. 126. cum Mardonio remanet in Europa, ibid. Potidæam obsidet, viii. 127. Olynthum capit, ibid. ad Potidæam maris æstu et restagnatione male affligitur, viii. 129. dissuasor relinquendi in Græcia Mardonii et pugnae contra Græcos a Mardonio suscipiendæ, ix. 61, 66. ejus fuga, defuncto Mardonio, ix. 66. et seq. fuga quomodo per Thessaliam sit elapsus, ix. 89.
- Artace urbs, iv. 14. incensa, vi. 33.
- Artachæus fossæ apud Acanthum faciendæ præfectus, vii. 117. ejus sta-

INDEX.

- tura, *ibid.* interitus et funus, *ibid.*
ei sacrificant Acanthii ex oraculo, *ib.*
Artachæus Artæi fil. vii. 21.
Artachæus, Otaspis pater, vii. 63.
Artachæus Artayntæ pater, viii. 130.
Artæi olim, qui Persæ, vii. 61.
Artæus Artachæi pater, vii. 21.
Artæus Azanis pater, vii. 66.
Artanes Darii frater, vii. 224.
Artanes fluvijs, iv. 49.
Artaphernes Darii frater, Sardibus præfectus, v. 25, 30, 73. sollicitatur ab Aristagora ad reducendos Naxiorum exules, v. 31. una contra Ionas delectus imperator, resque gestæ, v. 123. ejus ad Aristagoram dictum, vi. 1.
Artaphernes Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam missus, vi. 94. idem Datis ad Marathonem collega, vii. 74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis, *ibid.*
Artayctes, Cherasmis fil. dux Macronum et Moeynæcorum, vii. 78. Sesti præses, *ibid.* et ix. 116. ejus facinora nefaria, vii. 33. ix. 116. obsidetur Sesti, ix. 116. capitur a Græcia, ix. 119. suffigitur palo ab Atheniensibus, vii. 33. ix. 120.
Artayctes filius coram patre saxis obrutus, ix. 120.
Artaynta, Masistæ filia, Dario filio a Xerxe collocata, ix. 103. eadem tamen amasia Xerxis, ix. 108. *seq.*
Artayntes Artachæi fil. dux classis a Xerxe relictæ, viii. 130. ejus fuga, ix. 102. probris impetitus a Masiste, contra eum stringit acinacem, ix. 107.
Artembares vir inter Medos clarus, i. 114, 115, 116. Artembares avus paternus Artayctæ, ix. 122. instruit Persas, qua oratione a Cyro petant meliorem regionem sibi eligere liceat, *ibid.*
Artemisia contra Græcos expeditionem sequuta, vii. 99. ejus genus et animi præstantia, virilitas, *ibid.* ejus imperium, *ibid.* ejus naves post Sidonias celebratis. *ibid.* sententiæ inter socios optimæ, *ibid.* consilium de non tentanda ad Salaminem pugna, viii. 68. ejus facinus in pugna navali, viii. 87, 88. eam insequitur Aminias Palleneus, et ut servata, viii. 93. præmium propositum ei qui vivam cepisset, et quantum, *ibid.* in consilium a Xerxe adhibita separatim, viii. 101, 102. deducit liberos regios, viii. 103.
Artemisium, iv. 35. vii. 175, et 195.
Artimpasa, Venus Scythice, iv. 59.
Artiscus amnis, iv. 92.
Artobazanes, Darii filius, cum Xerxe fratre de regno contendit frustra, vii. 2, 3.
Artochmes Darii gener, vii. 73.
Artontes, Bagæi pater, iii. 128.
Artontes, Mardonii filius, ix. 84.
Artoxerxes quid signif. vi. 98. filius Xerxis, vii. 106, et 151.
Artosostra Darii filia, vi. 43.
Artybius Persa eximius, v. 108. equus ipsius bellicosus, v. 111.
Artyphius filius Artabani, vii. 66.
Artyphius Ariomardi germanus, vii. 67.
Artystona Cyri filia, iii. 88. vii. 69.
Arura quid apud Ægypt. ii. 168.
Aryandes Ægypti prætor ejusque interitus, iv. 166.
Aryandicum argentum, *ibid.*
Asbystæ Afri, iv. 170.
Ascalon Palæstinæ urbs, i. 105.
Aschy, liquoris genus, iv. 23.
Asia, Promethei uxor, iv. 45.
Asiæ magnitudo descripta qualis et quanta, iv. 37, 38, 39, 40. unde nomen accepit, iv. 45. pervestigata a Dario, iv. 44. Libyæ par, præter eam quæ ad solem orientem, *ibid.* India tenus habitatur, iv. 40. Asiæ termini, ii. 17.
Asiam Persæ putant sibi necessitudine conjunctam, i. 4.
Asiæ superioris imperio quamdiu potiti Assyrii, i. 95. Asia subacta a Phraorte, i. 102. Asiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur, i. 104, 105. idque quando Medi recuperarunt, i. 106. Asiæ quædam planities, iii. 117.
Asias tribus, Sardibus sic vocata, iv. 45.
Asies Cotyis filius, iv. 45.
Asina Argiva, viii. 73.
Asini Armeniorum in navigijs Babylonem commeantium, i. 194. asini in Scythia nulli, iv. 28, 129. asinorum vocem et formam equi Scythici non ferunt, iv. 129. asini cornibus præditi ubi, iv. 191. asini nunquam bibentes ubi, iv. 192.
Asinarii cum matre Demarati concubitus falso sparsus, vi. 68, 69.
Asmach, quid, ii. 30.
Asonides navarchus, vii. 181.
Asopii pop. ix. 15.
Asopus amnis, iv. 108. vii. 200. ix. 15, 29.
Asopodorus, Timandri filius, ix. 69.
Aspathines e Persarum primoribus, iii. 70. in femore percussus a mago, iii. 78.
Aspathines Prexaspis fil. vii. 97.
Asphaltus Babylonica, i. 179. asphaltus ubi e puteo hauritur, vi. 120.
Assa urbs, vii. 192.
Assesus, et Assesia Minerva, i. 19.
Assyria, ii. 17. iv. 39. ejus siccitas, i. 193. oppida habet magna et celeberr. i. 178.

INDEX

- Assyrii** a Græcis dicti Syrii, vii. 63. quamdiu Asiæ superioris imperio potiti, i. 95. ab iis Medi deficiunt, ibid. eosque subigunt, i. 106. eorum bellum cum Phraorte, i. 102. cum Cyaxare, i. 103. eorum arma in exercitu Xerxis, vii. 62. eos aggreditur Cyrus, i. 177, etc.
- Astacus** Melanippi pater, v. 67.
- Aster**, Anchimolii pater, v. 63.
- Astrabaci** herois conditorium, vi. 69.
- Astyages**, Medorum rex, i. 46, 73, 107. avus maternus Cyri, i. 74, 75. acerbè imperat Medis, i. 123. magos crucifigit, i. 128. a Cyro bello victus et captus, i. 75, 128, etc. Arienin uxorem ducit, i. 74. ejus somnia, i. 107, 108. gesta cum filia Mandane, ibid. Harpago filium comedendum proponit, i. 119. Astyagis et Croesi affinitas unde, i. 78.
- Asychis** rex Ægyptiorum, ii. 136. res ab eo gestæ et pyramis ejus, ibid.
- Asylum** Herculis, ii. 113.
- Atarbecis** urbs, ii. 41.
- Atarne** urbs, vii. 42.
- Atarnitis** regio, vi. 28, 29.
- Atarneus** ager, i. 160. vii. 42. Mysiæ in dominio Chiorum, viii. 106.
- Atarnes** fluvius, iv. 49.
- Atarnites** Hermippus, vi. 4.
- Athamas** Æoli filius inito cum Inone consilio, necem Phrixi machinatur, vii. 197.
- Athenades** Trachinius, vii. 213.
- Athenagoras**, legatus Samius, ix. 90.
- Athenæ**, Ionicarum urbium sola quondam insignis, i. 143. laudatæ ab Homero, ii. 28. oppressæ tyrannide a Pisistrato, i. 59, 60. tyrannide liberatæ, v. 55, etc. 64, 65. captæ a Xerxe, viii. 151. iterum a Mardonio et incensæ, ix. 13. Athenarum arx occupata a Cleomene, v. 2. incensa a Persis, viii. 53.
- Atheniensium** origo vetustas, vii. 162. eorum diversis temporibus diversæ appellationes, viii. 44. populus xxx. millium, v. 97. in Ionico genere præcellunt, i. 56. et Iones appellitari nolebant, i. 143. Ionibus auxiliantur adversus Persas, v. 97. Iones ab illis deseruntur, v. 103. inter Græcos sapientia primi, i. 60. eorum prudentia in bello Xerx. viii. 3. ix. 27. eorum virtus in prælio, ix. 70, 101. laus fortitudinis ad Marathonem, vi. 112, 113. ix. 27. Atheniens. trecentorum virtus, ix. 21. Athen. Græciæ liberatores, et regis repulsores, vii. 139. nautici necessitate facti, vii. 144. eorum vires et navibus quantæ, viii. 61. Atheniensib. leges a Solone cond. i. 29. eorum uxores uxorem et liberos Lycidæ lapidibus obruerunt, post obrutum a suis maritis Lycidam, ix. 5. earum vestis mutatio, v. 87. Athen. uxores a Pelasgis captæ, vii. 138. Atheniensium prytaneum, i. 146. quando tribuum apud eos nomina fuerint immutata, v. 69. Atheniensium panegyries, vi. 111. nunquam solum mutarunt, i. 56. vii. 161. eorum cum Mitylænensis pugna, v. 94. reditus metallici ex Laureo, vii. 144. sub tyrannis infirmi, v. 68, 91. §. 7. Græcorum præstantiss. i. 56. periti in oppugnand. muris, ix. 70. Tegeatis præstantiores, viii. 27, 28. cum Æginetis gesta, v. 48, etc. vi. 49, etc. 87. vii. 145. in Atheniens. et Ægimetarum præsidio mare contra Xerxem, vii. 203. Athenienses in pugna navali præstantiss. post Æginetas, viii. 93. Græcorum præstantiss. pugna navali ad Euboeam, viii. 17. eorum prælium cum finitimis apud Eleusinem, i. 30. contra Peloponnenses egrediuntur, v. 74, etc. eorum contra Carystios bellum, ix. 105. Sestum obsident, ix. 114. urbem suam deserunt bello contra Xerxem, viii. 41. Sardis mittunt ad contrahendam cum Persis societatem, et Dario terram et aquam promittunt legati, v. 13. Sardus invadunt, vii. 1. 8. apud Darium insimulati, vi. 94. et contra eos expeditio, sumta, ibid. in Salaminem quomodo transierint, ix. 6. Atheniensium legatio Spartam missa, ix. 7.
- Attica** oppressa a Pisistrato, i. 59. Atticam quater ingressi Dorei, v. 76. Atticæ magnam partem vastant Persæ, vi. 102. Attica multo magis ad austrum vergit quam Lemnus, vi. 139. Attica regio non equitabilis, ix. 13. Attica gens, Pelasgica, in Hellenes transiens, linguam Pelasgorum perdidit, i. 57. Atticus medimnus, i. 192. medimnus farinæ, non adjecto vocab. Atticus, vi. 57. Atticarum mulierum cædes, vi. 138.
- Athos** mons, vi. 44, et 95. vii. 21. ejus descriptio, vii. 22. circa Athon jactura classis Persicæ, vi. 44, et 95. vii. 21. effossus a Persarum copiis, vii. 21, etc. 122.
- Athres** fluvius, iv. 49.
- Athribitana** plaga, ii. 166.
- Atlas** fluvius, iv. 49.
- Atlas** mons, iv. 184. ejus descriptio, ib.
- Atlantes** homines innominati eorumque descriptio, iv. 184. unde dicti, ibid.
- Atlanticum** mare, i. 203.
- Atossa**, Cambysis soror et Smerdis, eadem Cambyxis uxor, et magi, post Darii, iii. 68, 88. ejus ulcus in mamma a Democede sanatum, iii. 133,

INDEX.

134. potentia ejus apud Darium, vii. 3.
 Atramyttium urbs, vii. 42.
 Atridae, vii. 30.
 Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis, ix. 15. eum sibi dedi volunt Græci victores, ix. 86. ipse profugit, ix. 88.
 Attica, *vide post* Athenæ et Athenienses.
 Atys Croesi filius, adolescens eximius, i. 34, 35. ejus interitus, i. 43.
 Atys, Lydorum rex, Manis filius, Lydi et Tyrreni pater, i. 7, 94. vii. 74.
 Auchatæ Scytharum genus, iv. 6.
 Auras et Atlas fluvii ex Hæmi jugis fluentes, iv. 49.
 Auri majorem partem quomodo Indi sibi comparent a formicis, iii. 102, 103, 104, 105. aurifodina Thasiorum, vi. 46. auri magna copia in septentrionalibus Europæ plagis, iii. 116. auri ramenta e Tmolo, i. 93. auri ramenta e quodam lacu ut virgines e limo extrahunt, iv. 195. auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas, i. 14. ex auro et argento ubi primum percussus nummi, i. 94. auri creber usus, in armis et ornatu equorum apud Massagetæ, i. 215. auro et argento constrati lecti, tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii, ix. 80. auro oneratus Alcæon, vi. 125. aurum sacrum Scytharum, iv. 7. auro merces ut commutant Carthaginenses cum Afris, iv. 196. aurum vili mercantur Æginetæ a servis Laced. ix. 80. auri thesaurismus regum Pers. iii. 96.
 Aureus tripes apud Delphos, ix. 81. aurea phiala in balneo Herculis, iv. 10. aurei crateres et phialæ, et alia vasa potoria *etc.* in Persarum exercitu Mardonii, ix. 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere, iii. 148. aureum aratrum, jugum, securis, et phiala, celo delapsa in Scythiam, iv. 5. aureæ compedes Democedi donatæ, iii. 130. aureæ compedes apud Æthiopes, iii. 23. aurea metalla, ix. 75. aurea platanus ac vitis, vii. 57. aurosa arena, quæ a formicis egeritur, iii. 102.
 Aures hominibus magis incredulæ quam oculi, i. 8. aures ignominie causa præcise, ii. 162. iii. 69, 118. aures sibi præcidit Zopyrus, iii. 154. in auribus animum habitare, vii. 39.
 Auschiæ Afri, iv. 171.
 Ausenses, iv. 180. aratores, iv. 191.
 Auster pluviosissimus ventus, ii. 25. Pnylos contra se bellantes arena obruit, iv. 173.
 Autenion Tisameni fil. iv. 147. vi. 52.
 Autodicus Cleadis pater, ix. 85.
 Automoli qui, ii. 30.
 Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana, viii. 39.
 Auxesiæ et Damisæ simulacra, v. 82, 83.
 Axius fluvius, vii. 123.
 Axus Cretæ oppidum, iv. 154.
 Azanes Artæi fil. Sogdorum dux, vii. 66.
 Azen Laphanes, vi. 127.
 Aziris, a Cyrenæis habitata, iv. 169.
 Aziris insula, iv. 15.
 Azotos, Syriæ urbs, diutissime inter omnes obsidionem sustinuit, ii. 157.

B.

- Babylon urbs celeberr. et validiss. Assyriæ, i. 178. ejus situs et magnitudo, ibid. ejus centum portæ, i. 179. ut exstructa, i. 179, 180, 181, *etc.* ubi ejus descriptio. primo capta a Cyro, i. 191. ejus potentia, qua tertiam Asiæ partem æquat, i. 192. ejus principatus sive satrapia longe maxima, ibid. secundo capta a Dario post diuturnam obsidionem, iii. 158. ejus muri et portæ dejectæ, iii. 159. Babyloniorum leges, i. 196, 198, 199. eorum amictus et cultus, i. 195. eorum navigia, i. 194. sepulcra et luctus funebres, i. 198. cum mulieribus miscendi fœdus mos, i. 199. eorum tres tribus nullo alio nisi piscibus victitant, i. 200. a Babylonis Græci quæ acceperint, ii. 109. eorum cura erga ægrotos, i. 197. eorum ablutio post coitum, i. 198. eorum fœdus cum Croeso initum, i. 77. eorum cum Cyro conflictus et fuga, i. 190. eorum rebellio sub Dario adque bellum apparatus, ii. 150. obsidentur diu, iii. 151, *etc.* mulieres strangulant fere omnes ne rem frumentariam obessorum absumant, iii. 151. eorum tria millia patibulis affixa, iii. 159.
 Babylonis reginæ dux insignes, i. 184, 185.
 Babyloniarum virginum auctio, i. 196.
 Babylonicæ regionis feracitas, i. 193.
 Babylonicum talentum quid valeat, iii. 89.
 Bacchus, Ægypt. Osiris, ii. 42. ejus festum, sacra, phalli, i. 150. ii. 48, 49.
 Bacchanalia Scythæ cur improbant, iv. 79.
 Bacchantium vox, viii. 65.
 Bacchica et Orphica, ii. 81. iv. 79.
 Bacchiadæ apud Corinthios, v. 92.
 Baccho dati chori, v. 67.
 Bacidis oraculum, viii. 20, 77, 96.
 Bactrii in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura, vii. 64. eorum equites, ibid. 86.
 Bactriana natio, i. 153. iii. 92.

INDEX.

- Bacula Assyriorum**, i. 195.
Badres Pasargades nauticis coplis dux contra Barceos, iv. 167.
Badres Hystanis filius, Cabelcum et Milyarum dux, vii. 77.
Bagæus, Artontis filius, ad Orœtem interimendum delectus, iii. 128.
Bagæus Mardontis pater, vii. 80.
Bagasaces Artabani filius, dux Thracum, vii. 76.
Balteus Herculis, in extrema commissa habens phialam auream, iv. 10.
Barba proluxa nascens sacrificæ seu antistitæ Minervæ, res ominosa, i. 175. viii. 104. barbara gens minus dextra quam Græcæ, *vel potius*, minus dexteritatis habet, i. 60. barbaros potius quam Græcos in mortuum sævire decere, ix. 79. barbarorum vociferatio in pugna, ix. 59.
Barce oppid. iii. 91. ejus origo et conditores, iv. 160. obsessa a Persis, iv. 200.
Barcei Cambysi se dedunt, iii. 13. interficiunt Arcesilaum, iv. 164, 167. circa eos et Persas acta, iv. 201, etc. subacti a Pheretima, Arcesilai matre, misere tractati, iv. 202, 203. ad Darium transportati, vicum Bactrianæ regionis incolunt cui quoque Barce nomen, iv. 204.
Bares dux nauticus Pers. Cyrenen vult diripi, cui obstat Amasis, iv. 203.
Baris navigii nomen, i. 96.
Basilides Herodoti cufundam pater, viii. 132.
Bassaria feræ quedam, iv. 192.
Batrachomyomachia Homeri, ii. 24.
Battus Libya lingua rex, iv. 155.
Battus rex, Polymnesti filius ex Phronima concubina, iv. 150, 155. ejus vitium linguæ, iv. 155. unde dictus sit Battus, iv. 155. quot annos regnavit, iv. 159.
Battus claudus, Arcesilai successor, iv. 161.
Battus tertius felix appellatus, iv. 159.
Battiadæ inter cæteros Barceos cur non direpti, iv. 203.
Beatus ante obitum nemo appellandus, i. 32. beatus ex viventibus nemo, i. 86.
Beatorum insula, regio sic dicta, iii. 26.
Becos, panem Phryges vocant, eaque prima vox a pueris edita in loco solo educatus, ii. 2.
Bellariis multis utuntur Persæ, i. 133. e Bello et rapto vivere, pulcrum apud Thraces, v. 6.
Belus Nini pater, i. 7.
Belus Cephei pater, vii. 61.
Belides portæ Babylonis, iii. 155, 158.
Benemeriti de rege, Orosangæ Persis dicti, viii. 85. honoresque consequuntur, iii. 154.
Benemeriti seu benefici Spardatarum, i. 76.
Bermius mons, viii. 136.
Bessi vaticinantes, vii. 111.
Bestie apud Ægyptios sacræ, ii. 65, etc.
Bias Prienæus, i. 27. ejus saluberrimum consilium Ionibus datum, i. 170.
Bias Melampodis frater, ix. 33.
Bibli olim de pellibus, v. 58.
Bisaltis, Apollophanis filius, Abydenus, vi. 26.
Bisaltia regio, vii. 115.
Bisaltarum regis eximium facinus in filios qui contra Græciam militaverant, viii. 116.
Bisanthe urbs in Hellesponto, vii. 137.
Bistones pop. Thraciæ, vii. 110.
Bistonis lacus, vii. 109.
Bithyni a Cresso subacti, i. 28. Bithyni, Thraces in Asia dicti, vii. 75.
Bitonis et Cleobis historia et beatitudo, i. 31.
Bœbeis palus, vii. 129.
Bœotia, ii. 49. v. 57.
Bœoti ad Thermopylas, vii. 202. Cæon et Hysias occupant, v. 74. Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. v. 77. sed infelicitate, ibid. cum Medis universi sentientes, viii. 34. eorum equitatus quantopere juverit Mardonii milites fugientes, ix. 68.
Bœoticæ solæ, i. 195.
Bogæ præfect. Eionis, vii. 113. Xerxi fidelissimus, vii. 107. in rogum se conjicit, ibid.
Bolbitinum ostium, ii. 17.
Bolissus, loci nomen, ii. 23, 24.
Bonis hominibus usu venit ut malos habeant servos, viii. 68.
Boreas Atheniensium gener, vii. 189. ab iis contra Xerxem invocatus, ibid. ejus uxor Orithyia, ibid. ejus delubrum, ibid.
Borysthenes fluvius, iv. 45, 47. ejus descriptio, iv. 53.
Borysthenitæ, iv. 18, 53. eorum emporium, iv. 17.
Boryes feræ ubi gignantur, iv. 192.
Boves mares Ægyptii immolant; feminae Isidi sacræ sunt, ii. 38, 41. boves immolandos ut explorent Ægyptii, ii. 38. boum sepulturæ apud Ægyptios, ii. 41. bos lignea inaurata Mycerini filii sepulcrum, ii. 129, bos apud Cyrenæos etiam sacra propter Isidem, iv. 186. bobus ubi cornua non succrescant, iv. 29. boves præpostere pascentes, cornua inflexa anterius habentes, iv. 162. Boves feri prægrandibus cornibus circa Macedoniam, vii. 126.
Boeopus Cimmericus, iv. 12, et 100.
Bosporus Thraciæ a Dario ponte jun-

INDEX.

- ctus, iv. 83, 85, 86. *ubi et ejus dimensio.*
- Bottici, populus, vii. 185. viii. 137.
- Botticiæ regio, vii. 123. terminabatur per fluv. Lydian et Haliacmona, vii. 127.
- Branchidæ, ubi oraculum Apollinis, i. 92, 157. v. 36.
- Brauron Atheniensium, iv. 145. vi. 138.
- Briantica regio, ante Galaica, vii. 108.
- Briges, qui postea dicti Phryges, vii. 73.
- Brongus fl. iv. 49.
- Brundisium urbs, iv. 99.
- Bryas Darii et Artystonæ fl. vii. 72.
- Brygi, Thraces, vi. 45. vii. 185.
- Bubali, iv. 192.
- Bubares Persa, Megabyzi filius, v. 21. vii. 21. viii. 136.
- Bubastis urbs, ii. 59, 137, 156.
- Bubastis Ægyptiace, Diana, ii. 137, 154. prope Pelusium, ii. 156.
- Bubastiana plaga, ii. 166.
- Bucolicum ostium Nili effossum, ii. 17.
- Budii, Medorum gens, i. 101.
- Budini populus, iv. 21, 108. eorum mores, etc. iv. 108.
- Bulis Spartiata, Nicolai filius, vii. 134. offert se sponte ad Talthybbii iram placandam, una cum Sperthie: et eorum acta, vii. 134, 135, 136, 137.
- Bura Achaeorum opp. i. 145.
- Busæ, Medorum gens, i. 101.
- Busiris urbs, ii. 59, 61.
- Busiritana plaga, ii. 165.
- Butacides, v. 47.
- Butus (vel potius Buto) urbs Ægypti, ubi oraculum Latonæ, ii. 59, 63, 165.
- Bybassia, i. 174.
- Byblus Ægyptiorum ejusque descriptio, ii. 92.
- Byzantium ab Ionibus subactum, v. 103.
- Byzantii ab Otane capti, v. 96.
- titis amantiss. vii. 163, 164.
- Cadytis, magna Syriæ urbs, ii. 159. iii. 5. a Neco rege occupata, ibid. urbs non minor quam Sardis, iii. 5.
- Cænides Ection, v. 92. §. 2.
- Caici campus Mysorum, vi. 98.
- Caicus fluvius, vii. 42.
- Calamisa, ix. 96.
- Calamitas dimidiata est occidi ab digno, v. 111.
- Calantis Indi, iii. 97. *vide Calatis.*
- Calasiris vestis nomen, ii. 81.
- Calasiries Ægyptii pugnatores, ii. 164. ix. 32. soli arti militari operam dant, ii. 166, 168. *ubi et alia.* Calasirium plaga, ii. 166.
- Calatis Indi parentibus vescuntur, iii. 38. *at cap. 97, vocantur Calantis.*
- Calchas, vii. 91.
- Calchedonia, iv. 85. Calchedonii, v. 96.
- Calculorum ludus inventus a Lydis, i. 94.
- Callatebus urbs, vii. 31.
- Callis Phænippi filii odium in tyrannos, vi. 121. solus bona Pisistrati Athenis ejecti ausus emere, ibid. *ubi alia de eodem*, 122. filiabus nuptum dat ex Atheniensibus quem quæque deligat, iv. 122.
- Callias Eleus Iamidarum unus, vaticinatus, v. 44, 45.
- Callias Hipponici filius, vii. 151.
- Calliades summum Athenis magistratum gerit, viii. 51.
- Callicrates ejusque virtus et moribundi dictum, ix. 72. ejus sepulcrum apud Lacedæmonios, ix. 85.
- Callimachus Aphidnæus polemarchus, vi. 109. ejus virtus et interitus, vi. 114.
- Callipidæ populus Scythiæ: iidem et Græcocythæ, iv. 17.
- Callipolitani pop. vii. 154.
- Callista insula, iv. 147.
- Calvi populi ab ipso natali, itidemque femine calvæ, iv. 23.
- Calvi paucissimi apud Ægyptios, et cur, iii. 12.
- Calvitium quid impediatur, ibid.
- Calumnia unde in aulis, iii. 80. ejus propria, vii. 10. §. 7.
- Calydnii pop. vii. 99.
- Calyndensium rex, et navis demersa, viii. 87.
- Calyndici montes, i. 172.
- Camarina quondam Syracusanorum, vii. 154. eversa a Gelone, vii. 156.
- Cambyses, Cyri pater, i. 46, 107, 113, 207. vii. 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis, i. 107.
- Cambyses rex Pers. Cyri et Cassandæ Pharnaspe genitæ filius, i. 107. ii. 1. iii. 2. ejus genus sibi vendicant Ægyptii, iii. 2. regnum Cyri suscipit,

C.

- Cabales gens Africæ, iv. 171.
- Caballi, populus, iii. 90.
- Cabeles Meones, qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux, vii. 77.
- Cabirprum sacra, ii. 51. eorum templum Cambyses profanat, iii. 37.
- Cadmus Agenoris, fil. iv. 147. v. 58, et 59. Semeles pater, ii. 45. Theram appellit, iv. 147. venit in Boetiam, ii. 49.
- Cadmei, i. 146. Pelasgos ejiciunt, i. 56.
- Cadmei ab Argivis ejecti, v. 57, 61. in eos expeditio Atheniensium, ix. 27.
- Cadmeæ litteræ, v. 59.
- Cadmea quædam victoria Phocensibus obtigit, i. 166.
- Cadmus Cous, Scythis filius, homo jus-

INDEX.

- li. 1. ejus in *Ægyptios* expeditio, *ibid.* et *iii.* 1, *etc.* quidque eum præcipue moverit ad hanc expeditionem, *iii.* 1, 2, 3, 4. *Ægypto* potitur, *i.* 181. *iii.* 7, *etc.* cum Arabum rege fœdus init, *iii.* 7, 9. ei dedunt se Afri, Cyrenæsi ac Barcæi munera mittunt, *iii.* 13. triplex movet bellum, *iii.* 17. exploratores mittit ad *Æthiopas*, *iii.* 20. temeraria et infelix expeditio in *Æthiopas*, *iii.* 25. jubet Ammonios diripere et Jovis oraculum incendere, *ibid.* Cambysis insania, *iii.* 25, 29, 30, 33, 34, 38. Apim Deum vulnerat lethaliter, *ibid.* 29. fratrem occidendum curat ex falso somnio, *iii.* 30, 61. sororem, eandemque uxorem, interficit, *iii.* 31, 32. morbo sacro laborat ab ipsis natalibus, *iii.* 33. ejus vinolentia, et inde scelera, *iii.* 34, 35. religionis derisor, *iii.* 37. ejus fatum, et imprecationes in se, *iii.* 64, 65. ejus interitus, *iii.* 66. cur Dominus a Persis adpelletur, *iii.* 89.
- Cameli, *i.* 80. *iii.* 103. *vii.* 86. cameli Indorum, *ibid.* id animal non solent invadere leones, *vii.* 125. camelos timent equi, *i.* 80.
- Camicus oppidum, ejusque obsessio, *vii.* 169, 170.
- Caminus poemation Homeri, *ii.* 32.
- Camirus civitas, *i.* 144.
- Campsæ urbs, *vii.* 123.
- Campus Mæandri, *i.* 161. Xanthius, *i.* 175.
- Canæ mons, *vii.* 42.
- Canales coriacei miræ longitudinis, *iii.* 9.
- Canastræum promontorium, *vii.* 123.
- Candaules Myrsi filius, Sardium tyrannus, *i.* 7. Myrsilus a Græcis cognominatus, *ibid.* uxorem suam conspici nudam a Gyge vult, *i.* 8, 9, 10. uxoris et Gygis consilio et dolo interimitur, *i.* 11, 12.
- Candaules alius Damasithymi pater, *vii.* 98.
- Canes custodes domus, *ii.* 22.
- Canes Indici, *i.* 192.
- Canobus, *ii.* 97.
- Canobicum Nili ostium, *ii.* 17, 113, 179.
- Caput nullam suturam habens, *ix.* 83. e capitibus inimicorum cæsorum potant Scythæ, *iv.* 65. capita animantium non degustant *Ægyptii*, *ii.* 39. capita *Ægyptiorum* cur firma, Persarum vero fragilia, *iii.* 12.
- Capita quercus, locus sic dictus, aliter Tria capita, *ix.* 39.
- Cappadociæ fertilitas, *i.* 73.
- Cappadoces a Græcis Syri nominati, *i.* 72. *v.* 49. *vii.* 72. Cappadocibus bellum infert Cræsus, *i.* 73.
- Capras Mendesii cur non mactent, *ii.* 42, 46.
- Caprarii in honore apud Mendesiis, *ii.* 46.
- Capripedes homines, *iv.* 25.
- Capræ et bubali apud Afros, *iv.* 192.
- Captivorum immolatio apud Scythas, *iv.* 62. et apud Tauros, *iv.* 103.
- Car fratres habuit Lydum et Mysum, *i.* 171.
- Caria, pars Ionie, *i.* 142. a Persis capitur, *vi.* 25.
- Cares olim Leleges, eorumque status antiquus, *i.* 171. eorum tria inventa, *ibid.* aiunt se aborigines, *ibid.* a Cræso subacti, *i.* 28. subacti et ab Harpago, *i.* 174. quidam *Ægyptum* incolentes, *ii.* 61, 152, 154. *iii.* 11. eorum a Persis defectio et pugna, *v.* 117, 118, 119, 120. naves et armatura in Xerxis exercitu, *vii.* 93.
- Caricarum mulierum factum contra maritos, *i.* 146.
- Carica Vestis, *v.* 86.
- Carine urbs, *vii.* 42.
- Carius Jupiter, *i.* 171. *v.* 66.
- Carcinitis urbs, *iv.* 55, 39.
- Cardamyla Laconica, *viii.* 73.
- Cardia urbs, *vi.* 33. *vii.* 58. *ix.* 115.
- Carenus Euæneti pater, *vii.* 173.
- Carnia festum, *vii.* 206.
- Carpathium mare, *iii.* 45.
- Carpis fluvius, *iv.* 49.
- Carthaginiensium bellum cum Phœciensibus, *i.* 166. rex Amilcar, *vii.* 165. iis vult bellum inferre Cambyses sed omittit, *iii.* 17, 19. colunt imaginem Amilcaris, *vii.* 167.
- Carystus opp. *iv.* 33. obsessa, *vi.* 99.
- Carystii se dedunt Persis, *ibid.* pecuniam dant Themistocli exigenti, *viii.* 112. contra Athen. bellum gerunt, *ix.* 105. eorum ager vastatur, *viii.* 121.
- Casambus, Aristocratis filius Atheniensibus traditus ab *Æginetis*, *vi.* 73.
- Casia ubi et quomodo nascatur et metatur, *iii.* 110.
- Casius mons, *ii.* 6, 158. *iii.* 5.
- Casmena oppidum, *vii.* 155.
- Caspatyrus urbs, *iii.* 102. *iv.* 44.
- Caspîi, *iii.* 92, 93. eorum armatura in exercitu Xerxis, *vii.* 67. eorum equites, *vii.* 86.
- Caspium mare, *i.* 202, 203.
- Cassandane Cyri uxor, mater Cambyxis, *ii.* 1. *iii.* 2.
- Cassiteros, *id est*, *stannum*, *iii.* 115.
- Cassiterides insule, *ibid.*
- Castalia loci nomen, *viii.* 39.
- Casthaneæ urbs, *vii.* 183, 188.
- Castor et Pollux Tyndaridæ, *ii.* 43. excepti ab Euphorione domo, *vi.* 127.
- Castores in quo lacu capiuntur, *iv.* 109.

INDEX.

- eorum testicali morbis matricis, auxiliantur, *ibid.*
 Castra Tyriorum, locus sic dictus, ii. 112.
 Castra, nomen loci Ionibus et Caribus ad habitandum in Ægypto dati, ii. 154.
 Catadupa Ægypti, ii. 17.
 Catarractes amnis Mæandro par, vii. 26.
 Catiari et Traspies, Scytharum genus, iv. 6.
 Cava Euboeæ, viii. 13.
 Caucasus mons, i. 208, 204. iii. 97.
 Caucones Pylii pop. i. 147. iv. 148.
 Cannus ab Harpago captus, i. 176. ad Iones deficit, v. 103.
 Causii eorumque genus et mores, i. 172.
 Caustrobius Aristæus pater, iv. 13.
 Caystrinus fl. v. 100.
 Cebreniorum origo, ii. 90.
 Cecrops rex, vii. 44. unde Cecropidæ dicti Athenienses, *ibid.*
 Ceiorum cœnaculum Delphis, iv. 35.
 Celæne, ubi Mæandri fontes, vii. 26.
 Celeus socius Doriæ, v. 46.
 Celtæ populus, i. 33. omnium extremi in Europa ad solis occasum, iv. 49.
 Centum appellatæ insulæ, i. 151.
 Ceos prope Athenas, viii. 76.
 Cephenes olim, qui Persæ, vii. 61. Cephæus Andromedæ pater, vii. 61, 150.
 Cephæus Beli fil. vii. 61.
 Cephissus Thasæ pater, vii. 178.
 Cephissus amnis, viii. 38.
 Ceramicus sinus, i. 174.
 Cercasorum urbs, ii. 15, 17, 97.
 Cercopes Homeri, ii. 24.
 Cercopon sedes, vii. 316.
 Ceres, Ægyptiacæ Isis, ii. 156. cum Cerere alea ludit Rhampsinitis rex, ii. 122. Ceres et Bacchus inferorum principes, ii. 128. Cereris matris templum in Scythia, iv. 53. Cereris Eleusiniæ templum, ix. 62, 97, 101. et locus, ix. 65. Amphictyonidis templum, vii. 200. Achæiæ templum et orgia, v. 161. Cereris legiferæ sacra Themophoria, vi. 16. Cereris et Proserpinæ solemnia, viii. 65.
 Cervi in Africa nulli, iv. 192.
 Chalcedonii cæci a Megabaso dicti, *ib.* ab Otane capti, v. 26.
 Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii, vi. 33. vetustiores Byzantiis, iv. 144.
 Chalcedenses oram Atticam populantur, v. 74. vastantur ab Atheniensibus, v. 77. Olynthum obtinent, viii. 27. illis opem ferunt Milesii, v. 99.
 Chalcidicum genus, vii. 185. viii. 197.
 Chaldæi, vii. 63. Chaldæi inter Assyrios, *ibid.* Chaldæi sacerdotes Jovis Dei, i. 181, 183.
 Chalestra urbs, vii. 123.
 Chalybes a Crosso subacti, i. 28.
 Champssæ crocodili dicti, ii. 69.
 Charadra oppidum, viii. 33.
 Charaxus, vir Mitylensæus, Sapphus frater, ii. 135. iv. 135.
 Charileus Mæandri frater, iii. 145.
 Charillus Eunomi filius, viii. 131.
 Charopinus Aristagoræ frater, v. 99.
 Chemmis insula, ii. 156.
 Chemmis oppidum grande Thebaicæ præfecturæ, ii. 91. Chemmitæ, *ibid.* Chemmitana plaga, ii. 165.
 Cheops, rex Ægypti, Rhampsinitis successor, ii. 124. ejus gesta, pyramides, ii. 124, 125, 126.
 Cephrenis regis Ægypti tyrannis, et pyramis, ii. 127, 128.
 Cherasmis Persa, vii. 78.
 Chersis Gorgi pater, vii. 98.
 Chersis Onesii pater, v. 104.
 Chersonesi urbes subactæ et everssæ a Phœnicibus, vi. 33. Chersonesi tyrannus Miltiades, vi. 34. Chersonesus quæ est in Hellesponto, vii. 33. Atheniens. ditionis fuit, vi. 140. Chersonesus, aspera, iv. 99.
 Chersonesitæ portas Sesti Atheniensibus aperiant, ix. 118.
 Chersonesitarum primores in vincula conjecti a Miltiade, et quo astu capti, vi. 39.
 Chilei viri Tegelatæ consilium, ix. 9.
 Chilo vir Spartæ sapientiss. vii. 235. ejus consilium Hippocrati datum, i. 59. Demarmeni filius, vi. 65.
 Chius Ionum civitas, i. 142. ii. 178. a Persis capta, vi. 31.
 Chii soli Milesiis contra Lydos opem ferunt, i. 18. Chiorum tyrannus Strattis, viii. 132. Minerva Poliochos, i. 160. eorum lingua, i. 142. ut Atarneum obtinuerint, i. 160. eorum clades, vi. 15, 16, 96. et prodigia quæ præcesserunt, vi. 27.
 Choaspes fluvius ad Susa, i. 188. v. 49, 52. ejus aquam solam rex potat, i. 188.
 Chœnix mensura, vi. 57.
 Chœreatæ (*q. d. porcales*) tribus Siccyonia, v. 68.
 Chœreat nomen loci in Eubœa, vi. 101.
 Chœrus Micynthi pater, vii. 170.
 Chorasmi populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
 Chori muliebres lascivi, v. 83.
 Chori tragici, v. 67.
 Chorus centum adolescentum ex Chio missus Delphos, vi. 27.
 Chromius Argivus, i. 82.
 Chutri, lavacri genus, vii. 176.
 Cicones gens Thraciæ, vii. 59, 108, 110.
 Cii sive Cei insulares, viii. 1.
 Cilices, ii. 28, 72. v. 49, 52. eorum armatura, vii. 91. eorum tributum, iii. 90.

INDEX.

- Cilicia, ii. 17, 34. Cilicis praefectura, ix. 107.
 Ciliassae naves, viii. 14.
 Cilix Agenoria filius, a quo dicti Cilices, vii. 91.
 Cilla, Æolum civitas, i. 149.
 Cimmerii, i. 6, 15, 16, 103. iv. 1, 11, 12.
 Cimmerius Bosphorus, iv. 12, 28, 100.
 Cimmerica portoria, iv. 12, 45. Cim-
 merii muri, iv. 12.
 Cimon Miltiadis pater, vi. 34, 39.
 Cimon, Miltiadis filius, vii. 107. mul-
 ctam patri impositam exsolvit, vi.
 136.
 Cimon Stesagoræ pater, vi. 38.
 Cineas rex Thessal. v. 63.
 Cinnamomum ubi gignatur, et quo-
 modo colligatur, iii. 111.
 Cinyps fluvius, iv. 175. v. 42.
 Cinyps tellus Africæ fertilis, fluvio cog-
 nominis, iv. 198.
 Cion Mysiæ, v. 122.
 Cippus finium index, vii. 30.
 Circumcisio Ægyptiorum, ii. 36. et
 aliorum quorundam populorum, ii.
 104.
 Cissii in exercitu Xerxis militantes, vii.
 62. eorum dux et armatura, ibid. eo-
 rum equitatus, vii. 86. eorum tri-
 butum, iii. 91.
 Cissia terra, v. 49, 52. Cissi exportæ Ba-
 bylonis, iii. 155, 158.
 Citharonis radices, ix. 19, 25. exitus,
 ix. 38.
 Cius fluvius, iv. 49.
 Claves Cypri, promontorium dictum,
 v. 108.
 Clazomenæ Ionum civitas, i. 142. ii.
 178. hæc invaditur ab Alyatte, qui
 eladem accipit, i. 16. capitur ab Ar-
 taphernæ et Otane, v. 123. eorum
 thesaurus, i. 51.
 Cleades Autodici filius, ix. 85.
 Cleanax Argivus, ii. 1, 2.
 Cleander vates, Phigalensis, vi. 83.
 Cleander et Euclidis Hippocratis filii,
 vii. 155.
 Cleander Pantarei f. Gelæ tyrannus,
 vii. 154.
 Cleobis et Bitonis historia et bestitudo,
 i. 31.
 Cleodæus Hylli filius, vi. 52. vii. 204.
 viii. 131.
 Cleombrotus et Leonides gemini, v. 41, 1.
 viii. 71. Anaxandridæ filius, ibid. et
 ix. 10. pater Pausania, iv. 81.
 Cleomenes Anaxandridæ filius, v. 41, 64.
 vii. 148. inops mentis, v. 42. Spartæ rex
 creatus, non propter fortitudinem sed
 propter genus, v. 39. auro corrumpi non
 potest a Mæandrio, ideoque virorum
 justus, audit, iii. 148. discordia inter
 illum et Demaratum, vi. 51, 61, 73,
 74. Clisthenem Athenis ejicit, v. 70,
 72. ejus cum Aristagora acta, v. 49,
 50, 51. inter Cleomenem et Argivos
 acta, vi. 76, 77, 78, 79, 80. proficia-
 citur contra Pisistratidas, v. 64.
 Achæum se esse ait, non Doræ, v.
 72. profugit Sparta et Arcadas so-
 licitat contra Spartanos, vi. 74. ad-
 versus Athenienses bellum gerit, v.
 74, 75. ad insaniam redactus, v. 76,
 84. ejus interitus, v. 48.
 Cleonæ urbs, vii. 23.
 Clinias Alcibiadis filius Atheniensium
 præstantissimus in classe contra
 Xerxem, viii. 17.
 Clisthenes, Sicyonis tyrannus, vi. 126.
 ejus odium in Adrastum, v. 67. circa
 Clisthenem et filiam Agaristam ac
 procos acta, vi. 126, 127, etc.
 Clisthenes Alcmaeonides Atheniensis
 Sicyonii Clisthenis nepos, v. 66, 67.
 vi. 131. ejus et Isagoræ factiones, v.
 66, 69, 70.
 Clytiades Tisamenus, ix. 33.
 Cnidus civitas, i. 144. ii. 178.
 Cnidii Lacedæmoniorum coloni, i. 174.
 eorum cum Tarentinis amicitia, iii.
 138. suam ditionem in insulæ for-
 mam perfodiendo tentant redigere,
 i. 174. et isthmum perfodere volentes
 quomodo impediti, ibid. Harpago se
 dedunt, i. 174. Cyrenæorum quosd.
 servant, iv. 164.
 Cnæthus pater Nicodromi, vi. 88.
 Cobon Aristophanti filius, vi. 66.
 Codrus Atheniensium rex, v. 65, 76.
 Codrus Melanthi f. i. 147.
 Codrus Nelei pater, ix. 97.
 Coela, via quædam, vi. 103.
 Coela Chii, vi. 26. Euboeæ, viii. 13.
 Cœnyrorum et Ænyrorum locus prope
 quem metalla Thesis, vi. 47.
 Coës Mitylenæus Erxandri filius, iv. 97.
 v. 11. Mitylenes tyrannidem a Dario
 accepit, v. 11. captus ab Iatragora, v.
 37. a Mitylenæis lapidibus inter-
 factus, v. 38.
 Coitus in templis, ii. 64.
 Colæus, Samiæ navis gubernator, iv. 152.
 Colaxais Targitai filius, iv. 5. ab eo
 oriundi Scythæ, iv. 6. triplex filius
 constituit regnum, iv. 7.
 Colchi, i. 104. progenies Ægyptia, ii.
 104. iii. 97. iv. 40. eorum armatura
 et dux in Xerxis exercitu, vii. 79.
 Colchicum linum Sardonicum di-
 ctum, ii. 105.
 Colias ora Atticæ, viii. 96.
 Colophon Smyrnæ conditur, i. 164.
 Colophon Ionum civitas, i. 142. ii. 8.
 vi. capta a Gyge, i. 14.
 Colophonii soli cur ex Ionibus ab Apa-
 turis festis arcentur, i. 147.
 Colophoniorum profugi, Smyrnæm oc-
 cupant, i. 150.

INDEX.

- Colossæ, oppidum Phrygiæ, vii. 30.
Colossi, ii. 130, 143, 153, 175, 176.
Colossi apud Ægyptios cujusque pontificis, ii. 143.
Columbæ Dodonææ nigrae, ii. 55.
Columbas albas cur expellant Persæ, i. 138.
Columnæ albæ in Caria, v. 118.
Columnæ instar palmarum, ii. 160.
Comam Lacedæmonii ex quo alant et Argivi non, i. 83. comam ut Babylo-
nii gerant, i. 195. pectentes Lacedæ-
monii, vii. 208. comam ut alant et
tondeant Macæ, iv. 175. comam
quomodo gessent Maxyes, iv. 191.
Combrea urbs, vii. 123.
Comedunt in viis Ægyptii, ventrem
domi exonerant, ii. 35.
Compsatus fluvius, vii. 109.
Conchylia in montibus Ægypti, ii. 12.
Conisus Thess. v. 63.
Conos pini fructus, ii. 90.
Consilio bono felix eventus, vii. 157.
Consuetudines avitæ placent genti
cuique, iii. 38.
Consultant Persæ inter pocula, et
quidem de rebus etiam maxime se-
riis, sed ab iisdem sobriis confirmari
oportet consilia quæ tum capta fue-
rint, i. 133. consultare bene maxi-
mum est lucrum, vii. 10. §. 4.
Contadesus fluvius, iv. 90.
Convitia irritant iram, vii. 160.
Copaia palus, viii. 135.
Coreyra a Corinthiis condita, iii. 49. ei
imperat Periander, iii. 52.
Corcyrae, iii. 48, 49. eorum cum Co-
rinthiis perpetua discordia, iii. 49.
interfeciunt Periandri filium, iii. 53.
in bello Xerxiano astute neutrarum
partium, vii. 168.
Coreæus in agro Ephesio, v. 100.
Corinthiorum tyranni Ecton et Peri-
ander filius, v. 92. Corinthii ecce
adversus Persam missi, vii. 200. Co-
rinthii minime contemptui habent
opifices, ii. 167. Corinthiorum the-
saurus, i. 14, 50. iv. 162. eorum et
Samiorum similitudo, iii. 48. eorum
cum Corcyrae discordia, iii. 49. Co-
rinthii Peloponnesenses contra Atheni-
enses deserunt, v. 75. Corinthii
naves nummo vendunt Atheniensibus,
dono dare lege prohibiti, vi. 89.
eorum fuga socios deserentium in
bello Persico, viii. 94. eorund. virtus,
ix. 102. Corinthiæ mulieres universæ
exutæ a Periandro et cur, v. 92. Co-
rinthia vestis cui similissima est Doris,
v. 87.
Corinthus felix, iii. 52.
Cornua pecoribus ubi mature aut sero
nascuntur, iv. 29.
Corobius purpurarius, iv. 161.
Corona oleagina Olympiorum præ-
mium, viii. 26.
Coronæi Thebanorum vicini, v. 79.
Coronica vel Cyrrus, i. 165.
Corycium antrum, viii. 36.
Corydalis Anticyrensis, vii. 214.
Corys Arabiæ flumen, iii. 9.
Cos civitas, i. 144.
Cos insula Tyrannos passa, vii. 164.
Cotys Asiæ pater, iv. 45.
Cranapes Mitrobatis filius, una cum
patre ab Oræte cæsus, iii. 126.
Cranai dicti Athenienses, viii. 44.
Crastis, et Crastia Minerva, v. 45.
Crater, qui Creso portabatur, inter-
ceptus et cælatura ejus, i. 70. iii. 47.
crater in ostio Ponti, a Pausania
dedicatus, iv. 81. crater Argolicus,
iv. 152. crateres Lesbii, iv. 61.
Crathis Ægarum fluvius perennis, a
quo et Italicus ille vocatus est, i. 145.
Cratines Anaxilai pater, vii. 165.
Cratinus Aminoclis pater, vii. 190.
Cremni, emporium paludis Mæotidis,
iv. 20.
Creston urbs, i. 57.
Crestonæi, v. 3. vii. 127.
Crestoniæ, i. 57.
Crestonicus ager, vii. 124.
Crestonicæ terræ rex, viii. 116.
Creta universa a barbaris habitata, i.
173.
Cretenses cur auxilium non tulerint
Græcis contra Persam, vii. 167, 170,
171. ubi alia de eorum migratione et
fortuna.
Crex avis, ii. 76.
Crinippus Terilli pater, vii. 165.
Crisæus campus, viii. 32.
Cristas galeis imponere primi ostende-
runt Cares, i. 171.
Critala in Cappadocia, vii. 26.
Criteis Melanopi filia, ii. 1. furtivo
concubitu prægnans, ii. 2. parit Ho-
merum, ii. 3. nubit Phemio, ii. 4.
ejus mors, ii. 5.
Crithon Ithagensis pater, ii. 1.
Critobuli filia, Amasis uxor, ii. 181.
Critobulus Toronæus, viii. 127.
Crius Polycriti filius, vi. 50. circa eum
et Cleomenem acta, ibid. Athenien-
sibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
Crius Ægineta, Polycriti pater, viii. 92.
Crobzyi Thraces, iv. 49.
Crocodili descriptio, ii. 68, 69, 70. cro-
codili sacri, ii. 69, 148. eorum se-
pulcra, ii. 148. crocodili Africæ, iv.
192.
Crocodilorum urbs, ii. 148.
Cresus rex Lydorum ejusque genus, i.
6, 7, 92. Ephesios invadit, i. 26.
bonus vir, et religiosus, ac deorum
cultor, i. 87. cum Astyage affinitas,
i. 73. primus Græcos ad tributum

INDEX.

- pendendum adigit, i. 6, 57. Iones et Æoles subigit, *ibid.* cum Ionibus insularis hospitium contrahit, i. 57. per eum aucta Lydorum potentia, i. 28, 29. ejus cum Solone colloquium, i. 30, 31, 32, 33. eum deorum indignatio excipit, i. 34. Gygis tritavi crimen luit, i. 91. ejus somnium, i. 33. ejus luctus super filio interfecto, i. 44. Cyrum invasurus oraculum consulit varie, i. 46, 47, *etc.* donaria et hostiæ ab eo consecrata et jugulatæ, i. 50, 51, 52. v. 36. potentiss. Græcorum amicitiam petit, i. 16, 69. crater, viii. 124. ejus expeditio contra Cyrum, i. 71, 73. Halyn fl. trajicit, i. 75. Pteriam expugnat, i. 76. pugna cum Cyro, *ibid.* Sardis redit, i. 77. vincitur a Cyro et obsidetur, i. 81. in observantia et amore a Cyro habetur, qui ejus consiliis utitur, i. 88, 89, 90, 155, 156, 207. Pythio mittit compedes, i. 90, 91. alia ejus in Græcia donaria, i. 92. fratrem Pantaleontem interficit, *ibid.* Cambysem desipientem admonet, et vix mortem effugit, iii. 36. alia sententia Cambysei adprobata, iii. 34. ejus munificentia in Alcmaeonem, vi. 125. liberat Miltiadem, vi. 37. Sardibus captis et ipse capitur, et vivus ad Cyrum perducitur, i. 86. rogo impositus ab Apolline invocato servatur, immissa pluvia, i. 86, 87.
- Cresi filius mutus, quando vocem rupit, i. 85. templi Delphici locupletator, viii. 35.
- Crophi mons, ii. 28.
- Crossæ regio, vii. 123.
- Crotoniatæ, genere Achæi, viii. 47. eorum cum Sybaritis bellum, v. 44, 45.
- Crotonienses, *vel potius* Crotoniatæ medici dicti primi, secundi Cyrenæi, iii. 131.
- Cubiti regii mensura, i. 178. cubitus Ægyptius Samio par, ii. 168.
- Cubiti mensura, ii. 149.
- Culicum vis ingens apud Ægyptios palustres et contra eos ab Ægyptiis excogitata, ii. 95.
- Cunctatio utilis, vii. 10. Cuniculi hostiles ære deprehensi, iv. 20.
- Cupere multa malum est, vii. 18.
- Cuphagoras Epizeli pater, vi. 117.
- Curium urbs Cyprî, v. 113.
- Curienses, Argivorum coloni, *ibid.*
- Curutropho sacra Sami fiunt a feminis, ii. 30.
- Currus bellici, v. 113.
- Curus sacer Jovis in Xerxis exercitu, vii. 55. quomodo amissus, viii. 115.
- Cyanæ insulæ, errabundæ a Græcis existimatæ, iv. 85.
- Cyaxares, Phraortia filius, Delocis nepos, Medorum rex, i. 73, 103. ejus res gestæ, i. 103, 104, *etc.* in ira peracerbus, i. 73. ejus interitus et anni regni, i. 107.
- Cybeles templum, Sardibus concrematum, v. 102.
- Cybernicus Lycius, vii. 98.
- Cyclades insulæ, v. 30.
- Cydippa, Anaxilai uxor, Terilli filia, vii. 165.
- Cydonia in Creta condita a Samiis, iii. 44, 59.
- Cydrara oppidum, vii. 30.
- Cyllestes, panes Ægypt. ii. 77.
- Cyllirii Syracusanorum quondam servi, dominos ejiciunt, vii. 155.
- Cylon Atheniensis tyrannidis affectatæ compertus, v. 71.
- Cyma civitas Æoliæ, i. 149. v. 123. vii. 194. ii. 1, 2. vocata et Phriconia, i. 149. ii. 38. ejus origo, ii. 1, 2. capitur a Persis, v. 153.
- Cymæi hiberna classis Xerxæ, viii. 130. oraculum consulunt de reddendo Pactya, i. 157, 158, 159. Pactyam in Chium deportant, i. 165. tyrannum suum vivum dimittunt, v. 38. spernunt inepte Homerum, ii. 12, 13, 14, 15.
- Cymæus Aristagoras, iv. 138.
- Cynægirus, Euphronis filius, navem adversariam prehensans, manu truncatur, vi. 114.
- Cyneas Philagri pater, vi. 101.
- Cynetæ Celtarum accolæ in ultimis Europæ occidentalis plagis, iv. 49.
- Cynesii populus, ii. 33.
- Cyniscus appellatus Zeuxidamus, vi. 71.
- Cyno, sive Spaco, Mitradata, bubulci Astyagis, uxor, i. 110. quomodo Cyrum servaverit, i. 112, 113. Cyno, semper in ore Cyri, i. 122.
- Cynocephali populi, iv. 191. in Cynosarge Herculis templum, vi. 116.
- Cynosyra, v. 63. viii. 76.
- Cynurii, soli putantur Iones, Doreas effecti, viii. 73.
- Cypria carmina, Homeri non sunt, ii. 118.
- Cyprus primum ab Amasi capta et tributaria facta, ii. 182. Persis tributaria, iii. 91. Cypriorum lex, i. 199.
- Cyprii se dedunt Cambysei, iii. 19. eorum bella et defectiones a Persis, v. 104, 105, 106, *etc.* in servitutem redacti, v. 116. eorum armatura, vii. 90. gentes variæ unde sint? *ibid.*
- Cypria vox, Sigynas, v. 9.
- Cypri claves, promontorium, v. 108.
- Cypsela quid sit, v. 92. §. 5.
- Cypselus, Ectionis filius, i. 114. v. 92.
- Cypselidæ, Corinthi, vi. 128. unde nomen hoc ei impositum, v. 92. §. 3.

INDEX.

- Corinthiorum tyrannus, ut eos tractarit, v. 92.
- Cypselus Miltiadis pater, vi. 35.
- Cyraunis insula, iv. 195. lacus in ea picifer, ibid.
- Cyrene circumflua, iv. 164. Cyrenen, quam non diripuerant quum esset occasio, frustra adoriuntur postea Persæ, iv. 203. Cyrenaicæ regionis plagæ tres miræ fecunditatis, iv. 199.
- Cyrenæi, iv. 154, 155, 159, 169, etc.
- Cambysi se dedunt, iii. 13. eorum et Ægyptiorum conflictus, iii. 161. iv. 159. agros Libyæ vastant, iv. 159. cladem a Libyis accipiunt, iv. 160. eorum amicitia cum Samiis, iv. 152. oraculum consulunt, iv. 161. Cyrenæi medici, secundi sunt: ut Crotoniæ, primi, iii. 131. Cyrenææ femine bovem superstitione observant, iv. 186. apud Cyrrum civitas a Phocænsibus condita nomine Alalia, i. 165. Cyrrus Carystie, ix. 105. Cyrrus heros, i. 167.
- Cyrrii, vii. 165.
- Cyrus pater Cambysis Cyri patris, i. 111.
- Cyrus Persæ, i. 120. vii. 11. ejus parentes, avus, etc. i. 75, 91, 107, 108. (*ubi et ejus nativitas*), i. 111. mulus oraculo, (i. 55.) dictus, quia Semimedes et Semipersæ, i. 91. Harpago traditus intermendus, et quomodo servatus, i. 109, 110, etc. educatur ab uxore bubulci, i. 113. cur a cane educatus dicatur, i. 122. bubulci filius cognominatus, i. 114. regalis indoles ut enituit in puero, ibid. ut a materno avo Astyge agnitus fuerit, i. 116. pervenit ad suos veros parentes, i. 122. Cyrus laudatur, iii. 89. *ubi dicitur pater suis appellatus. Item*, iii. 160. *ubi dicitur de eo, cui comparari (vel potius, cui se comparare) nullus unquam Persarum dignum se (vel rem se dignam) existimavit. Videtur autem hæc fuisse illorum opinio ob ea præsertim quæ dicuntur de ejus genitura, ob quam se existimabat majus quiddam homine esse, i. 204. et de ejus felicitate ibidem. Sic vero et, i. 126. divina quadam sorte genitum se dicit.*
- Cyrus quæ prudenter dixerit, cum alibi, tum, ix. ult. Cyri prudentia in alienandis animis Persarum a Medis, i. 125, 126, 127. et in eo quod commentus est, ut Persas ad rebellandum induceret, i. 125. et tamen stulte Gyndi anni minatur, i. 189. omnem Asiam adeptus, i. 130. ejus cum Cræso prælium, i. 76, etc. ut se adversus Cræsum gesserit, in *iusdem* usque 91. ut se gesserit contra rebellantes Lydos, i. 154, etc. ejus apologus ad Ionas, i. 141. Smerdi mago aures amputat, iii. 69. bellum adversus Labynitem, et Babylonios, quorum urbem capit, i. 188, 189, 190, 191. bellum contra Tomyrin, Massagarum reginam, i. 205, 206, etc. in quo occumbit, i. 214. *ubi narrantur et quæ acta circa mortui caput.*
- Cythera insula Argivorum ditionis, i. 82. Templum habet Veneris Cælestis ex Ascalone, i. 105. eam conducibilis Lacedæmonii obrui quam extare, vii. 235.
- Cythii, gens, vii. 90. viii. 46.
- Cytissorus, Phrixo genitus, vii. 197. ejus posterorum calamitas, ibid.
- Cyzicum, urbs Propontidis, vi. 33.
- Cyziceni Cebari Persæ se dedunt, ibid.
- Cyzicenorum festum in honorem Matris deum, iv. 76.

D.

- Dadiciæ populus, iii. 91. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura, vii. 66.
- Dædalum vestigat Minos, vii. 170.
- Dai, Persarum genus, i. 125. pecuarii, ibid.
- Damas Samyris fil. vi. 127.
- Damasithymus Candaulis filius, dux in classe Xerxis, vii. 98. Damasithymus, Calyndensium rex, viii. 87. demersus ab Artemisia, ibid.
- Damas Sirites, vi. 127.
- Damizæ et Auxesizæ simulacra, v. 82, 83.
- Danaë, Acrisii filia, Persei mater, i. 91. vi. 135. vii. 60, 150.
- Danaus et Lynceus Chemmitæ, ii. 91.
- Danaus Archandri socer, ii. 98.
- Danai filiz Thesmophoria in Ægyptum afferunt, ii. 171. templum Minervæ quod Lindi est, extruxerunt filios Ægypti fugientes, ii. 182.
- Danai et Xuthi in Peloponnesum adventus, vii. 94.
- Daphnæ Pelusizæ, ii. 30, 107.
- Daphnis Abydenus, iv. 138.
- Dardanus urbs, v. 117. contermina Abydo, vii. 43.
- Dardanei, i. 189.
- Daritæ populus, iii. 92.
- Darius rex, Hystaspis filius, i. 183, 210. ii. 110. iii. 70. vi. 98. vii. 1. 11. e conjuratis in magos fuit unus, iii. 70. Darius idem sonat quod lætus, id est, coërcitor, vi. 98. ejus uxores, iii. 88. Darii liberi, iii. 12. vii. 2, 64, 68, 69, 72, 78, 97, 224. viii. 89. ix. 107. de Darii futuro regno Cyri visio, i. 209, 210. qua arte ad adipiscendum regnum usus, iii. 85, 86, 87. eum Persæ aiunt fuisse *αδελφον* (*id est, inusti-*

INDEX.

- (sorem)* quoniam omnia quaestui habebat, iii. 89. Darii reditus et auri thesaurus, iii. 95, 96. status ejus equestris, iii. 88. pecuniarum spe frustratus sepulcro Nitocridis aperto, i. 187. unde Græciæ infensior redditus, vii. 1. ejus expeditio in Scythas, iv. 1, 85, 86, *etc.* *Alia ejus facta præ aliis memoratu digna vide*, ii. 110. iii. 88. iv. 44, 88, 135. v. 11, 12. vii. 194. *item quædam ejus dicta*, iii. 160. iv. 143. v. 105. ejus cum Idanthyrso colloquium per quendam equitem, iv. 126, 127. ejus oratio pro monarchia, iii. 82. oratio ejusdem ad primores Persarum de Orocte interficiendo, iii. 127. oratio ad Iones de ponte ad Istrum custodiendo, iv. 98. Darius quondam Cambysis satelles, iii. 139. bene de se meritis remunerat, iii. 140. v. 11. luxato pede a Democede sanatur, et acta cum eo, iii. 129, 130, 131, *etc.* Babylonem obsidet, capit, et diruit portas murosque, iii. 150, 151, 152, *etc.* Indos subegit, iii. 44. ejus crudele factum, iv. 84. a Macedonibus poscit terram et aquam, v. 17. et a Græcis, vi. 48. vii. 123. ejus moneta ex auro purius, iv. 166. ejus legati a Græcis in bathrum et puteum projiciuntur, vii. 133. ejus obitus, vii. 4.
- Darius Xerxis filius Artaxtātam ducit, ix. 106.
- Daecylus Gygis pater, i. 8.
- Daecylum, urbs, iii. 120, 126. vi. 33.
- Datis Medus contra Athenas missus a Dario, vi. 94. revocat Delios metu fugientes ipsum, vi. 97. visionem in somnis videt, vi. 118. ejus filii, vii. 88.
- Datus opp. ix. 75.
- Dauliorum oppidum incensum, viii. 35.
- Daurises Darii gener, v. 116. adversus Cariam tendit, 121. interitus, *ibid.*
- Decelea, ix. 15, 73.
- Decelus, ix. 73.
- Decelensium circa Helenæ investigationem acta, ix. 73. eorum in Sparta vectigalium immunitas et dignitas præsidendi, *ibid.*
- Decelensis populus, *ibid.*
- Decima redemptionis captivorum conscripta, v. 77.
- Decimæ pecuniarum ex prædiis, vii. 27.
- Decimum quemque sorte comedunt inter se Cambysis milites fame adacti, iii. 25.
- Deioces Phraortis fil. i. 16, 37, 96. vir sapiens et juris dicundi peritus, i. 96. ad tyrannidem Medorum quo commento pervenit, i. 97, 98. rex Medorum declaratus, i. 98. ab eo regnum obtinente acta, et quomodo severita-
- tem in exercenda justitia exercuerit, i. 98, 99, 100, 101. ejus mors et anni regni, i. 102.
- Deiphonus Euenii filius Apolloniata, ix. 92.
- Delphi, i. 51. ad eos missa donaria a Gyge, i. 54. a Croeso, i. 50, 51, 52. apud Delphos primus quis munera posuerit, i. 14. in numerum Delphorum adscribi volenti jus perpetuum datum cuilibet de Lydis, i. 54. Delphi oraculum pro se et Græcia consulunt, vii. 178. extreme formidantes Xerxem, urbem deserunt, viii. 37. barbaros a deo suo male affectos cadunt, viii. 38. Delphicum oraculum, *infinitis locis*. Delphicum templum sua sponte conflagravit, i. 50. ii. 180. aliud Amphictyones trecentis talentis construendum locarunt, ii. 180. et quinam conduxere, v. 62.
- Delta Ægyptiorum, ii. 13, 15, 16, 17, 18, 19, 179. solum Delta Ægyptum esse aiunt Iones non recte, ii. 15.
- Delubrum Jovis Carii, i. 171. Jovis Olympii, ii. 7. Cereris, iv. 53. Bacchi, iv. 87. Amphiarai, viii. 134. Laii et Cædipodis, iv. 149. in fano Latonæ admirabilissimum, ex uno factum lapide, ii. 155. delubra primi statuere Ægyptii, ii. 4. delubra a Persis incensa, iv. 96. viii. 144.
- Delus insula, iv. 33, 34, 35. expiata a Pisistrato, i. 64.
- Delos tremit antea inconcussa, vi. 98.
- Deliorum fuga ob Persas, vi. 97. revocati a Persis et nihil passi, *ibid.*
- Delium Thebanorum, vi. 118.
- Demaratus Aristonis filius, rex Sparte, v. 75. vi. 50, 63, *etc.* de ejus genere et procreatione varia circumferuntur, vi. 63, *etc.* 69. matrem sciscitatur, qui verus ipsius parens, vi. 68. Demarati, *id est*; a populo votis petiti, unde nomen impositum, vi. 63. Cleomenem deserit in expeditione, v. 75. ejus cum Cleomene similitates et odium, vii. 51, 63, 64, *etc.* fuga ad Persas, vi. 70. vii. 3. ejus elogium, vi. 70. ejus colloquia de rebus Græcorum cum Xerxe, vii. 101, 102, 103, 104, 209, 234, 235, 236. ejus ingeniosa per pugillares clam nunciandi ratio, vii. 239.
- Demarmenus, v. 41. vi. 65.
- Democedes, Calliphontis filius, medicus, quantus vir, ejus fortuna, et in quanto honore habitus a Dario, iii. 124, 129, 130, 131, 132. quo astu e Persia in patriam rediit, iii. 132, 133, 134, *etc.*
- Democratiam laudat Otanes, iii. 80. vi. 43. improbant Megabyzus et Darius, iii. 81, 82. ejus incommoda, iii. 81.

INDEX.

- eam constituit in Græcia Mardonius, vi. 43.
- Democritus, vir illustris, et Naxiorum trierarchus, vii. 46.
- Demonax a Mantineis, Cyrenæis misus reip. constituendæ, iv. 161.
- Demonous Penthylis pater, vii. 196.
- Demophilus Diadromæ filius, vii. 222.
- Dens Hippie tussi excussus evanescit: et quid hac re portentum, vi. 107.
- Dentes ex uno osse universi, tam molares quam ceteri, in quadam maxilla, ix. 83.
- De deposito nihil aliud cogitandum quam ut repetenti reddatur, quidque acciderit cuidam depositum neganti, vi. 86.
- Derusæci, Persarum genus, i. 125.
- Derusæi Thraciæ populus, vii. 110.
- Descriptio temporis nunquam finiendi, v. 92.
- Detractio res deterr. vii. 10. §. 7.
- Deucalion rex, i. 56.
- Deus eminentissima gaudet deprimere, vii. 10. §. 5. deum tentare, idem quod prave facere, vi. 86. §. 3. deus quod fieri vult, nemo effugiat, ix. 16. invidens vitæ humanæ spatio, vii. 46. præsignificat ingentia mala orbi aut regioni ventura, vi. 27. Deus Græcorum, i. 90. de illo impia cogitatio Apris, ii. 169. Deos nemo latet in sceleribus, vii. 106.
- Deorum *ρίσους* vel *ῥήσους*, i. 34. iii. 40. vii. 10. §. 5. viii. 106, et 109. invidiam excitant acres vindictæ, iv. 111. viii. 106. deus ab Ægyptiis verberatur quidam, ii. 132. deorum ira in nepotes etiam extenditur, vii. 137. duodecim deorum cognomina ab Ægyptiis Græci sunt mutuati, ii. 4. sacra peragunt illis Athenienses, vi. 108. omnia fere deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervenerunt, ii. 50.
- Dii Arabum, iii. 8. Libyum, iv. 188. Scytharum, iv. 59. Thracum, v. 7. Græci, v. 49. regales, v. 106. *Χθόνιοι*, iv. 33. deos externos exigunt Caunii, i. 172.
- Diactorides pater Eurydames uxoris Leutychidis, vi. 71.
- Diactorides Cranonius, unus e procis Agaristæ, vi. 127.
- Diadromes Demophili pater, vii. 222.
- Diana Osiris seu Dionysi filia, ii. 156. eam Cereris filiam unde fecerit Æschylus, ibid. Bubastis ab Ægyptiis dicta, ibid. et 137. Templum Buto, ii. 155. Dianæ festum in Ægypto, ii. 137. aliud apud Brauronem, vi. 138. Dianæ templum maxime memorabile apud Bubastin, ii. 137, 138. Dianæ templum Sami, iii. 48. ad Trachinem, vii. 176. Diana regia, iv. 33. Dianæ Orthosie ara, iv. 87. Dianæ oraculum, ii. 83. Dianæ urbem suam donant Ephesii obcepsi, i. 26. templum in Artemisio, vii. 176.
- Dicæa urbs, vii. 109.
- Dicæus, Theocydis filius, exul, apud Medos illustris, viii. 65. quædam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans, viii. 65.
- Dietya, animal, iv. 192.
- Dictynnæ delubrum et a quibus structum, lii. 59.
- Dienecis Spartani virtus ad Thermopylas, vii. 226. ejus dictum, ibid.
- Dies, repente nox factus, i. 47, 103. vii. 37. certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum, vi. 106. diei natalis observatio apud Ægyptios, ii. 42. diei in horas distributio a quibus facta, ii. 4. iter, iv. 101. dies varii vitæ hominum, i. 32.
- Dindymene mater, i. 82.
- Dinomenes Gelonis pater, vii. 145.
- Diomedes *ἄγρια*, ii. 116.
- Dion urbs, vii. 22.
- Dionysiophanes Ephesius, ix. 84.
- Dionysius Phocæensis, classis Ionum dux ejusque ad Iones oratio, vi. 11. res ab eo gestæ, ibid. et seq. post cladem Ionum quo devenerit, vi. 17.
- Dionysus, Apollinis et Dianæ pater, ii. 156. e Semele Cadmi filia a Græcis putatur genitus, ii. 145. educatus in regione cinnamomifera, iii. 111. ab Jove insutus in femore, ii. 146. e deorum novissimis apud Græcos, non et apud Ægyptios, ii. 145. Ægyptiace Osiris dictus, ii. 144. Dionysi festum, iii. 97. Dionysi trietERICA, iv. 108. Dionysus et Urania ab Arabibus invocantur in fœdere ineundo, iii. 8. Arabibus Urotal dictus, ibid.
- Dioscuri, vi. 127. eorum nomen Ægyptiis ignotum, ii. 50.
- Dipænsium prælium, ix. 34.
- Dipodes, murium genus, iv. 192.
- Diræ in capita, ii. 39.
- Dithyrambus Harmatidæ filius, vii. 227.
- Dithyramborum auctor quis fuerit, i. 23.
- Divinatio Ægyptiorum, ii. 83. Nasamonum, iv. 172. Scytharum, iv. 67. divina præferenda humanis, v. 63. divinum quid videatur Herodoto, vii. 137.
- Divinitatis solers prudentia erga homines, iii. 108.
- Doberes pop. Pæoniæ, v. 16. vii. 113.
- Dodona, ii. 52, 58. Dodonæum oraculum, i. 46. ii. 52, 55. Dodonæorum antistites, ii. 55. Dodonæi, iv. 33. Dodonææ columbæ, ii. 55, 57.

INDEX.

- Dolia argentea Delphos a Cræso missa,** i. 51.
- Dolonci Thraces,** vi. 34. ab Absinthii bello vexati, *ibid.* oraculum consulunt, *ibid.* Miltiadem regem creant, vi. 35, 36.
- Dolopes,** vii. 132, 185.
- Domus subterraneæ Æthiopum,** iii. 97. domos non possident Indi nonnulli, iii. 100.
- Domestica mala Psammeniti majora quam ut ea deflere possit,** ii. 14.
- Domicilia subterranea pyramidis;** ii. 148. domicilia ex micis salis, iv. 185. domicilia e virgultis, et versatilia, e lentiscis suspensa, iv. 190.
- Dona ad Æthiopes explorandi gratia missa,** ii. 20. dona Amasis Delphis data, ii. 180. dona Græcorum Ægyptum incolentium ad templum Delphi instaurandum, ii. 180. dona Democedi medico ab rege et uxoribus data, iii. 130. dona quantum apud milites possint, viii. 4, 5. dona ei qui primus muros Sardinum ascenderit pollicetur Cyrus, i. 84.
- Donaria Alyattis Delphos missa,** i. 25. donaria Cræsi varia, i. 92. donaria divis data a Cræso ex bonis adversarii, i. 92. donaria Delphos a Cræso missa et rursus alia, i. 51, 52. donaria Delphos a Gyge missa, i. 14. donarium Midæ Delphos missum, regia sella, i. 14. donaria in templo Delphico, viii. 35. donarium Lacedæmoniorum, i. 51. donaria Amasis, ii. 182. donaria regis Pheronis, ii. 111. donaria Rhodopis Delphos missa, ii. 135. donarium Arionis apud Ténarum, i. 25. donaria e præda Persica, ix. 86.
- Dores,** i. 144, 146. **Dores a Cræso subacti,** i. 6, 28. eorum migratio crebra, i. 56. **Dores et Iones ex insulis egredientes in continenti sedes ponunt,** i. 171. eorum prima expeditio adversus Asiam, iii. 56. **Dores in classe Xerxis militantes,** vii. 93. **Dores in Atticam quater profecti,** v. 76.
- Dorienses Pentapolin incolentes,** i. 144. **Doriensium principes ex Ægypto oriundi,** vi. 53. **Doriensium civitates multæ et insignes,** viii. 73. **Doriensium sacra,** i. 144.
- Dorica gens unde cognominata,** i. 56. **Doricæ tribus mutantur,** v. 68.
- Doris regio incurcata a Medis Thessalorum consilio et odio,** viii. 31. **Doris vestis,** v. 87.
- Dorieus Euryanactis pater,** ix. 10.
- Dorieus Anaxandridæ filius ex prima uxore,** v. 41. inter æquales excellit, v. 42. nolens sibi a fratre imperari, coloniam alio ducit, v. 42. ejusque fortuna, v. 42, 43, 44, 45, 46. ejus mors, v. 45, 46. vii. 158, 205.
- Doriscus,** v. 98. vii. 25, 106. **Doriscus, Thraciæ litus et campus ingens, et castellum Darii,** vii. 59.
- Dorus Hellenis filius,** i. 56.
- Dorysus Leobotæ fil.** vii. 204.
- Dotus Megasidræ fil. Paphlagonum et Matienorum Dux,** vii. 72.
- Dromos Achilleus,** iv. 55.
- Dropici, Persarum genus,** i. 125.
- Drymus oppidum,** viii. 33.
- Dryopis regio,** i. 56. viii. 31. **Dryopes pop. i. 146. Dryopum civitates,** viii. 73.
- Dyma Achæorum,** i. 145.
- Dymanatæ tribus Sicynia,** v. 68.
- Dyras amnis,** vii. 198.
- Dysorum mons,** v. 17.
- Dysenteria in Xerxis exercitu,** viii. 115.
- E.**
- Ebenum ubi nascatur,** iii. 114.
- Ecbatana v. Agbatana.**
- Echecrates Ectionis pater,** v. 92.
- Echemus Aëropi filius,** ix. 26. **Hylum in monomachia interfecit,** *ibid.*
- Echestratis Agis filius,** vii. 204.
- Echidori fl. aqua copias Xerxis deficit,** vii. 127. ejus origo, vii. 124.
- Echinades insulæ,** ii. 10.
- Echidna,** iii. 108.
- Echines murium genus sic dictum,** iv. 192.
- Eclipsis solis,** vii. 37.
- Edoni pop. v. 11, et 124. vii. 110, 114. ix. 74.**
- Eetion Echecratis filius ejusque genus,** v. 92. ei datum oraculum, *ibid.*
- Egestani,** v. 46.
- Elion urbs super Strymonem,** vii. 25, 113. viii. 118.
- Elatea urbs,** viii. 33.
- Elbo insula,** ii. 140.
- Electrum unde venire feratur,** iii. 115.
- Eleonius civis,** v. 43.
- Elephantes supra modum grandes in Africa,** iv. 191.
- Elephantina urbs Ægypti,** ii. 9, 17, 28, 29, 30, 31, 69, 175.
- Eleus Chersonesi,** vi. 140. vii. 21, 33. ix. 116. **Eleusii Xanthippum orant de ultione Protesilai sumenda,** ix. 119.
- Eleus Onomastus Agæi filius, unus e procis Agaristæ,** vi. 127. **Eleus quidam vates,** iii. 132.
- Eleusis,** viii. 65. apud Eleusinem Atheniensium prælium, i. 30. **Eleusinem Cleomenes cum Peloponnesibus invadit,** v. 74, 75, 76. ibi fanum des-

INDEX.

- rum, vi. 75. Eleusine sepulti Argivi, ix. 27.
- Eleusiniæ Ceresis templum, ix. 57, 101.
- Elis, *Ætolorum* colonia, viii. 73.
- Eleorum agonotheæ, vi. 127. Eleorum iustissimum ac maximum certamen, li. 160. quod tamen arguunt, *Ægyptii*, ibid. Elei Minyarum oppida delevere, iv. 148. Elei venientes post prælium suos duces exilio cur multarint, ix. 77. in Eleo agro muli cur nequeant gigni, iv. 30.
- Elorus flumen, vii. 154.
- Enageæ, id est *præculares*, i. 61. v. 71.
- Enarees, divinationem a Venere habentes, i. 105. iv. 67.
- Enchelees, v. 61.
- Eneti, qui sunt ex Illyriis et eorum lex, i. 196. Eneti, in Adria, v. 9.
- Enienses, vii. 132, 185, 198.
- Enipeus fluvius Thessaliæ, vii. 129.
- Enneacrunos, vi. 137.
- Enneadodi, vii. 114.
- Eordi populi, vii. 185.
- Epaphus, qui et Apis, ii. 153. iii. 27, 28.
- Epaphi boves mares, ii. 38.
- Ephesus, civitas Ionum, i. 42. ii. 10, et 158. ex Epheso ad Sardiis iter, v. 54.
- Ephesium templum, ii. 148. Ephesii obceasi a Croeso urbem suam donant Dianæ, i. 26. Ephesii soli ex Ionibus ab Apaturiis festis arcentur, et cur, i. 147.
- Ephori Spartæ, i. 6.
- Epiaktes Eurydemi filius, vii. 213. Thermopylarum proditor, vii. 213, 214, etc. ejus fuga et interitus, vii. 213.
- Epicichlides Homeri, ii. 24.
- Epicydes Glauci pater, vi. 86.
- Epidaurus, insula, antea Cænone dicta, viii. 46. Epidaurus expugnata, iii. 52.
- Epidauri tyrannus Procles, iii. 50.
- Epidaurii, i. 146. Epidaurii oraculum consulunt, quum eorum tellus nihil produceret, v. 82. Epidauriis oleas permittunt Athenienses, et inter eos pacta et acta, v. 82, 83, 84. iis *Ægineæ* antea parentes, ab iis desciscunt, et clades inferunt, v. 83.
- Epigoni Homeri, si modo ejus sunt, iv. 32.
- Epigramma vatis Megistæ, vii. 228.
- Mandroclis Samii, iv. 88. epigrammata Spartiatarum, qui occubere ad Thermopylas, vii. 228. tripodum literis Cadmeis incisa, v. 59, 60, 61.
- Εὐσεβὴς*, id est, *Age Scytham*: hoc est, intemperantius bibe, vi. 84.
- Epistrophus Amphimnesti pater, vi. 127.
- Epitum oppidum, iv. 148.
- Epizelus Cuphagoræ filius, vi. 117. cæcus in acie quomodo factus, ibid.
- Epulæ in festis, i. 31.
- Equa leporem enixa, vii. 57. equæ tres Olympicas victorias adeptæ, ubi sepultæ, vi. 103. equæ Thessaliæ optimæ, vii. 196. equis pisces pro pabulo ubi, v. 16. equi colubros vorant, i. 78. equi sacri candidi in Cyri exercitu, i. 189. equi sacri in exercitu Xerxis, vii. 55. equi fluviales *Ægyptiis* sacri, eorum natura, et descriptio, ii. 71. equos præcipue immolant Scythæ, iv. 61. equi ubi Soli immolantur, i. 216. equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli instructi, i. 80. vii. 87. apud Persas habebant nomina, iii. 88. equorum regionum futura, i. 192. equos quadrijugos jungere Græci ab Afris didicere, iv. 189. equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Lycæ, iv. 22. equi Sigynnarum quales, v. 9. equi satrapæ Babylonii, i. 192. equi Indorum, iii. 106. equi silvestres candidi, iv. 52. equorum jubæ pro cristis, vii. 70. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini, iv. 28. equi quinquaginta strangulantur ad sepulcra regum Scytharum, iv. 72. equi Nisæi, iii. 106. vii. 40. equi albi tricenari Cilicibus Dario pendendi soliti, iii. 90. equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus, iii. 85, 86, 87. equus Mastii ipsum excutit, ix. 22. equo crura cum genibus abscissa, quod dominum straverat, vii. 88. equus Artybii in armatum erigi doctus, v. 111.
- Equisonem regis Scythæ cum rege defuncto sepeliunt, iv. 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus, iii. 85, 86, 87.
- Equitatus Xerxis quantus, vii. 84, etc.
- Equitare docent liberos statim a quinto anno Persæ, i. 136.
- Equites Spartæ, viii. 124.
- Erasinus fluvius, vi. 76. Cleomenis de eo dictum, ibid.
- Erechtheus rex Atheniensium, viii. 44.
- Orithyæ pater, vii. 189. ab Homero laudatus, ii. 28. ei apud Athen. sacra afferunt Epidaurii, v. 82. ejus templum in arce Atheniensium, viii. 55.
- Eresione Homeri, ii. 33. contra Eretriam et Athenienses, duces Persarum missi, v. 94. Eretriensium et Persarum acris pugna, vi. 101. Eretria et Eretrienses a Persis subacti, vi. 101. Eretriensium naves Milesiis auxiliantur, ut gratiam reddant, v. 99. Eretrienses Iones, viii. 46. Eretrienses Susa abducti clementer a Dario tractati, vii. 119.
- Eridanus fluvius fabula Herodoto, iii. 115.
- Erinyes Laii et Œdipi, iv. 149.

INDEX.

- Erinyum dehubrum**, iv. 149.
Erochus urbs, viii. 33.
Error parit damna, vii. 10. §. 6.
Erzander, Cois pater, iv. 97. v. 37.
Erycis regio, Herachidarum, v. 43.
Erycina regio, v. 45.
Erythia insula, iv. 8.
Ἐρυθρία βῆλος urbs sic dicta, *id est, rubra gleba*, ii. 111.
Erythræ, i. 149.
Erythræorum cum Chiis bellum, i. 18.
Erythræ Bæot. ix. 15, et 19. Erythræi et Chiis eandem sermonis proprietatem servant, i. 149.
Erythræa urbs aspera et montosa, ii. 18.
Eryxo, Arcesilai vidua mariti interemptorem necat, iv. 160.
Etearchus rex Axi, iv. 154. alius Ammoniorum rex, ii. 39.
Eteocles Laodamantis pater, v. 61.
Etesias non esse causam augmenti Nili, ii. 90.
Eumænetus Carenii filius, vii. 173.
Euagoras Laco, vi. 103.
Eualcides Eretrienaium dux, vir illustis, v. 102.
Eubœa insula, magna ac beata, Cypri non inferior, v. 31. ad eam proelium Græcorum cum Persis gestum, viii. 4, etc.
Eubœenses ut tractati a Gelone, vii. 156. Eubœensibus datum oraculum, quod male spernunt, viii. 90.
Euboicum talentum, iii. 89.
Euboicæ minæ, ibid.
Eubœæ cava, viii. 13.
Euclides et Cleander Hippocratis filii, vii. 155.
Euergetæ regis Persici, viii. 85.
Euenius Deiphoni haruspici pater, ix. 92. sacrarum solis ovium custos, ix. 93. excæcatus misere, et ultio ob id de Apolloniatis sumpta, ibid. cæcus divinationem obtinet, ix. 94.
Euelthon Salaminis rex, iv. 162. v. 104. ab eo thuribulum dedicatum Delphis, ibid. circa eum et Phæretimam acta, ibid.
Euesperidæ bonum solum incolentes, iv. 171.
Eumelus Admeti fil. ii. 2.
Eumenes Anagyrasius Atheniensis præstantissimus in pugna navali, viii. 93.
Eunomus Polydectis filius, viii. 131.
Eunuchi apud Persas pretiosiores quam servi non castrati, viii. 105.
Eupalinus, Naustrophii filius, architectus, iii. 60.
Euphorbus Alcimachi, proditor Eretriæ, vi. 101.
Euphorion, Æschyli poetæ pater, ii. 156.
Euphorion Cynægiri pater, vi. 114.
Euphorion Laphanis pater, qui Castorem et Pollucem in domum suam recepit et in omnes homines fuit hospitalis, vi. 127.
Euphrates flumen, i. 180. v. 52. tortuosus a Nitocri redditus, i. 185.
Euripus, v. 77. vii. 173. viii. 15.
Europa Cretensibus rapta, i. 2. Europæ filii Sarpedon et Minos, i. 173. Europa Tyria an nomen Europæ dederit, iv. 45.
Europa longitudine Asiam et Africam, non et latitudine, assequitur, iv. 42, 45. Europæ commoditates, vii. 5. Europæ nomen unde impositum, iv. 45. Europæ extrema ignota, iii. 115, 116.
Euryanax Dorici filius, collega Pausaniæ, ix. 10, 53, 55.
Eurybates quinquertio, vi. 92. ejus clades et interitus, ibid. ix. 74.
Eurybiades, Euryclidæ filius, dux classis Græcorum, viii. 2. in Eurybiade consilii inopia, viii. 74. Eurybiadæ laus, viii. 194.
Euryclides, viii. 2.
Eurycrates Polydori filius, vii. 904.
Eurycratides Anaxandri filius, vii. 904.
Eurydame Leutychidis uxor, vi. 71. ejus genus, ibid.
Eurydemus Epialtæ pater, vii. 213.
Euryleon cum Dorio colonis deductor, unus superstes e bello, v. 46. Selinusiæ tyrannus, ibid. ejus interitus, ibid.
Eurymachus Leontiadis pater, vii. 905.
Eurymachus Leontiadis filius interemptus, vii. 933.
Euryphon Proclis filius, viii. 131.
Eurypylos frater Thoracis Larissæi, ix. 58.
Eurysthenes, Aristodemi filius, vii. 904.
Eurysthenis familia honoratior, vi. 51.
Eurysthenes et Procles gemini, Spartæ reges, iv. 147. vi. 52. oraculum super eis consultum, ibid. eorum dissenso per omnem vitam, ibid. circa eos et Theram avunculum pro regno acta, iv. 147.
Eurystheus, ix. 96, 97. genus ejus nolunt labefieri Lacedæmonii, v. 40.
Eurytus et Aristodemus ob extremam lippitudinem e castris a Leonide remittuntur, vii. 929. Euryti virtus et interitus, ibid.
Euthynus Hermolyci pater, ix. 105.
Eutychides Sophanis pater, ix. 73.
Euxinum mare, i. 6, 72.
Euxini ponti nationes, iv. 47.
Exampæus locus inter Borysthenem et Hypanin, iv. 52, et 81.
Exercitu donari apud Persas, eximium, ix. 109.
Exitus rerum inspicendus, i. 32. cum initio non est manifestus, vii. 51.

INDEX.

Experiendo sunt omnia, vii. 9.

Expiandi modus idem fere apud Lydos qui apud Græcos, i. 35. expiatio Adrasti fratricidæ, ibid. expiatio Deli, i. 64.

F.

Fabas nec serunt Ægyptii nec edunt, ii. 37.

Fabæ in sortitionibus, vi. 109.

ad Fames marcedam quid Lydi excogitaverint, i. 94. fames immanis in castris Cambyis, ii. 25. fames in Xerxis exercitu, in reditu, viii. 115. fames obessorum Sesti, ix. 118. familia quadrigam alens, vi. 35.

Fanum Jovis Thebani, i. 182. Jovis Beli, i. 181. Jovis sub fago conditum, ii. 56. Protei, ii. 112. Veneris Uranie vetustissimum, i. 105. Apollinis, viii. 135. Pallenidis Minervæ, i. 62. Æaci, v. 89. Phylaci, viii. 39. Autonoi, ibid. Androcratis herois, ix. 25. fanum Græcum maximum et celeberrimum in Ægypto, ii. 178.

Fato sortem destinatam deo quoque fugere impossibile, i. 91. fati necessitas, i. 91. iii. 43, 63. v. 92.

Fax Vulcani, viii. 98.

Felis amantissima fœtum, ii. 66. Ægyptiorum circa hoc animal superstitio, ibid. felium sepulture, ii. 67.

Felicitas humana in eodem tenore non perstat, i. 5. felicitas Polycratis invidiosa, iii. 40, etc.

Ferrum ad perniciem hominum, i. 68.

Ferri compactionem solus omnium excogitavit Glaucus Chius, i. 25.

Festa ad imitationem instituta, iii. 48.

Festi celebratio, i. 191.

Festinatio parit errores, vii. 10. §. 6.

Festum Cyzicenorum, matri deorum, iv. 76. festum Ægyptiorum abrogatum a Cambyse, iii. 29. festa Ægyptiorum, Dianæ, Isidis, Minervæ, Solis, Latonæ, Martis, ii. 59. festum Minervæ, iv. 180. festum Dionysi, ii. 48. iii. 97. festum Theophania, i. 51. festum Persarum, *parafina* dictum, iii. 79. festa Apaturia, i. 47. festi nomen, Accensio lucernarum, ii. 62.

Fidei dandæ modus apud Nasamones, iv. 172. fides Arabum firmissima, iii. 8.

Filios regum benigne tractant Persæ, iii. 15.

Fibularum in veste ab feminis periculum, v. 87.

Ficus non habebant Persæ, i. 71.

Finitimos Medi et Persæ colunt, i. 124.

Flamma e pectore simulacri effulget, vi. 82.

Fluvios inter omnia religiose colunt Persæ, i. 138. fluviorum Scythiæ nomina, Ister, Tyres, Hypanis, Borysthenis, Panticapes, Hypacrys, Gerrhus, Tanais, iv. 47. fluviorum Thraciæ nomina, Tearus, Contadesus, Agrianes, Hebrus, iv. 90. Thessaliam fl. præcipui hi quinque, Peneus, Apidanus, Onochonus, Enipeus, Pamius, vii. 29. *Penei autem sit mentio et cap. proxime præced.* Araxes qualis et quantus, i. 202. Asopus, ix. 15, 30. Achelous, ii. 10. Axius, vii. 23. Corys in Arabia, iii. 9. Cinype, iv. 175. Crathis, i. 145. Caicus, vii. 21. Contadesus, iv. 90. Choaspes, v. 49. Gerrhus, iv. 19. Gynides, v. 52. Halys, i. 72. Hypanis, iv. 47. Ia, i. 179. Melas, vii. 58. Phasis, ii. 103. iv. 38. Parthenius, ii. 104. Pirus ingens fluvius, i. 145. Panticapes, iv. 54. Sperchius, vii. 198, 228. Thermodon, ii. 104. ix. 27. Tigris, i. 189. Tanais, iv. 90. Tyres, iv. 11, 51. Triton, iv. 191.

Fluvii quorum aqua exercitui Xerxis defecerit, vii. 42, 108, 196. *sit autem mentio hujus defectiois, etc.* 21, et 187.

Fœdus affinitate firmatum, i. 74. fœderis ineundi ratio apud Scythas, iv. 70. apud Arabes, iii. 8. fœdus a Babylonis cum Croso initum, i. 74. fœdus Croci cum Amasi Ægyptiorum rege, ibid. Polycratis cum Amasi rege, iii. 39. fœdus perfidum Persarum cum Barcæis, iv. 201.

Fœmina exuta tunica verecundiam pariter exuit, i. 8. fœminæ Ægyptiæ humeris bajulant, viri capitibus onera imponunt, ii. 35. fœminæ apud Ægyptios negotiantur, ibid. fœminæ Zaucum currus aurigantur in bellum, iv. 193. fœminas Atheniensium a Braurone prædati Pelaagi, iv. 145. vi. 138. fœminæ ex Asia raptæ, i. 23, 4. fœminarum Barcæarum mamillæ circa muros appensæ, v. 302. fœminæ a Babylonis strangulatæ ne frumentum absumerent, iii. 150. earum quinquaginta millia Babylonis a Dario suppeditata, ut succresceret soboles, iii. 159. fœminæ colo et similibus rebus donandæ, non exercitu, iv. 162. fœminas adducere, Persarum convivantium mos, v. 18. fœminæ virili virtute, viii. 88. fœminæ agrestes, iv. 19. fœmina virgo, quæ erat semivipera, iv. 9. fœmineus morbus fani Veneris spoliatoribus immisus, i. 105.

Fodiendi ratio ut terra effossa non prodant, ii. 150.

INDEX.

- Fons Thestes**, iv. 159. **fons Apollinis**, i. 118. **fons Solis**, iv. 181. **fons Gargaphie**, ix. 25. **fontes Mæandri**, vii. 96. **fons**, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes, iii. 23. **fons quidam amarissimus**, iv. 59, 81. **fontes novem aquarum**, vide *Novem fontes*.
- Formicæ Indicæ** ubi nascantur canum magnitudine, earumque descriptio, iii. 109, etc. ubi ut illis Indi aurum suffurentur.
- Fortunam bonam in vita et in morte experiri difficile est**, iii. 43. **fortuna consilium aliquando superat**, vii. 10. §. 4. **fortunati iidem semper non sunt**, i. 207.
- Forum nullum est Persis**, i. 153. **fora Græcorum**, ibid.
- Fratrem præ marito et liberis uxor Intaphernis saluum cupit, et sui desiderii rationem reddit**, iii. 119.
- Frigoris vis apud Cimmericum Bosphorum**, iv. 28.
- Fructus quarundam arborum, qui jactus in ignem odore suo circumstantes inebriat**, i. 202.
- Fulgura et tonitrua sive, *νεφέλαι*, in Xerxis exercitum ingruunt, et complures occidunt**, vii. 42.
- Fulmen in sedes Scylæ reges delapsum**, iv. 79. **fulmina grandes arbores aut ædificia percutiunt**, vii. 10. **fulmina in barbaros Delphis e celo demissa**, viii. 37.
- Furens homo**, iii. 38.
- Fures pecuniæ Sardanapali**, ii. 150. **fures regiarum Rhampsiniti pecuniarum et eorum solertia**, ii. 121.
- Fustuaria pugna apud Ægyptios in sacris**, ii. 73.
- G.
- Gades**, iv. 8.
- Gæson locus**, ix. 97.
- Galaica regio, ætate Herodoti Briantia**, vii. 108.
- Galea Corinthia**, iv. 180.
- Galepsus, Græca urbs**, vii. 122.
- Gamori Syracusani**, vii. 155.
- Gandarii pop.** iii. 91. **eorum armatura et dux in Xerxis exercitu**, vii. 66.
- Garamantes pop. et eorum mores**, iv. 174, et 183.
- Gargaphie fons**, ix. 25, 48.
- Gauanes Temeno oriundus**, viii. 137.
- Γαλαίης, dæmon**, iv. 94.
- Gela a Lindis condita**, vii. 153. **ejus tyrannus Hippocrates**, vi. 23. **Gela Hieroni a Gelone fratre demandata**, vii. 156.
- Gelon, Ionis fil.** v. 66.
- Gelo Siciliæ tyrannus, ejusque poten-**
- tia, et opes**, vii. 145, 153, 157, 158. **quomodo creverit ed ad regnum pervenerit**, vii. 153, 154, 155, etc. **circum eum et legatos Græcorum acta**, vii. 153, 154, etc. **ejus res gestæ**, vii. 155, 156, 158.
- Gelonus Hercules filius**, iv. 10.
- Gelonus Budinorum urbs**, iv. 108.
- Geloni quondam Græci**, ibid. **eorum mores**, iv. 109.
- Gelu maximum ubi**, iv. 92.
- Genitura Indorum qualis**, iii. 101. **per Generationes computatio**, ii. 142.
- Geometria unde ad Græcos venerit**, ii. 109.
- Gephyræi unde oriundi**, v. 57. **Athenas commigrant, et cur**, v. 57, 62. **ubi templa seorsum ab eis extructa**, etc. v. 62.
- Geræstus**, ix. 105.
- Gergis Arizii filius imperator in Xerxis exercitu**, vii. 82.
- Gergithæ**, vii. 43. **e priscis Teucris**, v. 122.
- Germanii, Persarum genus**, i. 125.
- Gerra Persarum**, ix. 60, 61, 98. **Gerrhus locus**, iv. 53.
- Gerrhus fluvius**, iv. 19, 47. **ejus descriptio**, iv. 56.
- Geryonis vaccæ**, iv. 8.
- Getae immortales a Dario subacti**, iv. 93. **qui dein exercitum Darii sequuntur**, iv. 96. **eorum dæmon Zamolxis**, iv. 94.
- Gigonus urbs**, vii. 123.
- Gilgammæ, populus Afer et ejus descriptio**, iv. 169.
- Gillus Tarentinus exul, rediit Persas et ad Darium reportat**, iii. 138. **Darius eum frustra per Cnidios reducere Tarentum conatur**, ibid.
- Gindanes populus**, iv. 176. **uxorem eorum fimbriæ pellicæ in vestimentis**, ibid.
- Glaucôn Leagri pater**, ix. 75.
- Glaucus Chius**, i. 25. **solus omnium compactionis ferri excogitator**, ibid.
- Glaucus Chius caprarius**, ii. 21, 22, 23.
- Glaucus Epicydis fil.** vi. 86. §. 1. **ejus laus**, ibid. **depositum suscipit ab hospite Milesio**, ibid. **id postea suscepisse negat**, vi. 86. §. 2. **Pythiam consultit an jurejurando pecuniam intervertat**, vi. 86. §. 3. **ejus genus funditus, interit**, vi. 86. §. 4.
- Glaucus Hippolochi fil.** i. 147.
- Glisantem et Tanagram Thermodon interfuit**, ix. 43.
- Gnurus Lyci filius, Anacharidis pater**, iv. 76.
- Gnomonis inventores Babylonii**, ii. 109.
- Gobryas e magi occisoribus**, iii. 70, 73, 78. **Gobryas Mardonii pater**, vii. 82.
- Gobryæ consilium de abeundo e Scy-**

INDEX.

this, Dario datum, iv. 132, 134.
 Gobryæ uxor, Darii soror, vii. 5.
 Gobryæ filia, uxor Darii, vii. 2.
 Gonnus urbs, vii. 128, 173.
 Gordius, Midæ pater, i. 14. viii. 138.
 avus Adrasti, i. 35, 55.
 Gorgo Cleomenis filia, v. 48. patrem
 scite monet ut sibi caveat ab Arista-
 gora, v. 51. eadem Leonidæ uxor,
 ut Demarati tabellas aperiri monu-
 erit, vii. 239.
 Gorgonis caput ex Africa affert Perseus,
 ii. 91.
 Gorgus Salaminis Cypriæ rex, v. 104.
 viii. 2, 11. spoliatus a fratre, v. 104.
 eam recipit, v. 115.
 Gorgus, Chæris filius, dux in classe
 Xerxis, vii. 98.
 Græcia temperatiss. anni tempestates
 sortita, iii. 106. Græcia paupertatis
 alumna, hospes virtutis, vii. 102.
 non imperatorum indiga in bello
 Pers. sed exercitus, vii. 161. in eam
 primi a Dario exploratores missi, iii.
 135, 138. Græciæ infensior unde
 redditus Darius, vii. 51. in Græciam
 caduceatores missi ad petendum ter-
 ram et aquam, vi. 48. vii. 32. Græ-
 cia a quo tempore et sub quibus plus
 mali passa, vi. 98.
 Græcorum et Persarum in cultu deorum
 collatio, i. 131. Græcorum cœnæ
 quo dicto a Persis perstringantur, i.
 133. Græcorum festorum nomina
 eadem litera finiunt, i. 148. Græ-
 corum negotiationes, i. 153. Græ-
 corum literæ et calculi, ii. 36. v. 58.
 Græci ab Ægyptiis pleraque sump-
 sere, ii. 49, 50, 51, 58. Græca lin-
 gua quando primum in Ægyptum
 introducta, ii. 154. Græcorum in
 Ægypto negotiationes, fana, urbes,
 ii. 178. Græcorum deorum ætas cum
 Ægyptiorum collata, ii. 144, 145,
 146. Græcorum natalitia, iv. 26.
 Græci in templis non cœunt, ut nec
 Ægyptii, sicut alii mortales, ii. 64.
 Græci vestem et ægidas Minervæ et
 alia ab Afris mutuati, iv. 189. Græ-
 corum et Lydorum leges prope simi-
 les, i. 94. Græcorum ampla fora, i.
 153. Græci puerorum amoribus de-
 diti, i. 135. Græca gens dexterior
 quam barbara et ab ineptis abhor-
 rens, i. 60. Græci virtutis certamen
 agunt, non pecuniæ, viii. 26. Græ-
 cos auctores injuriarum aiunt bar-
 bari, i. 2, 4. universi ante Croesi im-
 perium liberi fuere, i. 6. Græcorum
 potentissimos sibi conciliat Croesus,
 i. 56. Ignorantia ante res Persicas,
 ut Samum et columnas Herculis
 æque distare opinarentur, viii. 132.
 Græciæ discordiæ principium cum

Persis quod extiterit, i. 5. Græciæ et
 barbaris malorum initium, v. 97.
 Græcorum varis sententiis de loco
 pugne navali constituendo, viii. 49.
 Græcorum ducum dissensus in bello
 Persico, viii. 74. Græcorum concilium
 contra Xerxem, vii. 145. Græ-
 corum consultatio insequantur hostes
 necne, viii. 108, 109. Græcorum
 consilium de bello Thebis inferendo,
 ix. 86. Græcorum a Mycale profes-
 sorum consultatio, ix. 114. Græco-
 rum duces ad Pylas, vii. 204. Græco-
 rum duces ad Salaminem qui fuerint
 præstantissimi et præmia iis data, vii.
 123, 124. Græcorum præstantissimi
 Lacedæmonii, i. 69. Græcorum stre-
 nuissimi et civitatum et virorum con-
 tra Medos, ix. 71. Græcorum præ-
 stantissimi ad Mycalen, ix. 105. Græ-
 corum præstantissimi in pugna na-
 vali, vii. 17. Græci Ægyptum inco-
 lentes cum Cambyse congregiuntur
 sanguine epoto, iii. 11. contra Græ-
 cos expeditionem Xerxis quid move-
 rit, vii. 6. ubi Xerxem excipere sta-
 tuerint, vii. 177. Xerxem qui Græco-
 rum opperiebantur ad Thermopylas,
 vii. 202. eorum fœdus contra eos,
 qui non adacti necessitate cum Xerxe
 pepigerant, vii. 132. e Græcis qui
 terrestres copias Xerxi præbuerint,
 et qui nauticas, vii. 185. et alii qui
 se recens adjunxerunt Xerxi exerci-
 tui, viii. 66. Græcorum exercitus
 contra Mardonium ad Plateas quibus
 et quomodo comparatus et instru-
 ctus, ix. 29. Græci contra Mardo-
 nium castra ubi locarint, ix. 19.
 quem locum permutant, ix. 51, 52.
 Græci prædam Mardonii inter se di-
 partiuntur, ix. 81. Græci qui naves
 ad classem Græcorum suppeditarunt,
 viii. 43, 44, et seq. Græcorum præ-
 lium ad Eubœam gestum, viii. 11,
 12. Græcorum classia ad Salaminem
 perstat Atheniensium rogatu, viii. 40.
 Græci classem ad Samum applicant,
 ix. 96. Græci fugam facere volentes
 ut a Themistocle retenti, viii. 4.
 Græci Olympia agentes et alia cer-
 mina in medio bello, viii. 26.
 Græcoscythæ, iv. 17.
 Gratiarum collis, iv. 175.
 Grinus Æsanii filius, Theræ insule
 rex, iv. 150.
 Grynea urbs, i. 149.
 Grues, plagæ Scythicæ hyemem fugi-
 entes, quo se conferant, ii. 22.
 Grypes aurum servantes, iii. 116. iv. 13.
 Gygades Delphis dictus thesaurus, ab
 Gyge donatus, i. 14.
 Gygeæ palus, proxima Alyattis sepul-
 cro, i. 93.

INDEX.

Gyges Amyntæ filia, v. 91. viii. 136.
Bubari collocata a fratre Alexandro,
v. 21. viii. 136.
Gyges, Dascyli filius, i. 8. Candaulis
satelles, i. 8. vel Heracidarum, i.
91. ejus circa uxorem Candaulis acta,
i. 8, 9, etc. Candaulum obtruncat, i.
13, 91. uxore Candaulis et regno
potitur, i. 13, 91. donaria Delphos
ab eo missa, i. 14. et primus barbarorum
is munera apud Delphos posuit,
ibid. Mileto et Smyrnæ arma
infert, Colophonem vi capit, ibid.
quot annos regnarit, ibid. ejus filius
Ardys, i. 15.
Gyges pater Myrsi, iii. 123.
Gymnicum certamen, ii. 91.
Gymnopædia Lacedæmoniorum, vi. 67.
Gyndes fluvius unde oritur, et quo usque
fluat, i. 189. v. 53. a Cyro in cccc.
ac sexaginta rivos diductus, i. 202. v.
53.
Gyzantes, Afri, iv. 194. simiarum comestores, ibid.

H.

Hæmus mons Scythiæ, cujus e jugis
tres fluvii manant, iv. 49.
Haliacmon amnis, vii. 137.
Halicarnassus civitas, ii. 178. cur privata
sacrorum participatione, i. 144.
Pedæsenis vicina, viii. 104.
Halys amnis, i. 5. vii. 36. post Phrygiam,
v. 53. quos populos interfuit,
i. 73. ejus fluxum quomodo averterit
Thales Milesius, i. 75. intra Halym
fluvium populi a Creso subacti, i. 28.
Hamilcar, v. Amilcar.
Hannon Amilcaris pater, vii. 165.
Harmamithres et **Tithæus** Xerxis equitatus
præfecti, vii. 88.
Harmatides Dithyrambi pater, vii. 227.
Harmocydes, Phocensium dux, ix. 17.
Harmodius et **Aristogiton** Hipparchi
interfectores, v. 55. liberatores Athenarum,
vi. 123.
Harpagi Medi familiaritas et autoritas
apud Astyagem, i. 108. ei negotium
datur interimendi Cyri, ibid. et domus
in luctu ideo, i. 111. quia jussum
non exequutus, carnibus filii ab Astyage
pastus, i. 119. et ejus constantia
in ferenda Astyagis crudelitate,
ibid. Astyagis ulciscendi cupidus, quo
pacto defectionem molitus fuit, i.
123, et seq. Astyagi a Cyro capto
insultat, i. 129. Mazari defuncto succedit,
i. 162. gesta ab eo adversus
Ionas, i. 162, 163, et seq. literæ ejus
ad Cyrum scriptæ missæque occulte,
i. 123, 124.
Harpagus alius Persa dux, vi. 28. capit

Histium vivum et in crucem agit,
vi. 28, 30.
Harpuspina Menelai nefaria, ii. 119.
Hebes tessera dat Leutyehides militibus,
ix. 98.
Hebrus fluvius, iv. 90. vii. 59.
Hecateus, **Hegesandri** filius, historiographus,
ii. 143. v. 125. vi. 137. ejus
genus, etc. ii. 143, et seq. bellum adversus
Persas dissuadet Aristagoræ,
v. 36. ejusdem consilium Aristagoræ
datum, v. 125.
Hecatounesi, i. 151.
Hector natu major et virtute præstantior
Alexandro, iii. 120.
Hegesicles et **Leon** Spartæ reges, i. 65.
Hegesander **Hecatesi** pater, v. 125. vi.
137.
Hegesipyle, Olori, regis Thracum, filia,
Miltiadi collocata, vi. 39.
Hegesistratus **Sigei** tyrannus, v. 94.
ejus pugna cum Mitylensis pro Sigeo,
ibid.
Hegesistratus haruspex, **Telliadum**
præstantissimus, in **Mardonii** exercitu,
ix. 37. ejus audacia mira et
interitus, ibid.
Hegesistratus **Aristagoræ** filius, legatus
Samius, ix. 90, 91.
Hegetorides, filii **Antagoræ**, filia, ix.
76.
Hegias **Tisameni** frater, ix. 33.
Helene **Tyndari** filia, et ejus raptus
historia, ii. 112, et seq. v. 94. ix. 73.
templum **Therapnæ**, vi. 61.
Helice **Achaorum**, i. 145.
Heliconius **Neptunus**, i. 148.
Heliopolis, urbs **Solæ**, ii. 3, 7, 8, 9, 29,
63.
Heliopolitani **Ægyptiorum** solertissimi,
ii. 3.
Hellen, **Dori** pater, i. 56.
Hellenica gens, i. 56, 57.
Hellenium fanum, ii. 178.
Hellenodice, v. 22.
Helles **Athamantis** filii sepulcrum, vii.
58.
Hellesponti urbes, vi. 33. **Hellespontus**
ubi angustissimus, iv. 85. eum transiit
Darius, v. 11. **Hellespontus** ex
Asia in **Europam** conjungitur a
Xerxe, vii. 33. denuo ponte junctus,
vii. 36. et priore ponte rupto, quomodo
a **Xerxe** castigatus, vii. 35.
Hellesponti trajectus **stadiorum** septem,
vii. 34. **Hellesponto** **phiala** aurea
datur a **Xerxe**, aureus crater, et
gladius **Persicus** ejus placandi, vii.
34.
Hellespontii in **Xerxis** classe militantes,
vii. 95. eis pontium custodia demandata,
ibid.
Hellespontias ventus, vii. 188.
Hellopie, viii. 23.

INDEX.

- Helisyçi, vii. 165.
 Helotarum ruditas in distinguendo aere ab auro, ix. 80.
 Hephaestienae in Lemno, vi. 140.
 Heraclea Siciliae ab Hercule condita, v. 43.
 Heraclidæ ex Iardani ancilla et Hercule geniti, i. 7. eorum imperium quamdiu duraverit in Asia et ut fuerit translatum, i. 7. eorum ultio in abnepotem Gygis devoluta, i. 13.
 Heraclidæ in Peloponnesum redire conati, ix. 26.
 Heraclides Ibanolis fil. v. 122. ejus insidiæ Persis structæ, ibid.
 Heraclides Aristodici Cymæi pater, i. 158.
 Heraclides Aristagoræ Cymæi pater, v. 37.
 Heræi urbs sive Heræopolis, iv. 90.
 Hercules Amphitryone et Almena genitus, ii. 43, 44, 45, 145, 146. ejus tres liberi ex Echidna, iv. 10. ex Hercule et Iardani ancilla geniti Heraclidæ, i. 7. Hercules Hylli pater, vii. 204. viii. 131. auctor generis Leonidæ, vii. 204. Hercules e deorum novissimis apud Græcos: apud Ægyptios secus, ii. 145. Hercules Olympius, ii. 44. Hercules Græcorum, ii. 43. Herculis templum in Cynosarge, vi. 116. Herculis in Marathonem templum, vi. 108, 116. Herculis templum servis pro asylo, ii. 113. Hercules Tyri templum, ii. 44. Herculis Thasii templum, ibid. Herculi bifaria templa cur dentur, ibid. Herculis oraculum, ii. 83. Hercules in Scythiam adventus, etc. iv. 8, 9. ejus arcus, baltheus, iv. 10. ejus tres filii, ibid. Scytharum deus, iv. 59. ejus vestigium in petra, iv. 82. Herculis ara apud Pylas, vii. 176. Hercules relictus ab Argonautis, vii. 193. Herculi fert opem fl. Dyras, vii. 198.
 Herculeæ columnæ, iv. 181, et 185.
 Hermæus sinos, ii. 2.
 Hermion Lasi pater, vii. 6.
 Hermione Dryopum civitas, viii. 73. Hermionenses, iii. 59. viii. 43.
 Hermippus Ataraites, vi. 4.
 Hermolycus Atheniensis, Euthyni filius in pancratio celebris, ix. 105.
 Hermophantus dux contra Persas ad Sardinia, v. 99.
 Hermotimus Pedasensis inter eunuchos apud regem magnæ auctoritatis, viii. 104. exsectorem suum Panionium quomodo ultus, viii. 105, 106.
 Hermotybies, Ægyptiorum pugnatogram genus, ii. 164. ix. 31. quas plagas incolant, ii. 165. tantum rei militari vacant, ii. 165, 168, ubi et alia.
 Hermes amnis, i. 58, 80. v. 101. ii. 9.
 Herotæ ignoti Ægypto, ii. 50.
 Herolibus Trojanis parentum a Xerxe, vii. 43.
 Herodotus posterior Homero et Hesiodo annis quadringentis, ii. 53. ejus ætas citra Mærin. ii. 13. ejus cautio circa ea, quæ ad rem divinam pertinent, ii. 3, 65, 171. ejus mos in distinguendo, vii. 152. ejus colloquium cum Vulcani sacerdotibus, ii. 3. et item cum quodam Archia, iii. 55. ejus sententia de Ægypto, ii. 15. de Nilo, ii. 24. de Persarum moribus, i. 137. de hoc, an, si intra Ilium fuisset Helena, reddita fuisset, ii. 190. vidit bella Peloponnesiorum et Atheniensium, vii. 137. ejus peregrinationes *φιλότητις* gratia, ii. 1, 2, 44. postponit Alemaeonidis Harmodiam et Aristogitona, vi. 123.
 Herodotus Basilidæ filius, viii. 132.
 Herophantus Parientus, iv. 138.
 Heros conditor urbis, i. 168. diversus ab immortalis, ii. 44.
 Heroum Astrobaci, vi. 69.
 Herpyss Timogenidæ pater, ix. 38.
 Hesiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53. Hesiodus et Homerus de diis scripserunt, ibid. ejus mentio fit et, iv. 36.
 Hexapolis quæ sæculo Hesodoti Pentapolis dicta, i. 144.
 Hieron Gelonis frater, vii. 156.
 Hieronymus Andrias, ix. 83.
 Hilotes septem circa unum Spartanum, ix. 28.
 Himera Siciliae, vi. 24. vii. 165.
 Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur, vi. 48. vii. 97.
 Hipparchus, Pisistrati filius, Hippis frater, v. 55. Onomacritum Athenis cur ejecit, vii. 6. ejus somnium, v. 56. ab Harmodio et Aristogitone interemptus, v. 55. vi. 123.
 Hippas, Pisistrati filius, i. 61. eum Athenas reducere volunt Lacedæmonii, v. 91. sed frustra, v. 98. ei visum in somnis oblatum, vi. 107. ei dens tussiendo excusatus, ibid.
 Hippobotarum prædia, v. 77. vi. 100.
 Hippoclidæ, Tisandri filius proci Agariæ, vi. 127. ejus majores Cypseli Corinthii propinqui, vi. 128. ejus laus præ ceteris prociis, ibid. ejus salutationes et gesticulationes propter quas excidit nuptiis, vi. 130.
 Hippocles Lampascenus, iv. 138.
 Hippocoon Scæi pater, v. 60.
 Hippocrates Pisistrati pater, Athenarum tyranni, i. 59. v. 65.
 Hippocrates Megacis fil. vi. 131.
 Hippocrates Gelæ tyrannus, Cleandri frater, vi. 23. vii. 154. a Zanchis ar-

INDEX.

- cessitum, eos Samiis prodit, *ibid.* ejus interitus, vii. 155.
- Hippocrates, Smindyridis pater, vi. 137.
- Hippocratides Leutyichidis filius, viii. 131.
- Hippolai promont. iv. 53.
- Hippolochus Glanci pater, i. 147.
- Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruspex, ix. 37.
- Hipponicus Calliæ pater, vii. 151.
- Hipponicus Calliæ filius, vi. 131.
- Hippopotamus, ii. 71.
- Hippotoxotæ, ix. 49.
- Hircus Ægyptiace Mendes dictus, ii. 46.
- hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri, iv. 187.
- hircorum barbis innatum ledanum apud Arabes, iii. 113.
- hircus cum muliere coiens, ii. 46.
- Histia Scytharum regina, iv. 137.
- Histia, vii. 33.
- Histia, *ibid.*
- Histiæotis ora, i. 56. vii. 175.
- Histiæus Milesius, Lysagoræ filius, iv. 138. v. 30. vir solers et industrius, v. 23.
- ejus de ponte non deserendo sententia, qua re de Dario et Persis bene meritus, iv. 137. v. 11. vi. 30. vii. 10.
- a Dario defectionis Ionum insimulatum, v. 106.
- Aristagoram ad defectionem quam occulte sollicitarit, v. 35.
- ejus ad mare fuga, vi. 2.
- a Chiis in vincula conjectus, sed liberatus consilio ejus intellecto, vi. 2.
- Miletum reductus, a quibus rejicitur et vulneratur, vi. 3.
- ejus res circa Byzantium, vi. 26.
- res gestæ contra Chios, vi. 26, 27.
- contra Thasum contendit, vi. 28.
- quomodo captus et interfectus, vi. 29.
- in crucem sublatus ab Artapherne et Harpago, vi. 30.
- ejus gratia etiam mortui apud Darium, *ibid.*
- Histiæus Phylæi pater, viii. 85.
- Histiæus Tymnis filius captus, v. 37.
- dux in classe Xerxis, vii. 98.
- Homerus poëta, vii. 161.
- quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53.
- veritatem cognovit de Alexandri et Helenæ erroribus, ii. 116.
- finxit nomen Oceani, ii. 23.
- Homeri loci citati, *ibid.* iv. 29.
- Homeri carmina Argos celebrantia, et ideo summota a Clisthene, v. 67.
- Homeri non sunt versus Cyprii, ii. 117.
- nec forte Epigoni, iv. 32.
- Homo e deo non gignitur, ii. 143.
- homo hominem fato impendenti eripere non potest, iii. 43.
- ix. 16.
- in hominis natura situm non est avertere quod sit eventurum, iii. 64.
- hominem omnia consequi est impossibile, i. 32.
- hominum injuriarum est rapere feminas: rapta ulciscendis operam dare amentium: prudentium, pro nulla habere raptarum pulcritudinem, i. 4.
- homini satius mori quam vivere, i. 31.
- mala multa eveniunt, iii. 33.
- homines in arbitrio fortuitarum et non contra, vii. 49.
- homo sibi malorum autor, non deus, i. 91.
- homines molles mollis fert regio, ix. 22.
- nunc boni in pugna, alio tempore possunt esse segnes, ix. 27.
- homines unoculi, v. Arimaspi homines, viri et feminæ calvi nascentes simis naribus et ingenti mento, iv. 23.
- homines hominibus vascantes, i. 216.
- iii. 99.
- homines seros menses dormientes, iv. 25.
- homines radicibus vascantes, i. 202.
- homines piscibus crudis victitantes, *ibid.*
- homo nullus sine aliquo malo, vii. 203.
- homines capripedes in montibus, iv. 25.
- homines excoriant Scythæ, iv. 64.
- hominum quorundam cum mulieribus concubitus in propatulo, i. 203.
- cujusque mala, vii. 152.
- Humanæ vitæ anni, i. 32.
- humanæ vitæ brevitæ, et ærumnæ, vii. 46.
- humanis in rebus nihil stabile, i. 86.
- humanarum rerum vicissitudo, et conditio, i. 32.
- humanarum rerum circulus, i. 207.
- Horarum inventio, ii. 109.
- Hoples Ionis filius, v. 66.
- Hordei foliorum quanta latitudo apud Babylonios, i. 193.
- Horti Midæ, Gordio geniti, viii. 138.
- Hyacinthia Lacedæmoniiis solemnia, ix. 6, 11.
- Hyæns, feræ, iv. 192.
- Hyampeus vertex Parnassi, viii. 39.
- Hyampolis urbs, vii. 28, 33.
- Hyatæ, nomen unius a tribubus Sicyoniis: quod sonat *suales*, v. 68.
- Hybla oppidum, vii. 155.
- Hydrias regio, v. 118.
- Hydarnes Persæ, iii. 70. vi. 133.
- Asianæ oras præfectus, vii. 135.
- Hydarnes Hydarnis filius imperator in Xerxis exercitu, eorum qui immortales appellabantur, vii. 83. 211.
- Hydarnes Sisamnis pater, vii. 65.
- Hydrea insula Troænsis obligata, iii. 59.
- Hyela civitas in agro Cnотriæ a quibus possessa, i. 167.
- Hygennenses pop. iii. 90.
- Hylæa, iv. 18, 54, 55.
- ejus regionis situs, iv. 76.
- Hyllenses, nomen unius e tribubus Sicyoniis, v. 68.
- Hyllus, vi. 51.
- Herculis filius, vii. 204.
- viii. 131.
- ab Echemo in monomachia interfectus, ix. 26.
- Hymæes Darii gener, v. 116.
- capit Cion Mysiam, v. 122.
- ejus res gestæ et interitus, *ibid.* sub Hymæso regio Po-

INDEX.

- lascis data ab Atheniensibus*, vi. 137.
Hymni in deos Homeri, ii. 9. ab *Olene* compositi, iv. 35.
Hypachæi qui postea Cilices dicti, vii. 91.
Hypacryi fluvii descriptio, iv. 47, 55.
Hypanis flumen, iv. 17, 18, 47. ejus descriptio, iv. 52.
Hypanis mater, palus, ibid.
Hyperanthes et Abrocomes Darii filii cadunt in prælio, vii. 224.
Hyperborei, iv. 13, 32, 33, 36. eorum sacra, iv. 33.
Hyperborearum puellarum historia, iv. 33, 34, 35.
Hypernotii, iv. 36.
Hyperoche et Laodice Hyperboreorum puellæ, iv. 33.
Hyrcanii, militantes in exercitu Xerxis, vii. 62. eorum armatura et eorum dux, ibidem.
Hyrgis fluvius, iv. 57.
Hyria oppidum, vii. 170.
Hyrcædes Mardus quomodo Sardis adscenderit, i. 84.
Hysiam oppidum, vi. 108. ix. 15, et 25.
Hysias et Cenoën, Atticæ populos ultimos, occupant Bæotii, v. 74.
Hystanes, Badris pater, vii. 77.
Hystaspes Achæmenides, Arsamis filius, Darii pater, i. 209. v. 83. vii. 224.
Persis præfectus, iii. 70. *Hystaspes Darii filius et Atoæse, dux Bactriorum et Sacarum*, vii. 64.
Hystriches ubi gignantur, iv. 192.
- I.
- Iacchus mysticus*, viii. 65.
Iadmon Samius herus Æeopi, ii. 134.
Ialysus oppidum, i. 144.
Iamide, v. 44. ix. 33.
Iapygia, iii. 138. iv. 99. vii. 170.
Iapyges Messapii, ibid.
Iardani ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum, i. 7.
Iason in Africa, iv. 179. ejus æreus tripus, ibid. circa *Aphetas*, vii. 193.
Iatragoras dolo capit classicos duces, v. 37.
Ibanolis Mylassensis, ibid. Heraclides pater, v. 122.
Iberiam Phocæenses ostenderunt, i. 163.
Ibis Ægyptiis sacra, ii. 65, 75. ejus forma, et duplex genus, ii. 75, 76.
Icarium pelagus, vi. 95, et seq.
Ichneæ urbs terræ Bottiæidis, vii. 123.
Ichneute, ii. 67.
Ichthyophagi, iii. 19, 20.
Ida, i. 151. vii. 42.
Idanthyrus, Sanlii fil. rex Scytharum, iv. 76, 120. ejus responsio ad *Darium*, iv. 127.
Idrias, regio Carie, v. 118.
Jejunia ante sacrificia et festus dies Isidis, ii. 40.
Ienysus terminus Arabiæ et Syriæ, iii. 5.
Ignem Persæ deum arbitrantur, iii. 16. infamia notato non dant *Spartani*, vii. 231. ignes in speculis, vii. 182. ignis Ægyptiis animata bellua, iii. 16. ignis laus Homericæ, ii. 31. ne *Ignifer* quidem elabatur, viii. 6.
Ilia in sacrificiis non cremabant Æoles, ii. 37.
Ilia minor Homeri, ii. 16. regio ab Æoliis possessa, v. 122.
Iliadi Minervæ mille boves a Xerxe immolantur, vii. 43.
Ilium, ii. 10. Ilii obsidio et expugnatio, i. 5. ii. 118. Iliensis ager, v. 94. vii. 42.
Ilissus fluvius, vii. 189.
Illyriorum Eneti, i. 196.
Imbecillitatis necessitas summa, vii. 172.
Imbribus carentes Africæ tractus, iv. 185.
Imbrus capta ab Otane, v. 26. vi. 41.
Immortales Getæ, iv. 93. immortales qui apud Persas, vii. 83. et hinc vir *Immortalis*, vii. 31.
Imperium potens vix quiescit, i. 185.
Impossibilitatis numen, viii. 111.
Indus fl. fert crocodilos, iv. 44. *Indi in mare ostium explorat Darius*, ibid.
Inarus Afer, iii. 12, 15. vii. 7.
Inconstantiam rerum humanarum notat Herodotus, i. 5.
Indi Calantiæ, iii. 97.
Indi Calatiæ parentibus vescuntur, iii. 38. *Indorum multitudo*, iii. 94. *Indi pecuarii et eorum mores*, iii. 98, 99.
Indici canes, i. 192. eorum navigia, iii. 99. *Indi Padæi ægrotos suos epulantur*, ibid. *Indorum coitus in propatulo*, iii. 101. *genitura nigra*, ibid. *Indis sol matutinus ardentissimus*, iii. 104. *Indi ut aurum colligant*, iii. 102, 104, 105. a *Dario subacti*, iv. 44. *Indorum in Xerxis exercitu armatura*, vii. 65.
Inimicitiarum nihil medium est, vii. 11.
Inopie et Impossibilitatis numina, viii. 111.
Insanus quis, iii. 38.
Insomniorum ludibria, vii. 16.
Institores primi, Lydi extitere, i. 94.
Institor quare Darius fuerit appellatus, iii. 89.
Institutio Persarum puerorum, i. 136.
Insulæ in Araxe, i. 202. *insulæ, CEnussæ*, i. 165. *insula natans*, ii. 156. *insulæ Echinades*, ii. 10. *insula Chem-*

INDEX.

- mis, ii. 156. insulæ bestorum, iii. 96.
 insulæ rubri maris, iii. 93. insulæ
 Cassiterides Herodoto ignotæ, iii.
 115. insulæ Thraciæ objacentes, vii.
 185. insulani Iones qui, i. 142.
 Intaphernes unus ex septem Magi oc-
 cisioribus, iii. 70. facinus, ejusque
 et domesticorum omnium interitus,
 præter fratrem uxoris, et filium ma-
 jorem, iii. 118, 119.
 Intercalaris mensis, i. 32. ii. 4. inter-
 calatio Græcorum et Ægyptiorum,
 ii. 4.
 Invideri melius quam miserationem ha-
 bere, iii. 52. invidia a quo abesse de-
 bet, iii. 80.
 Inycum oppidum, vi. 23, 24.
 Io filia Inachi regis, i. 1. a Phœnicibus
 rapitur, ibid. Io stuprata, i. 5. Io ut
 a Græcia depingatur, ii. 41.
 Iolcon Thessali Hippie offerunt, v. 94.
 Ion Xuthi filius, vii. 94. viii. 44.
 Ionis filii, iii. 62.
 Ionie translationem impediunt Atheni-
 enses, ix. 106. Ioniam Harpagus sub-
 igit, i. 169. Iones a Creso primo sub-
 acti, i. 6, 28. ad Cyrum legatos mit-
 tunt, et quid Cyrus responderit, i.
 141. Ionum regio, Asiaticarum pul-
 cherrima, et ejus descriptio, i. 142.
 secunda defectio a Persis, ix. 104.
 Ionum duodecim in Peloponneso civi-
 tates, i. 143, 145, 146. Iones insu-
 lares a reliquis deficient: alios etiam
 Ionici nominis pudet, i. 143. Iones
 qui nobilissimi: de eorum uxori-
 bus, i. 146. Iones ab Achivis, suis
 sedibus pulsi, i. 145. Ionum reges
 qua progenie oriundi, i. 147. Iones
 veri et genuini qui, ibid. Ionum qui
 ab Apaturiis arceantur, ibid. eorum
 universorum Panionium sacrum, i.
 148. Iones insulani Cyro se dedunt,
 i. 169. Iones Biantis consilium sper-
 nunt, i. 170. Iones secundo subacti,
 i. 169. in Ægyptum quomodo venerationis,
 ii. 152. Ionas Scythæ ut Da-
 rio transitum intercludant, frustra
 adhortantur, iv. 133, 136. Iones
 captas Sardis incendunt, v. 101.
 Iones ad Ephesum vincuntur, v.
 102. tertio subjugati, vi. 32. eorum
 de Ægypto sententia reprehensa, ii.
 16. eorum tributum, iii. 90. vi. 42.
 laborum nauticorum insueti, vi. 12.
 Ionum in Xerxis exercitu armatura,
 vii. 94. prius Pelaagi Ægialees appel-
 lati, ibid. Ionicæ rebellionis occasio,
 v. 28, etc. vi. 1. Ionicarum navium
 catalogus, vi. 8. Ionius sinus, vi. 127.
 Ios insula ubi Homerus mortuus, ii.
 34, 36.
 Iphiclus pater Proteilæ, ix. 116.
 Iphigeniæ apud Tauros cultus, iv. 103.
 Iphi locus quidam, vii. 188.
 Irasa locus ubi, iv. 158.
 Is urbs et flumen, i. 179.
 Isagoras Tisandri filius, v. 66, 70, 72.
 Ischenus sive Ischenous pater Pythæ,
 vii. 181. viii. 92.
 Isis *Ἰσις*, id est Ceres; dicta, ii. 59,
 156. Isidi vacæ sacræ, ii. 41. iv. 186.
 Isidis simulacrum bubula cornua ha-
 bens, ii. 41. Isidis templum maxi-
 mum in urbe Busræ, ii. 59. Isidis et
 Dionysi filii, ii. 156.
 Ismaris palus famosissima, vii. 109.
 Ismenias Boeotus, ii. 2.
 Ismenii Apollinis templum, v. 59.
 Isonomia, omnium pulcherrima, iii. 80.
 Issedones populus, i. 201. iv. 15, 16, 26,
 27. Issedonum mores, ibid.
 Ister ubi, iv. 47, 48, etc. semper sibi
 par, iv. 48, 50. cum Nilo com-
 paratus, ii. 33, 34. iv. 50. Istri ortus
 et fluxus, ii. 33, 34. iv. 48, etc.
 Isthmus Cnidie, i. 174. Isthmus Cher-
 sonesi muro præceptus a Miltiade,
 vi. 36.
 Istiotis locus proximus Ossæ et Olym-
 po, i. 56. v. et Histiotis.
 Italiotæ, iv. 15.
 Itanus oppidum, iv. 151. iter diurnum,
 cc. stadiorum, iv. 101.
 Ithaca, ii. 7.
 Ithagenes Crithonis fil. ii. 1.
 Ithamates Persæ, vii. 67.
 Iudices regii apud Persas, iii. 14, 31.
 iudicis corrupti justæ vindictæ exem-
 plum, v. 25.
 Junonis festum, i. 31. Junonis dum
 imagines ubi, ii. 182. Junonis tem-
 pla, iv. 90. ante urbem Platæas, ix.
 52, 60. templum Argis, vi. 81.
 Jupiter expiator, hospitalis, i. 44.
 Jupiter apud Persas Cœlum, i. 131. Bel
 apud Babylonios, i. 181. Ammous, ii.
 42. Thebanus, ii. 54. liberator, et
 ejus templum, iii. 142. Hercules, vi.
 68. Scytharum deus, iv. 59. Papeus
 apud Scythas, ibid. Lycæus, iv. 203.
 Carius, v. 66. Lacedæmon, vi. 56.
 cœlestis, ibid. æreus decem cubito-
 rum ubi, ix. 81. Jovi decimæ neces-
 sario redduntur, i. 89. Jovis Cari
 fanum apud Mylasæ, i. 171. Jovis
 Beli templum et simulacrum, i. 181.
 iii. 158. Jovis Thebæensis templum,
 i. 182. ii. 42. iv. 181. Jovis simula-
 crum arietina facie, ii. 42. Jovis
 fanum apud Mesopotamiam, ii. 56. Jovis
 cultus apud Meroën, ii. 29. Jovis
 oraculum apud Ægyptios, ii. 83.
 Jupiter præcellit omnibus Diis, ii. 136.
 Jupiter Ammoniorum capite arietino,
 iv. 181. Jovis Ammonii templum a
 Cambyse incendi jussum, iii. 25.
 Jovis forensis ara, v. 46. Jovis mi-

INDEX.

litaris, *species*, templum, v. 119. Jovis Olympii delubrum, ii. 7. Jovis sacer currus in Xerxiano exercitu, vii. 40. viii. 115. Jovis Laphystii templum, vii. 197.
Jurare per aquam Stygis, vi. 74.
Justitia principis in deponenda tyrannide, viii. 164.
Justum injusto inimicum, i. 96.
Justi principis officium, iii. 148.
lyreas populus Scythiæ, iv. 22.

K.

Kiki, unguentum Ægyptiorum, ii. 94.

L.

Labda Amphionis filia et ejus historia, v. 92.
Labdacus Laii pater, v. 59.
Labrandæ loci nomen, v. 119.
Labynetos Babyloniorum tyrannus, i. 74, 77.
Labyntus Assyræ rex, i. 188.
Labyrinthus Ægypti, ii. 148.
Lacedæmon de regione, vi. 58.
Lacedæmonii Creso amici, i. 6, 51.
Græcorum potentissimi, i. 56. eorum leges a Lycurgo latæ, i. 65. bellum Tegeatis inferunt, i. 66. eorum compedes apud Tegeatas, i. 66. quomodo Tegeatis facti sint superiores, i. 68.
Laconica brevitæ, iii. 46. eorum Argivorumque pro agro Thyrea dimicatio, i. 82. Lacedæm. coma post victoriam de Argivis, ibid. eorum mandata ad Cyrum, i. 153. eorum adversus Polycratem expeditio, iii. 44. in Samum expeditio, ibid. mos in sumendis suppliciis noctu, iv. 146. de se ipsis opinio, vi. 52. regum apud eos jura, funera, etc. vi. 56, 57, 58. eorum observatio lunæ, vi. 106. eorum oratio ad Platæenses, vi. 108. ad Athenienses, viii. 142. eorum virtus bellica, vii. 102, 104. gymnastico ludo se exercent, et comam pectunt, vii. 208. Lacedæmoniorum ccc. ad Pylas clades, vii. 224. occisorum sepultura ad Platæas, ix. 85.
Lacmon mons, ix. 93.
Lacrinæ legatus ad Cyrum, i. 152.
Lactis emulgeri mos apud Scythas, iv. 2.
Lacus Tritonidis, iv. 179. lacus unde pix hauritur, iv. 195. lacus Stymphalius, vi. 76. lacus Boëbeis, vii. 129. lacus Cygæus, i. 93. lacus famosissimus Ismaria, etc. vii. 109. ad salem parandum, vii. 80.
Lada insula, vi. 7.

Ladice uxor Amasis, ejusque votum, ii. 181.
Laii Erinnyum delubrum, iv. 149. oracula, v. 43. ejus genus, v. 59.
Lampito Leutychidis filia, vi. 71.
Lampon Pythæi filius, ix. 78. ejus nefandum consilium Pausanias respuit, ibid.
Lampon Thrasyæ fil. ix. 90.
Lampon Olympiodori pater, ix. 91.
Lamponium captum ab Otane, v. 26.
Lampsacus urbs, v. 117.
Lana arborea ubi, iii. 106.
Laodamas Phocæensis, iv. 138.
Laodamas Eteoclis filius monarcha, v. 61.
Laodamas Sostrati pater, iv. 152.
Laodice Hyperborea puella, iv. 33.
Laphanes Euphorionis filius, vi. 127.
Laurei metalla, vii. 144.
Laphystius Jupiter, vii. 197.
Lapideinæ ad pyramides Memphios, ii. 8.
Lapis Æthiopicus ad scindendum, ii. 87. Porinus, et Parius, v. 62.
Lapis Melampygy, vii. 216.
Lapis acutus ad cælenda sigilla, vii. 69.
Lapidum acervi a Darii copiis congesti, iv. 92.
Lapideus leo, vii. 225.
Larissa Æoliæ civitas, ii. 11.
Lasonii, pop. iii. 90. vii. 77.
Lasus Hermionensis, vii. 6.
Latonæ oraculum, ii. 155.
Laus opp. vi. 21.
Leæne partus unus in vita cur, iii. 108.
Leager Glauconis fil. ix. 75.
Learchus frater Arcefilaum strangulat, iv. 160. ab uxore fratris necatur, ib.
Lebadia, viii. 134.
Lebæa urbs Macedoniæ, viii. 137.
Lebedus, i. 142.
Lectos, ix. 114.
Ledanum, alias ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, ejusque medica vis, iii. 112.
Legati Darii in puteum conjecti, vii. 133. legati non violandi, vii. 137.
Leges Atheniensium a Solone conditæ, i. 29.
Leitum (*Adîron*) Achæi vocant curiam, vii. 197.
Lemnus capta ab Otane, v. 26.
Lemno potitur Miltiades, vi. 140.
Lemnii, viii. 73.
Lemnia facinora, vi. 138.
Leo lapideus, vii. 225.
Leo Sardius, i. 84.
Leon et Hegesicles Spartiatarum reges, i. 65.
Leon Eurycratidæ fil. vii. 204.
Leon, viri nomen, vii. 180.
Leonis ex auro effigies, i. 50.
Leonum in Macedonia natura atque

INDEX.

- loca et ubi tantum gignantur, vii. 125, 126.
- Leobotes Spartiatarum rex, ibid. Eche-
strati fil. vii. 204.
- Leocedes Phidonis Argivorum tyranni
filius, vi. 127.
- Leonides rex Spart. nascitur, v. 41.
ejus genealogia, vii. 204. ejus stren-
uitas ad Thermopylas et mors, vii.
120, etc. 224. tollitur in crucem ejus
cadaver a Xerxe, vii. 238. ejus cædis
vindicta, vii. 114. ix. 64.
- Leontiades Eurymachi fil. vii. 205, 233.
- Leontini populus, vii. 154.
- Leoprepes pater Theasidæ, vi. 85. et
Simonidis, vii. 228.
- Lepreum oppidum, iv. 148.
- Leprosos abominantur Persæ, i. 138.
- Lepus ex equa natus, vii. 57.
- Leporis fecunditas, iii. 108.
- Leros insula, v. 125.
- Lesbus insula, i. 160. sex urbium, i.
151. a Persis capta, vi. 31. quando
habitari coepta, ii. 38.
- Lesbii a Polycrate victi, iii. 39.
- Leucadii Dorica gens, viii. 45.
- Leucas, ii. 6, 7.
- Leuce acte, vii. 25.
- Leucon oppidum Africae, iv. 160.
- Leutychides Menaris filius, vi. 65. viii.
131. Zeuxidami pater, vi. 71. ejus
genealogia, viii. 131. ejus cum De-
marato inimicitie, vi. 65, etc. causæ
inimicitie ex præcepta sibi sponsa,
vi. 65. jurat Demaratum non esse
legitimum regem, ibid. ejus regis
facti in locum Demarati cavillum in
Demaratum, spectantem gymnopæ-
dias, vi. 67. Spartiatarum rex, ibid.
ejus fuga et mors, vi. 72. ejus oratio
de deposito reddendo, vi. 86. præ-
fectus classis, viii. 131. ejus strate-
gema, ix. 98.
- Leutychides Anaxilai fil. viii. 131. ix.
90.
- Lex omnium rex et domina, vii. 104.
- Laconum, ne uterque rex exeat, v.
75.
- Liberi cultus apud Meroën, ii. 38. Liber
Græcis Osiris dictus, ii. 144. v. Dio-
nysus.
- Libertas est gubernari, in quantum
quis vult, iii. 83. auget potentiam,
v. 90.
- Libertatis gustus, vi. 5.
- Lybia unde sortita nomen, iv. 45. Li-
byæ ambitus et magnitudo, iv. 41,
42, etc. arboribus nuda, iv. 175.
- Libya feris abundans, iv. 181. Libyæ
incolæ, iv. 168, etc.
- Libyes primi Neptuni nomen habue-
runt, ii. 50. solis deorum, omnium
Soli et Lunæ sacrificant, iv. 188.
- Ægyptiis se quidam eorum dedunt,
iv. 159. Cambysi se dedunt, iii. 13.
- Libyæ tributum, iii. 91. Libyæ
variarum nationes, iv. 168. Libyæ No-
mades, id est pastoritii, iv. 181, 186,
187, 188. saluberrimo sunt corpore,
iv. 187. Libyæ pastoritiorum sacri-
ficia, iv. 188. Libyæ inventa quæ
Græci didicerunt, iv. 189. Libyæ in
Xerxis exercitu armatura, vii. 71, 86.
- Libycus mons, ii. 8.
- Libyssarum mulierum ejulatus, iv. 189.
- Licentia regis Persarum, iii. 31.
- Liches Spartiata unus ex benemeritis,
i. 67, 68.
- Lida mons Carie, i. 175.
- Ligures supra Massiliam, v. 9.
- Ligyum in Xerx. exercitu armatura,
vii. 72.
- Liliorum ingens vis ubi, ii. 92. eorum
radices esui aptæ, ibid.
- Limeneion regionis Milesiorum, i. 19.
- Lindii populus e Rhodo, vii. 153.
- Lindos oppidum, i. 144. ii. 182.
- Linum Colchicum, Sardonicum, Ægy-
ptiacum, ii. 105. in Pæonia, v. 12.
- Linus, modulationis genus apud Ægy-
ptios, i. 79.
- Lipaxus urbs, vii. 123.
- Lipoxais Targitai filius, iv. 5. ab eo
oriundi Scythæ, iv. 6.
- Lipsydrium oppidum, v. 62, 123.
- Lissæ oppidum, vii. 123.
- Lissus fluvius, vii. 108. ejus aquæ,
Xerx. copiis non succurrunt, vii. 109.
- Literæ Histie proditæ, vi. 4. litera-
rum mira occultatio, vii. 239. literæ
Themistoclis ad Iones lapidi incisæ,
viii. 22. literarum per sagittam
transmissio, viii. 128. literæ capiti
impressæ, v. 35.
- Literæ Græcorum a Phœnicibus, v. 58.
literæ Cadmeæ, v. 59. Phœnicæ, v.
58.
- Litus pulcrum, ubi, vi. 23.
- Locri, vii. 132.
- Locri Epizephyrii, vi. 23. Opuntii, vii.
203. viii. 1.
- Locri Ozolæ, viii. 32.
- Lotio muliebri visum recipit Phero, ii.
121.
- Lotos ubi plurima, ii. 92. loti radix es-
culenta, ibid. loti fructus descriptio,
iv. 177.
- Lotus Cyrenæa, ii. 96.
- Lotophagi populus, iv. 177.
- Loxias, iv. 163.
- Lucernarum accensarum festum apud
Ægyptios, ii. 62. Lucernarum accen-
sio, pro crepusculo, vii. 215.
- Lucinæ tributum, iv. 35.
- Lucus platanorum, v. 119.
- Ludorum primi inventores Lydi, i. 94.
- Ludus literarius 120 puerorum, vi.
27.

INDEX.

Luna Persarum præses, vii. 37. **Lunæ festum**, ii. 47.
Lupi ex hominibus effici dicuntur **Neuri**, iv. 105. **luporum sepultura**, ii. 67.
Lutræ ubi capiantur, iv. 109. **Ægyptiis sacræ**, ii. 72.
Luxus Persarum, ix. 81.
Lycæus Jupiter, iv. 903.
Lycæretus Mæandrii germanus, v. 97.
Lycia olim Milyas, i. 173.
Lycidas senator Athen. cum uxore et liberis lapidatur, ix. 5.
Lycii in potestatem **Cresi** redacti, i. 28. eorum e **Creta** origo, i. 173. a **Lyco** nomen accepere, vii. 92. ab **Harpago** victi, i. 176. **populus Dario** tributarius, iii. 90. eorum in **Xerxis** exercitu armatura, vii. 92. quondam **Termilæ** vocati, i. 173. vii. 92. eorum nomen et leges, i. 173.
Lycii arcus, vii. 77.
Lycomedes **Æschrei** fil. vir strenuus, viii. 11.
Lycopæ **Lacedæm.** strenuitas, iii. 55.
Lycophronis Periadri filii interitus, iii. 53. *de eo et in præcedentibus cap.*
Lycurgus Aristolaidis filius, i. 59. **Lycurgus** et **Megacles** **Pisistratum** ejiciunt, ibid. **Lycurgus Spartiata**, integerimæ vitæ, i. 65. ei oraculum a **Pythia** redditur, ibid. **legumlator** est apud **Lacedæmonios**, ibid. **Leobotæ Spartiatarum regis** tutor, ibid. **Lycurgi delubrum** apud **Spartiata**, i. 56.
Lycurgus Amianti pater, vi. 127.
Lycus fluvius, vii. 30, 123.
Lycus Anacharsidis avus, iv. 76.
Lycus Pandionis filius, vii. 92. a fratre **Æge**o pellitur **Athenis**, i. 173.
Lyda mons, i. 174.
Lydias fluvius, vii. 127.
Lydia auri ramenta e **Timolo** provenientia, habet, i. 93. **argenti etiam** **feracissima**, v. 49.
Lydi populus ante **Meones**, vocati, i. 7. vii. 74. **strenua gens**, i. 79. **equitandi peritissima**, ibid. **Lydorum mores** et **leges**, i. 93, 94. **ritus ineundi fœderis** idem qui apud **Græcos**, i. 74. **ut et expiandi**, i. 35. **Lydorum filie** omnes prostituuntur, i. 93. **Lydi primi** **caupones** **institoresque**, i. 94. eorum **partes primæ** in consulendo **oraculo Delphico**, i. 54. eorum **Medorumque fœdus**, i. 74. **Lydorum Medorumque** **quinquennale bellum**, i. 74, 103. **Lydorum** cum **Persis** **conflictus** et **fuga**, i. 76, 80. **primi omnium aurum** **argentumque** ad **utendum** **percusserunt**, i. 94. **primi inventores ludorum**, ibid. in **Thusciam** **colonias** **deduxerunt**, ibid. **Lydorum divisio**, ibid. **Lydi quomodo** a **Cyro** **effeminati**, i.

155, 157. **Lydi Caribus germani**, i. 171. eorum **tributum**, iii. 90. eorum in **Xerxis** exercitu **armatura**, vii. 74.
Lydus Atys filius, ibid.
Lydus frater Caris, i. 171.
Lygdamis Artemisiæ pater, vii. 99.
Lygdamis Naxius, i. 61, 64.
Lynceus Chemmita, ii. 91.
Lysagoras Tisias fil. vi. 133.
Lysagoras Histias pater, v. 30.
Lysanias, e **prociis Agaristæ**, vii. 127.
Lysimachus Aristidis pater, viii. 79, 95.
Lysistratus Atheniens. viii. 96.

M.

Macæ populus **Africæ**, iv. 175. v. 42.
Macedones a **Dario** **subacti**, vi. 44.
Macedonis terra, vii. 127.
Macednus, locus, i. 56.
Machlyes populus, iv. 178.
Macistus, **Eleorum oppidum**, iv. 148.
Macrobii populus **Æthiopis**, iii. 17.
Macrones **pop.** ii. 104. iii. 94. eorum in **Xerxis** exercitu **armatura**, vii. 78.
Mactorium urbs super **Gelam**, vii. 153.
Madyes filius **Protothyæ**, **Scyth. rex**, i. 103.
Madytus urbs, vii. 33. ix. 120.
Mæander fluvius **tortuosus**, ii. 29. iii. 122. v. 118. et ejus **fontes** ubi, vii. 26.
Mæandri campus, i. 18, 161. ii. 10.
Mæandrius Polyceratis scriba, iii. 123.
Sami procurator, iii. 142. et **rex**, v. 27. ejus **gesta** cum **Samiis**, iii. 142, 143, etc.
Mæotæ, iv. 123.
Mæotis et Mæetis palus ubi, i. 104. iv. 3, 45, 86, 101, 120.
Magdolos oppidum ubi, ii. 159.
Magi populus **Mediæ**, i. 101. **magi Persarum**, i. 140. **heroibus** **Ilio** **parentant**, vii. 43. **magorum commentum** ut **Persarum imperium** **occupent**, iii. 61, etc. et eorum **interitus**, iii. 78. **magorum promiscua cædes**, iii. 79.
Magophonia, **Persarum festum celebre**, ibid.
Magna negotia cum **periculis** **susciuntur**, vii. 50.
Magnesia urbs, i. 161. ii. 1. **regio**, vii. 176, 183.
Magnetes populus, iii. 90. vii. 132.
Malæ dextræ in **contumeliam** **derasæ**, ii. 121.
Malea regio, i. 82. **promontorium**, iv. 179.
Malena in **regione** **Atarnitidi**, vi. 29.
Males **Ætolus**, vi. 127.
Mandane **Astyagis filia**, i. 107. **Cambysii nuptum** **datur**, ibid.
Mandrocles **Samius architectus**, iv. 87. **monumentum** ab eo **positum**, iv. 88.

INDEX.

- Maneros *Ægyptiis* quid, i. 79.
 Manes *Lydis*, i. 94. iv. 45.
 Mantineenses veniunt post prælum, ix. 77.
 Mantinea urbs *Arcadum*, iv. 161.
 Mantycs et *Pigres* fratres, v. 12.
 Mapen, *Siromi* filius, vii. 98.
 Maraphii *Persarum* genus, i. 125.
 Maraphius *Amasis*, iv. 167.
 Marathon locus, vi. 107. *Marathonem* occupat *Pisistratus*, i. 62.
 Marathonica clades, vi. 113.
 Mardonius *Xerxis* exercitus imperator, vii. 82. *Gobryæ* fil. vi. 43. vii. 5, 82. ix. 41. vulneratur, vi. 45. a præfectura semovetur, vi. 94. ejus ad *Xerxem* oratio de bello *Græcis* inferendo, vii. 10. ejus cædes, ix. 63, 64.
 Mardonius *Artontis* pater, ix. 84.
 Mardontes *Persa*, vii. 80. viii. 130.
 Mardi pop. *Persarum* genus, i. 125. iii. 94.
 Mardus *Hyræades* v. *Hyræades*.
 Mare *Sardonium* ubi, i. 166. *Caspium*, i. 202. rubrum, i. 189. non patiuntur venti, ut fruatur natura sua, vii. 16.
 Ionium, vii. 20. mare *Echinadum* insularum, ii. 10. *Thracicum*, vii. 176.
 Marea urbs, ii. 18, 30.
 Mares quam armaturam in *Xerxiano* exercitu tulerint, vii. 79.
 Mari taurus immolatus, vi. 76.
 Mariandyni, populus, iii. 90.
 Mariandyni a *Creso* subacti, i. 28. *Mariandynorum* in *Xerxiano* exercitu armatura, vii. 72.
 Mariandynus sinus ubi, iv. 38.
 Maris fluvius, iv. 49.
 Maris natura, vii. 16.
 Maron et *Alpheus*, *Orsiphanti* fil. vii. 227. eorum strenuitas ad *Thermopylas*, ibid.
 Maronea *Græca* urbs, vii. 109.
 Marsyas fluvius, v. 118.
 Marsyæ *Sileni* pellis in utrem, vii. 26.
 Martis oraculum, ii. 83. vii. 76. Marti soli simulacra faciunt *Scythæ*, iv. 59, 62. ejus delubrum apud *Scythas*, iv. 62.
 Massages *Oarizi* filius dux *Libyum*, vii. 71.
 Mascames, vii. 105. Ejus elogium, vii. 106.
 Maspii, *Persarum* genus, i. 125.
 Masistes *Darii* filius, *Xerxis* exercitus imperator, vii. 82. ix. 107.
 Masistæ et liberorum ejus cædes, ix. 113.
 Masistius a *Græcis* *Macisius* dictus, ix. 20. ejus interitus, ix. 24.
 Masistius *Siromitris* fil. vii. 79.
 Massagetæ populus ferus et robustus, i. 204, 215. eorum deus *Sol*, i. 212, 216. eorum mores, etc. i. 216. uxores communes, i. 216. iv. 172. senes immolant, i. 216. *Cyrum* vincunt, i. 214.
 Maternum genus paterno nobilius apud *Lycios*, i. 173.
 Matieni montes, i. 189, 202.
 Matieni populus, i. 189, 202. iii. 94. v. 49, 52. eorum in *Xerxis* exercitu armatura, vii. 72.
 Matris *Martis* templum ubi, ii. 64.
 Maxyes *Libyes*, iv. 191.
 Mazares *Medus*, i. 156. *Prienenses* subigit, i. 161. *Meandri* campum incurSAT, ibid. ejus mors, ibid.
 Mecyberna *Græca* urbs, vii. 122.
 Medea *Colchorum* regis filia, i. 2. vii. 62. Medææ raptus a *Græcis*, i. 2.
 Medicæ regionis tractus, i. 110.
 Medi, iv. 40. per vicos habitantes, i. 96.
 Medorum gentes, i. 101. Medorum appellatio unde, vii. 62. eorum tyrannus *Cyaxares*, i. 73. Medorum et *Lydorum* mos ineundi fœderis, i. 74. Medorum bellum quinquennale cum *Lydis*, ibid. Medorum et *Lydorum* bello dies repente nox facta, ibid. et i. 103. Medorum ab *Assyris* defectio, i. 95. Medi *Assyrios* subigunt, i. 106. Medorum a *Dario* defectio, i. 190. imperium ut ad *Persas* primum translatum, i. 130. Medorum in *Xerxis* exercitu armatura, vii. 62, 86. Deiocem sibi judicem constituunt, i. 96. regi suo regiam edificant, i. 98. a *Scythis* prælio fusi, *Asiæ* imperium amittunt, i. 104. Ninium civitatem expugnant, i. 106. inebriatos *Scythas* interimunt, ibid. Medis canis spaco dicitur, i. 110. Medicum imperium *Halys* fluvius terminat, i. 72. Medicum nomen *Græcis* terrorem incutere solet, vi. 112.
 Medici singuli singulorum morborum apud *Ægyptios*, ii. 84.
 Medicus oculorum in *Ægypto*, iii. 1. medici *Crotoniatæ* primi dicti, secundi *Cyrenæi*, iii. 131.
 Medimnus farinæ, vi. 57.
 Medimnus *Atticus*, i. 192.
 Megabates *Persa*, v. 32.
 Megabazus *Megabatis* filius, vii. 97.
 Megabyzus *Persa* unus ex vii. qui conjurant in magum, iii. 70. ejus oratio ad suos pro oligarchia, iii. 81. ejus elogium, iv. 143, 144. in *Peroes* exercitum ducit, v. 12. *Xerxis* exercitus imperator, vii. 82.
 Megabyzus *Zopyri* fil. iii. 160. dux adversus *Atheniens*. ibid.
 Megacles *Alcmaeonis* pater, vi. 124.
 Megacles *Alcmaeonis* filius, i. 59. vi. 127, 130. Megacles et *Lycurgus* *Pisistratum* imperio *Atheniensium* ejiciunt, i. 59. vide de eo et 60, 61. *Clisthenis* gener factus, vi. 130.

INDEX:

- Megacles** Hippocratis filius, vi. 131.
Megacis filium ducit Pisistratus, i. 61.
Megacreon Abderites, vii. 120.
Megadostes, vii. 105.
Megapanus Hyrcanorum dux, vii. 62.
Megarenses Siciliæ, vii. 156. **Megarensis** plebs venundatur, *ibid.*
Megasidres Doti pater, vii. 72.
Megistias vates, vii. 219, 221. ejus in-
 trepidus animus, vii. 221. ejus car-
 men epitaphium, vii. 228.
Melampus Amytheonis filius, ii. 49.
 ejus postulata ab Argivis, ix. 34. pri-
 mus Bacchica Græcia exposuit, ut et
 alia ab Ægypto accepta, ii. 49.
Melampygyus lapis, vii. 216.
Melanchlæni populus, iv. 20, 102, 106.
 eorum mores et nomenclatura, iv.
 107. eorum victus humana caro, *ibid.*
Melanippus Astaci filius, v. 67.
Melanippus Alcæi sodalis, v. 95.
Melanopus Ithagenis filius, ii. 1.
Melanthus Codri pater, i. 147. rex
 Athen. v. 65.
Melas fluvius, vi. 40. vii. 198. **Melas** si-
 nus et fluvius ejusdem nominis, vi.
 40. vii. 58.
Meles primus rex Sardinum, i. 84.
Meliesigenes unde appellatus Homerus,
 ii. 3.
Meles fluvius, *ibid.*
Melibœa urbs, vii. 188.
Melienses, vii. 132, 196.
Meliensis sinus, iv. 33.
Melii ex insula, viii. 46.
Melis regio, vii. 198. viii. 31.
Melissa Periandri uxor, iii. 50. v. 92. a
 Periandro occisa, *ibid.*
Mellis ubi maxima copia, iv. 194. factio
 ex myrica et tritico, vii. 31.
Membyares socius Cadmi, iv. 147.
Memnonia regia, v. 53. Susa, vii. 151.
 Memnonis urbs, v. 54.
Memphis urbs, ii. 10. a Mene primum
 condita, ii. 99. ejus situs, *ibid.*
Menares Leutyichidis pater, vi. 65, 71.
 viii. 131.
Mendacium dicere quando expedit, iii.
 72.
Menda urbs, vii. 122.
Mendes lingua Ægyptiaca Pan et Hir-
 cus, ii. 46.
Mendetis templum, ii. 42.
Mendesium ostium Nili, ii. 17.
Mendesia provincia, ii. 42, 46. plaga,
 ii. 166.
Mendesii cur oves immolent, capris
 abstinentes, ii. 42. capras et maxime
 capros venerantur, ii. 46. caprarios
 præcipuo honore afficiunt, *ibid.*
Menelaus Helenam recipit, ii. 119.
Menelaus portus, iv. 169.
Menes primus regnasse fertur, ii. 4, 99.
Menestheus dux Athen. ii. 28.
Menius Eurydames frater, vi. 71.
Mensa solis, iii. 18, 23.
Mensis intercalaris, i. 32. a Græcia
 tertio quoque anno introductus, ii. 4.
Mentes navicularius, ii. 6, 7. ubi lau-
 datus ab Homero, ii. 26.
Mentiri apud Persas turpissimum, i.
 138. et tamen fit, iii. 72.
Mentor Ithacensis ægrum Homerum
 sedulo curat, ii. 7. vir justus et hu-
 manus, *ibid.* ab Homero ubi lauda-
 tus, ii. 26.
Mentulæ circumgestatio apud Ægy-
 ptios, ii. 48.
Meones Lydorum nomen assumpse-
 runt, i. 7. vii. 72.
Merbalus Aradius, vii. 98.
Mercurii statua porrectum veretrum
 habens, ii. 51. ejus templum, ii. 138.
 a quibus gentibus colatur, v. 7.
Meretrices Naucraticæ, ii. 135.
Mermnadæ, i. 7. quomodo regnum Ly-
 diæ obtinuerunt, i. 14.
Meroë, metropolis, ii. 29.
Mesambria urbs, iv. 93. vii. 108. ejus
 origo, vi. 33.
Messana olim Zancle, vii. 164.
Messapii pop. vii. 170.
Messeniorum prælium ad Isthmum cum
 Lacedæmoniiis, ix. 35.
Metalla aurea atque argentea, vii. 112.
 de metallis aureis certamen, ix. 75.
 metallum salis, iv. 185. metalla Tha-
 sia, vi. 46, 47.
Metapontini populi, iv. 15.
Methymnæ in Lesbo, i. 151.
Metiochus Miltiadis filius captus, vi.
 41.
Metrodorus Proconnesius, iv. 138.
Micythus Anaxilai famulus, vii. 170.
Midas Gordii fil. rex Phrygiæ, i. 14. ii.
 11. apud Delphos munera posuit, i.
 14. ejus sella regia, *ibid.* Midæ horti,
 viii. 138. Midæ epigrammata epita-
 phia scripta ab Homero, ii. 11.
Milesiorum cum Alyatte bellum diu-
 turnum, i. 17, 18, 19, etc. Cyro con-
 federati, i. 143. Milesiorum correc-
 tio a Paris delectis, v. 28, 29. Milesi-
 orum et Carum fuga contra Persas
 prælio, v. 120.
Miletus urbs Ioniz prima, i. 142. op-
 pugnatur a Gyge, i. 14. invaditur ab
 Ardye, i. 15. capta diripitur a Persis,
 vi. 18.
Milli Babylonici proceritas, i. 193.
Militiæ ordine a quo primum distributi
 Asiani, i. 103.
Militum Cambysis depastio mutua ob
 famem, iii. 25.
Milo Crotoniates luctator, iii. 137.
Miltiades Cypseli filius quomodo Cher-
 soneso potitus, vi. 34, 35, 36. ejus
 hospitalitas, vi. 35. victor in Olym-
 p 4

INDEX.

- pia, vi. 36. ejus gesta et captivitas, vi. 36, 37. Crosso charus, vi. 37. ejus mors, vi. 38.
- Miltiades Cimonis filius Chersonesi tyrannus, iv. 137. vi. 34. Atheniensium dux, iv. 137. ut Lemnum obtinuit, vi. 137, etc. Paros frustra obsidet, vi. 133, 134. ejus accusatio et obitus, vi. 136.
- Milyas Asiæ regio, i. 173. Milyæ Solymi dicti, ibid. Milyarum in Xerx. exercitu armatura, vii. 77.
- Milyenses, populus, iii. 90.
- Mimas mons, ii. 17.
- Minæ duæ pretium hominis, vi. 79.
- Minervæ Assesiæ templi deflagratio, i. 19. pro eo duo ædificata, i. 22. Minervæ Pallenidis fanum, i. 62. Minervæ festo virginum pugna ab Ausibus instituta, iv. 180. Minervæ Pedasie sacerdoti barba pullulat, i. 175. viii. 104. Poliuchos, i. 160. Minervæ Alææ templum apud Tegeas, i. 76. ix. 70. tutelaris apud Chios templum, i. 160. Minervæ oraculum apud Ægyptios, ii. 83. antefores apud Saitas, ii. 175. inaurata statua ab Amasi Cyrenas missa, ii. 182. lapidea duo simulacra ab eodem Lindum, ibid. Minervæ parentes, iv. 181. templum in Sigeo, v. 95. fanum ante templum Delphicum, viii. 37. Sciradis templum, viii. 94. Minervæ ægis, iv. 189. Crastis fanum, v. 45. Minervæ in arce Athen. adytum Dorienais accedere non licitum, v. 72. Minerva *ἡλιάδα*, v. 82. Minervæ Iliadi mille boves immolantur a Xerxe, vii. 43.
- Minoa Selinusiæ colonia, v. 46.
- Minos Cnossius, iii. 122.
- Minos et Sarpedon Europæ filii, i. 173.
- Minois cædes, vii. 169, 170.
- Minyæ populus, i. 46. iv. 145.
- Minyæ commento suarum uxorum liberantur, iv. 146.
- Mitra Venus Persis, i. 131.
- Mitradates pastor, Cyri nutritus, i. 190, 121.
- Mitrobates Dascylii præfectus, iii. 120. ab Oroste cæsus, iii. 126, 127.
- Mitylene, ii. 178.
- Mitylenæorum Sigeum, v. 64.
- Mnesarchus Pythagoræ pater, iv. 95.
- Mnesiphilus Atheniensis, viii. 58.
- Mœnia lignea Budinorum, iv. 108, 123.
- Mœris Ægyptiorum rex, ii. 13, 101. ejus præclara opera, ibid.
- Mœris stagnum, ii. 4, 69, 148. ejus descriptio, ii. 149. ejus proventus, iii. 91.
- Mœror maximus inter homines, ix. 16.
- Molœis fl. ix. 57.
- Molossi populus, i. 146. vi. 127.
- Molpagoras Aristagoræ pater, v. 20.
- Momemphis, urbs Ægypti, ii. 163.
- Monarchæ incontinentia, iii. 80.
- Mons Arabicus, ii. 8, 124.
- Mons ingens eversus indagandis metallis, vi. 47.
- Mophi mons, ii. 28.
- Mors utilitas, vii. 10.
- Morbus femineus Scythas invadit, i. 105.
- Mors optatissimum perfugium æranosæ vitæ, vii. 46. optimum homini contingit, i. 31.
- Mortui exemplar apud Ægyptios, ii. 78, 85. mortuorum apud eosdem conditæ, ii. 85, 86, etc. Mortui cum lætitia ubi humantur, v. 4.
- Morum vis, iii. 38.
- Mœchi populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
- Mosynœci populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
- Mula mulum ancipitia genitalia habentem peperit, vii. 57. mulæ partus, iii. 153. muli ubi non gignantur, iv. 30. mulorum species Scythis horrenda, iv. 129.
- Mulier exuendo tunicam et verecundiam pariter exiit, i. 8. mulierum raptus illicitus, i. 4. mulieris offensio vindictam querit, i. 11. mulieres mulierem prædicant, i. 31. mulieris simulacrum ex argento, i. 51. mulierum Babylonicarum mos fœdus, i. 196. mulierum Ægyptiarum mores, ii. 35, 36. mulieres, quas oracula in Græciam intulerant, columbæ vocatæ, ii. 57. muliere pejor dux, ix. 106. mulierum pudenda cippis a Sesostre inscripta, ii. 102. mulieris, quas cum marito suo solo concubuerat, urina Pheroni visus restitutus, ii. 111. mulieri non committitur exercitus, iv. 168. mulieris Corinthiorum denudatæ, v. 92. mulier ex turpissima, formosissima facta, vi. 61. mulier vocari convicium est, ix. 90, et 107. mulierum Atticarum una cum liberis cædes, vi. 138. mulieres stuprando extinctæ, viii. 33.
- Multum quod est, creditur robustum Persis, i. 136.
- Multos decipere facilius est quam unum, v. 97.
- Munerum regionum apud Persas exitium, ix. 109.
- Munychia, viii. 76.
- Mures Africani, iv. 192.
- Murium tria genera apud pastores Libyes, iii. 131. murium auxilia in bello Sethonis contra Sanacharibum, ii. 141.
- Murichides Hellespontius, ix. 4.
- Muri lignei Budinorum, iv. 108, 123.

INDEX.

maras lignus Persarum, ix. 65. et ejusdem expugnatio, ix. 70.
Museus, viii. 96.
Musai sortes et earundem venditor, vii. 6.
Musici Argivi, iii. 131.
Mustela Libyca, ibid.
Mycale promontorium, i. 148. vii. 80. *Ioniae*, ix. 90.
Mycenaei servos voluerant facere Heracidas, ix. 97.
Mycerinus rex Aegypti, ii. 129. ejus clementia et justitia, ibid. ejus concubinarum simulacra, ii. 130. ut elicit oraculum de sua morte, ii. 133. pyramis ejus, ii. 134.
Mycerini filiae mors et sepultura, ii. 129, 130, 131, 132.
Myei, populus, iii. 93.
Mycones insula, vi. 118.
Myconum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
Mycephoritana plaga, ii. 166.
Mygale, ii. 67.
Mygdoniam a Bottiade Axius dirimit, vii. 123, et 127.
Mylaea oppidum, i. 171.
Mylaeensis Heracides, v. 123.
Mylaeorum fanum, i. 171.
Myndia navis, v. 33.
Mylitta Assyrii Venus appellata, i. 131, et 199.
Myrcinus urbs Edonum, v. 11, 23, et 124.
Myriades singulae in Persico exercitu numeratae, vii. 60.
Myrina Aelise civitas, i. 149.
Myrini in Lemno, vi. 140.
Myrmex scopulus, vii. 183.
Myron avus Clithenis, vi. 196.
Myrsilus alias Candaulus dictus, i. 7.
Myrsus Candaulis pater, ibid.
Myrsus Gygis filius, iii. 122. v. 121.
Mys Europaeus a Mardonio missus ad oracula consulenda, viii. 133, 134, 135.
Mysi populus eorumque tributum, iii. 90. eorum expeditio, vii. 90. Caribus germani, i. 171. a Croeso subacti, i. 28. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 74.
Mysia Cios ab Hymae capitur, v. 123.
Mysiam petit Xerxes, vii. 43.
Mysus frater Caris, i. 171.
Mytilene, i. 160.
Myus urbs Ioniae, i. 142. v. 36.
Myusii populus ubi, viii. 8.

N.

Napolis Scythiae fluvius, iv. 48.
Nasamones populus, ii. 22. eorum mores, iv. 173.

Nascentium deploratio apud quam gentem, v. 4.
Natho insulae Papremitis pars, ii. 165.
Naturae solertia, iii. 108.
Naucrari, v. 71.
Naucratis celeberr. emporium, ii. 97, 179.
Naucratiae meretrices, ii. 135.
Naves fluviales mirae, i. 194.
Naves Aegyptiorum e spina, ii. 96. naves rubrica delibatae, iii. 58. naves quinque drachmis venditae, vi. 89. navium Persicarum catalogus, vii. 89, etc. navibus longis qui primi usi fuerint, i. 163. naviculae Babyloniorum, i. 194. naufragi ubi immolentur, iv. 103.
Navis Mytilenaea apud Cambysen, iii. 13.
Navigatio diurna, quanta, iv. 86.
Navigandi ratio in Euphrate ex Armenia, i. 192.
Nauplia, vi. 76.
Naustrophus pater Eupalini, iii. 60.
Naxos insula, v. 31. a Pisistrato subacta, i. 64.
Naxii in Sicilia et eorum origo, vii. 154. viii. 46. ejecti quidam turbas movent, v. 30, etc. urbs cum templis cremata, vi. 96.
Neapolis Pallene, vii. 193.
Neapolis Aegypti, ii. 91.
Necessitatis numen, viii. 111.
Necus rex Aegyptiorum Psammitichi filius, ii. 158. iv. 42. ejus victoria contra Syros, ii. 159.
Necyomanthum Thesprotiae, v. 92. §. 7.
Neleus Codri filius, ix. 97.
Neleidae, v. 65.
Neon urbs, viii. 32, 33.
Neptunus terrae quassator, vii. 129. Afrorum deus, ii. 50. iv. 188. Scythiae Thamimasades, iv. 59. Neptuno Heliconio Panionium locus sacer, i. 148. Neptuni Servatoris templum, vii. 192. Neptuni templum apud Potideatas, viii. 192. Neptuni ara, viii. 123. Neptunus aereus septem cubitorum, ix. 81.
Nereidibus sacrificant magi, vii. 191.
Nestus fluvius, vii. 109, 126.
Nestor pater Pisistrati, v. 65.
Neuri populus et eorum mores, iv. 105.
Neuris regio, iv. 17, 51.
Nicandra Dodoneorum sacerdos, ii. 55.
Nicander rex Spartiat. viii. 131.
Nicodromus Cnoethi filius, vi. 88.
Nicolas Bulis fil. vii. 137.
Niger sinus, vi. 41.
Nilus Aegypti fluvius, iv. 50. ejus origo, ii. 7, 29. ejus natura et incrementum, ii. 19, 30, etc. ejus ostia, ii. 17. solus annuum aura caret, ii. 19. cur, ii. 27. fontes ejus ignoti, ii. 19, 34.

INDEX.

- iv. 53. Nilus scopulosus, ii. 112. Africam medium dividit, ii. 33.
 - Nili cum Istro comparatio, iv. 50. ii. 15.
 - Ninus Assyriorum urbs, ii. 150. ejus situs, i. 193. subacta a Nitocri, i. 185. eam Cyaxares obsidet, i. 103. et expugnat, i. 106.
 - Nipsæi Thraces, iv. 93.
 - Nisæa urbs, i. 59.
 - Nisæi equi, iii. 106.
 - Nisæus campus, vii. 40.
 - Nisyrii, vii. 99.
 - Nitētis Apriæ regis filia, iii. 1.
 - Nitocris regina Babylonis, i. 185. ejus egregia monumenta, ibid. Ninum oppidum subegit, ibid. ejus sepulcrum et inscriptio, i. 187.
 - Nitocris Ægyptiorum regina, ii. 100.
 - Nitri vis, ii. 87.
 - Noctu exiguntur capitalia supplicia Lacedæmone, iv. 146.
 - Noës fluvius, iv. 49.
 - Nomades Scythæ, i. 15. eorum seditio, ibid.
 - Nomades Libyes, iv. 187.
 - Nomades Sagartii, vii. 85.
 - Nópsos, omnium rex, iii. 38.
 - Nonacris oppid. vi. 74.
 - Nothon Æschinis pater, vi. 100.
 - Notium urbs, i. 149.
 - Nova urbs oppidum in Pallena, vii. 122.
 - Novus murus, civitas Æoliæ et Cymæorum colonia, i. 149. ii. 9, 10.
 - Novem fontes ubi, vi. 137.
 - Novem viæ Edonorum, vii. 114.
 - Nox pro die extitit portentose, vii. 37. noctes in dies commutatæ a Mycæno rege, ii. 133.
 - Nudium oppidum, iv. 148.
 - Numerus minor affert cladem, ii. 169.
 - Numi primum a Lydis percussi, i. 94.
 - Nunciorum Persicorum celeritas et ratio, viii. 98.
 - Nymphodorus Pythæ f. vii. 137.
 - Nysa in Æthiopia, ii. 146. iii. 97.
- O.
- Oarizus, pater Massagis, vii. 71.
 - Oarus fluvius, iv. 123.
 - Oasis urbs ubi, iii. 26.
 - Obeli, Pheronis donaria, ii. 111. obeli in fano Minervæ, ii. 170.
 - Oceani ortus, iv. 8.
 - Oceanum fabulosum putat Herodotus fluvium, ii. 23.
 - Octamasades Scylem fratrem regem Scyth. occidit, iv. 80.
 - Oculos in pectoribus gestantes, iv. 191.
 - Ocytus, Adimanti pater, viii. 5.
 - Odomanti populus Pæoniæ, v. 16. vii. 112.
 - Odryses pop. iv. 92.
 - Olea locus, v. 83.
 - Œbares Darii equiso, iii. 85.
 - Œbares Megabazi filius, vi. 33.
 - Œdipus Laii fil. v. 60. ei delubrum erectum, iv. 149.
 - Œnoë demus Atticus, v. 74.
 - Œnone insula, viii. 46.
 - Œnotriæ ager, i. 167.
 - Œnussæ insulæ, i. 165.
 - Œobazus Persa, iv. 84. ejus liberorum fatum, ibid.
 - Œobazus Siromitris pater, vii. 68.
 - Œobazus Persa in obsidione Sesti, ix. 114. ejus interitus, ix. 119.
 - Œoroë Asopis, ix. 51.
 - Œtæi montes ubi, vii. 217.
 - Œtosyrus Apollo apud Scythas, iv. 59.
 - Oiolycus unde appellatus, iv. 149.
 - Olbiopolitæ populus, iv. 18.
 - Olea quodam tempore sola Athenis, v. 83.
 - Olea in arce Atheniens. viii. 55. oleagina corona Olympiorum, præmium, viii. 26.
 - Olen Lycius, iv. 35.
 - Olenus pars Achæorum, i. 145.
 - Oliatus Mylassensis, v. 37.
 - Ollas pulsandi mos, vi. 58.
 - Olophryx urbs, vii. 22.
 - Olorus rex Thraciæ, vi. 39, 41.
 - Olympia, v. 22. viii. 26.
 - Olympiæ oraculum, viii. 134.
 - Olympias, vii. 206.
 - Olympieni, Mysi, vii. 74. a monte Olympo dicti, ibid.
 - Olympiorum institutio derisa ab Ægyptiis, ii. 160.
 - Olympionices, v. 47, et 71.
 - Olympiæ certamen, ii. 160.
 - Olympii Jovis delubrum, ii. 7.
 - Olympiorum præmium corona oleagina, viii. 26.
 - Olympiodorus Lamponis filius, ix. 21.
 - Olympus mons Mysiæ, i. 36, 43. vii. 74.
 - Olympus Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
 - Olynthus urbs, vii. 122.
 - Olynthiorum ab Artabazo obsidio et expugnatio, viii. 127.
 - Omen in re propter panes crescentes, viii. 137.
 - Omyretis filia, ii. 2.
 - Oneatæ, tribus Sicyoniorum, v. 68.
 - Onesilus Gorgi frater, v. 104. dolo fratrem Salaminæ excludit, ibid. Amathuntem obsidet, v. 104, 108. Cyprios ad rebellionem inducit, v. 104. ejus victi caput supra portas suspensum ab Amathusiis, v. 114. ei tamen dein ut heroi Amathusii sacra faciunt solemnia, ibid.
 - Onetes Phanagoræ filius, vii. 214.
 - Onochonus Thessaliæ fluvius, vii. 129.
 - Xerxis exercitui defecti, vii. 196.

INDEX.

- Onomacritus sortilegus Athenis ejicitur, vii. 6.
- Onomastus Eleus, vi. 127.
- Onuphitana plaga, ii. 166.
- Ophryneus urbs, vii. 43.
- Opifices ubi ignobiles, ii. 167.
- Opis virgo Hyperborea, iv. 35.
- Opis civitas ad ostia Tigris, i. 189.
- Opœa uxor regis Scylis, iv. 78.
- Opuntii Locri, vii. 203.
- Ora inter Sestum et Madytum, vii. 33.
- Oraculorum origo secundum sententiam Herodoti, ii. 54. oracula Græcorum, i. 46. oracula apud Ægyptios quæ, ii. 83. oraculum Alyatti a Pythia redditum, i. 19. oraculum Delphicum Cræso redditur, i. 47. id quomodo Cræsus verum deprehendit, i. 48. oraculum Lycurgo a Pythia redditur, i. 65. oraculum captiosum Spartiatis redditum, i. 66. oraculum Pythiæ de osibus Orestis, i. 67. oraculum Cræso redditum de muto filio, i. 85. oraculi ad Cræsum excusatio, i. 91. oraculum Branchidarum de Pactya, i. 158. oraculum Hammonis de Ægyptiis, ii. 18. oraculum Dodonæum omnium vetustissimum, ii. 52. oraculi Hammonis origo, ii. 55. oraculum Pheroni regi redditum, ii. 111. oraculum Mycerini regis ex urbe Buto, ii. 136. oraculum de ærea phiala, ii. 151. oraculum Psammiticho datum, ii. 152. oraculum Batto datum, iv. 155. Thæreis, iv. 156, 157, 159. Arcesilao, iv. 163. Clistheni, v. 66. Milesiis, vi. 77. Glaucō, vi. 86. Atheniensibus, vii. 140, 141. oraculum Latonæ sacrum, ii. 152. oraculum Siphniis redditum, iii. 57. Corinthiis, v. 92. Argivis, vi. 19, 77. vii. 148. Doloneis, vi. 34. oraculum Martis, vii. 76. Dionysi, vii. 111. oraculum datum Cretensibus, vii. 169. Spartiatis, vii. 220. oraculum Bacidis, viii. 20, 77, 96. Amphiarai, i. 46. ix. 135. oraculum Persis, a Bacide redditum, ix. 42. oracula Æthiopum, ii. 139.
- Oratio Prexaspis ad Persas, iii. 75. Orationes de triplici statu, regio, optatum, plebis, iii. 80, 81, 82. Cois Mitylenæorum præfecti, iv. 97. Histie Milesii ad Scythas, vi. 139. Aristagoræ ad Cleomenem, v. 49. Sociis, v. 92. Histie ad Darium, v. 106. Cypriorum ad Iones, v. 109. Persarum ad Ionum tyrannos, vi. 9. Leutychidis de reddendo deposito, vi. 86. Datis ad Delios, vi. 97. Clisthenis ad procos filie sue, vi. 130. Xerxis de inferendo bello Græciæ, vii. 8. et Mardonii, vii. 9. et de bello adversus Græcos suscepto, vii. 10.
- Xerxis ad Persas, vii. 53. Harmacidis ad Phocenses, ix. 17, et aliæ infinitæ.
- Orbelus mons, v. 16.
- Orbis partitio secundum Herodotum, iv. 36.
- Orbis rerum humanarum, i. 207.
- Orchomenii populus, i. 146. vii. 24.
- Orchomeniorum ager, viii. 34.
- Ordessus Scythiæ fluvius, iv. 48.
- Orestæ templum, ix. 12.
- Orestes Agamemnonis filius, i. 67. ejus proceritas et locus, i. 69.
- Orges pater Antipatri, vii. 118.
- Orgia Cereris, v. 61.
- Orgyia, ii. 5, 149.
- Oricus portus, ix. 93. Oricus regis Ariapithis fil. iv. 78.
- Orithyia Boreæ uxor, vii. 189.
- Orneatæ populus, viii. 73. Orætes Sardiū præses potentiss. iii. 120, 127. indigne Polycratem suffigit cruci et ejus rei causæ, iii. 120, etc. 125. ejus interitus, iii. 128.
- Oromedon Syennesis pater, vii. 98.
- Oropus, vi. 100.
- Orosangæ qui Persica lingua, viii. 85.
- Orphica, ii. 81.
- Orsiphantus Alpei et Maronis pater, vii. 227.
- Orthium carmen, i. 24.
- Orthocorybantes populus, iii. 92.
- Orus Osiris filius rex Ægypti, ii. 144. Græcis Apollo dicitur, ibid.
- Oryes ubi gignantur, iv. 192.
- Osiris Ægyptiis, Bacchus et Dionysus dictus, ii. 144.
- Ossa Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
- Ossa viri quinque cubitorum, ix. 93.
- Ostenta Xerxi oblata, vii. 57. ostentat Delphis quæ barbaris contigerunt, viii. 37, 38.
- Ostia Nili septem numero, ii. 17.
- Ostracismi exemplum, viii. 79.
- Otanes Pharnaspis filius, iii. 68. conjurationes in magum autor, iii. 70. oratio ejus de statu populari ad Persas, iii. 80.
- Otanes Amestris pater dux Persarum, vii. 61. Otanes missus contra Samum, iii. 141. Otanis morbus, iii. 149.
- Otanes dux Persarum Darii gener, v. 116. ejus gestæ res in Ionia et Æolia, v. 123.
- Otanes Sisamnis fil. super pelle patris sedens judicat, v. 25.
- Otaspes fil. Artachæi, vii. 63.
- Othrys mons Thessaliæ, vii. 129. oves sacræ Solis ubi, ix. 93.
- Ovium mira duo genera, quæ habet Arabia, iii. 113.
- Ozolæ Locri, viii. 32.

INDEX.

P.

- Pactolus fluuius, qui ramenta aurea e
Tmoloe defert, v. 101.
Pactyæ urbs Chersonesi, vi. 36.
Pactyas Lydus a Cyro deficit, i. 154.
Persis traditus, i. 160.
Pactyca regio, iii. 93, 102. iv. 44. lin-
gua, vii. 85.
Pactyes quam armaturam in Xerxis ex-
ercitu tulerint, vii. 67. Pactycus cul-
tus, vii. 85.
Padæi Indi, iii. 89.
Pæana cantant Perinthii ante victo-
riam, v. 1.
Pæoniæ situs, v. 13.
Pæones, v. 13, 98. vii. 113. magna pars
transportati in Asiam, v. 15. Xerxis
socii, vii. 185.
Pæonius ager ubi, vii. 124.
Pæoplae pop. vii. 113. abducti in Asiam,
v. 15.
Pæsus urbs Hellesponti, v. 117.
Pæti Thraciæ populus, vii. 110.
Pæum oppidum, vi. 127.
Pægasæ, et sinus ad illas ferens, vii. 193.
Palaestina Syria, i. 105. et Palaestini,
iii. 5. vii. 89.
Palenses sive Pales in Cephallenia, ix.
28.
Palladis sacerdotis barba portentum, i.
175. viii. 104.
Pallena, viii. 26, 126.
Pallena Phlegra prius appellata, vii.
123.
Pallenidia Minervæ templum, i. 62.
Palmarum Babyloniarum diversitas, i.
193. palmarum spathæ, vii. 69. pal-
mæ ubi multæ, iv. 172, 182.
Pamius Thessaliæ fluuius, vii. 129.
Pammon Scyrius, vii. 183.
Pamphyliorum in Xerxis exercitu arma-
tura, vii. 91.
Pamphyli tribules Sicyone, v. 68.
Pamphyli populus, iii. 90. a Croeso sub-
acti, i. 28.
Pan unus inter viii. deos, ii. 46. Pan
Ægyptius vetustissimus deorum, ii.
145. Panis templum, vi. 106. Panis
simulacrum, ii. 46. Pan quibus pa-
rentibus ortus, ii. 145, 146.
Panætius Sosimenis filius, viii. 82.
Panegyres Atheniensium, vi. 111.
Panex Perdiccæ dupli effecti, viii. 137.
Pangæus mons, v. 16. vii. 112.
Panionium locus sacer, i. 143, 148, 170.
Panionius Chius exsector pœna se di-
gna affectus, viii. 105, 106.
Panitia Messenii consilium in discer-
nendis geminis, vi. 52.
Panopææ, viii. 34. Panopœnium oppi-
dum, viii. 35.
Panos portus ubi, i. 157.
Pantagnotus Polycratis frater, iii. 39.
Pantaleon Alyattis f. a Croeso fratre
occisus, i. 92.
Pantareus pater Cleandri, vii. 154.
Pantheræ Libycæ, iv. 192.
Panthialæi Persarum genus, i. 125.
Panticapes fluuius, vi. 18, 47. ejus
fluxus, iv. 54.
Pantimathi populus, iii. 93.
Pantites sese strangulat, vii. 232.
Papæus Jupiter apud Scythas, iv. 59.
Paphlagonæ populus, i. 6, 72. iii. 90.
a Croeso subacti, i. 98. eorum in
Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
Papracæ pisces, v. 16.
Papremis oppidum, ii. 59. iii. 12.
Papremiticum festum, ii. 63.
Papremitanis equi fluuiales sacri, ii. 71.
Papremitana plaga, ii. 165.
Parabates Dorei comes, v. 46.
Paralatæ Scythæ, iv. 6.
Parapotamii populos, viii. 33.
Parasanga mensura, ii. 6. v. 53.
Paretaceni populus Mediæ, i. 101.
Paricanii, populus, iii. 92, 94.
Paricaniorum in Xerxis exercitu arma-
tura, vii. 68, 86.
Parii, viii. 67.
Paris Alexander ad Proteum ducitur, ii.
115.
Parion urbs, v. 117.
Parus lapis, v. 62.
Parmys filia Smerdis filii Cyri, vii. 78.
Parnassus mons, viii. 27. ejus vertices
duo, viii. 32.
Paroreatæ populus in Peloponneso, iv.
148. viii. 73.
Parthenius fluuius, ii. 104.
Parthenius mons ubi, vi. 105.
Parthi populus, iii. 93, 117. eorum in
Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
Partus leonæ et viperæ cur non copio-
sus, iii. 108. partus diuersa tempora
decem, novem, septem menses, vi.
69.
Parus insula, v. 31. Parus a Miltiade
obsidetur frustra, vi. 133, 134.
Pasargadæ Persarum genus, i. 125. ex
his Badres, iv. 167.
Pasicles Philisti pater, ix. 97.
Pata Scythice, pro occidere, iv. 110.
Pataicus Ænesidemi pater, vii. 154.
Pataici dii, iii. 37.
Patara oppidum Lyciæ, i. 182.
Pateræ aureæ sex a Gyge apud Del-
phos positæ, i. 14. patera aurea et
argentea Delphos a Croeso missæ, i.
51. pateræ abenæ mira capacitas, i.
70.
Patarbemi aures nasosque præscindun-
tur, ii. 162.
Paterna in opificia ubi succedant et
filii, vi. 60.

INDEX.

- Patirampbes Xerxiani currus auriga,** vii. 40.
Patizithes magus, iii. 61, 63.
Patrenses pars Achæorum, i. 145.
Patumus oppidum Arabiæ, ii. 158.
Pausanias Cleombroti filius, iv. 81. v. 32. ix. 10, 64. ejus exercitus ordo permutatus, ix. 47. victoria de Mar-donio, ix. 63.
Pausaniæ præda, ix. 80. ejus dictum de luxu Persico, ix. 82.
Pausicæ populus, iii. 92.
Pausiris Amyrtæi filius, iii. 15.
Pax, ejus felicitas præ bello, i. 87.
Pecuarii Armenii ubi, i. 194. pecuarii Indi, iii. 99. pecuarii Persæ, i. 125.
Pedasa, urbs, v. 121. vi. 20.
Pedasensis Hermotimus, viii. 104.
Pedasi populus ab Harpago expugna-tus, i. 175. viii. 104.
Pedicularum comestores, iv. 109. eos vicissim mordent feminæ Adymachi-darum, iv. 168.
Pediæ oppidum ubi, viii. 33.
Pedienses, ibid.
Pedis mensura, ii. 149.
Pelasgi populus, i. 145, 146. ii. 50. vii. 44. et eorum lingua, i. 57. Lemnum et Imbrum tenent, v. 26. Lemnum, vi. 136. et Antandrum, vii. 42.
Pelasgi Ægialees prius, Iones dicti, vii. 94. Pelasgi ex Attica exacti, vi. 136.
Pelasgicus murus Athenis, v. 65.
Peleus rapuit Thetin, vii. 191.
Pelius mons vel Pelion ubi, iv. 179. vii. 129.
Pella urbs Bottiæidis terræ, vii. 123.
Pellena Achæorum pars, i. 145.
Pelles ad scribendum, v. 58.
Pelops Phryx Persarum servus, vii. 11.
Pelopis Phrygis regio, vii. 8.
Peloponnesi gentes septem, viii. 73.
Peloponnesium bellum, ix. 73.
Peloponnesus pleraque sub Spartanis, i. 68.
Pelusium ostium Nili, ii. 17, 154. iii. 10.
Περσέεσσα Æolum, ii. 37.
Peneus fluvius Thessaliæ, vii. 20, 128, 129, 173.
Pennis oppletum ærem Scythæ nar-rant, iv. 31.
Pentapolis ante Hexapolis appellata, i. 144.
Penthylus dux Paphius captus, vii. 195.
Percolos, Chilonis filia, vi. 65.
Percottes urbs, v. 117.
Perdiccas, Gauanes, et Aëropus fratres, vii. 22. viii. 137. Perdiccæ pueri pa-nes dupli effecti, viii. 138. quomodo Macedoniæ tyrannus factus, viii. 137, 138.
Peregrini dicti Spartanis Persæ, ix. 11.
Pergamum Priami, vii. 43.
Pergamum murorum Pierum unus, vii. 112.
Perialla Delphica vates, vi. 66.
Periander Cypseli filius Corinthiorum tyrannus, i. 20. iii. 48. ei maximum miraculum oblatum, i. 23. uxorem necat, iii. 50. cum defuncta uxore concubuit, v. 93. ejus filii, iii. 50. gesta cum minore, iii. 50, 51, etc.
Pericles quibus majoribus, vi. 131.
Perilaus, ix. 103.
Perpherenses in Delo, iv. 33.
Perinthus urbs, iv. 90. vi. 33. ejus ex-pugnatio, v. 2.
Perinthii a Persis subacti, v. 1. eorum cum Pæonibus singulare certamen, v. 1. Tyrodiza eorundem urbs, vii. 25.
Perrhæbi, populus, vii. 128, 132.
Persarum origo unde, vii. 150. com-plura genera, i. 125. aspera regio, i. 71. ix. ult. Persæ aratores, Persæ pecuarii, i. 125. præstantissimi Pa-sargadæ, ibid. institutio qualis, i. 136. numina quæ et religio, i. 131. ritus dum Jovi immolant, ibid. ritus in sacrificiis, i. 132. Persarum mores varii, i. 133. Persæ immunes a tri-buto, iii. 97. Persæ Uraniæ Veneri sacrificant, i. 132. Persis Venus Mi-tra appellatur, ibid. Persarum nata-litia, i. 133. Persæ inter pocula con-sultant, ibid. Persarum necessitudo vicinitatis maxima, i. 134. eorum philautia, ibid. externarum rerum studiosissimi, i. 135. flumina religio-sissime colunt, i. 138. mos in sepeli-endis cadaveribus defunctorum, i. 140. gyrum cœli Jovem appellant, i. 131. deos ex hominibus ortos esse negant, ibid. ignem deum arbitran-tur, iii. 16. eorum victus habitusque priscus, i. 71. victus vivendique spa-tium, iii. 22. eorum ingenium, i. 89. Persarum convivia lasciva, v. 18. Persarum cædes in convivio, v. 20. multitudine in præliis victores, v. 2, et 119. opprobrium, muliere igna-vior, ix. 107. Persæ Æthiops nu-mero videntur, iii. 21. Persæ criniti, vi. 19. Cephene appellati et Artæi, vii. 61. Persæ immortales qui, vii. 83. Persicus luxur, ix. 80, 82. Persarum uxores per vices concubunt, iii. 69. Persis oraculum redditum, ix. 43. Persarum tabellionum cursus et mo-dus, viii. 98. magi, i. 140. satrapæ, iii. 89. clementia, i. 137. iii. 15. ca-pita cur fragilia, iii. 12. eorum cum Lydiæ conflictus, i. 80. in potestatem Medorum a Phraorte redacti, i. 102. Persarum ab Astyage defectio, i. 27, etc. Persarum bellica arma, v. 49.

INDEX.

- eum Caribus consertum bellum, v. 119, etc. Persarum minae Ionibus intentatae, v. 9. Persarum ornatus in Xerxiano exercitu, vii. 61. Persarum equestrium copiarum numerus, vii. 87. Persarum cum Lacedaemoniis congressio, vii. 211. Persarum naufragium ad Euboeam, viii. 12. Persicum imperium ad Caucasum, iii. 97. Persicum mare, iv. 39. Persici equitatus praefecti, vii. 88. Persicarum copiarum apud Plateas ordo, ix. 30.
- Perses** Persei fil. vii. 61.
- Perseus** Assyrius, vi. 53, et 54. Danaë et Jovis filius, ii. 91. vii. 61.
- Persei specula**, ii. 15. ejus templum, simulacrum, sandalium ubi, ii. 91. gymnycorum ludorum institutor, ibid. ejus protectio in Ægyptum, ibid.
- Persidae reges**, i. 125.
- Petra** tribus, v. 92.
- Petræ Trachiniae**, vii. 198.
- Phædyma** Otanis filia, iii. 68. magum prodit, iii. 69.
- Phenippus** Calliae pater, vi. 121.
- Phagres** castellum Pierum, vii. 112.
- Phalerus** urbs, v. 63. navale Atheniens. vi. 116. viii. 91. ix. 32.
- Phalli** in sacris, ii. 49.
- Phanagoras** Onetæ pater, vii. 214.
- Phanes** Halicarnassus, iii. 4. ejus astutia et effugium, ibid. filii in ejus conspectu mactati, iii. 11.
- Pharandates** Theaspi filius, vii. 79. ix. 75.
- Pharbaetiana** plaga, ii. 166.
- Pharences** pari Achæorum, i. 145.
- Pharnaces** pater Artabazi, vii. 66. ix. 41.
- Pharnaspes** Achæmenides, iii. 9.
- Pharnazathres** dux Indorum, vii. 65.
- Pharnuches** praefectura cedit infelici equi lapsu, vii. 88.
- Phaselis** urbs, ii. 178.
- Phasis**, i. 104. ii. 103. iv. 38, 86. vi. 84.
- Phayllus** Pythionices ter, viii. 47.
- Phégeus** Aëropi pater, ix. 26.
- Pheimius** Smyrnæus Homeri præceptor, ii. 5. etiam pater ejusdem adoptivus, ii. 4. ubi laudatus ab Homero, ii. 26.
- Pheneum** urbs, vi. 74.
- Pherendates** Megabazi fil. vii. 67.
- Pheretime** Arcesilal regis mater, iv. 162. exercitum poscit ab Euclithone, et eum accipit, ibid. in Barchæos crudelitas ejus, iv. 202. ejus miscranda mors, iv. 205.
- Pheron** Ægypti rex cæcus, ii. 111. ei oraculum redditur, ibid. ejus donaria, ibid.
- Phiala** in balteis Scytharum, iv. 10.
- Phidippides** Athen. vi. 105.
- Phidon** Argivorum tyran. vi. 127.
- Phigalensis** ex Arcadia, vi. 83.
- Philæus** Ajacis filius, vi. 35.
- Philagrus** Cynæ fil. proditor Eretriae, vi. 101.
- Philaon** Chersis filius, viii. 11.
- Philes** pater Rbœci, iii. 60.
- Philippus** Butacidae f. Olympionices, v. 47.
- Philippus** Macedo, viii. 139.
- Philistus** Pasiclis fil. ix. 97.
- Philitis** pastor, ii. 128.
- Philocyon** Spartan. ix. 72, 85.
- Philocyprus** a Solone versibus celebratus, v. 113.
- Phla insula**, iv. 178.
- Phlegra** regio, vii. 123.
- Phliasii**, ix. 28.
- Phlius oppidum**, vii. 202.
- Phocæa** urbs, i. 80, 142. ii. 106, 178. Phocæa quomodo capta, i. 164.
- Phocæa** Homeri, ii. 16.
- Phocæenses**, i. 152. primi longis navibus usi sunt, i. 163. Phocæensium murus, ibid. eorum demigratio in Cynum, i. 165. eorum mutua execratio nequis in patriam rediret, i. 165. cum Tyrrhenis et Carthaginensibus navale bellum, i. 166. prælio victi Cyno secedunt, ibid. eis Cadmea victoria obtigit, ibid. in Rhegium demigrant, ibid. capti lapidantur, i. 167.
- Phocenses**, i. 146. Phocensium in Thesalos eruptio, viii. 27, 28. Phocensium regio a barbaris vastatur, viii. 32.
- Phœbi** fanum, vi. 61.
- Phœnices**, ii. 104.
- Phœnices** Sidonii, vii. 44.
- Phœnices** Tyrii, ii. 112. **Phœnices** ex Palæstina Syria, i. 105. Palæstini, ii. 104.
- Phœnices** disensionum auctores cum Græcis, i. 1. Phœnices ad Libyam cognoscendam missi, iv. 42. invenerunt aurifodinas Thasi, vi. 47. Phœnices primi literas in Græciam attulere, v. 58. Phœnicum armatura in exercitu Xerxis, vii. 89. Phœnices quidam decollati jussu Xerxis, vii. 90.
- Phœnicum** aversio in lædendis colonis, iii. 19.
- Phœniciae** literæ, v. 58.
- Phoenix** Ægypt. avis sacra, ii. 73. ejus descriptio, ibid.
- Phoenix** fluvius, vii. 176, 200.
- Phormus** Atheniensis, vii. 182.
- Phraortes** filius Deiocis, rex Mediæ, i. 102. ejus res gestæ et interitus, ibid.
- Phrataguna** Darii regis uxor, vii. 224.
- Phriconis**, i. 149. ii. 1.
- Phrixæ**, oppidum, iv. 148.
- Phrixus**, vii. 197.
- Phronima** Etearchi filia ejusque fortuna, iv. 154. concubina Polyanesti, iv. 155.

INDEX.

- Phryges a Croeso subacti, i. 28. Phryges antiquissimi hominum, ii. 2. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 73. Phryges Briges dicti antea, ibid.
- Phrynichi fabula, vi. 21.
- Phrynon pater Attagini, ix. 15.
- Phthiotæ Achæi, vii. 132.
- Phthiotis ora, i. 56.
- Phya mulier ex tribu Pæanica, i. 59. ab ea Pisistratus ut reductus, ibid.
- Phylacus Histie fil. viii. 85. Phylacus et Autonomus Delphorum heroës et eorum delubrum, viii. 39.
- Phyllis regio, vii. 113.
- Pilorus urbs, vii. 122.
- Pieria pix, iv. 195.
- Pieres pop. vii. 112, 185.
- Pierum muri, vii. 112.
- Pigres Seldomi fil. vii. 98.
- Figres et Mantyes fratres, v. 12.
- Pindarus poëta, iii. 38.
- Pindus mons Thessaliæ, i. 56. vii. 129.
- Pinus, locus, ii. 20.
- Pinus, fructus nomina, ibid.
- Pini natura quæ, vi. 37.
- Pirus, ingens fluvius, i. 145.
- Piromis ex Piromi Ægyptiorum, ii. 143.
- Pisa urbs, ii. 7.
- Piscatores Tirynthii, vii. 137.
- Piscatorum enigma, ii. 35.
- Piscibus Ægyptus abstinet, ii. 37. piscium qui Ægypto sacri, ii. 72. piscium genitura in stagnis apud Ægyptios, ii. 93. pisces pabulum equorum ubi, v. 16.
- Pisistratus Hippocratis filius Atheniens. tyrannus, i. 59. vi. 103. ejus nobile commentum, quo Athenarum imperio potitus, ibid. Athenis ejicitur, i. 59. per feminam mire reducitur, i. 60. illegitime cum uxore coit, i. 61. Marathonem occupat, i. 62. ejus contra Athen. copiæ, i. 61, 62. tertio urbe Athenis potitur, i. 64. Naxum insulam subegit, ibid. Delum insulam expiat, ibid. Pisistratidæ Athenis pulsi, v. 63, etc.
- Pisistratus Nestoris fil. v. 65.
- Pistricis Cressi effigies apud Delph. i. 51.
- Pistyrus urbs, et lacus in ea salsus ac piscosus, vii. 109.
- Pitana civitas Æoliæ, i. 149.
- Pitane tribus, iii. 55.
- Pittaci Mitylenæsi responsum ad Cressum, i. 27.
- Pituitæ fluxus remedia, iv. 187.
- Pix Pieria ubi, iv. 195. Cyraunensis et Zacynthia, ibid.
- Pixodarum Cindyens, v. 118.
- Placia, regio, i. 57.
- Placianorum lingua, i. 57.
- Platæa insula Libyæ, iv. 151, 153. magnitudo ejus, 156, 169.
- Platæa urbs incenditur, viii. 50.
- Platæenses, vi. 108.
- Platæensis clades, ix. 53, 64, 100.
- Platæensis ager, ix. 15.
- Platanus aurea atque vitis, vii. 27. platanorum ingens lucus, v. 119. platanus aureo monili a Xerxe donata, vii. 31.
- Pistorus Apsinthiorum deus, ix. 119.
- Peunus portus, iv. 168.
- Pinthinetes sinus, ii. 6.
- Pistarchus Leonidæ fil. ix. 10.
- Pluvia nulla apud Thæræos per septem annos, iv. 151. pluvia apud Ægyptios portentosa, iii. 10.
- Pœciles, iv. 147.
- Pœnæ modus apud Persas, i. 137.
- Pœni, vide supra Libyæ.
- Pogon Træzeniorum portus, viii. 42.
- Poli et gnomonis inventio, ii. 109.
- Polichnitani Cretes, vii. 170.
- Pollux et Castor, iv. 145. v. Tyndaridæ.
- Polyas Anticyrensis speculator, viii. 21.
- Polycratis prodigiosa fortuna, iii. 39, etc. Polycratis smaragdus, iii. 41. ejus callidum commentum, iii. 56.
- Polycratis cædis occasio, iii. 120, 121. Polycratis filie somnium, iii. 124. Polycrates cruci affixus, iii. 125.
- Polycritus Ægineta ejusque strenuitas, viii. 92, 93.
- Polydectes rex Spart. viii. 131.
- Polydorus Alcamenis fil. vii. 204.
- Polydorus avus Laii, v. 59.
- Polymnestus Thæræus, iv. 155.
- Polynices, iv. 147. vi. 52. ix. 27.
- Ponticum, genus arboris, iv. 23.
- Pontus Euxinus, iv. 46. ejus dimensio, iv. 85, 86.
- Populus contubernium ingratisimum, vii. 156.
- Porata fl. iv. 48.
- Porinus lapis, v. 62.
- Porthmia Cimmerica, iv. 45.
- Posideium urbs, iii. 91.
- Posidoniates vir, i. 167.
- Posidonius Spart. ix. 71, 85.
- Potidæa urbs, vii. 122. obsidio ejus, viii. 127, 128, 129.
- Præda Græcorum e Persarum clade, ix. 80. præda Pausaniæ, ix. 81.
- Præsepe Mardonii totum ex ære a Græcis diripitur, ix. 70.
- Præsii Cretes, vii. 170, 171.
- Prasiadis paludis inhabitatores, v. 16.
- Praxilaus Xenagoræ pater, ix. 107.
- Praxinus navarchus Træzen. vii. 180.
- Prexaspes Persa, iii. 34. interficit Smerdin, iii. 30. se præcipitem dat e turri habita ante oratione ad Persas, iii. 75.
- Prexaspes Aspathinis filius, vii. 97.
- Priami Pergamum, vii. 43.
- Priene urbs Ionie, i. 142. eam Ardys expugnat, i. 15.

INDEX.

- Prienenses, vi. 8. a Masara subiguntur, i. 161.
 Primogenitus ex lege Spart. succedit in regnum, vi. 52.
 Prinetales Demarmeri fil. v. 41.
 Procles rex Spart. viii. 131. iv. 147. vide Eurysthenes.
 Procles Epidauri tyrannus, iii. 50. capitur, iii. 52.
 Proconnesius Aristes, iv. 13.
 Proconnesus incensa, vi. 33.
 Prodigiorum maxima observatio apud Ægyptios, ii. 82.
 Promeneus Dodonæorum sacerdos, ii. 55.
 Promethei uxor Asia, iv. 45.
 Properare est noxium, vii. 10.
 Propontidis dimensio, iv. 85.
 Proserpinæ et Ceneris festum, viii. 65.
 Prosopitis insula et ejus latitudo, ii. 41. ejus plaga, ii. 165.
 Proteus Pheronis in regno Ægypt. successor, ii. 112. Protei fanum apud Memphin, ibid.
 Proteularis Minerva, viii. 39.
 Protesilai templum ubi, vii. 33. ix. 116.
 Protothyes Madyis pater, i. 103.
Proverbia.
 Ætheri Jovis contermina regio, vii. 8. Animus in auribus habitat, vii. 39. Cadmea victoria, i. 166. Dolosi homines, dolosa et eorum vestimenta, iii. 92. Cum Jove de divitiis certare, v. 49. Episcythison, vi. 84. E tripode oraculum, iv. 179. Hunc calceum tu quidem consuisti: Aristagoras autem induit, vi. 1. Ignifer non relinquendus, viii. 6. In frigidum furnum panes ingerere, v. 92. Isthmum fodere, i. 174. Lemnia facinora, vi. 138. Longæ regum manus, viii. 140. Molles viri ex mollibus regionibus, ix. ult. Mulæ partus, iii. 151. Muliere ignavior, ix. 107. Non est istud curæ Hippoclidæ, vi. 129. Ovem lupis relinquere, iv. 149. Pinus in modum excidere, vi. 37. Sylosontis amiculum, iii. 139. Ver ex anno exarulsse, vii. 162.
 Prytanes Naucratorum, v. 71.
 Prytanis rex Spart. viii. 131.
 Prytaneum Athen. i. 146. vi. 139. vii. 197.
 Psammenitus Amasis filius Ægypti rex, iii. 10. captus a Cambyse, ejusque captivi dicta, iii. 14. liberatus res novas molienti epoto taurino sanguine obiit, iii. 15.
 Psammis rex Ægypti, Neci fil. ii. 159, 160. ejus mors, ibid. Inari pater, vii. 7.
 Psammitichus Ægypti rex, i. 105. ii. 2, 28, 151, etc. vii. 7.
 Pylli, populus, iv. 173. eorum expeditio infelix adversus austrum, ibid.
 Pyttalea insula, xiii. 76, et 95.
 Pteria locus Cappadociæ quondam sumus, i. 76.
 Pteriorum urbs a Crespo expugnatur diripiturque, ibid.
 Ptoum, viii. 135.
 Pudenda pueris qui præcitant, ii. 104. pudenda Ægyptii munditiæ causa præcitant, ii. 31.
 Puellæ ex legibus elocantur, i. 198.
 Pugna Sagartiorum cum restibus, vii. 85.
 Puteus trifarias rerum species exhibens, vi. 119.
 Pygargi, iv. 192.
 Pylæ, vii. 201.
 Pylæa, vii. 213.
 Pylagoræ, ibid.
 Pylili, i. 147. v. 65.
 Pylus locus, v. 65. vii. 168.
 Pyramides apud Memphin, ii. 8. pyramides Mæridis regis Ægypt. ii. 101. pyramis regis Cheopis, ii. 124, 125. pyramis a quæstu meretricio, ii. 126. pyramis Chephrenis Ægypt. regis, ii. 127. pyramides Philitidis pastoris, ii. 128. pyramis Mycerini regis, ii. 134. pyramis Rhodopis mulieris falso credita, ibid. pyramis regis Asychis lateritia, ii. 136.
 Pyrene urbs, ii. 33.
 Pyretos fluvius Scythiæ, iv. 48.
 Pyrgus oppidum, iv. 148.
 Pythagoras Maesarchi filius, iv. 95. sophista celebris, ibid.
 Pythagoras Milesius patriæ procurator, v. 126.
 Pythagoras monarcha Selinuntis, v. 46.
 Pythæus Phocæensis, i. 152.
 Pythes sive Pytheas Ischenoi f. vir strenuus, captus, vii. 181. viii. 92. liberatus, viii. 92.
 Pythes Nymphodori pater, vii. 137.
 Pytheus Lamponis pater, ix. 78.
 Pythia corrupta, v. 66.
 Pythiæ oraculum Lycurgo redditum, i. 65. de ossibus Orestis, Lacedæmonia redditum, i. 67. ad Cresum, i. 91. de Isthmo Cnidiis datum, i. 174. v. oracula.
 Pythii Lacedæmone qui, vi. 57.
 Pythius Atys f. Lydus, vii. 27. ejus ingentes facultates, vii. 27, 28. ejus filius a Xerxe dissectus, vii. 39.
 Pytho, i. 54.
 Pythogenes in Inycum oppidum relegatur, vi. 23.

R.

- Rasura Argivorum, i. 82.
 Regem ubi conspicit nefas, i. 199. rex ubi statura maximus deligitur, iii. 90.

INDEX.

- Reges Saitæ in Ægypto, ii. 169.
 Regio nulla sibi præbet omnia, i. 32.
 Regis Græci civilitas, iv. 78.
 Regna o ltim pecuniæ egena, viii. 137.
 Regum jura apud Laconas, vi. 56.
 Regum filios benigne tractant Persæ, iii. 15.
 Rerum humanarum Inconstantia, i. 5.
 rerum omnium inspiciendus exitus, i. 32. res divinitus futuræ signis declarantur, ix. 100.
 Restibus instructa pugna, vii. 85.
 Rex Persarum non vincitur beneficiis, vii. 39. ix. 18.
 Rhadinaces Persia olei genus, vi. 119.
 Rhampainitus rex Ægypti: et ejus simulacra, ii. 131. filiam prostituit, ibid. ejus ingentes pecuniæ, ibid.
 Rhampainiti descensus ad infernas sedes, ii. 122.
 Rhapsodi propter Homerica carmini expulsi Sicyone, v. 67.
 Rhegium, i. 176, 177. Rheginorum maxima cædes, vii. 170.
 Rhenæa, vi. 97.
 Rhodi populus Lindii, vii. 153.
 Rhodium mare ubi, i. 174.
 Rhodope mons, iv. 49.
 Rhodopis meretrix famosa, ii. 135. ejus an pyramis una, ii. 134, 135. ejus donarium in templo Delphico, ii. 135.
 Rhodus civitas, ii. 178.
 Rhœcus architectus, iii. 60.
 Rhœtium opp. vii. 43.
 Rhypes pars Achæorum, i. 145.
 Ridere coram aliquo apud Persas indecens, i. 99.
 Rosæ sexagenum foliorum, viii. 138.
 Rubrum mare, ii. 8, 158, 159.
 Ruinæ hominibus disciplinæ sunt, i. 207.
- S.
- Sabacus rex Æthiopum, ii. 137, 152.
 Ægyptum subigit, ibid. ejus acta in Ægypto, ii. 137, 138. viso in somnis Ægyptum relinquit, ii. 139.
 Sabyllus Gelous, vii. 154.
 Sacæ populus, iii. 93. vii. 9. Sacas omnes Scythas Persæ vocant, vii. 63.
 Sacarum in Xerxiano exercitu armatura, et dux, vii. 64.
 Sacerdotes Ægyptiorum, ii. 37.
 Sacra ante expeditionem, ix. 19. Sacra et profana vulgo non discreta, ii. 65.
 Sacra Caborum a Pelasgis sumpta, ii. 51. Sacra Triopii Apollinis, i. 143.
 Sacrificium publicum, vi. 57. Sacrum Panionium, i. 143.
 Sadyattes Ardyis fil. rex Lydiæ, i. 16, 18.
 Sagartii, Parsarum genus, i. 125. iii. 93. vii. 85. eorum tributum, iii. 93.
 Sagitta ad cælum excussa a Dario, v. 105. Sagittæ, Scytharum robur, iv. 132.
 Sais urbs Ægypti, ii. 28, 59. Sais urbs regia Aprisæ, ii. 163, 170. Saitana plaga, ii. 165. Saitanorum regum sepultura, ii. 169. Saiticum ostium Nili, ii. 17.
 Sal sua sponte crescens, iv. 53. ex lacu, vii. 30. salis colles ubi, iv. 181, 182, 183. Salinarii Ægyptii concubitus cum muliere mortua, ii. 89.
 Sala urbs Samothraciæ, vii. 59.
 Salamis Atheniensium refugium, viii. 56.
 Salaminii Cypri, iv. 162. v. 104. ii. 28.
 Salmydessus, Thraciæ, iv. 93.
 Samii a Lacedæmoniis tentati, iii. 47. frustra, iii. 55.
 Samium templum, ii. 148.
 Samothracia, vi. 47. Samothraciæ populus Pelasgi, ii. 51. Samothracæ jaculatores, viii. 90. Samothracii muri, vii. 108.
 Samus et Samiorum lingua, i. 142.
 Sami eversislonis per Darium causa, iii. 139. Samus Sylosonti traditur, iii. 149. Samiorum Æschronia tribus, iii. 26. Samiorum crater, iv. 152. Samii Zanclam occupant, vi. 23. Samiorum Apaturia, ii. 29. Samiorum tria miranda, iii. 60.
 Samyris sapiens, vi. 127.
 San Dorum, i. 139. ea litera Persarum nomina terminantur, ibid.
 Sana urbs, vii. 22, 122.
 Sanacharibus rex Arabum et Assyriorum Ægyptum invadit, ii. 141. fugatur, ibid.
 Sandalium Persæ, ii. 91.
 Sandanis Lydus, i. 71.
 Sandoces Thaumasiæ f. cruci affigitur et liberatus tandem capitur, vii. 194.
 Sanguinem lingendo fœderis fit vinculum, i. 74.
 Sapæi Thraciæ populus, vii. 110.
 Sapientes non esse potentes, acerbum, ix. 16.
 Sapires, populus, iv. 40.
 Sappho poetria, ii. 135.
 Sarangæi populus, iii. 93, 117.
 Sarangarum in Xerxis exercitu armatura, vii. 67.
 Sardanapallus rex Nini, ii. 150. ejus thesaurus, ibid.
 Sardena mons, ii. 9.
 Sardinia, i. 170.
 Sardinia insula maxima, v. 106, et 124.
 Sardis a Cimmeriis captæ, i. 15. Sardis una parte saltem expugnabiles et earum expugnatio, i. 84. captæ et con-

INDEX.

- erepnatus ab Ionibus, v. 101, 105. Sardium reges Heraclidæ, i. 7.
 Sardium primus rex Agron, i. 7. Meles, i. 86. Sardius leo circumlatus ubi, ibid. Sardium expugnatio in tertium annum dilata a deo, i. 91.
 Sardonium linum, ii. 105.
 Sardonium mare, i. 166.
 Sarta urbs, vii. 122.
 Sarpedon et Minos Europæ filii, i. 17.
 Sarpedonium promontorium, vii. 58.
 Saspites populus, iii. 94. eorum armatura, vii. 79.
 Sataspes Achæmenides, iv. 43. cruci affixus, ibid.
 Satræ Thraciæ populus, vii. 110, 111.
 Satrapie Persarum, i. 192. iii. 89, 90, etc.
 Sattagydes populus, iii. 91.
 Saulius rex Scytharum, iv. 76. interficit patruelem Aaacharsin, iv. 76, 77.
 Sauromatæ Amazonibus miscentur, iv. 110, 112, 114. solecissant lingua Scythica, iv. 117. eorum uxores et conjugia, iv. 116, 117.
 Sæus pugil, v. 60.
 Scamander fluvius, v. 65. ejus aqua excretum Xerxis deficit, vii. 42.
 Scamandronymus pater Charaxi, ii. 135.
 Scaptesyle, vi. 46.
 Sceptra gerendi ratio apud Babylonios, i. 195.
 Schoenus mensura, ii. 6.
 Sciatrus insula, vii. 176. viii. 7, et 90.
 Scidrus oppidum, vi. 21.
 Scironia urbs in Pallena, vii. 123.
 Scironis Minevæ templum, viii. 94.
 Scironis via in Isthmo, vii. 71.
 Scholæ tactum in pueros corruens, vi. 27.
 Scolos oppid. Boeotia, ix. 15.
 Scolopos, ix. 97.
 Scoloti Scythæ, unde nominati, iv. 6.
 Scopas Thessali, vi. 127.
 Scopas rex Scythæ, iv. 128.
 Scutum Persæ ostendisse dicuntur Alcæonides, vi. 121. et Herodoti de ea re sententia, vi. 123, 124.
 Scylacæ urbs, i. 57.
 Scylax Caryandæus, iv. 44. Scylacis cujusdam supplicium, v. 33.
 Scyles Ariapithis filius rex Scytharum, iv. 78. ejus interitus, iv. 80.
 Scyllias urinator, viii. 8.
 Scyrius Pammon, vii. 183.
 Scyriade Thracæ, iv. 93.
 Scythæ Herculis filius, iv. 10.
 Scytharum origo, iv. 5. Scytharum regum origo, iv. 10. Scythæ nomades pecuarii, i. 73, iv. 19, 55, vi. 84. Scytharum nomadum seditio, i. 73. iv. 11. Scythæ trucidatum coetumque puerum Cyaxari loco venationis offerunt, i. 73. ad Alyattem confugiunt, ibid. in Asiam transeunt, i. 103. iv. 12. Cimmerios ex Europa pellunt, i. 103. iv. 11. Mediam occupant, i. 104. eorum cum Medis ad Caucasum congressio, ibid. fuis Medis Asia potiuntur, i. 105. Uranie Veneris templum depeculantur: unde femines morbo corripiuntur, ibid. a Medis inebriati, quum Asiam aliquandiu obtinuisent, occiduntur, i. 106. a Seosatre subacti, ii. 107, 111. Scytharum servi cur oculis orbentur, iv. 2. Scytharum ratio emulgenti lactis, ibid. Scythæ aratores, iv. 18, 19, 53, 54. Scythæ Auchatæ, iv. 6. Scythæ regii, iv. 57. Scytharum mores, iv. 46, etc. dii, iv. 59. iurandum, iv. 68. eorum mos in cædendis victimis, iv. 60. in hostes sævitia, iv. 62, 64. mos ineundi foderis, iv. 70. Scyth. regum sepultura, iv. 71, 72. a Scyle Scytharum defectio, iv. 80. Scythæ suorum institutorum observantissimi, iv. 76, 80. Scythæ eorumque equis asinorum et mulorum vox insueta, iv. 129. Scyth. munera ad Darium, iv. 130. Scythæ intemperantia, vi. 84. Scythæ Persæ Saccæ appellati, vii. 63.
 Scythia vetus ubi, iv. 99. Scythiæ dum partes, ibid. Scythiæ flumina, iv. 47. Scythia lignorum inops, iv. 61. Scythiæ græves ubi hybernent, ii. 23. Scythicum gramen, iv. 58. Scythicus exercitus contra Mediam, vii. 90.
 Scythæ Zancleorum rex, vi. 23, 24.
 Scythæ Cadmi Coi pater, vii. 163.
 Sebennytana plaga, ii. 166.
 Sebennyticum ostium Nili, ii. 17.
 Seditionis intestine pravitas, viii. 3.
 Seldonus Pigris pater, vii. 98.
 Selinusii pop. v. 46.
 Selybria oppidum, vi. 33.
 Semen Indicum quale, iii. 100.
 Semiramis Babyl. regina, i. 184. ejus egregia monumenta, ibid.
 Senectæ maximus honos apud Egyptios, ii. 80. senes ubi mactentur, iii. 99.
 Sepias litus, vii. 183, 188, 191, 195.
 Sepulcra patria Scytharum, iv. 197.
 Sepulcrum Alyattis apud Lydos, i. 28.
 Sepulcra Babyloniorum, i. 198. sepulcra vitrea, iii. 24. sepulcrum Helles filie Athamantis, vii. 58.
 Serbonis palus, ii. 6. iii. 5.
 Serphii populus, viii. 46.
 Sernyla Græca urbs, vii. 122.
 Serpentum sacrorum descriptio, ii. 74. serpentum sepultura in Jovis templo, ibid. sterilitas, iii. 102. serpentes cornuti, iv. 192. serpentes alati, ii. 75, 76. serpentum alatorum generatio, iv. 108, 109. thuriferas arbores observantes, iii. 107. serpentum vis apud Neuros, iv. 105. serpentibus

INDEX.

vescentes, iv. 183. serpens arcis Athenarum custos, viii. 41.
Serrium promontorium, vii. 59.
Servitute aversantur Phocæenses, i. 164.
Servi Scytharum cur oculis priventur, iv. 2. nulli in Græcia, vi. 137. servi boni interdum hominibus malis, et contra, viii. 68. servorum bellum, vi. 83.
Sesami Babylonici proceritas, i. 193.
Sesostri rex Ægypti, ii. 102, etc. quas gentes subegerit, ii. 103. ejus cippi et inscriptiones et monumenta, ii. 106.
Sestus urbs, iv. 142. vii. 33. a Græcia obsidetur, ix. 114, etc.
Sethon Ægypti rex, Vulcani sacerdos, ii. 141. ejus mira victoria de Assyriis, *ibid.* ejus statua, *ibid.*
Sicania, tempore Herod. Sicilia dicta, vii. 170.
Sicis Cybernisci pater, vii. 98.
Sicinnus Themistoclis Domesticus, viii. 75.
Sicyon, v. 67. Sicyoniarum tribuum nomina, v. 68. Sicyoniis et Ægyptiis irrogata multa ab Argivis, vi. 92.
Sidon Phœnicum urbs, ii. 116. iii. 136.
Sidonia navis Xerxis, vii. 28.
Sigeum et ejus occupatio per Pisistratum, v. 65, 94.
Sigeum in Hellesponto Troicum, iv. 38. ad Scamandrum, v. 65.
Sigma litera Persarum nomina terminantur, i. 139.
Sigynnae populus ubi, v. 9. sigynnarum appellatio quid apud alios notet, *ibid.*
Silenus ubinam captus fuerit, viii. 138.
Sileni Mariæ pellis in utrem formata ubi suspensa, vii. 26.
Sillicypria eorumque fructus pro oleo in ludernis, ii. 94.
Silphium ubi, iv. 170, 192.
Similares cornestores, iv. 194.
Simiarum ubi maxima vis, *ibid.*
Simonides Ceus, v. 102.
Simobides Leoprepis f. et ejus epigrammata, vii. 228.
Simulacrum pistricis Cressi, i. 51. simulacra ab Ægyptiis primum diis consecrata, ii. 4. simulacrum Jovis arietina facie, ii. 45. Panis, ii. 46. ætatis et hyemis, ii. 121. simulacrum ex pelvi factum ab Amasi et cor, ii. 172. simulacrum Veneris in Cyrene, ob preces exauditas, ii. 181. simulacra Minervæ lapidea duo, ii. 182. simulacrum Isidis, bubulis præditum cornibus, ii. 41. simulacrum Mercurii, porrectum veretrum habens, ii. 51. simulacrum Darii lapideum, iii. 88. simulacrum Vulcani *Panacis* simile, iii. 37. simulacra soli

Marti faciunt Scythæ, iv. 59. simulacra ex oleis, Damie et Auxesie, v. 82.
Sindus urbs, vii. 123.
Singus urbs, vii. 122.
Sinope urbs, i. 76. ii. 34. iv. 12.
Sinus Arabici maris descriptio, ii. 11.
Sipia, locus, vi. 77.
Siphnus insula dives metallis, iii. 57. multata a Samiis, iii. 52.
Siphonii quas naves Salaminem, miserint, viii. 46.
Siris Italiz, viii. 62.
Siris Pæoniæ, viii. 115.
Sirites Damae, vi. 127.
Siromitres Cæbazi f. Parioniorum dux, vii. 68. Masistii pater, vii. 79.
Siromus Mæpæni pater, vii. 98. Siromis pater Chærios Sakamini, v. 104.
Sisimaces dux, v. 121.
Sisamnes Hydarnis fil. Ariorum dux, vii. 65.
Sisamnes Otanis pater, injuste judicans, excoriatus jussu Cambysis, v. 25.
Sisyra genus penulæ, vii. 67.
Sitalces Thracum rex, iv. 80. vii. 137.
Sithonia regio, vii. 122.
Siuph urbs Ægypti, ii. 172.
Smaragdus Polycratis, iii. 41.
Smerdis Cambysis fr. iii. 30. ejus a fratre mandata cædes perpetratur, *ibid.* occisum a se Cambyses luget, iii. 65.
Smerdis fictitius regno potitur, *ibid.* ex auribus amputatis agnoscitur, iii. 69. occiditur, iii. 30.
Smerdomenes Otanis fil. Xerxis exercitus dux, vii. 82, 121.
Smila oppidum, vii. 123.
Smindyrides Sybarita unus ex prociis filius Clithenis, vi. 127.
Smyrnæ origines, i. 16. a Cyge oppugnata, i. 14. ab Alyatte capitur, i. 16. a Colophonis condita, *ibid.* uti ab Ionibus dirempta, i. 149.
Smyrna Thesæi uxor, ii. 2.
Smyrna Æoliæ civitas condita eaque celeberrimum emporium, ii. 5. ut amissa ab Æolibus, i. 149.
Sobolis procreandas præmia apud Persas, i. 136.
Sogdi populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
Sol Massagetarum deus, i. 212. Soli Massagetzæ equos immolant, i. 216.
Sol auctor exundationis Nili, ii. 25.
Soleæ Boeotiz, i. 195.
Solis insoliti ortus, quos referunt Ægyptii, ii. 142. solis vis in India, iii. 104. solis mensa ubi, iii. 18. solis fons, iv. 181. solem execrantes, iv. 184. solis eclipsis Xerxe movente exercitum contra Græcos, vii. 37. sol Græcorum deus, *ibid.* sol pro mar-

INDEX.

- cede redditus, viii. 137. sol obscuratus, i. 47, 103. vii. 37. solis sacrae oves ubi, ix. 91.
- Soli urbs et ejus obsessio, v. 115.
- Solii in Cypro, v. 110.
- Solon legislator Athen. i. 29. ejus peregrinatio in Ægyptum, i. 30. in Cyprum veniens, carminibus celebrat Philocyprum, v. 115. ejus cum Cræso de beatitudine colloquium, i. 20, 31, 32, 33. Solonis lex Athen. data, ii. 177.
- Solkeis promontorium, ii. 32. iv. 43.
- Solyini olii Mithæ dicti, i. 173.
- Somnium filii Polycratis, iii. 124. Hipparchi, v. 56.
- Somniorum natura, vii. 16.
- Sophanes Decelensis, vi. 92. Eantychidis fil. ix. 73. ejus ancora et præclara facinora, ix. 74, 75.
- Sophistarum totius Græciæ peregrinatio, i. 28.
- Sororem Cambyzes ductæ, occidit, et aliam superinducit, iii. 31, 32.
- Soror eadem et uxor, iii. 31.
- Sosiclus Corinthii de restituendo Hippia oratio, v. 92.
- Sosimenes Panæti pater, viii. 82.
- Sostratus Lædamantis fil. iv. 152.
- Spaco Medis canis appellatur, i. 110.
- Spargapises Tomyridis f. a Cyro capitur, i. 211. seipsum interimit, i. 213.
- Spargapithes Agathysorum rex, iv. 76, 78.
- Sparta urbs Lacedæmonii, vii. 234.
- Spartiatum instituta a quo, i. 65.
- Spartiatæ Lycargum delubro edificato colunt, i. 68. non donant civitate peregrinos, ix. 34. Spartiatum cum Argivis de Thyrea agro contentio, i. 82. Spartiatum regum dignatio et jura, vi. 55, etc. eorum senatus, vi. 75. de regibus, v. 75.
- Spart. cardes ad Thermopylas, vii. 224. eorumque epigrammata, vii. 228.
- Spasmi remedia, iv. 187.
- Spathe palmarum, vii. 69.
- Sperchius amnis Anticyram præterlabitur, vii. 198, 228.
- Sperthies Aneristi f. cum Bule se offert ad placandam iram Talthybi, eorumque acta, vii. 134, 135, 136, 137.
- Sphendaleæ opp. ix. 15.
- Spina Ægyptii et ejus gummi, ii. 96.
- Sponsa ubi dotem concubitu quærat, iv. 172.
- Spuere apud Persas indecorum, i. 99.
- Squamosus piscis Ægypt. sacer, ii. 72.
- Stadium, orgia, passus, cubitus, pes, ii. 149.
- Stagirus Græca urbs, vii. 115.
- Stathi regii quid, v. 52.
- Stentoris palus, vii. 54.
- Stenyclerus, ix. 63.
- Stesagoras Cimonis pater, vi. 34, 103. cardes, vi. 38.
- Stesenor Curii tyrannus, v. 113.
- Stesileus Thrasyli fil. vi. 114.
- Strattis Chiorum tyrannus, iv. 138. viii. 132.
- Strobilos, pini fructus, ii. 20.
- Struchates populus Mediæ, i. 101.
- Struthi subterranei, iv. 192. vi. 175, 192.
- Strymon fluvius, i. 64. v. 113, vii. 113. ejus fontes, viii. 115.
- Strymonias ventus, viii. 118.
- Strymonii prius, qui Thraces, vii. 75.
- Stryma Thasiorum urbs, vii. 108, 109.
- Stymphalis palus, vi. 76.
- Styracis usus ad thus legendum, iii. 107.
- Styrensis gens Dryopica, viii. 1, 46.
- Styreorum insula, vi. 107. ix. 28.
- Styx et ejus aqua, vi. 74.
- Sua quemque inspicere debere, i. 2.
- Suadela numen, viii. 111.
- Suhalci apud Ægyptios profani, ii. 47.
- Successionis jus apud Spartiatas, vii. 3.
- Suniacum jugum, iv. 99.
- Sunium, vi. 87.
- Supplex, ix. 75.
- Sus animal spurcum apud Ægyptios, ii. 47. sus hostia Lunæ et Liberi patris, ibid. sues apud Scythas, iv. 63. suæ abstinent Ægyptii, ii. 28. iv. 186.
- Susa oppidum, i. 188. v. 49, 52. Memnonia, vii. 151.
- Syagrus Lacedæmoniorum legatus ad Gelonem, vii. 153, 159.
- Sybaris urbs capitur, v. 44. vi. 21. maxime florens, vi. 127.
- Sybaritanum bellum, v. 45.
- Syene urbs Thebaidos, ii. 28.
- Syennesis Cilicum rex, i. 74. v. 118.
- Syennesis Ciliæ, dux in classe Xerxiana, viii. 98.
- Syleos campus, vii. 115.
- Syloson Polycratis fr. Æaci fil. iii. 39, 139, 140, etc. 149.
- Symæ vicinum mare ubi, i. 174.
- Syrgis fluvius in Mæotidem influit, iv. 123.
- Syria Ægypto contermina, ii. 116. iii. 5.
- Syria Palæstina, iii. 91. vii. 89.
- Syrii circa Pteriam, i. 76.
- Syrii Græciæ Cappadoces, i. 6, 72. iii. 90. Syrorum prædia Cæsar devastat, eosque exterminat, i. 76. v. 49. Syrorum in exercitu Xerxiano armatura, vii. 72. Syrii Palestinam incolentes, vii. 89.
- Syrii Græciæ, qui barbaris Assyrii, vii. 63.
- Syropæones in Asiam abducti, v. 15.

INDEX.

T.

- Tabalus Persa, Sardibus praefectus, i. 154. *etc.*
 Tabella totius orbis, v. 49.
 Tabellionum Persarum cursus et modus, viii. 98.
 Tabiti Scythis Vesta, iv. 59.
 Tachompeo insula, ii. 29.
 Tænarus locus, vii. 168.
 Talaus Adrasti pater, v. 67.
 Talentum Babylonicum, iii. 89.
 Talthybius ira in Lacedaemonios, vii. 134, 137. Talthybius templum apud Spartiatas, vii. 134. Talthybius Agamemnonis præco, ibid. Talthybiadum honos apud Spart. ibid.
 Tanagra, ix. 15, et 35.
 Tanagram præterfluit Thermodon, ix. 43. Tanagraci Thebanorum vicini, v. 79. Tanagricus tractus, v. 57.
 Tanais fluvius, iv. 20, 123.
 Tanitana plaga, ii. 166.
 Tarentum urbs, iii. 138. iv. 99.
 Tarentini, iii. 138. eorum maxima cedes, vii. 170.
 Targitaus et ejus tres filii, iv. 5.
 Tartessiacæ mustelæ, iv. 192.
 Tartessus emporium nobile, iv. 152.
 Tartessum Phocenses aperiant, i. 163.
 Tartessorum rex Arganthonius, ibid.
 Tauchira oppidum, iv. 171.
 Tauri Iphigeniam Agamemnonis filiam colunt, iv. 103. eorum mors, ibid.
 Taurica gens, iv. 99, 103. Taurica montes, iv. 3. Taurica regio, iv. 99.
 Taxaris Scythiæ rex, iv. 120.
 Taygetus, iv. 145.
 Tearus fluvius, et ejus medica vis, iv. 90. ejus fontes partim calidi partim frigidi, ibid. cippus ei a Dario erectus, iv. 91.
 Teaspes Sataspis f. iv. 43.
 Teaspes Persa pater Pharandatis, vii. 79. ix. 76.
 Tegea Arcadum, vi. 105. vii. 170. Tegeates, i. 65. et Argivi bellant cum Lacedaemoniis, ix. 35. Tegeatibus a Lacedaemoniis bellum inferitur, i. 66. ix. 96. ubi mortuus Leutychides, vi. 72.
 Tei demigrant in Thraciam capta omni urbe, et Abdera condunt, i. 68.
 Telamon heros, viii. 64.
 Teleboæ, v. 59.
 Teleclus fil. Archelai, vii. 205.
 Teleion Persis Tycta, id est, corna, ix. 109.
 Telesarchus, ii. 142.
 Telines et ejus gesta, vii. 153.
 Telli Atheniensis historia, i. 30.
 Telliade, ix. 37.
 Tellias vaticinus, viii. 27.
 Tellus eadem non fert omnia, i. 32.
 Tellus Scytharum dea, et Apia Scythia dicitur, iv. 59.
 Telmessenses conjectores, i. 78.
 Telus insula, vii. 153.
 Telys Sybaritarum rex, v. 44.
 Temeni posteritas, viii. 137, 138.
 Tempe locus ubi, vii. 173.
 Tempia et sacra separata, v. 61.
 Tenedus, i. 151. capta a Persis, vi. 31.
 Tenia navis, viii. 82.
 Tenis honor Datus Delphis, ibid.
 Tenus (Temrus) Æolice civitas, i. 149.
 Tenus insula, iv. 22. vi. 97.
 Teos oppidum, i. 142. ii. 178. capta ab Harpago, i. 168. impensas adjuvit extruendi fani in Ægypto, ii. 178.
 Tereus Sitalcis pater, vii. 137.
 Terillus, Crinippi fil. Himeræ tyrannus, vii. 165.
 Termencus Histione, v. 37.
 Terribile vocantur Lycii Milyade, i. 173. vii. 92.
 Terram et aquam possidere, iv. 126. v. 18. terræ divisio triparsita, ii. 16. terræ motus tanquam prodigium in Scythia, iv. 28.
 Tesserarum ludi inventores, i. 94.
 Tethrippotrophus, vi. 35.
 Tathronium oppidum, viii. 33.
 Tetramnestus Sidonius, vii. 98.
 Teucri, vii. 90, et 43.
 Teuthrania, ii. 10.
 Thales Milesius defectionem solaris luminis Ionibus prædixit, i. 74. ejus inventum in traducendo per fluvium Croesi exercitu, i. 75. consilium Ionibus datum, i. 170. ejus de incremento Nili sententia innuitur, ii. 90.
 Thamanæi populus, iii. 93.
 Thamasis Sandocis pater, vii. 194.
 Thaminastades Neptunus apud Scythas, iv. 59.
 Thannyras Inari Afri filius, iii. 15.
 Thasia metalla, vi. 46, 47.
 Thasii subacti a Mardonio, vi. 44. muros diruere jussi, vi. 48. in continente possederunt Strymam, vii. 108.
 Thasiarum urbes in continente, vii. 118.
 Thasus et ejus conditores, ii. 44. vi. 47. ab Histiaro tentata, vi. 28.
 Theasides Spartiata, vi. 85.
 Thebæ campus, vii. 42.
 Thebæ Ægyptiæ, ii. 3. ibi pluviam decidisse, maximum miraculum, iii. 10. Thebæ olim Ægyptus vocata, ii. 15. Thebani Jovis famuli, i. 182.
 Thebanis arietes sacrosancti, ii. 42.
 Thebana plaga, ii. 166.
 Thebanis stigmata inurantur regia, vii. 233.
 Thebani a Græcis obsidentur, ix. 85.

INDEX.

- Thebani eligunt Amphiarum auxilium, viii. 134.
Thebe, Asopi filia, v. 80.
Themistocles Neoclis f. vii. 143, 173. corrumpit duces, ut maneant, viii. 5. ejus strategema, viii. 92. literæ ad Iones lapidi incisæ, ibid. cum Aristide simulat, viii. 79. vafrities, exactio, avaritia, viii. 75, 112. omnium Græcorum prudentiss. viii. 110. secundas retulisse judicatur e prælio navali contra Persas, viii. 93. ut honoratus Spartæ, viii. 134. responsum livido culaam datum, viii. 125.
Themiscyra, iv. 86.
Themison Theræus, iv. 154.
Theoclydes pater Dicæi, viii. 63.
Theogoniæ cantus in sacrificiis Persarum, i. 132.
Theomestor Andromantis fil. viii. 85. ix. 90.
Theophaniorum festum, i. 51.
Theopompus rex Spart. viii. 131.
Thera insula quondam Castella, iv. 147. a conditore Thera vocata, iv. 148. septem annos pluviam non sentit, iv. 151.
Theræstrum colonia, iv. 156.
Theræbus in Pallæa urbs, vii. 123.
Therapæ locus, vi. 61.
Theræ Autæionis f. Cadmeus genere, iv. 147, 148.
Theræa urbs, vii. 193, 197, 183. Theræonæ sinus, vii. 193. viii. 127.
Thermædon fluv. li. 104. iv. 86. li. 27, 42.
Thermopylarum mons, vii. 176, 219. ad eas prælium Lacedæmoniorum et Persarum, vii. 223; etc.
Theron Agrigentinarum monarchus, vii. 165.
Thersander Orchomenius, ix. 16. Thersæ avus et Autæionis, iv. 147. vi. 53.
Theseus Thessalus conditor Smýrnæ, ii. 2. raptus Helena, ix. 72.
Thesmophoria, ii. 171. Ephesi, vi. 16.
Thespia urbs incenditur, viii. 50.
Thespienses, v. 79. adsumunt cives, viii. 75.
Thesproti populus, v. 92. §. 7. viii. 47.
Thessali cæsi ab Phocensibus, viii. 27, et 28.
Thessaliæ descriptio, vii. 128, 129. eque ibi omnium optime, vii. 196.
Thessalus socius Dorici, v. 46.
Thestes fons, iv. 159.
Thestorides literarum professor, ii. 15. ejus perfidia erga Homerum, ii. 16. quæ illi non bene semper vertit, ii. 24.
Thetidi sacrificant magi, vii. 191.
Thmuitana plaga, ii. 166.
Thoas in Lemno, vi. 138.
Thoe fons in Libya, iv. 129.
Thomanii populus, iii. 117.
Thonis præfectus Canobici ostii, ii. 114.
Thoraces picturati Amasis ægis, iii. 47.
Thorax Larissæus, ix. 58.
Thoricum Atticæ, iv. 99.
Thornax Laconicæ, i. 69.
Thracæ a Creso subacti, i. 28. a Scythæ subjugantur, ii. 103. populus Asiæ, iii. 90. cannabe vestiuntur, iv. 74. adversus tonitrua sagittas excutunt, iv. 94. Bithyai et Strymonii qui appellati, vii. 75. Xerxis socii, vii. 185. Jovis sacrum corpus cum equis abegerunt, viii. 115. Thracum sepultura quales, v. 8. Thracum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 75, 76. Thracia tellus descripta, iv. 99. Thracia gens ejusque nomina, v. 3, etc. Thraciæ muri, vi. 33.
Thrasymbuli Milesiorum tyranni commentum, i. 21, 22. aliud, v. 92.
Thrasycles Lamponis pater, ix. 90.
Thrasycleus Aleuades, ix. 58.
Thrasyleus Stesilei pater, vii. 114.
Thriasius campus, viii. 65. ix. 7.
Thus ubi et quomodo colligatur, iii. 107.
Thyæ Cephissi filiz fanum, vii. 178.
Thini a Creso subacti, i. 28.
Thyreæ ager, vi. 76. et de eo contentio, i. 82.
Thyssagetzæ populus, iv. 192.
Thyssus urbs, vii. 22.
Tiaræ, iii. 12.
Tiarantus fl. Scythæ, iv. 48.
Tibareni populus, iii. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 78.
Tibis fl. Scythiæ, iv. 49.
Tigranes Achæmenides Medorum dux, vii. 82.
Tigranis ducis species et statura, ix. 96.
Tigris fluvius in rubrum mare infunditur, i. 89. v. 52. vi. 20.
Tigris tres et eorum ortus, v. 52. Tigris ostium, vi. 20.
Tifones pisces, v. 16.
Timagoras Timonactis pater, vii. 98.
Timander Asopodori pater, ix. 69.
Timareta antistes Dodonææ, ii. 94.
Timegenides Theban. ix. 86.
Timesitheus, v. 72.
Timesius Clazomenius, i. 168.
Timnes Ariapithis tutor, iv. 76.
Timo sacrificæ, Paria genere, vi. 134, 135.
Timodemus Aphidæus, viii. 125.
Timogenides Thebanus, ix. 38.
Timon Androboli fil. Delphus, vii. 141.
Timonax Timagoræ filius, vii. 98.
Timoxenus Scionæorum imper. viii. 128.
Tiryns et Tirynthia regio, vi. 76, 77, 83. vii. 137.

INDEX.

- Tisamenus** Græcorum aruspex, ix. 33.
Tisamenus Spart. iv. 147. vi. 52.
Tisander Isagoræ pater, v. 66.
Tisander Hippodidæ pater, vi. 127, 129.
Tisias Lysagoræ pater, vi. 133.
Titacus Aphidneus, ix. 73.
Tithæus Datilæ filius, vii. 88.
Tithorea Parnassi, viii. 32.
Titormus Ætolus frater Malæ, vi. 127.
Tmolus, l. 24, 98. v. 101. Tmolus auriamenta profert, l. 93.
Tommyris Massagetarum regina a Cyro bello peritur, l. 205, etc. ejus magnanimitas, l. 212. Cyri caput cruori immergit, ii. 214.
Tonitrus in Xerxis exercitum ingruunt, ii. 42.
Torona Græca urbs, vii. 22, 122.
Trachea Chersonesus, iv. 99.
Trachis urbs, vii. 199.
Trachinii, vii. 175, 176.
Trachiniae regio Melidis, vii. 201.
Trachiniae petrae, vii. 198.
Trapezus Arcadiæ, vi. 127.
Traspies Scythæ, iv. 6.
Trausi populus Thraciæ, v. 4.
Trausus fl. vii. 109.
Tria capita, seu capita quercus, locus sic dictus, ix. 39.
Triballæus campus, iv. 49.
Tribus in Sardinibus, iv. 45.
Triopii Apollinis sacrum atque certamen, l. 144. iv. 39. vii. 153.
Triopium Cnidiorum regio, i. 144, 174.
Triopium promontorium, iv. 38.
Tripodes in templo Apollinis Ismenii, v. 59, et 60, et 61.
Tripus apud Tritonidem paludem, iv. 179.
Tritæenses Achæorum pars, l. 145.
Tritantæchmes, Artabazi fil. l. 192.
Tritantæchmes, vii. 82. Artabani filius, viii. 26. ejus generosa sententia, ibid.
Trieterica et Bacchanalia apud Gelænos, iv. 108.
Tritæ oppid. viii. 33.
Triton fl. et Tritonis palus, iv. 178, 191.
Troezenii, vii. 99.
Trojana ætate tertia post Minos, vii. 171.
Trophonium, viii. 134.
Tutelæ Minervæ templum apud Chios, l. 160.
Tychius corlarius, Homeri hospes, ii. 9. ab Homero celebratur, ii. 26.
Tyth, Persicæ cœnæ regalis nomen, ix. 110.
Tymnes Histiaei pater, v. 37. vii. 98. ubi occultatus, iii. 5.
Tyndaridarum expeditio in Atticam, ix. 73.
Tyndaridarum unus relinquitur in urbe Sparta, v. 75.
Tyndarus, ii. 112.
Typhon, ii. 156. iii. 5. Tyrannis lubrica res, iii. 53. Tyrannidis incommoda, v. 92. Tyrannorum mores, iii. 80. Tyrannum secundum ejecto priore nullus admittit, vi. 5.
Tyres Scythæ, iv. 80.
Tyres fl. iv. 11, 47, 51, 53, 82.
Tyritæ, Græci, iv. 51.
Tyrus quando extracta, ii. 44.
Tyriorum castra, locus, ii. 112.
Tyrodiza Perinthiorum, vii. 25.
Tyrrhenus Atysis f. colonias in Tyrrheniam ducit, l. 94. Tyrrheni oppugnant Phocæenses, l. 166. Tyrrhenia seu Thuscia, l. 163. Tyrrheniam Phocæenses aperiant, l. 163.

V.
Vaccæ Isidi sacrae, ii. 41.
Vaccinam non gustantes, iv. 186.
Vates in exercitu, ix. 88.
Vaticini Scytharum, iv. 67.
Veneris Uranie templum a Scythia compilatum, l. 105. Veneris fanum apud Cyprum, ibid. templum apud Scythiam, ibid. Mylitta Assyria dicta, Arabibus Alitta, Persis Mitra, l. 181. Urania Arabibus Ahlat, iii. 8. Veneris templum apud Atarbecchin, ii. 41. Veneris hospites, quæ Helena fuit, ardes, ii. 112. Scytharum dea et ab eisdem Artimpasa dicta, iv. 56.
Venus Assyria et Babylonica, l. 199.
Vehiculum Sparta honoratum, viii. 124.
Venti etesiae non sunt causæ exundationis Nili, ii. 20. ventorum ara in Thyia, vii. 178.
Ventus Strymonias, viii. 118.
Ventus Hellespontias, vii. 188.
Veritas et mendacium ejusdem pretii, iii. 72.
Verus quina Æolum, ii. 37.
Vesta Scytharum dea, iv. 59.
Vestes lanæ ubi profanæ, ii. 81.
Vestis Ionica et Dorica, v. 87.
Via sacra, vi. 84.
Vici Medorum, l. 86.
Vicinos Medi et Persæ colunt, l. 184.
Victimæ cædendæ ritus apud Scythas, iv. 60.
Vinum palmeum, ii. 86. ex hordeo apud Ægyptios, ii. 77.
Viperarum generatio cur rara, iii. 108, 109.
Vir prudens in suscipiendo quid cogitet, vii. 49.
Virginum auctio apud Babylonios, l. 196. virginæ ubi devirgiscunt a rege, iv. 166. virginum anniversarius conflictus, iv. 180.

INDEX.

Viri pauci apud Persas, homines multi, vii. 210.
 Vita Ionica, iv. 95.
 Vitæ humanæ brevis et calamitas, vii. 46. dies varii, i. 32.
 Vitis ac platanus aurea, vii. 27.
 Vivos defodere Persis in usu, vii. 114.
 Ultio fratris necessaria, iii. 65. vehemens apud Deos invidiosa, iv. 205.
 Ulysses, ii. 7, 26.
 Umbri pop. i. 94. iv. 49.
 Vocalissimus Ægyptius, iv. 141.
 Urbana Minerva, v. 82.
 Urbium Græciæ incrementa decrementaque, i. 5.
 Urbes a Dario in Scythia conditæ, iv. 124.
 Urania Veneris fanum vetustissimum, i. 105. ejus templum a Scythis diripitur, ibid. apud Persas sacrificia, i. 131. Urania Venus Alilat Arabibus dicta, iii. 8.
 Urina hirci spasmi remedium, iv. 187.
 Ursorum ac luporum sepultura, ii. 67.
 Urotal Arabibus, Dionysus, iii. 8.
 Utii populus, iii. 93. et eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
 Vulcani sacerdotes, ii. 3. et maximum templum Memphi, ii. 99. vestibula, ii. 101, 121. Vulcani colossus, ii. 176. et fax, vii. 98. Vulcani templum et statua, iii. 37.
 Vulpanseris Ægyptiis sacri, ii. 72.
 Uxor Candauius Cygi nuda visa, i. 9. uxorum mactatio ad mariti funus, v. 5. uxores Atheniensis. raptæ, vii. 138.

X.

Xanthius campus, i. 176.
 Xanthii populus, ibid.
 Xanthippus Ariphronis f. vi. 131, 136. vii. 33. viii. 131.
 Xanthippus dux Atheniensium cruci figit Artaycten, vii. 33. ix. 120.
 Xanthus Samius, i. 134.
 Xenagoras Praxilai f. Halicarnass. ix. 107.
 Xenii, hostes, ix. 11.
 Xerxes Darii filius, t. 183. Xerxis genealogia, vii. 11. impius et scelestus, viii. 109. Xerxes quid Græcis significet, vi. 98. rex Persarum declaratur,

vi. 3. cur bellum Græcis intulerit, vii. 6, 7. copiarum Xerxis maximæ, vii. 30. Xerxes Hellesponto compedes injicit, vii. 35. Xerxis crudelitas, vii. 39. ix. 112. Xerxis dona in Hellespontum collata, vii. 54. Xerxis exercitus in Europam trajectus, vii. 56. Xerxi quæ ostenta oblata sint, vii. 57. Xerxes exercitum suum lustrat, vii. 59. ejus copiarum catalogus et numerus, vii. 60, 61, 62, etc. 184, etc. Xerxis duces qui fuerint, vii. 82, 98. Xerxis magnanimitas, vii. 136. confidentia, vii. 146. Xerxiana classis, vii. 184. Xerxis formæ dignitas, vii. 187. Xerxi naves quadringentæ submersæ, vii. 190. Xerxis ad Thermopylas clades, viii. 24. Xerxis ridiculum factum, ibid. Xerxis impietas, viii. 109. ejus copias fumes et pestis extinguit, viii. 115. ejus redditus in Asiam, viii. 117, etc. Xerxis amores, ix. 108. et *passim plurima de eo toto libro vii. et viii.*

Xuthus Ionis pater, vii. 94.
 Xystum aureum Amphiarao donatum, i. 52.

Z.

Zacynthii pop. iii. 59. vi. 70.
 Zacynthus, iv. 195. vi. 70.
 Zalmoxis demon ejusque cultus, iv. 19, 94, 95. ubi alia de eo.
 Zancle, nunc Messana dicta, vii. 154, et 164. pulcherr. urbs, vi. 25.
 Zancle a Samiis occupata, vi. 23.
 Zanclei populus, vi. 22. vii. 154. proditi ab Hippocrate, ibid.
 Zauces, Afri, iv. 193.
 Zegeries, murium genus in Africa, iv. 192.
 Zeuxidamus Lentychidis f. vi. 71.
 Zira amiculi genus, vii. 69.
 Zona urbs Samothraciæ, vii. 59.
 Zopyrus se mutilat, iii. 154. ejus ad Babylonios ficta fuga, iii. 156. Babylonici exercitus dux declaratur, iii. 157. ejus præstantia, iii. 160. Megabyzi pater, ibid.
 Zopyri filia vitata a Sataspæ, iv. 43.
 Zopyrus Megabyzi fil. iii. 160. Zopyrus a rege deficit et Athenas fugit, iii. 160.
 Zoster locus, viii. 107.

F I N I S.

